ŠVENTASIS RAŠTAS

KOMENTARAI - AIŠKINIMAI

Paruošė
Kostas Burbulys

NEHEMIJO– PSALMIŲ KNYGA

Jūs tyrinėjote Raštus, nes manote juose rasią amžinąjį gyvenimą. Tie Raštai ir liudija apie mane. Jn. 5, 39.

1988 m. Chicago

Spausdino ViVi Printing
4346 So Western Ave.
Chicago, IL. 60609

PREFACE

This is the first Evangelical commentary in the Lithuanian language. The material has been gathered mainly from English and German sources. This work is not a Biblical critique, but a positive exposition of the Holy Scriptures. It also includes relevant historical, geographic, and anthropological material.

PRATARMĖ

Šventojo Rašto komentarus — aiškinimus pradėjau rašyti Naujuoju Testamentu. Pradžioje parašiau trumpą įvadą į Šventąjį Raštą. Rašydamas Senojo Testamento komentarus, jaučiau reikalą kai ką pridėti. Kalbėdamas su kai kuriais žmonėmis ir susirašydamas laiškais, jaučiau, kad kai kas laukia paaiškinimų: ar Šventasis Raštas sutinka su mokslu, — kaip yra su evoliucija ir kitais klausimais? Šiais klausimais daugelis mokslininkų rašo, aiškina, spėlioja, įrodinėja, ginčijasi. Aš skaičiau šiais klausimais keletą knygų ir žurnaluose straipsnių. Noriu tik paminėti ką mokslininkai mano ir sako šiais klausimais.

Mokslas yra aiškiais faktais paremtas įrodymas. Siekiant ką nors išrasti, daromi eksperimentai — bandymai; kartais bandymai kartojami tol, kol gaunamas vienas ir tas pats atsakymas.

Kas liečia visatą — erdvę, žvaigždes, planetas; jų atsiradimo pakartoti neįmanoma. Šventajame Rašte yra užrašyta apie jų sutvėrimą. Kai kurie mokslininkai deda pastangas įrodyti, kad tai vyko savaime, be jokio Tvėrėjo. Daugelis rimtų mokslininkų mano: jei teologai ir kiti mokslininkai nuoširdžiai bendradarbiautų ir siektų tiesos, rastų bendrą kalbą ir daugeliu klausimų susitartų; būtų vienos nuomonės. Bet jei jie vienas antrą tik kritikuoja, vienos nuomonės neprieis.

Šventasis Raštas pasakoja apie Dievą kaip viso priežastį, — viso Kūrėją, apie Dievo pradžią visai nekalba. Mūsų žemė — planeta yra labai menka visatos dulkelė. O žmogus, nors jis būtų ir žymus mokslininkas, tikrai yra labai menkas. Tad ar įmanoma šiai dulkelei suprasti Didįjį Kūrėją, Jėgą, Išlaikytoją? Kas Šventajame Rašte pasakyta apie visatos sukūrimą ir mūsų žemę, yra labai panašu, ką mokslininkai pastebi — aiškina. Mokslininkai, kurie nori išjungti Dievo buvimą, visai nekalba apie erdvės, laiko, medžiagos pradžią. Jie tik aiškina atsiradimo eigą, o ne patį atsiradimą — tvėrimą. Taip lieka daugelis nepaliestų ir neatsakytų klausimų. Tikint Dievą, yra tik vienas neatsakytas klausimas — Dievas.

Rimtų mokslininkų yra tikinčių ir netikinčių Dievą. Tikėjimas Dievą, kaip ir išganymas, neturi nieko bendro su mokslu. Mokslininkai tiki Dievą ne dėl mokslo, bet dėl įsitikinimo — patirto išganymo. O visatos atsiradimo eigą jie tyrinėja taip pat, kaip ir netikinčiai Dievą mokslininkai. Man atrodo, kad tikintys mokslininkai dirba ir tyrinėja nuodugniau ir išsamiau negu netikintys. Tikintys mokslininkai iš principo nevartoja tabako ir svaiginančių gėrimų. Tad jų mąstysena yra aiškesnė ir jie dirba nuosaikiau. Kai kurie netikintys Dievą mokslininkai yra priversti atsisakyti tabako ir svaigalų nuodų, nes jų darbas to neleidžia. Pav. rūką ir svaigalus gerią žmonės negali būti gerais sportininkais ir dirbti maisto gamyboje. Žinoma, yra rūkančių ir geriančių sportininkų, bet jie nelaimi rungtynių, jų kūnas yra nepatvarus. Rūkantis ir geriantis nepastebi maisto skonio. Jau Lietuvoje „Maisto" bendrovė maisto gamybos vedėjus samdė tik nerūkančius ir negeriančius ir mokėjo jiems tūkstantines algas.

Evoliucija. Karolis Darvinas 1859 metais parašė knygą apie augalų ir gyvūnų rūšis. Per tą knygą labai

pagarsėjo Darvinas ir evoliucija. Nuo to laiko daugelis mokslininkų bandė aiškinti visatos ir gyvybės išsivystymą savaime, be Kūrėjo — Dievo. Jie remdamiesi ta knyga ne tik tyrinėjo evoliucijos eigą, bet ir remdamasi ja kūrė įvairiausias teorijas. Bet jau pats Darvinas yra pasakęs, kad Kūrėjas įkvėpė gyvybę į vieną ar kelias celes (formas). Be to, Darvinas ir anų laikų mokslininkai neturėjo tokio supratimo apie celes ir atomus kaip mūsų laikais. Jie manė, kad maža celė yra labai paprasta, dabar žinoma, kad ji yra labai sudėtinga. Darvino aprašymas apie augalų ir gyvių išsivystymą (evoliuciją) yra labai panašus į Šventojo Rašto tvėrimo eigą.

Rimti mokslininkai greitai pastebėjo trūkumų ir klaidų Darvino knygoje. Darvinas įrodinėjo, kad sugebėjusieji gyvūnai prisitaikinti prie kintančių aplinkybių išlieka, o nesugebantieji prisitaikinti žūna. Buvo įrodoma, kaip pavyzdys, kad mažėjant maistui, žirafa išvystė ilgą kaklą pasiekti ėsti aukštai esančius medžių lapus. Betgi yra žinoma, kad sausose vietose pirmiau išnyksta medžiai, o žolė vis dar auga. Aš pats mačiau didelius žemės plotus, kuriuose medžiai nebeaugo, o žolė dar augo.

Įrodymas, kad gyvybė išsivystė iš paprastos į aukštesnes rūšis neatitinka patirčiai. Išvystyti ir pasiekti geresnį augalą ar gyvulį reikia labai daug pastangų. Palikti augalą savo eigai, jis sumenksta ir atkrenta atgal. Ir išvystymas, pagerinimas, įmanomas tik savo rūšyje — giminėje. Yra rasta gyvių — tarakonų ir kitų, gintare ir uolose suakmenėjusių prieš 350 milijonų metų. Jie yra visai tokie, kokie jie yra šiandien, nei kiek nepasikeitę. Šventajame Rašte aprašyta augalų ir gyvūnijos eiga labai panašiai, kaip evoliucijos šalininkai moko. Pirma atsirado jūros (vanduo) ir sausuma. Vandenyje ir sausumoje galėjo augti augalai, kurie buvo reikalingi

gyvūnams maistui. Pirma gyvūnija atsirado vandenyje, po to paukščiai ir sausumos gyvuliai, pagaliau buvo sukurtas žmogus. Skirtumas tarp Šventojo Rašto ir evoliucijos šalininkų yra tas: Šventasis Raštas sako, kad naujas rūšis — gimines, veisles tvėrė Dievas, o evoliucinistai moko, kad viskas vystėsi savaime. Kad viskas vystėsi savaime, ar nereikia tvirčiau tikėti, kaip tikėti Dievo tvėrimą? Be to pereinamųjų grandžių, iš vienos rūšies į kitą, dažnai nerandama. Imkime patį žmogų. Jis panašus kiek į bezdžionę, bet juk pirmųjų žmonių panašumą nupiešė dailininkai iš kaukolės ir kaulų. Ar taip piešiant negalima nupiešti kaip norima? Mačiau viename žurnale ne nupieštų, bet surinktų dabar esančių žmonių ir gyvulių galvų — veidų. Buvo labai panašūs veidai: žmogaus ir šunies, žmogaus ir tigro, žmogaus ir liūto. Dirbant vienoje dirbtuvėje, vienas darbininkas buvo panašus į vorą. Visi darbininkai, savo tarpe, vadino jį voru. Reikėtų žiūrėti ne tik panašumo, bet ir skirtumų. Beždžionės rankos yra ilgesnės už kojas — žmogaus atbulai; žmogus vaikščioja kojomis — bezdžionė visomis keturiomis, žmogaus galvos smegenis didesnės už bezdžionės smegenis tris kartus. Žmogus kalba ir rašo, o bezdžionė turėdama tuos pačius sąnarius kalbos nevartoja, nes ji neturi ko sakyti; ji tik šaukia prie maisto ir perspėja nuo gręsiančio pavojaus. Mokslininkai yra nustatę, kad žmogaus kraujas yra daugiau panašesnis į varlės kraują negu į bezdžionės; moters pienas cheminiai yra panašesnis į asilės pieną negu į bezdžionės; žmogaus kūnas panašesnis į kiaulės negu į bezdžionės. Tai yra nespėliojimai, bet tikri faktai mokslininkų įrodyti.

Dievas kūrė (tvėrė) pagal tam tikrus nuostatus. Žmogus pastebi kai kuriuos tuos nuostatus, bet neturi galios jų keisti. Jis tik gali juos stebėti. Tvirtinti, kad tie nuostatai susikūrė patys ir jais remiantis vystėsi

augmenija ir gyvūnija ar nėra per daug drąsu? Juk lengviau ir logiškiau yra priimti, kad kas nors tuos nuostatus sukūrė.

Kai evoliucijos šalininkai priėmė augmenijos ir gyvūnijos išsivystymo eigą iš paprastos celės į augalą ar gyvūną, pradėjo taikyti tą teoriją ir kitiems dalykams, net tikėjimui. Jie įrodinėja ir tvirtina, kad žmogus nesuprasdamas gamtos reiškinių pradėjo juos laikyti dievais — dvasiomis. Taip žmogus sukūręs dievaičius, dievus, dvasias ir pagaliau vieną Dievą. Remiantis tuo, jie laiko ir Šventąjį Raštą legendomis, pasakaitėmis ir kalba apie negyvą Dievą.

Istorikai ir psichologai šį dalyką tyrinėjo ir priėjo priešingos išvados. Pirmiausia žmogus (žmonija) tikėjo vieną Dievą ir tik vėliau pradėjo tikėti gamtos reiškiniais, dvasiomis ir kurti įvairius dievus: tautinius, vandens, miškų, laukų ir t.t. Yra susekta ir įrodyta, kad kiekviena tauta, ar tai Azijoje, Afrikoje, Europoje, Australijoje, Amerikoje tikėjo vieną Dievą. Nors ne visos tautos ir tautelės Jį tuo pačiu vardu vadino. Pav. Amerikos indėnai Jį vadino „Didžioji Dvasia", kiti „Dangaus" arba „Aukštybių Dievu". Kiek yra susekta seniausias Dievo vardas buvo „Di", sanskrito kalboje jis yra „Dyu". Taipgi yra įrodyta, kad žmonija kilo iš vienos vietos ir kalbėjo tik vieną kalbą. Žinoma seniausioji užrašyta kalba yra sanskrito kalba. Kalbų žinovai sako, kad sanskrito kalba yra tobulesnė už vėlesnes žinomas užrašytas kalbas, kaip tai egiptiečių, babiloniečių, hebrajų, graikų kalbas.

Įdomu yra, kad lietuvių kalba vietoje sanskrito turime žodį — sąskrydis. Sakoma, kad pradėjus kalbai skilti, rastis daugiau kalbų — dialektų, mokslininkai suvažiavo (suskrido) ir užrašė seniausiąją žmonijos kalbą.

Yra žinoma, kad lietuvių kalba yra seniausia

Europos kalbama kalba, o gal seniausia ir viso pasaulio kalbama kalba? Kartą buvau viename suvažiavime, kuriame vienas pasakojo apie Indijoje maldų sąjūdį vardu Ašram. Jis sakė, kad tą žodį išaiškinti yra labai sunku. Aš sakiau: „Aš žinau tą žodį, jis reiškia „būti ramiam" Viešpaties akivaizdoje — aš ramus.

Kai prieš du šimtus metų prasidėjo archeologijos kasinėjimai ir tyrinėjimai, evoliucijos šalininkai buvo tikri, kad jais bus įrodoma Šventojo Rašto klaidos. Bet įvyko priešingai — buvo patvirtinta Šventojo Rašto tiesa. Pav. Joz 1,4 sakyta apie hititų tautą. Istorikai nieko nežinojo apie ją. Archeologai įrodė, kad tai buvo žymi tauta.

Kai 1949 metais buvo išrasti radijo aktyvūs spinduliai laikui nustatyti, jais pastebėta, kad prieš 5000 metų buvo didelis gyvūnų sunykimas. Tai yra Šventajame Rašte pasakojamas tvanas.

Mokslininkai ir teologai dažnai kalba ne kas Šventajame Rašte parašyta, bet ką jie mano, apie jų priimtas ir įsigyvenusias pažiūras.

Šventasis Raštas yra rašytas prieš tūkstančius metų. Jei Jis būtų parašytas anų laikų sąvokomis ir mokslo pažiūromis, Jis šiandien būtų visai nesuprantamas. Labai nuostabu, kad Šventasis Raštas parašytas taip, jog Jis buvo suprantamas anais laikais ir, taipgi suprantamas šiandien eiliniams žmonėms ir mokslininkams. Kadangi Šventasis Raštas rašytas ne šių laikų sąvokomis, daugeliui Jis atrodo nepatrauklus. Tad daugelis iš Šventojo Rašto tyčiojasi ir Jį iškraipo.

Prisimenu, mano jaunystėje, buvo išleista Lietuvoje knygelė „Šventojo Rašto paslaptys". Tai buvo ištraukos iš Šventojo Rašto ir labai šališki, pajuokiančiai Šventojo Rašto komentarai — aiškinimai. Pav. apie Mozę buvo „įrodyta", kad jis buvo didelis sukčius ir apgavikas. Mozės brolis, Aronas, surinkęs tautos auksą, sidabrą bei

brangakmenius ir nuliejęs stabą — veršį. Mozė tą stabą sutrynęs į dulkes ir išbarstęs vandenyje. Toliau buvo paaiškinta, kad tokiu būdu Mozė pavogęs tautos turtą, pasitraukęs kur tai ir prabangiai gyvenęs. Taip pasityčiota iš Šventojo Rašto ir vieno žymiausio Šventojo Rašto žmogaus. Juk Mozė buvo žydų tautos vadas — įsteigėjas, labai daug pasiaukojęs ir vargęs. Jo surašyti ir išleisti įstatymai yra tokie svarbūs, kad praėjus tūkstančiams metų, daugelyje šalių dalis jų dar dabar galioja. Kai Dievas įsakė Mozei pasitraukti nuo savo tautos, jis buvo 120 metų amžiaus senelis. Mozės laikais žmogaus amžius buvo panašaus ilgio kaip mūsų laikais, apie 70 metų, Ps 90,10. Mozė gyveno 120 metų. Mūsų laikais irgi kai kuris žmogus išgyvena 120 metų. Ar tokio amžiaus žmogui bereikalingi turtai? Visgi daugelis žmonių tokias Šventojo Rašto paslaptis skaito, apie jas kalba ir tiki.

Kai kurie pastebi krikščionių, ypač vadų (kunigų) nusikaltimus, apgaulę, siekimą turtų, nesilaikymą Šven ɔjo Rašto tiesų, ir dėl to pasitraukia nuo tikėjimo. Jaunystėje dirbau porą metų vienoje įstaigoje su dr. Jonu Šliupu. Jis buvo plačiai žinomas JAV ir Lietuvoje kaip laisvamanių vadas — netikintis. Aš jį gerbiau kaip žmogų, o jis mylėjo mane kaip dorą jaunuolį. Jis buvo jau senas žmogus, o aš jaunas vaikėzas. Jis turėjo daug knygų — didelę biblioteką. Jis leido man pasirinkti ir skaityti knygas, kokias tik aš norėjau. Kartą skaičiau kokią tai knygą „Medžiaga". Tos knygos autorius neigė Dievybę. Aš kalbėjau su daktaru ir sakiau, kad knygoje rašyta, jog nėra Dievo. Daktaras pažiūrėjo į mane ir pasakė: „Kai tu skaitydamas tokias knygas jas suprasi — būsi žmogus. Žinoma, Dievo su žila barzda nėra, bet yra jėga, kuri viską tvarko ir valdo. Mes jos nesuprantame, bet gal kada ją suprasime ir ji mums patarnaus". Jis man toliau papasakojo apie save: „Iki ketvirtos klasės

gimnazijos buvau labai tikintis, bet tada pastebėjau jų (kunigų) apgaules ir spjoviau į viską". Kartą sekmadienį jis buvo išėjęs ir grįžęs pasakė: „Buvau bažnyčioje (paminėjo ir evangeliko kunigo pavardę), kunigas pripasakojo visokių baikų". Kalbantis su daktaru, jis manė, kad gyvybė ant mūsų planetos negalėjo atsirasti, ji atėjo iš kur nors kitur. Panašiai daugelis nusivilia žmonėmis ir „atsitraukia" nuo tikėjimo. Tikrybėje, ar tokie žmonės negiliau tiki už veidmanius krikščionis?

Kai kurios krikščioniškos bažnyčios ir grupės laiko savo tikėjimo pagrindu išgalvotas ir priimtas dogmas, o ne Šventojo Rašto tiesas. Taip daugelis visai nekreipia dėmesio ką Šventasis Raštas ir mokslas sako, bet laikosi savo išgalvotų dogmų. Kaip pavyzdį galima priminti, kai mokslininkai pastebėjo, kad mūsų planeta — žemė nėra visatos centras ir ji (žemė) sukasi apie saulę, bažnyčia paskelbė tuos mokslininkus eretikais, visai nesigilindama ką apie tai sako Šventasis Raštas.

Kartą kalbėjau su vienu gimnazijos direktoriu, kilusiu iš surinkimininkų, žymiu evangelikų veikėju. Kalbantis jam pasakiau, kad Šventajame Rašte parašyta, jog žemė laikosi erdvėje (kabo ant nieko), Job 26,7. Jis nustebo. Aš nustebau dar daugiau, kad toks mokslininkas nežino to. Šventajame Rašte minima ir apie žemės apvalumą; niekur nėra pasakyta, kad žemė yra visatos centras.

Kartą pastebėjau ir daug mąsčiau apie tai, kad žmonės visai nekreipia dėmesio į Šventąjį Raštą. Taip galvodamas išdrįsau, rodos visai nekaltą dalyką, pasakyti, kad Šventojo Rašto angelai yra be sparnų, tik žmonių išgalvoti angelai turi sparnus. Kad daugiau atkreipus į tai dėmesį, pasiūliau $100.00 tam, kas įrodys Šventuoju Raštu, jog angelai turi sparnus. Girdėjau, kad daugelis ieškojo Šventajame Rašte, bet nė vienas nepaprašė $100.00. Daugelis kalbėjo, kad Burbulys

niekina angelus. Dėl įsigyvenusių žmonių išgalvotų dogmų, net rimti žmonės ir mokslininkai nebekreipia dėmesio į Šventąjį Raštą.

Kai kas vertina tik Naująjį Testamentą, o Senojo Testamento neįvertina. Visgi Senasis Testamentas yra pagrindas Naujojo Testamento. Senajame Testamente Dievas apsireiškė žmonėms. Jėzus pripažino Senąjį Testamentą ir naudojo Jį. Apaštalai taipgi naudojo Senąjį Testamentą ir Juo rėmėsi.

NEHEMIJO KNYGA

Nehemijas buvo persų karalių rūmų valdininkas — vynpilis. Jis gavo iš persų karaliaus leidimą vykti į Jeruzalę ir atstatyti miesto sienas. Nehemijas atvyko į Jeruzalę 444 pr. Kr. Jis buvo 13 metų Jeruzalės miesto ir apylinkės valdovas — gubernatorius. Jis atstatė Jeruzalės sienas ir įstatymais sutvarkė kai kuriuos žydų gyvenimo reikalus: kad tauta nesimaišytų vedybomis su kitomis tautomis, švęstų sabatą.

Knygos padalinimas: Nehemijas atvyksta į Jeruzalę 1-2 skr., Jeruzalės sienų atstatymas 3-7 skr., įstatymas ir atgaila 8-12,26 skr., miesto sienų dedikavimas ir Nehemijo reformos 12,27-13 skr.

NEHEMIJO KNYGA

1 skyrius
NEHEMIJO MALDA 1-11

1 Nehemijo, Hakalijo sūnaus, žodžiai, pasakyti dvidešimtaisiais Artakserkso valdymo metais Kislevo mėnesį, man esant Susoje — sostinėje. 2 Mano brolis Hananis atvyko su keliais vyrais iš Judėjos. Aš juos klausinėjau apie žydus, kurie nebuvo ištremti, ir apie Jeruzalę. 3 Jie man atsakė: „Išvengę tremties, gyvena dideliame varge ir yra niekinami. Jeruzalės miesto apsaugos mūras sugriautas ir vartai sudeginti". (2 Ch 36,19) 4 Išgirdęs šituos žodžius, atsisėdau, verkiau ir liūdėjau ištisas dienas; pasninkavau ir meldžiausi: (Neh 9,1; Ezr 9,3) 5 „Ak, Viešpatie, didysis ir galingasis dangaus Dieve, kuris laikai Sandorą su tais, kurie Tave myli ir laikosi Tavo įsakymų. (Neh 4,8; Dan 9,4) 6 Pažvelk į mane ir išgirsk Tavo tarno maldą! Meldžiuosi dieną ir naktį Tavo akivaizdoje už izraelitus, Tavo tarnus; išpažįstų jų nusikaltimus, kuriais mes visi, aš ir mano protėviai Tau nusikaltome. 7 Mes nesilaikėme Tavo įsakymų, nuostatų ir potvarkių, kuriuos Tu davei savo tarnui Mozei: 8 ‚Jei jūs būsite neištikimi, Aš jus išsklaidysiu tarp tautų, 9 o jei atsiversite, laikysitės mano įsakymų ir juos vykdysite, tai, nors jūsų išsklaidytieji būtų toliausiame žemės pakraštyje, Aš juos iš ten surinksiu ir parvesiu į vietą, kurią išrinkau savo vardui.' (5 M 30,4) 10 Jie yra Tavo tarnai ir Tavo tauta, kurią išgelbėjai savo galia ir didžia malone. 11 Viešpatie, meldžiu, tebūnie Tavo ausis jautri mano maldai; išklausyk maldas savo tarnų, kurie garbina Tavo vardą; siųsk šiandien savo tarnui palaimą ir paveik imperatoriaus širdį mano naudai!" Aš tuo laiku buvau karaliaus vyno pilstytojas.

Nehemijas tikėjo Dievą, dažnai meldėsi, mylėjo savo tautą. Nehemijas buvo persų karaliaus vynpilis; gyveno valstybės sostinėje Susoje. Jis sutiko kelis tautiečius, o gal ir giminaičius, atvykusius iš Jeruzalės, iš kurių sužinojo, kad tėvynėje tautiečiai labai vargsta; Jeruzalė ir kiti miestai sugriauti, neatstatyti. Nehemijas labai liūdėjo, pasninkavo, meldė Viešpatį pagalbos.

2 skyrius
NEHEMIJAS GAUNA LEIDIMĄ ATSTATYTI JERUZALĖS MIESTO SIENAS 1-20

1 Dvidešimtaisiais karaliaus Artakserkso viešpatavimo metais Nisano mėnesį aš pakėliau vyno taurę ir ją padaviau karaliui. Kadangi aš niekada neatrodžiau nuliūdęs jo akivaizdoje, 2 karalius klausė mane: „Kodėl tu taip blogai atrodai? Juk nesergi? Tur būt tave kankina sielvartas?" Aš labai nusigandau 3 ir tariau karaliui: „Tegyvuoja karalius amžinai! Kaip man neliūdėti, kad miestas, kuriame yra mano protėvių kapai, guli griuvėsiuose ir jo vartai ugnies sunaikinti?" 4 Karalius klausė: „Ko norėtum?" Aš, melsdamasis į dangaus Dievą, 5 tariau karaliui: „Karaliau, jei pasitiki manimi ir nori patenkinti mano prašymą, siųsk mane į Judėją, į mano protėvių kapų miestą, jį atstatyti". 6 Karalius, karalienei sėdint šalia jo, atsakė man klausimu: „Kaip ilgai užtruksi kelionėje ir kada sugrįši?" Man nusakius karaliui laiką, jis sutiko mane siųsti. 7 Aš prašiau karaliaus man duoti laiškų vakarų Eufrato krašto valdovams, per kurių kraštus turiu keliauti, kad jie mane praleistų vykti į Judėją, 8 ir laišką Asafui, karaliaus girininkui, kad jis man duotų medžių šventovei, tvirtovės vartams, miesto mūrui ir namams, kuriuose apsigyvensiu. Karalius davė man ko prašiau, nes Dievo malonė buvo su manimi. (Ezr 7,6)

9 Nuvykęs pas vakarų Eufrato krašto valdovus, įteikiau jiems karaliaus laiškus; kartu su manimi buvo ir karaliaus pasiųsti karininkai ir raiteliai. 10 Sanbalatas iš Horono ir Tobijas iš Amono, sužinoję, kad atvyko žmogus, siekiąs izraelitų gerovės, buvo labai nepatenkinti.

11 Atvykęs į Jeruzalę ir išbuvęs tris dienas, 12 vieną naktį atsikėliau; su manimi atsikėlė ir keli vyrai. Niekam nieko nesakiau, ką Dievas man buvo nurodęs daryti Jeruzalėje. Su savimi turėjau tik gyvulį, ant kurio jojau. 13 Buvo naktis. Aš išjojau pro Slėnio vartus ir jojau pro Slibino versmę šiukšlių vartų link, apžiūrėdamas Jeruzalės sugriautus mūrus ir ugnies sunaikintus vartus. 14 Prijojęs prie Versmės vartų ir Karaliaus tvenkinio, gyvulys, kuriuo jojau, nebegalėjo pralysti. (Neh 3,15) 15 Aš ėjau slėniu, apžiūrėdamas mūrą. Grįžau tuo pačiu keliu ir įjojau pro Slėnio vartus. 16 Valdininkai nežinojo, kur aš buvau nuvykęs ir ką dariau. Aš iki šiol niekam nieko nebuvau sakęs: nei žydams, nei kunigams, nei kilmingiesiems, nei valdininkams, nei tiems, kurie turėjo vykdyti darbą.

17 Dabar jiems tariau: „Jūs matote kokioje padėtyje esame; Jeruzalė guli griuvėsiuose, jos vartai sudeginti. Atstatykime Jeruzalės mūrą, kad nejaustume paniekos." 18 Ir papasakojau jiems, kaip mano Dievas savo malone lydėjo mane; taip pat papasakojau, ką karalius man kalbėjo. Jie visi pasižadėjo dirbti ir visu ryžtumu griebėsi darbo.

19 Kai valdovai Sanbalatas iš Horono, Tobijas iš Amono ir arabas Gesemas apie tai išgirdo, jie tyčiojosi iš mūsų ir su panieka tarė: „Ką jūs čia dirbate, ką statote? Ar norite sukilti prieš karalių?" 20 Jiems atsakiau: „Dangaus Dievas siųs mums palaimos, o mes, Jo tarnai, statysime. Bet jūs neturite jokios teisės Jeruzalėje". (Ef 2,12)

Nehemijas, gavęs žinių apie Jeruzalės padėtį, meldėsi, pasninkavo, liūdėjo tris mėnesius. Karaliaus akivaizdoje visuomet valdininkai rodydavosi linksmi. Nehemijas išdrįso pasirodyti nuliūdęs. Tuo jis atkreipė karaliaus dėmesį. Persai labai gerbė kapines. Nehemijas išnaudojo tą persų paprotį, minėdamas savo protėvių kapus. Manoma, kad tuo metu žydaitė karalienė, Esterė, dar buvo gyva ir turėjo didelę įtaką persų karalių rūmuose. Karalius Artakserksas davė Nehemijui atostogų; paskyrė jį žydų valdovu (gubernatoriumi) Palestinoje, pasiuntė palydą ir davė reikalingus įgaliojimus. Nehemijas, nuvykęs į Jeruzalę, pirmiausia apžiūrėjo sugriautą miestą ir nusprendė ką daryti. Po to, jis išpasakojo draugams ką mano daryti ir parodė gautus iš karaliaus įgaliojimus. Vienminčiai tuojau ėmėsi darbo į priešų intrigas nekreipdami dėmesio.

3 skyrius
JERUZALĖS ATSTATYMAS 1-32

1 Tuomet vyriausias kunigas Eliasibas su savo broliais kunigais pirmasis pradėjo darbą ir atstatė Avių vartus; jie juos atnaujino, įstatė jiems duris ir dedikavo iki Šimtojo bokšto ir toliau iki Hananelio bokšto. 2 Šalia jo dirbo Jericho vyrai, o po jų — Imrio sūnus Zakuras.

3 Žuvų vartus statė Hasenao sūnūs; jie sudėjo sijas, įstatė duris, padarė užraktus ir užkaiščius. 4 Sekančią mūro sienos dalį taisė Hakozo sūnaus Urijo sūnus Meremotas. Po jo sekė — Mesezabelio sūnaus Berechijo sūnus Mesulamas. Toliau — Bano sūnus Zadokas. 5 Tekojitai dirbo prie sekančios sienos atstatymo dalies, tačiau jų kilmingieji neprisidėjo prie šių darbų (nepalenkė savo sprando).

6 Senuosius vartus statė Paseaho sūnus Jojadas ir Besodejo sūnus Mesulamas; jie sudėjo sijas, įstatė duris, sudėjo užraktus ir užkaiščius. 7 Greta jų dirbo vakarų Eufrato vietininko žinioje esantys: gibeonitas Melatijas,

meronotitas Jadonas su Gibeono ir Mizpos vyrais. 8 Šalia jų — Harhajo sūnus Uzielis, auksakalis ir Hananijas — kosmetikas. Jie atstatė sieną iki Plačiojo mūro. 9 Po jų — Huro sūnus Refajas, Jeruzalės pusės miesto viršininkas. 10 Po jų — Harumafo sūnus Jedajas iki savo namų. Šalia jo — Hasabnejo sūnus Hatusas. 11 Sekančią dalį — Harimo sūnus Malkijas, toliau — Pahatmoabo sūnus Hasubas atstatė Krosnių bokštą. 12 Po jų — Haloheso sūnus Salumas, kitos Jeruzalės miesto dalies viršininkas; jis dirbo su dukterimis.

13 Slėnio vartus sutvarkė Hanunas ir Zanoaho gyventojai; jie atstatė jį, įstatė duris, sudėjo užraktus ir užkaiščius. Be to, jie dar atstatė tūkstantį mastų mūro sienos iki Šiukšlių vartų.

14 Šiukšlių vartus pastatė, sudėjo užraktus ir užkaiščius, Rechabo sūnus Malkijas, Bethakeremo srities viršininkas. 15 Šaltinio vartus pastatė Kolhozio sūnus Salumas, Mizpos srities viršininkas. Jis apdengė stogą, įstatė duris, sudėjo užraktus ir užkaiščius ir Siloės tvenkinio sieną prie karaliaus sodo iki laiptų, nusileidžiančių iš Dovydo miesto. (Jn 9,7) 16 Už jo — Azbuko sūnus Nehemijas, pusės Betzuro srities viršininkas; jis atstatė iki Dovydo kapų, dirbtinio tvenkinio ir iki karžygių namų. 17 Už jo dirbo levitai: Banio sūnus Rehumas; šalia jo — Hasabijas, pusės Keilos srities viršininkas. 18 Po jų statė jų broliai: Henadado sūnus Bavajis, Keilos srities kitos pusės viršininkas 19 ir Jesuvo sūnus Ezeris, Mizpos viršininkas; jie pastatė sieną iki kampo, — tako į ginklų sandėlį. 20 Sekančią — Zabajo sūnus Barukas, nuo kampo iki vyriausio kunigo Elijasibo vartų. 21 Už jo — Meremotas, Hakozo sūnaus Urijo sūnus, nuo Elijasibo namų vartų iki namų galo. (Ezr 8,33) 22 Po jų — kunigai, lygumos vyrai. 23 Už jų — Benjaminas ir Hasubas iki savo namų. Už jų — Azarijas, Ananijo sūnaus Masejo sūnus, greta savo namų. 24 Už jo — Henadado sūnus Binujis nuo Azarijo namų iki sienos pasisukimo. 25 Uzajo sūnus Palalis — nuo pasisukimo ir

bokšto, kuris išsikiša iš karaliaus rūmų, ties sargybos kiemu. Už jo — Paroso sūnus Padajas (Jer 32,2; 33,1) 26 ir šventovės sargai, gyvenantieji Ofelyje; jie atstatė iki Vandens vartų rytuose ir išsikišusio bokšto (stebėjimo?). 27 Už jo tekojitai statė sekančią dalį priešingoje išsikišusio didžiojo bokšto pusėje iki Ofelio sienos.

28 Nuo Arklių vartų statė kunigai, kiekvienas ties savo namais. (2 Kar 11,16) 29 Už jų — Imerio sūnus Zadokas ties savo namais. Už jo — Sekanijo sūnus Semajas, rytinių vartų sargas. 30 Už jo — Selemijo sūnus Hananijas ir Zalafo šeštasis sūnus Hanunas. Už jo — Berechijo sūnus Mesulamas ties savo butu. 31 Už jo — auksakalis Malkijas iki šventovės sargų ir prekybininkų namo ties Sargybos vartais ir iki viršutinio aukšto kambario kampo. 32 O tarp aukštutinio kambario kampo ir Avių vartų statė auksakaliai ir prekybininkai.

Visi dirbo prie atstatymo darbo vieningai: kunigai, valdininkai, auksakaliai, vaistininkai, pirkliai, Jeruzalės gyventojai ir kituose miestuose gyvenantys, net kai kurios moterys. Tik tekojitų miesto didikai neprisidėjo prie šio darbo.

4 skyrius
STATYBA TRUKDOMA, BET DARBAS NESUSTOJO 1-23

1 Sanbalatas, išgirdęs kad siena statoma, labai pyko. Jis tyčiojosi iš žydų, (Neh 2,19) 2 kalbėdamas su savo broliais ir Samarijos kariuomene: „Ką tie bejėgiai žydai daro? Bene jie Jeruzalę atstatys? Ar jie aukos? Ar jie užbaigs darbą iki nustatyto laiko? Ar jie iš sudegusių griuvėsių padarys tinkamus akmenis statybai?" 3 O amonitas Tobijas, stovėdamas šalia jo, sakė: „Tegul stato! Kai lapė užšoks, sugrius jų akmeninė siena!"

4 „Dieve, ar girdi kaip mes esame niekinami? Nukreipk jų piktus linkėjimus ant jų pačių; leisk jiems pabūti priešų nelaisvėje. (Ps 7,17) 5 Neatleisk jiems nuodėmių ir nepamiršk jų nusikaltimų, nes jie įžeidė dirbančius!"

6 Mes statėme sieną ir pusę jos jau pastatėme. Žmonės noriai dirbo. 7 Sanbalatas, Tobijas, arabai, amonitai ir asdoditai išgirdę, kad Jeruzalės siena statoma, ir sienų spragos uždaromos, labai supyko 8 ir nutarė kovoti prieš Jeruzalę ir sugriauti mūsų planus. 9 Mes meldėme Dievą dieną ir naktį; išstatėme sargybas gintis nuo jų. 10 Žydai sakė: „Atsparumas darbininkų silpnėja, o griuvėsių dar daug. Mes neįstengsime atstatyti sienų!" 11 O mūsų priešai kalbėjo: „Jie nesužinos ir nepastebės mūsų, kai mes, atsiradę jų tarpe, juos išžudysime ir sustabdysime darbą". 12 Jų kaimynystėje gyveną žydai, atėję jau dešimt kartų pranešė mums piktus jų kėslus, kad jie ateis iš visų pusių prieš mus. 13 Aš pastačiau žemesnėse ir atvirose vietose už sienos sargybinius, ginkluotus kardais, ietimis ir lankais. 14 Pastebėjęs jų susirūpinimą, tariau didikams, viršininkams ir visiems žmonėms: „Nebijokite jų! Atsiminkite visagalį Viešpatį ir kovokite už savo brolius, sūnus, dukteris, žmonas ir savo namus!" (Neh 1,5) 15 Mūsų priešai išgirdę, kad jų kėslai mums žinomi, suprato, kad Dievas pavertė niekais jų planus; o mes visi grįžome prie statybos, kiekvienas prie savo darbo. (Job 5,12)

16 Nuo tos dienos pusė mano šalininkų dirbo statybos darbą, o kita pusė ėjo sargybą ginkluoti ietimis, skydais, lankais ir šarvais; viršininkai rėmė visus dirbančius visoje Judėjoje. 17 Statybininkai taip pat ir naštų nešėjai buvo ginkluoti: viena ranka dirbo, o kitoje — laikė ginklą. 18 Kiekvienas darbininkas nešiojo prisijuosęs kardą, o trimitininkas stovėjo šalia manęs. 19 Aš pranešiau didikams, darbo viršininkams ir visiems žmonėms: „Darbas yra didelis ir apima didelį plotą. Mes išmėtyti visame plote toli vienas nuo kito. 20 Išgirdę trimito garsą, tuojau susirinkite prie mūsų. Mūsų Dievas kariaus už

mus!" 21 Laikydami rankose ietį, dirbome nuo aušros iki sutemų. 22 Tuo metu aš įsakiau žmonėms: „Kiekvienas su savo tarnu nakvoja Jeruzalėje. Naktį turime eiti sargybą, o dieną dirbti". 23 Nei aš pats, nei mano broliai, nei mano šalininkai, nei sargybiniai nenusivilkdavo savo drabužių; kiekvienas laikėme ginklą šalia savęs.

———————

Vietiniams gyventojams ir tremtiniams (samaritams) iš kitų kraštų labai nepatiko Jeruzalės sienų atstatymas. Jie dėl to jaudinosi ir pyko; šaipėsi ir juokėsi iš žydų statybos: „Ar jie per dieną atstatys sieną ir sekančią dieną ją dedikuos, aukos aukas? Lapei užšokus ant sienos, ji sugrius". Matydami statybą sparčiai vykdant, jie susitarė staiga užpulti žydus ir jėga sutrukdyti statybą. Žydai, sužinoję jų kėslus, pasiruošė tinkamai pasipriešinti. Nehemijas meldėsi Senojo Testamento dvasioje. Kristus mokė ir už priešus melstis. Nehemijas ėmėsi tinkamos atsargos ir budrumo. Statyba nors ir trukdoma, sparčiai vyko.

5 skyrius
NEHEMIJAS AUKOJASI VISŲ LABUI 1-19

1 Kilo aštrus žydų vyrų ir moterų skundas prieš savo brolius žydus. 2 Vieni sakė: „Mūsų šeimos gausios, savo dukteris ir sūnus turime užstatyti už grūdus, kad turėtume ko valgyti ir išliktume gyvi!" 3 Kiti sakė: „Savo laukus, vynuogynus ir namus turime užstatyti už grūdus, kad apsigintume nuo bado." 4 Dar kiti sakė: „Mes turime skolintis pinigų karaliaus mokesčiams apmokėti, įkeisdami savo laukus ir vynuogynus. 5 Mes esame tokie pat, kaip ir mūsų broliai; mūsų vaikai yra tiek pat verti, kiek ir jų vaikai. Tačiau mes turime atiduoti savo sūnus ir dukteris vergais, ir kai kurios mūsų dukterys jau yra vergės. Mes negalime jų gelbėti, nes mūsų laukai ir vynuogynai jau priklauso kitiems!"

6 Išgirdęs jų skundą, labai supykau. 7 Apsvarsčiau

reikalą ir, kaltindamas didikus ir viršininkus, tariau: „Jūs kiekvienas lupate palūkanas iš savo brolio!" Sušaukęs visuotinį susirinkimą, (2 M 22,24) 8 kalbėjau: „Mes išpirkome, kiek leido mūsų išgalės, savo brolius žydus, kurie turėjo parsiduoti svetimiesiems, o jūs priverčiate savo brolius parsiduoti jums!" Jie tylėjo ir nieko neatsakė. 9 Aš tęsiau: „Negerai darote! Argi neturėtumėte bijoti Dievo ir neparodyti pagonims, kaip mes elgiamės su savo broliais? 10 Aš, mano broliai ir mano šalininkai taip pat esame badaujantiems paskolinę pinigų ir grūdų. Dovanokite jiems šitą skolą! 11 Šiandien pat grąžinkite jiems dirvas, vynuogynus, alyvų sodus bei namus ir nereikalaukite iš jų skolų: pinigų, javų, vyno ir aliejaus!" 12 Tuomet jie atsakė: „Viską grąžinsime ir skolų iš jų nereikalausime; darysime, kaip sakei". Pasišaukęs kunigus, juos prisaikdinau žmonėms girdint, kad vykdytų savo pažadą. 13 Aš iškračiau savo kišenes ir tariau: „Tegul Dievas taip iškrato kiekvieną jūsų, kuris neištesės šito pažado, iš jo namų ir iš įsigytos nuosavybės ir tegul jis lieka plikas (elgeta)". Visi susirinkusieji tarė: „Amen" ir garbino Viešpatį. Žmonės vykdė, ką buvo pasižadėję.

14 Nuo tos dienos, kai buvau paskirtas viršininku Judėjos šalyje, tai yra nuo dvidešimtųjų iki trisdešimt antrųjų karaliaus Artakserkso valdymo metų, per dvylika metų aš su savo broliais nevalgiau viršininkui skirto maisto davinio. 15 Viršininkai, buvę prieš mane, skriaudė žmones, imdami iš jų maisto ir vyno daviniui kasdien po keturiasdešimt šekelių sidabro; taip pat ir jų tarnai išnaudojo tautą, bet aš taip nedariau, bijodamas Dievo. 16 Aš taip pat dirbau prie miesto sienų atstatymo, neįsigijau jokios nuosavybės; ir visi mano tarnai irgi dirbo prie statybos. 17 Be to, kilmingieji ir viršininkai, šimtas penkiasdešimt asmenų, ir svetimų tautų žmonės, kurie apsilankydavo pas mus, valgė prie mano stalo. 18 Kasdien paruošdavo mano sąskaiton vieną jautį, šešias rinktines avis ir paukščių; kas dešimtą dieną gausiai pristatydavo odinių su visokiu vynu; aš nereikalavau

viršininkui nustatyto maisto davinio, nes skurdas sunkiai slėgė tautą. 19 Mano Dieve, priskaityk mano naudai, ką dariau savo tautai! (Neh 13,14,22,31)

———————

Izraelitai, turintys dideles šeimas ir paliesti įvairių nelaimių, turėjo skolintis iš turtingesniųjų maistui ir mokesčiams mokėti. Kai jie negalėjo grąžinti skolos, iš jų buvo paimti laukai ir net vergais parduoti jų vaikai. Turtingesnieji pelnėsi iš vargšų nelaimės. Žinoma, beturčiai buvo nepatenkinti. Tas ardė tautos vienybę. Jei Jeruzalės sienos bus atstatytos ir kiti miestai paversti tvirtovėmis, bet nebus tautiečių tarpe vienybės — viskas žus. Nehemijas prašė turtuolius ir valdininkus atjausti savo artimą ir jiems dovanoti skolas. Turtuoliai sutiko skolas dovanoti. Tada Nehemijas juos prisaikdino, kad jie tikrai pažadą vykdytų. Nehemijas priminė jiems pavyzdžiu, iškratydamas savo kišenes. Tas reiškė: jei jie nelaikys pažado, Dievas nebus jiems malonus — iškratys juos. Nehemijas rodė gerą pavyzdį savo gyvenimu. Pagal valstybės nuostatus, jis turėjo teisę reikalauti iš gyventojų išlaikyti jį. Jis to nereikalavo. Jis pats skolino kitiems ir skolas dovanojo bei administracijos išlaidas padengė iš savo išteklių.

6 skyrius
NEHEMIJAS IŠVENGIA PINKLIŲ 1-19

1 Kai Sanbalatui, Tobijui, arabui Gesemui ir visiems kitiems mūsų priešams buvo pranešta, kad siena atstatyta, spragos užtaisytos, tik dar nebuvau įstatęs durų vartuose, 2 Sanbalatas ir Gesemas kvietė mane su jais susitikti viename kaime, Ono lygumoje, norėdami man pakenkti. 3 Aš jiems pranešiau: „Dirbu didelį darbą ir negaliu ateiti; darbas susitrukdytų, jei aš, jį palikęs, eičiau pas jus". 4 Jie taip darė keturis kartus; aš jiems atsakiau tuo pačiu būdu. 5 Sanbalatas penktą kartą siuntė pas mane savo tarną atviru laišku rankoje. 6 Jame buvo

rašyta: „Tautose eina gandas ir Gesemas tai tvirtina, kad tu ir žydai ruošiatės maištui; tam tikslui tą sieną pastatei, tu nori tapti jų karaliumi; (Ezr 4,12) 7 esi jau paskyręs ir pranašų, kad jie skelbtų Jeruzalėje tave esant karaliumi. Šitos paskalos bus praneštos karaliui. Taigi, dabar ateik pasitarti". 8 Aš pasiunčiau jam atsakymą: „Nieko panašaus nėra, tai tik tavo prasimanymai". 9 Jie norėjo mus įbauginti, manydami: „Jie išsigąs, darbas sustos ir nebus užbaigtas". Tačiau tas mane dar padrąsino.

10 Kartą aš atėjau į Mehetabelio sūnaus Delajo sūnaus Semajo namus. Jis buvo labai nusiminęs ir kalbėjo man:"Eikime į šventovę ir užrakinkime duris, nes nakčia jie ateis tavęs nužudyti". 11 Aš jam atsakiau: „Ar aš toks, kad turėčiau bijoti ir bėgti? Aš ne bailys, kad eičiau į šventovę gelbėtis! Neisiu!" 12 Supratau, kad Dievas jo nesiuntė; jis man taip kalbėjo, nes buvo Tobijo ir Sanbalato papirktas, 13 kad mane įbaugintų ir aš nusidėčiau. Jie tai būtų panaudoję šmeižtui. (4 M 18,7) 14 „Mano Dieve, Tobiją ir Sanbalatą nubausk, pagal jų darbų vertę, taip pat pranašę Noadiją ir kitus pranašus, norėjusius įbauginti mane". (Neh 3,36-37)

15 Siena buvo baigta Elulio mėnesio dvidešimt penktą dieną, per penkiasdešimt dvi dienas. 16 Mūsų priešai ir apylinkėje gyveną pagonys, pamatę mūsų darbą, pasijuto labai pažeminti, nerimavo ir suprato, kad tik su mūsų Dievo pagalba šitoks darbas galėjo būti įvykdytas.

17 Tomis dienomis žydų kilmingieji dažnai susirašinėjo su Tobiju. 18 Daugelis žydų turėjo sutartis su juo; jis buvo Araho sūnaus Sekanijo žentas; be to, Tobijo sūnus Jehohananas buvo vedęs Berekijo sūnaus Mesulamo dukterį. 19 Jie kalbėdavo apie jo gerus darbus man girdint, o mano pareiškimus pranešdavo jam. Tobijas siuntė laiškus, norėdamas mane įbauginti.

Nehemijo priešai dėjo pastangas įvairiausiais būdais kenkti Nehemijui ir tuo pačiu Jeruzalės atstatymui. Jie

norėjo išvilioti Nehemiją iš Jeruzalės į Benjamino kalnus ir gal ten nužudyti jį? Nehemijas pramatė tai ir pasiliko Jeruzalėje. Tada priešai sugalvojo ir skleidė gandus, kad jis (Nehemijas) norįs pasidaryti Jeruzalės karaliumi. Nehemijas atsakė jiems, kad tai netiesa. Tada priešai papirko kai kuriuos izraelitus, pranašus, kad jie įbaugintų Nehemiją slėptis, nes jam gresianti mirtis — užpuolimas. Kai kurie izraelitai buvo susigiminiavę vedybomis su Nehemijo priešais ir visaip kenkė Nehemijui. Nehemijas išvengė jų pinklių ir atstatė Jeruzalės sienas. Jeruzalė buvo paversta griuvėsiais ir siena nugriauta prieš 142 metus — 586 m pr. Kr.

7 skyrius
MIESTO SARGAI 1-4, SĄRAŠAS GRĮŽUSIŲ IŠ NELAISVĖS SU ZERUBABELIU 5-73

1 Kai siena buvo baigta ir durys įstatytos, buvo paskirti vartininkai, giedotojai ir levitai. 2 Savo brolį Hananį ir tvirtovės viršininką Hananiją paskyriau Jeruzalės valdytojais, nes jie buvo labiau patikimi ir dievobaimingi vyrai. 3 Įsakiau jiems neatidaryti Jeruzalės vartų iki vėlyvo ryto; saulei pradėjus kaitinti, atidaryti vartus; uždaryti juos ir užsklęsti prieš sutemstant. Sargybas statyti iš Jeruzalės gyventojų, kiekvieną arti jo namų. 4 Miestas buvo erdvus ir didelis, bet žmonių ir namų jame buvo mažai. 5 Dievas paskatino mane suregistruoti žmones: kilminguosius, viršininkus ir eilinius giminėmis. Suradau sąrašus pirmųjų grįžusiųjų iš nelaisvės, 6 kuriuos Babilonijos karalius Nebukadnezaras buvo ištrėmęs. Jie sugrįžo į Jeruzalę bei Judėją, kiekvienas į savo miestą. (Ezr 2) 7 Jiems vadovavo Zerubabelis, Jesuvas, Nehemijas, Azarijas, Ramijas, Nahamanis, Mordekajas, Bilsanas, Misperetas, Bigvajas, Nehumas ir Banas.

Izraelio tautos vyrų skaičius: 8 Paroso palikuonių buvo du tūkstančiai šimtas septyniasdešimt du; 9 Sefatijo — trys šimtai septyniasdešimt du; 10 Araho — šeši šimtai penkiasdešimt du; 11 Pahatmoabo palikuonių, būtent, Jesuvo ir Joabo — du tūkstančiai aštuoni šimtai aštuoniolika; 12 Elamo — tūkstantis du šimtai penkiasdešimt keturi; 13 Zatuo — aštuoni šimtai keturiasdešimt penki; 14 Zakajo — septyni šimtai šešiasdešimt; 15 Binujo — šeši šimtai keturiasdešimt aštuoni; 16 Bebajo — šeši šimtai dvidešimt aštuoni; 17 Azgado — du tūkstančiai trys šimtai dvidešimt du; 18 Adonikamo — šeši šimtai šešiasdešimt septyni; 19 Bigvajo — du tūkstančiai šešiasdešimt septyni; 20 Adino — šeši šimtai penkiasdešimt penki; 21 Aterio palikuonių, būtent, Hiskijo — devyniasdešimt aštuoni; 22 Hasumo — trys šimtai dvidešimt aštuoni; 23 Bezajo — trys šimtai dvidešimt keturi; 24 Harifo — šimtas dvylika; 25 Gibeono — devyniasdešimt penki; 26 Betliejaus ir Netofo vyrų — šimtas aštuoniasdešimt aštuoni; 27 Anatoto — šimtas dvidešimt aštuoni; 28 Bethazmaveto — keturiasdešimt du; 29 Kirjatjearimo, Kefiro ir Beroto — septyni šimtai keturiasdešimt trys; 30 Ramo ir Gebo — šeši šimtai dvidešimt vienas; 31 Mikmaso — šimtas dvidešimt du; 32 Betelio ir Ajo — šimtas dvidešimt trys; 33 Antro Nebo — penkiasdešimt du; 34 Antro Elamo — tūkstantis du šimtai penkiasdešimt keturi; 35 Harimo — trys šimtai dvidešimt; 36 Jericho — trys šimtai keturiasdešimt penki; 37 Lodo, Hadido ir Ono — septyni šimtai dvidešimt vienas; 38 Senao — trys tūkstančiai devyni šimtai trisdešimt. 39 Kunigų: Jedajo palikuonių, būtent, Jesuvo šeimos — devyni šimtai septyniasdešimt trys; 40 Imerio — tūkstantis penkiasdešimt du; 41 Pashuro — tūkstantis du šimtai keturiasdešimt septyni; 42 Harimo — tūkstantis septyniolika. 43 Levitų: Jesuvo palikuonių, Kadmielio ir Hodevo septyniasdešimt keturi. 44 Giedotojų: Asafo — šimtas keturiasdešimt aštuoni. 45 Vartininkų: Salumo

Aterio, Talmono, Akubo, Hatito, Sobajo palikuonių — šimtas trisdešimt aštuoni. 46 Šventovės tarnų: Ziho, Hasufo, Tabaoto, 47 Keroso, Sijo, Padono, 48 Lebano, Hagabo, Salmajo, 49 Hanano, Gidelio, Gaharo, 50 Reajo, Rezino, Nekodo, 51 Gazamo, Uzo, Paseaho, 52 Besajo, Meunimo, Nefusesimo, 53 Bakbuko, Hakufo, Harhuro, 54 Bazlito, Mehido, Harso, 55 Barkoso, Sisero, Temaho, 56 Nezijo ir Hatifo palikuonys.

57 Saliamono tarnų palikuonys: Sotajo, Sofereto, Perido, 58 Jalo, Darkono, Gidelio, 59 Sefatijo, Hatilo, Pocherethazebajimo ir Amono; 60 šventovės ir Saliamono tarnų palikuonių buvo trys šimtai devyniasdešimt du.

61 Šitie atvyko iš Telmeloho, Telharso, Kerubo, Adono ir Imerio, bet jie negalėjo įrodyti, kad jų tėvai yra kilę iš izraelitų. 62 Delajo, Tobijo ir Nekodo palikuonys — šeši šimtai keturiasdešimt du. 63 Ir kunigų: Hobajo, Hakozo, Barzilajo, kuris buvo vedęs gileadito Barzilajo dukterį ir buvo vadinamas jų vardu, 64 palikuonys giminių sąrašuose ieškojo savo kilmės, tačiau nerado; jie buvo išskirti iš kunigystės kaip „nešvarūs". 65 Valdovas jiems uždraudė valgyti kunigų maistą, kol bus kunigas, kuris mokės naudotis Urimu ir Tumimu.

66 Viso jų buvo keturiasdešimt du tūkstančiai trys šimtai šešiasdešimt, 67 neskaitant jų vergų ir vergių, kurių buvo septyni tūkstančiai trys šimtai trisdešimt septyni. Be to, jie turėjo giedotojų vyrų ir mergaičių — du šimtus keturiasdešimt penkis; 68 arklių — septynis šimtus trisdešimt šešis, asilėnų — du šimtus keturiasdešimt penkis, 69 kupranugarių — keturis šimtus trisdešimt penkis, asilų — šešis tūkstančius septynis šimtus dvidešimt.

70 Kai kurių šeimų vyresnieji prisidėjo dovanomis šventovės atstatymo išlaidoms padengti. Vietininkas padovanojo tūkstantį dareikų aukso, penkiasdešimt šlakstytuvų, penkis šimtus trisdešimt kunigų apdarų. 71

Kai kurie šeimų vadai — dvidešimt tūkstančių dareikų aukso ir du tūkstančius du šimtus minų sidabro. 72 visų kitų dovanos buvo: dvidešimt tūkstančių dareikų aukso (piniginis vienetas), du tūkstančiai minų sidabro ir šešiasdešimt septyni kunigų apdarai. 73 Kunigai, levitai, giedotojai, vartininkai, dalis eilinių žmonių, šventovės tarnai ir visi kiti izraelitai apsigyveno savo miestuose.

———

Kai miesto siena buvo atstatyta, Nehemijas sutvarkė miesto sargybą, giedotojus ir levitus. Jis paskyrė Jeruzalės tvarkytojais du ištikimus vyrus, vienas buvo jo brolis. Mieste buvo maža gyventojų. Nehemijas surado sąrašą atvykusių tremtinių su Zerubabeliu. Iš sąrašo jis parinko kai kuriuos ir įsakė jiems apsigyventi Jeruzalėje. Sąrašas yra labai panašus į Ezr 2. Kai kur yra skirtumų. Pav. pas Ezrą minima giedotojų 200, o čia 245 — 67 skirsnelyje.

8 skyrius
SKAITOMAS ĮSTATYMAS 1-12, PALAPINIŲ (BŪDELIŲ) ŠVENTĖ 13-18

1 Septintą mėnesį visi žmonės — iki vieno susirinko Vandens vartų aikštėje ir liepė Rašto žinovui Ezrui atnešti Mozės įstatymus, kuriuos Viešpats buvo davęs Izraeliui per Mozę. (Ezr 7,6) 2 Septinto mėnesio pirmą dieną kunigas Ezras atnešė įstatymo knygą susirinkimui, kurį sudarė vyrai, moterys ir kiti, galį suprasti knygos turinį. (5 M 31,10-13) 3 Jis skaitė iš knygos aikštėje prie Vandens vartų nuo ankstyvo ryto iki vidudienio vyrams, moterims ir išmanantiesiems; visų dėmesys buvo atkreiptas į įstatymą. 4 Rašto žinovas Ezras stovėjo ant medinio paaukštinimo, kuris buvo padarytas tam reikalui. Šalia jo, dešinėje, stovėjo Matitijas, Semas, Anajas, Urijas, Hilkijas ir Masejas, o jo kairėje — Pedajas, Misaelis,

Malkijas, Hasumas, Hasbadanas, Zacharijas ir Mesulamas. 5 Ezras atvertė knygą visiems matant; jis stovėjo aukščiau. Jam atvertus knygą, visi žmonės sustojo. 6 Ezras garbino Viešpatį, didįjį Dievą, o visi žmonės, pakėlę rankas, atsakė „Amen, amen" ir, parpuolę žemėn, garbino Viešpatį. 7 Žmonėms sustojus, levitai: Jesuvas, Banis, Serebijas, Jaminas, Akubas, Sabetajas, Hodijas, Masejas, Kelitas, Azarijas, Jozabadas, Hananas ir Pelajas aiškino tautai įstatymą. 8 Jie skaitė iš Dievo įstatymų knygos, aiškindami juos; tuo būdu žmonės suprato, kas buvo skaitoma.

9 Vietininkas Nehemijas, Rašto žinovas kunigas Ezras ir levitai, kurie aiškino įstatymą, kalbėjo žmonėms: „Šita diena yra pašvęsta Viešpačiui, jūsų Dievui. Neliūdėkite ir neverkite!" Visi žmonės verkė, klausydamiesi įstatymo žodžių. (Neh 5,14) 10 Nehemijas tarė: „Eikite, valgykite riebius valgius, gerkite saldų vyną ir paskirkite dalį tiems, kurie nieko neturi paruošto, nes ši diena yra pašvęsta mūsų Viešpačiui; nesisielokite, nes džiaugtis Viešpačiu — mūsų stiprybė". 11 Levitai ramino žmones: „Ši diena yra šventa, nesisielokite, būkite ramūs!" 12 Visi žmonės nuėję valgė, gėrė ir dalijosi su vargšais, nes jie suprato įstatymo žodžių prasmę.

13 Sekančią dieną susirinko pas Rašto žinovą Ezrą visos tautos šeimų vadai, kunigai ir levitai, norėdami pasimokyti įstatymo. 14 Jie rado Mozės duotame įstatyme parašyta, kad izraelitai septinto mėnesio šventės metu privalo gyventi palapinėse. (3 M 23,42) 15 Jie paskelbė Jeruzalėje ir visuose miestuose: „Išeikite į kalnus ir atsineškite šakų: alyvmedžių, laukinių alyvmedžių, mirtų, palmių ir kitokių būdelėms pasidaryti, kaip parašyta". 16 Žmonės išėję atsinešė šakų ir pasistatė būdeles, kiekvienas sau: vieni ant stogo, kiti kieme, dar kiti Dievo namų šventoriuje, Vandens vartų ir Efraimo vartų aikštėse. 17 Grįžę žydai iš nelaisvės, pasistatė palapines ir gyveno jose. Nuo Nuno sūnaus Jozuvo laikų

iki tos dienos izraelitai to nepraktikavo. Visi buvo tuo patenkinti ir džiaugėsi. 18 Kasdien buvo skaitoma iš Dievo įstatymo knygos. Taip jie šventė septynias dienas, o aštuntąją dieną įvyko iškilmingas susirinkimas, kaip buvo nustatyta.

Viešpats veikia per Šventąją Dvasią ir per Žodį. Žmonių minia susirinko miesto aikštėje, nes šventoriuje jie netilpo. Čia buvo ne tik vyrai, bet moterys, jaunuoliai ir vaikai, kurie galėjo suprasti aiškinimą. Kunigas Ezras skaitė ir aiškino Šventąjį Raštą. Ir kitose vietose kunigai ir levitai skaitė ir aiškino įstatymą. Tai nebuvo tik apeigos, bet Dievo Dvasios veikimas, tikras atbudimas. Žmonės suprato esą nusikaltę; jie verkė. Kas atgailauja, būdamas nusikaltęs, tam atleidžiama. Taip aiškino žmonėms vadai. Džiaugsmas Viešpačiui pasireiškė darbais: žmonės siuntė dovanas neturintiems, užjautė ir globojo vargšus. Kunigai ir levitai mokėsi patys ir kitus mokė.

Izraelitai šventė visas šventes, kokios įstatyme buvo įsakyta. Lapbūdžių šventė priminė jiems kelionę iš Egipto per tyrus į pažadėtąją žemę.

9 skyrius
ATGAILOS DIENA 1-37

1 To mėnesio dvidešimt ketvirtą dieną izraelitai susirinko pasninkaudami, apsivilkę ašutinėmis ir apsibarstę galvas žemėmis. 2 Jie, atsiskyrę nuo visų svetimtaučių ir sustoję, išpažino savo nuodėmes bei tėvų nusikaltimus. 3 Stovėdami savo vietose, jie ketvirtį dienos skaitė iš Viešpaties, savo Dievo, įstatymo knygos, o antrą dienos ketvirtį išpažino savo nuodėmes ir, parpuolę ant žemės, garbino Viešpatį, savo Dievą. 4 Ant paaukštinimo

stovėjo levitai: Jesuvas, Banis, Kadmielis, Sebanijas, Bunis, Serebijas, Banis bei Kenanis ir garsiai šaukėsi Viešpaties, savo Dievo. 5 Levitai: Jesuvas, Kadmielis, Banis, Hasabnejas, Serebijas, Hodijas, Sebanijas ir Petahijas tarė: „Garbinkite Viešpatį, savo Dievą, per amžių amžius. Garbė Tavo prakilniam vardui, kuris stovi virš šlovės ir garbės".

6 Ezras meldėsi: „Tu, Viešpatie, esi vienintelis. Tu sutvėrei dangų ir visus jo pulkus; žemę, jūras ir visa, kas jose. Tu duodi jiems visiems gyvybę; dangaus pulkai garbina Tave. 7 Tu, Viešpatie, esi Tas Dievas, kuris išsirinkai Abramą, jį išvedei iš kaldėnų Uro ir davei jam Abraomo vardą. (1 M 11,31; 17,5) 8 Patyręs, kad jis Tau ištikimas, padarei su juo Sandorą, kad jo palikuonims duosi kraštą kananitų, hititų, amoritų, perizitų, jebusitų ir girgasitų. Tu ištesėjai savo pažadus, nes Tu esi teisingas. 9 Tu matei mūsų tėvų priespaudą Egipte ir išgirdai jų šauksmą prie Raudonosios jūros. (2 M 3,7) 10 Tu darei ženklų ir stebuklų faraonui, jo tarnams, visam kraštui ir tautai, nes žinojai, kaip jie elgėsi su mumis; Tavo vardas ir šiandien garsus. 11 Tu perskyrei jūrą jiems matant, ir izraelitai praėjo sausu jūros dugnu, o jų persekiotojus atidavei gelmėms, kaip akmenį šėlstančioms bangoms. (2 M 14,21; 15,5,10) 12 Debesies stulpu vedei juos dieną ir ugnies stulpu nušvietei naktį jiems kelią, kuriuo jie turėjo eiti. (2 M 13,21) 13 Iš dangaus Tu nusileidai ant Sinajaus kalno ir kalbėjaisi su jais; davei jiems teisingus potvarkius, tikrus įstatymus ir įsakymus. (2 M 19,18; 20,1) 14 Savo šventą sabatą Tu jiems paskelbei; įsakymus, nuostatus bei įstatymus jiems davei per savo tarną Mozę. 15 Kai jie badavo, davei jiems manos, kai troško, — leidai vandeniui tekėti iš uolos. Tu įvedei juos į šalį, kurią buvai jiems pažadėjęs. (2 M 16,4,14; 17,6) 16 Bet jie, mūsų protėviai, dėl savo išdidumo ir užsispyrimo neklausė Tavo įsakymų. (2 M 32,9) 17 Jie atsisakė Tavęs klausyti, užmiršo Tavo stebuklus, kuriais juos išgelbėjai. Jie

užsispyrusiai galvojo grįžti vergijon, parinko net vadą, kuris juos grąžintų Egiptan. Bet Tu, gailestingasis Dieve, esi malonus ir gailestingas, neatstūmei jų. (4 M 14,4; 2 M 34,6) 18 Kai jie, nusilieję veršį, tarė: ‚Šitas yra mūsų dievas, kuris mus išvedė iš Egipto', kaip jie Tave įžeidė! (2 M 32,4) 19 Tačiau Tu, Dieve, būdamas didžiai gailestingas, jų nepalikai tyruose; debesies stulpas neatsitraukė nuo jų dieną, nė ugnies stulpas naktį; vis rodė jiems kelią, kuriuo jie turėjo eiti. 20 Savo malone mokei juos, maitinai mana ir girdei vandeniu. (4 M 11,25) 21 Keturiasdešimt metų aprūpinai juos tyruose. Jiems nieko netrūko. Jų drabužiai nesusidėvėjo ir jų kojos nepavargo. (5 M 8,4) 22 Karalystes ir tautas Tu atidavei jiems ir paskirstei jas dalimis. Jie užėmė Hesbono karaliaus Sihono kraštą ir Basano karaliaus Ogo šalį. (4 M 21,24,35) 23 Jų ainių buvo tiek, kiek dangaus žvaigždžių, ir jiems davei kraštą, kurį pažadėjai jų protėviams. 24 Jų ainiai užėmė tą šalį. Tavo valia jie nugalėjo šalies gyventojus, kananitus, ir, užėmę jų kraštą ir karalius, elgėsi su jais, kaip jiems patiko. (Joz 12) 25 Jie paėmė sutvirtintus miestus, derlingą žemę, pasisavino jų namus, pilnus gėrybių, ir iškastus šulinius, vynuogynus, alyvmedžius ir vaismedžių daugybę. Jie valgė, pasisotino ir pralobo. Izraelitai džiaugėsi Tavo jiems duotu gerbūviu, (5 M 6,10-11; 32,15) 26 bet jie tapo neklaužadomis, maištavo prieš Tave, nevykdė Tavo įstatymų ir žudė Tavo pranašus, kurie įspėjo juos sugrįžti prie Tavęs; jie Tau labai nusikalto. 27 Todėl tu juos atidavei jų priešams, kurie juos užėmė ir pavergė. Priespaudos metu jie šaukėsi Tavęs. Tu juos išklausei ir, didžiai gailėdamasis jų, siuntei jiems gelbėtojų, kurie juos išgelbėjo iš jų priešų rankų. (Teis 3,9,15) 28 Sulaukę taikos ir ramybės, jie vėl nusikalsdavo Tau. Tuomet Tu vėl juos atiduodavai į priešų rankas. Jiems atgailaujant, Tu daug kartų išklausei juos ir išvadavai iš priešų, gailėdamasis jų. (Teis 2,18-21) 29 Tu perspėdavai juos

grįžti prie Tavo įstatymų, bet jų išdidumas neleisdavo paklusti. Jie laužė Tavo nuostatus, kurių vykdymas išlaiko žmogų gyvą. Jie atsuko Tau nugarą ir pasiliko užkietėję. (3 M 18,5) 30 Tu buvai kantrus daugelį metų, įspėdamas juos per savo pranašus. Jie neklausė Tavęs, todėl Tavo siųsti priešai juos teriodavo. (Jer 7,25-26; 44,4-6) 31 Tačiau dėl savo didžiojo gailestingumo Tu jų neatstūmei, nes Tavo malonė ir gailestingumas yra begalinis. 32 O dabar, visagalis, amžinasis Dieve, koks didis ir galingas Tu! Tavo Sandora ir malonė amžina! Pažvelk į mūsų vargus, kurie ištiko mūsų karalius, kunigaikščius, kunigus, pranašus, protėvius ir visą mūsų tautą, nuo Asirijos vergijos laikų iki šios dienos! (Neh 1,5) 33 Tu teisingai baudei mus. Tu buvai mums ištikimas, o mes nusikaltome Tau. (Ezr 9,15; Dan 9,5-7) 34 Mūsų karaliai, kunigaikščiai, kunigai ir mūsų protėviai nevykdė įstatymų ir nepaisė Tavo įsakymų bei įspėjimų. 35 Gyvendami savo karalystėje, jie naudojosi gerbūviu, kurį jiems davei; Tavo jiems duotas kraštas buvo turtingas ir platus. Tačiau jie netarnavo Tau ir neatsisakė savo piktų darbų. 36 Šiandien esame vergai šalyje, kurią davei mūsų protėviams, ir leidai naudotis jos vaisiais ir gėrybėmis. 37 Dabar jos derlius priklauso karaliams, kuriuos paskyrei mus valdyti, nes mes nusikaltome. Mes ir mūsų gyvuliai esame jų nuosavybė, patys vargstame".

Izraelitų minia susirinko vienoje vietoje. Jie pasninkavo, meldėsi, atgailavo. Ezras kalbėjo maldą. Jis maldoje pripažino Dievą vieninteliu Viešpačiu, dangaus ir žemės Sutvėrėju. Viešpats globojo Izraelį nuo Abraomo laikų, bet izraelitai neklausė Jo. Dabar jie gailėjosi, pripažino teisingą Viešpaties bausmę.

10 skyrius
PASIŽADĖJIMAS LAIKYTI SANDORĄ, AUKOS 1-39

1 Dabar mes darome raštišką sutartį, o mūsų vyresnieji, levitai ir kunigai, pasirašo ir užantspauduoja ją. Antspaudą užspaudė ir pasirašė vietininkas Nehemijas, Hakalijo sūnus ir kunigai: Zedekijas, 2 Serajas, Azarijas, Jeremijas, 3 Pashuras, Amarijas, Malkijas, 4 Hatusas, Sebanijas, Maluchas, 5 Harimas, Meremotas, Obadijas, 6 Danielius, Ginetonas, Barukas, 7 Mesulamas, Abijas, Miaminas, 8 Mazijas, Bilgajas ir Semajas.

9 Levitai: Azanijo sūnus Jesuvas, Binujis iš Henadado palikuonių, Kadmielis, 10 Sebanijas, Hodijas, Kelitas, Pelajas, Hananas, 11 Mikas, Rehobas, Hasabijas, 12 Zakuras, Serebijas, Sebanijas, 13 Hodijas, Banis ir Beninus, 14 Tautos vyresnieji: Parosas, Pahatmoabas, Elamas, Zatus, Banis, (Ezr 2,3,6) 15 Bunis, Azgadas, Bebajas, 16 Adonijas, Bigvajas, Adinas, 17 Ateris, Hezekijas, Azuras, 18 Hodijas, Hasumas, Bezajas, 19 Harifas, Anatotas, Nebajas, 20 Magpijasas, Mesulamas, Heziras, 21 Mesezabelis, Zadokas, Jaduas, 22 Pelatijas, Hananas Anajas, 23 Hosejas, Hananijas, Hasubas, 24 Halohesas, Pilas, Sobekas, 25 Rehumas, Hasabnas, Masejas, 26 Ahijas, Hananas, Ananas, 27 Maluchas, Narimas, Banas.

28 Visi kiti: kunigai, levitai, vartininkai, giedotojai, šventovės tarnai ir tie, kurie atsiskyrė nuo krašto tautų, glaudėsi prie Dievo įstatymo; jų žmonos, sūnūs ir dukterys, visi kurie suprato. (Ezr 2,70) 29 prisijungė prie savo kilniųjų brolių ir įsipareigojo priesaika vykdyti Dievo įstatymą, kuris buvo duotas per Dievo tarną Mozę, ir laikytis visų Viešpaties potvarkių ir nuostatų.

30 Pasižadėjome neleisti savo dukterų tuoktis su vietiniais ir savo sūnums vesti jų dukteris. 31 Jei vietiniai žmonės subatos dieną atgabentų prekių ar grūdų parduoti, nieko iš jų nepirkti sabatoje nei šventadieniais.

Taip pat atsižadėjome septintųjų metų derliaus ir bet kokio skolos reikalavimo. (Neh 13,15-16; Am 8,5) 32 Mes pasižadėjome kas metai duoti trečdalį šekelio sidabro Dievo namų reikalams: 33 padėtinei duonai, nuolatinei augalinei aukai, nuolatinei deginamajai aukai, sabatų aukoms, jauno mėnesio ir iškilmingų švenčių aukoms; šventosioms dovanoms, aukoms, aukojamoms už nuodėmę, suderinti Izraelį, ir kitiems Dievo namų reikalams.

34 Kunigai, levitai ir pasauliečiai burtų keliu nustatėme malkų pristatymą šventovei; atgabenti malkas Dievo namams šeimomis, kas metai nustatytu laiku Viešpaties, mūsų Dievo, aukurui, kaip parašyta įstatyme. (3 M 6,5)

35 Toliau įsipareigojome kas metai pristatyti Viešpaties namams auką pirmojo mūsų laukų derliaus ir pirmųjų vaisių; (2 M 23,19) 36 taip pat mūsų pirmagimius, sūnus, raguočių ir avių pirmagimius pristatyti į Dievo namus kunigams, einantiems tarnybą Dievo namuose, kaip parašyta įstatyme. (2 M 13,2) 37 Kas geriausia mūsų valgių, pirmųjų įvairių medžių vaisių, vyno ir aliejaus pasižadėjome pristatyti kunigams į Dievo namų sandėlius, o mūsų laukų dešimtinę levitams; levitai patys rinko dešimtinę visuose mūsų miestuose. (4 M 18,21) 38 Aronitas kunigas privalėjo lydėti levitus, jiems renkant dešimtinę, o levitai privalėjo atiduoti dešimtą dalį dešimtinės į Dievo namų sandėlius. (4 M 18,26-28) 39 Izraelitai ir levitai sugabendavo javus, vyną ir aliejų į šventovės sandėlius. Tarnybą einą kunigai, vartininkai ir giedotojai turėjo būti aprūpinti pragyvenimu. Taip mes aprūpinsime šventovę.

Dievo Dvasios sužadintas pabudimas buvo vykdomas praktiškai. Pasižadėjimas buvo patvirtintas 84 vyresniųjų parašais. Buvo prižadėta: nesusimaišyti su pagoniais

vedybomis, švęsti sabatą ir kitas šventes, aprūpinti šventovę ir kunigus bei levitus, duoti dešimtinę ir kitas įstatyme įsakytas aukas, atleisti vergus ir skolas kas 7 metai ir grąžinti nuosavybes kas 49 metai.

11 skyrius

SURAŠYMAS MIESTŲ IR KAIMŲ GYVENTOJŲ 1-36

1 Tautos vyresnieji gyveno Jeruzalėje, kiti burtų keliu buvo parinkti gyventi Jeruzalėje, — šventajame mieste; devyni dešimtadaliai liko gyventi kituose miestuose. (Neh 7,5) 2 Tauta džiaugėsi kiekvienu, kuris savanoriškai sutiko apsigyventi Jeruzalėje. (1 Ch 9,2-17)

3 Krašto vyresnieji gyveno Jeruzalėje ir Judėjos miestuose, kiekvienas savo nuosavybėje: izraelitai, kunigai, levitai, šventovės tarnai ir Saliamono tarnų palikuonys. (Nen 7,57) 4 Bet Jeruzalėje gyveno ir dalis Judo ir Benjamino padermės. Judo sūnaus Parezo palikuonys: Atajas sūnus Uzijo, Zacharijo anūkas. Kiti — Amarijas, Sefatijas, Mahalalelis. 5 Selanitų palikuonys: Masejas, Baruko sūnus, Kolhozo anūkas. Kiti: Hazajas, Adajas, Jojaribas ir Zacharijas. 6 Viso Parezo palikuonių, gyvenusių Jeruzalėje, buvo keturi šimtai šešiasdešimt aštuoni vyrai. 7 Benjamino palikuonys: Salus, sūnus Mesulamo, Joedo anūkas. Kiti: Pedajas, Kolajas, Masejas, Itielis, Jesajas 8 ir po jo Gabajas ir Salajas — devyni šimtai dvidešimt aštuoni. 9 Zichrio sūnus Joelis buvo jų viršininkas, o Hasenujo sūnus Judas (antrasis) miesto viršininko padėjėjas.

10 Kunigai: Jojaribo sūnus Jedajas ir Jachinas; 11 Serajas, sūnus Hilkijo, Mesulamo anūkas; jo palikuonys: Zadokas, Merajotas ir Ahitubas; jis buvo šventovės vyriausias kunigas; 12 viso šventovės tarnautojų buvo — aštuoni šimtai dvidešimt du. Adajas, sūnus Jerohamo, Pelalijo anūkas; jo palikuonys: Amzis, Zacharijas,

Pashuras ir Malkijas. 13 Viso — du šimtai keturiasdešimt du. Amasajas, sūnus Azarelio, Azajo anūkas; jo palikuonys — Mesilemotas ir Imeris. 14 Viso — šimtas dvidešimt aštuoni. Jų viršininkas buvo Zabdielis, Hagedolimo sūnus.

15 Levitai: Semajas, sūnus Hasubo, Azrikamo anūkas; kiti: Hasabijas ir Bunis. 16 Sabetajas ir Jozabadas levitų viršininkai; jie prižiūrėjo Dievo namų išorinius darbus. 17 Matanijas, sūnus Miko, Zabdijo anūkas, Asafo palikuonis, buvo vadovas padėkos maldoms, Bakbukijas ir Abdas, sūnus Samuvo, Galalio anūkas, Jedutuno palikuonis buvo jo padėjėjas. 18 Visų levitų šventajame mieste buvo du šimtai aštuoniasdešimt keturi. 19 Vartininkai: Akubas, Talmonas ir jų broliai, ėjo sargybą prie vartų — šimtas septyniasdešimt du.

20 Likusieji izraelitai, kunigai ir levitai gyveno visuose Judėjos miestuose, kiekvienas savo nuosavybėje. 21 Šventovės tarnai gyveno Ofelyje; Zinas ir Gispas buvo šventovės tarnų viršininkai. 22 Levitų viršininkas Jeruzalėje buvo Uzis, sūnus Banio, sūnaus Hasabijo, sūnaus Matanijo, sūnus Miko; Dievo namų giedotojai buvo asafitai. 23 Karaliaus įsakymu, jie gavo išlaikymą kiekvieną dieną. 24 Mesezabelio sūnus Petahijas, Judo sūnaus Zeracho palikuonių, buvo karaliaus paskirtas visiems tautos reikalams. 25 Kai kurie Judėjos gyventojai gyveno Kirjatarboje, Dibone, Jekabzelyje, (Joz 20,7: 21,11) 26 Jesuvoje, Moladoje, Betpelete, 27 Hazarsuale, Berseboje, 28 Ziklage, Mekonoje, (Joz 15,31) 29 Enrimone, Zoroje, Jarmute, 30 Zanoahe, Adulame, Lakyse, Azeke ir tų miestų kaimuose. Jie gyveno nuo Bersebos iki Hinomo slėnio. 31 O benjaminitai gyveno: Geboje, Mikmase, Ajyje, Betelyje, (Joz 18,22) 32 Anatote, Nobe, Ananijoje, 33 Hazore, Ramoje, Gitajime, 34 Hadide, Zeboime, Nebalate, 35 Lode, One, jų kaimuose ir Amatininkų slėnyje. 36 Kai kurie levitų padaliniai gyveno Judėjoje ir Benjamine.

———————

Šventasis miestas, Jeruzalė, buvo labai nukentėjus. Žmonės bijojo joje gyventi. Vadovai gyveno Jeruzalėje, bet gyventojų buvo per maža. Kitų miestų ir kaimų gyventojai buvo skatinami apsigyventi Jeruzalėje; norėta, kad Jeruzalėje gyventų viena dešimtoji dalis izraelitų. Iš gyventojų sąrašų burtų traukimu žmonės buvo skiriami apsigyventi Jeruzalėje.

12 skyrius
SĄRAŠAS KUNIGŲ IR LEVITŲ 1-26, JERUZALĖS SIENOS PAŠVENTIMAS 27-47

1 Kunigai ir levitai, atvykę su Sealtielio sūnumi Zerubabeliu ir Jesuvu: Serajas, Jeremijas, Ezras, (Ezr 2,2) 2 Amarijas, Malukas, Hatusas, 3 Sekanijas, Rehumas, Meremotas, 4 Idas, Ginetonas, Abijas, (Lk 1,5) 5 Mijaminas, Madijas, Bilgas, 6 Semajas, Jojaribas, Jedajas, 7 Salus, Amokas, Hilkijas ir Jedajas. Šitie buvo kunigų ir jų brolių viršininkai Jesuvo laikais.

8 Levitai: Jesuvas, Binujis, Kadmielis, Serebijas, Judas, Matanijas vadovavo padėkos giesmėms. (Neh 11,17) 9 Bakbukijas, Unis ir jų broliai buvo giedotojai. 10 Jesuvas buvo Joakimo tėvas; Joakimas — Eljasibo, Eljasibas — Jojado, (Neh 3,1,20) 11 Jojadas — Jonatano, o Jonatanas — Jaduvo. 12 Joakimo laikais kunigai buvo šeimų vadai: Merajas — Serajo, Hananijas — Jeremijo, 13 Mesulamas — Ezro, Jehohananas — Amarijo; 14 Jonatanas — Maluko, Juozapas — Secanijo, 15 Adnas — Harimo, Helkajas — Merajoto, 16 Zacharijas — Ido, Mesulamas — Ginetono, 17 Zikris — Abijo, Piltajas — Minjamino ir ... Moadijo, 18 Samuvas — Bilgo, Jehonatanas — Semajo, 19 Matenajas — Jojaribo, Uzis — Jedajo, 20 Kalajas — Salo, Eberis — Amoko, 21 Hasabijas — Hilkijo, Natanelis — Jedajo.

22 Elijasibo, Jojado, Johanano ir Jaduvo laikais kunigų šeimų vadai ir levitai buvo surašyti metraščių knygoje iki persų karaliaus Dariaus laikų. 23 Levitų šeimų vadai buvo surašyti metraščių knygoje iki Elijasibo

sūnaus Johanano laikų. 24 Vadovaujant levitams: Hasabijui, Serebijui ir Jesuvui, Kadmielio sūnui, giedotojai stovėjo prieš juos ir giedojo padėkos giesmes, kaip karalius Dovydas buvo nustatęs. (1 Ch 25; 2 Ch 29,25) 25 Natanijas, Bakbukijas, Obadijas, Mesulamas, Talmonas ir Akubas buvo vartininkai; jie ėjo sargybą prie sandėlių vartų. (Neh 11,17-19; 2 Ch 8,14; 26,15-17) 26 Jie gyveno Jozadako anūko, Jesuvo sūnaus Joakimo dienose; krašto vietininkas tuo laiku buvo Nehemijas ir Rašto žinovas kunigas Ezras. (1 Ch 5,40-41; Ezr 7,1-6)

27 Jeruzalės sienas dedikuoti buvo sušaukti levitai iš visų vietovių; jiems įsakyta atvykti Jeruzalėn džiaugsmo šventei su padėkos giesmėmis ir su cimbolų, arfų ir kanklių muzika. 28 Iš Jeruzalės, Netofo apylinkių, 29 Betgilgalos, Gebos ir Azmaveto vietovių susirinko visi giedotojai, nes jie gyveno Jeruzalės apylinkėse. 30 Kunigai ir levitai atliko apvalymo apeigas sau, žmonėms ir Jeruzalės sienoms.

31 Aš užvedžiau Judėjos vyresniuosius ant sienos ir pavedžiau jiems vadovauti dviems padėkos chorams. Vienas ėjo sienos viršumi į dešinę, Šiukšlių vartų kryptimi. (Neh 2,13; 3,13) 32 Juos sekė Hosajas ir apie pusė Judėjos vyresniųjų; 33 Azarijas, Ezras, Mesulamas, 34 Judas, Benjaminas, Semajas ir Jeremijas trimitavo; 35 Zacharijas, sūnus Jonatano, anūkas Semajo ir palikuonys: Matanijo, Mikajo, Zakuro, Asafo, 36 ir jų giminaičiai: Semajas, Azarelis, Milalajas, Gilalajas, Majas, Natanelis, Judas, Hananis su muzikos instrumentais pagal karaliaus Dovydo nurodymą; Rašto žinovas Ezras ėjo jų priekyje. 37 Praėję pro Šaltinio vartus, jie lipo aukštyn Dovydo miesto laiptais, vedančiais pro Dovydo rūmus, iki rytinių Vandens vartų. (Neh 3,26) 38 Antrasis choras ir pusė žmonių ėjo kairėn; aš juos sekiau sienos viršumi pro Krosnių bokštą iki Plačiosios sienos, (Neh 3,11) 39 toliau pro Efraimo vartus, Senuosius vartus, Žuvų vartus, Hananelio bokštą ir Šimtąjį bokštą iki Avių vartų. 40 Abu

chorai sustojo prie Sargybos vartų arti šventovės. Aš ir pusė viršininkų taip pat sustojome. 41 Kunigai: Elijakimas, Masejas, Minjaminas, Mikajas, Elijoenajas, Zacharijas, Hananijas trimitavo. 42 Juos sekė: Masejas, Semajas, Eleazaras, Uzis, Jehohananas, Malkijas, Elamas ir Ezeris — giedotojai, kuriems vadovavo Jezrajas. 43 Tą dieną jie daug aukojo ir džiaugėsi, nes Dievas jiems buvo labai geras. Moterys ir vaikai taip pat dalyvavo džiaugsmo šventėje; Jeruzalės džiaugsmas pasklido plačiai.

44 Tuo metu buvo paskirti vyrai prižiūrėti sandėlius, kurie buvo įrengti duoklių atsargoms, pirmiesiems vaisiams ir dešimtinėms laikyti; jos buvo surinktos iš miestų ir kaimų, pagal įstatymą kunigams ir levitams išlaikyti. Judėjos gyventojai buvo patenkinti kunigų ir levitų darbais. (Neh 10,37; 13,5) 45 Jie atliko Dievui religines apeigas, giedojo ir ėjo sargybą prie miesto vartų, kaip buvo įsakęs Dovydas ir jo sūnus Saliamonas. 46 Jau Dovydo laikais Asafas buvo vadovas giedotojų, kurie giedojo garbės ir padėkos giesmes Dievui. (1 Ch 25) 47 Zerubabelio ir Nehemijo laikais izraelitai pristatydavo giedotojams ir vartininkams skirtą kasdieninę duoklę; ją atiduodavo levitams, o šie — priklausomą dalį aronitams. (Neh 10,39)

———

Jeruzalės miesto reikalus galutinai sutvarkę, sudarė kunigų, levitų ir valdininkų sąrašus. Kunigai, kaip ir visi kiti, buvo surašyti, pradedant pirmaisiais grįžusiais tremtiniais ir vėliau sugrįžusiais. Sąrašai buvo sudaryti tik žymesniųjų asmenų. Kunigas Jesuvas sugrįžo su pirmaisiais tremtiniais, o minimas kunigas Jedajas gyveno graikų karaliaus Aleksandro laikais. Jis pasitiko Aleksandrą ir parodė jam Danieliaus pranašavimą apie jį. Aleksandras tada buvo labai palankus izraelitams.

Jeruzalės miesto sienos dedikavimui, sukvietė visus

vadovaujančius žmones ir iš kitų miestų bei vietovių. Visi jautėsi nusikaltę, tad pirmiausia švarinosi. Jeruzalės miestas buvo laikomas švariu, skirtu Dievo vardo garbei. Miesto siena buvo plati. Žmonės galėjo vaikščioti ant jos. Dalis valdovų, kunigų ir giedotojų ėjo siena į vieną pusę, o kitas būrys — į kitą pusę, iki abu būriai susitiko skirtoje vietoje. Visi dėkojo Viešpačiui, giedojo ir garsiai šūkavo.

13 skyrius
NEHEMIJO PASTANGOS PADĖTI TAUTIEČIAMS
1-31

1 Skaitant Mozės knygas susirinkusiems, buvo rasta parašyta: „Joks amonitas ar moabitas negali priklausyti Dievo išrinktajai tautai, (5 M 23,4-6) 2 nes jie nepasitiko izraelitų su duona ir vandeniu, bet pasamdė Balaamą, kad juos prakeiktų. Tačiau mūsų Dievas pakeitė prakeikimą į palaimą." (4 M 22,5-6) 3 Išgirdę įstatymą, izraelitai išskyrė visus svetimtaučius iš savo tarpo.

4 Prieš tai kunigas Elijasibas, Tobijo giminaitis, Dievo namų sandėlių viršininkas, 5 buvo parūpinęs Tobijui didelį kambarį, kuriame anksčiau laikydavo aukojamuosius miltus, smilkalus, indus ir javų, vyno bei aliejaus dešimtinę, duodamą levitams, giedotojams, vartininkams ir kunigams. 6 Tuo laiku aš nebuvau Jeruzalėje, nes trisdešimt antraisiais Babilonijos karaliaus Artakserkso valdymo metais buvau pas karalių. Tačiau, kuriam laikui praslinkus, aš išsiprašiau iš karaliaus atostogų. 7 Sugrįžęs į Jeruzalę, sužinojau, kad Elijasibas pasielgė labai neteisingai, parūpindamas Tobijui kambarį Dievo namų patalpose. 8 Man tai labai nepatiko; aš išmečiau laukan iš kambario visus Tobijo daiktus. 9 Po to įsakiau išvalyti kambarius ir atgal sunešti Dievo namų reikmenis, aukojamuosius miltus ir smilkalus. (Neh 10,40)

10 Aš taip pat sužinojau, kad levitams nebuvo

atiduodama jiems priklausanti dalis, ir kad dėl to levitai ir giedotojai, negaudami duoklės, buvo grįžę kiekvienas į savo laukus. 11 Tuomet aš perspėjau viršininkus, kad jie nevykdo savo pareigų. Surinkęs visus išvykusius, grąžinau juos į jų vietą. 12 Judėjos gyventojai vėl pristatė į sandėlius grūdų, vyno ir aliejaus dešimtinę. (4 M 18,21) 13 Aš paskyriau sandėlių prievaizdais: kunigą Selemiją, raštininką Zadoką ir Pedają iš levitų, o jų padėjėju — Matanijo sūnaus Zakuro sūnų Hananą, nes jais buvo galima pasitikėti. Jie buvo įpareigoti išduoti broliams jiems priklausomą dalį. 14 Mano Dieve, atsimink mane ir nepamiršk mano darbų, kuriuos padariau Dievo namams, tarnaudamas Tau! (Neh 5,19)

15 Tuomet aš mačiau Judėjoje tokių, kurie sabatoje mynė vyno spaustuvus ir, suvalydami javus, krovė juos ant asilų; vyną, vynuoges, figas ir visokias naštas sabatos dieną gabeno į Jeruzalę. Aš įspėjau juos, kad tą dieną nepardavinėtų maisto. (Neh 10,32; Jer 17,21-27) 16 Jeruzalėje gyveną Tyro gyventojai atgabendavo žuvies bei visokių prekių ir sabatoje parduodavo Judėjos žmonėms. 17 Aš perspėjau Judėjos didikus: „Koks papiktinimas! Ką darote? Jūs išniekinote sabatos dieną! 18 Taip darė mūsų protėviai, todėl mūsų Dievas užleido mums ir šitam miestui tokią nelaimę. Jūs užtrauksite Viešpaties rūstybę Izraeliui, nešvęsdami sabatos." 19 Aš įsakiau, pradėjus temti, sabatos išvakarėse, užrakinti Jeruzalės vartus ir atidaryti juos tik sabatai pasibaigus. 20 Pirkliai ir visokių prekių pardavėjai kelis kartus pasiliko už Jeruzalės vartų. 21 Aš klausiau juos: „Kodėl pasilikote už vartų? Jei toks jūsų elgesys pasikartos, aš pavartosiu jėgą prieš jus". Nuo to laiko jie nebeateidavo sabatoje. 22 Levitams įsakiau apsivalyti, eiti vartų sargybą ir švęsti sabatą. Todėl Viešpatie, mano Dieve, atsimink ir pasigailėk manęs, dėl Tavo didžios malonės.

23 Tais laikais aš mačiau ir žydus, tuokiantis su asdoditėmis, amonitėmis ir moabitėmis. 24 Jų vaikai kalbėjo darkyta Asdodo kalba ir nemokėjo žydiškai. 25

Aš subariau juos, iškeikiau, kai kuriuos sumušiau, apipešiojau ir prisaikdinau, kad neduotų savo dukterų jų sūnums, neleistų savo sūnums vesti jų dukterų ir patys nevestų jų. 26 „Argi ne tuo nusidėjo Izraelio karalius Saliamonas? Juk jam nebuvo lygaus žemėje. Jis buvo Dievo mylimas; Dievas jį buvo parinkęs karaliumi visam Izraeliui, tačiau jį įvedė į nuodėmę svetimtautės moterys. 27 Argi ir mes neklausysime, padarysime tą patį nusikaltimą ir įžeisime Dievą, vesdami svetimtautes?" 28 Vienas vyriausiojo kunigo Elijasibo sūnaus Jojado sūnus buvo horonito Sanbalato žentas; aš jį atleidau. (Neh 12,10; 2,19) 29 Viešpatie, mano Dieve, bausk tuos, kurie išniekino kunigystę, kunigų ir levitų Sandorą.

30 Aš apvaliau juos nuo svetimtaučių, įvedžiau kunigų bei levitų pareigas 31 ir įsakiau skirtu laiku atgabenti malkų ir pirmųjų derlių duokles. Mano Dieve, atsimink mano gerus darbus. (Neh 5,19)

———————

Nehemijas buvo valdovu Palestinoje 12 metų. Po to jis grįžo pas persų karalių. Vėliau jis vėl gavo atostogų ir atvyko į Jeruzalę. Žydų istorikas Jozepus rašė, kad Nehemijas grįžo į Jeruzalę ir ėjo valdovo pareigas. Jis žiloje senatvėje miręs Judėjoje.

Nehemijas sugrįžęs rado žydus darant tuos pačius nusikaltimus kaip pirmiau: susigiminiavimą vedybomis su pagoniais, neaprūpintus kunigus ir levitus, nešvenčiant sabatos. Net vyriausias kunigas Elijasibas vedybomis buvo susigiminiavęs su Tobiju ir Sanbalatu. Nehemijas drįso pašalinti Elijasibą iš pareigų ir Tobiją iš šventovės buto. Jis įstatė į tarnybą kunigus bei levitus, įsakė tautiečiams duoti dešimtines ir atstatė sabatos šventimą. Jis tą viską vykdė griežtai, bet labai taktiškai.

ESTERĖS KNYGA

Dėl Esterės knygos kanonizavimo buvo ilgai tartasi ir ginčyjamosi. Romos katalikų bažnyčia yra priėmusi 6 skyrius apokripų šioje knygoje. Todėl žydai ir kitos krikščioniškos bažnyčios turi 6 skyrius mažiau Esterės knygoje. Esterės knygoje neminimas Dievo vardas, bet aiškiai suprantama, kad Dievas paveikė tą visą istoriją. Jėzus ir apaštalai nieko nėra citavę iš Esterės knygos.

Knygoje atpasakota kaip Persijos ministeris pirmininkas Hamonas nekentė žydo Mordekajo. Hamonas norėjo nužudyti Mordekajį ir visą žydų tautą sunaikinti Persijos valstybėje. Žydaitei karalienei užtariant, žydai buvo išgelbėti. Kaip padėką Dievui, žydai švenčia nuo tų laikų iki mūsų dienų Purimo — padėkos šventę.

Persijos karalius Ahasverus — Kserksas, Darijaus sūnus, karaliavo 485-465 pr. Kr. Esterė tapo karaliene 478 pr. Kr. Pirmieji žydų tremtiniai grįžo į Jeruzalę 536 pr. Kr. Tad laiko atžvilgiu Esterė pagarsėjo pirma Ezro ir Nehemijo. Knygos autoriumi laikomas Mordekajis.

Knygos padalinimas: Esterė karalienė 1-2 skr., Hamonas siekia sunaikinti žydus 3-4,3 skr., Esterės prašymu žydai išgelbimi 4,4-9,16 skr., Purimas — padėkos šventė 9,17-10 skr.

ESTERĖS KNYGA

1 skyrius
PUOTA SUSOJE 1-22

1 Asveras (Kserksas-Ahasuerus), Persijos karalius valdė nuo Indijos iki Etiopijos (Kušo) šimtą dvidešimt septynis kraštus. 2 Jo karalystės sostinė buvo Susa. 3 Trečiais karaliavimo metais jis iškėlė didelę puotą visiems kunigaikščiams, tarnams, karininkams bei persų ir medų kraštų didikams ir gubernatoriams. 4 Puota tęsėsi šimtą aštuoniasdešimt dienų; ten buvo iškelta karališkoji didybė, garbė ir turtas. 5 Po to, karalius suruošė septynių dienų puotą visiems sostinės gyventojams Susoje, prie karaliaus rūmų rūpestingai įrengtame parke. 6 Iš visų pusių kabojo baltos ir mėlynos užuolaidos ant baltų drobinių ir violetinių juostelių, įvertų į sidabrinius žiedus. Jos buvo pritvirtintos prie marmurinių kolonų. Auksinės ir sidabrinės sofos buvo sustatytos kieme, kuris buvo išklotas žaliu, kaip smaragdas, ir baltu marmuru. Grindis puošė nuostabių vaizdų mozaika. 7 Gėrimus patiekė įvairiose auksinėse taurėse; karališkojo vyno buvo gausu. 8 Karalius nė vieno gerti nevertė. Kiekvienas galėjo gerti kiek ir ko jis norėjo. 9 Karalienė Vastė, karaliaus Asvero rūmuose, kėlė puotą moterims.

10 Septintą dieną karalius buvo išgėręs ir linksmas. Jis įsakė septyniems karaliaus Asvero rūmų valdininkams (eunuchams): Mehumanui, Biztui, Harbonui, Bigtui, Abagtui, Zetarui ir Karkui 11 atvesti karalienę Vastę pas karalių su karališku vainiku, norėdamas parodyti miniai ir kunigaikščiams jos grožį, nes ji buvo labai graži. 12 Karalienė Vastė atmetė karaliaus įsakymą eunuchų perduotą, ir atsisakė eiti. Karalius baisiai įnirto.

13 Karalius klausė patarimo išminčių: (1 Ch 12,32) 14 Karseno, Setaro, Admato, Tarsio, Mereso, Marseno ir

Memukano, persų ir medų septynių pirmųjų kunigaikščių, kurie visad būdavo prie karaliaus, nes jie žinojo įstatymus ir karaliaus teises: 15 „Kas gresia įstatymiškai karalienei Vastei, nepaklususiai karaliaus Asvero įsakymo?" 16 Memukanas atsakė karaliui: „Karalienė Vastė viešai įžeidė ne tik karalių, bet visus kunigaikščius ir žmones visoje karaliaus Asvero karalystėje. 17 Šis karalienės veiksmas taps žinomas visoms moterims. Jos, paniekindamos savo vyrus, sakys: ‚Karalius Asveras įsakė karalienei Vastei ateiti pas jį, bet ji neatėjo'. 18 Tuo karalienės pavyzdžiu seks visos persų ir medų moterys. Kils daug nesusipratimų, todėl karaliaus rūstybė pateisinama. 19 Jei karaliui priimtina, tebūnie paskelbtas karališkas nuostatas ir įrašytas į persų-medų įstatymą, kuris yra nepakeičiamas, kad karalienė Vastė nebeateis pas karalių Asverą; karalius jos karališką garbę atiduos kitai, geresnei už ją. (Dan 6,9) 20 Kai karaliaus potvarkis bus paskelbtas plačioje karalystėje, — visos moterys, didikų ir žemesniųjų, gerbs savo vyrus." 21 Šis patarimas patiko karaliui ir kunigaikščiams. Karalius įvykdė Memukano patarimą. 22 Jis išsiuntinėjo laiškus į visus karaliaus kraštus, kiekvienai tautai jos kalba, kad kiekvienas suprastų, jog vyras yra viešpats savo namuose. Tas įstatymas buvo paskelbtas visose kalbose ir tautose. (Est 3,12; 8,9; 1 M 3,16)

Susoje buvo karaliaus žiemos rezidencija. Ji buvo apie 300 km į rytus nuo Babilono. 1884-86 metais buvo atkastas karaliaus parkas ir rūmai. Puota tęsėsi pusę metų. Manoma, kad kiekvieno krašto (srities) valdininkams buvo suruoštas kelių dienų balius. Kartais valdininkai buvo verčiami gerti, bet čia jie turėjo laisvą pasirinkimą. Karalienė Vastė privalėjo ateiti ir pasirodyti atidengtu veidu, be šydo, bet ji atsisakė eiti. Tada moteris buvo beveik vergė. Valdovai tironai darė su moterimi ką norėjo.

2 skyrius
ESTERĖ — KARALIENĖ 1-23

1 Po šių įvykių, karaliaus Asvero pykčiui atvėsus, jis atsiminė, ką Vastė padarė ir kaip ji nubausta. 2 Karaliaus patarėjai siūlė paieškoti gražių merginų karaliui; 3 paskirti visuose karaliaus kraštuose pareigūnų, kurie visoje karalystėje suieškotų gražiausias mergaites, atgabentų jas į Suso haremą ir perduotų karaliaus eunucho Hegajo priežiūrai. Jo globoje yra visos moterys, jis rūpinasi jų kosmetika. 4 Kuri mergaitė labiausiai patiks karaliui, taps karaliene Vastės vietoje. Tas pasiūlymas patiko karaliui. Jis įsakė jį vykdyti.

5 Sostinėje, Susoje, gyveno žydas, Jairo sūnus Mordekajis, Kiso sūnaus Semejo anūkas, Benjamino giminės. (1 Sam 14,51) 6 Mordekajis buvo ištremtas iš Jeruzalės kartu su Judėjos karaliumi Jekoniju, Babilonijos karaliui Nebukadnezarui tremiant žydus. (2 Kar 24,15-16) 7 Jis užaugino Hadasą, savo dėdės dukterį, kitu vardu vadinamą Esterę. Ji neturėjo tėvų, bet buvo labai graži ir patraukli mergaitė. Jos tėvams mirus, Mordekajis įdukrino ją. 8 Karaliaus įsakymą paskelbus, daug gražių mergaičių buvo atgabenta į Susą ir pavestos Hegajo globai. Esterė taip pat buvo atgabenta į karaliaus rūmus Hegajo globon. 9 Jam patiko mergaitė. Ji laimėjo jo palankumą. Jis stropiai parūpino jai įvairių kosmetikos reikmenų, tinkamą maistą ir su septyniomis karaliaus rūmų rinktinėmis tarnaitėmis apgyvendino ją geriausioje haremo vietoje. 10 Esterė nesakė Hegajui savo kilmės, nes Mordekajis buvo įsakęs jai tylėti. 11 Mordekajis ateidavo kiekvieną dieną į haremo prieangį pasiteirauti apie Esterę ir jos padėtį.

12 Kiekviena mergaitė tik po dvylikos mėnesių pasiruošimo galėjo būti pakviesta pas karalių Asverą. Šešis mėnesius jos naudojo miros aliejus ir šešis mėnesius įvairius kitus tepalus ir kvepalus. 13 Mergaitė, eidama pas karalių, turėjo teisę reikalauti ir pasiimti, ko tik ji norėjo

iš haremo, ir atsinešti į karaliaus rūmus. 14 Ji ateidavo vakare (pas karalių), o rytą eidavo į kitą haremą, kuris buvo eunucho Sasgazo žinioje. Jis buvo karaliaus sugulovių užvaizdas. Iš čia ji neturėjo teisės įeiti pas karalių, nebent karalius ją mėgo; šiuo atveju ji būtų vardu pakviesta.

15 Kai atėjo Esterės, Mordekajo dėdės Abihailio dukters eilė, kurią jis buvo įdukrinęs, ji nieko neprašė ir nereikalavo, pasiėmė tik tą, ką eunuchas Hegajas jai patarė. Esterė patiko kiekvienam, kas tik ją pamatė. 16 Esterę nuvedė į karaliaus Asvero rūmus dešimtą mėnesį, vadinamą Tebetu, septintaisiais jo karaliavimo metais. 17 Karalius pamilo Esterę labiau už visas kitas moteris; jis jai buvo palankesnis negu kitoms. Jis uždėjo jai ant galvos karališką vainiką ir paskelbė ją karaliene Vastės vietoje. 18 Karalius iškėlė didelę puotą savo kunigaikščiams ir valdininkams, tai buvo Esterės puota. Jis sumažino mokesčius savo karalystėje ir davė karališkų dovanų.

19 Kai mergaitės buvo parenkamos (antrą kartą), Mordekajis buvo karaliaus vartų tarnautojas. 20 Esterė dar nebuvo pasisakiusi karaliui nei savo tautybės, nei kilmės, nes Mordekajis jai buvo taip įsakęs; Esterė viską darė, ką Mordekajis jai įsakė; taip ji buvo pripratusi nuo mažens, kai jis ją augino. 21 Mordekajui sėdint prie karaliaus vartų, du karaliaus eunuchai, Bigtanas ir Teresas, durų sargai, supyko ant karaliaus ir tarėsi jį nužudyti. 22 Mordekajis, tai išgirdęs, pranešė karalienei Esterei, o Esterė — karaliui. 23 Buvo pravestas tardymas ir nustatyta, kad tai tiesa. Abu vyrus pakorė, o įvykį įrašė į karaliaus istorijos metraščių knygą.

Mordekajis ir Esterės tėvai buvo tremtiniai iš Benjamino giminės. Manoma, kad Esterė gimė tremtyje. Jos tėvai mirė; ją įdukrino ir užaugino jos tėvo brolio sūnus Mordekajis. Esterė buvo kukli ir graži mergaitė. Ji

tapo karaliene po Vastės pašalinimo iš karališkos garbės (po 4 metų). Tais metais karalius ruošėsi karui ir kariavo su Graikija, prieš kurią jis pralaimėjo sausumoje ir jūroje. Karalius, sugrįžęs iš karo, paskyrė Esterę karaliene.

Sakoma, kad Mordekajis buvęs karaliaus rūmų tarnautojas, todėl jis galėjo nugirsti ruošiamą sąmokslą prieš karalių.

3 skyrius
HAMONAS SIEKIA SUNAIKINTI ŽYDŲ TAUTĄ 1-15

1 Po šitų įvykių karalius Asveras pakėlė Hamoną, Hamedato sūnų, į aukštesnį postą; jis užėmė aukštesnę vietą negu kunigaikščiai. 2 Visi karaliaus valdininkai, kurie tarnavo prie karaliaus vartų, priklaupdavo prieš Hamoną ir išreikšdavo jam pagarbą, nes taip karalius buvo įsakęs. Bet Mordekajis nesiklaupdavo prieš jį ir nereikšdavo jam pagarbos. 3 Karaliaus vartų tarnautojai klausė Mordekajį: „Kodėl nevykdai karaliaus įsakymo?" 4 Kasdien jis buvo raginamas paklusti karaliaus įsakymui, bet jis nekreipė dėmesio. Tarnautojai pranešė Hamonui. Jie norėjo įsitikinti ar Mordekajis laikysis savo žodžio, mat, jis buvo pasisakęs esąs žydas. 5 Hamonas matydamas, kad Mordekajis nesilenkia prieš jį ir neišreiškia jam pagarbos, baisiai įtūžo. 6 Jis nebaudė jo vieno sužinojęs, kad Mordekajis žydas, bet planavo išžudyti visus žydus persų imperijoje.

7 Dvyliktaisiais karaliaus Asvero valdymo metais, pirmą mėnesį, vadinamą Nisanu, buvo metamas burtas — „Pur" Hamono akivaizdoje (kartojamas kas dieną iki dvylikto mėnesio — Adaro) ir nustatyta, kas daryti. (Est 9,24) 8 „Tavo karalystėje gyvena išsklaidyta tauta; jos įstatymai yra skirtingi nuo kitų tautų įstatymų, be to, jie nesilaiko karaliaus nuostatų. Karalius neprivalo jų toleruoti. 9 Jei karalius sutinka, tebūnie išleistas

nuostatas juos išnaikinti; aš tam tikslui duosiu dešimt tūkstančių talentų sidabro karaliaus iždui", kalbėjo Hamonas. 10 Karalius numovė žiedą nuo savo piršto ir padavė jį agagitui Hamonui, Hamedato sūnui, žydų priešui, 11 ir tarė Hamonui: „Pinigus pasilaikyk sau, o su žydų tauta daryk, kaip tau patinka".

12 Pirmo mėnesio tryliktą dieną buvo sušaukti karaliaus sekretoriai ir, Hamonui diktuojant, parašytas karaliaus ediktas visiems vietininkams, kraštų valdytojams, kunigaikščiams ir tautoms jų kalba ir užantspauduotas karaliaus Asvero žiedu. (Est 1,22) 13 Laiškai buvo išsiųsti pasiuntiniais į visus karaliaus kraštus; per vieną dieną išžudyti — išnaikinti visus žydus jaunus, senus, moteris ir vaikus dvylikto mėnesio — Adaro tryliktą dieną; jų turtą paimti. 14 Tų laiškų nuorašai įsakyta paskelbti visoms tautoms ir būti pasiruošusioms skirtai dienai. 15 Karaliaus įsakymu, pasiuntiniai išskubėjo. Ediktas buvo paskelbtas sostinėje — Susoje. Karalius ir Hamonas puotavo. Mieste buvo ramu.

Amelikitas Hamonas mokėjo įtikti karaliui. Jis buvo paskirtas valstybės ministeriu pirmininku. Karaliai ir net aukšti valdininkai buvo dievinami. Tad ir ministeriui pirmininkui Hamonui visi valdininkai privalėjo išreikšti pagarbą priklaupdami prieš jį. Mordekajis garbino tik Viešpatį puldamas veidu prieš Jį, bet jis atsisakė tokią pagarbą išreikšti žmogui. Hamonas taip supyko, kad siekė išžudyti visą Izraelio tautą persų valstybėje. Karalius nežiūrėjo teisės; jis davė leidimą Hamonui žudyti nekaltus žmones. Burtų keliu Hamonas pasirinko tinkamą mėnesį žudynėms. Tai buvo penktais karalienės Esterės metais.

4 skyrius

MORDEKAJIS PRAŠO ESTERĖS PAGALBOS 1-17

1 Mordekajis išgirdęs, kas buvo padaryta, įplėšė savo drabužius, apsivilko ašutine, užsibarstė ant galvos pelenų ir, išėjęs į miesto aikštę, garsiai dejavo. 2 Jis atėjo prie karaliaus vartų. Su ašutine niekas nebuvo įleidžiamas pas karalių. 3 Visur, kur karaliaus minėtas potvarkis buvo paskelbtas, žydai nerimavo. Jie pasninkavo, verkė, aimanavo; daugelis vilkėjo ašutine ir apsibarstė galvas pelenais.

4 Kai Esterės tarnaitės ir eunuchai pranešė Esterei krašto padėtį, karalienė labai išsigando. Ji siuntė Mordekajui rūbų, kad jis numestų ašutinę ir apsivilktų jais, bet jis jų nepriėmė. 5 Tada Esterė pasišaukė karaliaus eunuchą Hataką, kuris buvo jos tarnas, ir įsakė jam eiti pas Mordekajį ir sužinoti, kodėl jis taip elgiasi. 6 Hatakas nuėjo pas Mordekajį į miesto aikštę prie karaliaus vartų. 7 Mordekajis išpasakojo jam kas įvyko ir kiek Hamonas pažadėjo įnešti į karaliaus iždą už žydų išžudymą. (Est 3,9) 8 Mordekajis davė Hatakui nuorašą edikto, paskelbto Susoje, kad jis jį parodytų ir paaiškintų Esterei, ir įsakė jai eiti pas karalių ir maldauti pagalbos savo tautai. 9 Hatakas sugrįžo ir viską pranešė Esterei, ką Mordekajis jam kalbėjo. 10 Ji vėl siuntė Hataką pas Mordekajį: 11 „Visi karaliaus valdininkai ir visi kraštai žino: jei vyras ar moteris įeitų į karaliaus salę nekviestas, tai, remiantis įstatymu, jis nužudomas; išimtis yra tik tuo atveju, jei karalius ištiesia į jį savo auksinį skeptrą, — tada jis paliekamas gyvas. Aš nesu kviesta pas karalių jau trisdešimt dienų, tai kaip aš galiu eiti pas jį?" (Est 5,2; 8,4) 12 Mordekajis, sužinojęs ką Esterė sakė, 13 prašė pranešti Esterei: „Negalvok, kad tu, būdama karaliaus rūmuose, išliksi gyva. 14 Jei dabar tylėsi, pagalba ir išgelbėjimas žydams ateis iš kitur, bet tu ir tavo šeima žūsite. Kas žino, gal tam tikslui ir tapai karaliene?" (1 M 45,7) 15 Esterė pasiuntė Mordekajui atsakymą: 16 „Eik ir sušauk visus

žydus Susoje; pasninkaukite dėl manęs tris dienas ir tris naktis, nieko nevalgykite ir negerkite. Aš taip pat pasninkausiu su savo tarnaitėmis. Po to eisiu pas karalių, laužydama įstatymą; jei žūsiu, — žūsiu". (2 Kar 7,4) 17 Mordekajis padarė viską, ką Esterė buvo jam įsakiusi.

Įsakymas išžudyti žydus paskelbtas visame krašte. Žydai, paskaitę jį, labai išsigando; jie meldėsi, verkė, pasninkavo. Mordekajis tą darė viešai miesto aikštėje. Į karaliaus rūmus nė vienas su gedulo ženklu nebuvo įleidžiamas. Tad Mordekajis visa pranešti galėjo Esterei tik per kitą patikimą asmenį. Mordekajis apie tai pranešė Esterei ir pasiuntė jai įsakymo nuorašą. Jis skatino Esterę eiti pas karalių ir prašyti pakeisti įsakymą. Esterė bijojo nekviesta eiti pas karalių, nes ir jai nekviestai eiti pas karalių grėsė mirties bausmė. Pagaliau pasiryžo eiti pas karalių, bet prašė Mordekajį ir visus žydus melstis ir pasninkauti už ją tris paras. Ji pati tai darė su savo šeima.

5 skyrius
ESTERĖ EINA PAS KARALIŲ NEKVIESTA 1-8, HAMONAS SIEKIA NUŽUDYTI MORDEKAJĮ 9-14

1 Trečią dieną Esterė apsirengė karališkais rūbais ir atsistojo karaliaus rūmuose prie jo salės. Karalius sėdėjo soste salėje. 2 Karalius, pamatęs karalienę Esterę stovinčią prie salės, susižavėjo ja. Jis ištiesė į Esterę auksinį skeptrą, kurį laikė rankoje. Esterė priėjusi palietė skeptrą. (Est 4,11; 8,4) 3 Karalius klausė: „Karaliene Estere, ko norėtum? Duosiu tau ko prašysi, kad ir pusę mano karalystės", 4 Esterė atsakė: „Jei karalius sutiksite, kviečiu karalių ir Hamoną šiandien pietų pas mane". 5 Karalius įsakė pašaukti Hamoną, norėdamas išpildyti Esterės pageidavimą. Karalius ir Hamonas atėjo pietauti pas Esterę. 6 Geriant vyną, karalius klausė Esterę:

„Pasakyk man savo prašymą. Išpildysiu jį, nors prašytum ir pusės mano karalystės". 7 Esterė atsakė: „Mano prašymas yra — 8 jei karalius sutinkate patenkinti mano prašymą, kviečiu karalių ir Hamoną rytoj pietų pas mane, tuomet pasakysiu jį".

9 Tą dieną Hamonas išėjo linksmas ir gerai nusiteikęs. Pamatęs sėdintį Mordekajį prie karaliaus vartų, kuris neatsistojo ir visai nekreipė dėmesio į jį, baisiai įnirto, 10 tačiau susivaldęs to neparodė. Parėjęs namo, jis pasišaukė savo draugus ir žmoną Zeresą 11 ir pasakojo jiems apie savo turtų daugybę, savo sūnus, pakėlimą tarnyboje, karaliaus pagerbimą ir apie jam suteiktą pirmenybę visų karaliaus valdininkų ir kunigaikščių tarpe. 12 Hamonas tęsė: „Ir karalienė Esterė nė vieno nepakvietė pietų su karaliumi, tik mane: ir tyoj ji vėl pakvietė mane su karaliumi. 13 Tačiau aš nebūsiu patenkintas, kol šitas žydas Mordekajis sėdės prie karaliaus vartų". 14 Jo žmona ir draugai jam patarė: „Įsakyk pastatyti kartuves penkiasdešimt mastų aukščio ir ryt, pakalbėjęs su karaliumi, pakark Mordekajį, po to eik linksmas pietauti". Patarimas patiko Hamonui, ir kartuvės buvo pastatytos.

———————

Praėjus sutartam pasninkui, Esterė nuėjo pas karalių. Karalius priėmė ją ir pažadėjo jos prašymą patenkinti. Esterė norėdama pasigerinti karaliui ir būti tikra, kad jis patenkins jos prašymą, pakvietė karalių ir Hamoną pietums tą dieną ir rytoj. Hamonas buvo labai patenkintas. Mordekajis turėjo drąsos ir toliau nesilenkti Hamonui. Tas labai erzino Hamoną. Jis klausė patarimo savo draugų ir žmonos, ką jam daryti? Jie patarė nelaukti, gauti iš karaliaus leidimą ir tuojau nužudyti Mordekajį. Didesnei Mordekajo paniekai, Hamonas pastatė kartuves 25 m aukščio, kad visi matytų.

6 skyrius

HAMONAS PRIVERSTAS VIEŠAI PAGERBTI MORDEKAJĮ 1-14

1 Tą naktį karalius negalėjo miegoti. Jis įsakė atnešti praeities metraščius ir jam skaityti juos. 2 Buvo skaitoma, kaip Mordekajis pranešė apie eunuchų, Bigtano ir Tereso, ėjusių sargybą prie vartų, sąmokslą nužudyti karalių Asverą. (Est 2,21-23) 3 Karalius paklausė: „Koks pagerbimas ar atlyginimas buvo duotas Mordekajui už tai?" Esantieji prie karaliaus tarnai atsakė: „Jis negavo jokio atlyginimo". 4 Karalius klausė: „Kas yra mano prieškambaryje?" Tuo laiku Hamonas buvo įėjęs į karaliaus rūmus kalbėti su karaliumi Mordekajo pakorimo reikalu; kartuvės jau buvo pastatytos. 5 Karaliaus tarnai jam atsakė: „Hamonas stovi prieškambaryje". Karalius liepė pakviesti Hamoną. 6 Jam įėjus, karalius klausė: „Kaip reikėtų pagerbti vyrą, kuris vertas karaliaus pagarbos?" Hamonas galvojo: „Ką gi kitą karalius norėtų pagerbti, jei ne mane?" 7 Hamonas atsakė: „Vyrą, kurį karalius norėtų pagerbti, 8 reikia aprengti karališkais rūbais, užsodinti ant karaliaus jojamojo žirgo ir uždėti ant galvos karališką vainiką. 9 Jam rūbus ir žirgą tegul paduoda vienas karaliaus didžiūnų; jis teatveda karaliaus pagerbtąjį, užsodina jį ant žirgo ir, vesdamas žirgą miesto aikšte, tegul skelbia: ‚Taip gerbiamas vyras, kurį karalius įvertina!'" 10 Tada karalius įsakė Hamonui: „Skubėk, imk rūbus, žirgą ir įvykdyk, ką sakei; padaryk visa tai žydui Mordekajui, kuris sėdi prie karaliaus vartų. Žiūrėk, kad viskas būtų įvykdyta!" 11 Hamonas ėmė rūbus ir žirgą, lydėjo Mordekajį miesto aikšte ir skelbė: „Tai vyras, kurį karalius gerbia".

12 Mordekajis grįžo prie karaliaus vartų, o Hamonas nuskubėjo į savo namus nuliūdęs ir galvą apsisupęs. 13 Hamonas papasakojo viską savo žmonai Zeresai ir draugams, kas įvyko. Jo patarėjai ir žmona kalbėjo: „Jei Mordekajis, prieš kurį turėjai nusižeminti, yra žydų

tautybės, tu nelaimėsi, — tikrai krisi". 14 Jam dar bekalbant, atskubėjo karaliaus eunuchai ir išsigabeno jį į Esterės paruoštus pietus.

———————

Viešpats tvarko visų žmonių gyvenimo kelius. Jis patvarkė karaliaus nemigą taip, kad jis sirgo. Karalius sužinojo Mordekajo jam padarytą paslaugą, kuri liko nepastebėta ir neatlyginta. Hamonas anksti rytą atėjo pas karalių gauti leidimą nužudyti Mordekajį. Karalius dar buvo savo miegamajame kambaryje. Jis nieko nežinojo apie Hamono neapykantą Mordekajui. Hamonas pakilo labai aukštai, bet krito žemai. Mordekajis buvo karaliaus rūmų tarnautojas, gal vartininkas? Jis ir po pagerbimo tęsė tarnybą. O Hamonas labai nervinosi. Jo žmona ir draugai nujautė nelaimę. Hamonas, dar neatgavęs lygsvaros, buvo iššauktas pietauti su karaliumi pas Esterę.

7 skyrius
HAMONO GALAS KARTUVĖSE 1-10

1 Karalius ir Hamonas ėjo pietauti pas karalienę Esterę. (Est 5,8; 6,14) 2 Tą dieną karalius įsigėręs klausė karalienę Esterę: „Pasakyk man savo prašymą. Karaliene Estere, jei prašytum ir pusės mano karalystės, tau duosiu!" 3 Karalienė atsakė: „Karaliau, jei esi man toks malonus ir sutinki mano prašymą patenkinti, palik mane ir mano tautą gyvus. 4 Aš ir mano tauta esame atiduoti mirčiai ir sunaikinimui. Jei mes būtume parduodami vergais, aš tylėčiau ir karaliaus nevarginčiau". 5 Karalius Asveras klausė karalienės Esterės: „Kas jis ir kur jis yra, kuris drįsta tą daryti?" 6 Esterė atsakė: „Mūsų priešas ir persekiotojas yra šitas Hamonas". Hamonas labai išsigando. 7 Karalius įnirtęs pakilo nuo stalo ir išėjo į rūmų parką, o Hamonas suklupo prieš karalienę Esterę, prašydamas palikti jį gyvą, nes jis suprato, kad jo laukia

karaliaus bausmė. 8 Karalius, sugrįžęs iš pilies parko, rado Hamoną sukritusį ant sofos prie Esterės ir suriko: „Jis nori karalienę išprievartauti mano name ir mano akivaizdoje!" Karaliui ištarus šiuos žodžius, Hamono veidas buvo uždengtas (Hamonas buvo suimtas). 9 Karaliaus eunuchas Harbonas tarė: „Hamono kieme yra pastatytos kartuvės penkiasdešimt mastų aukščio Mordekajui pakarti, kuris išgelbėjo karaliaus gyvybę". 10 Karalius įsakė: „Pakarkite Hamoną jose!" Jie pakorė jį Mordekajui skirtose kartuvėse. Po to karaliaus pyktis atslūgo.

Karalius ir Hamonas atėjo pietauti pas Esterę. Pagaliau Esterė pasakė savo prašymą. Ji prašė palikti gyvą ją ir jos tautą. Karalius ir Hamonas apstulbo. Hamonui karalienė buvo kaltintoja, o karalius teisėjas. Karalius išskubėjo į rūmų parką. Ar jis pats savęs nekaltino? Juk jis leido Hamonui parašyti žydų žudymo įsakymą, kurie nebuvo jokio nusikaltimo padarę.

Koks staigus pasikeitimas! Ar taip nebus paskutinėje dienoje, kai Viešpats ateis ir savuosius išgelbės. Hamonas buvo suimtas ir jo veidas uždengtas — žudomiesiems dažnai uždengia akis.

8 skyrius
ŽYDAI LAIMI 1-17

1 Tą dieną karalius Asveras atidavė žydų priešo Hamono namus karalienei Esterei. Mordekajis buvo pakviestas pas karalių, nes Esterė buvo pasisakiusi, kad jis yra jos giminaitis. 2 Karalius savo antspaudos žiedą, kurį gavo iš Hamono, atidavė Mordekajui. Esterė pavedė Hamono namų priežiūrą Mordekajui. (Est 3,10)

3 Esterė krito karaliui po kojų ir su ašaromis maldavo panaikinti agagito Hamono išleistą ediktą prieš žydus. 4

Karalius ištiesė aukso skeptrą į Esterę. (Est 5,2) 5 Ji atsistojo prieš karalių ir kalbėjo: „Karaliau, jei esi toks malonus, maldauju raštu atšaukti agagito Hamano, Hamedato sūnaus, žydo priešo, raštą, kuriuo jis siekė išnaikinti visus žydus karaliaus kraštuose. 6 Kaip aš galėsiu pergyventi pažeminimą ir sunaikinimą savo tautos?" 7 Karalius Asveras tarė karalienei Esterei ir žydui Mordekajui: „Aš atidaviau Esterei Hamono namus; jis buvo pakartas, kadangi drįso pakelti ranką prieš žydus. 8 Žydų klausimą patys surašykite karaliaus vardu, kaip jums patinka, ir užantspauduokite raštus karaliaus žiedu; potvarkiai parašyti karaliaus vardu ir užantspauduoti jo žiedu yra neatšaukiami".

9 Trečio mėnesio, vadinamo Sivanu, dvidešimt trečią dieną buvo sušaukti karaliaus sekretoriai ir parašytas žydus liečiąs įsakas, kaip Mordekajis jį padiktavo, visiems karaliaus vietininkams, gubernatoriams bei kunigaikščiams nuo Indijos iki Etiopijos, šimtui dvidešimt septyniems kraštams, jų raštu ir tautos kalba; taip pat ir žydams jų raštu ir kalba. (Est 1,22) 10 Raštai buvo užantspauduoti karaliaus Asvero žiedu ir išsiųsti raitais karaliaus pasiuntiniais. 11 Karalius leido žydams kiekviename mieste susirinkti ir tartis apsigynimo reikalais. Jei kas juos ginklu pultų, jiems leista ne tik gintis, bet puolančius sunaikinti kiekviename krašte su jų vaikais bei moterimis, o jų turtą pasiimti. 12 Dvylikto mėnesio, vadinamo Adaru, tryliktą dieną buvo įsakyta pasipriešinti visuose karaliaus Asvero kraštuose. 13 Rašto įsako nuorašai buvo pasiųsti į visus kraštus ir paskelbti visoms tautoms, kad žydai pasiruoštų ir tą dieną atkeršytų savo priešams. 14 Raiti karaliaus pasiuntiniai eikliais žirgais skubėjo išnešioti tą įsaką. Jis buvo paskelbtas sostinėje — Susoje.

15 Tą dieną Mordekajis išėjo iš karaliaus rūmų, pasipuošęs karališkais mėlynais ir baltais rūbais, plonos drobės purpuro apsiaustu ir aukso karūna ant galvos.

Susos miesto gyventojai džiūgavo. 16 Žydai buvo laimingi, patenkinti, linksmi ir gerbiami. 17 Kiekviename krašte ir mieste, kur tik karaliaus įsakas buvo paskelbtas, žydai džiaugėsi, linksminosi, puotavo ir šventė. Daugelis kitų tautų žmonių prisidėjo prie žydų, nes žydų baimė ir juos buvo apėmusi. (2 M 15,14-16)

Hamonas buvo pasmerktas mirti; bausmė įvykdyta. Politinių nusikaltėlių nuosavybė būdavo konfiskuojama valstybės, karaliaus, naudai. Karalius Hamono namus padovanojo Esterei. Mordekajis buvo paskirtas Esterės globėju ir jos namų prižiūrėtoju.

Esterė nuėjo antrą kartą pas karalių; pasisakė, kad Mordekajis yra jos giminaitis ir prašė gelbėti jos tautą. Persų karalių išleistus nuostatus pakeisti ar panaikinti nebuvo galima. Buvo išleistas naujas potvarkis žydų naudai. Juo remiantis žydai turėjo teisę gintis, jei kas juos pultų ar skriaustų. Jie turėjo teisę puolėjus, savo priešus, ir jų šeimas nužudyti ir jų turtą plėšti. Mordekajis buvo paskirtas ministeriu pirmininku. Žydai tuo labai džiaugėsi, o jų priešai pamatė, kad jie yra pažeminti; žydai turi pilnas teises ir jų žmogus tvarko visos valstybės reikalus. Be to, Dievo Dvasia taip paveikė kitų tautų žmones, kad jie pradėjo gerbti žydus ir daugelis jų priėmė žydų tikėjimą; tapo prozelitais.

9 skyrius
ŽYDAI ATSIKERŠIJA SAVO PRIEŠAMS 1-16, PURIMAS — BURTŲ ŠVENTĖ 17-32

1 Dvylikto mėnesio, vadinamo Adaru, tryliktą dieną, kaip karaliaus buvo numatyta žydus žudyti; kaip tik tą dieną, kai žydų priešai tikėjosi juos nugalėti, įvyko pasikeitimas, — žydai nugalėjo savo priešus. 2 Visuose

karaliaus Asvero kraštuose žydai, susirinkę miestuose, pasipriešino tiems, kurie norėjo jiems kenkti. Niekas negalėjo žydams priešintis, nes jie visi buvo išsigandę. (Est 8,17) 3 Karaliaus kraštų vietininkai, gubernatoriai, kunigaikščiai, valdininkai padėjo žydams, nes jie bijojo Mordekajo, 4 kuris buvo galingas karaliaus rūmuose. Jo garsas pasiekė visus kraštus, jo galia augo. 5 Žydai smogė savo priešams ir sunaikino juos taip, kaip jie buvo pasiruošę žydus sunaikinti. 6 Net pačioje sostinėje — Susoje žydai nukovė penkis šimtus žmonių 7 ir Hamono, žydų priešo, sūnus: Parsandatą, Dalfoną, Aspatą, 8 Poratą, Adaliją, Aridatą, 9 Parmastą, Arisają, Aridają ir Vaizatą, 10 bet jų turto nelietė. 11 Tą pačią dieną Susoje nukautųjų skaičius buvo praneštas karaliui. 12 Karalius kreipėsi į karalienę Esterę: „Sostinėje Susoje žydai nukovė penkis šimtus žmonių ir dešimt Hamono sūnų. O kiek jie išžudė visuose kraštuose?! Ko dar prašai? Pasakyk, ir tas bus įvykdyta!" (Est 5,6; 7,2) 13 Esterė atsakė: „Jei karalius sutinka, tebūnie žydams leista Susoje ir rytoj vykdyti nuostatą taip, kaip jie šiandien jį vykdė, ir dešimt Hamono sūnų tebūnie pakabinti kartuvėse". 14 Buvo išleistas karaliaus įsakas ir paskelbtas Susoje; Hamono sūnūs buvo pakabinti kartuvėse. 15 Susos žydai susirinko Adaro mėnesio keturioliktą dieną ir nukovė tris šimtus žmonių, bet jų turto jie nelietė.

16 Žydai kituose karaliaus kraštuose irgi susirinkę gynė savo gyvybę nuo priešų. Jie nukovė savo persekiotojų septyniasdešimt penkis tūkstančius, bet jie nelietė jų turto. 17 Tai įvyko Adaro mėnesio tryliktą dieną. Keturioliktą dieną jie ilsėjosi ir šventė džiaugsmo šventę. 18 Susos žydai buvo susirinkę tryliktą ir keturioliktą dieną, o penkioliktą — jie ilsėjosi, puotavo ir šventė džiaugsmo šventę; 19 gyvenantys neapmūrytuose miestuose ir kaimuose, džiaugsmo, puotavimo šventei pasirinko keturioliktą Adaro mėnesio dieną; tą dieną jie

siuntinėjo vieni kitiems dovanas ir valgius.

20 Mordekajis visa tai surašė ir tuos raštus išsiuntinėjo žydams visoje karaliaus Asvero karalystėje, arti ir toli. 21 Jis ragino žydus Adaro mėnesio keturiolikta ir penkiolikta dienomis kiekvienais metais švęsti 22 žydų išlaisvinimo iš jų priešų dieną, nes jų liūdesys virto džiaugsmu, dejonės — džiūgavimu. Tomis dienomis jie turėtų džiaugtis, puotauti, dalintis maistu ir beturčiams siųsti dovanų. 23 Žydai pradėjo ją švęsti, kaip Mordekajis jiems buvo nurodęs.

24 Agagitas Hamonas, Hamedato sūnus, žydų priešas, buvo sumanęs išžudyti ir išnaikinti visus žydus persų imperijoje. Jis metė burtą — „purimą" žydus sunaikinti. (Est 3,7) 25 Esterei atėjus pas karalių, jo planuotas įsakymas raštu — žydų sunaikinimas, krito ant jo paties galvos; jis ir jo sūnūs buvo pakarti. (Est 7,10) 26 Tas dienas jie vadina „Purimu" — burtu. Turint galvoje išsiuntinėtų laiškų (Mordekajo) turinį ir visus įvykius, kurie po to palietė žydų gyvenimą, žydai nustatė, kad 27 kiekvienais metais tuo pačiu laiku tas dvi dienas visi žydai, prie jų prisijungę kitataučiai ir jų palikuonys turi prisiminti. 28 Tos dvi dienos turi būti švenčiamos visose šeimose, visuose miestuose ir visose kartose. Purimo šventė negali būti panaikinta ateityje žydų generacijose.

29 Karalienė Esterė, Abihailo duktė ir žydas Mordekajis rašė antrą raštą Purimo šventės reikalu. 30 Jie tuos raštus išsiuntinėjo žydams į šimtą dvidešimt septynias karaliaus Asvero provincijas, 31 linkėdami ramybės, taikos ir švęsti Purimo dienas nustatytu laiku. Jose žydas Mordekajis ir karalienė Esterė džiaugėsi dėl žydų išgelbėjimo ir nustatė tai šventei pasninkus ir gedulo apeigas jiems ir jų palikuonims. 32 Įsakymas karalienės Esterės švęsti Purimo šventę yra užrašytas.

————

Hamonui burtais buvo išpranašauta žydus žudyti 12 mėnesio 13 dieną ir karaliaus įsakymu. Bet antrasis karaliaus įsakymas, Mordekajo paruoštas, leido žydams priešintis, gintis ir net jų priešų turtą plėšti. Visi karaliaus vietininkai ir valdininkai žinojo, kad ministeriu pirmininku karalius paskyrė žydą Mordekajį. Valdininkai bijojo ministerio pirmininko; laikėsi antrojo karaliaus įsakymo ir visur padėjo žydams. Žydai nugalėjo savo priešus, daugelį jų nužudė, bet turto neplėšė. Sostinėje, Susoje, dar ir 14 dieną vyko kovos; Hamono nužudyti sūnūs buvo išniekinti pakariant. Žydų sunaikinimo diena virto pergalės ir džiaugsmo diena.

Mordekajis įsakė švęsti pergalės dieną kasmet. Tai yra ne religinė, bet tautinė — pergalės ir džiaugsmo diena.

10 skyrius
MORDEKAJO GARBĖ 1-3

1 Karalius Asveras uždėjo duoklę visiems kraštams ir jūrų saloms. 2 Visa jo veikla, galia ir Mordekajo garbė, į kurią karalius jį iškėlė, yra surašyta persų ir medų karalių metraščių knygoje. (Est 8,2,15) 3 Žydas Mordekajis buvo karaliaus Asvero dešinioji ranka. Jis buvo galingas ir mėgiamas žydų tarpe ir plačiai žinomas tarp savo brolių, nes jis siekė gerbūvio ir taikos savo tautai.

Karalius uždėjo naujus mokesčius savo pavaldiniams. Karas su Graikija buvo pralaimėtas; reikėjo iš naujo organizuoti ir pertvarkyti kariuomenę. Mordekajis visa tai įvykdė. Apie Mordekajį yra parašyta persų metraščiuose. Mordekajis neužmiršo savo tautos; jis ir Esterė darė ką galėjo ir sugebėjo savo tautos naudai. Jie paruošė galimybę veikti Ezrui ir Nehemijui, kurių knygos yra Šventajame Rašte prieš Esterės knygą, bet istoriniai jie pasirodė ir veikė po Mordekajo ir Esterės.

JOBO KNYGA

Senojo Testamento knygos iki Jobo yra istorinės. Jobo knyga ir sekančios keturios yra pamokančio turinio. Šios knygos didesne dalimi parašytos poezija.

Jobo vardas reiškia: "Kur yra mano tėvas?" Jobo gimtinė buvo kur nors Galilėjos ežero rytpiečiuose. Jobas buvo turtingas, pamaldus žmogus. Netekęs turto ir sveikatos, anų laikų papročiu, jis buvo laikomas Dievo baudžiamas dėl nusikaltimų; tad jis neteko ir garbės. Pirmieji Jobo draugai kaltino jį nusidėjimu. Jobas nesijautė nusikaltęs. Ketvirtasis Jobo draugas suprato, kad nelaimė gali paliesti ir nekaltą žmogų; bet jis matė pavojų Jobo išdidume. Dievas įspėjo Jobą, bet jo draugus Jis kaltino.

Knygos turinys — kentėjimai. Žmoniją vargino šis klausimas iš seniausių laikų. Kodėl kentėjimai, ypač nekalto kentėjimai!? Į šį klausimą neturime atsakymo iki šių dienų. Tikinčiam yra didelė paguoda nekaltas kentėjimas, — Dievas žino tai.

Daugelis laiko Jobo raštus viena seniausių Šventojo Rašto knygų. Žydų padavimai sako, kad šią knygą parašęs Mozė. Šių laikų kritikai mano, kad knyga rašyta Dovydo — Saliamono laikais, nes poezija yra aukšto lygio. Knygoje neminimas Izraelio įstatymas nei protėviai, nei tauta.

Knygą galima padalinti: įvadas 1 skr., Jobo dialogas su trimis draugais 2-31 skr., Jobo dialogas su ketvirtuoju draugu 32-37 skr., Dievo kalba 38-42,6 skr., knygos užbaiga 42,7-17 skr.

JOBO KNYGA
1 skyrius
JOBAS IR NELAIMĖSE LIEKA IŠTIKIMAS DIEVUI 1-22

1 Uzo krašte gyveno vyras, vardu Jobas. Jis buvo ištikimas ir teisus, dievobaimingas ir vengė pikto. (1 M 10,23; 22,21; 36,28; Jer 25,20; Ez 14,14,20) 2 Jis turėjo septynis sūnus ir tris dukteris; 3 septynis tūkstančius avių, tris tūkstančius kupranugarių, penkis šimtus jungų jaučių, penkis šimtus asilų ir labai didelę šeimyną. Tas vyras buvo turtingiausias Rytuose.

4 Jo sūnūs susiėję pokyliaudavo vieno kurio namuose skirtą dieną, pasikvietę savo seseris, su jomis valgydavo ir gerdavo. 5 Pokylio dienoms pasibaigus, Jobas juos šventindavo. Atsikėlęs anksti rytą, jis aukodavo deginamąsias aukas, pagal vaikų skaičių, galvodamas: "Gal mano sūnūs nusidėjo ir pamiršo Dievą". Taip Jobas visuomet darydavo.

6 Vieną dieną dangiškos būtybės (Dievo sūnūs) susirinko pas Viešpatį; atėjo ir šėtonas. (Job 2,1; 1 Kar 22,19-22; 1 Ch 21,1; Zach 3,1) 7 Viešpats klausė šėtoną: "Iš kur ateini?" Šėtonas atsakė Viešpačiui: "Aš vaikštinėjau po visą žemę". 8 Viešpats vėl klausė šėtoną: "Ar nesutikai mano tarno Jobo? Juk žemėje nėra nė vieno jam lygaus. Jis yra ištikimas ir teisus, dievobaimingas ir vengia pikto". 9 Šėtonas atsakė Viešpačiui: "Ne veltui Jobas bijo Dievo. (Ps 73,13) 10 Juk Tu saugoji jį, jo namus ir viską, ką jis turi! Jo darbus laimini, jo turtas didėja. 11 Bet tik pabandyk paliesti jo daiktus, ką jis turi! Ar jis neiškeiks Tavęs?" 12 Viešpats tarė šėtonui: "Visa, ką jis turi, atiduodu tavo valdžion, bet jo paties — nepaliesk!" Šėtonas pasišalino iš Viešpaties akivaizdos.

13 Vieną dieną, Jobo sūnums ir dukterims puotaujant vyriausiojo brolio namuose, 14 pasiuntinys, atėjęs pas Jobą, pranešė: "Beariančius jaučius ir besi-

ganančius šalia jų asilus 15 užpuolė sabėnai ir juos pagrobė, o tarnus užmušė kardu; tik aš vienas ištrūkau ir tau pranešu". (1 M 10,7,28; 25,3) 16 Jam tebekalbant, atskubėjo kitas ir pranešė: "Dievo ugnis krito iš dangaus, padegė avis ir tarnus ir juos prarijo; tik aš vienas išlikau ir tau pranešu". 17 Antrajam tebekalbant, atskubėjęs trečias, tarė: "Kaldėnai, pasiskirstę trimis grupėmis, puolė kupranugarius ir juos paėmė, o tarnus nužudė kardu; aš ištrūkau ir tau pranešu". (1 M 11,28) 18 Tam bekalbant, atbėgo ketvirtas ir tarė: "Tavo sūnums ir dukterims puotaujant vyriausiojo brolio namuose, 19 pakilęs smarkus vėjas iš dykumos, sugriovė tą namą ir užmušė visus jaunuolius; aš vienas išlikau gyvas ir tau pranešu".

20 Jobas įplėšė savo apsiaustą, apsikirpo plaukus ir puolęs ant žemės, tarė: (1 M 37,34) 21 "Nuogas gimiau, nuogas ir mirsiu. Viešpats davė ir Viešpats atsiėmė; tebūnie garbinamas Viešpaties vardas!" (Pam 5,14; 1 Tim 6,7) 22 Šiuo atveju Jobas nenusidėjo ir neburnojo prieš Dievą.

Turtingas ir tikintis Jobas, manoma, gyveno Abraomo ar Mozės laikais į rytus nuo Jordano ar prie Eufrato. Anų laikų papročiu jis buvo kunigaikštis ar karalius. Sabėnai gyveno pietinėje Arabijoje, o kaldėnai rytų krašte.

Piktybės klausimas čia nėra išaiškintas, bet sakoma, kad angelai paklusta Viešpačiui, o ir šėtonas gali daryti tik tą, ką Dievas jam leidžia. Šėtonas nesupranta laisvo atsidavimo ir meilės Dievui.

Jobo vaikai, sūnūs ir dukterys, sugyveno darniai. Manoma, kad jie buvo vedę, gyveno savo namuose, bet kas dieną susitiko. Jobas rūpinosi ir suaugusiais vaikais. Pagal anų laikų papročius jis buvo tėvas ir kunigas.

Šėtonas taip paruošė Jobo nelaimes, kad kaimynai grobė jo turtą ir žudė tarnus. O ugnis iš dangaus — žaibai, atrodė paties Dievo siųsti, taipgi ir visa naikinanti vėtra. Nelaimėje Jobas elgėsi kaip visi jo laikų žmonės: perplėšė savo apsiaustą, gedėjo. Jis tikėjo, kad viskas vyksta su Dievo žinia ir lenkėsi po Jo galinga ranka. Kiekvienas žmogus gale savo gyvenimo turi viską palikti, jei jis ir daug turtų turėtų, ir stotis Viešpaties akivaizdoje.

2 skyrius

JOBO LIGA, ŽMONA IR DRAUGAI 1-13

1 Vieną dieną dangiškoms būtybėms vėl susirinkus Viešpaties akivaizdoje, ir šėtonas atėjo. (Job 1,6) 2 Viešpats paklausė jį: "Iš kur ateini?" Šėtonas atsakė Viešpačiui: "Aš vaikštinėjau po visą žemę". 3 Viešpats klausė šėtoną: "Ar nesutikai kur mano tarno Jobo? Juk žemėje nėra jam lygaus! Jis yra ištikimas ir teisus, dievobaimingas ir vengia pikto. Jis ir toliau lieka man ištikimas, nors tu mane sukurstei prieš jį be priežasties, kad jam kenkčiau". (Job 1,1) 4 Šėtonas atsakė Viešpačiui: "Žmogus viską atiduos, kad liktų gyvas (oda už odą). 5 Tik paliesk jo kaulus ir kūną ir pamatysi, ar jis nekeiks Tavęs?" 6 Viešpats tarė šėtonui: "Jis dabar tavo rankose. Tik nepaliesk jo gyvybės!"

7 Šėtonui pasišalinus iš Viešpaties akivaizdos, Jobą išbėrė piktomis votimis nuo kojų padų iki viršugalvio. 8 Jis sėdėjo pelenuose ir, pasiėmęs šukę, gramdė pūliuojančias votis. 9 Jo žmona jam tarė: "Ar tu vis dar ištikimas Dievui!? Keik Dievą ir mirk!" (Jn 19,17) 10 Jobas jai atsakė: "Moterie, kalbi neprotingai; visa kas gera gavome iš Dievo, ar bloga irgi neturėtume priimti!?" Tuo Jobas nenusidėjo. (Job 1,22; Jok 5,11)

11 Trys Jobo draugai: temanitas Elifazas, suhitas Bildadas ir namatitas Zofaras, išgirdę apie Jobo nelaimę, susitarė ir atėjo pas jį išreikšti jam užuojautos ir

jį paguosti. (1 M 36,15; Jer 49,7; 1 M 25,2; Joz 15,41) 12 Pamatę jį iš tolo, nepažino jo. Susijaudinę jie įplėšė savo apsiaustus, balsiai verkė ir bėrė dulkes aukštyn ir ant savo galvų. 13 Septynias dienas ir septynias naktis jie prasėdėjo su juo ant žemės; nė vienas nepratarė žodžio, nes jie matė jį labai kenčiant.

Dievas leidžia šėtonui kankinti ir gundyti Jobą. Skausmai baisiai išvargina ir palaužia žmogų, o artimųjų ir draugų gundymai daugiau pakenkia negu priešų puolimai. "Oda už odą". Tai atidavimas visko už sveikatą ir gyvybę.

Kai Jobas neteko turto, vaikų ir garbės, praslinko ilgesnis laikas. Jobas liko ramus, ištikimas Viešpačiui. Kokia liga Jobas sirgo nepasakyta. Daugelis mano, jog tai buvo baisiausia ir skaudžiausia raupsų rūšis. Šia liga sergant auga votys, jos pratrūksta ir kirmėlės lenda iš jų, oda pajuosta ir suaižėja, sąnariai sutinsta; pamažu nukrenta, kvapas dvokia, sunku kvėpuoti, kankina karštis, troškulys, baisūs sapnai. Liga užkrečiama; ligonis privalo palikti šeimą ir kentėti nuošalioje vietoje. Jobas sėdėjo pelenuose. Kai kuriuose kraštuose, anais laikais ir Jobo krašte, įvairias sąšlavas vežė iš miesto ir degino. Tokiuose pelenuose Jobas sėdėjo. Pirštai buvo sutinę o žaizdos labai niežėjo, tad Jobas gramdė jas šuke. Šėtonas nepalietė Jobo žmonos, bet panaudojo ją pagundai; nepasitikėti Dievu, mirti; — baigti baisias kančias nusižudymu. Jobas mandagiai, neužgaunančiai atmetė jos patarimą kaip neišmintingą.

Apie Jobą ištikusias nelaimes ir ligą išgirdo jo geri draugai, kunigaikščiai kaip ir jis. Jie susitarė drauge aplankyti Jobą ir paguosti jį. Iki jie susitarė ir atvyko, praėjo keli mėnesiai. Jobas kentė kančias ilgesnį laiką. Kai draugai atvyko, jie nebepažino jo. Draugai manė gerai, bet matydami Jobo kančias neteko žado. Jie sėdėjo prie savo draugo ir tylėjo 7 paras.

Elifazas buvo iš Ezavo palikuonių. (1 M 36,11) Daugelis mano, kad Bildadas buvo kilęs iš Abraomo žmonos Keturos. (1 M 25,2) Zofaras, manoma, buvo edomitas, iš Ezavo giminės. (1 M 36,11) Elihus buvo iš Abraomo brolio Nahoro giminės. (1 M 22,21)

3 skyrius

JOBO SKUNDAS 1-26

1 Pagaliau Jobas atvėrė burną ir prakeikė savo gimimo dieną. 2 Jobas tarė: 3 "Tegul būna prakeikta diena, kurią gimiau, ir naktis, kurioje buvau pradėtas! (Jer 20,14-20) 4 Tegul ta diena tampa tamsybe! Dieve, neprisimink jos ir neduok jai šviesos! 5 Debesų apgaubta, tegul ji skęsta tamsybėje, kaip mirtis! 6 Nakties tamsa tegul gaubia ją; tegul ji bus išbraukta iš metų ir mėnesių dienų skaičiaus! 7 Ta naktis tegul lieka nevaisinga! Niekas tenedžiūgauja joje! 8 Tegul prakeikia tą dieną tie, kurie gali pasišaukti pabaisą (leviataną)! 9 Tegul aptemsta aušros žvaigždės ir nepasirodo laukiama šviesa; akys teneišvysta aušros spindulių! 10 Ji leido man gimti, bet nepaslėpė vargo nuo manęs. 11 Kodėl nemiriau gimdamas arba — kodėl neužtroškau! 12 Kodėl mane laikė ant kelių ir maitino? 13 Tada ramiai ir saldžiai miegočiau 14 kartu su žemės karaliais ir patarėjais, kurie sukūrė sau griuvėsius; 15 arba su kunigaikščiais, kurie turėjo aukso ir pripildė savo namus sidabru. 16 Kodėl nebuvau užkastas, būdamas kūdikiu, neregėjęs šviesos? 17 Ten tironai nebesiaučia, pavargusieji ilsisi. 18 Ten belaisviai be rūpesčių, nebegirdi įkyraus prižiūrėtojo balso. 19 Didelis ir mažas, vergas ir laisvas, ten yra laisvi nuo savo valdovo. 20 Kodėl nelaimingajam duodama šviesa ir gyvybė apkartusioms sieloms! 21 Laukiantieji mirties, jos nesulaukia; jie jos ieško labiau negu paslėptų turtų. (Apr 9,6) 22 Jie džiaugtųsi ir būtų labai patenkinti, gulėdami kape. 23 Kodėl žmogui šviečia šviesa, kuri jam ne-

pasiekiama? (Job 19,8) 24 Mano dūsavimai — mano duona, o aimanos — tekąs vanduo! 25 Ko bijau, tas ištinka mane, ko vengiu — prislegia mane. 26 Nerandu ramybės, neturiu poilsio; mano vargams nėra galo".

Šiuo skyriumi pradedamas Jobo pokalbis su draugais. Jobas kalbėjo 9 kartus, Elifazas — 3, Bildadas — 3, Zofaras — 2, Elihus — 1, Dievas — 1. Pirmieji trys draugai tikino Jobą, kad visi kentėjimai yra už nusikaltimus — nuodėmes. Jos gali būti slaptos, bet Dievas viską žino ir baudžia. Elihus manė, kad kentėjimai apsaugo mus nuo nusikaltimų ir išdidumo. Dievas sakė, kad žmogus nesupranta visų Jo minčių ir kelių.

Jobo skausmai buvo labai dideli. Po 7 tylos parų jis nutraukė tylą skundu. Jobas pirmoje savo kalboje prakeikė savo gimimo dieną. Jis linkėjo kad nebūtų gimęs, arba gimęs tuojau būtų miręs. Jis ir dabar ilgėjosi mirties. Jobas manė, kad mirtimi kančios pasibaigs. Jobui baisios kančios buvo nepernešamos, jis gyvenimu nusivylė, bet Dievą tikėjo.

4 skyrius
PIRMOJI ELIFAZO KALBA, NUSIKALTĖLIAI KENČIA 1-21

1 Temanitas Elifazas paklausė: 2 "Ar galima tau atsakyti? Aš nebegaliu tylėti. 3 Tu daugelį pamokei ir sustiprinai jų pailsusias rankas. 4 Klumpantį tavo žodžiai pakėlė, linkstančius jo kelius sutvirtino. 5 Kai dabar vargai palietė tave, tu nekantrauji, — nusigandai. 6 Argi tavo pasitikėjimas, viltis ir teisumas nepagrįstas Dievo baime? 7 Pagalvok, kas būdamas nekaltas žuvo? Ar teisieji buvo sunaikinti? 8 Kas aparė blogį ir pasėjo vargą, tas jį ir pjaus. (Pat 22,8) 9 Nuo Dievo kvapo jie žuvo; Jo rūstybė juos sunaikino. 10 Liūto riaumojimas ir piktos liūtės balsas nutildomi, jauniklių liūtų dantys

išdaužomi. 11 Jei liūtas žūva netekęs grobio, liūtės jaunikliai išsisklaido.

12 Išgirdau šnibždesį; 13 neramios mintys kilo nakties regėjime, kai gilus miegas buvo apėmęs žmones. 14 Išgąstis mane apėmė, šiurpulys krėtė, visi mano kaulai drebėjo. (1 M 15,12) 15 Dvasia praslinko pro mano veidą; mano plaukai pasišiaušė. 16 Esybė stovėjo, tačiau jos neatpažinau. Pavidalas stovėjo prieš mano akis; buvo ramu, tačiau išgirdau tylų balsą: 17 'Ar mirtingas žmogus yra teisus prieš Dievą, ar jis tyras prieš savo Kūrėją? 18 Savo tarnais Jis nepasitiki ir net angelams prikiša klaidas. (Job 15,15) 19 Tuo labiau tie, kurie gyvena molio namuose (kūnuose), jų pamatai — dulkės! Jie sunyks, kaip kandžių suėsti. (2 Kor 5,1) 20 Per dieną jie sunyks ir žus niekieno nepastebimi. 21 Kaip virvės iš palapinių, jie ištraukiami iš gyvenimo ir miršta tiesos nesuvokdami'."

Manoma, kad Elifazas buvo seniausias ir žymiausias iš Jobo draugų. Tad jis pirmas kalbėjo. Jis priminė Jobui jo praeitį, kai jis daug padėdavo vargšams ir pamokydavo nelaimėje esančius. Bet dabar, kai Jobą patį palietė nelaimė ir kančios, jis skundžiasi. Juk Dievas teisiam padeda, nė vieno nevargina. Jei tironas yra stiprus kaip liūtas, pagaliau Viešpats jį nubaudžia. Elifazas papasakojo viziją, kurią jis matė naktyje. Jis matė vizijoje, kad žmogus nėra teisus, kaip Dievas, net angelai nusikalto. Tai ką kalbėti apie žmogų. Elifazas kalbėjo labai draugiškai, bet davė suprasti Jobui, jog jis yra nusikaltęs, jam nedera veidmainiauti, reikia prisipažinti kaltu ir gailėtis. Žmogus yra tik žemė, gyvena molio namuose!

5 skyrius
ELIFAZAS ĮSPĖJA JOBĄ, NEMURMANT PRIIMTI DIEVO BAUSMĘ 1-27

1 "Šaukis pagalbos, bet kas tau atsakys? Į kurį šventąjį kreipsies? 2 Kvailį sunaikina nepasitenkinimas, ir prastuolis žūva dėl pavydo. 3 Aš mačiau kvailį, kuris jautėsi saugiai, tačiau staiga jo saugumas dingo. 4 Jo vaikai nėra saugūs; jie yra teisiami (vartuose); niekas jų neišgelbsti. 5 Alkanas naudojasi jų derliumi, erškėčių tvora nekliudo jam vogti. Trokštantis semiasi vandens iš jo šulinio. 6 Vargas neiškyla iš dulkių ir neišauga iš žemės. 7 Žmogaus sukelti vargai, lyg ugnies kibirkštys, kyla aukštyn. 8 Jei aš būčiau tu, kreipčiausi į Dievą ir patikėčiau savo reikalus Jam, 9 kuris daro didelių, neištiriamų ir nuostabių dalykų be skaičiaus. (Job 9,10) 10 Jis siunčia žemei lietaus ir laisto laukus. 11 Jis pakelia vargšus ir liūdinčius nuramina. (Ps 75,8; Lk 1,52) 12 Gudriųjų sumanymus Jis paverčia niekais, todėl jų darbai nesėkmingi. 13 Jis sugauna gudriuosius jų pačių klastose; taip suktųjų sumanymai nueina niekais. (1 Kor 3,9) 14 Diena jiems tamsi kaip naktis, nes jie nesusigaudo padėtyje. (Iz 59,9-10) 15 Našlaičius Jis saugoja nuo piktų kalbų, o vargšus — nuo stipriųjų priespaudos. 16 Silpnasis turi viltį,o neteisybei užčiaupiama burna. 17 Laimingas žmogus, kurį Dievas pamoko. Nesipriešink Visagalio drausmei! (Pat 3,11; Ps 94,12) 18 Jis sužeidžia, bet ir aptvarsto; sumuša, tačiau Jis ir pagydo. (5 M 32,39; Oz 6,1) 19 Jis išgelbės tave iš šešių nelaimių, o septintoji nepalies tavęs. (Pat 24,16) 20 Siaučiant badui, Jis išgelbsti tave iš mirties, o kilus karui — apsaugo nuo kardo. 21 Tavęs nepalies liežuvių plakimai ir nebaugins gresiantis sunaikinimas. 22 Grasinimų ir bado nejausi, laukinių žvėrių nebijosi. 23 Lauko akmenys bus tavo sąjungininkai, o laukiniai žvėrys — jaukūs. (Oz 2,20; Iz 11,6-9) 24 Tavo palapinė bus saugi, joje nieko nestigs. 25 Tu patirsi, kad tavo pali-

kuonys yra gausūs, o tavo šeima augs, kaip žolė lankoje. 26 Tu nueisi į kapą senatvėje, būsi kaip javų pėdas nuvežtas į klojimą. 27 Mes tai patyrėme ir taip yra. Įsidėmėk, kad suprastum ir žinotum".

Elifazas patarė Jobui žiūrėti ar Dievas paliko kokį šventą, teisingą? Iš savo patirties Elifazas sakė apie vieną netikintį, kuriam gerai sekėsi. Bet pagaliau jis ir jo vaikai žuvo, buvo teisme (vartuose) pasmerkti. Jo turtas buvo išplėštas, nei erškėčių tvora neapsaugojo. Elifazas patarė Jobui prisipažinti kaltu, kreiptis į Viešpatį. Dievas yra galingas; Jis duoda lietų, vaisius. Kas į Jį nesikreipia, tas ir dieną grabaliojasi lyg naktyje.

Dievo bausmė yra teisinga. Kas ją priima, tą Viešpats išgelbsti iš šešių nelaimių ir septintoje nepalieka. Jam nereikia bijoti karo, bado, laukinių žvėrių. Tokiam net akmenys kelyje nesimaišo po kojų. Jam sekasi gerai, šeima didelė, jis pats sulaukia žilos senatvės.

6-skyrius
JOBO ATSAKYMAS ELIFAZUI 1-30

1 Jobas atsakė: 2 "O kad pasvertų mano vargą ir ant svarstyklių uždėtų mano pažeminimą! 3 Visa tai svertų daugiau už marių smėlį. Todėl nenuostabu, kad kalbu neapgalvotais žodžiais. 4 Visagalio strėlės įsmeigtos į mane; jų nuodus turi gerti mano dvasia. Dievo rykštė plaka mane. (Ps 38,3) 5 Ar žvengia laukinis asilas, turėdamas šviežios žolės, ar baubia jautis prie pilno pašaro lovio? 6 Ar kas valgo maistą be druskos, jis be skonio? Ar kiaušino baltymas turi skonį? 7 Tokį maistą paliesti bjauriuosi; man darosi koktu. 8 O kad įvyktų, ko prašau, ir Dievas suteiktų man, ko noriu! 9 Geriau būtų, kad Dievas vienu smūgiu nužudytų mane, rankos pakėlimu — sunaikintų mane! 10 Tai būtų mano paguoda — džiaugčiausi kentėdamas! Juk aš neužsigyniau Šventojo Žodžio! 11 Kur galiu

gauti jėgų ištverti? Kur galas mano kančių? 12 Ar mano jėga yra akmeninė, ar mano kūnas sukurtas iš žalvario? 13 Aš iš tikrųjų netekau jėgų, mano jėgų ištekliai išsibaigė. 14 Draugas, neparodąs draugui draugiškumo, yra lyg nebijąs Visagalio. 15 Mano broliai yra klastingi, kaip upelis, kuris išdžiūsta. (Ps 38,12) 16 Jie yra lyg ledas, padengtas sniegu. 17 Saulei kaitinant, jie pradingsta, karščiui užėjus — išnyksta. 18 Karavanai pasuka į šalį nuo tokių upelių, nes tyruose jie išdžiūsta. 19 Temos ir Sebos karavanai tyrinėjo juos ir pasitikėjo jais. (1 M 25,15; Job 1,15) 20 Tačiau pasitikėjimas apvylė juos, nes pamatė jų klastą. 21 Jūs, draugai, man tapote tokiais; pamatę mano pažeminimą, išsigandote! 22 Argi aš prašiau: 'Duokite man dovanų iš savo turto?' 23 Arba: 'Išgelbėkite mane iš priešo rankų. Išpirkite mane iš prispaudėjų'. 24 Pamokykite mane, aš nutilsiu; įrodykite mano klaidas! 25 Mane įžeidžia jūsų geros valios žodžiai; jie man nei padeda, nei pamoko. 26 Jūs savo žodžiais man tik prikaišiojate; jie nuliūdusiam yra lyg kalba vėjams. 27 Jūs galite pasijuokti iš našlaičio, savo draugą net parduoti! 28 Dabar pažvelkite į mane, aš jums tiesą pasakysiu! 29 Patys įsitikinkite, ar aš meluoju ir niekus tauškiu! 30 Spręskite, ar aš netiesą kalbu? Ar neatskiriu tiesos nuo melo?"

Jobas kantriai laukė iki Elifazas baigė kalbėti. Jobas prisipažino, kad jis kai ką pasakė neišmintingai. Pav. prakeikė savo gimimo dieną. Draugai turėtų tai suprasti; juk jis kalba kentėdamas. Jo kančia yra labai baisi, ji sunkesnė už pajūrio smiltis. Jei kas tai rimtai apsvarstytų, tas suprastų jo būseną.

Taip, Viešpats, pats Dievas pašovė jį (Jobą) lyg nuodinga strėle. Gyvulys turėdamas maisto yra ramus. Jis, Jobas, neteko visko. Jis šaukia dėl baisių kančių. Žmogus nemėgsta beskonio (be druskos) valgio, lyg beskonio kiaušinio baltymo. Tai kaip Jobas bus ramus

baisiai kentėdamas? Juk Viešpats pats Getsemanės sode nebuvo ramus ir kabodamas ant kryžiaus šaukė, kodėl Dievas paliko Jį.

Jobas baisiai kentėjo ir norėjo geriau mirti negu gyventi. Bet pats nusižudyti visai nemanė. Jobas pareiškė, kad jis nėra iš akmens ar vario, jis yra žmogus, kaip ir kiti žmonės.

Jobas, pasiskundęs savo kančiomis, kreipėsi į draugus. Tikri draugai lieka draugais bėdoje, bet tokių yra maža. Jobo "draugai" matydami jo kančias, pylė į žaizdas ne aliejų, bet druską. Jie yra vylingi, kaip ledas padengtas sniegu, kaip išdžiūvę upeliai vasaros metu. Žiemos (lietaus) metu, kai nė vienas netrokšta, jie yra pilni vandens, bet sausros ir karščio metu jie yra tušti...

Kai Jobo draugai atvyko ir tylėdami sėdėjo prie jo, Jobas laisvai pareiškė savo mintis. Iš nekantrumo jis pasakė kai ką netinkamo, bet bendrai jis tikėjo Dievą. Jo draugai pradėjo kaltinti jį visai neįsijautę į jo padėtį. Jobas iš savo draugų neprašė jokios pagalbos; jis tik laukė supratimo ir paguodos. Draugai pradėjo prikaišioti jam ir niekinti jį. Tada Jobas pasakė jiems, kad jie gali tyčiotis iš savo draugo, parduoti jį, skriausti kaip našlaitį. Taip elgiantis negerbiamas Dievas, prasilenkiama su tiesa.

7 skyrius
JOBAS SKUNDŽIASI DIEVO ŽIAURIA BAUSME
1-21

1 "Ar žmogaus gyvenimas žemėje nėra sunkus, ar jis nelaikomas kaip samdinys? 2 Kaip vergas trokšta pavėsio ir samdinys laukia algos, 3 taip mano dalia — mėnesiai nusivylimo ir vargo naktys. 4 Kai atsigulu, galvoju: 'Kada atsikelsiu?' Naktis ilga — vargstu ir kenčiu iki aušros. 5 Mano kūną ėda kirmėlės ir jis padengtas šašais; mano oda sukietėjus ir pūliuoja. 6 Mano dienos greičiau prabėgo už audėjos šaudyklę ir baigiasi

neviltimi. (Iz 38,12) 7 Atsimink, kad mano gyvenimas tėra atodūsis; mano akys neberegės gero. 8 Ieškančios akys nebematys manęs; jos dairysis, bet manęs nebebus. 9 Kaip debesis nueina ir dingsta, taip miręs nebesugrįžta. 10 Jis nebegrįžta į savo namus, jo vieta nebepažįsta jo. (Job 10,21; 14,10-12; 16,22; Ps 103,16) 11 Aš neuždarysiu savo burnos; kalbėsiu prislėgtas, skųsiuos apkartusiu gyvenimu. 12 Ar aš esu jūra, ar marių pabaisa, kad statai man sargybą? 13 Kai noriu pailsėti, kad mano kančios gulint palengvėtų, 14 Tu baugini mane sapnais ir gąsdini regėjimais. 15 Geriau norėčiau mirti, negu skausmus kentėti. 16 Man jau užtenka — nebenoriu gyventi. Atstok nuo manęs! Mano amžius tik adodūsis. (1 Kar 19,4) 17 Kas yra žmogus, kad jį laikai pagarboje ir kreipi į jį savo dėmesį; (Job 14,1-5; Ps 8,5) 18 lankai jį kas rytą, kas akimirka jį mėgini? 19 Kada paliksi mane akimirkai ramybėje, leisi ramiai nors seilę nuryti? 20 Jei nusidėjau, pasakyk, ką Tau padariau, žmonių Sarge? Kodėl mane pasirinkai taikiniu, kodėl tapau Tau našta? 21 Kodėl neatleidi mano kaltės ir nepanaikini mano nusikaltimo? Greit aš gulėsiu kape; Tu ieškosi manęs, tačiau manęs nebebus".

Jobas prilygina žmogaus gyvenimą vergų ir darbininkų darbui. Karštą dieną visi ilgisi pavėsio, vakaro, poilsio. Jobo gyvenimas yra tik kančia, neviltis, ir užmigus jį kankina baisūs sapnai. Jo sveikos, geros gyvenimo dienos greit prabėgo, kaip audėjos šaudyklė pralindo pro gijas.

Jobo liga tęsėsi mėnesius. Jobas baisiai kentėjo, jis maldoje visa pasakė Viešpačiui. Jobas nebenorėjo ilgiau gyventi kančiose. Tie patys debesys nebesugrįžta į buvusią vietą. Žmogus miršta ir, jei ateitų iš anapus, jo niekas nebepažintų. Jūrai yra duotas rubežius ir pabaisai laikas. Žmogus yra menkas, o tačiau į jį Dievas kreipia dėmesį.

Jobas žinojo Dievo didybę ir Jo sąryšį su žmogumi. Bet Jobo padėtis buvo skirtinga. Dievas pasirinko jį taikiniu — kančioms. Jobas ligoje neturėjo nė vienos ramios akimirkos, nė seilei nuryti. Jobas prisipažino nusidėjęs, ilgėjosi atleidimo, mirties, bet nesuprato savo kentėjimo tikslo.

8 skyrius
BILDADO KALBA 1-22

1 Suhitas Bildadas atsakė: 2 "Kaip ilgai tu šitaip kalbėsi? Tavo žodžiai yra tik vėjas. (Job 34,10) 3 Argi Dievas iškreipia teisę, ar Visagalis nevykdo teisingumo? 4 Kai tavo sūnūs Jam nusikalto, Jis juos nubaudė, atidavė jų nuodėmės pasėkoms. (Job 1,18-19) 5 Jei tu ieškosi Dievo ir maldausi Visagalį malonės, 6 būsi tyras ir teisus, — tai Jis atlygins tau gausiai. (Ps 35,23) 7 Ką turėjai, bus tik mažmožis, palyginus su tuo, ką paskui turėsi. (Job 42,10) 8 Patyrinėk praeities kartas ir suprasi, ką patyrė jų protėviai. 9 Mūsų gyvenimas trumpas, mes nieko nežinome; mūsų dienos, lyg šešėlis, prabėgs žemėje. (Ps 102,12) 10 Protėviai tikrai pamokys tave, duos nuoširdžių patarimų: 11 'Ar auga papirusas, kur nėra pelkių ir nendrynas be vandens?' 12 Vos pražydęs, dar neprinokęs, jis pirmas sudžiūsta. 13 Tokie keliai yra visų, kurie pamiršta Dievą; jų viltis žūva. (Job 11,20; 18,14; Pat 10,28) 14 Pasitikėjimas sunyksta, nes jis buvo tik voratinklis; 15 atsirėmus į jį, jis neatlaiko; nutvėrus jį, jis nutrūksta. 16 Piktžolė vešliai auga saulėje, jos atžalos plečiasi sode. 17 Aplink akmenų krūvą pinasi jos šaknys; jos laikosi akmenuotoje žemėje. 18 Išrauta iš tos vietos, ta vieta jos išsigins: 'Aš tavęs niekada nemačiau'. 19 Toks yra žmogaus gyvenimo džiaugsmas; — jo vietoje kitas auga. 20 Dievas neatmeta teisiojo, tačiau neištiesia rankos piktadariui. 21 Jis vėl tau suteiks džiaugsmo ir malonumų; (Ps 126,2)

22 bet tuos, kurie tavęs nekenčia, Jis baus ir jų palapinės sunyks".

Bildadas sakė, kad kentėjimai yra Dievo bausmė už nuodėmes. Jobo visa kalba yra tik vėjas. Teisių Dievas nebaudžia. Jobo vaikai nusikalto, Dievas nubaudė juos mirtimi. Jei Jobas gręšis į Viešpatį, Viešpats grąžins jam sveikatą ir duos turtų daugiau, negu jis turėjo.

Bildadas nerodė savo išminties, jis sakė, kad mūsų amžius yra per trumpas visa žinoti. Bildadas patarė mokytis iš protėvių. Jis pasakė kelis pavyzdžius. Papirusas (jo lapus naudojo rašymui — popierio vietoje) ir nendrės auga tik balose, drėgnose vietose. Taip ir žmogus gyvena tik pasitikėdamas Dievu. Kaip voratinklis (voro namai) yra netvirtas, taip ir mūsų gyvenimas be tikėjimo Dievu yra nepastovus. Kartais augalas auga kietoje žemėje, jo šaknys laikosi apsivyniojęs apie akmenis, bet ir toks augalas pašalinamas ir, jo vietoje auga kitas. Mūsų gyvenimas yra niekingas. Bildadas kalbėjo grubiai ir išdidžiai.

Suglaustai Bildadas pareiškė, kad Dievas teisų išgelbsti iš visų nelaimių, o niekšui leidžia žūti. Bildado pareikšta mintis buvo: Jobo vaikai žuvo dėl nusikaltimų, Jobas kenčia dėl kaltės. Jobui reikia kreiptis į Dievą, apgailėti kaltę, tada Dievas atleis ir laimins.

9 skyrius
JOBAS ATSAKO Į PIRMĄJĄ BILDADO KALBĄ
1-35

1 Jobas atsakė: 2 "Tikrai žinau, kad taip yra. Ar žmogus galėtų būti teisus prieš Dievą? (Job 25,4) 3 Kas galėtų bylinėtis su Juo? Niekas negalėtų Jam atsakyti nė į vieną iš tūkstančio Jo klausimų. (Ps 19,13) 4 Dievas yra toks išmintingas ir galingas, kad niekas prieš Jį neatsilaikys. 5 Jis perkelia kalnus nepastebimai, rūstaudamas juos sunaikina. 6 Žemės drebėjimais Jis

supurto net jos pagrindus. 7 Jis gali įsakyti saulei nepatekėti ir žvaigždėms nepasirodyti. 8 Jis vienas sukūrė dangų ir žingsniuoja jūros bangomis. (Iz 40,22) 9 Jis padarė Grigo ratus, Orioną ir Sietyną bei pietų žvaigždynus. (Job 38,31; Am 5,8; Iz 13,10) 10 Jis padaro didelių, mums nesuprantamų dalykų ir nesuskaičiuojamų stebuklų. (Job 5,9) 11 Štai, Jis praeina pro mane, bet aš Jo nepastebiu; Jis eina tolyn, o aš Jo nematau. 12 Ką Jis nori pašalinti, pašalina, niekas nedrįsta Jo sulaikyti, nė paklausti, ką darai? 13 Dievas nesulaiko savo rūstybės; Jam lenkiasi net Rehabo milžinai. (Job 26,12) 14 Ar aš galėčiau Jam pasiteisinti, nors ir parinkčiau tinkamus žodžius? 15 Jei aš būčiau ir teisus, negalėčiau atsakyti Jam, turėčiau melsti Jo malonės. 16 Jei aš šaukčiausi Jo, netikėčiau, kad Jis mane girdi 17 Jis, lyg audra, baudžia mane ir daugina man žaizdų be priežasties; 18 Jis neleidžia man atsikvėpti, maitina mane kartybėmis. 19 Jei kalbama apie galią. Jis turi ją! O jei apie teisumą, — kas liudys už mane? 20 Jei ir būčiau teisus, mano paties žodžiai kaltintų mane; jei būčiau nekaltas, Jis mane kaltintų. 21 Aš esu nekaltas, bet man tai nepadeda; mano gyvenimas yra apkartęs. 22 Viskas veltui! Todėl sakau: Jis sunaikina kaltą ir nekaltą! (Job 8,20; Pam 9,2-3) 23 Jei Jis staiga nekaltą mirtimi baudžia, ar tuo Jis nesityčioja iš nekaltųjų? 24 Jis atidavė pasaulį niekšams, teisėjus apakino. Kas gi visa tai daro, ar ne Jis? 25 Mano dienos greičiau prabėgo negu bėgikas; jos nubėgo, o aš nemačiau nieko gero. 26 Jos praskubėjo, kaip nendrinės valtys, kaip erelis puoląs grobį. 27 Jei galvoju, kad aš nevaitosiu, neliūdėsiu, būsiu linksmas, 28 tai mane pabudina mano skausmai. Jis neatsižvelgia, kad aš nekaltas. 29 Jei aš esu pasmerktas, tai kam gi dar dėti pastangas!? 30 Jei nusimaudyčiau sniego vandenyje ir nusiplaučiau rankas muilu, 31 Tu vistiek įstumtum mane į purvą, mano rūbai parodytų, kur buvau. 32 Jis nėra toks žmogus, kaip

aš, kad Jam galėčiau pasiteisinti, ir abu, kaip lygūs, galėtume stoti į teismą. 33 Tarp mūsų nėra tarpininko, kuris galėtų mus sutaikinti. 34 O, kad Jis pašalintų nuo manęs savo lazdą ir manęs nebegąsdintų! 35 Tada kalbėčiau nebijodamas Jo; juk bijodamas, negaliu kalbėti!"

Jobas kalbėjo nusižemindamas apie Dievo didybę, išmintį ir galią. Žmogus visai negali lygintis su Dievu. Žmogus negalėtų nė į vieną Dievo klausimą atsakyti. Šėtonas sakė, kad Jobas kentėdamas keiks Dievą, bet Jobas kalbėjo apie Dievą pagarbiai. Dievo galia, žemės drebėjimu, net kalnai akimirkos metu perkeliami. Saulė ir žvaigždės nė minutės nevėluoja savo kelyje, bet Dievas kartais sulaiko jų šviesą aptemimu ar tamsiais debesimis. Jis vienas pats sukūrė žemę, mums matomus žvaigždynus ir mums nematomus pietų pusėje — ašigalyje. Mes Dievo veiksmų dažnai nepastebime, o ką pastebime, negalime sulaikyti nei pakeisti. Visi galiūnai, gerosios ir piktosios dvasios, turi lenktis Jam.

Ką Jobas bendrai kalbėjo apie Dievą, tą jis pats sau priskyrė. Su Dievu negalima bylinėtis. Nors sąžinė Jobo nekaltino dėl nusikaltimų, bet Dievas geriau žino žmogaus netobulumą. Jei Dievas klausinėtų Jobą, jis pats save apkaltintų.

Dažnai kenčia kalti ir nekalti žemės drebėjimuose, karuose ir kitose nelaimėse. O kartais yra niekšai valdovai ir teisėjai. Gyvenimo tikrovė rodo, kad taip nėra, kaip Jobo draugai tikina, jog kentėjimai ir nelaimės paliečia tik nusikaltėlius. Jobas sakė, kad jo laiminga praeitis prabėgo lyg lengva valtis, o dabartis jį baisiai kankina. Jei jis, lyg lietaus minkštu vandeniu ir šarmu, nusiplautų, jis liktų nusikaltėlis — nešvarus. Kentėjimai ir baimė neleidžia jam bylinėtis su Dievu. Nėra tarpininko nei teisėjo, kuriam privalėtų paklusti Jobas ir Dievas. Garbė ir padėka Dievui, mums yra tarpininkas — Viešpats Jėzus iš Nazareto!

10 skyrius
KODĖL DIEVAS KANKINA SAVO TVARINĮ?
1-22

1 "Mano gyvenimas yra man kančia, tad skųsiuos atvirai, kalbėsiu sielai apkartus. 2 Sakysiu Dievui, kad nelaikytų manęs nusikaltėliu. 'Noriu žinoti, kodėl taip elgiesi su manimi.' 3 Ar Tau naudinga vartoti smurtą prieš savo tvarinį, o niekšus globoti? 4 Ar Tavo akys kūniškos, ar matai tik tiek, kiek žmogus mato? (1 Sam 16,7) 5 Ar Tavo dienos, kaip žmogaus dienos, ir Tavo metai, kaip žmonių laikas, 6 kad ieškai mano kaltės ir teiraujiesi mano nuodėmių, 7 nors žinai, kad nesu nusikaltėlis; nėra nė vieno, kuris mane išgelbėtų iš Tavo rankų? 8 Tavo rankos padarė mane, o dabar nori mane sunaikinti! (Ps 139,14) 9 Atsimink, kad mane iš molio padarei, ir vėl į dulkes paversi! (Job 33,6; 1 M 2,7; 3,19) 10 Kaip pieną mane išliejai, ir kaip sūrį suspaudei. 11 Mano kūną apvilkai oda, kaulais ir gyslomis jį išraizgei. 12 Gyvybę ir meilę man suteikei, Tavo globa lydi mane. 13 Visa tai laikei savo širdyje; žinau, kad tai darei su tikslu. 14 Mano nusikaltimą Tu matai ir mano kalčių neatleidi. 15 Jei aš nusikalstu, vargas man! O jei aš ir teisus, negaliu pakelti galvos, nes mane gaubia gėda ir matau tik skurdą. 16 Jei būčiau išdidus, kaip liūtas, mane vytum ir panaudotum savo galią; (Iz 38,13) 17 vėl surinktum kaltinančių pulkus prieš mane ir parodytum nepasitenkinimą. 18 Kodėl leidai man gimti? O kad būčiau miręs, niekas nebūtų manęs matęs! (Job 3,3,11; Jer 20,14) 19 Būtų, lyg nebūčiau gimęs, arba tik gimęs, nuneštas į kapą. 20 Mano gyvenimo dienų mažai beliko; palik mane vieną, kad nors kiek atsikvėpčiau, 21 prieš išeidamas į negrįžtančią tamsos ir glūdumos šalį, (Job 7,10) 22 kur nėra skirtumo tarp šviesos ir tamsos".

Jei Jobas būtų žinojęs apie jo bandymą ką mes žinome, jis būtų kalbėjęs kitaip. Kiekvienas žmogus pergyvena didesnių ir mažesnių bandymų. Daugelis klausimų paaiškės tik amžinybėje. Kai bandymai mus paliečia, kiekvienas esame nekantrus. Jobas kentėjo skausmus, kaip retas kuris kenčia. Jobas žinojo, kad Dievas mato kitaip negu žmogus. Jis mato teisingai. Jobas žinojo, kad jis nenusikalto taip, kaip draugai kaltina jį. Jobas žinojo, jog Dievas nuostabiai sukūrė žmogų. Tačiau žmogus vėl virsta žeme po tiek daug kentėjimų. Visgi Dievas turi tikslą. Jobas tą nujautė. Ar mes geriau žinome ir suprantame Dievo tikslą, kodėl žmogus leistas, kodėl tiek daug nekaltų kentėjimų?

Vargas niekšui! Bet ir teisusis kenčia! Jobas manė, kad geriau būtų negimus, arba tik gimus mirti. Ar mes nepanašiai galvojame ir jaučiame? Ar daugelio troškimas ir malda nėra panaši į Jobo, turėti pasitenkinimą? Sutemų šalis yra mirusiųjų buveinė.

11 skyrius
ZOFARO PIRMOJI KALBA 1-20

1 Namatitas Zofaras atsakė: 2 "Ar vieta atsakyti tokioms kalboms, ar plepis bus teisus? 3 Ar tavo plepalai galėtų nutildyti vyrus ir niekas neperspėtų tavęs? 4 Tu sakei: 'Mano mokslas yra tikras, aš esu teisus Dievo akyse'. (Job 9,21; 10,7) 5 O, kad Dievas, pravėręs lūpas, prabiltų! 6 Jis apreikštų tau išminties paslaptį; tada pamatytum, kad Dievas dalį tavo kalčių visai nemini. (Ps 51,8) 7 Ar gali suprasti Dievo išminties gilybę ir įsigilinti į Visagalio beribę? 8 Ar ji nėra kilnesnė už dangaus aukštybę ir gilesnė už pragaro gelmes? Ką tu žinai? 9 Matuojant ji ilgesnė už žemę ir platesnė už jūrą. 10 Jei Jis praeidamas suima ir patraukia tieson, kas Jam užgins? 11 Jis pažįsta nenaudėlius, mato jų nedorybes ir jas žino. 12 Kaip iš laukinio asilo nepadarysi žmogaus, taip bepročiui neįdėsi proto. 13

Jei tu praregėsi, sieksi Jo, iškėlęs savo rankas, 14 pašalinsi savo kaltes, neleisi neteisybei gyventi tavyje, 15 tada galėsi be baimės žiūrėti Jam į veidą ir nieko nebijosi. 16 Tada pamirši buvusį vargą; prisiminsi jį, kaip nutekėjusį vandenį. 17 Tavo gyvenimas bus šviesus, kaip vidudienis, tamsa bus dingus, kaip ryto migla. 18 Tu atgausi pasitikėjimą ir viltį, būsi saugus ir ramus. 19 Tu būsi be baimės ir daugelis sieks tavo pagalbos. (Ps 3,6; 4,9) 20 Tačiau niekšai išsigelbėjimo neras; jų paskutinė viltis — paskutinis atodūsis".

Elifazas pradėjo kalbėti atsargiai, neužgaunančiai. Bildadas kalbėjo kiek grubiai, bet Zofaras — visai paniekinančiai. Jis laikė Jobą plepiu, kuris kalba daug žodžių, tauškia lūponis tik niekus. Zofaras sakė, kad Jobas sakęs, jog jo tikėjimas yra tikras ir jis esąs švarus — be nuodėmės. Jobas sakė, kad jis savo žodžiais klysta ir į tūkstantį Dievo kaltinimų negalėtų nė į vieną pasiteisinti. Jobas prisipažino, kad jis yra nusikaltęs. Zofaras norėjo, kad Dievas prakalbėtų ir Jobą sutramdytų.

Zofaras priminė Jobui Dievo didybę ir žmogaus menkumą. Tad reikia nebūti tuščiagalviu, kaip laukiniam asilui, kuris mano turįs pilną laisvę. Zofaras patarė Jobui kreiptis maldoje į Dievą — ištiesti rankas. Tada Dievas atleis jam nusikaltimus, jo nelaimė ir kančia bus pašalinta. Tą visa Jobas tik prisimins kaip nutekėjusį vandenį. Jo gyvenimas bus laimingas ir saugus. Bet niekšai sunyks!

Nuostabu, kad ir mūsų dienose, kai kurie krikščionys ir evangelistai kalba panašiai. Jie kaltina netikėjimu nelaimėje esančius ir pažada laikiną laimę atsiverčiantiems. Dievo vedimai dažnai yra kitokie — gilesni. Jėzus Evangelijoje neprižadėjo laikinos laimės. Jis pats jos neturėjo ir nesiekė, panašiai ir apaštalai elgėsi.

12 skyrius
JOBAS ATSAKĖ ZOFARUI 1-25

1 Jobas atsakė: 2 "Iš tikrųjų jūs esate žmonės, su kuriais išmintis mirs! 3 Aš turiu išmonę, kaip ir jūs, ir nesu atsilikęs nuo jūsų. O kas to nežino, 4 kad aš esu pajuoka savo draugams? Aš šaukiausi Dievo ir Jis mane išklausė, o jūs juokiatės iš nekalto ir teisaus. 5 Jūs nesuprantate nelaimingo, pasiryžę paspirti koja svyruojantį. 6 Plėšikų palapinės pilnos turto, Dievo provokuotojai saugūs, bet saugumas jų pačių rankose. 7 Pasiklauskite gyvulių, jie jus pamokys, ir padangių paukščių, — jie jums pasakys. 8 Klauskite žemės augalų, jie jums patars, jūros žuvys — paaiškins! 9 Kas iš jų nežino, kad Viešpaties ranka visa tai padarė? 10 Jo rankoje yra kiekvienos būtybės gyvybė ir kiekvieno žmogaus egzistencija. (4 M 16,22) 11 Ausis pagauna garsus, o gomurys — maisto skonį. 12 Ar tik žilagalviai išmintingi ir sumanūs? (Job 8,8) 13 Dievas išmintis ir galia; Jis išmano ir pamoko. 14 Jei Jis sugriauna, niekas nebeatstato; jei Jis ką užrakina, niekas nebeatidaro. 15 Kai Jis sulaiko lietų, viskas išdžiūsta; o jei liūtys nesustotų, žemė paskęstų. (1 Kar 17,1,7; 1 M 7,19-23) 16 Jis yra galingas ir išmintingas; Jo žinioje klystantis ir klaidintojas. 17 Krašto patarėjams jis atima išmintį. o teisėjus — padaro kvailiais. 18 Jis išlaisvina iš valdovų vergijos, o jiems uždeda jungą. 19 Jis atima kunigams garbę ir nuverčia nuo sosto galinguosius. 20 Jis nutildo patikimus kalbėtojus, o iš vyresniųjų atima sprendimą. 21 Jis pažemina didikus ir nuginkluoja valdovus. 22 Jis atidengia užkulisius ir viską iškelia švieson. 23 Jis iškelia tautas ir jas sužlugdo; išsklaido ir vėl suburia. 24 Jis aptemdo protą tautų vadams, ir jie klaidžioja šunkeliais, 25 tamsoje, kaip girti, svirduliuodami ieško išėjimo". (Job 5,14)

Jobas atsakė ne vienam Zofarui, bet visiems trims, kad jie laiko save išmintingiausiais, su jų mirtimi pasibaigs išmintis. Jobas priminė savo draugams, kad ką kalbi reikia gerai apgalvoti. Jis žino tai, ką jie žino. Savo nenuosaikiomis kalbomis jie niekina kitą ir, patekusį į nelaimę, užgaulioja, o reikėtų jį suprasti ir paguosti.

Gyvenimo patirtis rodo, kad dažnai niekšai ir plėšikai bei Dievo niekintojai gyvena gerai. Taipgi stipresni gyvuliai maitinasi silpnesniais. Tą visa matant ir žinant reikia pagalvoti ką kalbi, o nesilaikyti vieno šablono. Juk ir mūsų ausis atskiria įvairius garsus ir gomurys valgio skonį.

Kur tai mačiau užrašyta: "Jei jaunieji patyrimą, o senieji jėgą turėtų". Taip yra, jaunimas neturi patyrimo, o senieji netenka jėgos. Bet Dievas turi abu. Jis daro ką nori ir nė vienas negali pakeisti Jo veiksmų. Jo žinioje ir valdžioje yra pavieniai asmenys, išminčiai, valdovai ir tautos.

13 skyrius
JOBAS ĮSPĖJA SAVO DRAUGUS 1-28

1 "Mano akys viską matė, ausys girdėjo ir suprato. 2 Kiek jūs žinote, tiek ir aš žinau; aš neatsilikęs nuo jūsų. (Job 12,3) 3 Norėčiau kalbėti su Visagaliu ir apginti savo teises. 4 Jūs visi nemokšos gydytojai, tik melu mokate save maskuoti. 5 Jei jūs tylėtumėte, būtų išmintingiau. 6 Pasiklausykite, aš ginsiu savo teisę; įsidėmėkite mano kalbą! 7 Ar norite ginti Dievo garbę melu ir apgaule? 8 Būdami šališki, norite ginti Dievo garbę? 9 Ar galima Jį apgauti, kaip apgaunamas žmogus? 10 Jis jus griežtai sudraus, jei ginsite Jo garbę slaptai ir šališkai. 11 Jo didybė ir teisumas jūsų negąsdins. 12 Jūsų kalbos — beverčiai pelenai; jūsų apsigynimo skydai — molis. 13 Nutilkite ir leiskite man kalbėti; kas bus — bus. 14 Aš pasiruošęs gintis visomis

jėgomis. 15 Jis mane vis tiek nužudys! Neturiu vilties, bet teisinsiuos. 16 Mane išgelbės niekšų nepasirodymas Dievo akivaizdoje. 17 Atidžiai išklausykite mano pasiaiškinimo! 18 Esu pasiruošęs iškelti savo reikalus, nes žinau, kad esu teisus. 19 Kas galėtų mane kaltinti? Jei taip, — nutilčiau ir mirčiau. 20 Dieve, prašau, pažadėk man du dalykus, tada nesislėpsiu nuo Tavęs: 21 nesirūpink manimi ir negąsdink manęs. (Job 9,34) 22 Jei Tu mane šauksi, aš atsiliepsiu; jei leisi man kalbėti, pasakyk man 23 kiek nusikaltimų ir nuodėmių padariau? Parodyk man mano kaltes ir nuodėmes. 24 Kodėl slepi savo veidą ir mane laikai priešu ? (Job 19,11) 25 Kodėl kankini mane, kaip vėjo blaškomą lapą ar sausą šiaudą? 26 Tu man priskaitai baisių kalčių ir baudi už jaunystės nuodėmes; (Ps 25,7) 27 įdedi mano kojas į šiekštą ir seki visus mano žingsnius ir takus. 28 Esu sunaikintas — puvėsis, kaip drabužis suėstas kandžių".

Jobas pasakė draugams, kad ką jie žino, žino ir jis; jis nėra atsilikęs nuo jų. Draugai kalba apie Dievą šališkai, taipgi ir apie jį. Jų kalbos nepaguodžia jo. Geriau būtų jei jie tylėtų. Jobas nebenorėjo klausytis draugų kalbų, bet norėjo pasakyti Viešpačiui savo reikalus.

Jobas nesijautė niekšu — veidmainiu, nei nusikaltusiu. Tik Visagalis pažįsta ir žino jo širdį ir sąžinę. Jobas norėjo savo bylą — nekaltybę ir kančią pasakyti Viešpačiui ir pasitikėti Viešpaties nuteisimu. Jobas norėjo tai padaryti nekentėdamas ir negąsdinamas.

Jobas ilgėjosi matyti Dievo veidą ir žinoti dėl kokių nuodėmių jis kankinamas. Jobas galvojo, jo kentėjimai gali būti dėl jaunystės nusikaltimų. Dabar jo gyvenimas yra apkartęs, kančios sunaikina jį, kaip kandys rūbą.

14 skyrius
JOBO SKUNDAS 1-22

1 "Žmogus, gimęs iš moters, gyvena trumpai, bet daug vargsta. 2 Jis kaip gėlė — išdygsta ir nuvysta. Jis dingsta kaip šešėlis ir išnyksta. (Ps 90,5) 3 Tu matai jo elgesį ir baudi. 4 Ar gali iš purvo atsikelti švarus? Niekas! (Ps 14,3) 5 Jo dienos yra tiksliai nustatytos ir mėnesiai suskaičiuoti. Tu nustatai jam ribą, ir jis jos neperžengs. (Ps 31,16; 38,5) 6 Nesek jo, kad jis atsikvėptų, ir kaip samdinys pasigėrėtų savo laisva diena! (Job 7,1-2) 7 Yra vilties, kad nukirstas medis atžels, iš kelmo išaugs atžalos. 8 Bet žemėje jo šaknys pasensta, jo kelmas virsta dulkėmis. 9 Vandenyje jis atželia, krauna pumpurus ir išleidžia šakeles, kaip jaunas augalas. 10 Miręs žmogus yra bejėgis; išleidęs paskutinį atodūsį, jis nebeegzistuoja; kur jis tada? 11 Kaip vanduo išgaruoja iš jūrų, upės nusenka ir išdžiūsta, 12 taip miręs žmogus nebeatsikelia. Kol dangus bus, jis nebeatsibus; niekas jo nepažadins iš miego. (Job 7,10; 19,25) 13 O, kad paslėptum mane mirusiųjų pasaulyje, ir laikytum paslėpęs, kol praeis Tavo rūstybė; nustatytam laikui praėjus, vėl mane atsimintum! (Iz 26,20; Ps 27,5; 31,21) 14 Ar miręs žmogus prisikels? Visą savo sunkų gyvenimą laukiu pakaitos. (Job 7,1) 15 Tu šauksi, aš atsiliepsiu. 16 Jei Tu saugotum mano žingsnius ir nekreiptum dėmesio į mano nusikaltimus, 17 tai mano nusikaltimai neiškiltų; mano kaltė liktų paslėpta (maišelyje). (Oz 13,12) 18 Kaip kalnas sugriūva, uola pajuda iš savo vietos, 19 vanduo nuneša akmenis, liūtys nuplauna dirvožemį, taip Tu sunaikini žmogaus viltį. (Rom 5,5) 20 Kai Tu nugali jį, jis pašalintas; kai pakeiti jo veidą, jis dingęs. 21 Jei jo vaikai gerbiami, jis nežino; o jei jie niekinami, jis nepastebi. 22 Jis jaučia tik savo paties kūno skausmus ir gailisi tik pats savęs".

Toks yra žmogaus gyvenimas: trumpas ir vargingas. Jobas nežinojo Naujojo Testamento pažadų, Kristaus aukos ir prisikėlimo. Betgi jis žinojo amžinybės viltį, Dievo pasimėgimą žmogumi ir žmogaus atsiliepimą. Job 19,25-26 Jobas aiškiau pasisakė apie pomirtinį gyvenimą ir prisikėlimą. Jobas ilgėjosi meto, kur nebebus jaučiama Dievo rūstybė, nebebus laikomi mūsų nusikaltimai, lyg kaltės įrodymo dokumentai maišelyje — papkėje. Kalnai griūna, žemė išnyks, bet Viešpaties malonė pasiliks. Save ir savo vaikus galima patikėti Viešpaties globai ir malonei.

15 skyrius
ELIFAZO ANTROJI KALBA 1-35

1 Temanitas Elifazas kalbėjo: 2 "Ar išmintingas žmogus kalba vėjavaikiškai ir vėjus gaudo? 3 Ar jo kalba yra be pagrindo, ir žodžiai be prasmės? 4 Tu įžeidei Dievą ir nevykdai Jo valios. 5 Savo gudriu liežuviu mokai kitus nusikalsti. 6 Ne aš, bet tavo paties kalba pasmerkia tave, ir tavo paties lūpos liudija prieš tave. 7 Bene tu esi pirmasis žmogus gimęs prieš kalnų atsiradimą? 8 Ar tu buvai Dievo posėdyje ir manai esi išmintingiausias? (Job 11,7; Rom 11,33) 9 Ką žinai, ko mes nežinome? Ką supranti, ko mes nesuprantame? (Job 13,2) 10 Mūsų tarpe yra senių ir žilagalvių, senesnių amžiumi už tavo tėvą. 11 Ar tau neužtenka Dievo švelniai kalbančių žodžių? 12 Kodėl tavo širdis taip nutolus ir akys taip liepsnoja? 13 Kodėl tokiais žodžiais plūsti Dievą? 14 Ar žmogus, gimęs iš moters, gali būti tyras ir teisus? (Job 14,4) 15 Jei Dievas nepasitiki savo šventaisiais, ir dangus nėra tyras; (Job 4,18-19) 16 tuo labiau sugedęs žmogus, kuris geria piktybę, kaip vandenį. 17 Klausyk manęs, aš tave pamokysiu, ką patyriau, pasakysiu. 18 Ką išminčiai skelbė, jie buvo sužinoję iš savo protėvių. 19 Tuomet jie vieni gyveno krašte; dar joks svetimšalis neardė jų darnos. 20 Niekšas visą am-

žių kenčia, visuomet neramus. (1 M 4,14) 21 Baisūs garsai skamba jo ausyse; ramiu laiku jį persekioja pavojus. 22 Jis nesitiki ištrūkti iš kančių (tamsos), jis paskirtas mirčiai (kardui). 23 Jis klaidžioja, ieškodamas duonos. Bet kur ji? Jis žino, kad jo laukia tamsi diena. 24 Jį gąsdina vargas ir pavojus, kaip karalių ruošiantis kovai, 25 nes jis grasina Dievui, kėsinasi prieš Visagalį; 26 skydu rankoje puola Jį. 27 Jo veidas riebus, jis pats aptekęs lašiniais. (Ps 73,7,18-20) 28 Jis gyveno sugriautuose miestuose, namuose, kuriuose niekas negyveno; jie buvo skirti nugriovimui — laužui. (Jn 6,26) 29 Jis nepraturtės, jo turtas neišliks; jis neįleis šaknų į žemę, 30 neištrūks iš tamsos; jo atžalas sudegins liepsna, o jį patį, kaip žiedus, išnešios vėjas. 31 Tenepasitiki jis menkaverčiais daiktais — tuštybe! Jis nusivils, nes tuštybe bus jam atlyginta. 32 Jis suvys ne laiku, ir jo šakos nudžius. 33 Jo neprinokusios vynuogės nukris, nubyrės kaip alyvmedžio žiedai. 34 Veidmainiai bus nevaisingi, ir ugnis sudegins kyšių ėmėjų palapines. 35 Jie pradeda nusikaltimais ir pagimdo blogį; jų širdis pilna apgaulės". (Ps 7,15; Iz 59,4)

Jobas buvo žinomas kaip išminčius. Dabar Elifazas vadina jį vėjavaikiu, tuščiakalbiu, išdidžiu, nebijančiu ir negerbiančiu Dievo. Elifazas tikina, kaip ir pirmoje savo kalboje, kad tik nusikaltėlis kenčia, nelaimė jį ištinka. Jobas pats sakė Job 14,4, kad nėra nė vieno teisaus ir švaraus. Čia Elifazas kaltina Jobą tais pačiais Jobo žodžiais. Elifazas tikina Jobą, kad tik niekšams nesiseka, jie kenčia, o išmintingiems ir doriems gerai sekasi, Dievas juos globoja. Elifazas pasakoja apie vieną, kuris priešinosi Dievui. Jis susilaukė nesėkmės ir pagaliau žuvo. Taip visi niekšai ir jų vaikai sunyks.

16 skyrius
JOBAS ATSAKO ELIFAZUI 1-22

1 Jobas tarė: 2 "Tokių kalbų aš jau daug girdėjau. Netikę guodėjai jūs visi. 3 Kada užsibaigs tokios jūsų kalbos? Kas verčia jus man atsakyti? 4 Ir aš galėčiau taip kalbėti, jei jūs būtumėte mano vietoje. Aš galėčiau parinktais gražiais žodžiais ir galvos kraipymu priešintis jums. (Ps 22,8) 5 Galėčiau jus padrąsinti savo lūpomis išreikšta užuojauta. 6 Jei kalbu, mano skausmas nesumažėja, o jei tyliu — nedingsta. 7 Dievas tikrai dabar mane vargina; kenčiu baisią priespaudą. 8 Mano pasikeitęs veidas liudija, mano kančia matosi veide. 9 Dievas savo rūstybe parbloškė mane ir vis dar griežia dantį prieš mane. Jo akys įsmeigtos į mane lyg priešo kardas. (Ps 35,16; 112,10) 10 Žmonės susibūrę grėsmingai kaltina mane, plūsdami smogia man į veidą. 11 Dievas atidavė mane neteisiems, — niekšų valiai. 12 Aš gyvenau ramiai, Jis supurtė mane; nutvėręs už sprando, sutriuškino mane ir pastatė sau taikiniu. 13 Aplink mane zvimbia Jo strėlės ir be pasigailėjimo perveria mane (inkstus), išlieja mano tulžį. 14 Jis atveria man žaizdą po žaizdos, puola mane, kaip karžygys. 15 Aš savo kūną apdengiau ašutine; netekęs jėgų, guliu dulkėse. (1 M 37,34) 16 Mano veidas paraudo nuo ašarų, paakiai patamsėjo, 17 nors mano rankos nepadarė jokio smurto; mano malda yra tyra. 18 Žeme, neuždenk mano kraujo, ir mano šauksmas tegul nenutyla! (1 M 4,10) 19 Dar ir dabar mano liudytojas yra danguje, kuris mane užtaria. 20 Mano draugai tyčiojasi iš manęs, tačiau Dievas mato mano ašaras. (Raud 3,14) 21 O, kad Dievas palaikytų santykį su žmogumi, kaip palaikomas santykis su draugu! 22 Po kelių metų aš nueisiu tuo keliu, kuriuo nebegrįšiu". (Job 10,21)

Jobas atsakė, kad nereikalingi jų kartojimai. Jobas jau daugelį tokių kaltinimų girdėjo. Jo draugai yra niekingi guodėjai. Jobas žinojo, kad jis kenčia nekaltai. Jo draugai nesupranta jo. Visi jo (Jobo) kentėjimai yra

leisti Dievo. Jis tiki Dievą. Jobas matė, jo gyvenimas greit baigsis, bet Dievas jo nekaltybę paskelbs.

17 skyrius

JOBAS MATO TIK VARGĄ IR KAPUS 1-16

1 "Mano dvasia išsekus, dienos trumpėja — laukia kapai! 2 Mane yra apspitę šaipūnai, mano akys pavargo bežiūrėdamos į juos! 3 Dieve, saugok mane, kas gi kitas padės man! (Job 16,19) 4 Tu atėmai jiems protą, todėl jie nelaimės. 5 Kas bylinėjasi su draugais, norėdamas gauti dalį jų turto, to vaikai nesidžiaugs laimikiu. 6 Aš tapau pašaipa žmonėms, visi spjaudo man į veidą. (Job 30,9) 7 Mano akys aptemo nuo sielvarto, kūnas — tik šešėlis. (Ps 6,8) 8 Teisieji yra pasibaisėję tuo, o nekaltieji — pasipiktinę netikinčiais. 9 Teisusis laikysis savo kelio, o nekaltasis sustiprės. 10 Ateikite visi dar kartą, tačiau jūsų tarpe nerandu nė vieno išmintingo. 11 Mano dienos praėjo; sumanymai ir mano širdies siekiai sugriuvo. 12 Diena man virto naktimi, šviesa pasikeitė į tamsą. 13 Ko gi aš dar laukiu? Mano namai yra mirusiųjų buveinė; aš savo guolį pasikloju tamsoje. 14 Savo kapą aš vadinu tėvu, o kirmėles — motina ir seserimi. (Job 4,19) 15 Ar yra man dar vilties ir laimės? 16 Viskas nueis su manimi į mirusiųjų šalį ir pavirs dulkėmis".

Jobo draugai visai nesuprato jo. Jobas visai nusivylė jais. Jis kentėjo vienišas. Jobas matė savo ateitį — kapus. Jis prilygino kapus lovai — poilsiui. Dėkui Viešpačiui, per Jėzų, mes turime geresnę viltį amžino gyvenimo.

18 skyrius

BILDADO ANTROJI KALBA 1-21

1 Suhitas Bildadas atsakė: 2 "Ar ilgai tu dar taip kalbėsi? Nutilk ir leisk mums kalbėti! 3 Kodėl laikai mus gyvuliais ir neišmanėliais? (Job 17,4,10) 4 Pykdamas tik pats save kankini. Ar dėl tavęs taps žemė tuščia ir uolos pajudės iš savo vietos? 5 Niekšo šviesa užge-

susi, ir ugnis nebeliepsnoja jam. (Ps 73,18-20; Pat 13,9; 24,20) 6 Jo palapinėje tamsu, lempa nebedega. 7 Jo buvę tvirti žingsniai susilpnėję, jo paties sumanymas jį parblokš. 8 Jo kojos įkliuvusios į tinklą, jis eina pavojingu keliu (uždengta duobe). 9 Jo kulnis spąstuose, kilpa laiko jį. 10 Kilpa paslėpta, spąstai ant tako. 11 Pavojai gąsdina ir visur įkandin jį seka. (3 M 26,36) 12 Jo jėga išsekusi nuo bado, nelemtis pasiruošusi jį paklupdyti. 13 Jo oda ligos suėsta, kūnas raupsų marinamas. 14 Jis išplėšiamas iš savo palapinės, kurioje gyveno, ir vedamas pas išgąsčių karalių. 15 Palapinėje jo nebėra, jo gyvenvietėje barstoma siera. 16 Jo šaknys negyvos žemėje, o šakos suvytusios. 17 Jo atminimas dingsta krašte, ir jo vardas išnyksta. (Pat 10,7) 18 Dievas jį nustumia iš šviesos į tamsą ir išvaro jį iš pasaulio. 19 Palikuonių jis nepalieka tautoje nei namuose. 20 Jo gyvenimas gasdina vakariečius ir šiurpas sukrečia rytiečius. (Ps 37,13) 21 Taip atsitinka niekšams ir tiems, kurie nepažįsta Dievo".

Bildado atsakymas Jobui buvo labai grubus. Šėtonas panaudojo Jobo draugus įžeisti ir varginti jį. Bildadas priminė Jobui, kad jis laikąs juos gyvuliais. Taip Jobas nesakė. Toliau Bildadas priminė Jobui jo laikymąsi teisiu ir nekaltu. Dievas dėl Jobo užsispyrimo nekeis savo nuostatų; kaip visus niekšus ir bedievius baudžia, taip ir Jobą nubaus ir sunaikins jį ir jo šeimą.

Tiesa yra, niekšai dažnai savo niekšiškais darbais sunaikina patys save ir juos ištinka įvairios nelaimės. Betgi ir teisieji bei tikintieji Dievą dažnai kenčia nekaltai. Tokia padėtis buvo Jobo. Įrodyti, kad Dievas laimina doruosius ir baudžia niekšus, nėra gyvenimo tikrovė.

19 skyrius
JOBAS VĖL ATSAKO BILDADUI 1-29

1 Jobas atsakė: 2 "Kaip ilgai įžeidinėsite ir kankinsite mano sielą tuščiais žodžiais? 3 Jau dešimt kartų mane plūdote ir nesigėdite manęs kankinti. 4 O jei

ir iš tikrųjų nusikaltau, tai mano klaidos yra mano paties reikalas. 5 Ar iš tikrųjų norite išdidžiai laikytis ir įrodyti mano nusikaltimą? 6 Žinokite, kad Dievas mane nubaudė ir savo tinklu mane pagavo. 7 Aš šaukiu: 'Smurtas!' Bet niekas neatsiliepia; šaukiuos pagalbos, bet nėra teisybės. (Job 30,20) 8 Jis taip užtvėrė man kelią, kad negaliu praeiti; mano takus Jis apsupo tamsa. (Raud 3,7-9) 9 Jis nuplėšė garbės vainiką man nuo galvos. 10 Iš visų pusių palaužtas krintu, lyg nukirstas medis be vilties. 11 Jo rūstybė dega man; Jis laiko mane savo priešu. (Job 13,24; 33,10) 12 Būriai traukia prieš mane, — pila pylimą, apgula mano palapinę. (Job 30,12) 13 Dievas pašalino mano brolius ir atskyrė mano pažįstamus. (Ps 69,9; 31,12) 14 Mano giminės ir artimieji paliko mane, svečiai užmiršo mane. (Ps 38,12) 15 Net mano tarnaitės laiko mane svetimu — nepažįstamu. 16 Aš šaukiu savo tarną, bet jis neatsiliepia; aš turiu jį maldauti švelniais žodžiais, kad jis ateitų. 17 Mano burnos kvapas šlykštus mano žmonai, aš dvokiu savo broliams. (Job 2,9) 18 Net vaikai niekina mane! Kai noriu atsikelti, jie šaiposi iš manęs. (Job 30,1) 19 Manimi bjaurisi mano artimieji draugai; draugai, kuriuos mylėjau, tapo mano priešai. 20 Iš manęs liko tik oda ir kaulai, prie dantų kabo tik lūpos. (Ps 102,6) 21 Draugai, pasigailėkite, pasigailėkite manęs, nes Dievo ranka palietė mane. (Rt 1,13) 22 Kodėl mane persekiojate, kaip Dievas? Ar negana jums mano kančių? (Ps 27,2) 23 O kad mano žodžiai būtų įrašyti į knygą, 24 įbrėžti geležiniu rašikliu bei švinu amžiams į uolą! 25 Aš žinau, kad mano Atpirkėjas gyvas, Jis stovės virš žemės dulkių. (2 Tim 1,12; Iz 41,14; Oz 13,14) 26 Mano oda sunyks, bet aš ir be kūno regėsiu Dievą. (Ps 17,15; 73,24) 27 Aš pats Jį regėsiu, savo akimis Jį matysiu. Mano širdis ilgisi Jo, alpsta krūtinėje. (1 Jn 3,2) 28 Jei galvojate dėti pastangas surasti priežastį mano kančių, 29 tai bijokite kardo. Kardas — bausmė už nuodėmes. Žinokite, teismas visiems!"

Jobo draugai atėjo paguosti jo, bet jie kaltino ir vargino jį. Ar tai ne šėtono darbas? Jobas, rodos ramiai, atsakė draugams, kad jis jų kaltinimus jau daug kartų girdėjo. Ką jie daro, tas nėra draugiška paguoda. Jobas žinojo, kad Dievas jį baudžia. Bet jis nebuvo nusipelnęs tos bausmės. Jobas nežinojo kodėl Dievas taip kankina jį.

Jobas žinojo, kad Dievas daro visa; viską atėmė jam: turtą, garbę, artimuosius, užleido baisią ligą. Jobas maldavo draugus pasigailėti jo. Jobas norėjo, kad visa tai būtų užrašyta ir, vėlesnėms kartoms išliktų žinoma.

Jobas kentėjo ligos kančias. Jo kūnas sunyko, vienišas, visų paliktas. Bet štai, sušvinta lyg saulė pro tamsius debesis, lyg ryto aušra pasirodo. Tai aiškiausia viltis Jobo ir viso Senojo Testamento. Jobas žinojo, jo Atpirkėjas gyvas ir Jis atsistos ant žemės dulkių. Ar tai nėra Jėzus iš Nazareto, kuris gimė Betliejuje ir vaikščiojo Palestinos dulkėtais keliais? Ar tą žinojimą, viltį, ne Šventoji Dvasia apreiškė Jobui? Jobas jautė, jis mirs, bet ir žinojo, kad jo akys matys Atpirkėją. Jis (Jobas) gyvens, nors miręs, ir bus prikeltas!

Pagaliau Jobas įspėjo draugus neieškoti paslapčių, kurios žmogui nėpasiekiamos, bet mylėti Dievą ir artimą. Teisumas yra! Dievas įvykdys jį!

20 skyrius
ZOFARO ANTROJI KALBA 1-29

1 Namatitas Zofaras kalbėjo: 2 "Mano mintys verčia mane atsiliepti, nes esu labai susirūpinęs. 3 Girdžiu plūdimą ir barimą. Esu pasiryžęs duoti atsakymą. 4 Ar nežinai iš senų patyrimų, nuo žmonijos pradžios, 5 kad niekšų džiaugsmas trumpas, kad džiaugsmas, atitolusių nuo Dievo, — tik akimirka? 6 Nors jo puikybė pasiektų dangų ir jo galva paliestų debesis, (Ps 37,35) 7 jis pražus, kaip jo paties išmatos. Kas jį pažino, klaus: 'Kur jis?' (1 Kar 14,10) 8 Kaip sapnas jis dings, pra-

nyks kaip nakties regėjimas. (Ps 73,20) 9 Akis, kuri jį matė, nebematys, ir jo vieta jo nebepažins. (Ps 37,10) 10 Jo vaikai ieškos beturčių dalies, jo turtai jiems nesugrįš. (Job 27,14) 11 Nors jo kaulai pilni jaunystės jėgų, jis gulės dulkėse. 12 Nors blogis yra saldus jo burnoje, jis slepia jį po savo liežuviu, 13 laiko burnoje ir nenori paleisti; 14 tačiau maistas jo viduriuose pasikeis, jis virs gyvačių nuodais. 15 Prarytą turtą jis išvems; Dievas net iš jo pilvo jį ištrauks. 16 Gyvačių nuodus jis čiulps; jį nužudys angies liežuvis. 17 Jis nematys upių, tekančių medumi ir pienu. 18 Jis nepasinaudos savo darbo vaisiais ir nepasigėrės jais, (5 M 28,30-33) 19 nes jis nuskriaudė vargšą, pasisavino namus, kurių nestatė. 20 Jo godumui nebuvo ribų, bet jis nieko neišgelbės. 21 Jis visus ėdė, bet jo laimė bus trumpa. 22 Paskendusį turtuose, jį apniks vargai, bėdos ir prislėgs visa jėga. 23 Dievas pasiųs jam bausmių tvaną. 24 Jis bėgs nuo geležinio ginklo, bet jį pervers žalvarinė strėlė. 25 Žibanti strėlė bus ištraukta iš jo nugaros (tulžies), bet jį apniks kiti vargai. (Ps 7,13; 5 M 32,41) 26 Jo turtui gresia dideli pavojai. Ne žmogaus užkurta ugnis sudegins jį ir sunaikins viską, kas jo palapinėje. (5 M 32,22) 27 Dangus atskleis jo kaltę, pati žemė sukils prieš jį. 28 Visas jo turtas bus sunaikintas Dievo rūstybės dieną. 29 Tokia yra Dievo lemta nusikaltėlio žmogaus dalia."

Zofaras ir kiti Jobo draugai, nekreipė dėmesio į Jobo tikėjimą. Zofaras girdėjo tik Jobo plūdimą. Zofaras pripažino, kaip Jobas įrodinėjo, jog niekšams sekasi gyvenime, bet jis sakė, kad jų laimė yra trumpa, Jobas pats tą žino.

Zofaras sakė, kad pramogos, malonumai pradings ir apkars, suplėštą turtą iš vargšų reikės grąžinti, taip visa laimė dings; nematys medaus ir pieno upelių. Tas posakis reiškė didelį gerbūvį.

Niekšas gali išvengti vienos nelaimės, bet kita pasieks jį. Dievo rūstybė visur suras jį ir sunaikins jį ir jo šeimą. Tai tiesa, niekšai dažnai sunyksta, o pagaliau Dievas teis juos. Bet dažnai šiame gyvenime jiems sekasi geriau negu teisiems.

21 skyrius
JOBAS ATSAKO ZOFARUI 1-34

1 Jobas tarė: 2 "Susikaupę paklausykite atidžiai mano žodžių! 3 Kantriai išklausykite mano kalbą; kai baigsiu, galite pasityčioti. 4 Argi mano skundas taikomas žmonėms? Ar nėra priežasties man būti nepatenkintam? 5 Pažvelgę į mane, nusigąsite, neteksite žado. 6 Apie tai pagalvojęs, pats nusigąstu, šiurpas nukrečia mano kūną. 7 Kodėl niekšai gyvena iki senatvės pilni jėgos? (Ps 37; 73; Jer 12,1) 8 Jų palikuonys ir ainiai, tvirtai įsikūrę, gyvena jų aplinkoje. 9 Jų namai saugūs, jie nieko nebijo, ir Dievo lazda jų neplaka. 10 Jų galvijai veisiasi, karvės apsiveršiuoja ir neišsimeta. 11 Jų vaikai šokinėja, kaip ėriukai, ir žaidžia. 12 Jie krykštauja, pritariant būgnelių, kanklių ir skudučių garsams. 13 Jie gyvena pasiturinčiai ir ramiai nueina į kapus, 14 nors atstūmė Dievą, sakydami: 'Palik mus ramybėje! Mes nenorime pažinti Tavo kelių. (Job 22,17) 15 Kas tas Visagalis, kad Jam turėtume tarnauti? Kokią naudą turėsime melsdamiesi į Jį?' 16 Bet jų gerovė nėra jų pačių rankose; todėl niekšų patarimu aš nesinaudosiu. 17 Kaip dažnai užgęsta niekšų žiburys, juos prislegia nelaimės! Dievas užsirūstinęs siunčia jiems vargų. (Job 18,5; 18,2) 18 Jie yra kaip šiaudai prieš vėją, kaip pelai nunešami audros. (Ps 1,4) 19 Jūs sakote, kad Dievas atlygins jų vaikams! Bet Jis atlygina jiems patiems, jie tai pajunta ir supranta. (Job 20,10; 2 M 20,5) 20 Jų pačių akys mato savo pražūtį ir jaučia Visagalio bausmę. 21 Ar padės jiems jų šeimos po mirties, jų amžiaus mėnesiai jau suskaityti? 22 Argi galima pamokyti iš-

minties Dievą, kuris teisia valdovus? (Pam 5,7) 23 Kartais miršta visiškai stiprus, laisvas nuo rūpesčių, ramus, patenkintas gyvenimu 24 ir sveikas, kaip ridikas, žmogus. 25 Kitas miršta su apkartusia siela, nieko gero gyvenime neragavęs. 26 Abu paguldomi į dulkes ir kirmėlės juos apdengia. (Job 3,13-19) 27 Aš suprantu jūsų mintis ir sprendimus, kuriais remdamiesi, klausiate: 28 'Kur didžiūnų namai ir kur niekšų palapinės, kuriose jie gyvena?' 29 Pasiklausykite pasaulio keliautojų ir pasimokykite iš jų pasakojimų, 30 kad niekšas saugojamas pavojaus ir nelaimės metu. 31 Kas pasako jam į akis tiesą? Kas pareikalauja iš jo atlyginti už blogus darbus? 32 Jį palydi į kapus su garbės sargyba. 33 Visi seka jį; buvusieji prieš jį — be skaičiaus. 34 Ar manote savo nesąmonėmis paguosti mane? Jūsų atsakymai yra tik apgaulė".

Jobas atsakė, kad Dievas yra teisingas ir teisia nešališkai. Tikrybę parodys amžinybė. Čia nėra viskas suprantama kaip draugai tikina. Kartais niekšai ir galiūnai gyvena ir miršta laimingai, nors jie nesilaiko tiesos ir niekina Dievą. Jie kartais miršta visai nesirgdami. Jie turi dideles šeimas, palaidojami garbingai. Jiems pastatomi didingi paminklai ir žmonės gerbia juos jiems mirus. Ar tad galima įrodyti, kad Dievas niekšus vargina ir baudžia šiame gyvenime?

22 skyrius
ELIFAZO TREČIOJI KALBA 1-30

1 Tematitas Elifazas kalbėjo: 2 "Ar žmogus gali būti naudingas Dievui? Ne! Išminčiaus nauda yra jam pačiam. 3 Ar Visagaliui malonu, jei esi teisus? Ar Jis turi naudos iš to, jei tavo gyvenimo kelias nepeiktinas? 4 Ar Jis baudžia tave dėl to, kad Jo bijotum, ir dėl to traukia tave atsakomybėn? 5 Ar tu neturi įvairių kalčių ir nuodėmių? 6 Ėmei užstatą iš savo brolių už nieknie-

kius, nuplėšei nuogiesiems drabužius, (Job 24,9-10; 2 M 22,25-26; Iz 58,7) 7 nepagirdei ištroškusio, alkano nepapenėjai. 8 Savo jėga įsigijai nuosavybę, būdamas galingas pasilaikei ją. 9 Našles išvarei tuščiomis rankomis, maldaujančius našlaičius nuskriaudei! (Job 29,12) 10 Todėl tu patekai į žabangus ir esi nuolat baimėje. 11 Tavo šviesa aptemus — tu nebegali matyti; lyg vandens tvanas tave skandina. 12 Argi Dievo nėra dangaus aukštybėje? Žiūrėk, kaip aukštai žvaigždės! 13 Tu sakei: 'Ką Dievas žino? Ar Jis gali teisti pro begalines tamsas? 14 Tamsūs debesys supa Jį, Jis nieko nemato, vaikščiodamas dangaus skliautu'. 15 Ar vis dar laikaisi seno įpročio, kurio niekšai laikėsi? 16 Todėl jie ne laiku žuvo, jų pamatas buvo paplautas. (Job 15,32-33; 1 M 7,21) 17 Jie atsisakė Dievo, tardami: 'Atsitrauk nuo mūsų!' (Job 21,14) 'Ką Jis mums padarys?' 18 Bet Jis pripildė jų namus gėrybėmis. Tačiau nusikaltėlių siekiai yra toli nuo Jo. (Job 21,16) 19 Teisieji mato jų sunaikinimą ir džiaugiasi; nekaltieji tyčiojasi iš jų: (Ps 107,42) 20 'Iš tikrųjų mūsų priešai sunaikinti, ką jie turėjo, suėdė ugnis'. 21 Pasiduok Dievo valiai ir būk ramus, tuomet gerbūvis tau vėl grįš. 22 Priimk Jo pamokymus ir įsidėk Jo žodžius į širdį! 23 Jei grįši prie Visagalio ir Jam nusižeminsi, jei pašalinsi nusikaltimus iš savo palapinių (šeimų), (Job 8,5-7; 11,14,19) 24 mesi auksą į dulkes, Ofiro auksą — į tarpeklių uolas, 25 Visagalis bus tau vertingesnis negu auksas ir geriausias sidabras, — 26 tada gėrėsies Visagaliu ir pakelsi savo akis į Dievą. (Ps 37,4) 27 Kai tu melsi Jį, Jis tave išklausys, galėsi ištesėti savo įžadus. (Ps 50,14-15) 28 Jei apsispręsi Jam tarnauti, Jis tau padės; Jo šviesa švies tau kelyje. 29 Išdidų Jis pažemina, o nusižeminusį — iškelia. 30 Jis išgelbsti nekaltą, kurio rankos yra švarios". (Ps 18,21-25)

Ką Elifazas sakė, bendrai yra tiesa. Bet Jobui tas visai netiko, nes Jobas toks nebuvo. Elifazas prikišo Jobui veidmainystę ir nusikaltimą. Betgi pats Dievas laikė Jobą teisiu. Iki šiol Elifazas ir kiti Jobo draugai kalbėjo bendrais išsireiškimais ir taip kaltino Jobą. Dabar Elifazas sakė Jobui tiesiog, jog Jobas yra baisus nusikaltėlis, privalo atsiversti, tai Dievas išgelbės jį iš ligos bei visų nelaimių, duos jam turtus ir padarys jį kitiems palaima. Kaip Elifazas kalbėjo, taip dažnai žmonės kalba nesuprasdami kito padėties ir neįsigilinę į ją.

23 skyrius

JOBO ATSAKYMAS ELIFAZUI 1-17

1 Jobas kalbėjo: 2 "Mano skundas dar ir šiandien man kartus; Jo ranka slegia mane, man kenčiant. 3 O, kad žinočiau, kur Jį rasti, ir kaip Jo sostą pasiekti! 4 Jam pateikčiau savo skundą ir žodžiu papildyčiau įrodymus. 5 Tada išgirsčiau, ką Jis man atsakytų, ir suprasčiau, ką man kalbėtų. 6 Ar Jis priešintųsi man savo galia? Ne! Jis tikrai nekaltintų manęs. 7 Teisusis aiškintųsi su Juo, ir teisėjas jį išteisintų. 8 Jei eičiau pirmyn, ten Jo nėra, o jei atgal, — Jo nerandu. 9 Jei pasukčiau kairėn, ten Jo nematau, o jei dešinėn, — Jo nepastebiu. 10 Jis pažįsta mano gyvenimo kelią; jei Jis mane mėgintų, būčiau kaip auksas. (Ps 17,3; 139;23-24) 11 Ėjau Jo pėdsakais; iš Jo kelio neiškrypau. 12 Nuo Jo įsakymų nepasitraukiau, Jo pamokančių Žodžių visada klausiau. 13 Jis nesikeičia; kas gali Jį paveikti? Ko Jo siela ilgisi, tą Jis padaro. 14 Jis įvykdys, kas man skirta; daug tokių sprendimų yra Jo mintyse. 15 Baugu stovėti Jo akivaizdoje; apie tai galvodamas — drebu. 16 Dievo akivaizdoje netenku drąsos; Visagalis gąsdina mane, 17 nes tamsa mane supa, — skęstu tamsybėje".

Į tokį Elifazo kaltinimą Jobas visai neatsakė. Jobas buvo tikras, kad jis laikėsi Dievo įsakymų. Jie buvo jo

gyvenime pirmoje vietoje. Betgi Dievas buvo Jobui nesuprantamas, Jo keliai jam nežinomi. Jobui buvo daugelis dalykų apie Dievą ir Jo vedimą neaišku. Betgi Jobas žinojo, Dievas viską žino, žino jo (Jobo) nekaltybę. Jobas troško visus savo reikalus, kančias, vargus pristatyti Dievui. Jobas jautė, Dievas supras jį ir išteisins. O visgi jis bijojo Visagalio ir daug kas Jobui buvo tamsu.

24 skyrius
JOBO KALBOS TĄSA — DIEVO VEDIMAS NUOSTABUS 1-25

1 "Kodėl Visagalis nenustato bausmės laiko? Tie, kurie Jam tarnauja, nesulaukia teismo dienos? 2 Niekšai perkelia ribas, pagrobia bandą ir ją gano. (5 M 27,17) 3 Našlaičių asilą jie nusivaro, našlės paskutinę karvę paima užstatu. 4 Vargšus jie nustumia nuo kelio, neduoda teisių; beturčiai patys traukiasi ir slepiasi nuo jų. 5 Jie eina, kaip laukiniai asilai dykumoje; traukia į savo darbą, ieškodami stepėse maisto savo vaikams. 6 Laukuose jie pasirenka pašaro ir savininko vynuogyne pasiskina vynuogių. 7 Jie miega neapsikloję ir neturi apdangalo šaltyje. 8 Kalnų lietūs juos permerkia; uolos jų prieglauda. 9 Našlaičiai ir vargšai atplėšiami nuo motinų įkaitui. 10 Jie vaikščioja apiplyšę; pusnuogiai, nešioja pėdus — alkani. (Iz 58,7) 11 Jie spaudžia darbdaviui aliejų, mina sulčių presus, tačiau kenčia troškulį. (Jok 5,4) 12 Mirštančiųjų ir sužeistųjų pagalbos šauksmai girdisi mieste, tačiau Dievas nekreipia dėmesio į jų maldavimą. 13 Kai kurie sukyla prieš Šviesą, atmeta Jo kelius, neina Jo takais. 14 Tamsoje veikia žudikai; žudomi beturčiai ir vargšai; naktį jie slankioja, kaip vagys. 15 Svetimautojas laukia prietemio, tikėdamas, kad niekas jo nematys; jis dar užsidengia veidą gaubtu. 16 Tamsoje vagys plėšia namus, dieną jie slepiasi; šviesos jie nemėgsta, 17 tamsa — jų rytas; tamsos teroras — jų drau-

gas. 18 Niekšas greit perplaukia vandenis (pasislepia); jis kraštui prakeikimas. Jis nedirba vynuogyne. (1 M 49,4) 19 Kaip sausra ir kaitra išdžiovina sniego vandenis, taip nusidėjėlis dingsta nuo žemės. 20 Net jo motina gėdisi jo. Kirmėlės ėda jį, jo vardas užmirštamas. Niekšas krinta, kaip nukirstas medis. 21 Jis išnaudojo nevaisingąją ir našlei nepadėjo. 22 Kartais Dievas išlaiko tironus ilgai; netekę vilties, jie atsigauna ir gyvena. 23 Jis teikia jiems saugumą ir paramą, bet Jo akys seka jų kelius. 24 Jie iškyla trumpam laikui ir vėl išnyksta. Jie suvysta ir sudžiūsta, kaip nupjautų javų varpos. 25 Argi taip nėra? Kas įrodys, kad aš neteisingai kalbu ir esu melagis?"

Šio ir sekančių dviejų skyrių tekstas yra labai apgadintas. Nėra lengva suprasti kas norėta pasakyti. Bendrai yra žinoma: niekšai, tironai, žudikai, vagys, ištvirkėliai žmones apiplėšia, vargina, kankina, nesilaiko Dievo įsakymų ir sąžinės jiems primenamų nuostatų. Tokie niekšai gyvena laimingai ir ilgai. Dievas jų nebaudžia ir nesutramdo. Tai yra gyvenimo tikrovė, to niekas negali paneigti. Jobą ir daugelį kitų šis klausimas vargino.

25 skyrius
BILDADO TREČIOJI KALBA 1-6

1 Suhitas Bildadas tarė: 2 "Dievo didybė ir baimė pasireiškia, nes Jis palaiko tvarką aukštybėse. 3 Ar Jo pulkai suskaičiuojami? Kam Jo šviesa nešviečia? 4 Ar nors vienas žmogus teisus prieš Dievą? Kas, gimęs iš moteriškės, yra be nuodėmės? (Job 9,2) 5 Jo akyse net mėnulis ir žvaigždės nešviečia pakankamai; (Job 15,15) 6 tuo labiau žmogus — jis tik vikšras, o jo vaikas — žemės sliekas". (Job 4,19-20)

Bildadas iškėlė Dievo didybę. Dievas visa valdo ir išlaiko. Tai kas gi žmogus? Jis yra prieš visatos Viešpatį visai menkas.

26 skyrius
JOBO ATSAKYMAS BILDADUI 1-14

1 Jobas atsakė: 2 "Kokia didelė pagalba tu buvai man silpnam bejėgiui! 3 Koks geras ir išmintingas buvo tavo patarimas! 4 Kas tau padėjo taip kalbėti, kokia dvasia kalbėjo tavyje? 5 Prieš Jį dreba mirusių pasaulis, vandenys ir jų gyventojai. 6 Mirusių pasaulis Dievui žinomas ir matomas. (Pat 15,11) 7 Jis sukūrė visatą ir žemę joje (pakabino ant nieko). 8 Jis surenka vandenis į tamsius debesis, tačiau debesys nekrinta vienu metu žemyn. (Ps 104,3) 9 Mėnulį jis pridengia debesimis. 10 Vandens paviršiuje Jis sukūrė apskritimą (horizontą) ir atskyrė šviesą nuo tamsos. (Job 38,10-11; Pat 8,27-29) 11 Dangaus kolonos svyruoja ir dreba, kai Jis grūmoja. 12 Savo galia Jis nutildo jūrą, savo išmintimi — parbloškia milžiną. 13 Kvėpavimu Jis valo dangaus atmosferą, Jo ranka perveria skrendančią pabaisą. (Iz 27,1) 14 Čia tik Jo kelių pašaliai; mes girdime tik Jo šnibždesį! O Jo galybę (perkūną) — kas supras?"

Bildadas manė, kad jis kalbąs labai gerai. Jobas klausė jį, kuriam jis kalbėjo, kokia dvasia veikia jame. Juk jo tikslas buvo paguosti savo draugą Jobą. Bet jis nukalbėjo visai pro šalį, nepaguodė draugo, bet erzino jį.

Visų draugų kalbos sutiko apie Dievo didybę. Čia Jobas priminė, jog Dievas pakabino žemę erdvės platybėse, drebina kalnus, nustatė vandenims ribas, sukūrė jūrų milžinus, Jo žinioje yra ir mirusieji.

Viešpats sutvėrė debesis ir žvaigždynus. Tas visa yra tik Jo šaligatviai. Tad kokie yra Jo rūmai? Mes gir

dime tik Jo šnibždėsį. Tad koks yra Jo balsas ir Jo didybė!

27 skyrius
JOBAS LAIKO SAVE NEKALTU, NETEISIŲJŲ LAIMĖ TRUMPA 1-23

1 Jobas toliau kalbėjo: 2 "Kaip gyvas Dievas, Jis nedavė man teisių ir kartino mano sielą. 3 Kol aš dar gyvas, ir Dievo Dvasia manyje veikia, 4 mano lūpos nekalbės netiesos ir mano liežuvis neapgaudinės! 5 Aš niekad nepripažinsiu, kad jūs teisingi. Savo nekaltumą ginsiu iki mirties. 6 Teisumo laikiausi ir laikysiuos; mano sąžinė man neišmetinėja. (Apd 24,16; 1 Kor 4,4) 7 Visi, kurie mane puola, yra niekšai ir mano priešai. 8 Ar žmogus, nutolęs nuo Dievo, dar turi vilties mirties valandoje? (Lk 12,20) 9 Ar Dievas išklausys jį nelaimėje? 10 Ar žmogus gėrėsis Visagaliu ir Jam visuomet dėkos? 11 Aš jus pamokysiu apie Dievo veiklą, Visagalio kelių aš neslėpsiu. 12 Jūs patys tai regėjote; kam dar tokios tuščios kalbos? 13 Štai, kaip Dievas atlygina nusikaltėliui ir, ką duoda niekšui: 14 jei jo vaikai užauga, jie žūsta nuo kardo, jo ainiai badauja; (Job 21,19) 15 išlikę nuo kardo, miršta maru, našlės neaprauda jų. 16 Nors jis turi sidabro, kaip smėlio, ir drabužių, kaip molio, 17 bet jo rūbus teisusis vilkės, o sidabru — nekaltasis naudosis. (Pat 13,22) 18 Jis pasistato namus, kaip voras voratinklį, kaip sargas būdelę. 19 Jis atsigula turtingas, o pabudęs ir atvėręs akis, — nieko nebeturi. 20 Išgąstis kaip tvanas jį užklumpa nakties metu ir nuneša. 21 Vėjas jį pakelia, audra, išplėšusi jį iš vietos, 22 svaido be pasigailėjimo; jis bėgte bėga nuo jos galios, 23 bet audra švilpdama vejasi jį."

Po Bildado kalbos ir Jobo atsakymo turėjo sekti Zofaro kalba. Jis tylėjo ir nebekalbėjo. Tada Jobas kalbėjo. Jobas tikėjo Dievą ir žinojo Dievas užleido jam

visas nelaimes ir kančias. Tai nebuvo Dievo bausmė už nusikaltimus, nes Jobo nekaltino jo sąžinė. Kodėl Dievas kankina jį, Jobui nebuvo aišku. Bet Jobui buvo aišku, jog nėra taip, kaip jo draugai jį kaltina — Dievas baudžia jį už jo padarytus nusikaltimus.

Jobas priminė, jog niekšai ir piktadariai netiki ir nemeldžia Dievą. Mirdami jie neturi vilties ir visko nustoja.

Jobas sutarė su draugais, jog Dievas baudžia už nusikaltimus. Bet Jobas nepritarė, kad tas tuojau matoma ir žinoma. Kartais Dievo bausmė ilgai nepaliečia niekšų. O kartais ir dorieji kenčia dėl mums nežinomų priežasčių, kaip dabar pats Jobas.

Kartais neteisieji turi daug vaikų ir didelius turtus. Kartais jų vaikai krinta kare, miršta maru ir badu, turtai tenka kitiems. Turtai tik tada yra naudingi, jei jie naudojami geram. Niekšus mirtis gąsdina. Jiems mirus, niekas jų nesigaili.

28 skyrius

ŽMOGUI DIEVO GALYBĖ NEPASIEKIAMA 1-28

1 "Yra kasyklų, kur randamas sidabras, ir vietų, kur auksas randamas smėlyje ir iš jo išplaunamas. 2 Geležies rūdą kasa iš žemės. Iš vario rūdos padaro varį. 3 Žmogus kasa kalnų gelmėse, atsinešęs šviesą; kasa rūdą giliausioje tamsoje. 4 Šachtos yra nuošaliose vietose; į šachtas leidžiasi virvėmis. 5 žemės paviršiuje auga javai. o gelmėje žemė išrausiama, sujaukiama, kaip po gaisro. 6 Safirą randa uolėnose, auksą — smėlyje. 7 Jo nepastebi plėšrus paukštis, nepamato jo nei vanago akis. 8 Išdidūs žvėrys jų nemindo, ir liūtas tais takais nevaikštinėja. 9 Tik žmogus drįsta paliesti kietas uolas ir kalnų pamatus kasinėti. 10 Iškasę urvus uolose, jie ieško brangenybių. 11 Suradę požemių vandens gyslas ir jose paslėptą turtą, iškelia jį į dienos šviesą. 12 Bet kur randama išmintis, kur yra išminties šaltinis? 13

Joks žmogus nežino kelio į ją — jos nėra gyvųjų pasaulyje. 14 Gelmė sako: 'Jos nėra čia', jūra sako: 'Jos nėra čia'. 15 Jos negali pirkti už gryną auksą, nė įsigyti už sidabrą. (Pat 3,14-15; 8,10-11) 16 Negalima jos pirkti Ofiro auksu, nei už brangų karnelijų ar safirą. (1 Kar 9,28) 17 Jos negalima palyginti su auksu ir stiklu, ir negalima jos gauti už brangius aukso išdirbinius. 18 Koralai ir kristalai neverti minėti; įsigyti išminties už perlus — neįmanoma. 19 Jai neprilygsta Etiopijos chrizolitas; už auksą jos nenupirksi. (2 M 28,17) 20 Išmintis! Iš kur ji ateina ir iš kur jos gauti? 21 Ji yra paslėpta gyvųjų akims, net padangių paukščiams. 22 Mirtis ir kapas sako: 'Mes girdėjome apie ją!' 23 Dievas žino kelią į ją ir vietą, kur ji yra. (Pat 8,22-31) 24 Jis mato visus žemės kraštus ir žino viską. 25 Jis nustatė vėjo jėgą, išmatavo vandenis, (Job 26,10) 26 nustatė lietui laiką ir nurodė žaibui kelią. 27 Tai buvo išmintis; Jis ištyrė, sutvarkė ir viską sukūrė. 28 Žmogui Jis pasakė: 'Viešpaties bijoti yra išmintis, ir pikta vengti — išminties pažinimas'." (Ps 111,10; Pat 1,7)

Maistas žmogui auga žemės paviršiuje. Žmogus trokšta turto — brangenybių. Jis deda daug pastangų surasti auksą, brangakmenius, geležį ir t.t. Žmogui lemta daug ką rasti ir ištirti. Išmintis yra už viską brangesnė. Tačiau žmogus nesugeba pasiekti jos. Žmogus nežino kodėl teisus, nekaltas kenčia. Tikra išmintis, kuri teikia ramią sąžinę, dalijasi nuoširdžiai turtais, myli artimą, kaip save patį ir gerbia bei garbina Dievą, pasiekiama tik Dievo apreiškimu. Pradžia išminties yra mylėti — garbinti Dievą.

29 skyrius
JOBAS PRISIMENA SAVO BUVUSIĄ LAIMĘ 1-25

1 Jobas toliau tęsė savo kalbą: 2 "O, kad viskas būtų kaip anksčiau, kaip tose dienose, kai Dievas mane globojo! 3 Kai Jo lempa švietė virš mano galvos ir rodė kelią tamsumoje; (Ps 18,29) 4 kai, mano subrendimo metais, Jis saugojo mano palapinę! (Ps 25,14) 5 Visagalis buvo su manimi ir mano vaikai linksmai bėgiojo aplink mane, 6 kai braidžiau pieno upeliuose ir uolos liejo man aliejaus srovę. 7 Man tada išėjus prie miesto vartų, 8 jaunuoliai, mane pamatę, pasitraukdavo, o žilagalviai atsikėlę stovėdavo; 9 kunigaikščiai būdavo santūrūs žodžiais kalboje. 10 Net kilnieji nutildavo, lyg jų liežuvis būtų prilipęs prie gomurio. 11 Kas mane matė ir pažino, kalbėjo gera apie mane ir man pritarė, 12 nes aš išgelbėjau vargšą, prašantį pagalbos, (3 M 19,18; 2 M 22,20-21) 13 ir našlaitį, kuris neturėjo globėjo. Išgelbėtieji linkėjo man laimės, o našlės džiūgavo. 14 Teisingumas man buvo lyg rūbas, o teisė — lyg apsiaustas ir galvos apsauga (turbanas). 15 Aš buvau akys aklam, kojos raišam. 16 Aš buvau lyg tėvas beturčiams ir rūpinausi nepažįstamų vargšų reikalais; (Job 31,18) 17 kartais net apdaužydavau piktadarius ir iš jų dantų išplėšdavau grobį. (Ps 58,7) 18 Tuomet galvojau: 'Mirsiu savo lizde, išgyvenęs ilgą amžių. 19 Mano šaknys visuomet gavo vandens, ir rasa vilgė mano šakas. 20 Garbė lydėjo mane, o lankas, įtemptas rankoje, saugojo mane. 21 Žmonės klausė manęs ir laukė mano patarimo. 22 Mano žodis buvo jiems reikšmingas; jie laikėsi jo. 23 Jie laukdavo mano žodžių, kaip pavasario lietaus. 24 Mano šypsena sužadindavo juose pasitikėjimą, linksma veido išraiška džiugindavo juos. 25 Aš pritariau jiems ir sėdėjau jų tarpe, kaip karalius kariuomenės pulke; buvau nuliūdusiųjų paguoda".

Jobas mini mėnesius, tad jis sirgo ilgesnį laiką. Jobas prisimena kai Dievas jį ir jo šeimą saugojo ir laimino. Prie miesto vartų būdavo vieši susirinkimai ir teismai. Jobas buvo teisėjas. Visi gerbė jį. Jis teisė teisingai, įsigilindavo į bylą. Niekšus jis bausdavo, "išdaužydavo jiems dantis", atimdavo grobį, bet nenulauždavo jiems sprando — nesunaikindavo jų. Jis padėdavo vargšams, beturčiams, našlėms. Jobas manė, taip tęsis jo gyvenimas, bus ilgas ir laimingas. Tačiau taip nebuvo.

30 skyrius
JOBAS SKUNDŽIASI DABARTINE SAVO PADĖTIMI 1-31

1 "Dabar jie juokiasi iš manęs, būdami amžiumi jaunesni už mane. Jų tėvų nebūčiau laikęs prie savo avių bandos šunų prižiūrėtojais. (Job 29,8-11) 2 Jie visai nepajėgė dirbti, neturėjo jėgų. 3 Dėl neturto ir bado buvo visai nusilpę. Jie maitinosi stepių žolėmis, dykumos krūmokšnių lapais, 4 druskažole ir kadugių šaknimis. 5 Jie būdavo varomi iš žmonių bendruomenės su triukšmu, kaip vagys. 6 Jie gyveno kalnų šlaite ir žemės olų lindynėse, 7 rinkdavosi erškėtynuose ir šūkaudavo krūmuose. 8 Jie gyveno kaip neišmanėlių ir bevardžių gauja, kuriuos iš krašto išveja. 9 O dabar tapau jiems pašaipa. (Job 17,6; Ps 69,13; Raud 3,63) 10 Jie bjaurisi manimi, traukiasi nuo manęs, net nesidrovi spjauti man į veidą. (Mt 26,67) 11 Dievas atleido vadeles ir mane paklupdė. 12 Dabar dešinėje pakyla būrys ir puola mane; jie stumia mane nuo kelio ir siekia mane sunaikinti. 13 Jie išardo mano taką, dirba mano pražūčiai; niekas jų nesulaiko. 14 Lyg pro plačią spragą įsiveržę, jie neša man pražūtį. 15 Mane apniko baimė; mano garbę nunešė vėjas, ir laimę uždengė debesis. 16 Dabar mano siela suvargus ir mano dienos pilnos kančių. (Ps 42,5) 17 Naktį mano kaulai gelia; skausmai nesiliauja, neturiu

atilsio. 18 Skausmai baisiai kankina mane, tarsi ankšti marškiniai veržia mane. (Job 7,5) 19 Dievas įmetė mane į purvą; kas iš manęs beliko? 20 Aš šaukiuosi Tavęs, bet Tu man neatsakai; stoviu, bet Tu nekreipi dėmesio į mane. (Job 19,7; Ps 22,3) 21 Tu esi man žiaurus, savo galia mane palietei. 22 Tu pakeli mane vėju ir blaškai audros sūkuriuose. 23 Aš žinau — mirsiu ir pateksiu į namus, skirtus visiems. 24 Ar neištiesia rankos griuvėsiais prispaustas? Ar jis nešaukia pagalbos, jiems griūnant ant jo? 25 Ar aš neverkiau dėl kenčiančio, nesisielojau dėl vargšo? 26 Aš laukiau gero — gavau pikta; laukiau šviesos — atėjo tamsa. (Jer 14,19) 27 Mano širdis blaškosi, nerimsta nuo to laiko, kai prasidėjo vargo dienos. 28 Aš vaikštinėju nudegęs, bet ne nuo saulės; stoviu susirinkime ir šaukiuosi pagalbos. 29 Aš tapau broliu šakalams ir draugu stručiams. 30 Mano oda pajuodavusi, mano kaulai dega nuo karščio. 31 Mano kanklės virto liūdesio rauda, o mano fleita — verksmu". (Ps 30,12)

Jobas iš garbės ir gyvenimo gerovės nukrito į panieką ir kančias. Niekšai, kuriuos jis kaip teisėjas nubaudė, dabar kenkia jam. Gal jie ir draugams pripasakojo tokių dalykų apie Jobą, kurių visai nebuvo. Niekšai supranta daryti bloga.

Blogiausia Jobui buvo, kad pats Dievas tapo jam priešu, kankino ir žudė jį, į maldą visai neatsakė. Nelaimėje Jobas šaukėsi pagalbos, bet ji neatėjo. Jobas padėjo vargšams, bet jam nepadeda nė vienas. Tačiau Jobas tikėjo Dievą. Jobas laukė mirties lyg išgelbėjimo.

31 skyrius

JOBAS TEISINASI DIEVUI IR ŽMONĖMS 1-40

1 "Pasižadėjau niekada nežiūrėti (geidžiant) į mergaitę. (Mt 5,28-29) 2 Kokia yra man Visagalio Dievo skirta dalia? 3 Ar negresia nusikaltėliui ir piktadariui

bausmė ir pasmerkimas? 4 Jis juk mato visus mano kelius ir žino mano žingsnius! (Job 23,10) 5 Ar aš kada apgaudinėjau ir klastojau? 6 Tegul pasveria mane teisingomis svarstyklėmis, ir Dievas žinos mano nekaltumą! 7 Jei mano žingsnis nukrypo nuo kelio, mano širdis pasekė akių geismą — nusikaltau, (Ps 7,4-6) 8 tada, ką sėjau tegul naudoja kiti, o kas man jau auga, tebūnie išrauta su šaknimis! 9 Jei mano širdis geidė moters, ir jei tykojau prie savo artimo durų, 10 tai mano žmona tegul dirba (mala) kitam, ir kiti tegul guli su ja; (5 M 28,30; 2 Sam 12,11) 11 tai begėdiškas nusikaltimas, baudžiamas teismo; 12 tai ugnis, naikinanti viską iki pamatų ir iki šaknų. 13 Jei aš nepaisiau savo tarno ar tarnaitės teisių, kai jie bylinėjosi su manimi, 14 tai ką darysiu, kai Dievas patikrins, ką Jam atsakysiu? 15 Kūrėjas sukūrė mane ir juos; tas pats padarė mus visus. (Ef 6,9) 16 Bet argi aš neišpildžiau beturčio noro ir našlės prašymo? (Job 29,12) 17 Ar aš vienas valgiau ir nedaviau našlaičiui? 18 Aš jam buvau tėvu nuo jo kūdikystės ir jį vedžiojau nuo gimimo. 19 Ar aš elgetai nedaviau drabužio ir beturčiui kuo apsikloti? (Iz 58,7) 20 Ar jis nelinkėjo man laimės, susišildęs mano avių vilnomis? 21 Jei nereikalavau našlei teisių, matydamas vartuose man pritariančius, (Job 29,7) 22 tai tegul mano ranka nukrinta iš peties sąnario! 23 Jei aš nebūčiau bijojęs Dievo ir Jo bausmės, negalėčiau pasirodyti Jo didenybės akivaizdoje. (Job 32,22) 24 Jei būčiau pasitikėjęs auksu ir jį laikęs savo laime, (Ps 52,9) 25 būčiau besidžiaugiąs dideliais turtais, mano rankų sukauptais. 26 Jei aš žvelgiau į šviečiančią saulę ir paslaptingąjį mėnulį, (5 M 4,19) 27 mano širdžiai pakvaišus, bučiuodamas savo ranką, juos sveikinčiau, (1 Kar 19,18) 28 tai būtų nusikaltimas, baustinas teismu, nes būčiau išsigynęs viešpataujančio Dievo. 29 Ar aš džiaugiausi manęs nekenčiančio nelaime ir nesėkme? (Ps 35,13; Pat 24;17) 30 Aš nenusikaltau jam, nereikalavau jo gyvy-

bės, nei keikiau jo. (1 Pt 3,9) 31 Mano palapinės žmonės klausė: 'Ar yra alkanų palapinėje?' 32 Lauke nenakvojo joks ateivis; aš atidarydavau duris kiekvienam keleiviui. (1 M 19,2; Žyd 13,2) 33 Aš neslėpiau savo nuodėmių ir nedangsčiau savo kalčių; 34 nesilenkiau miniai, nebijojau giminių paniekos, netupėjau pasislėpęs savo namuose. 35 O, kad nors kas išklausytų mane! (Štai mano parašas! Visagalis teatsako man!) O, kad turėčiau savo priešo parašytą raštą! (Job 23,3-7) 36 Tikrai jį ant pečių užsidėčiau arba kaip vainiką ant galvos. 37 Duočiau Jam ataskaitą visų savo darbų; kaip kunigaikštis prie Jo ateičiau. 38 Jei mano laukas su visomis vagomis šauktų ir verktų, 39 kad, jo derlių neapmokėjęs, jį naudojau, o darbininkai badavo, 40 tai kviečių vietoje tegul auga man erškėčiai, o miežių vietoje — piktžolės". Taip Jobas baigė savo kalbą.

Jobas nesvetimavo, nepasitikėjo turtu ir neteisiai neįsigijo jo. Jis laikė žmonėmis, sau lygiais, vergus, darbininkus ir net priešus; negarbino stabų, atjautė vargšus ir pakeleivius bei padėjo jiems. Jobas nebijojo skundo savo priešų ir Dievo. Toks buvo Jobo pasiteisinimas.

32 skyrius
ELIHAUS KALBA 1-22

1 Po to šitie trys vyrai nebeatsakinėjo Jobui, nes jis laikė save teisiu. 2 Barakelio sūnus Elihus, buzitas, Ramos giminės, supyko ant Jobo, nes jis dėjosi teisesnis už Dievą. (1 M 22,21; Job 9,20; 13,18; 19,6-7; 23,7; 27,6; 31,35) 3 Jis pyko ir ant Jobo trijų draugų, kad nesurado atsakymo, nors jie ir įrodė Jobo kaltę. (Job 15,5; 18,21; 20,29; 22,5) 4 Jiems kalbant su Jobu, Elihus laukė, nes jie buvo vyresni už jį. 5 Elihus pamatęs, kad tie trys vyrai nesurado tinkamo atsakymo, labai supyko.

6 Barakelio sūnus Elihus, buzitas, tarė: "Aš dar jaunas, jūs senesni amžiumi, todėl susilaikiau, nedrįsdamas jums pareikšti, ką žinau. 7 Aš galvojau: 'Amžius tegul kalba, metų skaičius tepamoko išminties!' (Job 12,12) 8 Tačiau žmogaus dvasia ir Visagalis padarė juos išmintingais. 9 Ne senatvė pasižymi išmintimi, ir ne amžius leidžia žmogui suvokti, kas teisinga; 10 todėl pasiklausykite manęs! Aš irgi pareikšiu savo mintis. 11 Aš ilgai klausiausi jūsų kalbų ir išmintingų pamokymų. 12 Ypatingai kreipiau dėmesį ar tinkamai atsakysite Jobui, bet nė vienas neįrodėte, kad jis klysta. 13 Nesakykite, kad atsakėte išmintingai: 'Dievas jį nubaus, ne žmogus!' 14 Jobas savo žodžių netaikė man, todėl aš jam neatsakysiu jūsų žodžiais. 15 Nustebę stovite; netekę žodžių, nebežinote ką sakyti. 16 Ar man laukti, kai jūs nebekalbate, stovite ir neatsakote? 17 Aš atsakysiu ir pareikšiu savo mintis. 18 Aš turiu žodžių pakankamai, o dvasia mane ragina. 19 Aš jaučiuosi kaip rūgstantis vynas, nerandąs išėjimo, plėšiantis naujas odines. 20 Aš turiu kalbėti, kad man būtų lengviau; praversiu savo lūpas ir atsakysiu. 21 Nebūsiu šališkas ir niekam nepataikausiu. 22 Jei pataikaučiau, mano Kūrėjas pašalintų mane".

Elihus buvo jaunesnis už kitus Jobo draugus, Abraomo giminaitis, Nahoro sūnaus Buzo sūnus. Jo vardas Elihus — Mano Dievas. (1 M 22,21) Jis klausėsi vyresniųjų kalbų, bet buvo jomis nepatenkintas. Jis pyko ant Jobo, nes jis (Jobas) nekalbėjo užtektinai pagarbiai apie Dievą. Elihus pyko ant Jobo draugų, nes jie nesigilino į Jobo padėtį ir neatsakė jam tinkamai. Viešpats yra teisėjas ir Jo sprendimai tikri. Elihus labai jaudinosi, pyko, negalėjo susilaikyti nekalbėjęs.

33 skyrius
ELIHAUS KALBOS TĄSA 1-33

1 "Jobai, klausykis mano žodžių ir juos įsidėmėk! 2 Atvėriau burną ir mano liežuvis prabilo. 3 Mano žodžiai teisingi ir eina iš širdies; mano lūpos kalba nuoširdžiai. 4 Dievo Dvasia mane sukūrė, Visagalis įkvėpė man gyvybę. 5 Atsakyk man, jei gali; pasirink tinkamus žodžius ir ginkis! 6 Dievui aš esu toks, kaip ir tu; padarytas iš to paties molio. (Job 10,9) 7 Aš tavęs negąsdinu savo kalba ir neprievartauju. 8 Ką tu sakei, aš girdėjau; girdėjau tavo žodžius: 9 'Aš esu tyras, be nuodėmės; švarus, nenusikaltęs. (Job 16,17; 27,6) 10 Jis kaltina mane, laiko savo priešu. (Job 13,24; 19,11) 11 Jis įdėjo mano kojas į šiekštą, seka visus mano žingsnius'. (Job 13,27) 12 Aš tau atsakau, — čia tu klysti, nes Dievas yra didesnis už žmogų. 13 Kodėl tu vaidijaisi su Juo, kad Jis neatsakė visų tavo klausimų? 14 Dievas kalba kartą, du kartus, bet žmogus nepaiso. 15 Sapne, nakties regėjime, kai žmonės giliai įmigę arba snaudžia, 16 Jis atidaro žmonių ausis savo įspėjimams, (Job 36,10; Ps 16,7) 17 norėdamas atitraukti žmogų nuo jo piktų veiksmų ir puikybės. (Ps 119,67,71) 18 Taip Jis apsaugo jo sielą nuo pražūties ir gyvybę nuo mirties. 19 Jis siunčia ligas, skausmus ir paguldo žmogų ligoje. 20 Mėgiamiausio maisto jis nebegali valgyti; 21 jo kūnas sumenkėja, negalima jo atpažinti, lieka tik vieni kaulai. 22 Jis artėja prie duobės, gyvybė — prie mirties. 23 Jei prie jo būtų angelas, kaip tarpininkas, vienas iš tūkstančių, ir praneštų jam, (Žyd 1,14) 24 kad jo išsigelbėjimas iš pražūties yra Dievo malonė, kuri jam suteikiama, 25 tada jo kūnas sustiprėtų ir atjaunėtų — grįžtų į jaunsytės stovį. (Ps 103,5) 26 Jei žmogus melsis ir atgailaus, Dievas jį priims, ir jis Jo artybėje džiūgaus. Jis grąžins žmogui išganymo džiaugsmą. 27 Tada žmogus giedos žmonių minioms: 'Buvau nusidėjęs ir nukrypęs nuo tiesos, bet Dievas manęs nenubau-

dė. 28 Jis išgelbėjo mano sielą iš mirties ir leidžia man matyti šviesą'. 29 Dievas visa tai kartoja žmogui du ir tris kartus, 30 norėdamas išgelbėti jo sielą, kad jis matytų šviesą ir gyventų. (Ps 56,14; 103,4) 31 Jobai, tylėk, klausyk ir įsidėmėk, ką aš sakysiu! 32 Jei turi ką pasakyti, kalbėk; mielai pripažinsiu, jei bus tavo tiesa. 33 Jei ne, paklausyk manęs, ir aš pamokysiu tave išminties!"

Elihus kreipėsi į Jobą. Jis nenorėjo kaltinti Jobo. Jobas daug kartų sakė norįs Dievui, kaip žmogui, įrodyti savo nekaltybę. Elihus sakė, jis esąs žmogus kaip ir Jobas. Tad jis kalba su Jobu kaip žmogus. Jobas teatsako jam į jo pamokymus, teįrodo jo klydimą. Elihus priminė Jobui kai kuriuos jo išsireiškimus ir juos laikė netinkamais. Jobas sakė: "Aš esu tyras — be nuodėmės, švarus — nenusikaltęs; Jis (Dievas) laiko mane savo priešu." Jobai, Dievas yra didesnis už žmogų ne tik galia ir išmintimi, bet ir šventumu, gerumu. Dievui nėra reikalo atsakyti į visus mūsų klausimus. Žmogui reikia gerbti Dievą, atsiversti.

Jobas skundėsi, kad Dievas neatsako į jo klausimus, jam visai nesuprantama jo nelaimės ir kančios. Elihus aiškino jog taip nėra. Dievas kalba į mus žmones ne vieną kartą, bet daugiau; du, tris kartus, tik mes dažnai Jo nesuprantame ir nepastebime Jo. Jis kartais kalba į mus per sapnus, atveria supratimą — širdį, kaip Lydijai Filipuose. O kartais Jis siunčia pasiuntinį — angelą, išmintingą žmogų — patarėją, kuris sugeba išaiškinti padėtį. Kartais Dievas kalba per ligą bei kitas nelaimes. Bendrai Dievas nori padėti žmogui — gelbėti jį. Naujajame Testamente mes tą matome ir suprantame geriau. Jis siuntė Jėzų, kad apreikštų mums Dievo meilę bei Jo norą mums padėti.

34 skyrius
ELIHUS PRIMENA JOBUI JO NEAPGALVOTAS KALBAS 1-37

1 Elihus tęsė: 2 "Išminčiai, paklausykite mano žodžių ir supraskite juos! 3 Ausis įvertina žodžius, kaip liežuvis atskiria maisto skonį. (Job 12,11) 4 Kartu patyrinėkime, kas tiesa, ir nustatykime, kas gera! 5 Juk Jobas sakė: 'Aš esu teisus, bet Dievas nedavė man teisės. (Job 33,9; 27,2) 6 Nors esu teisus, esu laikomas melagiu; man nekaltam padaryta nepagydoma žaizda.' (Job 9,15,20; 6,4) 7 Ar yra kitas toks žmogus, kaip Jobas, kurio piktžodžiavimas plaukia, kaip vanduo, (Job 15,16) 8 kuris draugauja su piktadariais ir bendrauja su nusikaltėliais? (Ps 1,1) 9 Jis sakė: 'Žmogui nenaudinga nusižeminti Dievui'. (Job 9,22) 10 Vyrai, kurie galvojate, paklausykite manęs! Visagalis Dievas nenusikalsta ir neklysta, niekam nedaro blogo. 11 Jis įvertina žmogų pagal jo darbus ir užmoka pagal jo elgesį. (Rom 2,6) 12 Visagalis Dievas yra teisingas ir neiškraipo teisės. (Job 19,6) 13 Kas Jam patikėjo žemę ir kas pavedė Jam visatą? 14 Jei Jis savo Dvasią ir kvapą atitrauktų iš žmogaus, 15 tai žmogaus kūnas virstų dulkėmis. (1 M 3,19; Ps 104,29) 16 Jei suprantate, tai paklausykite, ką sakau! 17 Ar gali būti teisingas valdovas, kuris nepakenčia teisingumo? Ar galėtum pasmerkti Teisingiausią ir Galingiausią! 18 Kas sako karaliui, kad jis netikęs, arba kilmingajam, kad jis nusikaltęs? 19 Kas neatsižvelgia į kunigaikštį ir neduoda didikams pirmenybės (prieš vargšus), nors jie visi Dievo tvariniai? 20 Staiga jie miršta naktį. Tironus Jis pašalina, žmogui nepridėjus rankos. 21 Dievas seka žmogaus kelius ir mato visus jo žingsnius. (Job 31,4; Pat 5,21) 22 Jam nėra sutemų nei tamsos, kurioje piktadariai galėtų pasislėpti. (Ps 139,11-12) 23 Jis paskiria žmogui laiką stoti į Dievo teismą. 24 Jis pašalina galinguosius ir paskiria kitus į jų vietas. 25 Jis žino jų darbus, todėl ir pašalina juos; 26

jie baudžiami dėl savo piktybių viešai, 27 nes jie pasitraukė nuo Jo, nevykdė Jo įsakymų, 28 ir vargšų šauksmas pasiekė Jį; Jis išklausė nuskriaustuosius. (2 M 22,22) 29 Kas drįs Jį kaltinti, kai visur ramu? Kas Jį suras, kai Jis nepasireiškia? Nei tautos, nei atskiras žmogus, negali Jo surasti, 30 kad Jis apsaugotų žmones nuo bedievių ir niekšų. 31 Kas Dievui prisipažįsta: 'Aš elgiaus netinkamai, užsipelniau Tavo bausmės, ateityje nebenusikalsiu. 32 Pamokyk mane vengti klaidų; jei nusikaltau, pasitaisysiu'. (Job 40,5) 33 Ar Dievas turėtų spręsti, pagal tavo norą? Tu nepatenkintas sakai Dievui: 'Tu privalai nuspręsti, ne aš, tai ir spręsk teisingai!' 34 Protingas ir suprantąs reikalą man pritars, 35 kad Jobo kalba buvo nenuosekli ir jo žodžiai neapgalvoti. (Job 38,2) 36 Jobo žodžius reikia galutinai atmesti, nes jis kalba, kaip niekšas. 37 Jis jau nusikaltęs ir vėl nusikalsta, maištaudamas prieš Dievą; jis ir mūsų akyse tyčiojasi iš Dievo".

Elihus suprato kai kuriuos Jobo aiškinimus kaip priekaištą ir piktžodžiavimą Dievui. Tad Elihus tikino, kad Dievas yra visais laikais teisingas, nešališkas. Jis žino viską gerai, Jam nereikalinga toliau klausinėti ir tyrinėti. Todėl žmogui reikia priimti Dievo sprendimą be jokių pasiteisinimų. Dievui nereikia duoti ataskaitos ir pasiteisinimo kaip žmogui. Dievas visa valdo ir tvarko teisingai. Jobas yra nusikaltęs ir privalo pasiduoti Dievo vedimui.

35 skyrius
ELIHAUS KALBOS TĄSA 1-16

1 Elihus tarė: 2 "Jobai, ar manai, kad tu teisingai kalbi, sakydamas: 'Aš esu teisus prieš Dievą', (Job 32,2) 3 ir klausi: 'Kokia nauda man iš to, jei aš nenusikalstu?' (Job 34,9) 4 Aš atsakysiu tau ir tavo draugams. 5 Pažvelk į dangaus debesis, kurie yra aukštai. 6

Jei nusikaltai, ar Jam pakenkei? Jei daug kartų nusidėjai, ką tuo pasiekei? (Job 7,20) 7 Jei teisus esi, kokia nauda Jam? Ką Jis gaus iš tavęs? (Rom; 11,35) 8 Blogas ir geras darbas liečia tik tokį žmogų, kaip tu. 9 Didelių vargų prispausti, žmonės šaukiasi pagalbos prieš smurtininkus. 10 Bet niekas neklausia: 'Kur yra Dievas, mano Kūrėjas, kuris leidžia giedoti padėkos giesmes vargstantiems (naktį); (Ps 42,9; Apd 16,25) 11 kuris sutvėrė mus išmintingesnius už gyvulius ir padangių paukščius?' 12 Varge jie šaukiasi Jo, bet Jis neatsako, nes Jis pažįsta jų išdidumą. 13 Visagalis Dievas nepaiso jų beverčių šauksmų; (Jn 9,31) 14 ir tavo, Jobai, jei tu sakai, kad Jo nematai! Visi tavo reikalai yra Jo žinioje, būk ramus ir lauk! (Job 23,8-9) 15 Jis tuojau nebaudžia ir pikto nesunaikina. 16 Jobas, beprasmiškai atvėręs savo burną, išdidžiais žodžiais neišmintingai kalba.

Elihus kalbėjo apie Dievo didybę ir Jo būdą. Mes savo dorumu ar piktumu nepaveikiame Dievo, o tik patys save. Mūsų geri ar blogi darbai nepakeičia dangaus (visatos) kūnų nei Dievo būdo, o tik mūsų žmonių padėtį.

Mūsų maldas Dievas girdi ir Jis išklauso mus. Jis gali suteikti išgelbėjimą, naktį pakeisti į dieną, vargą į džiaugsmą. Gyvuliai turi nuostabų instinktą. Jie randa maistą ir apsaugą, žino kaip išvengti pavojų. Bet jie nepažįsta asmeniško Dievo — Išgelbėtojo ir Išganytojo. O žmogus gali kreiptis į Jį kaip į Tėvą. Tad privalome pasitikėti Juo, Jam patikėti visus mūsų reikalus. Jis gali pakeisti mūsų padėtį, išgelbėti mus.

36 skyrius
ELIHUS KALBA APIE DIEVO TEISINGUMĄ IR DIDYBĘ 1-33

1 Elihus tarė: 2 "Turėkite kantrybės dar valandėlę, aš paaiškinsiu. 3 Aš remsiuosi praeitimi ir įrodysiu, kad Kūrėjas yra teisingas. 4 Mano žodžiai teisingi; kas supranta šį reikalą, pritars man. 5 Dievas yra galingas ir stiprus, tačiau neniekina nieko. 6 Jis nepalieka nusikaltėlio gyvo, bet apgina nuskriaustojo teisę. (Ps 72,4,12) 7 Jis neatitraukia nuo teisiųjų savo akių; lyg karalius soste, Jis juos globoja. 8 Jei jie sukaustomi grandinėmis ir priespaudos metu surišami virvėmis, 9 tai Jis tuo parodo jiems jų nusikaltimus ir išdidumą. 10 Dievas pamokančiai įspėja juos, kad atsisakytų nusikaltimų. (Job 33,16) 11 Jei jie paklauso ir tarnauja Jam, jų amžius ilgas ir laimingas. 12 Bet jei jie nepaklusnūs Jam, jie žūsta savo klaidose. 13 Nusikaltėliai neieško Jo pagalbos, nors jie ir nelaisvėje. 14 Tokie miršta jaunystėje, nusivylę gyvenimu. 15 Jis išgelbsti vargšą, nes vargas atveria jam akis. 16 Jis ir tave išlaisvins ir padengs tau stalą gėrybėmis. 17 Tu esi nusikaltęs, teisdamas kitus, dabar pats esi teisiamas. 18 Būk atsargus, kad neapykanta tavęs nesuvedžiotų ir kyšiai nesuviliotų. 19 Ar tavo veiksmai ir neapykanta tau padės? Ar savo pastangomis ką laimėsi? 20 Neieškok daugiau bėdų; tamsa tautas pašalina ir sunaikina. 21 Saugokis blogo! Juk kenti, kad atsisakytum pikto. 22 Dievas yra visagalis, kito tokio mokytojo nėra, kaip Jis! (Ps 25,9) 23 Kas Jam nurodė, kaip veikti ir kas Jam pasakė: 'Tu klysti!' 24 Atsimink Jo darbus, apie kuriuos žmonės gieda, iškeldami juos; 25 jie nustebę mato juos ir nesupranta. 26 Dievas yra didingas, ne mums Jį suprasti; Jo amžius be ribos. 27 Jis padaro iš vandens lašus, iš rūko lietų; (Job 5,10) 28 debesys plaukia, nešdami lietų žmonėms. 29 Kas supras debesų santvarką ir perkūno veiksmus? (Ps 104,3) 30 Dievas apsigaubia žaibų šviesa ir nušviečia

padanges, jūrų gelmių nepalietęs. (Ps 18,15-16) 31 Jis teisia tautas ir teikia joms maisto apsčiai. 32 Jis pažaboja žaibus ir įsako jiems smogti į taikinį. 33 Griausmo trenksmas yra ženklas bausmės už nusikaltimus".

Dievas yra galingas, Jis mato ir žino visus. Jis išklauso ir išgelbsti teisiuosius. Galingiems ir laimingiems Jis siunčia vargus ir grandines norėdamas juos pamokyti. Kurie priima Jo pamokymus ir atsiverčia — pasitaiso, tuos iškelia į garbę, bet neklaužadas leidžia žūti. Tad, Jobai, suprask Aukščiausiojo tau duotą pamoką, nebūk perdaug jautrus, neiššauk Viešpaties rūstybės. Dievas yra didingas ir amžinas. Tik pažvelk į Jo patvarkymą debesų ir lietaus.

37 skyrius

DIEVO DIDYBĖ AUDROJE 1-24

1 "Mane išgąsdino audra, širdis nerimsta. 2 Klausykite šėlstančio balso, kuris išeina iš Jo burnos! (Ps 29,3) 3 Perkūno griausmas girdimas visoje padangėje iki žemės pakraščių. 4 Jo garsas dunda galingai; žaibuoja be paliovos. 5 Dievas reiškiasi nuostabiai; Jis rodo mums nesuprantamų dalykų. 6 Sniegui Jis įsako snigti, lietui lyti. (Ps 147,16) 7 Kad žmonės pažintų Jo darbą, Jis sustabdo žmonių darbus (sningant ir lyjant niekas lauke negali dirbti); 8 tuomet ir žvėrys slepiasi savo lindynėse. (Ps 104,22) 9 Iš pietų ateina audra, iš šiaurės — šaltis. 10 Dievo kvapu padaromas ledas, ir platūs vandenys sustingsta. 11 Jis prikrauna debesis drėgme, iš jų sklinda žaibai. 12 Jie plaukia, kur Jis veda, ir vykdo, ką Jis įsako, visuose žemės kraštuose. 13 Jis tai daro krašto palaimai, kartais — bausmei. 14 Jobai, stebėk ir įsisąmonink Dievo nuostabius darbus! 15 Ar žinai, kaip Dievas įsako debesims šaudyti žaibais, 16 ir kaip debesys laikosi erdvėse? Ar supranti Visagalio nuostabius darbus? 17 Ar žinai, kodėl drabužiai tavo

karščio limpa prie kūno, nors pietų vėjas nurimo? 18 Ar gali, kaip Jis, sukurti tokį skaidrų dangaus skliautą, kaip veidrodį? 19 Pamokyk mus, ką turime Dievui sakyti, nes mūsų galvosena aptemus, mes nieko nesuvokiame. 20 Ar reikia Jam pranešti, ką kalbėsiu? Ar žmogus nori būti sunaikinamas? 21 Kai debesys uždengia saulę, šviesos nesimato, bet vėjui papūtus, nusiblaivo. 22 Šiaurėje šviečia pašvaistė, o Dievą gaubia Jo didybės spindesys. 23 Visagalis mums nepasiekiamas; Jis galingas jėga ir tiesa. Teisės Jis nelaužo, (Job 28,12-28) 24 todėl žmonės Jį garbina (bijo). Jis nepaiso tų, kurie dedasi išmintingi".

Žmonės daug kalba apie orą, lietų, sniegą. Bet mažai kas kalba panašiai kaip Elihus. Audroje apsireiškia nuostabi gamtos galia. Kas mūsų nėra pergyvenęs audros? Po šios kalbos, Dievo kalba labai tiko.

38 skyrius
VIEŠPATIES KALBA 1-41

1 Viešpats prabilo audros metu: (Job 31,35) 2 "Kas aptemdo Viešpaties nutarimą neprotingais žodžiais? (Job 34,35) 3 Susikaupk, būk vyras; Aš klausiu tave, o tu atsakyk man! (Job 40,7) 4 Kur buvai, kai Aš kūriau žemę? Atsakyk, jei išmanai! 5 Ar žinai, kas nustatė jos dydį, kas ją išmatavo? (Pat 30,4) 6 Ant ko pastatyti jos šulai, arba kas padėjo jos kertinį akmenį? 7 Kai džiūgavo ryto žvaigždės ir krykštavo visi Dievo sūnūs, 8 kas uždarė jūros duris, kai ji veržėsi, tarsi gimdama? 9 Aš aprengiau ją debesimis, lyg drabužiu, ir apsupau tamsa, lyg vystyklais, 10 kai jai paskyriau ribas, įdėjau skląstį bei duris (Pat 8,29) 11 ir pasakiau: 'Iki čia ateisi, netoliau; čia luš tavo puikiosios bangos!' (Ps 104,8-9) 12 Ar kada nors savo gyvenime nustatei rytui laiką, nurodei aušrai jos vietą 13 ir kad ji, pasiekus žemės pakraščius, nukratytų nusikaltėlius nuo jos? 14 Že-

mė keičiasi kaip vaškas, paliestas antspaudu, kaip perdažytas drabužis. 15 Nusikaltėliams saulė nebešviečia, jų pakelta ranka smūgiui, sulaužoma. 16 Ar kada pasiekei jūros šaltinius ir vaikštinėjai gelmių dugnu? 17 Ar tu matei mirties angas ir tamsybių duris? 18 Ar išmatavai žemės platybes? Atsakyk, jei visa tai žinai! 19 Kur yra kelias į šviesą, kur gyvena tamsa? 20 Ar gali nurodyti, kur eiti, ir ar žinai kelią grįžti į namus? 21 Aišku, tu žinai, nes tada jau buvai gimęs ir gyveni nuo amžių. 22 Ar buvai nuėjęs į sniego ir krušos sandėlius, ar matei iš kur kruša atsiranda? 23 Aš laikiau juos karo ir kovos dienai. (Joz 10,11) 24 Kur yra kelias, kuriuo skrieja žaibai, ir iš kur atsiranda rytys ir blaškosi po žemę? 25 Kas nustatė lietui ir žaibui kryptį: (Job 28,26) 26 lyti negyvenamose vietose, dykumose, kur nėra žmonių; 27 drėkinti tyrų žemę, kad želtų žolė? 28 Ar lietus turi tėvą, ir kas pagimdė rasos lašus? 29 Kur gimė ledas, kas pagimdė šerkšną ir (Ps 147,16) 30 kodėl vanduo sukietėja į akmenį ir gilybių paviršius užšąla? 31 Ar gali surišti Sietyno raikščius ir atrišti Oriono? (Job 9,9) 32 Ar gali leisti užtekėti Aušrinei; Grigo ratams jų laiku? 33 Ar pažįsti dangaus dėsnius ir gali juos pritaikyti žemei? 34 Ar gali įsakyti debesiui, kad jo srovės lytų ant tavęs? 35 Ar gali pasiųsti žaibus, kad jie žaibuotų, sakydami: 'Štai mes čia'! 36 Kas davė išmintį debesims ir rūkui? 37 Kas suskaičiuos debesis? Kas įsakė debesims išlieti vandenį iš dangaus odinių, (1 M 7,11) 38 kad žemės dulkės taptų grumstais? 39 Ar gali sumedžioti liūtei grobį ir pasotinti jauniklius, 40 gulinčius olose ir lindynėse? (Job 37,8) 41 Kas paruošia varnai maistą, kai jos varniukai šaukiasi manęs, klaidžiodami aplinkui išbadėję?" (Ps 147,9)

Kai Jobo draugai ir Jobas nutilo, prakalbėjo Viešpats, Tvėrėjas ir Išlaikytojas, ne tik žemės, bet ir visos

visatos. Jobui buvo proga kalbėti, pasiteisinti. Jobas tik pasakė: "Klydau".

Viešpats klausė daugybę klausimų. Ir mūsų laikais į tuos klausimus maža ką gali atsakyti mokslininkai. O jei ką ir supranta, nieko negali pakeisti. Nuostabus yra pasaulis ir jo sutvarkymas.

39 skyrius
DIEVAS NUOSTABIAI SUTVARKĖ GYVULIŲ GYVENIMĄ 1-30

1 "Ar žinai kalnų ožkų atsivedimo laiką? Ar stebi stirnų gimimą? 2 Ar skaičiuoji mėnesius nuo jų apsivaisinimo ir žinai laiką, kada jos atsives? 3 Jos susiriečia, dejuoja ir atsiveda vaikus. 4 Jų jaunikliai, sustiprėję ir užaugę atvirame lauke, atsiskiria ir nebesugrįžta. 5 Kas leidžia laukiniam asilui laisvai bėgioti ir kas atriša jo pančius? 6 Aš paskyriau jam stepę gyvenviete, druskingą žemę. 7 Jis juokiasi iš miesto spūsties, vežiko triukšmingo balso negirdi. 8 Aukštai kalnuose jis randa sau ganyklą su žaliuojančiais sklypeliais. 9 Ar stumbras tau tarnaus, ar jis stovės naktį prie tavo ėdžių? 10 Ar gali pririšti jį virve, kad trauktų plūgą ir artų vagas? 11 Ar gali jam patikėti darbą, nors ir didelė jo jėga? 12 Ar tiki, kad jis sugrįš ir tavo pasėlius į klojimą suvalys? 13 Stručiai sparnais linksmai plasnoja. 14 Patelė pakasa žemėje savo kiaušinius ir smėlyje leidžia jiems šilti. 15 Ji nesupranta, kad koja gali juos sutrėkšti ir laukinis žvėris sumindyti. 16 Ji šiurkščiai elgiasi su savo vaikais, kaip su svetimais; jos triūsas jai nesvarbus, lyg jie ne jai priklausytų. 17 Dievas neapdovanojo jos išmintimi nei nuovoka. 18 Jei medžiotojas artėja, ji pakelia sparnus ir pabėga, pasijuokdama iš žirgo ir raitelio. 19 Ar tu, Jobai, suteikei žirgui stiprybės? Ar papuošei jo sprandą karčiais? 20 Ar leidai jam šokinėti, kaip žiogui ir didingu prunkštimu gąsdinti. 21 Jis kasa žemę ir šokinėja iš džiaugsmo, bėga prieš ginkluotą būrį. 22 Jis

nepažįsta baimės ir nenusigąsta, net nesitraukia nuo kardo. 23 Jei žvanga saidokai, tviska ir zvimbia ietys, 24 jis trypia ir kasa žemę; nerimsta, kai garsiai gaudžia trimitas. 25 Trimitui gaudžiant, jis žvengia: 'Y-ha-ha!' Jis iš tolo nujaučia kovą, girdi vadų įsakymus ir kovos šauksmą. 26 Ar tavo dėka pakyla sakalas, išplečia savo sparnus ir skrenda, nešamas pietų vėjo? 27 Ar tavo įsakymu erelis sklando aukštybėje ir krauna savo lizdą 28 aukštai ant uolos; jis gyvena ant aukščiausios uolos neprieinamoje vietoje. 29 Iš ten jis dairosi grobio; į tolį žvelgia jo akys. 30 Jo jaunikliai godžiai geria kraują; kur yra žuvusių, ten ir jis!" (Ab 1,8; Mt 24,28)

Dievas sutvėrė įvairius gyvulius; kiekvieno gyvenimas yra skirtingas. Dar ir mūsų laikais žmonės maža žino apie gyvulių gyvenimą, jų instinktus. Laukinės ožkos nereikalingos pagalbos. Jos atsiveda vienos, be jokios pagalbos, jos ir jų vaikai gyvena kalnuose. Laukiniai asilai mėgsta laisvę. Stumbrai yra stiprūs ir sunkiai prijaukinami. Strausas yra panašus į gandrą, bet jis visai nesirūpina savo vaikais. Arklys tarnauja žmogui darbe ir kare. Sakalai puikiai skraido. Arai krauna lizdus aukštuose medžiuose, kalnuose.

40 skyrius
JOBAS ŽEMINASI PRIEŠ DIEVĄ 1-32

1 Viešpats tarė: 2 "Jobai, ar vis dar nori kaltinti Visagalį? Atsakyk!" (Iz 45,9) 3 Jobas atsakė Viešpačiui: 4 "Aš per menkas Tau atsakyti. Tylėsiu. 5 Kartą kalbėjau, bet daugiau nebekalbėsiu ir nebeatsakysiu". 6 Tuomet Viešpats kalbėjo Jobui: 7 "Susikaupk, kaip vyras! Aš klausiu, o tu aiškinkis! (Job 38,3) 8 Ar tikrai mane smerksi, o save teisinsi? 9 Ar tu toks galingas, (tavo ranka) kaip Aš? Ar tavo balsas toks stiprus kaip griaustinio trenksmas? (Job 37,5) 10 Pabusk! Kelkis pasipuošęs garbe ir kilnumu, apsisiautęs šlove ir spindesiu!

11 Pažabok savo neapykantą; žvelk į kiekvieną išdidų pažeminančiai. 12 Išdidžiuosius parblokšk, o niekšus sunaikink kur jie bebūtų! 13 Sutrypk juos visus dulkėse ir nusviesk į mirties tamsą. 14 Tada Aš pripažinsiu, kad pergalę laimėjai.

15 Štai, begemotas! Jį sukūriau, kaip ir tave; jis ėda žolę, kaip jautis. 16 Jo jėga strėnose ir pilvo raumenyse. 17 Jis iškelia savo uodegą, kaip kedrą; jo šlaunų gyslos tiksliai išraizgytos raumenyse. 18 Jo kaulai — kaip žalvariniai vamzdžiai, o skeletas, kaip geležiniai virbai. 19 Jis yra Dievo kūrinių pradžia. Tik Kūrėjas gali jį nuveikti. 20 Kalnuose, kur gyvena laukiniai žvėrys, auga jo maistas. 21 Pelkynų dumble jis guli. 22 Jį dengia krūmų šešėliai; upelio gluosniai jį supa. 23 Upių potvynių jis nebijo; jis jaučiasi saugiai, nors srovė galinga. 24 Kas galėtų jį pagauti kabliais arba žabangais?

25 Ar gali pagauti krokodilą meškere ir virve surišti nasrus? (Iz 27,1) 26 Ar gali perverti virvę per jo šnerves ir kabliu perdurti jo žiaunas? 27 Ar jis kreipsis į tave maldavimu, ar kalbės švelniais žodžiais? 28 Ar jis sudarys sutartį su tavimi ir tarnaus tau vergu amžinai? 29 Ar gali žaisti su juo, kaip su paukščiu, ir jį pririšti, kaip žaislą savo mergaitėms? 30 Ar dėl jo tarsis žvejai ir pasidalins jį pirkliai? 31 Ar gali prismaigyti durklų jų odoje ir žeberklu prismeigti jo galvą? 32 Jei paliesi jį ranka, atsiminsi ir daugiau to nebedarysi."

Viešpats kreipėsi į Jobą ir prašė pateikti savo bylą. Jobas nusižeminančiai atsakė, kad daugiau nebekalbėsiąs. Dievas priminė Jobui savo galią, kuri išreikšta gyvuliuose: hipopotame ir krokodile.

41 skyrius

KROKODILAS — LEVIATANAS 1-26

1 "Juo pasitikėti neįmanoma; jau vien į jį pažvelgus, baimė ima. 2 Niekas nedrįstų jį erzinti, nei su juo

kariauti. 3 Kas su juo kariaudamas išliktų sveikas? Visoje žemėje nėra tokio, kaip jis. 4 Turiu jums pasakyti apie jo galūnes, jėgą ir puikią kūno sudėtį. 5 Kas atidengs jo viršutinį šarvą? Kas įlis į jo žiotis? 6 Kas atidarys jo nasrus? Jo dantys baisūs! 7 Jo nugara lyg skydais dengta, kurie taip suglausti, lyg antspaudas ant popierio; 8 nė oras nepatenka į jų tarpą. 9 Jie vienas su kitu neatskiriamai sujungti. 10 Jo čiauduliai blykčioja žaibais, jo akys spindi lyg aušra. 11 Iš jo nasrų eina ugnis; skraido ugnies kibirkštys. 12 Iš jo šnervių kyla garai, kaip iš verdančio katilo. 13 Jo karštas kvapas, kaip degančių anglių liepsna veržiasi iš jo nasrų. 14 Jo jėga sprande; jo išvaizda baugina. 15 Jo kūno dalys puikiai sudėtos, tarsi sulietos. 16 Krūtinė (širdis) jo kieta kaip akmuo, nejuda kaip apatinė girnų dalis. 17 Prieš jį dreba galiūnai, išgąsdinti pasitraukia. 18 Nei kardu, nei strėle ar ietimi jo nesužeisi. 19 Geležis jam tik šiaudai, žalvaris — supuvęs medis. 20 Lankais šaunamos strėlės jo negąsdina, svaidyklės svaidomi akmenys — jam tik pelai. 21 Lazdos jam tik rugienos, jis juokiasi iš švilpiančių iečių. 22 Jo pilvas, lyg suklijuotos puodo šukės; per dumblą jis ritasi, lyg velenas per kuliamus šiaudus. 23 Jo sujudinta gelmė atrodo, kaip verdantis vanduo, arba tepalai puode. 24 Jam nuplaukus, lieka šviesus takas, lyg žili plaukai. 25 Žemėje nėra nieko jam lygaus; jis nepažįsta baimės. 26 Jis žiūri į viską iš aukšto; jis karalius visų laukinių žvėrių".

Kas yra begemotas ir leviatanas komentatoriai nėra vienos nuomonės. Begemotas, iš aprašymo, yra panašus į hipopotamą, o leviatanas — į krokodilą arba banginį. Gal tie gyvuliai gyveno pirm tvano ir yra išnykę? Krokodilas yra stiprus ir plėšrus. Visi bijo jo. Tuo norima pasakyti, jei Dievo tvarinio visi bijo, tai juo labiau reikia bijoti Dievo. Jei Dievo tvarinys toks yra, tai koks galingas yra Dievas!

42 skyrius

DIEVAS TEISINA JOBĄ LABIAU NEGU JO DRAUGUS 1-9, JOBO PALAIMA 10-17

1 Jobas atsakė: 2 "Viešpatie, suprantu, kad Tu Visagalis; Tau viskas galima. 3 Aš kalbėjau apie dalykus, kurie man buvo nuostabūs, nežinomi ir nesuprantami. (Job 38,2; Pat 28,13; 1 Jn 1,9) 4 Viešpatie, Tu man sakei: 'Aš kalbėsiu, o tu man paaiškink'. (Job 38,3) 5 Anksčiau savo ausimis girdėjau apie Tave, o dabar mano akys mato Tave. 6 Todėl viską atšaukiu ir atgailauju dulkėse ir pelenuose".

7 Po pasikalbėjimo su Jobu, Viešpats tarė temanitui Elifazui: "Mano rūstybė užsidegė prieš tave ir abu tavo draugus, nes jūs nekalbėjote teisingai apie mane, kaip mano tarnas Jobas. 8 Dabar imkite septynis jaučius bei septynis avinus, eikite pas mano tarną Jobą ir juos aukokite deginamąja auka už save, o mano tarnas Jobas tegul meldžiasi už jus. Aš išklausysiu jo maldas ir nebausiu jūsų, kaip esate nusipelnę, nes jūs nekalbėjote apie mane teisingai, kaip mano tarnas Jobas". (Ez 14,14) 9 Tuomet temanitas Elifazas, suhitas Bildadas ir namatitas Zofaras padarė, ką Viešpats buvo jiems įsakęs, o Viešpats išklausė Jobo maldas.

10 Jam besimeldžiant už savo draugus, Viešpats laimino Jobą ir davė jam visko dvigubai, negu anksčiau turėjo. (Job 8,7) 11 Pas jį atėjo jo broliai, seserys ir visi jo pirmiau buvę pažįstami; jie vaišinosi jo namuose (valgė duoną), išreiškė jam užuojautą, paguodė jį nelaimėje, kurią Viešpats buvo jam siuntęs; kiekvienas dovanojo jam pinigų ir auksinį žiedą. 12 Viešpats laimino Jobo senatvę labiau negu jaunystę. Jis įsigijo keturiolika tūkstančių avių, šešis tūkstančius kupranugarių, tūkstantį jungų jaučių ir tūkstantį asilų. 13 Be to, jis turėjo septynis sūnus ir tris dukteris. 14 Pirmosios vardas buvo Jemima, antrosios — Kezija ir trečiosios Kerenhapucha. 15 Visoje šalyje nebuvo gražesnių moterų už

Jobo dukteris. Jų tėvas davė joms paveldėjimą jų brolių tarpe. (4 M 27,8-11) 16 Jobas po to dar gyveno šimtą keturiasdešimt metų; jis matė savo anūkus ir proanūkus — keturias kartas. 17 Jobas mirė senatvėje. (1 M 25,8)

Jobas buvo doras, teisus žmogus. Bet kai Viešpats apsireiškė ir kalbėjo, Jobas suprato savo nesupratimą apie Dievo galią ir didybę. Jobas išsireiškė: "Aš girdėjau apie Tave ausimis, bet dabar matau akimis". Gerai yra turėti žinių apie Dievą ir tikėjimą. Bet yra skirtinga pačiam pergyventi Viešpaties apsireiškimą ir suprasti Jo didybę, o savo menkumą.

Klausantis Viešpaties kalbos iš audros, atrodė, kad Jobas yra pasmerktas. Jobas pats prisipažino kaltas. Bet Viešpats išteisino jį. Tobulo žmogaus nėra. Dievas pažįsta kiekvieno širdį ir išteisina remdamasis malone. Elihuzo Dievas visai neminėjo. Dievas pakaltino tris Jobo draugus; įsakė jiems aukoti atgailos auką ir prašyti Jobą melstis už juos. Jie nesutiko su Jobo pažiūromis ir smerkė jį. Kai Viešpats pakaltino juos, jie pripažino savo klydimą, lenkėsi po Dievo ranka, susitaikė su Jobu ir maldavo jį melstis už juos. Kai Dievo Dvasia paveikia žmones, randama nuoširdi draugystė ir skirtingų nuomonių esant. Draugų susipratimas, vienybė pasiekė dangų. Šėtonas pralaimėjo. Buvo ir yra tikinčiųjų, kurie ir nelaimės metu myli Viešpatį.

Kai Jobas meldėsi už savo draugus — jis pats pagijo. Dievas atleido Jobo draugams jų kaltę, Jobą pagydė kūniškai ir pakeitė jo mintis dvasiniai. Kai Dievas grąžino Jobui sveikatą ir laimino jį, tada daugelis Jobo draugų lankė jį ir atnešė jam dovanų. Jobui buvo duota dvigubai turto, kiek jis pirma turėjo. Bet jis susilaukė vaikų tiek, kiek pirma turėjo. Jobo dukterų vardai: Jemima — Diena, Kezija — Kvepioji, Kerenhapucha — Gražusis Ragas. Jobo dukterys turėjo lygias teises su

broliais. Kai Dievo malonė veikia ir lygios teisės pasireiškia.

Po ligos ir vargų Jobas sulaukė žilos senatvės, matė ketvirtos kartos vaikaičius ir įgijo turto.

PSALMĖS — PSALMYNAS

Psalmyno vardas atėjo pas mus iš graikų kalbos. Graikai vadino muzikos instrumentą, panašų į arfą, psalterion. Juo palydint giedodavo giesmes. Hebrajų kalba psalmė — mismor, himnai — tehillim. Psalmės yra giesmės, himnai. Jomis išreiškiama malda, padėka, pamokymai. Izraelitų psalmės yra taip senos, kaip pati tauta. Izraelitai kūrė ir giedojo psalmes. Vėliau buvo atrinkta 150 psalmių ir sudaryta knyga, kuri pateko į Šventąjį Raštą.

Psalmes kūrė įvairūs autoriai. 73 psalmės priskiriamos karaliui Dovydui, 2 — Saliamonui, viena — Mozei, 12 — Asafui, 11 — Koro sūnums, viena — Hemanui; 49 psalmių autoriai neminimi.

Psalmių kalba yra paprasta, bet puiki, turininga. Psalmėse yra daug paralelizmų — pakartojimų. Kai kurių psalmių kiekviena eilutė prasideda vis nauja raide hebrajų alfabeto tvarka. 119 psalmės vis aštuonios eilutės pradedamos ta pačia alfabeto raide. Toks būdas palengvindavo mokytis psalmes mintinai.

Psalmėse išreikšti vargai ir skausmai, taip pat džiaugsmas ir padėka Dievui už išgelbėjimą ir nuostabų vedimą. Kai kuriose psalmėse išreiškiama rami, bet gili mintis. Psalmes giedodavo paskiri asmenys ir bendrai žmonės pamaldose.

Psalmių buvo įvairių rinkinių. Apie 200 metų prieš Kristų buvo atrinkta 150 psalmių; jos suskirstytos į penkias knygas, sekant Mozės penkias knygas. 1. 1-41; 2. 42-72; 3. 73-89; 4. 90-106; 5. 107-150. Tai yra žydų giesmynas.

PSALMĖS — PSALMYNAS

PIRMOJI KNYGA

1 psalmė
TEISIŲJŲ IR BEDIEVIŲ LIKIMAS 1-6

1 Laimingas žmogus, kuris neklauso piktų patarimų, neina paklydėlių keliu, nesėdi su apjuokėjais. (Ps 119,1; 128,1; Jer 15,17) 2 Mėgsta Viešpaties įstatymą, mąsto apie Jį dieną ir naktį. (Ps 112,1; 5 M 6,7) 3 Jis kaip medis, prie upelio sodintas, duoda gerą derlių, metui atėjus, nevysta jo lapai; visi jo darbai sėkmingi. (Jer 17,8) 4 Ne taip su bedieviais, ne taip! Jie kaip pelai, sklaidomi vėjo. (Ps 35,5; Iz 29,5; Sof 2,2) 5 Todėl teisme netvirti bus bedieviai, nusikaltėliai tarpe teisiųjų. 6 Į teisiųjų gyvenimo kelią Viešpats žiūri maloniai, o kelias bedievių į pražūtį veda. (Job 23,10)

Ši psalmė yra įvadas į visą psalmyną. Joje suglaustai išreikšta mintis viso psalmyno.

Čia įstatymas, suprantamas, visas Šventasis Raštas; ne vien tik įsakymai. Bedievis žmogus yra tas, kuris niekina Dievą, Jo Žodį ir valią, savo elgesiu ir gyvenimu. Teoretiškai Dievo buvimą jis gali pripažinti, bet gyvenimiškai gyvena be Jo. Pasaulyje yra daugybė bedievių. Dievas pažįsta kiekvieną. Mes, žmonės, pažįstame juos tik iš jų būdo, elgsenos. Tikintysis neseka jų ir nesinaudoja jų bedieviškais patarimais, neina jų klystkeliais. Bedieviai taip suniekšėja, kad jie ne tik širdyje, bet ir viešai niekina Dievą savo kalbomis ir gyvenimu. Priešingai, tikintysis laikosi Dievo Žodžio. Šventasis Raštas yra jam gyvenimo pagrindu. Jis gilinasi į Jį visą laiką — dieną ir naktį. Pasėkmė — jis yra lyg kultivuotas, įskiepytas medis, augąs prie vandens. Tą jis pasiekia ne savo jėgomis, bet Viešpaties malone. Jis tampa įsodintas. Panašiai rašyta išminties knygose ir

pranašuose. (Jer 17,7-). Tokiems duotas pažadas ne po mirties, kaip daugelis tiki, bet jau čia, šiame gyvenime. Jie paveikia kitus ir turi Dievo ramybę savyje. Ta palaima ir gerbūvis pasireiškia viešai, pastebimai, matomai. Dažnai tikintieji, kaip ir Viešpats Jėzus, sutinka gyvenime persekiojimų ir nesėkmių dėl tikėjimo. Tokiais atvejais jie nepalūžta. Tikėjimas nėra tik priemonė, jis yra pati palaima bei laimė.

Netikinčiojo (bedievio) gyvenimas gali būti gražus ir sėkmingas, bet Dievo teisme jis bus atmestas — žus. Palestinoje iškultus grūdus vėtydavo ne klojime, kaip Lietuvoje, bet atvirame lauke. Grūdai nukrisdavo vietoje, o pelus vėjas nunešdavo toliau. Panašiai baigsis bedievių būvis Dievo teisme. Šiame gyvenime netikintys maišosi drauge su tikinčiais. Pagaliau juos Dievas išskirs. Jų kelias veda į pražūtį.

2 psalmė
GALIŪNŲ MAIŠTAS PRIEŠ VIEŠPATĮ IR MESIJĄ 1-12

1 Ko gi pagonys maištauja, kodėl tautos tuščias užmačias rezga? (Ps 22,7; Apd 4,25) 2 Sukyla žemės karaliai, kunigaikščiai sąmokslus daro prieš Viešpatį ir Jo Mesiją. (Ps 48,5; 31,14) 3 Jie sako: "Sutraukykime pančius, šalin jų varžtai!"

4 Danguje sėdintį juokas tik ima, iš jų tyčiojas Viešpats. (Ps 37,15; 59,9; Pam 1,26) 5 Kartą Jis rūsčiai prabils ir baisiai išgąsdins juos. 6 "Argi ne Aš pastačiau savo karalių Sione — savo šventajame kalne?!" (Pam 8,23)

7 Aš paskelbsiu Viešpaties nuosprendį. Jis man pasakė: "Tu mano Sūnus, pagimdžiau Tave šiandien. (Apd 13,33; Žyd 1,5; 5,5) 8 Prašyk, ir kaip paveldą tautas Tau duosiu, pavesiu visus žemės pakraščius, (Ps 16,6; 82,8) 9 geležine lazda juos tramdysi, kaip molio indus juos daužysi." (Iz 11,4; Apr 2,27; Ps 18,39)

10 Taigi dabar, karaliai, susipraskite, taisykitės, žemės valdovai! 11 Tarnaukite Dievui baimingai, drebėdami bučiuokite Jam kojas. (Fil 2,12) 12 Susipraskite, kad Jis nerūstautų ir kelionėje nežūtumėte, nes beregint užsidegs Jo rūstybė. Laimingi, kurie prie Jo glaudžiasi. (3 M 18,15-19)

Psalmės autoriumi skaitomas karalius Dovydas. Dovydas buvo pateptas būti Izraelio karaliumi. Tam buvo priešingas karalius Saulius ir kiti priešai. Gal tas pergyvenimas paskatino Dovydą parašyti šią psalmę? Autorius matė didesnį pasipriešinimą negu Izraelio karaliui. Pasipriešinimas taikomas pačiam Dievui, Jo Pateptajam — Mesijui. Psalmė yra universali, apimanti visą pasaulį — skirta Mesijui — Kristui. Karaliai, kunigaikščiai, kraštai ir tautos turi savitus reikalus ir siekius. Bet jie visi bendrai sutaria priešintis, maištauti, Dievui — Mesijui. Juk Jo valdžia yra teisinga, siekianti visiems tiesos ir gero. Tad kodėl Jam toks visų bendras pasipriešinimas? Jėzaus paties atsakymas yra Lk 19,14. Jie nenori, kad Jis viešpatautų! Keista ir nuostabu! Betgi taip buvo, yra ir bus. Jėzų persekiojo Erodas, žydų tautos ir bažnyčios vyresnieji, Romos valdovai ir ciesoriai; kiek vėliau krikščioniškos bažnyčios hierarchija. Dabar daugelis pasitenkina išviršinėmis apeigomis, bet atmeta Evangelijos esmę. Toliau bus dar blogiau. "Krikščioniška" bažnyčia bus galinga, jai vadovaus antikristas, Evangelijos esmę, — tikinčius, žiauriai persekios.

Mes, žmonės, sąmokslininkai, gyvename ant žemės salų, o Dievas danguje. Jis mums visai nepasiekiamas modernia technika ir propaganda. Tikrai Dievas gali tik gailestingai pasijuokti iš mūsų. Dievui mūsų gyvenimas ir sąmokslas prieš Jį nei šildo, nei šaldo. Jis kartą prabils rūsčiai. Tada visi išsigąs. Dievas rūpinasi pasauliu. Jis siuntė savo Sūnų išgelbėti mus Jo mirties

auka. Dievas įstatė Jį ne tik Išgelbėtoju, bet ir Valdovu bei Karaliumi. Siono kalnas, siaura, pirmine prasme, yra ant kurio karalius Dovydas pastatydino savo rūmus ir vėliau Saliamonas šventovę. Platesne prasme Siono kalnas suprantamas visa Jeruzalė, — visa bažnyčia.

Šiose eilutėse (7-9) kalba pats Mesijas. Jis pasako Viešpaties Dievo nutarimą — nuosprendį. Jis, Mesijas, yra Dievo pagimdytas Sūnus. Kaip ir kada tas įvyko nepasakyta. Tas jau įvyko "šiandien". Tas Mesijas yra Jėzus Kristus iš Nazareto. Kaip Dievo Sūnus Jis yra dieviškos prigimties, turi dievišką galią, yra paveldėtojas dieviškų teisių. Tiesa, Jėzus gyveno šioje žemėje lyg žmogus, bet po prisikėlimo iš mirties, Jis pats pasakė, kad Jam yra duota visa galia žemėje iki jos pakraščių ir visų laikų galo bei danguje. Jis viską valdys. Tikintysis Jo valdymą mielai priima, bet bedievis, kaip sakyta 1-3, maištauja prieš Jį. Tad Jis juos valdys ir tramdys. Valdovas yra ir teisėjas. Juk nėra nei valdovų, nei valstybių, be teisių. Taip ir Mesijas turi teisę ne tik valdyti, bet ir teisti — bausti. Jis tramdys ir daužys geležine lazda. Tai nėra manyta, kad Jis visą pasaulį pavers griuvėsiais. Tuo yra išreikšta Jo galia prieš maištaujančius. Jis yra visų Mesijas; žydų ir pagonių. Jis, maištaujančius žydus 70 metais, sutramdė sunaikinant Jeruzalę. Jį atmetusiems romėnams, Jis leido žūti jų valstybei. Žmonijos istorijos eigoje randame daug panašių įvykių, neišskiriant ir mūsų lietuvių tautos. Pagaliau prieš Jį turės visi nusilenkti. (Ps 110,1; 1 Kor 15,25)

Autorius įspėja susiprasti karalius ir valdovus. Kaip karaliai ir valdovai veda, taip tauta eina. Tad įspėjimas liečia visus susiprasti, tarnauti ir garbinti Dievą bei Jo Mesiją su meile bei pagarba. Kai kas sako, kad šioje psalmėje nėra išreikšta Dievo meilė, nešąs pasaulio nuodėmes Dievo Avinėlis, o tik rūstaujantis Dievas. Psalmė nėra Naujojo Testamento psalmė. Čia autorius nekalba apie Dievo meilę, bet apie žmonių sąmokslą

prieš Dievą ir Mesiją. Argi gali būti valdovas arba valdžia teisinga, kuri sąmokslininkų nesuvaldo? Žmonių pareiga yra Dievo valią vykdyti, o ne prieš Jį maištauti. Naujasis Testamentas taipgi moko, kad Dievas sąmokslininkus baus. (Mt 25,31-; Apr 3,26-; 19,15-; Fil 2,10) Mesiją tikrai gerbia ir šlovina ne tas, kuris priverstas bučiuoja Jam kojas, bet tas, kuris iš meilės paklusta Jam. (Lk 7,38)

3 psalmė

VIEŠPATS APSAUGOS NUO PRIEŠŲ 1-9

1 Dovydo psalmė, kai jis bėgo nuo savo sūnaus Absalomo. (2 Sam 15,14)

2 Viešpatie, kiek daug yra užpuolikų! Gausingi, kurie prieš mane sukyla. (Ps 25,19) 3 Apie mane daugelis kalba: "Dievas jo neišgelbės!" (Sela) 4 Bet Tu, Dieve, esi mano skydas, mano garbė. Tu pakeli mano galvą. 5 Aš Viešpaties garsiai šaukiuosi, ir Jis atsiliepia nuo savo šventojo kalno. (Sela)

6 Aš atsiguliau ir užmigau, ir vėl pabudau, nes Viešpats mane palaiko. 7 Nebaisūs man dešimt tūkstančių, kurie ratu mane supa. O Viešpatie, kelkis, gelbėk mane, mano Dieve! (Ps 38,10; Raud 1,2) 8 Tu mano priešams antausius skaldai, bedieviams trupini žiaunas. (Ps 31,10; 88,10) 9 Viešpatyje yra išsigelbėjimas! Palaimink savąją tautą! (Sela) (Ps 5,6; Mt 25,41)

Kai žinome eilėraščio, giesmės ar psalmės kilmės priežastį, ji tampa mums suprantamesnė ir širdžiai artimesnė. Šią psalmę parašė Dovydas, kai jis bėgo nuo savo sūnaus Absalomo maišto. Tas aprašyta 2 Sam 15-17 skyriuose. Tai baisus pergyvenimas! Daugelis tėvų pergyvena daug nemalonumų iš suaugusių vaikų pusės. Bet tokių baisių pasikėsinimų, kaip Dovydas pergyveno, iš vaikų pusės pasitaiko ne daug. Prieš karalių Dovydą sukilo jo paties sūnus ir daugelis jo pavaldinių.

Dovydas bėgo nuo jų basas ir prislėgtas. Jis verkė, meldės, ir tą visa užrašė šia psalme. Tai buvo ne kitų tautų priešai, bet maištininkai, užpuolikai, jo sūnus Absalomas ir tauta. Net daugelis Dovydo draugų sakė: "Dievas jo neišgelbės!" Dovydas meldės. Jo malda buvo išklausyta. Dovydui buvo aišku, kad Dievas yra jo skydas, apsauga nuo visų užpuolikų. Viešpats yra jo garbė ir viltis. Jis girdi Dovydo maldą, atsako į jo šauksmą iš šventovės, iš aukštybės, nuo savo šventojo kalno.

Prie skirsnelių 3 ir 5 yra žodelis "Sela". Psalmėse šis žodelis sutinkamas 71 kartą. Jo tikra reikšmė nežinoma. Tiek yra nustatyta, kad jis yra gaidų (muzikos) ženklas. Manoma, kad jis buvo ženklas garsesniam giedojimui, skambėjimui, arba ilgesniam išlaikymui pabrėžti.

Maldos išklausymo užtikrinimas taip paveikė Dovydą, jog jis tapo visai ramus. Jis, apsiaustas priešų, atsigulė ir ramiai miegojo. Jo negąsdino tūkstančiai maištininkų. Viešpats taip paveikė priešus, jog jie tapo lyg draską žvėrys su išdaužytais dantimis — nebepavojingi.

Dovydas galvojo ne tik apie save asmeniškai, bet ir apie tautą, kuriai jis karaliavo, kad ji neliktų suskaldyta, bet būtų suvienyta. "Tavo tautai tebūnie tavo palaiminimas!" Ir tame buvo išklausyta Dovydo malda!

4 psalmė
PASITIKĖJIMAS DIEVU 1-9

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė. Styginiams.

2 Kai šaukiuosi Tavęs, atsiliepki, mano teisės gynėjau, Dieve! Tu baimės suspaustą mane išvaduoji. Būk man gailestingas, išgirsk mano maldą!

3 O žmonės, kaip ilgai niekinsite mano garbę? Kodėl jūs niekniekius gaudote ir ieškote melo? (Jn 8,49) 4 Žinokite, Viešpats teikia man nuostabią malonę. Vieš-

pats išgirsta, kai Jo šaukiuosi. (Ps 6,10) 5 Sudrebėkite, pikta liaukitės darę, širdimi pasvarstykite, savo guoliuose pamąstykite ir nutilkite! (Ef 4,26) 6 Aukokite tikras aukas ir Viešpačiu pasitikėkite. Daugelis sako: "Kas parodys mums gera?" (Ps 62,9)

7 Žerki ant mūsų, Viešpatie, savo veido šviesą! (4 M 6,26) 8 Tu mano širdžiai duodi daugiau džiaugsmo, kaip aniems derliaus ar vyno apstybės. 9 Gulu, užmiegu ramus bematant, nes Tu vienintelis, Viešpatie, paskiri man saugią vietą. (3 M 26,6)

Psalmės autorius yra Dovydas. Psalmė skirta chorui giedoti palydint styginiais instrumentais. Priežasties, kas paskatino šią psalmę rašyti, nežinome. Ji yra labai panaši į trečiąją psalmę. Dovydas buvo patyręs maldų išklausymų. Jis žinojo, kad Dievas yra teisus ir teisių gynėjas. Dovydas kreipėsi į Dievą, kaip į savo teisės gynėją. Jis meldė išlaisvinti, išgelbėti jį iš suspaudimo. Koks tas suspaudimas buvo nežinome. Dovydas meldė, gailestingumo.

Dovydas kreipiasi į žmones, savo ir Viešpaties priešus. Gal tai buvo panašūs žmonės į jį — karaliai ir valdovai? Jie niekino karalių Dovydą, drauge ir Dievą, Jo pateptąjį. Jų nusikaltimas buvo išdidumas ir melai. Jie norėjo savo tikslą pasiekti išdidumu ir melais. Daugelis didžiūnų ir eilinių žmonių taip daro. Dovydas turėjo visai kitą patirtį. Jis siekė savo tikslo Viešpaties padėjimu. Dovydas įspėjo ir savo priešus panašiai daryti. Geriausiai yra rasti ramią vietą, nakties glūdume, gulint, kai niekas netrukdo, ramiai persvarstyti Dievo akyse savo siekius ir priemones. Dievo akivaizdoje žmogus sudreba, atmeta pikta, pasiryžta siekti gero. Dievo valią ir žmogui teisingumą vykdyti reikalingas praktiškas veiksmas. Tikra auka Dievui yra teisinga elgsena pačiam sau ir artimui. Daugelis klausė ir klausia: "Ar tas duos mums gera, padarys mus laimingus?"

Netikintiems ir abejojantiems draugams Dovydas atsako malda. Jei Viešpaties veidas šviečia ir Jo šviesa veda, lyg Izraelį tyruose, tai yra daugiau džiaugsmo ir pasitenkinimo negu iš žemiškos naudos — javų ir vyno derliaus. Šiandien mes sakytume — gerų įplaukų ir užtikrinto gyvenimo. Kad tai Dovydui nebuvo tik svajonė, bet tikrovė, rodo jo praktiška laikysena. Nors daug pavojų aplinkui buvo; jis meldžia išgelbėjimo, ir kai vakare atsigula, tuojau ramiai užmiega, nes Viešpats yra jo galia. Kartą Anglijos vienas tikintis generolas karo lauke buvo labai neramus esama padėtimi. Jo pasiuntinys klausė jį, ar jis tiki, kad Dievas praeityje Anglijai padėjo. Generolas atsakė: "Taip". Tada pasiuntinys klausė, ar jis tiki, kad Dievas ateityje padės? Atsakymas buvo: "Taip". Tad pasiuntinys klausė: "Kodėl netikėti dabar?" Generolas atsigulė ir ramiai miegojo. Rytą jis atliko tinkamai ir sėkmingai savo pareigą.

5 psalmė
RYTO MALDA 1-4, DIEVAS NEMĖGSTA NEDORĖLIŲ 5-7, LAIKYSIUOS TIESOS 8-9, PIKTIEJI SULAUKS BAUSMĖS 10-11, O TEISIEJI DŽIAUGSMO 12-13

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė fleitoms.

2 Viešpatie, išgirsk mano žodžius, suprask mano dejonę. (Ps 4,2; 17,1) 3 Jautrus būk maldos šauksmui, o mano Karaliau ir Dieve! (Ps 84,4) 4 Viešpatie, Tave maldauju! Rytą Tu girdi mano balsą, rytą paruošiu Tau auką ir laukiu.

5 Tu ne toks esi, Dieve, kuriam nedorybė patiktų. Nedorėlis Tau ne svečias. 6 Pagyrūnai negali stovėti Tavo akivaizdoje. Tu nekenti visų darančių pikta. (Mt 7,23) 7 Melagiams pražūti leidi. Žudikai ir apgavikai Viešpačiui koktūs. (Ps 9,6)

8 Dėl didžio Tavo gerumo einu į Tavo buveinę; baimingai lenkiuosi žemai šventovės link. 9 Viešpatie,

vesk mane teisingai, nes priešai tyko. Nutiesk Tu man kelią. (Ps 27,11)

10 Juose nėra teisybės; jų širdyje tik sunaikinimas, jų gerklės — kaip kapo atviros žiotys, nors jų liežuviai taip saldžiai šneka. (Rom 3,13; Ps 140,4) 11 Dieve, juos kaltink, lai patys savo kėsluose jie susipainios. Dėl nesuskaitomų piktadarybių atmesk juos: jie gi Tau prieštarauja. (Ps 9,6-7)

12 Džiaugsmas visiems, kurie Tavyje prieglobsčio ieško, — amžiais linksmybė! Saugok juos, tedžiūgauja Tavo draugystėje Tavo vardą mylintys. (Ps 91,4; Dan 3,28) 13 Tu, Viešpatie, laimini teisųjį, siauti jį savo malone lyg skydu. (Ps 103,4)

Atrodo, lyg penktoji psalmė yra ketvirtosios tąsa. Dovydas atsikėlęs rytą buvo priešų apsuptas, jo draugai buvo toli, negirdėjo jo. Dievas yra arti. Dovydas gali Jam viską sakyti ir Juo pasitikėti. Dovydas yra karalius. Galingasis Karalius yra Dievas. Dovydas kreipiasi į Jį lyg pavaldinys. Dovydas anksti rytą "išlieja" savo širdį Viešpačiui. Gal pažada ir auką? Po to jis laukia Dievo vedimo ir palaimos, atlieka dienos pareigas.

Dovydas mato ir supranta, kad Dievas yra šventas. Jis negali pakęsti pagyrūnų, melais išsisukinėjančių, krauju susitepusių, nors jie apsisiaustų tikėjimo skraiste. Betgi ar yra teisus nors vienas? Kiekvienam reikalingas atleidimas. Taip. Betgi yra didelis skirtumas tarp nuoširdžiai tikinčio ir fariziejaus — veidmainio. Dievas leidžia melagiams jų meluose, žudikams jų žudyme, apgavikams apgavystėje, žūti. Nuoširdų Dievas išgelbsti.

Šiose eilutėse matome Dovydo širdį. Jis meldžia Dievą, eina į šventovę, prašo Dievo vedimo, mato daug pavojų. Daugelis nepažįsta nuoširdžios (širdies) maldos. Daug kas mano, kad malda yra kartoti kokius žodžius. Tą gali daryti tik kunigas. Daugelyje bažnyčių nepraktikuojama širdies malda. Viską atlieka tik kuni-

gas. Šventove laikomas pastatas. Daugelis net nebežino, kad šventovė yra tikintieji. (2 Kor 6,16) Pavojai yra ne tik iš priešų pusės, bet ir iš draugų bei paties puolusios širdies — prigimties. Yra didelis skirtumas tarp žmogaus (valdovo), kuris nuoširdžiai meldžia Dievą ir viešai liudija ir tarp to, kuris viešai pasirodo pamaldose ir prašo (leidžia) už jį melsti.

Veidmainiai gali labai gražiai kalbėti ir pataikauti, nes jie nesilaiko sąžinės balso. Jie žmonėms pataikaudami pagiria juos ir labai daug pažada, ko visai nemano vykdyti. Dievą jie garbina labai puošniai ir iškilmingai. Jų burnos puikiai gieda, jie lenkiasi ir ramiai laikosi, bet jų širdys lieka nepaliestos. Jie visai negalvoja vykdyti to, ką jie viešai Dievui pažada. Jie yra mirę ir kitus veda į mirtį. Jų gerklės yra tikros mirties žiotys. Jie suvedžioja nekaltus, nuoširdžius, žmones ir niekina patį Viešpatį Dievą, ne savo žodžiais, bet savo veidmainystės darbais. Tad Dovydas ir meldžia Dievą juos kaltinti, leisti jiems susipainioti jų kėsluose ir būti atmestiems dėl jų veidmainiškų piktadarybių. Ši malda yra Senojo Testamento žmogaus. Naujojo Testamento tikintysis taip nesimeldžia.

Kaip pro debesis prasiveržia saulės spinduliai, panašiai Dovydas maldoje pajunta džiaugsmą. Jis prašo maldoje ne menkų dalykų, bet pilno džiaugsmo sau ir kitiems. Dovydas yra tikras Dievo palaiminimu, Jo malone. Kare skydas apsaugo nuo priešo tik iš vienos pusės, o Dievo malonė apsiaučia iš visų pusių, pilnai gina nuo priešo.

6 psalmė
DIEVE, PASIGAILĖK VARGSTANČIO 1-8, MALDA IŠKLAUSOMA 9-11

1 Choro vadovui. Styginiams. Oktava. Dovydo psalmė.

2 Užsirūstinęs, Viešpatie, manęs nebark, nebausk įširdęs. (Ps 38,2) 3 Viešpatie, pasigailėk: aš sunykęs; Viešpatie, gydyk mane: sukrėsti mano kaulai. 4 Ir mano siela sutrikus, — ar ilgai dar, Viešpatie, delsi? 5 Viešpatie, gręžkis, vaduok mano gyvybę, gelbėk mane dėl savo gerumo. (Ps 86,16; 119,132) 6 Kas gi minės tave mirties karalijoje? Kas mirusiųjų buveinėje Tave šlovins? 7 Nuo aimanų suvargau, kasnakt savo pagalvį laistau, vilginu ašaromis lovą. (Ps 38,10; Raud 1,2) 8 Raudos akis man išgriaužė. Pasenau tarp savo engėjų. (Ps 31,10; 88,10)

9 Piktadariai, atsitraukite! Viešpats išgirdo, kaip kukčiodamas raudu. (Ps 5,6; Mt 25,41) 10 Viešpats išgirdo mano meldimą, Viešpats priėmė manąją maldą. (Ps 10,17) 11 Mano priešai sumišę pakrinka, tegul kuo greičiausiai sugėdinti traukiasi! (Ps 35,4)

Poetas — meldėjas yra lyg kokios tamsios bangos paskandintas. Nėra sakyta kas jį spaudžia, kokia nuodėmė — nusikaltimas. Autorius kenčia kūno ir dvasios kančias. Jis išpažįsta kaltę Dievui, nakties metu, lovoje verkdamas, nė vienam nematant. Jis žino, kad tik Dievas vienas gali atleisti, gelbėti. Ir mirtis jam nieko nepadės, tik Dievo malonė! Kūno kančias kiekvienas jaučia, bet dvasines — tik tikintys Dievą žino. Dvasinė kančia paliečia ir kūną, suvargina.

Įvyko didelis pasikeitimas. Dievas maldą išklausė. Psichologiniai tas nėra išaiškinama. Gyvasis Dievas maldą išklausė, aiškiai paveikė. Iš maldos išklausymo paaiškėjo, kad meldėjas kentėjo ne vien kūniškai, o ir dvasiniai; taipgi ir nuo priešų — žmonių. Ar šie žmonės patarė meldėjui nepasitikėti Dievu, ar jie meldėją, kaip priešai puolė, nėra aišku. Taipgi nėra aišku, ar Dovydas už juos meldė, kad jie atsiverstų, ar kad būtų sunaikinti. Bendrai, krikščioniški maldų išklausymai, meldėją skatina melstis ir už priešus, kad jie būtų išgelbėti.

Tikįs Dievą, atmeta netikinčiųjų blogus patarimus, nes jie nėra dieviški. Neatrodo, kad meldėjas tuojau kūniškai pasveiko, atsikėlė. Betgi maldos išklausymas pakelia ne tik dvasią, bet ir kūną gydo, paveikia.

7 psalmė
DIEVE, GELBĖK IR IŠTEISINK NEKALTĄ 1-10,
DIEVAS ĮVYKDYS TEISYBĘ 11-18

1 Dovydo rauda, kurią jis giedojo Viešpačiui dėl benjaminito Kušo žodžių.

2 Prie Tavęs, Viešpatie Dieve, glaudžiuosi, gelbėk mane ir vaduok nuo visų mano persekiotojų. (2 Sam 16,5,11)

3 Kad manęs nepagriebtų kaip liūtas, kuris žiauriai drasko, kai nėra kas gelbsti. (Ps 10,8-9) 4 Mano Viešpatie Dieve, jei būčiau tai daręs: jei būčiau savo rankas nedorybe suteršęs, (Job 31,7) 5 bičiuliui piktu atmokėjęs ar nubaudęs priešą be priežasties, 6 tada lai priešas mane gainiotų, grobtų, mano gyvybę su žeme sutryptų, mano garbę dulkėmis paverstų! (Sela)

7 Viešpatie, rūsčiai pakilk, stokis galingas prieš mano spaudėjų žiaurybes; pabusk, mano Dieve, ir teisk, kaip žadėjai. (Ps 9,20) 8 Tegul aplinkui Tave susiburia tautos, Tu jų akivaizdoje sėskis į sostą, (Ps 142,8) 9 kaip Viešpats — aukščiausios tautos Teisėjas. Viešpatie, teisdamas mane, teisiu pripažinki: aš juk nekaltas. (1 M 18,25) 10 Padaryk nedorėlių užmačioms galą, teisų sutvirtink. Tu gi kiaurai permatai širdis ir mintis, teisusis Dieve! (Ps 104,35; Jer 11,20; Apd 1,24; 1 Sam 16,7; 1 Kar 8,39; Lk 16,15; Apd 15,8; Apr 2,23)

11 Skydas, kuris mane dengia — tai Dievas, Jis teisias širdis vaduoja. (Ps 3,4) 12 Dievas — teisingas teisėjas, Dievas kasdien baudžia. (Ps 9,5)

13 Neatgailaujančiam Jis kardą galanda, įtempia lanką, taiko; 14 taip žmogus sau pačiam pražūtingus žabangus, ugniastrėles rengia. (Ps 45,6) 15 Galvodamas

įgyvendinti blogybę — pagimdo nusivylimą. (Job 15,35; Iz 33,11; 59,4) 16 Jis rausia, iškasa duobę, bet pats įgarmės į tą skylę. (Ps 35,7; Pat 26,27) 17 Jam ant galvos sugrįš jo rengiamas blogis, jo smurtas kris jam ant pakaušio. (Pat 5,22)

18 Dėkoju Viešpačiui, kad Jis teisingas, giedu Viešpaties aukščiausiojo garbei. (Ps 92,2)

Kas buvo benjaminitas Kušas Senajame Testamente nėra sakyta. Gal anuo metu buvo aiškiai žinomas? Dabar mes galime tik spėlioti. Gal tai buvo karaliaus Sauliaus koks giminaitis, tarnautojas? Dovydas pasitikėjo Dievu ir meldė apsaugos. Kaip persekiojamas žvėrelis ieško išsigelbėjimo nuo priešo miško tankumyne, olose, taip Dovydas Dievuje.

Dovydas nesisakė esąs be kaltės, nes nėra žmogaus be nusikaltimo prieš Dievą. Dovydas tikino, kad šiame Kušo atvejuje, jis buvo visai nekaltas. Dovydas buvo taip nekaltas, kaip žvėrelis, kurį liūtas užpuola ir sudrasko, jei niekas jo neišgelbsti. Dovydas nė vienam negalėjo pasiskųsti. Tą žinojo Dievas. Kiek mūsų laikais yra tokių nekaltų, kurie "apkaltinami" ir žudomi!

Jei Dovydas pats būtų kaltas, jis savo kaltę išpirktų. Dabar jis nekaltas, o ne tik jo garbė pažeidžiama, bet ir ieškoma jį nužudyti. Tad Dovydas prisimena, kad Dievas yra teisus. Jis teisę įvykdys. Dovydas ne tik savo asmeniškos teisės išsiilgsta ir trokšta, bet visų, visų tautų, viso pasaulio. Dovydas meldžia, kad Dievas teisę įvykdytų. Ar mūsų laikais milijonai netrokšta ir nemeldžia to paties? Dievas savo teisę apreikš, bet kaip sunku yra laukti!

Dievas pažįsta visų širdis. Jis įvykdys teisę, nė vienas nepasislėps nuo Viešpaties. Neteisieji bus pasmerkti dėl savo pačių kaltės. Dievas dar laukia visų ir kviečia atsiversti. Tikintiesiems, nekaltai, yra sunku

kentėti. Jie norėtų tuojau teisės įvykdymo. Dievas yra kantrus. Jis žino kas geriausia dėl kiekvieno.

Dovydas pakyla dėkoti Viešpačiui. Mes žinome iš Dovydo gyvenimo, kad jis kovose su karalium Sauliu ir kitais savo priešais keršto nenaudojo. Kartą sutikau asmenį, kurio šeima buvo išžudyta, ir jis pats ilgą laiką praleido Sibiro tundrose. Klausiau, ar jis niekad nesusvyravo Dievo teisingumu? Jis atsakė: "Nesuabejojau Dievo teisumu". Kurio širdyje nėra asmeniško kartelio, tas gali dėkoti ir giedoti.

8 psalmė
VIEŠPATS — TVĖRĖJAS 1-5, ŽMOGUS — TVARINYS 6-10

1 Choro vadovui. Giesmės "Vyno spaustuvai" gaida. Dovydo psalmė.

2 Viešpatie, mūsų valdove, koks įstabus Tavo vardas žemėje! Tavo šlovė viršija dangaus žvaigždėtąjį skliautą; (Apr 5,12-13) 3 ją skelbia lūpos vaikučių, mažutėlaičių. Iš savo tvirtovės Tu sugėdini priešus, maištautojų užmačias tramdai. (Mt 21,16) 4 Kai pasižiūriu į dangų, Tavo rankų sukurtą, į mėnulį, žvaigždes, tvariai padarytas, (Ps 102,[illegible]) 5 tariu: "Kas gi žmogus, kad jį dar atsimintum, kas žmogaus sūnus, kad juo rūpintumeis?!" (Job 7,17; Žyd 2,6; Ps 144,3)

6 Jį padarei ne ką menkesnį už angelus, garbe ir grožiu jį vainikuoji. (Ps 21,6) 7 Jis viešpatauja Tavo rankų darbams. Jam po kojų Tu visa paklojai: (1 Kor 15,27; Ef 1,22; Ps 110,1) 8 jaučius, avis — visus aliai vieno, net lauko žvėris, (Ps 50,10-11) 9 padangių paukščius ir jūrų žuvis — visa, kas marių takais plauko. 10 Viešpatie, mūsų Valdove, koks įstabus Tavo vardas pasaulyje! (Ez 34,24; Iz 6,3)

Šioje psalmėje Dovydas iškelia Dievo didybę ir žmogaus paskirtį. Antrasis ir dešimtasis, pirmasis ir

paskutinysis, skirsneliai išreiškia visos psalmės mintį. Jie sako, kad nuostabusis Viešpats yra Valdovas. Jis yra ir mūsų Viešpats ir Valdovas. Jam šlovė ir pagarba privalo kilti nuo mūsų.

Jo didybė matoma tamsoje, nakties glūdumoje. Dovydas ir jo bendraamžiai matė mėnulį ir daugybę žvaigždžių. Mūsų laikais atmosferą temdo įvairūs teršalai. Visgi įvairūs aparatai parodo mums nesuskaitomą daugybę visatos kūnų ir jų tikslų judėjimą. Tvėrėjo didybė turėtų mus skatinti duoti Jam garbę.

Šitas didysis Viešpats pasirenka savo garbei skelbti ne filosofus, mokslininkus, galiūnus, bet kūdikius. Kūdikiai yra silpni, bejėgiai, bet jie nesididžiuoja; leidžiasi mylėti, globoti. Kūdikius myli ne tik motinos, o bendrai, visi žmonės juos mėgsta. Jie yra žmonijos, visos šios planetos, ateitis. Išminčiai svarsto mūsų ateities galimybes, o jas nulems dabar esantys bejėgiai kūdikiai. Viešpats Jėzus daug kartų sakė, kad dangaus karalystė priklauso kūdikiams. Kai kūdikiai paaugo, Jis laimino juos. Išminčiai, kunigai, valdovai, niekino Jėzų, o kūdikiai giedojo Jam osanas. Jėzus pasirinko savo sekėjais ir Evangelijos skelbėjais ne išminčius ir valdovus, bet nuoširdžius žvejus. Dieviškas veikimo būdas pasauliui yra niekingas ir kvailas. Skaityk 1 Kor 1,26-29.

Žmonės išsigąsta patys savo darbų. Jie gali sunaikinti patys save. Viešpats sėdi savo tvirtovėje (soste). Jis tramdo maištaujančių užmačias. Ateitis yra jo rankose.

Kas gi yra žmogus? Kodėl jam suteikta didesnė garbė negu kitiems žemės tvariniams? Kodėl jam leidžiama naudoti viską savo patogumui? Dievas jį sutvėrė panašų į save. Jis pavedė žmogui valdyti savo tvarinius ant žemės. Žmogus viešpatavo jiems visai trumpą laiką. Žmogus nupuolė ir tapo nuodėmės valdomu, menku, silpnu, niekšingu. Jis užmiršo gerbti savo Vieš-

patį ir atlikti jam skirtas pareigas. Žmogus tapo ne valdovu žemės tvariniams, bet tironu. Dievas nepaliko žmogaus. Jis teikia pagalbą žmogui per savo Sūnų.

Žmogus savo kūnu yra žemiškas, kaip žemės gyvūnėliai. Bet dvasia žmogaus paskirtis yra amžina, kaip dangaus gyventojų, angelų; paties Dievo. Nors žmogus per savo nupuolimą neteko taikingo ir teisingo valdymo, Dievas suteikė jam mokslinę išmintį. Žmogus lieka valdovu naminių, prijaukintų gyvulių, laukų ir miškų gyvūnų bei žvėrių, padangių paukščių ir vandens gyvūnų.

Šios psalmės žodžiai yra taikomi Viešpačiui Jėzui Kristui, tikrajam žmogui, antrajam Adomui, Žmogaus Sūnui. (Žyd 2,6-8; 1 Kor 15,27; Dan 7,13) Per Jėzaus malonę žmogui duodama galimybė tapti žmogumi, būti atnaujintu. Tik tokiam, atgimusiam žmogui, pažadėta amžinas gyvenimas ir viešpatavimas.

9 psalmė
DIEVAS TEISIA 1-3, PRIEŠUS NAIKINA 4-7, TAUTAS VALDO 8-11, VIEŠPATS GALI IŠGELBĖTI 12-17, IŠSIILGIMAS TEISYBĖS 18-21

1 Choro vadovui. Giesmės "Mirk dėl sūnaus" gaida. Dovydo psalmė.

2 (Alef) Viešpatie, trokštu visa širdimi Tave šlovinti, noriu skelbti visus Tavo nuostabius darbus. (Ps 138,1) 3 Trokštu džiūgauti, Tavimi vis gėrėtis; Tau, Aukščiausiasis, mano giesmė teskamba. (Ps 31,8; 92,2)

4 (Bet) Traukiasi atgal mano priešai, kniumba ir žūva Tavo akivaizdoje, (Ps 6,11; 20,9; Pat 24,16) 5 kai darai teismą ir gini mano bylą, sėdėdamas soste, teisingasis Teisėjau. (Ps 7,12; 50,6) 6 (Gimel) Pagonis Tu sugniuždei, sužlugdei nedoruosius, jų vardą visiems amžiams ištrynei. (Ps 5,7) 7 Priešų neliko, vien riogso

griuvėsiai, suardei jų miestus, ir jų nebemini niekas. (Ps 34,17)

8 (He) Viešpats per amžius sėdės soste, Jo teismo sostas tvirtai padarytas. (Ps 103,19) 9 Jis teis pasaulį teisingai, tautas bešališkai vertins. (Ps 96,13; 98,9) 10 (Vau) Viešpats — pilis prispaustiesiems, saugiausia tvirtovė nelaimėje. (Ps 38,23) 11 Pasitiki Juo, kas Jį pažįsta, Jis niekad nepaliks to, kas Jo, Viešpaties, ieško.

12 (Zain) Giedokite Viešpačiui, kuris Sione gyvena, skelbkite tautoms Jo darbus. (Ps 74,2) 13 Jis nekalto kraujo gynėjas — atsimena juos, neužmiršta vargingųjų šauskmo. (1 M 4,9) 14 (Het) Viešpatie, pasigailėk, žiūrėk, kaip aš priešų prispaustas! Nuo tikros mirties mane išvaduok, (Ps 119,153; Apd 2,24) 15 kad Tave šlovint galėčiau prie dukters Siono vartų, besidžiaugdamas Tavo pagalba. (Ps 13,6) 16 (Tet) Į savo išraustą duobę pagonys sugriūva. Jų koja įkliūva į spąstus, pačių pastatytus. (Ps 7,16) 17 Viešpats apsireiškia; teismą surengia, bedievį suraizgo pinklėm, jo paties padarytom. (Sela) (Ps 26,1; 43,1)

18 (Jod) Nedorėliai ir visi pagonys, Dievą užmiršę, į mirties buveinę eina. 19 (Kaf) Varguolis nebus pamirštas amžiais, bedalio viltis niekuomet nebus veltui. (Ps 74,49) 20 Viešpatie, pakilk, tegul nesidžiaugia niekingi, tebūna suruoštas teismas pagonims Tavo akivaizdoje. (Ps 80,3) 21 Įvaryk jiems, Viešpatie, baimę; pagonys težino, kad jie — tiktai žmonės! (Sela) (Ps 59,14)

Kokia proga ši psalmė parašyta nėra žinoma. Psalmės gaida, "Mirk dėl sūnaus", paveikė kai kuriuos ją skirti Dovydo sūnaus Absalomo mirties proga. Kiti ją skiria Nabalo ir net Goliato mirčiai. Atrodo, kad psalmė yra rašyta priešų nugalėjimo proga; greičiausiai filistėnų.

Graikų kalbos vertime, vadinamame septuaginta,

psalmės 9 ir 10 yra sujungtos į vieną giesmę. Psalmę rašant, poetas kiekvienus du skirsnelius pradėjo hebrajų alfabeto eile vis kita raide. Skliausteliuose yra hebrajų alfabeto raidės.

Poetas šlovina Viešpatį už jo nuostabius pergalės darbus.

Dovydas dėkoja Dievui, kad Jis istorijos bėgyje apsireiškia, kaip teisiantis Viešpats. Kai Viešpats pasirodo, priešas žlunga ne tik kovodamas, bet ir traukdamasis. Jų miestai paversti griuvėsiais, jų vardas nebeminimas. Jie dingsta iš istorijos. Dovydas džiūgauja, kad tai daro Dievas. Jis įvykdo teisę.

Viešpats yra visos žemės teisingas Valdovas ir Teisėjas. Jis teisia nešališkai, iškelia prispaustųjų teisę. Kas Jį, kaip tokį pažįsta, pasitiki Juo ir ieško pas Jį pagalbos.

Dievas neužmiršta nekaltųjų, girdi jų maldą, gelbsti. Dovydas pats jaučiasi prispaustas, mirties pavojuje, prašo pagalbos. Poeto tikslas yra šlovinti Viešpatį. Labai dažnai yra taip — neteisieji (pagonys) daro planus nekaltus skriausti, pražudyti. Jie patys įpuola į jų pačių paruoštas pinkles.

Poetas žino, kad neteisieji nevykdo teisės ir Dievo neklauso. Taip jie tolsta nuo tiesos, eina į mirtį. Teisusis daug kenčia nekaltai, bet jis nėra užmirštas. Dievas savo laiku įvykdys teisę ir visiems neteisiems galiūnams įrodys, kad jie yra tik žmonės. Jų pikti planai ir jie patys sužlugs.

10 psalmė
NETEISIŲJŲ ĮŽŪLUMAS 1-11, VIEŠPATS VYKDO TEISĘ 12-15, IŠKLAUSO MALDAS 16-18

1 (Lamed) Viešpatie, kodėl nutolai, kodėl nelaimės metu slėpiesi? (Raud 3,56) 2 Bedievis didžiuojasi, nuo jo nelaimingasis kenčia, pakliūva į pinkles, ano suma-

nytas. 3 Jis, patenkinęs įgeidžius, giriasi, gobšuolis didžiuojasi ir niekina Viešpatį. 4 (Nun) Jis juokiasi iš Viešpaties: "Niekas manęs nenubaus: juk nėra Dievo!" 5 Tokios jo mintys. Jam visada viskas klojas, per toli nuo jo Tavo sprendimai, jis visus savo varžovus niekais laiko. (Žyd 12,27; Am 6,3) 6 Jis mano savo širdyje: "Niekas manęs nepajudins, per kartų kartas neturėsiu nelaimių". 7 (Pe) Jo burnoje vien tik keiksmas, smurtas, apgaulė; jo liežuvis vargą ir neteisybę audžia. (Rom 3,14) 8 Tyko prie kelio kur įsilindęs, iš pasalų nekaltąjį žudo. 9 (Sade) Jis seka akimis varguolį, tūno, gerai prisidengęs, kaip liūtas tankynėje, vargšą kėsinas pagrobti, — čiupti ir vilkti į tinklą. (Ps 37,32) 10 Puola pagūžom, ir vargšai žūva jo kietoje rankoje. 11 Jis mano savo širdyje: "Tai Dievui nerūpi, Jis nusigręžęs, nieko nematys". (Job 22,13; Ps 94,7)

12 (Kof) Viešpatie Dieve, pakilk, pakelk savo ranką, neužmiršk vargdienių! 13 Ko gi bedievis prieš Dievą burnoja? Jis, mat, sau širdyje tarė: "Tu nenubausi".

14 (Reš) Tu gi regi aimanas, kančią; Tu prie savęs juos priglausi. Vargdienis Tau atsiduoda, — našlaičiui padėsi. (Ps 68,6) 15 (Šin) Ranką sutriuškink bedieviui, pikteivai; jo nedorumą nubauski — neliks iš jo nieko. (Ps 37,10,36)

16 Viešpats karalius viešpatauja per amžius, iš Jo žemės pagonys išnyks. (Ps 29,10; 146,10; Jer 10,10) 17 Tenkini, Dieve, vargšų troškimą, širdį jiems guodi, girdi jų maldas. 18 Gini Tu našlaičio ir prispaustojo bylą. Šios žemės žmogus daugiau nebesiautės.

Žmogus be tikėjimo elgiasi neteisingai, įžūliai, giriasi savo blogais darbais, kitus skriaudžia, žudo, savo sąžinės balso neklauso, mano, kad jam visada seksis. Teisusis labai kenčia ir klausia: "Kodėl Dievas nesutramdo niekšų?"

Tokių ir panašių pergyvenimų yra labai daug rea-

liame gyvenime. Milijonai tikinčiųjų kentėjo ir žuvo nuo netikinčių religijos (pagonių ir krikščionių) vadų. Politiniai tironai elgiasi panašiai. Kartais jie kalba prisidengdami "tiesa". Jie sako: "Elkis teisiai ir nebijok nieko". Kai teisiesiems reikia kentėti nuo tironų dešimtmečius ir šimtmečius, yra labai sunku. Tad nenuostabu, jei kyla klausimas kodėl?

Poetas meldžia: "Viešpatie, kelkis, įvykdyk teisę, išgelbėk vargdienius, kurie pasitiki tavimi". Panašiai meldė ir meldžia, troško ir trokšta teisieji. Dievas yra kantrus. Jis laukia paskirto laiko ir teikia ištvermę saviesiems.

Gyvenimo padėtis nepasikeitė, bet vidujinis užtikrinimas yra: "Dievas viešpatauja". Tikintysis (poetas) Dievo nekaltina. Dievas jam teikia paguodą ir galią ištverti. Poetas žino, kad engėjai yra tik žmonės. Jie yra nupuolę, menki, niekšai; patys kenčia. Jei jie neatsivers, jie pražus amžinai. Dievas teis teisingai.

11 psalmė

BĖK! 1-3, DIEVAS TVARKO, STOVĖSIU! 4-7

1 Choro vadovui. Dovydo.

Prie Viešpaties randu prieglaudą, kodėl jūs man sakote: "Skrisk, kaip paukštelis į kalnus!?" (Ps 2,12) 2 Tempia nedorėliai lanką, prie virvelės strėlę jau deda: patamsyje šaudys tiesaširdžius. 3 Kai pamatai griaunami, ką gi begali teisusis?

4 Viešpats savo šventovėje, danguje stovi Viešpaties sostas. Jo akys stebi, žmonių vaikus jos tyrinėja. (Abak 2,20; Iz 66,1; Mt 8,34) 5 Viešpats teisųjį tiria, taip pat ir bedievį. Kas myli smurtą, tuo biaurisi Jis. (Ps 5,5) 6 Lis ant bedievių žarijos, svilins ugnis su siera, jų lemtis bus įkaitusi vėtra. (5 M 29,23) 7 Viešpats teisus, — Jam miela teisybė, dorieji regės Jo veidą. (Ps 33,5; 45,8)

Šioje psalmėje Dovydas išreiškia ne maldą, bet išpažinimą. Kokia proga ši psalmė rašyta nežinome. Ji, kaip ir kelios sekančios, labai tinka Dovydo persekiojimo laikui iš karaliaus Sauliaus pusės.

Tuo laiku, kai jokios teisės nebuvo laikomasi, kai tironas darė, ką panorėjo, — žmogiška išmintis ir ištikimi draugai sakė: "Bėk!" Galima suprasti: pasitrauk iš krašto, arba užsidaryk savyje, tylėk, nebeskelbk tiesos. Kai nebesilaikoma įstatymų ir tiesos, ką begali atsiekti? Dievo Žodis sako: "Kas tiki, tas nebėga". (Jr. 28,16) Tą sakė Dovydui vidujinis balsas. Jis jo klausė ir sakė: "Stovėsiu!"

Kai mano tėvynėje nebebuvo laikomasi jokių įstatymų, žmonės buvo gaudomi ir šaudomi, kaip čia psalmėje sakyta, pažinau du draugus. Vienas, susitaręs su žmona, išvažiavo ieškoti priemonių pasitraukti iš krašto. Bevažiuojant, jam sakė vidujinis balsas: "Ko tu bijai, Aš esu gyvas, viskas yra mano, galiu išlaikyti tave". Tas balsas buvo toks stiprus, kad jis grįžo į namus. Žmona labai nustebus klausė: "Ar taip greit viską sutvarkei?" Jis liko tėvynėje. Dievas naudojo jį dideliems darbams. Antrasis drauge su žmona meldė Dievą, kad parodytų, ką daryti. Jiems buvo sakyta: "Pasitraukite iš tėvynės". Svetimame krašte, Dievas naudojo juos dideliems darbams. Taip, yra gyvas Dievas, jis atsako į maldas ir tvarko kiekvieno gyvenimą.

Dovydui buvo aišku, kad Dievas yra su juo; Jis yra danguje ir žemėje, viską mato ir tvarko. Jis myli visus, bet bjaurisi, kurie neteisybę daro. Niekšus, kurie neklauso nei Dievo Žodžio, nei savo sąžinės balso, Jis sunaikins, o teisieji matys Jo veidą. Visos žmonių neteisybės, nors jos ir ilgai tęsiasi, yra tik laikinos, jos praeis. Dievo teisė pasireikš!

12 psalmė
SUNYKIMAS 1-5, DIEVO PAŽADAS 6-9

1 Choro vadovui. Oktava. Dovydo psalmė.

2 Viešpatie, gelbėk! Nyksta dievotieji, išnyko dorieji žmonijoje. (Iz 57,1) 3 Jie vienas kitam meluoja, šir-

dimi veidmainiauja ir lūpomis klastoja. 4 Viešpats tegul aptalžo klastingas lūpas, puikybės pilną liežuvį. (Gal 5,12) 5 Jie sako: "Galingą turime liežuvį, puikios mūsų lūpos, kas mums mūsų viešpats?"

6 "Dėl apiplėšto prastuolio, dėl vargšo dejonių dabar Aš pakilsiu", taip sako Viešpats; "tikrai išgelbėsiu tą, kuris ilgisi mano pagalbos". 7 Juk Viešpaties Žodžiai — patys tikriausi, tai tikras, liejykloje nuskaistintas sidabras, septyniskart išvalytas. 8 Tu, Viešpatie, saugosi mus ir globosi nuo šios kartos per amžius. 9 Visuose pakraščiuose nedorėlių pilna, kai niekšybė iškyla žmonėse. (Ps 28,12)

Žmonės kalba apie blogus laikus, kai nedarbas siaučia, pinigų trūksta, prekyba merdėja, sąmyšiai ir karai kyla. Čia Dovydas mano kitokias blogybes. Kai nyksta tikėjimas, pamaldumas, tikinčiųjų tarpe gęsta meilė, jie nupuola. Tada, nors išviršinis gerbūvis būtų, viskas pradeda merdėti. Žmonės vienas kitam meluoja, apgaudinėja, bučiuojasi ir tuo pačiu laiku žudosi, netenka nuoširdumo; tai velniškas pasireiškimas. Kiekvienas, o ypač valdovai, mano, kad jie gali daryti ką nori; rinkti ar skirti valdininkai vietoje vykdyti teisę, daro smurtą, ima kyšius. Tada teisieji ir vargšai dejuoja.

Dievas pats pažada savo pagalbą tiems, kurie jos trokšta. Dievas retai tuojau atsako kerštu, sunaikinimu niekšų. Jis dažniausiai suteikia vidujinį stiprumą ištverti, likti nekaltais, siekti dieviškos tiesos savo gyvenime.

Šioje vietoje "septyniskart išvalytas", rodos, manyta Dievo Žodis, o ne tikintieji. Išdidžių žmonių žodžiai yra melas, o Dievo — tiesa. Daugybę kartų žmonės, kurie nori, trokšta tiesos, patiria, kad Viešpaties Žodžiu galima pasitikėti.

13 psalmė
DIEVU PASITIKINČIO MALDA 1-6

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė.

2 Ar dar ilgai, ar visai mane, Viešpatie, užmirši? Ar dar ilgai nuo manęs slėpsi savo veidą? (Ps 44,25;

77,8; 88,15) 3 Ar dar ilgai mane spaus liūdnos mintys, sielą skaudės visą dieną? Ar dar ilgai mano priešas smarkaus? (Abak 1,2) 4 Pažvelk, išklausyk mane, Viešpatie Dieve! Apšviesk man akis, kad mirties miegu neužmigčiau. 5 Tegul mano priešas nešaukia: "Aš nugalėjau jį!" Tegul nesidžiaugia engėjai, kad aš nugalėtas. 6 Tikiu Tavo gailestingumu. Mano širdis džiaugiasi Tavo pagalba! Viešpačiui giedosiu: kiek Jis man gera padarė! (Ps 9,15)

Dovydas savo maldoje išpasakoja Dievui vargus ir ilgesį. Ar tai buvo liga, Sauliaus persekiojimai, ar kiti vargai? Džiaugsmo dienos prabėga greit, bet vargo slenka labai pamažu. Kai reikia ilgai kentėti — sunku, pavargstama, kyla abejonės. Tad nenuostabu, kad Dovydas klausia, kaip ilgai? Kada pažadas bus įvykdytas, pagalba ateis? Tikintieji, kentėdami, pavargę, labai dažnai klausė ir klausia šį klausimą. Jis daugelį kartų yra kartojamas psalmėse ir realiame gyvenime.

Kaip nuostabu, poetas atsiklaupia nusiminęs, o atsikelia džiūgaudamas. Jam maldoje paaiškėjo Dievo pažadas. Gyvenimo aplinkybės dar nepasikeitė, bet dieviškas užtikrinimas įvyko. Jis tiki Dievo pažadu, pagalba, gailestingumu. Jis gali jam dėkoti ir giedoti.

14 psalmė
NUPUOLIMAS 1-4, TEISMAS 5-7

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė.

Bepročiai nusprendė savo širdyje: "Nėra Dievo". Žmonės sugedo, bjaurybėse skendi, nebėra kas gera darytų. (Ps 53,2) 2 Viešpats į žmones iš dangaus žiūri: pamatyti norėtų, ar yra dar koks supratingas, ieškantis Dievo. (1 M 18,21; Ps 33,13; 22,27) 3 Kaip vienas visi klystkeliais eina, visi sugadinti, nebėra darančių gera, nėra nė vieno. (Rom 3,10-12) 4 Ar neatsipeikės, kurie pikta daro, kurie mano žmones ryja kaip duona ir nesišaukia Viešpaties?

5 Kurie nesišaukia Viešpaties, drebės iš baimės, nes su teisiaisiais yra Viešpats. 6 Jūs laikote nieku

vargšą, bet jo užuovėja yra Viešpats. 7 O kad iš Siono ateitų išgelbėjimas Izraeliui! Kai Viešpats pakreips savo tautos likimą, tada pradžiugs Jokūbas, linksminsis Izraelis! (Ps 53,7)

Kokia proga, ar aplinkybėse, ši psalmė rašyta nežinome. Kai kas mano, kad tai buvo karaliaus Sauliaus ar Absalomo maišto laiku. Ši psalmė yra labai panaši į 53 psalmę. Ją cituoja apaštalas Paulius Rom 3,9-20.

Dovydas vadina netikinčiuosius bepročiais. Kas nėra patyręs Dievo asmeniško apsireiškimo, gali abejoti Jo buvimu, bet daryti išvadą, kad Dievo visai nėra, yra beprotybė. Žmogus gali atrodyti labai išmintingas ir idealistas, bet nepripažinti Aukščiausios esybės (Dievo) yra beprotybė. Jei žmogus teoretiniai ir pripažįsta Dievo buvimą, bet praktiškame gyvenime nesilaiko Jo įsakymų, jis yra veidmainys, netikintis, bedievis. Ši netikėjimo ir neteisybės darymo liga yra epideminio pobūdžio. Ji yra labai paplitus visur ir visais laikais. Ką mes matome šiandien, tas jau buvo prieš tūkstančius metų. Dievas pats yra to liudininkas. Jis žiūri iš dangaus ir mato visas neteisybes, ką žmonės daro. Kai Dievas sutvėrė pasaulį, buvo viskas labai gera, (1 M 1,31) bet žmogus, per savo nupuolimą, padarė jį labai blogą. (1 M 6,5) Iš žmogaus nupuolimo ir netikėjimo išplaukia socialinė neteisybė, kitų skriaudimas ir moralinis sugedimas. Iš tos nelaimės žmogų gali išgelbėti tik atgimimas, Dievo veikianti malonė.

Teisaus nėra nė vieno. Betgi didelis skirtumas yra tarp prisipažįstančių savo kaltę bei ieškančių Dievo malonės, ir sakančių: "Nėra Dievo", — norinčių likti savo išdidume bei klydime. Dievas pasiūlo savo malonę per Kristų visiems, bet ji pasireiškia tik tiems, kurie ją priima. Dievo gelbėjimą atstumiančius — laukia teismas. Tikintieji visada ilgėjosi pagalbos iš Siono — Dievo. Ji pasireiškė per Jėzų. Jis yra ne tik Izraelio, bet visų tautų Gelbėtojas.

15 psalmė

KAS GYVENS VIEŠPATIES AKIVAIZDOJE? 1-5

1 Dovydo psalmė.

Viešpatie, kas gi viešės Tavo palapinėje, kas gyvens Tavo šventajame kalne? (Ps 84,5) 2 Tas, kas nesusitepęs vaikšto, kas elgiasi teisingai, kas iš širdies kalba tiesą, (Iz 33,15) 3 kas liežuviu nešmeižia, kitam nieko pikto nedaro, neplūsta kaimyno; (Job 27,4) 4 kas nedorėlį smerkia, o Viešpaties bijančius gerbia; kas priesaikos laikos, net patirdamas skriaudą, (2 Kar 3,14) 5 be palūkanų skolina, nepriima kyšių prieš žmogų nekaltą. Kas šitaip elgias, bus tvirtas per amžius.

Keturioliktoje psalmėje sakyta, kad nėra nė vieno teisaus. Penkioliktoje klausiama, kas gyvens Viešpaties artybėje? Atsakymas — kas teisingai ir ištikimai elgiasi. Izraelitai suprato šventove tą palapinę, kurią jie nešiojosi tyruose, o šventąjį kalną, Siono kalną Jeruzalėje, ant kurio Saliamonas pastatė šventovę.

Klausimas statomas pačiam Viešpačiui Dievui. Atsakoma Šventuoju Raštu. (3 M 19,2) "Jūs privalote būti šventi, nes Aš esu šventas, jūsų Viešpats Dievas". (Iz 33,14-17)

Izraelitai nesuprato to, kas Naujajame Testamente sakyta Žyd 10,19, kad Jėzus yra šventovė. Jėzus labai panašiai atsakė turtingam jaunuoliui, kaip šioje psalmėje rašyta. (Mt 19,17) Daryk ir gyvensi! Taigi daryk! O kur gauti galią daryti? Atsakymą mums duoda Naujasis Testamentas. Jėzaus auka, Jo kraujas, apvalo visus nešvarumus. Jis tikinčiam duoda galią daryti. (Jn 1,12)

16 psalmė
VIEŠPATIES DRAUGYSTĖ — LAIMĖ 1-6, PRISIKĖLIMAS 7-11

1 Dovydo odė.

Globok mane, Dieve: prie Tavęs glaudžiuosi. (Ps 25,20) 2 Tariau Tau: "Dieve, Tu mano Viešpats, man be Tavęs nebus gera". (Ps 77,17) 3 Šventuosius, krašto garbinguosius, myliu nuoširdžiai. 4 Kurie svetimus dievus sekioja, daug turi kentėti skausmų. Aš kraujo aukų jiems neaukosiu, savo lūpų jų vardais nesutepsiu. (Ps 32,10; Iz 1,11,15) 5 Viešpats yra mano paveldėtas turtas, taurė mano laimės, Jo rankoje mano likimas. (Raud 3,24) 6 Matuokle paskyrė man žavingą dalį, aš toks laimingas, paveldėjimą gavęs.

7 Aš šlovinu Viešpatį, kuris patarimą man teikia; širdis įspėja mane net naktį. 8 Akyse nuolatos Viešpats man stovi, Jis mano dešinę remia — aš nedrebėsiu. (Apd 2,25) 9 Džiaugias mano širdis, krykštauja siela, ir mano kūnas saugiai gyvens. (Ps 13,6) 10 Juk manęs nepaliksi mirusiųjų buveinėje (Šeol), Tu man, savo ištikimajam, neleisi trūnyti, (Apd 2,27,31; 13,35) 11 man parodysi kelią į gyvenimą, pilna man bus laimė Tavo akivaizdoje; Tavo dešinėje bus per amžius linksmybė.

Dovydo odė — psalmė. Kai kas verčia — auksinė psalmė. Ji yra verta daugiau negu auksas. Joje rašyta apie Jėzų ir Jo prisikėlimą. Taip aiškino apaštalas Petras Apd 2,24-32, ir apaštalas Paulius Apd 13,36. Dovydui buvo Viešpats tikrasis džiaugsmas ir laimė. Jis nuoširdžiai norėjo garbinti Viešpatį su tikinčiaisiais, bet atsisakė draugystės su dievaičių garbintojais. Izraelitai vartodavo taurę tikybinėse apeigose, ypač valgant Velykų vakarienę, iš Egipto išvedimo šventės proga. Paveldėjimas primena pažadėtosios žemės padalinimą. (Joz 13-22) Poetui Viešpats yra viskas: džiaugsmas,

laimė, paveldėjimas! Gera tam, kuris taip gali garbinti Viešpatį, savo Gelbėtoją ir Išganytoją!

Giedotojas džiaugiasi asmeniška Dievo draugystės patirtimi. Jis ją jaučia ir nakties glūdumoje. Ta Dievo malonės patirtis visada yra gyva. Ji paliečia ne tik sielą (dvasią), bet ir kūną; teikia jam pasitenkinimą, džiaugsmą, gydymą. Giedotojas žino, kad ir mirtis nesunaikins jo, bet teiks jam dar gilesnę draugystę su Dievu, ir jo kūną Dievas prikels. Dievas buvo ir yra Tvėrėjas ir Valdovas. Jis iš nieko sutvėrė pasaulį ir mirusius prikels gyvenimui. Tad ir mirtis nebaido jo, bet neša viltį ir džiaugsmą.

Senojo Testamento pranašai, pilną įvykdymą, prikėlimą iš mirties, rodė į Mesiją — Kristų. Tad ir psalmė yra pilnai išpildyta Jėzaus mirtyje ir prisikėlime.

17 psalmė
DOVYDO MALDA 1-5, GELBĖK NUO ĮTŪŽUSIŲ PRIEŠŲ 6-12, GIRIUOS VIEŠPAČIU 13-15

1 Dovydo malda.

Viešpatie, paklausyk teisiojo skundo, išgirsk, kai Tavęs maldauju. Teišgirsta Tavo ausys maldą iš mano neklastingų lūpų. (Ps 4,2; 5,2) 2 Iš Tavęs teišeina mano sprendimas, tegul Tavo akys mato teisybę. (Ps 43,1) 3 Gali tirti mano širdį, slapčia naktį lankyti, ugnimi išbandyti mane: manyje neteisybės nerasi. (Ps 139,1) 4 Nesu nusikaltęs pagal žmonių papročius. Kaip Tavo lūpos įsakė, vengiu smurto kelio. (Ps 7,10) 5 Mano žingsniai tvirtai laikėsi Tavo takų, mano kojos nesvyravo.

6 Šaukiuosi Tavęs, išklausyk mane, Dieve! Atkreipk į mane savo dėmesį, išgirsk mano žodį. 7 Pasirodyk, kad esi nuostabiai gailestingas ir nuo priešų gini, kas tik Tavo dešinės laikosi. 8 Saugok mane kaip savo akį, po savo sparnų šešėliu slėpk mane nuo nedorėlių smurto. (Zach 2,8; Ps 57,2) 9 Mane ratu supa įtūžę priešai: 10 jų storžieviškos širdys, liežuvis pagyrūnų.

11 Dabar jie aplink mane zuja, subedę akis, mane rengiasi žemėn parblokšti. 12 Panašūs į liūtą, kai tas grobio tyko, į liūto jauniklį, kuris tupi lindynėje. (Ps 10,9)

13 Pakilk, Viešpatie, juos pasitik ir partrenk; apgink savo kalaviju mane nuo bedievių. 14 Viešpatie, savo ranka gink mane nuo mirtingųjų, — nuo šiuo pasauliu pasitenkinančiųjų. Tegul jie sau minta iš Tavo gėrybių, tegul jų vaikai sočiai prisivalgo, tegul net ir pertekliaus palieka saviesiems vaikams. (Lk 16,25; Fil 3,19) 15 O aš, gyvendamas teisiai, Tavo veidą regėsiu, pabusiu — Tave išvydęs, gėrėsiuos. (Mt 5,8)

Kokia proga ši psalmė rašyta galime tik spėlioti. Meldėjas laukia teismo. Jis kaltinamas neteisiai. Labai dažnai tikintys buvo ir yra pasmerkiami neteisingų teisėjų, remiantis neteisingais parodymais ir įstatymais. Poetas apeliuoja savo bylą į aukščiausią ir teisingiausią teisėją — Dievą. Dievas žino jo nekaltybę, mato jo visas mintis ir nakties tamsumoje. Meldėjas yra nusikaltėlis, kaip kiekvienas žmogus, bet šiuo atveju, šiame reikale, jis yra visai nekaltas. Panašiai kalbėjo ir apaštalas Paulius Cezarėjoje. (Apd 24,16)

Meldėjas elgėsi visai kitaip negu pasaulio žmonės. Kas ne tik tiki, bet ir laikosi Dievo Žodžio, tas ir elgiasi bei kalba teisingai. Dievo Žodis yra jo gyvenimo taisyklė.

Rašytojas yra apsuptas įtūžusių priešų. Jie yra tikri jį parblokšti, visai nugalėti, sunaikinti. Jie nesiskaito su jokia teise. Jie tyko iš pasalų savo aukos, lyg žvėris savo grobio.

Tikintieji ir teisieji turi daug priešų. Pats Dievo Sūnus jų turėjo. Rašytojas jiems pasipriešinti nepajėgia. Jis meldžia Dievą pagalbos. Jis laiko Dievo įstatymą savo gyvenimo taisykle, pasitiki Dievu ir meldžia išgelbėti (apsaugoti) jį kaip akies obuolį. Akis yra labai opi

ir nuostabiai apsaugota. Višta dengia savo vištyčius sparnais, o Dievas gali apsaugoti savo sparnų šešėliu.

Nė vienam nėra malonu kentėti, todėl poetas prašo Dievą apginti ir išgelbėti jį nuo priešų. Daugelis žmonių skaito didele palaima žemiškus turtus. Gyvenant jie yra reikalingi. Jie yra žemiški ir laikini, patenkina kūną, o sielai (dvasiai) dažnai yra kenksmingi. Poetas visai nepavydi jų savo priešams. Jis pats žino ką geresnio, kas jo dvasią patenkina, kas turi amžinybės vertę. Šis amžius baigsis ir žemiški turtai nustos reikšmės. Poetas graibstosi ne žemiškų gėrybių, bet siekia dieviškos tiesos. Po šio gyvenimo, jis regės Dievo veidą, bus jam lygus, kaip apaštalas Jonas sako. Tuo poetas jau čia džiaugiasi!

18 psalmė
ŠAUKIUOSI DIEVO 1-7, GELBĖTOJAS REIŠKIASI 8-20, DIEVAS ATLYGINA TEISINGAI 21-30, VIEŠPATS TEIKIA PERGALĘ 31-51

1 Choro vadovui. Viešpaties tarno Dovydo, kuris kalbėjo Viešpačiui šios giesmės žodžius, kai Viešpats išgelbėjo jį nuo visų priešų ir nuo Sauliaus kėslų. (2 Sam 22,1)

2 Tada jis giedojo: "Mylėsiu Tave, Viešpatie, mano stiprybe! 3 Viešpatie, mano priebėga, uola, išganytojau! Dieve, mano uola, kur prieglaudą randu. Tu mano skydas, išganymo ramstis (ragas), globėjas". (Žyd 2,13) 4 Šlovingojo Viešpaties šauksiuos ir išvaduotas būsiu iš priešų. (Ps 146,2) 5 Iš visų pusių daužė mane mirties bangos, pražūtingieji srautai baugino; (Ps 55,5) 6 apraizgytas buvau šeolio (pragaro) pinklių, gausybės pragaištingųjų spąstų. 7 Sielvarte šaukiausi Viešpaties, savo Dievo pagalbos, — Jis savo šventovėje mano balsą išgirdo, mano šauksmas Jo ausį pasiekė. (Jon 2,3)

8 Susvyravo, sudrebėjo žemė, kalnų pamatai trankomi virpėjo, kai Viešpaties rūstybė nirto. (Ps 68,8) 9 (Iš nosies) kilo dūmai, (iš burnos) veržėsi naikinančios liepsnos, įkaitusios žarijos skraidė. (2 M 19,16; Ps 97,3) 10 Palinko dangus, nužengė Viešpats, tamsūs debesys buvo po Jo kojų. (Ps 97,2) 11 Jis sėdėjo virš cherubinų ir skrido, vėjo sparnai Jį nešė. 12 Jo apsiaustas — tamsybės, juodi vandenys supo Jį, debesys slėpė Jį. (Iz 50,3) 13 Pro Jį žaibų genami, debesys lėkė; krito ledai, liepsnojo žarijos. (Joz 10,11) 14 Aukštybėse Viešpats sugriaudė, paleido Aukščiausiasis balsą galingą. (Ps 29,3) 15 Ir ėmė strėles laidyti — priešus sklaidyti, žaibus plieksti — juos krikdyti. (1 Sam 7,10) 16 Jūra dugną parodė — žemės pamatus nuogus. Viešpatie, Tau griausmingai prabilus, Tavo rūstybės kvapui kylant. 17 Man iš aukštybių Jis ranką ištiesė, mane ištraukė iš tvano. (Ps 144,7; 32,6; 69,2-3) 18 Išvadavo mane iš priešų galingų, kurie manęs baisiai nemėgo ir už mane daug tvirtesni buvo. (Ps 69,15) 19 Jie puolė mane aną pražūtingąją dieną, bet mano atrama buvo Viešpats. 20 Jis mane išvedė į plačiąją erdvę, mane išgelbėjo, nes Jis myli mane.

21 Viešpats atlygino man pagal mano teisumą, Jis užmokėjo man pagal mano rankų švarumą. (Job 22,30) 22 Laikiausi juk Viešpaties kelio, nesišalinau nuo savo Dievo nusikalsdamas. (Ps 119,168) 23 Kas Jo pasakyta, man akyse vis stovėjo, niekada neatstūmiau Jo paliepimų. (5 M 17,19) 24 Prieš Jį buvau tyras, saugojaus kad nenusikalsčiau. (Ps 15,2) 25 Ir man atlygino Viešpats pagal mano teisumą, kaip švarios buvo Jo akyse mano rankos. 26 Gerajam Tu — geras, taurus — tauriajam. 27 Tyrajam Tu tyras, bet su klastingu atsargus. 28 Pavergtiesiems Tu padedi, bet priverti akis nuleisti išdidžiuosius. 29 Tu, Viešpatie, esi žiburys man, Tu, Dieve, švieti, kai man tamsu! 30 Aš su Tavimi galiu

pulti tvirtoves, su Dievo pagalba peršokti mūrus. (Ps 60,14)

31 Viešpaties kelias nesuteptas, Viešpaties Žodis ugnimi valytas. Jis skydas visiems, kurie prie Jo glaudžias. 32 Kas yra Dievas, ar ne Viešpats? Kas uola, ar ne mūsų Dievas? (Iz 43,11; 44,6-8) 33 Jis mane tvirtą padarė, — saugų mano kelią. 34 Man eiklias kojas davė — kaip stirnų, į aukštumas mane iškėlė. 35 Mano rankas išmiklino kautis, mano žastus — tempti vario šaudyklę. (Ps 144,1) 36 Tu man davei išganymo skydą, Tavo dešinė stipriai laikė mane, mane ugdė Tavo gerumas. (Ps 71,21; Pat 15,33; 18,12) 37 Platų nutiesei kelią mano žingsniams, ir mano kojos neklupo. (Ps 31,9) 38 Gainiojau priešus ir gaudžiau, negrįžau atgalios, kol juos sunaikinau. 39 Sumaliau juos, kad pasikelti negalėjo, sugniužo jie man po kojų. 40 Tu padarei mane narsų kovoti ir suklupdei prieš mane atkakliuosius. 41 Priešus privertei bėgti, visus išsklaidei, kurie manęs nekenčia. 42 Jie šaukės pagalbos — niekas nepadėjo, į Viešpatį kreipėsi, Jis neatsiliepė. (Job 19,7) 43 Paleidau juos vėjais kaip dulkes, kaip kelio purvą sumyniau. (Ps 83,11) 44 Išgelbėjai mane tautų kovose, man skyrei valdyti pagonis. (Iz 65,1) 45 Nepažįstamos tautos tarnauja man, vos išgirdusios apie mane, klausė manęs. Svetimieji dėjosi man meilūs, (Apd 28,28) 46 jie apstulbo iš baimės, drebėdami išėjo iš savo tvirtovių. 47 Viešpats gyvas, garbė mano uolai! Prakilnus yra mano išganymo Dievas! (5 M 32,40) 48 Dieve, man pavedi bausti, tautas mano valdžiai pajungi. Išgelbėjai mane iš žiaurių priešų. 49 Iškėlei virš maištininkų, išplėšei iš smurtingojo rankų. (Ps 27,6) 50 Skelbiu tautoms, Viešpatie, Tavo šlovę, Tavo vardui giedu giesmes. (Rom 15,9) 51 Duodi savo pastatytam karaliui didingai laimėti. Tu maloningas savam pateptajam — Dovydui ir jo ainiams per amžius. (Ps 89,30)

Visi vargai ir persekiojimai praslinko. Dovydas sėdi karališkame soste. Jis galėtų sakyti: "Štai ką pasiekiau!" Tą daryti jis visai negalvoja. Jis peržvelgia savo nuotaikingą praeitį, dėkoja Dievui už išgelbėjimą. Dovydas jaučiasi ne karaliumi, bet Dievo tarnu. Kaip toks, jis garbina Dievą šia psalme. Jis skaičiuoja, kas Dievas yra jam, ir iš kokių pavojų išgelbėjo jį. Jis, lyg koks statybininkas, deda plytą prie plytos, rąstą prie rąsto ir mato mintyse visą pastatą. Taip Dovydas matė savo praeities gyvenimą. Ar ne daugelis ir mūsų peržvelgiame savo gyvenimą? Kam duodame garbę už tą viską?

Ši psalmė yra užrašyta 2 Sam 22 labai panašiai kaip čia. Dievas nužengia gelbėti Dovydo. Toks Dievo nužengimas yra aprašytas 2 M 19,16-18; Teis 5,20-. Dovydo gyvenime tokio žodiško išgelbėjimo nežinome. Čia aprašytas yra vaizdas. Dovydas buvo baisiame pavojuje. Dievas nesiuntė angelo išgelbėti Dovydą. Jis pats ėjo. Dievo asmenybė neaprašyta, bet jo didybė juntama. Žemė dreba, kalnai svyruoja, jūros dugnas pasirodo lyg šulai, ant kurių žemė pastatyta. Dovydo sunkiausioje ir pavojingiausioje padėtyje ateina Dievo išgelbėjimas. Tas įvyksta ne dėl Dovydo gerumo, bet dėl Dievo meilės jam. Jis išgelbėjamas ir pastatomas platumoje, karne vietos yra užtektinai gyventi ir veikti.

Šis aprašymas mums primena Dovydo sūnų — Jėzų. Jis šaukėsi Dievo. (Žyd 5,7) Jėzus atėjo gelbėti mūsų. Jis buvo pavojuje — mirtyje. Žemė drebėjo, uolos skilo. Jis kėlėsi iš mirties, buvo išvestas į plačią vietą, patį dangų.

Dovydas elgėsi teisingai Dievo akivaizdoje. Jis laikėsi Dievo duotų įstatymų ir nuostatų. Jis nežudė savo priešų iš pasalų; turėjo progų karalių Saulių nužudyti. Užimti karaliaus vietos nesiveržė, o laukė Dievo vedimo. Kai kas gali šiose eilutėse įžiūrėti fariziejiškumą — paties išsikėlimą. Betgi taip nėra. Dovydas aiškiai atskiria taurų ir tyrą nuo klastingo.

Dovydas darė klaidų ir kvailysčių. Jos nėra nutylėtos. Dovydas nusikaltęs gręžėsi į Dievą neveidmainiškai, bet nuoširdžiai, baimingai.

Iš šių eilučių 31-51, matyti, kad Dovydas visus savo laimėjimus ir garbę gavo iš Dievo, o ne pats pasiekė. Dovydas kalba apie gyvą Dievą, kuris pasireiškia ir padeda. Dievas jam davė visus gabumus; mokė jį kariauti. Dovydas buvo karys. Kartą vienas mokytas žmogus, pasiklausęs mano pamokslo, pasakė man: "Kariuomenė laimi tik savo drausme ir manevrais". Pirmą svarbiausią mūšį Dovydas laimėjo su mėtykle (įskelto medžio gabalėliu) prieš labai gerai paruoštą karį. Dievas suteikė Dovydui jėgą įtempti plieninį lanką, greitas kojas lyg stirnos. Padarė jį drąsų didžiausiuose pavojuose. Dievas teikė Dovydui pasisekimą tautą valdyti, suvienyti ją, pašalinti nesklandumus — sąmyšius, išplėsti valstybės sienas, pajungti kitas tautas. Tautos mielai tapo jo vasalais. Dovydas ne pats iškilo į tas aukštumas, bet Dievas jį iškėlė. Dovydas duoda jam garbę ir šlovę. Ką Dievas pradėjo, tą įvykdė. Žvelgiant į ateitį, ne tik Dovydui, bet ir jo vaikams galioja pažadas. Pažado viršūnė pasiekta Jėzuje Kristuje.

19 psalmė
DANGŪS ŠLOVINA VIEŠPATĮ 1-7, ĮSTATYMAS YRA DIEVIŠKA IŠMINTIS 8-15

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė.

2 Dangūs skelbia Dievo garbę, erdvės byloja Jo rankų darbus. (Ps 97,6; Rom 1,20) 3 Diena kartoja būsimai dienai, o naktis — ateinančiai nakčiai. 4 Čia ne žodžiai ir ne kalba, jų skambesio nebūtų girdėti. 5 Tačiau per visą žemę eina jų garsas, jų žodžiai ligi krašto pasaulio. (Rom 10,19) 6 Antai, Jis saulei pastatė padangtę; ji lyg nuotaka pakyla, spindinti iš savo guolio, džiaugiasi, kaip karžygys, bėgdama taku. 7 Iš vieno

krašto padangės pakyla ir antrą jos kraštą pasiekia, niekas negali nuo jos kaitros pasislėpti.

8 Tobulas Viešpaties įstatymas gaivina dvasią. Liudijimas Viešpaties tikras, išminties moko varguolius. 9 Įsakymai Viešpaties teisūs, džiugina širdis; paliepimas Viešpaties tyras, akims duoda šviesybę. (Ps 119,105; 2 Pt 1,19) 10 Viešpaties baimė gryna, išlieka per amžius; Viešpaties sprendimai tikri, visi iki vieno teisingi. (Ps 33,4) 11 Brangesni jie už auksą, už gryniausiąjį auksą; jie saldesni už medų, už korių skystimą. (Ps 119,72; Pat 8,11) 12 Tavasis tarnas suprato jų įspėjimą; kas tik laiko juos, gauna atpildą didį. (Ps 106,3) 13 Bet kas gi pastebi savo klaidą? Nuplauk mano slaptąsias kaltes! 14 Tu savo tarną nuo puikybės apsaugok, kad ji manęs nepavergtų. Tada būsiu taurus — laisvas nuo didžios kaltės. 15 Tepatinka Tau mano burnos žodžiai ir mintys mano širdies Tave tepasiekia, Viešpatie, mano uola ir išgelbėtojau mano! (Ps 104,34)

Visatos tvėrimo yra keturios psalmės: 8, 19, 29 ir 104. Šioje psalmėje pasakojama apie visatos tvėrimą ir įstatymą. Saulė, mėnulis, žvaigždės, planetos, visi visatos kūnai darė ir daro įtaką į žmones. Tas visa tampa vis didingiau. Dovydas matė dangaus kūnus, bet jis neturėjo jokio supratimo apie galaktikas (žvaigždžių sanbūrius) ir šviesos greitį. O kiek žmonija daugiau žinos apie visatą už šimto metų negu mes žinome?

Dalis žmonių, vadinamų mokslininkų, visatoje nepastebi Dievo — Tvėrėjo; priežasties kūrinių. Kita žmonijos dalis kūrinius laiko pačiu Tvėrėju, garbina juos, kaip dievus.

Psalmistas, Dievo Dvasios vedamas, išpažino tikrovę. Visatos buvimo priežastis yra Dievas — Kūrėjas. Visatos kūnai skelbia ir praneša Tvėrėjo didybę; šlovina Jį. Diena ir naktis nekalba girdimais žodžiais, bet diena sekančiai dienai džiaugsmingai skelbia Tvėrėjo

galią, o naktis sekančiai nakčiai praneša Dievo neribotą didybę. Apaštalas Paulius primena Rom 1,20, kad žmonėms įmanoma pažinti Dievą iš tvarinių. Kaip nuostabiai visatos (dangų) kūnai eina jiems skirtu keliu! Jų eiga įmanoma apskaičiuoti prieš dešimtmečius ir net šimtmečius. Pavyzdžiui, kada bus saulės ar mėnulio aptemimas.

Saulei skiriamas ypatingas dėmesys. Nuo saulės priklauso mūsų planetos visas gyvenimas. Hebrajų ir bendrai šiltųjų kraštų tautos saulę vadina vyriškąja, o mėnulį — moteriškąja gimine. Šaltųjų kraštų tautos priešingai, saulę laiko moteriškos, o mėnulį vyriškos giminės. Gal tai yra dėl to, kad saulės karštis šiltuose kraštuose vargina žmones, o mėnulis naktį atgaivina. Tad į mėnulį žiūrima kaip į motinos globą. Šaltuose kraštuose saulės šiluma daugiau reikalinga ir vertinama.

Saulės šviesa pasiekia kiekvieną kampelį; rūmus ir lūšnas. Jos puošni šviesa atrodo lyg jaunojo apsivilkimas; jos spinduliai visur pasiekia — lyg karžygio drąsa. Tad nenuostabu, kad Jėzus vadinamas pasaulio šviesa — tikroji saulė!

Visatos kūnai šlovina Viešpatį matomai (išoriniai), o įstatymas — vidujiniai. Pirmasis daugiau paliečia protą, o antrasis sielą — dvasią. Įstatymas, čia suprantamas, visas Šventasis Raštas. Tas matoma iš įvairių įstatymo vardų, kurių čia minimi šeši. 1 Tobulas įstatymas. Dorieji trokšta tobulo įstatymo, kuriame nebūtų spragų įstatymo laužytojams išsisukti. Tikintiesiems jis yra aiškiai suprantamas. Įstatymu (Dievo Žodžiu) tikrai atsigaivinama. 2 Viešpaties liudijimas. Jis yra tikras. Juo galima pasitikėti. Jis pasakoja apie Dievo pasireiškimą ir vedimą. Jis yra toks paprastas, kad ir vargingieji jį supranta. Daug liudijimų yra užrašyta išrinktosios tautos gyvenimo ir atskirų asmenų. 3 Viešpaties paliepimai. Kiek daug kartų Viešpats paliepė vykdyti, rodos, neįmanomus dalykus. O kai jie buvo įvykdomi, kaip

širdys (žmonės) būdavo atgaivinamos! 4 Įsakymas. Įsakymai pamoko, atidaro akis, kad taip yra ir įmanoma suprasti bei įvykdyti. Jie parodo Dievo reikalavimus, mus pačius Dievo Žodžio šviesoje. 5 Pagarba (baimė) Dievui. Izraelitų apeigos, kuriomis jie garbino Dievą seniai nebegalioja, taipgi ir krikščioniškos apeigos yra mažos vertės, bet Dievo gerbimas moraliniu pobūdžiu visada galios. Vogimas liks vogimu, melas — melu, meilė — meile. 6 Teismas. Viešpaties sprendimai yra teisingi. Juos patirs kiekvienas.

Viešpaties įstatymas liečia žmogaus laikiną ir amžiną gyvenimą. Kuris į įstatymą (Dievo Žodį) įsigilina, tam tampa jis vertingesnis už visus žemiškus turtus. Auksas išreiškė ir dar išreiškia žemiškų vertybių visumą. Tikinčiam įstatymas, Dievo Žodis, yra vertesnis, brangesnis, už auksą. Tikintys, kurie renka žemiškas gėrybes ir jų širdys trokšta jų, parodo kiek jiems vertas tikėjimas. Daugelis kalba apie tikėjimą, bet jų darbai ir gyvenimas rodo priešingai; tai veidmainiai. Medus buvo ir dar yra mėgiamas. Panašiai yra su Dievo Žodžiu. Tai nemanyta vien tik jį skaityti ir klausytis, bet širdimi mylėti ir gyvenime vykdyti. Viešpats Jėzus pats pasakė ir gyvenimu įrodė, kad krikščionį parodo meilė. Kiek kas myli, tiek jis yra krikščionis. Korių syvas yra taurusis medus, kuris teka iš korių.

Taip, kas laikosi dieviško įstatymo, tas įgyja neribotą palaimą čia ir amžinai. Dievo Žodis (įstatymas) atidengia mums mūsų trūkumus, klaidas, neįvykdytas, praleistas progas. Poetas užbaigia didingąją psalmę paprasta malda. Jo prašymas yra, kad jo žodžiai ir širdies troškimai, mintys, gerbtų, garbintų Dievą. Dovydo tikėjimo ir gyvenimo pamatas, uola, yra Viešpats!

20 psalmė
VIEŠPATIE, PADĖK KARALIUI 1-5, VIEŠPATS TIKRAI IŠKLAUSO MALDAS 6-10

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė.

2 Teišklauso Viešpats tave sielvarto dieną, tesaugo tave Jokūbo Dievas. (Ps 18,10) 3 Tegul iš savo šventovės tau siunčia pagalbą, tepadeda tau iš Siono. 4 Visas tavo dovanas teatsimena Viešpats; tavo deginamoji auka miela Jam tebūnie. (Sela). 5 Ko trokšta tavo širdis, tau teduoda, tepadeda kiekvieną sumanymą vykdyti. (Ps 21,3)

6 Mus Tavo pergalės džiugins. Vėliavas kelsime savo Dievo vardu. Visus tavo prašymus teįvykdo Viešpats! (Ps 33,21) 7 Žinau, kad Viešpats savo pateptajam padėjo, iš savo šventojo dangaus jį išklausė ir parėmė savo dešiniosios galybe. 8 Vieni pasitiki savo žirgais, kiti — kovos vežimais, o mes šaukiamės savo Viešpaties Dievo. 9 Anie sugniūžo ir žuvo, o mes tebestovime tvirtai. (Ps 9,4) 10 Viešpatie, pergalę duok karaliui, atsiliepk mums tą dieną, kai Tave maldaujame. (Ps 12,2)

Nėra žinoma kokia proga ši psalmė parašyta. Tiek yra aišku, kad ji rašyta Dovydui esant karaliumi. Dovydas ne pats meldžia, bet tauta meldžia Dievą padėti jų karaliui. Senojo ir Naujojo Testamento tikintieji dažnai meldė vieni už kitus. Psalmė skirta karaliui. Bet prisimintina, kad ir Mesijas yra Karalius— tikrasis Karalius.

Sielvarto diena. Dievas išrinko ir paskyrė Dovydą karaliumi. Sielvartų ir vargų nepašalina karališkas vainikas ant galvos ir Dievo veikianti malonė širdyje. Tikintieji turėjo ir turi vargų. Visų darbų ir planų pasisekimas priklauso nuo Dievo palaimos ir pagalbos. Maldų išklausymas nėra lyg sudaryta sutartis, kuri kelis metus galioja. Maldos išklausymą vis reikia gauti iš Dievo naujai.

Nuostabus išsireiškimas: "Žinau, kad Viešpats savo pateptajam padėjo!" Daug tokių užtikrinimų randame Šventajame Rašte. Tai yra tikėjimas gyvuoju, galinguoju Dievu. Dar kova nepradėta, bet jau džiaugiamasi pergale, keliamos vėliavos. Netikintys (pagonys) pasitiki medžiaga: ginklais, kariais. Tikintys viską daro, ką gali, iš savo pusės, bet jie žino Dievą danguje valdantį ir žemėje žmonių reikalus tvarkantį. Daug kartų istorijoje kartojasi, kad galingieji žūna, o tikintys Dievą laisvi — išlieka. Jie už visas pergales ir laimėjimus šlovina Dievą.

21 psalmė
VIEŠPATS YRA JĖGA 1-8, JIS SUNAIKINS PRIEŠUS 9-14

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė.

2 Viešpatie, džiaugiasi valdovas Tavo galybe, džiūgaute džiūgauja dėl Tavo pagalbos. 3 Suteikei jam, ko širdis geidė, neatsakei, ko maldavo jo lūpos. (Sela). (Ps 20,5; 37,4) 4 Jį ypatinga palaima apdovanojai, ant galvos jam uždėjai aukso karūną. (Ps 132,18) 5 Prašė Tavęs gyvenimo, ir Tu davei jam, davei gyvenimą ilgą, per amžių amžius. (Rom 6,9) 6 Didi jam garbė dėl Tavo pagalbos; padarei jį garsų, didingą. (Ps 8,6) 7 Tu jį padarei amžiams palaima, savo veido šviesa jam pažėrei laimę. (1 M 12,3) 8 Karalius gi Viešpačiu pasitiki, tad Aukščiausiojo malonė neleis jam svyruoti. (Ps 102,28)

9 Suras Tavoji ranka visus priešus, sugaudys dešinė visus kenkėjus. (Am 2,14-15) 10 Iš jų laužą sukursi aplankymo dieną ir rūstingai, Viešpatie, juos sunaikinsi: sudegins juos ugnis. (2 M 14,24) 11 Jų palikuonis nušluosi nuo žemės, jų atžalas iš žmonių tarpo. (Ps 109,13; Mt 3,20) 12 Jie kėsinsis Tau kenkti, pins apgaules, bet nieko tuo nelaimės. (1 M 50,20) 13 Priversi juos bėgti, jiems tiesiai į veidą nukreipsi šau-

dyklę. 14 Tu, Viešpatie, galingai pakilk, mes šlovinsime ir girsime Tavo galybę. (Ps 80,3)

Atrodo, kad psalmė 21 yra tąsa 20-sios psalmės. Dvidešimtoje psalmėje buvo šaukiamasi Dievo pagalbos. Gautas užtikrinimas. Dvidešimt pirmoje — kova laimėta. Krinta į akis, kad karaliui jokios garbės neduodama, bet iškeliama Dievo suteikta pagalba. Viskas, ką karalius turi, yra Dievo dovana. Tauta ir karalius džiūgauja ne karaliaus pergale ir jo sugebėjimais, bet Dievo pagalba. Viešpats suteikė karaliui: pagalbą, pergalę, laimę, pasisekimą, ilgą amžių, garbę, didybę, turtą, aukso karūną, net palaimą, kuri tęsis amžiais. Kam duodame mes garbę? Dievui ar žmogui?

Taip, Dievas yra meilė, bet Jis yra ir teisėjas. Kurie priešinasi tikintiesiems, tie priešinas pačiam Dievui. Neatsiverčiantys bus pagaliau sunaikinti. Sprendimą darys ne Dovydas, o pats Viešpats Dievas. Apie netikinčiųjų pasmerkimą kalba ne tik Senasis Testamentas, bet ir Naujasis. (Žyd 10,31; 12,29). Pats Jėzus kalbėjo apie paskutinį teismą, netikinčiųjų pasmerkimą. "Tu juos uždegsi lyg krosnį". Tas reiškia, kad jie degs tartum krosnyje.

22 psalmė
DVASINĖ AIMANA 1-12,KŪNO KANČIOS 13-22, SUŠVINTA VILTIS 23-32

1 Choro vadovui. Giesmė "Briedė auštant" gaida. Dovydo psalmė.

2 Mano Dieve, mano Dieve, kam gi mane palikai? Negelbsti manęs, neklausai mano dejonių. (Mt 27,46; Mk 15,34) 3 Dieve, šaukiuos tavęs dieną, bet Tu neatsiliepi, ir naktį šaukiuosi — nėra man ramybės. 4 Tu esi šventas ir viešpatauji. Izraelis šlovina Tave. 5 Mūsų tėvai pasitikėjo Tavimi, ir Tu išgelbėjai juos. 6 Šaukės Tavęs, ir buvo išgelbėti, pasitikėjo Tavimi, ir neliko su-

gėdinti. (Ps 25,2-3) 7 Aš ne žmogus, bet kirmėlė, žmonių išjuoktas, tautos paniekintas. (Mt 27,41-43) 8 Kas mane mato, pašiepia, vaiposi kraipydami galvas: 9 "Viešpačiu pasitikėjo — tegelbsti Jis Jį, teišvaduoja, jeigu Jį myli!" (Mt 27,43) 10 Tu gi man leidai gimti iš motinos, mane saugojai prie jos krūčių. (Ps 71,6) 11 Tavo globai buvau pavestas nuo gimimo, nuo pirmosios dienos buvai mano Dievas. (Ps 140,7) 12 Nesišalink nuo manęs! Vargai mane spaudžia, niekas nepadeda man. (Ps 10,1)

13 Jaučių gauja mane apsupo, Basano taurai apgulė. 14 Jie tyko manęs baisiomis žiotimis, tarsi riaumojančio plėšriojo liūto. (Mt 27,22) 15 Aš lyg vanduo ištaškytas, išnarstyti man visi kaulai. Širdis mano kaip vaškas, ištirpęs krūtinėje. (Lk 22,44; Jn 19,34) 16 Gerklė man išdžiūvus, lyg šukė, prie gomurio limpa liežuvis; į mirties dulkes guldai mane. 17 Apspito mane šunų ruja, nedorėlių aibė aplink mane zuja. Jie pervėrė mano rankas ir kojas. 18 Galiu suskaičiuoti visus savo kaulus. O jie tik žiūri, gėrėdamiesi stebi mane, 19 drabužius mano dalijas, meta dėl mano apdaro burtą. (Mt 27,35; Mk 15,24; Lk 23,34; Jn 19,23) 20 Bet, Viešpatie, nuo manęs nesišalink. Mano stiprybe, skubėk man padėti. (Ps 38,23) 21 Iš pražūties gelbėk mano sielą, iš šunies letenų — mano gyvybę. (Ps 35,17) 22 Iš liūto nasrų gelbėk, vargšą trauk — iš raguotųjų taurų.

23 Tavąjį vardą garsinsiu broliams, sueigos būryje Tave girsiu. (Žyd 2,12) 24 Kurie Viešpaties bijote, šlovinkite Jį! Garbink Jį, visa Jokūbo ainija, bijokite Jo, visi Izraelio vaikai! (Ps 32,11; 33,8) 25 Jis gi nepaniekino, neatstūmė nuskriausto vargšo, nuo jo nenukreipė veido, jo šauksmą išklausė. (Ps 9,13) 26 Tave išaukštinsiu bendrijoje, vykdysiu įžadus tarp Tavo gerbėjų. (Ps 116,14) 27 Vargšai valgys ir pasisotins, Viešpatį garbins visi, kas Jo ilgis: jų širdys gyvuos amžių amžiais. (Ps 69,33; 14,2) 28 Susipras, gręšis į Viešpatį

visų tautų žmonės, Jo akivaizdoje lenksis pagonių giminės. (Ps 72,11) 29 Viešpačiui priklauso karalystė, Jis viešpatauja pagonims. (Mik 5,1) 30 Jo akivaizdoje lenksis visi, kurie žemėje miega, kurie į dulkes nužengė — Jį šlovins. Ir aš Jam gyvensiu, 31 tarnaus Jam taip pat mano ainiai, (Iz 53,10) 32 pasakos apie Viešpatį būsimai kartai. Jie skelbs tautai teisiuosius Viešpaties darbus: "Štai ką Viešpats padarė!" (Ps 110,3)

Psalmė — mūsų Viešpaties Jėzaus kentėjimų. Iš Šventojo Rašto nežinome žmogaus, kuriam ši psalmė atitiktų. Ji tinka tik Jėzui iš Nazareto. Tad ji parašyta ne remiantis istoriniu pergyvenimu kokio žmogaus, bet yra pranašavimo psalmė apie Jėzaus kentėjimus. Ją pilnai išaiškinti ir suprasti galėtų tik tas, kuris panašiai mirtų, kaip Viešpats Jėzus. Tad aiškinimas yra labai paviršutinis. Geriausiai yra palikti klausimus atvirus, neatsakytus.

Viešpačiui Jėzui draugystė su Tėvu — Dievu buvo viskas. Viešpats neklausia kaip daugelis žmonių; kodėl aš sergu, vargstu, kenčiu? Jo klausimas yra daug gilesnis — draugystė su Dievu. Tai pirmi Viešpaties Žodžiai nuo kryžiaus. Jis meldė nakties metu Getsemanėj, ir dabar dieną ant Golgotos kalno, ant kryžiaus. Jis yra Dievo paliktas. Jis tiki ir žino, kad Dievas yra šventas; tikinčiuosius, protėvius, išklausė. Šventajame Rašte yra daugybė aprašyta maldų išklausymų ir išgelbėjimų.

Jėzus atėjo iš dangaus šlovės ant žemės. Gal tai yra mažesnis tarpas tarp žmogaus ir kirmėlės, kaip tarp Dievo ir žmogaus? Į kirmėlę nė vienas nekreipia dėmesio, jei ji suminta rangosi. Viešpats palygina save su kirmėle. Žmonės iš Jo šaiposi, vaiposi, tyčiojasi. Viešpats žino, kad Jis nuo gimimo buvo Dievo globojamas ir saugomas. Marija ir Juozapas globojo jį. Išminčiai atnešė dovanų — aukso, kad galėtų bėgti į Egiptą. Bet dabar Dievas paliko jį, į maldą ir šauksmą neatsako.

Viešpats ant kryžiaus. Kūno jėgos silpsta. Mirtis artėja. Kūnas yra lyg išlietas vanduo iš indo, nebėra kas jį drauge laikytų. Širdis silpsta — nustoja veikti. Baisus troškulys kankina. Liežuvis limpa prie gomurio. Sąnariai nebesilaiko drauge. Dievas paliko Jį. Prieš akis duobė ir kūnas pavirtęs dulkėmis. Tokius baisumus ir kančias pergyvena nukryžiuotasis.

O žmonių laikysena prieš jį! Jie Jį lyg laukiniai žvėrys apstoję tiesia dantis, nori pradėti draskyti, praryti, suėsti. Priešai mato jo kančias ir gėrisi. Jokios užuojautos pas juos nėra. Reikia manyti, kad tikrasis priešas yra šėtonas. Detaliai gal galima manyti taip: jaučiai ir veršiai — žydai. Tai gyvuliai, kurie tinka aukai. Liūtai ir šunys — pagonys. Jie netinka aukai. Tauras gali mėtyti ragais. Šėtonas geidžia visus mėtyti — sijoti. (Lk 22,31)

Įvyko dieviškas stebuklas! Viešpats kaba ant kryžiaus, o jau mato nuostabų įvykį. Didelė minia garbina Viešpatį. Pats nukryžiuotasis stovi jų tarpe ir skelbia džiaugsmingą žinią, šlovina Dievą. Jis mato vaikus ir vaikų vaikus tą patį darant. Jis mato dar didingesnį laimėjimą: Izraelis, tautos, visas pasaulis lenkias prieš Viešpatį ir liaupsina bei šlovina Dievą!

Baisiuose mirties kentėjimuose Dievas apsireiškia, Jo artybė juntama, įmanoma Jį šlovinti. Psalmės pranašavimas išsipildė. Jėzus savo dvasią pavedė Tėvo globai. Jo paskutinis žodis garsiai ištartas buvo: "Atlikta!" (Jn 19,30)

23 psalmė
VIEŠPATS MANO GANYTOJAS 1-6

1 Dovydo psalmė.

Viešpats yra mano ganytojas: man nieko nestinga. (Iz 40,11; Jn 10,12; 1 Pt 2,25; Ps 34,11) 2 Jis veda mane į vešlią, žaliuojančią pievą, leidžia ilsėtis prie vandens; (Apr 7,17) 3 mano sielą gaivina, veda mane tei-

singais takais savo garbei. (Jer 31,25) 4 Nors eičiau tamsiu mirties slėniu, nebijosiu, nes Tu drauge būsi. Tavo lazda bei ramstis drąsina mane. (Ps 46,3) 5 Tu paruoši vaišes man, prispaudėjams stebint. Aliejumi man patepi galvą, pili man sklidiną taurę. 6 Gerumas ir malonė lydi mane visas mano gyvenimo dienas. Aš liksiu Viešpaties namuose visados. (Ps 15,1)

Ši psalmė yra daugiausia žinoma ir mėgstama. Daug kas ją moka mintinai. Izraelitai ją irgi labai mėgo ir geriau jos reikšmę suprato negu krikščionys. Dovydas pats buvo kerdžius, ganė bandą, kūrė psalmes ir jas giedojo. Po tūkstančio metų tuose pačiuose laukuose kerdžiai girdėjo angelų giesmę. Jėzus sakė, kad Jis yra gerasis ganytojas. (Jn 10,11-)

Izraelitų kerdžiai nebuvo piemenėliai, arba kerdžiai — silpni seneliai. Jie buvo tvirti vyrai. Jie kartais privalėjo ir galėjo kaimenę apginti nuo plėšrių žvėrių. Ir Dovydas kovojo su liūtais bei lokiais ir juos nugalėjo. Ganykla nebuvo skirta vieta, visada toje pačioje vietoje, ganyti. Kerdžiai buvo sumanūs. Jie surasdavo tinkamas vietas ganyklai, labai dažnai lankas prie ramių upių, kame buvo pakankamai žolės bandai, vietos pailsėti ir vandens pagirdyti gyvuliams. Kerdžiai būdavo dažniausiai kaimenės savininkai, o ne samdiniai. Jie gerai pažino savo kaimenę, kiekvieną gyvulėlį vardu vadino. Tą visą ir Viešpats Jėzus minėjo Jn 10.

Bandą kartais reikėdavo vesti per pavojingas vietas, tarpukalnes, prarajas. Tas atsispindi psalmėje. Kartais kerdžiai ėjo per tamsius slėnius, nejautė savo ganytojo (Viešpaties) artybės. Jie meldėsi, šaukėsi, į Viešpatį. Jis buvo ir yra arti tamsiais laikais. Slėnys yra derlingi. Taip ir gyvenimo vargai bei pagundos labai praturtina žmogų. Žmogus, vargęs, pažįsta geriau save, supranta kitą, pasitiki Viešpaties pagalba.

Gerasis ganytojas yra ir šeimininkas. Jis paruošia stalą — vaišes. Jis vaišina apsčiai, atgaivina ne tik kūną, bet ir sielą — dvasią. Jokie priešai to negali nei sutrukdyti, nei atimti. Ganytojas yra geras ir galingas. Jo ganymas, vedimas, gaivinimas nesibaigia čia. Jis tęsis amžinai! Tikrasis ganytojas yra Jėzus.

24 psalmė
PASAULIS YRA VIEŠPATIES 1-2; KAS TURI TEISĘ PRIE JO ARTINTIS 3-6, GARBĖS KARALIAUS 7-10

1 Dovydo psalmė.

Viešpaties žemė — ir kas joje yra, visas pasaulis ir kas jame gyva. (Ps 50,12; 1 Kor 10,26) 2 Jis jį virš jūrų pastatė, virš srovių tvirtai sukūrė.

3 Kas drįs kopti į Viešpaties kalną? Stovėti jo šventoje vietoje? (Ps 15,1-2) 4 Kas švarias rankas ir tyrą širdį turi, kas niekšingai negalvoja, kreivos priesaikos vengia. 5 Viešpats palaimins tą, gelbėtojas Dievas atlygins jam. (Iz 48,18) 6 Tai karta, kuri klauso ir ilgis Jokūbo Dievo veido. (Selė) (Ps 14,2; 27,8)

7 Atsiverkite vartai platieji, atsidarykite senovinės durys: garbės Karalius teįžengia. (Ps 118,19) 8 "Kas tas garbės Karalius?" — "Tai narsusis, galingasis Viešpats! Tai Viešpats, kautynių galiūnas!" (Ps 8,6) 9 Atsiverkite vartai platieji, atsidarykite senovinės durys: garbės Karalius teįžengia. (Zach 9,9) 10 "Kas tas garbės Karalius?" — "Tai visatos galingasis Viešpats — Jis yra garbės Karalius!" (Sela)

Viešpats Dievas yra žemės (pasaulio) savininkas. Jis ją sukūrė, išlaiko ir paskyrė kaip ilgai ji išliks. Žmogus nėra žemės savininkas, o tik užvaizdas. Jei jis neteisingai (saumyliai) naudos jos turtus gelmėse ir paviršiuje esančius, iš žmogaus bus pareikalauta atskaitomybė. Tą jau žmogus jaučia ir baiminasi. Juk jaučiamas

energijos trūkumas, oro ir vandens užteršimas. "Išmintingasis" — žmogus iš to neištruks, gamta jam pasidarys priešinga, pareikalaus atskaitomybės. (Job 20,27)

Anų laikų žmonės įsivaizdavo žemę pastatytą ant vandens lyg kokius rūmus. Šiandien mes galvojame ir žinome, kad yra kitaip. Tačiau tas yra dar nuostabiau. Mūsų planeta, taipgi ir visi visatos kūnai, laikosi erdvėje — visai ant nieko. Tą jau ano laiko kai kurie išminčiai nujautė. Jobas sakė: "Tu pakabinai žemę ant nieko." (Job 26,7) Tada žmonėms atrodė žemė lyg didingi rūmai, o šiandien mums — visai maža visatos dulkelė!

Psalmėje iškyla visai nauja mintis. Kas turi teisę artintis prie Dievo; Jo šventojo kalno? Pirminė mintis galėjo būti Siono kalnas, ant kurio buvo pastatyta šventovė. Kai kas mano, kad ši psalmė buvo parašyta Sandaros skrynios įnešimo proga į šventovę iš padangtės. Mintis yra daug gilesnė — draugystė kiekvieno tikinčio su Viešpačiu. Nuostabu, kad čia neminimos išviršinės apeigos, kaip apsiplovimai, patepimai, aukos, pasninkai, pamaldos. Kalbama tik apie tikinčio išviršinį ir vidinį šventumą — rankas, širdį. Rankos — suprantamas visas žmogus: kojos, akys, liežuvis... Kas nedaro jokių blogų darbų rankomis, kojomis, akimis, liežuviu. Širdis yra vidinis žmogus. Čia išreiškiama neigiama prasme geras — negalvojimas ir nesiekimas jokių blogybių. Apie tai ir Naujajame Testamente skaitome, kad be pašventinimo siekimo nė vienas neregės Viešpaties. (Žyd 12,14) Kad tai yra žmogaus ryžtas ir Dievo malonė, paaiškėja iš "Jokūbo Dievo". Jokūbas buvo apgavikas, bet jis atsivertė į Dievą ir gavo malonę. Iš Jokūbo tapo Izraelis. Dievo karžygys ne kūno jėga, bet asmeniška malda — "nepaleisiu iki palaiminsi mane!"

Daugelis, net krikščionių deda viltį į pamaldų lankymą, pasninkus, krikštą, šventą vakarienę. Šios psalmės mintys veda toliau. Jos yra gilesnės ir teisingesnės!

Garbės karalius yra Viešpats — Javė. Gal pirminė mintis ir buvo šventovės ar palapinės vartai įnešti Sandaros skryniai? Betgi jau Senajame Testamente žmonės suprato, kad Dievas negyvena rankomis statytuose namuose. Raštas mus moko, kad tikroji šventovė yra tikintieji. (1 Kor 3,16-17) Garbės karalius yra Viešpats Jėzus. Pirmoje vietoje Jam privalo atsiverti žmonių širdys. (Apr 3,20) Jam privalo nusilenkti pragaras. Jėzus turi ir jo raktus. (Apr 9,1; 20,1) Dangus yra jo sostas. Giesmėse ir psalmėse dažnai yra pakartojimų. Kiek kartų Viešpaties Žodis pakartotinai kreipiasi į žmones atsiversti?

25 psalmė
MALDA: VESK, ATLEISK 1-11, SAUGOK, LINKSMINK! 12-22

1 Dovydo psalmė.

Viešpatie, mano siela į Tave kyla. Viešpatie, pasitikiu Tavimi, kad nebūčiau sugėdintas! 2 Dėl manęs nedžiūgautų mano priešas. 3 Niekas šlovės nepraranda, kas Tavimi viliasi, bet gėda visiems, kurie negarbingai nuo Tavęs šalinasi. (Iz 49,23) 4 Viešpatie, parodyk man savąjį kelią, išmokyk mane Tavo takais eiti. (Ps 27,11; 86,11) 5 Vesk mane savo tiesa ir mokyk, — juk Tu esi mano gelbėtojas ir Dievas, — laukiu Tavęs visą dieną. 6 Viešpatie, atsimink gailestingumą ir malones, kurias man rodei nuo amžių. 7 Užmiršk mano jaunystės kaltes ir nedorybes. O Viešpatie, atmink mane dėl savo gerumo, nepamiršk manęs dėl savo malonės! (Job 13,26; Jer 31,19) 8 Tiesus ir malonus yra Viešpats, todėl klystantiems kelią parodo. (5 M 32,4) 9 Kukliųjų mintis kreipia į tiesą, savo keliu eiti moko nuolankiuosius. 10 Viešpaties meilė ir ištikimybė yra pastovi, tiems, kurie laikosi Jo Sandaros ir įsakymų. 11 Kaltes man atleisk, Viešpatie, dėl savo vardo, — nors jų yra daugybė. (4 M 14,17-19)

12 Žmogų, kuris bijo Viešpaties, Jis jį mokys pasirinkti kelią. (Ps 32,8; Iz 48,7) 13 Jis pats gyvens laimingai, o jo vaikai paveldės kraštą. (Ps 37,9) 14 Viešpats savo gerbėjams, kaip draugas, apreikš savo Sandarą. 15 Visada mano akys į Viešpatį krypsta: Jis mano kojas išpainioja iš pinklių. 16 Pažvelk į mane ir būk man malonus, nes esu vienišas ir suvargęs. 17 Paguosk mano suspaustą širdį, išvesk mane iš bėdų. (Raud 1,20) 18 Pašalink mano vargą bei skurdą ir atleisk visas mano kaltes. 19 Matai, kaip daug mano priešų, kaip baisiai manęs jie nekenčia. (Ps 3,2; Jn 15,25) 20 Saugok mano sielą ir gelbėk mane. Neleisk man gėdytis, nes pasitikiu Tavimi. (Ps 16,1) 21 Viešpatie, nekaltumas ir teisumas tesaugo mane, nes aš laukiu Tavęs! (Job 1,1) 22 Dieve, išgelbėk Izraelį iš visokiausių nelaimių! (Ps 130,8)

Ši psalmė yra alfabetinė. Ji yra maldos psalmė. Dovydas joje išreiškia savo troškimus ir prašymus. Malda yra paprasta, kiekvienam suprantama. Nėra reikalo daug aiškinti. Psalmėje pastebimas meldimas ir prašymas vesti tiesos taku. Izraelitui buvo žinomi Dievo įstatymai. Betgi yra skirtumas tarp žinojimo ir praktiško gyvenimo. Meldėjas kreipiasi į Dievą ir prašo nepalikti jo. Gyvenime yra įvairiausių pavojų ir žmonių laukiančių tikinčio nupuolimo. Nedorėliai džiaugiasi iš to. Reikalingas Dievo vedimas, jo apsauga, stiprybė iš aukšto. Meldėjas žino, kad jis yra netobulas žmogus. Jis yra padaręs klaidų ir kvailybių iš pat jaunystės. Jų yra daug. Reikalingas atleidimas, Dievo pasigailėjimas. Tik patyręs atleidimą, įgys galią vengti klystkelius ir laikytis Viešpaties Sandaros.

Meldėjas pats nesisaugodamas ir kitų suklaidintas patyrė įvairiausių įpainiojimų, lyg į kokį tinklą. Juo žmogus didesnę atsakomybę neša, karalius, valdovas, tuo daugiau jis yra vienišas; privalo pats vienas sprendimus daryti. Jis dažnai ne tik vienišas jaučiasi, bet ir

suvargęs. Tokiam ypač reikia dieviško palinksminimo, užtikrinimo, atgaivinimo. Piktos galios ir jėgos visur ir visada siaučia, išoriniai ir vidiniai. Dieviškas išlaisvinimas ir apsauga yra labai reikalinga!

26 psalmė
DOVYDO IŠPAŽINIMAS 1-12

1 Dovydo.

Viešpatie, pateisink mane, esu nekaltas; Viešpačiu pasitikėjau, nesvyravau. 2 Viešpatie, išmėgink ir išbandyk mane, ištirk mano širdį ir sąžinę. 3 Tavo malonė yra mano akyse, elgiuos Tau ištikimai. 4 Nesėdžiu su klastingaisiais, nesilankau pas slapūnus. (Ps 1; Jer 15,17) 5 Nekenčiu piktadarių draugystės ir nesėdžiu su bedieviais. (Ps 119,28) 6 Nekaltumu plaunu savo rankas ir lankau Tavo aukurą. (5 M 21,6) 7 Viešpatie, garsiai giedu padėkos giesmę ir skelbiu Tavo nuostabius darbus. (Ps 9,2; 17,17) 8 Viešpatie, mėgstu Tavo namų buveinę, vietą, kur Tavo garbė gyvena. (Ps 27,4) 9 Neleisk man žūti su nusidėjėliais ir mano kraujo trokštančiais. (Ps 28,3) 10 Jų rankos suterštos nusikaltimo darbais ir kyšiais. 11 Aš tačiau elgiuos nekaltai. Viešpatie, išlaisvink mane ir būk man malonus! 12 Mano koja stovi lygiame kelyje; aš ir susirinkimuose Viešpatį girsiu. (Ps 22,23)

Ši psalmė yra nekaltybės psalmė. Ji panaši į septintąją. Šioje psalmėje girdime maldos žodžius, bet daugiausia joje yra išpažinimas, papasakojimas savo nekaltybės. Dovydas turėjo priešų. Jie jį kaltino neteisingai, kalbėjo apie jį kaip žudiką, apgaviką, veidmainį. Čia Dovydas pasiteisina, pasako koks jis yra. Dovydas nelaiko savęs be kaltės. 25 psalmėje jis pasisakė, kad jo klydimai ir kaltės yra didelės ir jų daug. Čia Dovydas atmeta jam prikišamus, nebūtus, kaltinimus.

Dovydas kreipiasi į Dievą ir nori, kad Jis jį ištirtų. Dievas tikrai žino širdies troškimus ir siekius. Nuo žmonių daug ką įmanoma paslėpti, bet ne nuo Dievo. Dovydas laikėsi įstatymo, vengė blogų draugysčių, veidmainių žmonių. Jis mylėjo Dievo namus, pamaldas, tikinčiuosius. Mes, Naujojo Testamento žmonės, žinome, kad Dievo namai, gyvoji bažnyčia yra tikintieji. (1 Pt 2,5) Dovydas mylėjo Dievą, tikinčiuosius ir norėjo jų draugystėje būti. Mūsų, Naujojo Testamento, amžinybės viltis yra aiškesnė.

27 psalmė
DOVYDAS PASITIKI VIEŠPAČIU, NEBIJO PRIEŠŲ 1-6, JIS MELDŽIA ATLEIDIMO IR IŠGELBĖJIMO 7-14

1 Dovydo.

Viešpats yra mano šviesa ir išganymas: ko man bijoti? Viešpats yra mano stiprybė, ko man drebėti? (Mik 7,8) 2 Kai piktadariai puola mane suėsti, jie — mano priešai, svyruoja ir krinta. (Jer 20,11) 3 Nors stovėtų prieš mane karių pulkai, nenusigąs mano širdis; nors ir karas kiltų prieš mane, aš nesvyruosiu! (Ps 3,7) 4 Vieno dalyko prašau, Viešpatie ir to vieno trokštu: gyventi Viešpaties namuose per visas gyvenimo dienas, kad galėčiau stebėti Jo darbus ir lankyti Jo šventovę. (Ps 26,8) 5 Jis paslėps mane savo padangtėje, nelaimės dieną, apdengs mane savo danga, ant uolos pastatys mane. 6 Jis pakels mane virš mano priešų, kurie mane supa. Džiaugsmo auką aukosiu Jo palapinėje, krykštaudamas giedosiu ir skambinsiu Viešpačiui! (Ps 18,49)

7 Viešpatie, išgirsk mano balsą, kai šaukiuos. Pasigailėk manęs ir išklausyk mane! (Ps 4,2; 5,2) 8 Mano širdis primena man: "Ieškokite mano veido!" Tavo veido, Viešpatie, ieškau. (Ps 24,6; Iz 45,19) 9 Neslėpk savo veido nuo manęs! Neatstumk rūstybėje savo tarno! Tu esi mano pagalba. Neatmesk ir nepalik manęs, Die-

ve, mano gelbėtojau! (Ps 13,2) 10 Nors mano tėvas ir motina paliktų mane, Viešpats tačiau priims mane. (Ps 94,16-17) 11 Viešpatie, rodyk man savo kelią ir vesk mane tikru taku, nors mano priešai ir šiauštųsi. 12 Neatiduok manęs prispaudėjų sauvalei! Sukilo prieš mane neteisūs liudytojai ir alsuoja smurtu. (Ps 31,9) 13 Tikiuosi pamatyti Viešpaties gėrį gyvųjų žemėje. (Iz 38,11) 14 Lauk Viešpaties! Būk drąsus, tvirtos širdies! Ir lauk Viešpaties! (Abak 2,3; Ps 31,25)

Čia Dovydas išreiškia savo asmenišką išpažinimą ir tikėjimą. Jam Viešpats yra viskas: šviesa ir išmintis jo gyvenimo; išganymas, išgelbėjimas iš visų vargų, nelaimių, priešų; jėga ir galia prieš priešus. Ne paties pasitikėjimas savimi, bet Viešpats yra viskas karaliui. Priešo kariuomenės supa jį. Dovydas nugali juos; jie krinta. Dievas padeda nugalėti skaitlingus priešus ir išaukština Dovydą. Tad nėra ko bijotis žmonių! Dievas Dovydui yra toks didingas, kad jis gali visko atsisakyti, jei tik jam lieka Viešpaties draugsytė! Kas Dievo vaikams gali būti vertesnio už Viešpaties artybę? Niekas! Ta draugystės vertė randama ne bažnyčių mūruose, bet Viešpatyje. Viešpats Jėzus pats gimė tvarte. Apaštalas Paulius, dėl gilaus išpažinimo Jėzaus, laikė visus žemiškus turtus, pasisekimus, garbę — sąšlavomis. (Fil 3,8)

Kai Dovydas žiūrėjo į žmones, jis buvo labai drąsus; nė vieno nebijojo. O kai jis stovėjo Dievo akivaizdoje — neteko drąsos. Jis turėjo šauktis ir prašyti Dievo atleidimo, pagalbos, vedimo, išlaikymo. Jo paties širdis jam sakė: "Ieškok mano veido!" — Viešpaties malonės. Artimiausieji žmonės — tėvas ir motina, nevisada gali padėti. Jie kartais neturi nei reikiamų jėgų, nei išteklių. Jiems patiems kartais reikia pagalbos. Jie yra tik žmonės. Juos ištinka liga ir mirtis. Pasitaiko, kad ir tėvai savo vaikus atstumia ir net žudo. Viešpats yra

daugiau negu tėvai. Jis visada gali ir nori padėti — gelbėti. Dovydas pažino žmones ir jų žiaurumus. Jis prašė Dievą gelbėti jį nuo priešų. Jie nežino jokio pasigailėjimo. Dovydui sušvito šviesa! Jo malda išklausyta. Jis regės Viešpatį gyvųjų žemėje. Atrodo, kad izraelitams gyvųjų žemė buvo gyvenimas šioje žemėje. Ar tikrybėje nėra šis gyvenimas mirštančiųjų pakalnė, o amžinybė — dangus; gyvųjų žemė?

28 psalmė
DOVYDO MALDA 1-5, MALDA IŠKLAUSYTA 6-9

1 Dovydo.

Į Tave šaukiuos, Viešpatie, mano uola! Išgirsk mane, jei tylėsi, būsiu lygus tiems, kurie nužengia į pražūtį! (Ps 143,7) 2 Išgirsk mano maldavimo balsą, kai šaukiuosi Tavęs, kai pakeliu savo rankas į Tavo švenčiausiąją buveinę! (Raud 3,41) 3 Nenustumk manęs kartu su bedieviais, su nusikaltėliais, kurie maloniai kalbasi su artimu, bet pikta mano savo širdyse! 4 Duok jiems, ko verti jų darbai ir veiksmai. Atlygink jiems, kiek vertas jų darbas; užmokėk jiems, ką jie užsidirbo. 5 Jie nepaiso Viešpaties darbų ir Jo rankų kūrybos. Jis sunaikins juos ir nebeleis atsigauti. (Iz 5,12)

6 Tebūnie giriamas Viešpats, nes Jis išklausė mano maldavimą! 7 Viešpats yra mano apsauga ir skydas; Juo pasitikėjo mano širdis! Gavau pagalbą, tad džiūgauja mano širdis, ir savo giesme šlovinu Jį. 8 Viešpats yra tvirtovė savo tautai, ir išganinga apsauga pateptajam. 9 Padėk savo tautai ir laimink savo tėvonystę! Ganyk ir globok juos per amžius. (Ps 29,11)

Dovydas meldė rimtai ir nuoširdžiai, o atsakymo nesulaukė. Viešpats buvo jam vienintelė viltis, Uola. Jei malda nebus išklausyta, jo laukia mirtis. Daugelis krikščionių pergyvena tokius laikus. Tai yra sunku, la-

bai sunku laukti. Dovydui buvo Dievas šventas, kaip švenčiausioji. Izraelitai tikėjo, kad Viešpats gyvena švenčiausiojoje.

Veidmainiai, piktadariai, apgavikai, visai nesimeldžia. Tikintis rimtai meldžia, ir jei atsakymo nesulaukia, jis nyksta. Gali kilti įvairios abejonės.

Netikintys dažnai elgiasi neteisingai ir labai žiauriai. Kai praktiškame gyvenime tą tenka matyti ir pačiam pajusti, yra sunku netrokšti ir neprašyti Dievo jiems atlyginti pagal jų darbus. Betgi Viešpats Jėzus pats meldė atleidimo priešams. Panašiai darė ir daro daugelis krikščionių. Jei piktadariai neatsivers, jie žus.

Malda tapo išklausyta! Ar įvyko išorinis pasikeitimas nežinome. Vidinis įvyko! Tokių staigių maldos išklausymų, paaiškėjimų, krikščionių gyvenime įvyksta labai dažnai. Tai yra gyvojo Dievo atsakymas. Tikras atsivertimas, gyvojo Dievo apsireiškimas, nepalieka tik pergyvenusiojo širdyje. Ką jis pergyveno, tą jis dalijasi su kitais. Taip darė ir Dovydas. Jis atsiminė visą tautą ir meldė už ją.

29 psalmė
ŠLOVINKITE VIEŠPATĮ 1-2, VIEŠPATIES BALSAS 3-11

1 Dovydo giesmė.

Duokite Viešpačiui garbę, o Dievo sūnūs (dangaus būtybės), duokite Viešpačiui garbę ir galybę! (Ps 96,7) 2 Šlovinkite Viešpaties didingąjį vardą, pulkite prieš Viešpatį šventai pasipuošę. (Ps 110,3)

3 Viešpaties balsas pasigirdo viršum vandenų! Garbingasis Dievas sugriaudė. "Viešpats viršum plačiųjų vandenų!" 4 Viešpaties balsas galingas. Viešpaties balsas didingas! (Iz 30,31) 5 Viešpaties balsas laužo kedrus. "Viešpats skaldo Libano kedrus. 6 Jis šokdina Libaną kaip veršį ir Sarjoną kaip jauniklį stumbrą", (5 M 3,8-9) 7 Viešpaties balsas įskelia ugnies liepsnas.

(Iz 66,15-16) 8 Viešpaties balsas sudrebina dykumą. "Viešpats sukrečia Kadešo dykumą!" 9 Viešpaties balsas gniuždo ąžuolus ir laužo miškus. O šventovėje visi sako: "Garbė!" 10 "Viešpats viešpatauja viršum tvano. Soste sėdi Viešpats — Karalius per amžius! 11 Viešpats tesuteikia stiprybę savo tautai! Viešpats telaimina savo tautą taika!" (Ps 28,8-9)

Dovydas kviečia žmones ir angelus duoti garbę Viešpačiui. Kokią šlovę žemės ir dangaus pulkai gali išreikšti Jam? Jie visi yra Jo tvariniai. Jie gali tik pulti ant kelių prieš Jį, Jam giedoti ir džiūgauti, gėlių žiedus barstyti ir savo papuošalus (vainikus) mesti Jam po kojų. Didžiausi papuošalai yra tyros širdys. Didžiausia pagarba Jam yra pripažinti Jį Viešpačiu; matyti Jo didybę ir audrose, Jam paklusti!

Poetas pergyveno baisią audrą ir gal žemės drebėjimą! Jūros bangos šėlo, lyg kalnai vertėsi ir į uolėtus krantus trenkėsi, lūžo. Tvirti, nepajudinami, kalnai judėjo. Tvirti, aukšti, kedrai lingavo ir lūžo. Ąžuolai siūbavo lyg karklai ir braškėjo. Net ramioji dykuma drebėjo. Toje audroje poetas "girdėjo" Viešpaties balsą. Tas buvo jam didesnis pergyvenimas negu pati audra.

Nerami jūra kartais reiškia sujudusias tautas, (Ps 93,3) kedrai — išdidžius galiūnus. Viešpats yra karalius ant visko. Žemėje gali kilti gamtos ir žmonių audros, jos Jo sosto danguje nepasieks! Poetas baigia psalmę malda į Viešpatį, kad jis būtų tautai stiprybė ir teiktų jai ramybę- Sidonitai vadino Hermono kalną Sarjonu.

30 psalmė
IŠGELBĖJIMO IR IŠGYDYMO DŽIAUGSMAS 1-13

1 Dovydo psalmė. Šventovės pašventinimo giesmė.

2 Aukštinu Tave, Viešpatie, nes Tu išlaisvinai mane ir neleidai mano priešams džiaugtis. (Ps 35,19,24) 3 Viešpatie, mano Dieve, pagalbos šaukiaus į Tave, ir Tu išgydei mane. 4 Viešpatie, Tu išvedei iš mirusiųjų buveinės mano sielą, išlaikei mane gyvą, kad nepriklausyčiau tiems, kurie nužengia į mirties karaliją. (Ps 86,13; 110,3-4) 5 Giedokite Viešpačiui, jį mylintieji; šlovinkite Jo šventąjį vardą! (Ps 97,12) 6 Tik akimirksnį pasireiškia Jo rūstybė, o visą gyvenimą lydi Jo malonė. Vakare verksmas, o rytą jau džiūgavimas. (Iz 54,7)

7 Būdamas saugus, sakiau: "Niekados nesvyruosiu!" 8 Viešpatie, savo palankumu suteikei man tvirtybę. Kai paslėpei savo veidą — nusigandau. 9 Į Tave, Viešpatie, šaukiaus, savo Viešpatį maldavau: 10 "Kokia Tau nauda iš mano mirties, iš to, kad nužengsiu į pražūtį? Ar girs Tave dulkės, ar jos skelbs Tavo ištikimybę? (Ps 6,6) 11 Išgirsk, Viešpatie, ir būk man malonus! Viešpatie, būk man padėjėjas!" (Ps 6,3) 12 Tu pavertei mano raudą džiaugsmu; atrišai mano ašutinę ir apjuosei linksmybe, (Jn 16,20) 13 kad Tau giedotų mano siela ir netylėtų. Viešpatie, mano Dieve, visados Tave šlovinsiu. (Ps 10,9)

Psalmėje dėkojama už išgydymą. Tad kaip užvardijimas yra apie šventovės pašventinimą? Kai kas mano, kad psalmė rašyta po maro, kuris aprašytas 2 Sam 24 skyriuje. Maras įvyko dėl Dovydo kaltės, tautos surašymo. Pavojus buvo pačiam Dovydui mirti. Už išgelbėjimą Dovydas dėkojo Viešpačiui. Dovydą išgelbėjo, — jis pasveiko ne savo tvirta valia, gydytojų sugebėjimais, bet Dievo pasigailėjimu. Dovydas tuo asmeniškai džiaugėsi ir ragino visą tautą džiaugtis ir Viešpačiui dėkoti.

Dovydui sekėsi asmeniškai ir valstybiniai. Jis buvo saugus, tikras, kad taip visada seksis. Gal tą viską laikė savo sugebėjimais? Jis susirgo mirtinai. Nepadėjo

nei jo, nei gydytojų sugebėjimai. Kai saulė nusileidžia, ir naktis užeina, nors mėnulis ir žvaigždės šviečia, lieka tamsu — naktis.

Dovydas išsigando. Kai jam gerai sekėsi, jis užmiršo ir melstis. Dabar, savo bėdoje, šaukėsi Dievo. Jis nelaukė kunigų maldų, neieškojo užrašytų maldų knygose, nedėjo pastangų atsiminti kada tai išmoktas maldas, bet šaukėsi asmeniškai į Viešpatį išgelbėti. Jei jis mirtų, jo dvasia sugrįžtų pas Dievą, bet kūnas nebegalėtų šlovinti Viešpaties. Dievas maldą išklausė. Dovydas pasveiko. Liūdesys virto džiaugsmu, naktis — diena. Dovydas pasižadėjo šlovinti Viešpatį. Jis parašė šią psalmę ir kitas.

31 psalmė
TU MANO UOLA — TVIRTOVĖ 1-9, PASIGAILĖJIMAS 10-14, MALONĖ 15-21, VILTIS 22-25

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė.

2 Prie Tavęs, Viešpatie, glaudžiuos: niekados tenebūsiu apviltas! Savo teisumu išgelbėk mane. (Ps 25,2) 3 (Palenk prie manęs savo ausį.) Išgirsk ir skubiai išgelbėk mane. Būk man slėptis uola, tvirtovė išsigelbėti. 4 Tu mano uola ir tvirtovė esi. Dėl savo vardo vesk ir saugok mane, (Ps 23,3) 5 padėk man išsinarplioti iš kliūčių, kurios slaptai man priraizgytos, nes Tu esi mano viltis. 6 Į Tavo rankas pavedu savo dvasią. Tu išgelbėjai mane, Viešpatie, ištikimasis Dieve! (Lk 23,46) 7 Tu neapkenti garbintojų niekingų stabų, aš Viešpačiu pasitikiu. 8 Aš džiūgauju ir linksminuos Tavo malone; Tu pažvelgei į mano skurdą, į sielvartą mano sielos, (Ps 9,3) 9 neatidavei manęs į priešo rankas, leidai mano kojoms bėgti į laisvę.

10 Pasigailėk manęs, Viešpatie, nes suspaustas esu; pasilpo nuo susikrimtimo mano akys, siela ir kūnas. (Ps 6,3) 11 Sielvartas graužia mano gyvenimą, vai-

tojimas — mano metus; skausme išseko mano jėgos ir kaulai sunyko. 12 Visiems mano priešams tapau pajuoka, kaimynams pašaipa; pabaisa pažįstamiems: kurie gatvėje mane mato, bėga nuo manęs. 13 Esu pamirštas, kaip numirėlis dingęs iš atminties; tapau kaip sudužęs indas. 14 Aš girdžiu, ką daugelis šnibžda — siaubas visur! Jie tariasi prieš mane, galvoja atimti man gyvybę. (Ps 2,2)

15 Tavimi, Viešpatie, pasitikiu. Sakau: "Tu esi mano Dievas". 16 Tavo rankose yra mano likimas. Gelbėk mane iš rankos mano priešų ir engėjų. (Ps 139,16) 17 Parodyk savo tarnui malonųjį veidą; išgelbėk mane savo malone! (4 M 6,25; Ps 80,4) 18 Viešpatie, neapvilk manęs, nes Tavęs šaukiuos! Telieka sugėdinti bedieviai, — tegul grimsta tyliai į mirties karalystę! 19 Tegul tampa nebylios melagių lūpos, kurios prieš teisųjį įžūliai su puikybe ir panieka kalba! 20 Viešpatie, koks didis yra Tavo gerumas Tavęs bijantiems, kurie glaudžiasi prie Tavęs žmonių akivaizdoje (žmonėms matant). 21 Tu slepi juos savo globa nuo žmonių sąmokslų, saugai juos po savo sparnais nuo žmonių liežuvių plakimo. (Ps 27,5)

22 Pagirtas tebūnie Viešpats! Jis nuostabiai suteikė man malonę apgultame mieste. (Ps 17,7) 23 Sumišęs iš baimės skubotai tariau: "Esu atskirtas nuo Tavo akių". Tačiau išgirdai mano maldavimą, kai šaukiausi Tavęs. (Ps 116,11) 24 Mylėkite Viešpatį, visi tikintieji. Ištikimuosius apsaugo Viešpats, su kaupu atlygina puikuoliams. 25 Būkite stiprūs ir drąsūs visi, kurie pasitikit Viešpačiu. (Ps 27,14)

Dovydas išlieja savo širdies jausmus Dievui. Jis žino iš patyrimo, jog Dievas jį daugelį kartų išgelbėjo ir ateityje išgelbės. Viešpats yra jo viltis, uola, pilis! Dovydas nepasitiki savo sugebėjimais, žmonių pagalba, bet Viešpačiu! Viešpats yra teisus teisėjas. Jam galima

patikėti visus reikalus; net ir mirštant savo dvasią pavesti. Viešpats Jėzus mirdamas ištarė šiuos pačius žodžius. (Lk 23,46)

Ši psalmė labai tinka Dovydo gyvenimo tarpui, kai karalius Saulius jį persekiojo. Dovydas daugelį kartų buvo išgelbėtas lyg iš paspęsto tinklo. Dovydas žinojo, kad dievaičiai yra niekingi. Jie nieko negali padėti. Bet gyvasis Dievas jį išvedė lyg iš kalėjimo į plačią erdvę, kame jis gali laisvai jaustis ir judėti.

Priešai nori Dovydą sunaikinti — nužudyti, draugai bijo su juo palaikyti draugystę. Karalius Saulius nužudė kai kuriuos, kurie Dovydui patarnavo. Dovydo kūnas ir siela pavargo. Jis palygina save sudužusiam indui, kuris išmetamas; mirusiam, kuris greit užmirštamas.

Dovydas žino priešų pasitarimus prieš jį, draugų baimę draugauti su juo. Pasitikėjimas žmonėmis nyksta, bet Dievo pasitikėjimo ir pagalbos niekas negali atimti iš jo.

Dovydas žino — Viešpats yra jo Dievas. Jis gali Juo pasitikėti, tad ir meldžia Jo malonės. Dovydas prašo, kad jo priešai būtų nutildyti, jų lūpos užčiauptos lyg mirusių. O gal jis mano ir apie savo priešų mirtį? Ar ir Naujojo Testamento tikintys, kentėdami daugelį metų, negeidžia kartais savo priešų mirties?

Tikinčiųjų laukia didelis Dievo gerumas. Dievas savo laiku parodys tai viešai, turės nutilti visos paskalos, šmeižtai, vargai, persekiojimai.

Dovydas pažino ir tokią gyvenimo padėtį, kurioje nebeturėjo vilties. Apaštalas Paulius su savo bendradarbiais panašiai išsireiškia 2 Kor 1,5-. Daugelio persekiojamų krikščionių yra panaši padėtis. Dovydas pergyveno didingą ir maloningą Viešpaties pagalbą. Jis tą užrašė šioje psalmėje ir ragina visus pasitikėti Viešpačiu, būti drąsiais ir beviltiškoje padėtyje.

32 psalmė
PO IŠPAŽINIMO SEKA ATLEIDIMAS 1-5, DIEVAS ATLEIDŽIA IR SAUGO 6-11

1 Dovydo pamokanti poema.
"Laimingas, kuriam neteisybės atleistos, kurio nuodėmės apdengtos. (Rom 4,7) 2 Laimingas žmogus, kuriam Viešpats nepriskaito kaltės ir kurio dvasioje nėra klastos!" (Iz 38,17; 1 M 15,6) 3 Kol tylėjau, nyko mano kaulai, nenustojant nuolat vaitoti per ištisą dieną. (Job 31,33; Ps 31,11) 4 Dieną ir naktį sunkiai slėgė mane Tavo ranka. Mano jėgos vyto, lyg vasaros kaitros džiovinamos. (Sela) (1 Sam 5,7) 5 Savo nuodėmę Tau išpažinau ir savo kaltes lioviausi slėpęs. Tariau: "Išpažinsiu nusikaltimus Viešpačiui". Tada atleidai man kaltę. (Sela) (Ps 38,19; Pat 28,13; 1 Jn 1,9)

6 Tegul kreipiasi į Tave kiekvienas tikintis priespaudos laikais, grėsmingi vandenys, jo nepasieks. (Iz 55,6) 7 Tu esi mano apsauga, nuo pavojų gelbėsi mane, išgelbėjęs džiaugsmais apsupsi. (Sela) (Ps 27,5) 8 "Pamokysiu tave ir parodysiu kelią, kuriuo turi eiti; tave mano akys lydės. (Ps 25,12) 9 Nebūk kaip neprotingas arklys ar mulas. Kamanomis ir žąslais juos reikia pažaboti; kitaip jų nesuvaldysi. (Pat 26,3) 10 Daug skausmų turi bedievis, bet kuris pasitiki Viešpačiu, tą Jis malone supa". (Ps 16,4; 34,22) 11 "Džiaukitės turėdami Viešpatį, džiūgaukite teisieji, krykštaukite visi nuoširdieji!" (Ps 33,1)

Niekšai daro nusikaltimus ir sąžinė jų nekaltina. Ji yra mirus. Sąžiningą, teisų, nusikaltimas baisiai vargina ir kankina dieną bei naktį. Žmogiškai prigimčiai yra labai sunku prisipažinti kaltu ar klydus. Kai kurie susinaikina patys save, bet neprisipažįsta klydę. Pagrindinė tiesa yra — be prisipažinimo nėra atleidimo.

Dovydas buvo sąžiningas vyras. Jis patyrė, kad kaltė net kūną paliečia; jis džiūsta, vysta. Prisipažinti

kaltu Dovydui buvo labai sunku. Bet jis nugalėjo save — prisipažino. Po to jis gavo, ne iš kokio nors žmogaus, bet iš paties Dievo, atleidimą. Jo sieloje grįžo ramybė. Jis tapo laimingu. Apaštalas Paulius cituoja šiuos žodžius Rom 4,7.

Kai poetas norėjo užtylėti nusikaltimą, tuo suardė draugystę su Dievu. Jis nebegalėjo nuoširdžiai melstis. Prisipažinęs gavo atleidimą ir tuo buvo atstatyta maldos draugystė, pasitikėjimas Viešpačiu. Dovydas vėl galėjo Dievą vadinti savo apsauga, nuoširdžiai melstis ir džiaugtis. Ką jis pats patyrė, duoda patarimus ir kitiems. Tai gyvenimiški patarimai, o ne teorija.

Gyvenime gali užeiti vargai, lyg kokie grėsmingi tvanai, kurie viską naikina. Dovydas tikras, jog Dievas ir iš tokių priespaudų išgelbės.

Didelis skirtumas yra tarp Dievui pasiduodančių ir jam priešginų. Pirmuosius Dievas veda akimis, lyg tėvas mažą sūnų. Jiems užtenka Dievo nurodymų, pamojimų. Antrieji yra lyg kokie laukiniai arkliai, kuriuos įmanoma tik jėga paveikti. Dievas kartais žmones taip paveikia jau šiame gyvenime, kaip karalių Sancheribą. (Iz 37,29) Pasaulio pabaigoje Dievas visus priešus suvaldys.

33 psalmė
GIRKITE TVĖRĖJĄ 1-9, VIEŠPATS VALDO PASAULĮ, TVARKO MŪSŲ GYVENIMĄ 10-22

1 Krykštaukite, jūs teisieji, Viešpačiui. Teisiesiems tinka gyriaus giesmė. (Ps 64,11; 97,12) 2 Dėkokite Viešpačiui kanklėmis, dešimčiastyge arfa skambinkite Jam! (Ps 9,24) 3 Giedokite Jam naują giesmę, palieskite stygas, kelkite džiūgesį! (Ps 40,4; 96,1; 98,1) 4 Teisus yra Viešpaties Žodis ir Jo veiksmas teisingas. (Ps 19,10) 5 Jis mėgsta teisybę ir teisę. Viešpaties malonės yra pilna žemė. (Ps 119,64) 6 Viešpaties Žodžiu dangūs sukurti, jo burnos kvapu — visi jų pulkai. 7 Tar-

tum maišan jūrų vandenis suvarė, į tvenkinius uždarė sroves. (Ps 104,9) 8 Tegul bijo Viešpaties visa žemė, tegul garbina Jį visi pasaulio gyventojai! (Ps 67,8) 9 Jis tarė — ir įvyko; Jis įsakė — ir atsirado. (1 M 1,3)

10 Viešpats paverčia niekais pagonių sumanymą, sukliudo tautų planus. (Job 5,12) 11 Viešpaties sumanymas lieka per amžius, Jo širdies mintys per kartų kartas. (Pat 21,30; Iz 14,27) 12 Laiminga giminė, kurios Dievas yra Viešpats, tauta, kurią Jis išsirinko nuosavybe! (Ps 144,15) 13 Iš dangaus aukštybių žvelgia Viešpats, mato visą žmoniją. (Ps 14,2) 14 Iš vietos, kur Jo sostas, Jis žiūri į visus, kas žemėje gyvena. 15 Jis kiekvieno širdį sutvėrė ir stebi visus jų darbus. 16 Ne kariuomenės skaičius karalių apsaugos, karžygys neišsilaisvina didele jėga, 17 žirgo stiprumas išsigelbėjimo vilties apgaulė. 18 Štai Viešpaties akis stebi tuos, kurie Jo bijo, kurie laukia Jo malonės. 19 Jis išgelbsti nuo mirties jų sielą ir bado metu pamaitina. (Ps 34,10) 20 Mūsų siela laukia Viešpaties: Jis mūsų pagalba ir skydas. (Iz 8,17) 21 Juo džiaugiasi mūsų širdis, šventuoju Jo vardu pasitikime. 22 Viešpatie, tebūnie Tavo gailestingumas mums, kaip mes tikime. (Ps 31,7-8)

Kas šią psalmę parašė neminėta. Kai kas mano, jog ji yra tąsa trisdešimt antrosios psalmės. Psalmėje iškeliama Dievo didybė ir visatos tvėrimas. Didingasis, galingasis Viešpats nevargsta kaip žmogus ką kurdamas. Jis tarė žodį ir įvyko; paliepė ir atsirado. Jis erdvėje prisėjo planetų ir žvaigždžių savo burnos kvapu. Planeta žemė, tvėrimo metu, buvo apsupta vandeniu. Dievas vandenis sulaikė lyg į kokią odinę, o vandens sroves uždarė tartum į tvenkinį. Palestiniečiai vandenį pildavo į avių ir ožkų odas. Poetas kviečia visus tikinčiuosius šlovinti ir garbinti šį didįjį Viešpatį, kaip tik jie išmano; kanklėmis ir arfomis skambinti, kurti Jo garbei naujas psalmes.

Visais laikais buvo valdovų, kurie planavo savo ir kitų tautų ateitį. Jie ginklavosi ir grupavo pajėgas. Pasaulio istorija rodo, kad ne viskas vyko taip, kaip galiūnai planavo. Tvirtinimas, kad Dievas yra visada stipriausios kariuomenės pusėje, nėra Šventuoju Raštu paremiamas. Psalmėje sakoma, kad Viešpats valdovų planus kita linkme pakreipė negu jie tikėjosi. Jų pajėgos nepasiekia numatyto tikslo, žirgai ir ginklai neišgelbsti karių. Viešpats tvarko tautų istoriją. Jis rūpinasi pavieniais žmonėmis; sutvėrė jų širdis, duoda mintis, išlaiko bado ir karo metu. Viešpaties vedimas ypač pastebimas išrinktosios (Izraelio) tautos istorijoje. Imperijos, kurios planavo sunaikinti Izraelį, kaip asiriečiai, babiloniečiai, romėnai, seniai dingo iš istorijos, o Izraelis dar ir šiandien yra pasaulio galybių dėmesio centras. Psalmė užbaigiama paprasta malda.

34 psalmė
PADĖKA VIEŠPAČIUI 1-11, PASITIKĖK VIEŠPAČIU 12-23

1 Dovydo, kai jis apsimetė pamišėliu Abimelecho akivaizdoje, buvo paleistas ir pasišalino. (1 Sam 21,13)

2 Šlovinsiu Viešpatį visada; nuolat garbinsiu Jį. (Ps 63,3) 3 Viešpačiu didžiuosis mano siela; tegirdi tai vargingieji ir tesidžiaugia! (Jer 9,24) 4 Šlovinkime Viešpatį ir kelkime Jo vardą. (Ps 145,1) 5 Ieškojau Viešpaties, Jis išklausė mane, išgelbėjo iš visų baimių. 6 Žvelkite į Jį, tai spindėsite, ir jūsų veidai neraus iš gėdos. 7 Šis vargšas šaukėsi, Viešpats išgirdo ir išgelbėjo jį iš visų jo bėdų. 8 Viešpaties angelas apsupa tuos, kurie Jo bijo, ir išgelbsti juos. (1 M 32,1-2; 2 Ch 6,17; Ps 91,11) 9 Ragaukite ir matykite, kaip geras yra Viešpats! Laimingas žmogus, kuris glaudžiasi prie Jo. (Ps 2,12) 10 Bijokite Viešpaties, Jo išrinktieji, nes nieko nestokoja tie, kurie Jo bijo. (Ps 37,19) 11 Turtuoliai tampa be-

turčiais ir badauja, bet tie, kurie ieško Viešpaties, nieko nestokoja.

12 Ateikite vaikai, klausykite manęs: pamokysiu jus bijoti Viešpaties! (Ps 66,16) 13 Kuris žmogus nemėgsta gyventi ir negeidžia gerų dienų patirti? (1 Pt 3,10) 14 Sulaikykit savo liežuvį nuo pikto ir savo lūpas nuo vylingos kalbos. 15 Saugokitės pikto ir darykite gera. Ieškokite ir siekite taikos. (Ps 37,27; 1 Pt 3,11) 16 Viešpaties akys žvelgia į teisiuosius ir Jo ausys girdi jų šauksmą. (Job 36,7) 17 Viešpaties veidas priešingas piktadariams. Jis išdildys jų vardą žemėje. (Ps 5,5; Job 18,17)

18 Teisieji šaukiasi Viešpaties, Jis išgirsta ir iš visų jų vargų išgelbsti. 19 Viešpats supranta visus kenčiančius, palaužtą dvasią išgydo. (Lk 18,13-14) 20 Daug bėdų patiria teisusis, bet iš visų jų išgelbsti Viešpats. 21 Jis sergsti visus jo kaulus: kad nė vienas jų nesulūžtų. 22 Bedievį pražudys piktybė. Kurie nekenčia teisiojo — kentės. 23 Viešpats išvaduoja savo tarnų sielą, nekentės bausmės kas Juo pasitiki.

Ši psalmė yra alfabetinė. Kiekviena eilutė pradedama hebrajų alfabeto eilės raide. Psalmė parašyta Dovydo pergyvenimo pagrindu 1 Sam 21,11-16. Dovydas buvo karaliaus Sauliaus žentas ir Izraelio kariuomenės vadas. Saulius, garbėtroška, nekentė Dovydo, siekė jį nužudyti. Dovydas pabėgo pas priešus filistėnus. Jis ten išsigelbėjo iš pavojaus apsimetęs bepročiu. Tas visa psalmėje neminima, bet taip užrašyta psalmės antraštėje. Ar gali būti tokiam žmogui, karaliaus žentui ir kariuomenės vadui, didesnė panieka ieškoti išsigelbėjimo priešų žemėje?

Dovydas vadina save vargšu. Tą savo išgelbėjimą jis priskiria maldos išklausymui. Jis žino, kad gyvasis Viešpats išgelbėjo jį! Jis dėkoja Viešpačiui už patirtą išgelbėjimą ir kviečia kitus šlovinti Viešpatį. Dovydas sa-

ko, kad tai yra labai malonu pergyventi, panašiai, kaip matyti gražiausius vaizdus, alkanam valgyti skaniausią maistą. Štai kaip pajuntama Viešpaties meilingumas, kai jis išklauso maldą! Dievo siųstas angelas apsaugojo Dovydą. Apie angelų apsaugą daug sakyta Šventajame Rašte. Dovydas žinojo iš patyrimo, kad dažnai turtuoliai badauja, o beturčiai visko turi pilnai. Ar tas ir mūsų dienomis nesikartoja?

Vaikai. Gal reikia suprasti bendrai vaikus ir žmones, o ne vien Dovydo vaikus? Kas gi nesiekia laimės ir pasisekimo? Visi to trokšta, bet siekimui naudoja skirtingas priemones. Daugelis naudoja melą ir apgaulę. Dovydas tokias priemones atmeta. Jis moko suvaldyti liežuvį nuo paskalų, vengti bloga, daryti gera, siekti sugyvenimo.

Dovydas žino, kad geros pastangos neužtikrina pasisekimo gyvenime. Tikintysis ir teisusis dažnai turi daug kentėti nekaltai. Jo gali būti kaulai ir širdis "sulaužyti", bet pagaliau jį išgelbės Viešpats iš visų suspaudimų. Piktadariai gali kartais gyvenime neturėti suspaudimų. Jie gali gyvenime gulėti lyg inkstas taukuose ir po mirties būti garbingai palaidoti. Tačiau Viešpats juos atmes ir sunaikins.

35 psalmė
VIEŠPATS ATLYGINA PIKTIESIEMS PIKTU 1-10, JIE ELGIASI NIEKŠINGAI 11-18, VIEŠPATIE, LEISK SAVO TEISEI PASIREIKŠTI 19-28

1 Dovydo.

Viešpatie, kaltink tuos, kurie mane kaltina; kovok su tais, kurie kovoja prieš mane! 2 Nutverk mažąjį ir didįjį skydą ir man padėk! (Ps 12,6) 3 Ištrauk ietį ir kirvį prieš mano persekiotojus. Tark mano sielai: "Aš tavo pagalba". 4 Tebūnie sugėdinti ir pažeminti, kurie kėsinas į mano gyvybę. Tesitraukia atgal suglumę, kurie

pikta man trokšta. (Ps 40,15) 5 Tenudulka jie kaip pelai pavėjui, Viešpaties angelui papūtus. (Ps 1,4) 6 Tebūnie jų kelias tamsus ir slidus, kai Viešpaties angelas juos vys. 7 Be priežasties jie slaptai man paspendė pinkles, be pagrindo iškasė duobę. 8 Tegul jie netikėtai žūna, tegul jie patys įkrinta į paspęstas pinkles ir iškastą duobę! 9 Mano siela džiūgaus Viešpačiu, gėrėsis Jo pagalba. 10 Visi mano kaulai šauks: "Viešpatie, kas yra Tau lygus? Kas išlaisvina silpnąjį iš stipresnio už jį, vargšą iš plėšiko?" (Job 36,15)

11 Kyla klastingi liudytojai: kaltina mane tuo, kuo aš nenusikaltau. 12 Jie atlygina man piktu už gera, tykoja mano gyvybės. (Ps 38,21) 13 Jiems sergant, ašutinę vilkėjau; varginau save pasninku, palenkęs galvą meldžiausi, (Rom 12,15) 14 lyg būtų man draugas ar net brolis. Vaikščiojau nusiminęs, tartum gedėdamas motinos. 15 Bet kai aš susvyravau, jie džiaugiasi, buriasi prieš mane ir plūsta, lyg būčiau visai jiems nepažįstamas. 16 Jie juokiasi ir tyčiojasi iš manęs, galanda dantį prieš mane. (Job 16,9) 17 Viešpatie, ar ilgai dar žiūrėsi? Išgelbėk mane iš riaumojančių liūtų. (Ps 119,84; 22,21) 18 Tau dėkosiu dideliame susirinkime, šlovinsiu Tave minioje. (Ps 40,10-11)

19 Tegul nesidžiaugia melagiai ir priešai, kurie be pagrindo nekenčia manęs, akimis žvairuoja. 20 Jie nieko apie santaiką nekalba. Jie tik kėslus planuoja prieš krašto taikius žmones. (Ps 36,5) 21 Jie išsižioję rėkia: "Oi, gerai! Mes matėme tai savo akimis!" (Ps 40,16) 22 Viešpatie, Tu tai regi — netylėk! Viešpatie, būk prie manęs! 23 Budėk, gink mano bylą, mano Viešpatie ir Dieve! (Ps 44,24) 24 Viešpatie, teisk mane, vadovaudamasis savo teisumu! Mano Dieve, neleisk jiems tyčiotis iš manęs. 25 Tenemano jie savo širdyje: "Oi! To mes siekėme!" Tenesako: "Mes jį prarijome!" 26 Tesusigėsta ir teparausta visi, kurie džiaugiasi mano nelaime. Gėda ir panieka tegul paliečia tuos, kurie smerkia mane.

27 Tegul krykštauja ir linksminasi tie, kurie mane užtaria ir tegul sako: "Didis yra Viešpats, kuriam rūpi Jo tarno gyvybė!" (Ps 40,17) 28 Mano liežuvis skelbs Tavo teisumą, per dienų dienas šlovins Tave!

Iš 13 skirsnelio atrodo, kad Dovydo draugai, kuriais jis rūpinosi, tapo jo priešais. Jie nekaltai kaltina Dovydą, spendžia jam spąstus, kasa duobę, siekia jo mirties. Dovydas žino nekaltas esąs, bet neturi galimybės nei pasiteisinti, nei teisės siekti. Psalmėje jis išreiškia savo jausmus, kreipiasi į Viešpatį pagalbos. Dovydas meldžia atmokėti priešams tuo, ką jie siekia primesti jam. Kai kas mano, kad čia pasireiškia ne Naujojo Testamento, bet Senojo Testamento dvasia. Bet ar siekti savo artimui (priešui) to, ko jis tau siekia, nėra teisingai ir dieviškai? Saugokimės krikščioniškos veidmainystės!

Mažasis skydas buvo apvalus, dengė tik krūtinę, o didysis — visą karį. Ginklų buvo įvairių, iečių ir kirvių. Apie angelą, išgelbėtoją — sargą, sakyta ir 34,8 psalmėje. Visi mano kaulai. Tai yra visas žmogus, visa asmenybė.

Už gerą darymą dažnai blogu atmokama; melais ir apgaule. Dažnai teisme liudija melagiai liudininkai. Juk taip buvo ir prie Viešpaties Jėzaus. (Mt 26,60) Tad nenuostabu, kad Dovydas sušunka: "Viešpatie, kaip ilgai tu žiūrėsi (pakęsi)!" Dovydas gavo užtikrinimą, kad priešai jo nesunaikins. Jis dar kalbės dideliame susirinkime.

Dovydas meldžia ir rūpinasi ne vien apie savo asmenį, bet bendrai apie visus tyliuosius krašte. Svarbu yra ne vienas asmuo, bet bendrai teisė. To Dovydas siekia ir Dievą meldžia. Dovydas tiki ir žino, kad Viešpats yra teisus ir teisę įvykdys. Neužtenka teisę žinoti, privaloma visa daryti jai pasiekti.

36 psalmė
DOVYDAS STEBI BEDIEVĮ 1-5, DŽIUGI PASTABA 6-10, MALDA 11-13

1 Choro vadovui. Viešpaties tarno Dovydo psalmė.

2 Nuodėmė yra įsišaknijusi bedievio širdyje. Jis nesibijo Dievo. (1 M 21,11) 3 Jis pataikauja sau: "Mano kaltė nesusekama, nereikia jos bodėtis". (2 Ch 17,9) 4 Jo burnos žodžiai — nedorybė ir klasta. Jis liovėsi elgtis išmintingai ir gerai. (Ps 59,13) 5 Jis gulėdamas mąsto pikta, eina keliu negerū, neatsisako blogio. (Mik 2,1)

6 Viešpatie, dangų siekia Tavo malonė, Tavo ištikimybė — debesis. (Ps 57,11; 108,5) 7 Tavo teisumas — kaip Dievo kalnai, Tavo sprendimai — kaip marių gelmės. Viešpatie, Tu teiki pagalbą žmonėms ir gyvuliams! 8 Dieve, kaip brangi yra Tavo malonė! Žmonės glaudžiasi Tavo sparnų šešėlyje. (Ps 17,8) 9 Jie gaivinasi Tavo namų pilnybe. Srautu savo linksmybės girdai juos. (Gies 5,1) 10 Tu esi gyvenimo šaltinis; Tavo šviesoje matome šviesą. (Jer 2,13; 17,13; Iz 9,2)

11 Rodyk savo malonę tiems, kurie pažįsta Tave, ir savo teisumą nuoširdiesiems. 12 Teneužkliudo manęs puikuolių koja, ir ranka nusidėjėlio tenestumdo manęs! 13 Nedorybės vykdytojai kris, bus parblokšti ir nebeatsikels! (Jer 50,32)

Ši psalmė tinka visiems laikams ir visiems žmonėms. Joje kalbama apie nuodėmės vergystę ir Dievo pasireiškiančią galią. Tos abi galios pasireiškia žmoguje. Kas seka nuodėmę, tas nustoja ryšio į gyvybės šaltinį. Jis pasidaro aklas tiesai, tampa nuodėmės vergu. Kas seka Dievą, tas įgyja ryžtą siekti tiesos, ramybė užvaldo jo širdį, jis elgiasi šviesoje.

Dovydas pastebėjo, kad kas tai vyksta žmogaus viduje — širdyje. Kai nuodėmės galia pasireiškia žmo-

gaus širdyje, ji žmogų, jo sąžinę, apsvaigina taip, kad jis nebesugeba teisingai protauti ir sprendimus daryti. Toks nuodėmės paveiktas žmogus ramina save, kad jo nusikaltimo niekas nežino, net dangaus Teisėjas to nepastebi ir jo nekaltins. Tokio žmogaus jausmus ir mąstymą pavergia piktoji galia. Jis net naktį mąsto piktai ir nusikalstamai. Taip žmogus tampa piktybės vergu.

Poetas pastebėjo ne tik blogio pasireiškimą žmonių širdyse, bet ir gėrį, kuris nusileidžia iš dangaus, nuo šviesybės Tėvo, į žmonių širdis. Taip, iš dangaus pro debesis, pro kalnus ir pasiekia viską, net jūrų neišmatuojamas gilybes. Tai yra Dievo veikianti malonė. Ji skirta ne tik Izraeliui, išrinktajai tautai, bet ir visoms tautoms, visiems žmonėms, net ir gyvuliams. Jis leidžia saulei šviesti ir lietui lyti ant visų.

Ypač Viešpaties veikiančią malonę patiria išrinktieji. Jie Jį garbina ir šlovina už tai. Jie žino, kas yra Viešpaties artybė. Ji pasireiškia lyg Jo sparnų šešėlis.

Jo namų gaivinimas. Gal izraelitai pirmoje vietoje suprato aukas ir pamaldas šventovėje kaip Dievo garbinimą? Jau pranašai tą suprato daug giliau — Viešpaties draugystę. Mes tą suprantame Kristaus veikiančią draugystę per Šventąją Dvasią. O kaip gaivina Jo Žodžio vanduo, kuris teka lyg krištolo srovė. (Apr 12,1) Dieviška šviesa apšviečia žmogų, kad jam nereikia vaikščioti tamsoje. (Jn 8,12) Tikroji šviesa yra Kristus, pasaulio šviesa!

Dovydas žino, kad jam ir visiems tikintiesiems reikalinga Dievo pagalba, apsauga nuo pikto. Tad to jis ir meldžia. Jis jau mato maldos išklausymą ir neteisiųjų pasmerkimą

37 psalmė
PAVESK SAVO KELIUS VIEŠPAČIUI 1-7, PIKTADARIŲ SUMAŽĖS 3-15, VIEŠPATS APRŪPINA 16-26, JIS MĖGSTA TEISĘ 27-36, IŠGELBSTI 37-40

1 Dovydo.

Nesijaudink dėl piktadarių, nepavydėk nusikaltėliams! (Pat 24,19; Mk 10,4) 2 Jie greitai suglebs, tartum šienas, suvys kaip žolė. 3 Pasitikėk Viešpačiu ir daryk gera. Gyvenk pažadėtoje žemėje ir puoselėk ištikimybę! (Oz 12,6-7) 4 Gėrėkis Viešpačiu. Jis tau duos, ko tavo širdis geidžia. (Ps 20,5) 5 Pavesk Viešpačiui savo kelią ir pasitikėk Juo, — Jis suteiks ko tau reikia, (Mt 6,25) 6 ir padarys, kad užtekės tau nuteisinimas, kaip saulės šviesa, ir tavo teisybė, kaip vidudienis! (Iz 58,8) 7 Ramus būk Viešpačiui ir pasitikėk Juo! Nesijaudink dėl to, kad sekasi žmogui, kuris daro pikta.

8 Liaukis nirtęs ir palik rūstybę, apmaudą! Tai veda į pikta. (Ef 4,26,31) 9 Piktadariai bus sunaikinti, bet tie, kurie laukia Viešpaties, paveldės žemę. (Pat 2,21) 10 Greit nebeliks bedievio; kai žvalgysies, kur jis buvo, jo nebebus. 11 Bet romieji paveldės žemę ir gėrėsis gausia gerove. (Mt 5,5; 119,165) 12 Bedievis rengia pikta teisiajam ir galanda dantį prieš jį. (Job 16,9) 13 Viešpats juokiasi iš jo, nes mato jo galą. 14 Bedieviai išsitraukia kalaviją, įtempia lanką, kad nudėtų beturtį ir vargšą, nužudytų tuos, kurie elgiasi sąžiningai. 15 Jų kalavijas įsmigs į jų pačių širdį ir jų lankai sulūš.

16 Vertesnis yra teisiojo mažas turtas už didelius perteklius nedorojo. 17 Bedievių rankos bus sutriuškintos, o teisiuosius remia Viešpats. (1 Sam 2,31) 18 Viešpats žino teisiųjų dienas, jų tėvonystė liks amžiais. 19 Jie nebus sugėdinti nelaimių metu, bado dienomis juos pasotins. (Ps 112,3) 20 Bedieviai pražus. Viešpaties priešai kaip pievų grožis suvis; jie dings, kaip dūmai. 21 Bedievis skolinasi ir negrąžina, teisusis yra ma-

lonus ir dosnus. (Ps 112,5) 22 Palaimintieji valdys žemę, o prakeiktieji bus sunaikinti. (Ps 25,13) 23 Viešpats pastiprina žmogaus žingsnius; sutvirtina tą, kurio kelius mėgsta. 24 Jei jis svyrinėja — nekrinta, nes Viešpats laiko jo ranką. (Ps 145,14) 25 Buvau jaunas ir pasenau, tačiau nemačiau, kad teisusis būtų užmirštas ir jo vaikai elgetautų.

26 Visada jis pasigaili ir skolina, jo vaikai tampa palaima. 27 Traukis nuo pikto ir daryk gera, tai išliksi per amžius. (Ps 34,15) 28 Viešpats mėgsta teisybę ir nepalieka savo maldingųjų. Niekšai amžinai bus sunaikinti, ir bedievių vaikai žus. 29 Teisieji paveldės žemę ir gyvens joje amžinai. 30 Teisiojo burna kalba išmintingai, ir jo liežuvis kas teisingai, 31 Dievo įstatymas yra jo širdyje; jo žingsniai nesvyruoja. 32 Bedievis tykoja teisiojo ir siekia jį nužudyti. (Ps 10,9) 33 Viešpats jo nepaliks bedievio rankoje ir neleis pasmerkti teisme. 34 Lauk Viešpaties ir laikykis Jo kelio. Jis išaukštins tave, ir laimėsi žemę. Tu matysi, kaip bedieviai žlugs. 35 Mačiau bedievį džiūgaujantį ir kylantį kaip Libano kedrą. 36 Pro šalį ėjau ir jo nebebuvo, ieškojau jo — ir neradau. (Job 4,20; Ps 10,15)

37 Būk nekaltas ir teisus, nes ateitis taikiųjų. (1 M 39,3-9) 38 Nusikaltėliai bus sunaikinti, bedieviai pagaliau išnyks. (Ps 73,19) 39 Teisiųjų išgelbėjimas ateina nuo Viešpaties; Jis yra jų pilis nelaimių metu. (Ps 48,4) 40 Viešpats yra jų gelbėtojas ir globėjas. Jis išgelbsti juos iš bedievių ir saugo. Jis yra jiems prieglauda.

Ši psalmė yra alfabetinė. Šioje psalmėje iškeliamas vienas svarbiausių žmonijos klausimų. Kodėl dažnai neteisiesiems gyvenime sekasi gerai, o tikintieji daug vargų ir nesėkmių sutinka? Kaip tas derinasi su dieviška teise? Ar teisusis Dievas gali leisti neteisiesiems laimingai gyventi, o teisiesiems kentėti nekaltai ir vargti? Poetas nesprendžia teoretiniai šių klausimų. Jis atsako į

šiuos klausimus praktiškai, remdamasis savo ilgo gyvenimo patirtimi.

Poetas sako, kad jaudintis dėl piktadarių pasisekimo nėra nei išmintinga, nei dievobaiminga. Jų sėkmė yra labai trumpa, tik kaip žolės. Kas gi dėl žolių ir gėlių gražaus augimo jaudinasi, ar pavydi joms? Tiesa, piktadariai dažnai neteisiai įsigyja didelius turtus ir pasiekia garbės. Jie nesilaiko nei žmogiškos tiesos, nei dieviško tikėjimo. Jų sėkmė yra labai trumpo pobūdžio. Dievas yra amžinas, galingas ir išmintingas. Tad, ar dera žmogui, tikinčiam žmogui, duoti Dievui patarimus ir pamokymus? Ar ne daug išmintingiau ir teisingiau yra Jam patikėti savo gyvenimo kelius ir pavesti visus savo reikalus bei neaiškius klausimus? Pasitikėk Viešpačiu, lik Jam ištikimas, džiaukis Juo! Jis suteiks visa ko tavo širdis (dvasia) trokšta, o ne ko kūnas geidžia. Ar ne išmintingiau yra laukti Jo laiko, kada Jis pažadėjimą įvykdys, o ne jaudintis ir norėti Jam įsakinėti?

Pakartotinai įspėjama nesijaudinti dėl piktadarių sėkmės. Poetas nėra aklas. Jis gerai žino, kad piktadariai siekia pikta daryti. Jie kartais turi galią ir labai daug pikto padarė ir daro. Tačiau jų laikas yra trumpas. Jie sunyks. Tikintys išliks. Juk tikinčio ir teisaus gyvenimas yra daug vertesnis ir daugiau sektinas negu piktadarių. Tikintieji turi pažadą! (Mt 5,5)

Apie neteisiuosius (bedievius) poetas sako, kad jų turtų perteklius jiems nepadeda. Dažnai jų pajamų šaltiniai užsidaro. Kaip sulaužytos rankos nebegali dirbti, panašiai uždaryti pajamų šaltiniai nebeduoda naudos. Bendrai jų laimė yra labai trumpa. Jie skolų negrąžina, duoto žodžio nesilaiko, sutarties nepildo. Tad kas jiems gali tikėti ir juos remti? Dievo akivaizdoje jiems yra dar blogiau. Dievas pažįsta jų apgaulę, širdis ir mintis.

Teisieji (tikintieji) dažnai yra neturtingi, bet jie pasitenkina ir mažomis pajamomis. Kaip priežodis sako: "Tokie auga ir ant akmens". Arba: "Kuo turtuolis stebi-

si, tuo vargšas gyvena". Tikintieji irgi padaro klaidų ir kvailysčių; susvyruoja. Betgi Dievo ranka sulaiko juos. Jų lapai kartais pavysta, bet šaknis lieka sveika. Dievo Žodis moko gyventi, o sąžinė ir Šventoji Dvasia primena kiekviename žingsnyje kaip laikytis. Jų gyvenimo dienos yra ilgos, amžinos, kaip pati amžinybė. Jie iš savo neturto aukoja ir tampa palaima. Dievas išlaiko juos varge ir bado metu. Poetas iš patyrimo sako, kad jis nesutiko tikinčiųjų taip suvargusių, kad jie elgetautų. Jie kitiems yra palaima, bet ne našta.

Poetas, palyginęs tikinčiųjų ir neteisiųjų gyvenimą, daro galutinį išvadą, kad netikintieji žlugs, o tikintieji bus išgelbėti. Tai yra logiška išvada. Šiame gyvenime gali būti įvairių negerovių, bet kiekvienas turės sutikti Viešpatį ir tada viskas paaiškės. Kiekvienas gaus užmokestį pagal savo darbus.

38 psalmė
NUSIDĖJĖLIO IŠPAŽINIMAS 1-11, ŽMONIŲ PALIKTAS 12-23

1 Dovydo psalmė. Atminimui.

2 Viešpatie, nebausk manęs rūstaudamas ir neplak niršdamas. (Ps 6,12) 3 Tavo strėlės įsmigo į mane ir Tavo ranka slegia mane. 4 Nebėra nieko sveiko mano kūne dėl Tavo rūstybės, ir nepažeisto mano kaulo dėl mano nuodėmės. 5 Mano kaltės virš mano galvos; jos slegia mane lyg sunki našta — jos man per sunkios. 6 Dvokia, pūliuoja mano žaizdos dėl mano kvailybės. 7 Sukumpęs, visai sulinkęs vaikščiojau nusiminęs visą dieną. 8 Mano strėnos dega, nieko sveiko nebėra mano kūne. (Ps 22,15-16) 9 Nusilpęs, visiškai sudaužytas vaitoju, mano širdis negaluoja. 10 Viešpatie, Tu žinai mano troškimą, ir mano dūsavimas nėra Tau svetimas. (Ps 6,7) 11 Mano širdis smarkiai plaka, netekau jėgos, akių šviesa nyksta.

12 Mano draugai ir bičiuliai laikosi atstu nuo mano slogos; mano artimieji stovi iš tolo. (Job 19,14) 13 Kurie kėsinasi į mano gyvybę, paspendė žabangus; kurie siekia mano nelaimės, graso man sunaikinimu, visą dieną rengia apgaules. 14 Esu lyg kurtinys — negirdžiu, lyg nebylys — neatveriu burnos. (Iz 53,7) 15 Tapau lyg žmogus, kuris nieko negirdi, kurio burnoje nėra atsakymo. (1 Pt 2,23) 16 Viešpatie, laukiu Tavęs! Tu atsakysi, Viešpatie, mano Dieve! 17 Sakau: "Tenesidžiaugia ir tenedžiūgauja jie prieš mane, kai mano kojos svyruoja!" (Ps 30,2) 18 Esu visai arti kritimo, mano skausmas nesiliauja. 19 Išpažįstu savo kaltę, sielojuos dėl savo nuodėmės. 20 Kurie man priešinasi be priežasties, yra galingi; ir daug tų, kurie nekenčia manęs neteisingai. 21 Kurie atlygina piktu už gera, yra man priešingi dėl to, kad seku gera. (Ps 109,5) 22 Viešpatie, nepalik manęs! Mano Dieve, nebūk toli nuo manęs! 23 Padėk man skubiai, Viešpatie, mano pagalba! (Ps 40,14; 35,3)

Kada ši psalmė rašyta nežinome. Rašytojas sunkiai serga — mirtinai. Visas kūnas negaluoja — skauda, širdis netvarkingai plaka, akys temsta. Poetas supranta, kad šia liga jis susirgo dėl jo kvailystės — nusidėjimo. Jį kankina jo nusikaltimas nemažiau, kaip kūno skausmai. Nusikaltimai skandina jį lyg kokios bangos risdamosios virš galvos. Jis vaikšto sulinkęs. Jis išpažįsta kaltę Dievui ir prašo pasigailėjimo. Jis nė vieno nekaltina ir nepyksta. Jo viltis yra Viešpaties pasigailėjimas. Poetas prašo vidinio suraminimo ir kūno išgydymo.

Poetą draugai paliko, bet priešai jam kenkė toliau; spendė pinkles, siekė visai sunaikinti jį. Psalmistas nieko neatsakė jiems. Jis visa maldoje pavedė Viešpačiui.

39 psalmė
NORĖJAU TYLĖTI 1-4, TRUMPOS GYVENIMO DIENOS, TURTAI NIEKINGI 5-7, KO MAN LAUKTI 8-12, VIEŠPATIE, IŠKLAUSYK 13-14

1 Choro vadovui. Jedutūnui. Dovydo psalmė. (Ps 62,1)

2 Pasižadėjau: "Saugosiu savo kelius, kad nenusidėčiau liežuviu; pažabosiu savo burną brizgilu, kol bedievis tebėra arti manęs". 3 Pasidariau visiškas nebylys, visko džiuginančio atsisakiau; mano skausmas padidėjo. (Ps 38,14) 4 Įkaito mano širdis krūtinėje, bemąstant įsiliepsnojo; aš prabilau. (Ps 119,53)

5 Viešpatie, leisk sužinoti mano pabaigą ir skaičių mano dienų, kad patirčiau, koks menkas aš esu. (Ps 90,12) 6 Mano dienų tik keletas, mano amžius kaip niekas Tavo akivaizdoje. Kaip kvapas yra žmogaus būvis (Sela). (Ps 90,5) 7 Tik kaip šešėlis vaikščioja žmogus. Dėl nieko triukšmauja; krauna turtus ir nežino, kam jie teks. (Mk 2,18; Lk 12,18)

8 Viešpatie, ko aš lauksiu? Mano viltis remiasi Tavimi. (Ps 25,2) 9 Iš visų mano nusikaltimų išlaisvink mane. Nepadaryk manęs kvailiojo pajuoka. (Ps 79,9) 10 Pasidariau nebylys, neatveriu burnos, nes Tu taip patvarkei. (Ps 37,5) 11 Neplak manęs daugiau. Nuo Tavo rankos smūgių aš sunykstu. (Mt 26,39) 12 Už kaltes baudi žmogų, sunaikini kaip kandis, kas jam brangiausia. (Ps 62,10) Žmogus — tik kvapas. (Sela).

13 Viešpatie, išgirsk mano maldą, šauksmą mano išklausyk! Netylėk dėl mano ašarų! Aš esu tik svečias, keleivis, kaip ir visi mano protėviai. (1 M 35,27; 3 M 25,23; Ps 119,19; 2 Kor 5,6-7; Fil 3,20; 1 Pt 2,11; Žyd 11,13) 14 Nugręžk nuo manęs savo žvilgsnį, kad nusiraminčiau pirma negu iškeliausiu, pranyksiu. (Job 10,20)

Psalmės rašytojas norėjo tylėti, nieko nebekalbėti, padaryti lyg įžadą, susilaikyti nuo kalbėjimo, lyg pats sau uždėti antsnukį. Jis tai norėjo daryti, kad nenusikaltus žodžiu. Tai įmanoma daryti kitu būdu, nepiktinti jų. Bet kas liečia save patį, tas nieko nepadeda. Viskas yra daug giliau — mintyse. Žodžių gali netarti, bet mintys veikia. Poetas patyrė, kad širdis dega, mintys veržiasi lyg ugnies liepsnos. Jis privalėjo prabilti.

Giedotojas nesiekia žinoti kaip ilgai jis gyvens, bet išreiškia tik gyvenimo niekingumą. Žmogus nors ir dalyvauja daugelio laidotuvėse, bet neapmąsto tikrai savo paties gyvenimo niekingumo. Tą poetas nori suprasti ir išreikšti. Kai jis apmąsto amžinybę, tai žmogaus gyvenimo ilgis atrodo lyg plaštaka. O kai palygina su Dievo didybe — amžinybe, tai mūsų gyvenimas yra lyg vienas atodūsis, ir jo jau nėra. O kiek žmogus gyvendamas sukelia triukšmo, nemalonumų sau ir kitiems! Labai dažnai žmogus siekia turtų, juos renka, nenaudoja jų tinkamai nei sau, nei Dievo Evangelijos skelbimui. Tai kas iš jų? Kokią naudą jie neša?

Poetas, kaip daugelis žmonių, buvo jaunas, siekė idealų. Dabar gyvenimas atgyventas, ligos kankinamas, arti mirties. Ko dar įmanoma laukti ir ko galima sulaukti? Jis gerai žino: mirtis artėja, jis yra nusikaltėlis. Vienintelė viltis yra — Viešpaties pasigailėjimas! Poetas neturi pasiteisinimų. Jis tyli. Bet jis nenutyla melstis, prašyti! Jo kūno jėgos nusilpę, protas aiškiai nebeveikia, burna gražių maldos sakinių nebeištaria. Jis meldžia ašaromis. Ašaros ir atodūsiai kalba geriau už gražius žodžius ir nuoširdžias maldas.

Meldėjas žino esąs svečias. Jis yra išrinktosios tautos narys. Taigi, Viešpaties svečias. Kiekvienas žmogus yra svetimas šiame pasaulyje. Jis savo gyvenimu pereina per šį pasaulį, kaip keleivis per svetimą kraštą. Daugelis mano daug ką nuveikti ir atsiekti šiame gyvenime. Gyvenimui praeinant turi sakyti, kaip prana-

šas Elijas: "Aš nesu geresnis, neatsiekiau daugiau, kaip mano protėviai". (1 Kar 19,4) Meldėjo paskutinis prašymas yra, kad Viešpats nukreiptų nuo jo savo rūstų veidą ir suteiktų jam ramybę. Ramybę, kurios šis pasaulis negali duoti. Psalmėje neatspindi Naujojo Testamento amžinybės viltis. Bet mes žinome, kad ir Senojo Testamento tikintieji ją turėjo. Jobas sakė: "Šios mano akys matys Išgelbėtoją". (Job 19,25-27)

40 psalmė
VIEŠPATS GELBSTI 1-4, JAM GARBĖ 5-11, PASITIKĖK VIEŠPAČIU 12-18

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė.

2 Laukte laukiau Viešpaties, Jis pasilenkė prie manęs ir išgirdo mano šauksmą. (Ps 27,14; 34,16) 3 Jis ištraukė mane iš prapulties, iš drumzlino klano ir pastatė ant uolos mano kojas, sutvirtino mano žingsnius. (Ps 42,8) 4 Jis įdėjo į mano lūpas giesmę — giesmę pagarbinti Dievą. Daugelis tai matys, bijosis, ir pasitikės Viešpačiu.

5 Laimingas žmogus, kuris tiki Viešpatį, nesikreipia į išdidžius ir klastinguosius, melo klystkeliais neina. 6 Daug padarei, Viešpatie, mano Dieve, nuostabių darbų ir nutarimų mūsų labui. Nėra Tau lygaus nė vieno. Jei norėčiau juos paskelbti ir išpasakoti, jų būtų daugiau ne kaip galima suskaityti. 7 Kruvinosios ir augalinės aukos Tau nepatinka, ausis Tu man atvėrei, kad klausytų. Deginamųjų ir atgailos aukų už nuodėmes Tu nereikalauji. (Ps 51,18; Žyd 10,5) 8 Tada tariau: "Štai ateinu; įstatymo knygoje apie mane parašyta: (Jn 5,39-40; Žyd 10,7) 9 'Vykdyti Tavo valią, mano Dieve, yra miela; Tavo įstatymas yra mano širdyje. (Iz 50,5) 10 Skelbiau Tavo teisumą didelėje minioje: lūpų neužčiaupiau, Viešpatie, Tu tai žinai. (Ps 35,18) 11 Tavo teisumo nenuslėpiau, nepasilaikiau tik savo širdyje; apie Ta-

vo išgelbėjimą kalbėjau. Nenutylėjau Tavo malonės ir ištikimybės dideliame susirinkime'." (Ps 57,4)

12 Viešpatie, nesulaikyk man savo gailestingumo; Tavo malonė ir ištikimybė visada tegul mane lydi. (Ps 61,8) 13 Užgriuvo mane gausūs kentėjimai, apniko kaltės, matau tik jas. Jų yra daugiau nei mano galvos plaukų, netekau drąsos. (Ps 69,5; Ez 32,10) 14 Viešpatie, teikis išgelbėti mane! Viešpatie, skubėk man padėti! (Ps 22,20; 38,23) 15 Tesusigėsta ir nurausta visi, kurie kėsinasi į mano gyvybę; teatsitraukia sugėdinti, kurie džiaugiasi mano nelaime! (Ps 35,4; 38,23) 16 Tenusigąsta ir susigėsta, kurie man sako: "Gerai jam, gerai jam" 17 Tedžiūgauja ir linksminasi, kurie ieško Tavęs; kurie ilgisi Tavo išganymo; tegul sako: "Didis yra Viešpats!" (Ps 35,27) 18 Nors esu suvargęs ir beturtis, Viešpats rūpinasi manimi. Mano pagalba ir gelbėtojas Tu esi. Mano Dieve, nedelsk! (Ps 70,6; 108,22)

Psalmės rašytojas buvo dideliame varge, gal sirgo, ar priešai grėsė? Poetas pasitikėjo Dievu, šaukėsi Jo. Išklausymo nebuvo. Jis laukė ilgai ir kantriai, neabejojo. Pagaliau Viešpats išklausė jį, išgelbėjo iš negandos. Poeto padėtis buvo lyg duobė, dumblėtas klanas. Jis neturėjo galios ką nors daryti, priešintis, gelbėtis. Viešpats jį išgelbėjo. Jis jautėsi lyg ant uolos stovįs, po kojų žemę turįs.

Vargas galėjo ir gali būti vidinis ar išviršinis, gyvenimo ar tikėjimo pobūdžio. Kur naujas gyvenimas prasideda, ten ir viskas nauja tampa. Žmogaus nebepatenkina senos dogmos, giesmės, apeigos. Tas nepasitenkinimas kyla ne iš žmogaus, bet iš Viešpaties Dvasios veikimo. Jis "deda" į burną ir į širdį naują viltį ir gyvenimo prasmę.

Rašytojas ne sau ir ne draugams, galiūnams priskaito išgelbėjimą, bet Viešpačiui. Kai jis apmąsto, mato daugybę nuostabių Viešpaties išgelbėjimų bei vedi-

mų savo ir savo tautos gyvenime. Jų yra tiek daug, kad neįmanoma juos suskaityti. Poetas nori už tą viską Viešpačiui dėkoti. Nuostabu, padėka Viešpačiui pasireiškia ne įstatymu — aukomis, bet pranašų skelbiamu būdu — paklusnumu. Jis išskaičiuoja visas aukas: kraujo, augalų, suderinamąsias ir deginamąsias. Gyvas pranašų skelbimas reikalavo ne apeiginių aukų, bet atsivertimo, paklusnumo Dievui. (1 Sam 15,22; Mik 6,6-; Iz 48,16; 66,1) Skirsneliai 8-9 ne tik rašytojo asmenį primena, bet ir Viešpatį Jėzų.

Dovydas tą visą patirtį nepasilaikė tik sau, bet skelbė visiems, plačiai. Taip buvo ir dar dabar yra, kur tikras atsivertimas įvyksta, gili patirtis pergyvenama, dalinamasi tuo su kitais. Liudytojais, pamokslininkais, yra ne vien kunigai, bet kiekvienas, kuris Dievo malonę pergyvena, ar tai būtų paprastas darbininkas, ar karalius — prezidentas.

Kuo daugiau giedotojas įsigilina į dievišką tiesą, tuo daugiau mato savo nusikaltimų. Visada saulės šviesoje matoma daugiau dulkių! Rašytojas mato ir daugiau Viešpaties priešginų. Daugelis žodžiu pritaria, bet širdžia ir gyvenimu priešinasi tiesai. Dovydas buvo galingas Izraelio karalius, bet Dievo akivaizdoje jis buvo vargšas ir beturtis. Jis prašė Viešpaties pagalbos.

41 psalmė
ATLYGINAMAS 1-4, DAUG PRIEŠŲ 5-10, VIEŠPATIE, GELBĖK 11-14

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė.

2 Laimingas, kuris kreipia dėmesį į vargšą ir beturtį. Nelaimėje išgelbės jį Viešpats. 3 Viešpats saugos ir išlaikys jį gyvą; jis bus vadinamas laimingu žemėje. Tu neatiduosi jo priešų valiai. (Apd 9,36-) 4 Viešpats teiks jam pagalbą susirgus, ligoje pašalins skausmus.

5 Sakiau: "Viešpatie, būk man malonus! Išgydyk mane, Tau nusidėjau!" (Ps 6,3) 6 Mano priešai kalba

prieš mane pikta: "Kai jis mirs ir jo vardas išnyks." 7 Jei kas ateina manęs aplankyti, veidmainingus žodžius kalba, išėjęs laukan apkalba. 8 Visi, kurie nekenčia manęs, šnibždasi prieš mane, pranašauja man. (Mt 22,15) 9 "Pikčiausia liga jam prikibo, — jis atsigulė ir nebeatsikels". 10 Net ir artimas draugas, kuriuo pasitikėjau, kuris valgė mano duoną, taikosi man įspirti. (Ps 55,14; Jn 13,18; Apd 1,16)

11 Viešpatie, būk man malonus, pakelk mane, kad jiems atlyginčiau! 12 Iš to žinosiu, jog man palankus, jei mano priešas nedžiūgaus prieš mane. 13 Aš esu nekaltas, Tu mane tvirtai laikysi savo akivaizdoje per amžius dėl mano pamaldumo. (1 Ch 18,27) 14 Pagirtas tebūnie Viešpats, Izraelio Dievas, per amžių amžius! Amen, Amen. (Lk 1,68)

Tai Viešpaties pažadas tiems, kurie kreipia dėmesį į vargšą, padeda jam. Taip gyvenime yra, kad sveikieji suserga, turtuoliai tampa vargšais. Kas į vargstantį kreipia dėmesį, tam Viešpats pažada padėti, kai jį ištiks nelaimė. Viešpats saugos jį nuo priešų sauvalės ir ligoje jo patalą pakeis, kaip motina pakeičia sergančio vaiko guolį. Nusiminus Viešpats suteiks jam viltį, o ligos atveju pašalins skausmus, atims ligą.

Kai žmogus serga, jo draugai lanko jį. Taip buvo ir Dovydo laikais. Dovydas patyrė, kad jų lankymas buvo veidmainystė. Prie jo lovos jie kalbėjo užuojautos žodžius, o išėję į gatvę šnibždėjosi: "Jo liga yra mirtina. Dievas baudžia jį už nuodėmes". Jie laukė jo mirties, jo garbės ir vardo išnykimo. Jo garbė neišnyko; Dievas ją dar padidino.

Jei taip kalba veidmainiai, nėra ko stebėtis. Bet taip elgėsi ir Dovydo draugas. Daug kas mano, kad tai buvo išdavikas Ahitofelis. (2 Sam 15,12) Šią psalmę Viešpats Jėzus mini Judo išdavystės proga. (Jn 13,18)

Savo padėtyje Dovydas kreipėsi į Viešpatį pagalbos. Daug kas mano, kad Dovydas (11 skirsnelis) nori atlyginti priešams geru, pasveikimu parodyti, kad Dievas yra su juo. Ši psalmė ir tuo pačiu pirmoji psalmių knyga baigiama Viešpaties šlovinimu.

42 psalmė
PRISIMINIMAI 1-6, VARGAI 7-12

1 Choro vadovui. Poema. Koro sūnų.

2 Kaip elnė trokšta upelio vandens, taip mano siela ilgisi Tavęs, o Dieve! 3 Mano siela trokšta Dievo, gyvojo Dievo. Kada ateisiu ir pamatysiu Dievo veidą? (Ps 22,1) 4 Ašaros man yra duona dieną ir naktį, kai jie kasdien man sako: "Kur yra tavo Dievas?" (Ps 79,10) 5 Prisimenu širdies ilgesį, kai traukdavau su minia į Dievo namus, krykštaudamas ir dėkodamas iškilmingoje eisenoje. (1 Sam 1,15) 6 Ko taip nusiminusi, mano siela, ir ko nerimsti manyje? Lauk Dievo! Juk dar dėkosiu Jam, savo pagalbai ir savo Dievui. (Ps 43,6) 7 Mano siela liūdi manyje. Prisimenu Tave iš Jordano šalies, nuo Hermono ir Misaro kalno. 8 Srovė srovę veja, vanduo triukšmingai krinta; Tavo bangos ir vilnys per mane liejas. (Ps 69,2-3) 9 Dieną dūsauju ir laukiu Viešpaties malonės. Naktį giedu Jam, savo Dievui, kuris teikia man gyvybę. 10 Tariu Viešpačiui, savo uolai: "Kodėl pamiršai mane? Kodėl turiu vaikščioti nuliūdęs, spaudžiamas priešo?" (Iz 49,14; Ps 43,2) 11 Kenčiu lyg kaulus laužant, priešai tyčiojasi iš manęs, kasdien klausdami: "Kur yra tavo Dievas?" 12 Ko taip nusiminusi, mano siela, ir ko nerimsti manyje? Lauk Dievo! Juk dar Jam dėkosiu, savo pagalbai, savo Dievui. (Ps 43,5; Abk 2,3)

---

42 Psalme pradedama antroji psalmių knyga. Šioje knygoje yra 42-72 psalmės. Šios psalmės autorius nėra žinomas. Jis yra tremtyje. Priešai tyčiojasi iš jo vis

klausdami: "Kur yra tavo Dievas, kodėl Jis tau nepadeda?" Autorius prisimena tėvynę ir laimingą gyvenimą joje. Tada jis kartu su daugybe kitų ėjo į šventovę, linksmas garbino Viešpatį. Dabar autorius yra vienišas, verkia dieną ir naktį. Jis trokšta, ilgisi Dievo, gyvojo Viešpaties, kaip elnė vandens prie išdžiūvusio upelio. Autorius tiki Dievą ir turi viltį iškilmingai garbinti Jį.

Autoriui teko būti prie Hermono kalno, kur Jordano vanduo verpetais ir kriokliais krito žemyn. Tas vaizdas jam atrodė lyg Dievo nesibaigianti, plūstanti malonė. Dabar, tremtyje, jam atrodė lyg bangos skandina jį ir laužo kaulus. Autorius laukė gyvojo Dievo pagalbos — išlaisvinimo.

43 psalmė
PASITIKĖJIMAS DIEVU 1-5

1 Dieve, spręsk ir gink mano bylą prieš netikėlius žmones! Gelbėk mane nuo klastingų ir neteisingų žmonių! (Ps 26,1) 2 Dieve, Tu esi mano prieglauda. Kodėl atstumi mane? Kodėl turiu vaikščioti nuliūdęs, priešo spaudžiamas? (Ps 42,10) 3 Siųsk savo šviesą ir ištikimybę! Jos teveda mane į Tavo šventąjį kalną, į Tavo padangtę. (Ps 15,1) 4 Eisiu prie Dievo aukuro, pas Dievą, savo didžiausią linksmybę. Šlovinsiu Tave kanklėmis, o Dieve, mano Dieve! (Ps 63,6) 5 Ko taip nusiminusi, manoji širdie, ir ko nerimsti manyje? Lauk Dievo! Juk dar dėkosiu Jam, savo pagalbai ir savo Dievui. (Ps 42,6,12)

Ši psalmė yra tąsa 42-sios psalmės. Poetas kreipiasi maldoje į Dievą, prašo apginti jį nuo priešų, nuraminti ir leisti šviesti dieviškai šviesai; džiaugtis šventove, garbinti ten Viešpatį. Poetas turi viltį, kad Viešpats suteiks jam tą laimę, nors dar reikia pakentėti.

44 psalmė
DIEVAS GLOBOJO PROTĖVIUS 1-9, BUVOME PANIEKINTI 10-17, NEUŽMIRŠOME DIEVO 19-23, VIEŠPATS PAGAILĖS 24-27

1 Choro vadovui. Koro sūnų. Poema.

2 Dieve, savo ausimis girdėjome, kai mūsų tėvai pasakojo mums, kokius darbus darei garbingos senovės dienomis. (5 M 6,20-25) 3 Pagonis išvarei, o juos įsodinai; sutriuškinai tautas, o juos iš[illegible]tinai. 4 Ne savo kalaviju jie laimėjo kraštą, ne jų rank[illegible]adėjo jiems, bet Tavo dešinė, Tavo ranka ir Tavo veido šviesa, nes Tu juos mylėjai! 5 Tu mano Karalius ir Dievas, Tu teiki pergalę Jokūbui. (Ps 74,12) 6 Tavo pagalba išstūmėm savo prispaudėjus, Tavo vardu mindome savo priešus. 7 Ne savo lanku pasitikiu, ne mano kalavijas išgelbsti mane. (Ps 20,8) 8 Tu išgelbsti mus nuo prispaudėjų, mus nekenčiančius sugėdini. 9 Dievu gyrėmės nuolatos ir Tavo vardą šlovinsime per amžius. (Sela) 10 Betgi Tu mus atstūmei, pažeminti leidai ir su mūsų kariuomene nebežygiuoji. 11 Tu verti mus trauktis nuo spaudžiančiųjų, kurie nekenčia ir išnaudoja mus, 12 mus, kaip avis piautinas, leidi žudyti, pagonių tarpe blaškyti. 13 Savo tautą pardavei už nieką; nepraturtėjai tuo, ką už ją gavai. 14 Leidai mus niekinti kaimynams ir pašiepti. (Ps 79,4; 1 Kar 9,7) 15 Padarei mus priežodžiu pagonims. Jie tyčiojasi iš mūsų, kraipydami galvas. 16 Nuolatos man prieš akis panieka šmėkšo ir rausta iš gėdos veidas. 17 Priekaištai, žodžiai užgaulūs iš priešo ir engėjo. 18 Visa tai ištiko mus, nors Tavęs nepamiršome, Sandaros su Tavimi neišsigynėme. 19 Mūsų širdis neatsitraukė nuo Tavęs, mūsų žingsniai nebuvo nuo Tavo kelių nukrypę, 20 kai leidai mus naikinti tyruose ir apdengei tamsybe. 21 Jei būtume užmiršę savo Dievo vardą ir ištiesę rankas į svetimą dievą, 22 argi Dievas to nežinotų? Jis juk žino širdies paslaptis! (Ps 7,10) 23 Dėl Tavęs esame visą laiką žudomi, laikomi tarsi pjauti

skirtosios avys. (Rom 8,36) 24 Kelkis! Kodėl miegi, Viešpatie? Pabusk, neatstumk amžinai! (Ps 35,23) 25 Kodėl paslepi savo veidą, pamiršti mūsų skurdą ir priespaudą! (Ps 10,1) 26 Iš sielvarto kniumbame į dulkes; mūsų kūnas parblokštas žemėn. 27 Kelkis, padėk mums! Išgelbėk mus dėl savo gailestingumo.

Šie žodžiai primena tėvų pasakojimus, pamaldose skaitytus tekstus ir giedotus himnus, kaip Viešpats Izraelio tautai davė pažadėtąją žemę. Krašte gyveno skaitlingesnės tautos, kurių kariai buvo geriau ginkluoti negu izraelitai. Tačiau Viešpats leido izraelitams tas tautas nugalėti ir jų kraštą pasisavinti. Izraelitai gerai žinojo, kad tą jie pasiekė ne savo sugebėjimais ir išmintimi, bet Viešpats padėjo. Garbė ir padėka Jam!

Kadaise Dievas padėjo Izraeliui, bet dabar Izraelis yra nugalėtas, apiplėštas; žmonės žudomi, išblaškomi, niekinami, parduodami vergijon. Izraelis labai kenčia, Dievas viską mato, bet jiems nepadeda. Kada tai buvo nepasakyta. Izraelio tauta daugelį kartų tai pergyveno.

Dažnai atskiri žmonės ir tautos baudžiamos dėl nusikaltimų. Bet kartais ir nekaltai kenčiama. Tikrai tik Dievas žino viską ir tvarko. Žmonės dažnai klysta ir neteisingai teisia. Šventajame Rašte ir tautų istorijose yra daug aprašymų, kad tikintieji nekaltai kenčia. Jie kenčia todėl, kad tiki Dievą ir liudija apie Jį. Niekšai juos kankina ir žudo. Izraelio tauta daug kentėjo dėl tikėjimo; panašiai ir krikščionys. Prisiminkime inkviziciją viduramžiais ir kai kur tikinčiųjų nekaltus kentėjimus mūsų laikais.

Giedotojas baigia psalmę malda. Jis prašo Viešpatį keltis ir gelbėti, kaip Jėzaus mokiniai prašė, kai audra blaškė jų valtį ežere. Taip kartais yra tikinčiųjų gyvenime: dvasia prislėgta — nusiminus, o kūnas parblokštas dulkėse. Viešpats gali išgelbėti. Jis parinko kentėjimų kelią Jėzui. Tas kelias dažnai skirtas ir tikintiesiems į Jį.

Kodėl turime nekaltai kentėti, pilnai tai suprasime tik amžinybėje.

45 psalmė
KARALAIČIO GROŽIS 1-10, SUŽADĖTINĖ 11-16, LINKĖJIMAI 17-18

1 Choro vadovui. Gaida — "Lelijos". Koro sūnų. Poema. Meilės giesmė. (Psa 69,1)

2 Mano širdį jaudina kilnūs žodžiai. Giedosiu giesmę karaliui. Mano liežuvis — rašiklis (plunksna) miklioje rašytojo rankoje. 3 Tu esi gražiausias iš žmonių vaikų; žavios Tavo lūpos! Tikrai, laimina Tave Dievas amžiams. (Gies 5,10-16) 4 Karžygy, prisijuosk kalaviją prie juosmens, savo pažibą ir papuošalą. 5 Laimingai kelkis ginti ištikimybės ir paniekintos teisės. Tavo dešinė tepamoko Tave didingų darbų! (Ps 72,4) 6 Karalius priešų širdis perveria. Tavo strėlės aštrios — nuo jų krinta tautos. 7 Tavo sostas, o Dieve, stovės per amžius. Teisus skeptras yra Tavo karališkosios valdžios ženklas. (2 Sam 7,13; Žyd 1,8-9) 8 Tu brangini teisybę ir nemėgsti netiesos, todėl patepė Tave Dievas, Dievas tavasis, džiaugsmo aliejumi daugiau negu tavo bendrus. 9 Mira, aloe, kasija kvepia tavo drabužiai. Iš dramblio kaulo rūmų stygų garsas linksmina tave. (Am 3,15) 10 Karalių dukterys pasitinka tave; sužadėtinė tavo dešinėje Ofyro auksu papuošta. 11 Klausyk, dukrele, pažvelk ir išgirsk! Pamiršk savo tautą ir tėviškę. (1 M 2,24) 12 Karalius mėgsta tavo grožį. Jis yra tavo viešpats — lenkis prieš jį! 13 Tyro dukros neša tau dovanas, tautos kilmingieji tavo palankumo ieško. (Ps 72,10) 14 Įeina prabangiai apsirengusi karalaitė: auksu išmegsti jos apdarai. 15 Brokatu papuošta ji vedama pas karalių, ją seka pamergės, jos draugės lydi ją. 16 Jos eina džiūgaudamos ir krykštaudamos: į karaliaus rūmus mat žengia. (Apr 21,2,24,26) 17 Tau tėvus atstos tavo sūnūs; visoje

šalyje tu statysi juos kunigaikščiais. 18 Aš garsinsiu tavo vardą per kartų kartas; tautos girs tave per amžius.

Šioje psalmėje pasakojama apie karaliaus vestuves. Gal parašyta psalmė buvo taikoma Dovydui, Saliamonui ar kitam valdovui. Joje yra tokių išsireiškimų, kurie tinka tik Mesijui — Kristui. Tad ši psalmė buvo aiškinama senais laikais kaip Mesijo psalmė. (Žyd 1,8; Apr 19,7)

Poetas rašė psalmę rašikliu — grifeliu ant marmorinės lentelės. Mūsų laikais rašoma plunksna. Psalmėje iškeliamas karaliaus grožis, kova dėl teisės. Karalius yra pasipuošęs ir apsiginklavęs. Jis yra teisus ir visiems pavaldiniams yra teisingas.

Kiekvienose vedybose, kuriant naują šeimą, atsisakoma tam tikru laipsniu tėvų. Tai yra nustatyta Tvėrėjo. (1 M 2,14) Vestuvių proga ypač pasipuošia jaunoji. Brokatas yra audinys su sidabro ir aukso įaustais siūlais. Vestuvių proga dar ir mūsų laikais duodamos jauniesiems dovanos. Tyro miestas, anais laikais, buvo turtingiausias pasaulyje. Tad jo valdovai galėjo duoti didelę ir vertingą dovaną.

Dvasiniu pobūdžiu žmogus atsiversdamas palieka seno gyvenimo papročius ir pradeda naują gyvenimą Kristuje. Jėzus tampa žmogui Viešpačiu ir išpuošia jį savo malone.

Sukurtoje šeimoje džiaugiamasi vaikais. Jie yra šeimos ateitis ir palaima. Dvasiniu požiūriu mūsų žemiškas gyvenimas praeina, bet amžinasis — tęsis visada.

46 psalmė
DIEVAS SU MUMIS 1-4, JIS MIESTO GYNĖJAS 5-8, JIS TEIKIA TAIKĄ 9-12

1 Choro vadovui. Koro sūnų. "Mergelių" gaida. Giesmė.

2 Dievas mums yra prieglauda ir stiprybė, patvari pagalba bėdoje. 3 Todėl nebijome, nors žemė drebėtų, kalnai griūtų į jūrų gelmę. 4 Teūžia, teputoja jų vandenys, tedreba kalnai, joms šėlstant galybių Viešpats yra su mumis; tvirtovė mums yra Jokūbo Dievas. (Sela) 5 Šaltinio srovės linksmina Dievo miestą; pašventintą buveinę Aukščiausiojo. (Ps 48,3; 2 Kar 19,21; Iz 12,3) 6 Dievas yra jo viduje: jam nėra ko bijoti; rytui auštant ateis Dievas jam padėti. 7 Siautė pagonys, maištavo karalystės; Jis griausmingu balsu prabilo. Sudrebėjo žemė. 8 Galybių Viešpats yra su mumis; tvirtovė mums yra Jokūbo Dievas. (Sela) 9 Ateikite; pažvelkite į Viešpaties darbus, kokių nuostabių dalykų Jis padaro žemėje! (2 Kar 19,35) 10 Jis sustabdo karus ligi pat žemės krašto, sulaužo lankus ir sutrupina ietis, sudegina ugnimi skydus. (Ps 76,4) 11 "Liaukitės ir pripažinkite, jog Aš esu Dievas! Kilnus pagonyse, išaukštintas žemėje!" 12 Dangaus pulkų Viešpats yra su mumis, tvirtovė mums yra Jokūbo Dievas. (Sela)

Daug kas mano, kad ši psalmė buvo sukurta Jeruzalės išgelbėjimo proga 701 m pr. Kr. Asirijos karaliaus Sanheribo, kaip Iz 36 ir 37 skyriuose aprašyta. Reformacijos metu šios psalmės pagrindu Liuteris parašė reformacijos himną — Tvirčiausia apsaugos pilis. Didžiuose varguose ir suspaudimuose Liuteris dažnai sakęs: "Giedokime 46 psalmę".

Psalmėje išreiškiamas nesvyruojantis pasitikėjimas Dievu. Nors valstybės žlunga, žemė dreba, kalnai svyruoja ir skęsta jūros gelmėse, Viešpats yra visų Valdovas ir Gelbėtojas.

Apgulimo metu miestui ar tvirtovei yra svarbu turėti pakankamai vandens, Miesto tikroji apsauga yra ne miesto mūro siena ir ginkluoti kariai, bet Viešpats Dievas, Kartais reikia ilgai kentėti ir laukti, bet kaip po nak-

ties seka rytas, taip tikrai Dievas išgelbsti. Tautos siaučia, bet Viešpaties balsas jas suvaldo.

Viešpats valdo gamtos galybes ir žmonių (tautų) siautėjimus; sustabdo karus. Jis suteiks ir taiką visai žmonijai. (Iz 2,2-) Jis yra žmonijos viltis!

47 psalmė
ŽEMĖS IR DANGAUS VIEŠPATS 1-10

1 Choro vadovui. Koro sūnų. Psalmė.

2 Plokite rankomis visos tautos! Krykštaukite Dievui džiūgesio balsu! 3 Aukščiausias Viešpats yra nuogąstus, didis Karalius viso pasaulio. 4 Jis pajungė mums pagonis, padėjo po mūsų kojomis tautas. 5 Jis paskyrė mums paveldėti žemę — garbę Jo mylimojo Jokūbo. (Sela) (Ps 16,6) 6 Dievas užžengė miniai krykštaujant, gaudžiant trimitams. (Ps 68,19) 7 Giedokite mūsų Dievui, giedokite! Giedokite mūsų Karaliui, giedokite! 8 Dievas yra visos žemės Karalius! Giedokite Jam šlovės giesmę! (Ps 93,1) 9 Dievas yra tautų Karalius, Dievas sėdi savo šventajame soste. 10 Tautų kilmingieji susirinko prie Abraomo ainių, Dievo tautos. Dievo valdžiai priklauso visi žemės galiūnai. Štai koks Jis didingas! (Ps 89,19)

Giedotojas kviečia visas tautas šlovinti Viešpatį: ploti delnais, džiaugsmingai šūkauti, giedoti Jo garbei. Žydai skaitydavo šitą psalmę Naujųjų Metų šventės proga, o krikščionys — Jėzaus Dangun žengimo iškilmėse.

Viešpats yra Izraelio Karalius. Jis leido izraelitams nugalėti Palestinoje gyvenančias tautas ir jas pavergti. Viešpats yra ir visų tautų didingas Karalius. Jį reikia šlovinti pagarbiai — su baime ir džiaugsmu. Visų tautų kilmingieji garbina Viešpatį Abraomui pažadėtame asmenyje — Mesijuje. Per Jėzų iš Nazareto yra panaikin-

tos visos užtvaros tautų tarpe. Viešpats yra visų Karalius.

48 psalmė
VIEŠPATS GINA MIESTĄ 1-4,
PAKRIKDO PRIEŠUS 5-8,
PADĖKA JAM DABAR IR VISADOS 9-15

1 Giesmė. Koro sūnų psalmė.

2 Didis yra Viešpats ir labai šlovingas mūsų Dievo mieste. Jo šventasis kalnas: 3 kalvų pąžiba, žemės džiaugsmas. Siono kalnas — šiaurinė riba, didžiojo Karaliaus miestas. (Raud 2,15; Mt 5,35) 4 Dievas yra jo rūmų apsauga. 5 Antai karaliai susitelkę, puolė Jį kartu. (2 Kar 19) 6 Vos tik pamatę Jį, apstulbo, sumišo, skubiai pabėgo. 7 Baimė apėmė juos ten ir skausmai, kaip gimdyvę. 8 Rytų vėju buvo sudaužyti Tarsio laivai. 9 Kaip buvo seniau, taip įvyko ir dabar, Viešpaties pulkų, mūsų Dievo mieste. Dievas išlaiko jį per amžius. (Sela) 10 Dieve, būdami Tavo šventovėje, prisimename Tavo gailestingumą. 11 Dieve, kaip Tavo vardas, taip ir Tavo šlovė pasiekia žemės pakraščius. Tavoji dešinė elgias teisingai. 12 Tesidžiaugia Siono kalnas! Tedžiūgauja Judėjos miestai dėl Tavo sprendimų. 13 Apeikite aplinkui Sioną, apžiūrėkite jį, suskaičiuokite jo bokštus. 14 Įsidėmėkite jį supantį pylimą, išvaikščiokite jo rūmus, kad galėtumėte išgarsinti būsimosioms kartoms: 15 "Toks yra Viešpats, mūsų Dievas, per amžius Jis mus ves!" (Iz 25,9)

Psalmėje 47 buvo sakyta, kad Viešpats yra viso pasaulio Karalius. 48 psalmėje kalbama apie Jeruzalę lyg Viešpaties miestą. Mūsų laikų žmonėms yra suprantama, kad Viešpats yra viso pasaulio Valdovas. Anais laikais izraelitams buvo aišku, kad Viešpats pasirinko vieną tautą, kraštą, miestą, kalną. Tai buvo Izraelio tauta, Kanaano kraštas, Jeruzalės miestas, Siono kalnas. Čia buvo Viešpaties "rezidencija".

Pagonių tautos tikėjo, jog dievai gyvena pačioje šiaurėje ant aukšto kalno. Izraelitai tikino, kad galingasis Dievas gyvena Jeruzalėje, Siono kalne.

Norėdami užimti Jeruzalės miestą, daug kartų kariavo svetimi karaliai ir dar kariaus. (Ps 2,1-) Ypatingas Jeruzalės miesto užpuolimas čia neminimas. Viešpaties reali artybė sukėlė priešų tarpe paniką. Jie bėgo galvotrūkčiais, kaip audros daužomi ir blaškomi laivai. Tarsio miestas buvo Ispanijoje. (Iz 23,1; Ez 27,12)

Dievo didingų veiksmų pasakojimai ir aprašymai paveikia žmones, bet asmeniški pergyvenimai yra veiksmingesni. Izraelitai, patyrę sostinės išgelbėjimą nuo priešų, džiaugėsi, dėkojo Viešpačiui, kūrė apie tai psalmes. Viešpaties vardas ir Jo šlovė skambėjo iki pasaulio pakraščių ir per amžius. Ir mes skaitome apie tai.

Naujojo Testamento laikais iš Jeruzalės nuskambėjo Viešpaties Žodis iki pasaulio pakraščių. Ir mūsų laikais apie Jeruzalę girdi visas pasaulis. Jeruzalė turės pasauliui reikšmės ir ateityje.

49 psalmė
PASIMOKYKIME 1-5, PRIEŠ MIRTĮ LYGŪS VISI 6-13, AMŽINYBĖJE BUS ATPILDAS 14-21

1 Choro vadovui. Koro sūnų psalmė.

2 Išgirskite visos tautos! Klausykitės visi pasaulio gyventojai: 3 prastuoliai ir kilmingieji, turtuoliai ir vargšai! 4 Savo burna skelbsiu išmintį ir mąstytą širdyje protingumą. 5 Aš klausysiuos patarlių, skambinant lyra, spręsiu mįslę. 6 Ko gi man nelaimės dienomis bijoti, kai priešai klastingi apninka, 7 kurie savo ištekliais remiasi ir giriasi gausiais savo lobiais? 8 Nė vienas žmogus negalės išsipirkti, nė Dievui išpirkimo sumos sumokėti. 9 Išperkamoji kaina už gyvybę yra per aukšta, — jos niekad neturėsi, (Mt 16,26) 10 kad galėtum amžinai gyventi ir nematytum karsto. 11 Priešingai, matysi kaip išminčiai miršta, kvailiai ir paikieji žūna, palik-

dami turtus svetimiems. 12 Kapai bus jiems namais per amžius, jų buveinės kartų kartoms, nors jų vardais vadintųsi šalys. 13 Ir garbingas žmogus miršta, jis panašus į galviją, kuriam lemta kristi. (2 Pt 2,12) 14 Toks yra paikai pasitikinčiųjų likimas; galas tų, kurie gėrisi savo kalbomis. (Sela) 15 Mirtis juos pagaus, kaip avis. Josios buveinei jie skirti ir į ją nužengs. Jų kūnas sunyks, pavidalas sudūlęs; mirusiųjų buveinė bus jų namai. (Oz 13,14) 16 Tačiau Dievas iš mirusiųjų karalijos išlaisvins mano sielą, Jis ištrauks mane iš ten. (Sela) 17 Nesijaudink, jei kas praturtėja ir jo namų turtai padidėja. (Job 21,7-15) 18 Juk mirdamas jis to nepasiims; lobiai jo į anapus nepalydės. 19 Nors gyvendamas jis tarsis laimingas, ir kiti jį dėl sėkmės girs, (Lk 16,19-31) 20 tačiau jis nužengs pas savo protėvių kartą ir šviesos neregės per amžius. 21 Žmogus pertekęs garbe, bet be įžvalgos, yra panašus į galviją, kuriam lemta kristi.

Poetas turi labai svarbų klausimą. Tas klausimas liečia visas tautas, kiekvieną asmenį. Tad kiekvienas turėtų įsisąmoninti tą klausimą ir dėti pastangas jį suprasti. Rašytojas vadina tą klausimą "mįsle", ir jis gauna iš Dievo apie jį atsakymą. Tai yra turtas, galia, mirtis. Kai poetui klausimas paaiškėjo, jis tapo ramus. Žmogus jokiais turtais neišsipirks iš mirties. Nors žmogus įsigytų tokią galią, kad jo vardu būtų vadinami kraštai, ir jis valstybes laikytų savo nuosavybe, tačiau toks irgi mirs kaip vargšas; panašiai kris kaip gyvulėlis. Po galiūno mirties turtai teks kitiems ir jis bus užmirštas. Tik tikėjimas Dievu išgelbsti žmogų. Psalmės rašytojas ir Senojo Testamento žmonės turėjo viltį Viešpatyje. Naujojo Testamento tikintysis gali sakyti: "Mirtie, kur tavo pergalė?"

Mirtis sunaikina žmogaus kūną; miręs netenka turtų ir galios. Mirusio pagerbimas ir pataikaujančios kalbos jam nepadeda. Giedotojas žino, kad Viešpats jo sie-

lą (dvasią) išlaisvins. Jis nepasako iš kur jis turi tą žinojimą, ir koks tas "išlaisvinimas" bus. Jis tuo yra tikras, todėl nebijo tironų persekiojimų ir mirties. Kurių gyvenimo pagrindas yra tik šio pasaulio turtai ir garbė, jie yra nelaimingi žmonės. Kurie gyvendami elgiasi blogiau už gyvulius — nėra verti gyvulio, nors jų vardai plačiai skambėtų ir jų galia toli siektų.

50 psalmė
DIEVAS TEISĖJAS 1-6, KALBA SAVIESIEMS 7-15, GRŪMOJA VEIDMAINIAMS 16-21, SUSIMĄSTYK 22-23

1 Asafo psalmė.

Aukščiausias Dievas, Viešpats, kalbėjo ir šaukė žemei nuo saulėtekio iki saulėlydžio. (1 Ch 25,1) 2 Iš Siono kalno suspindėjo Dievo grožybė. 3 Mūsų Dievas eina ir netyli: naikinanti ugnis slenka pirma Jo, o aplinkui šniokščiančios audros. (Ps 96,13) 4 Jis šaukia dangų iš aukštybių ir žemę teisti Jo tautą: 5 "Surinkite mano maldinguosius, padariusius Sandarą su manimi ir aukojančius auką". (2 M 24,4-6) 6 Štai dangus skelbia Jo teisę, nes pats Dievas yra teisėjas. (Sela) 7 "Klausyk, mano tauta, Aš kalbu! Izraeli, Aš liudiju prieš tave! Viešpats tavo Dievas, Aš esu! 8 Ne dėl aukų baru tave — deginamąsias aukas visada man aukojai. (Iz 1,11) 9 Man nereikia iš tavo tvarto veršio, nei ožio iš tavo bandos. 10 Mano yra visi miškų žvėrys, tūkstančiai gyvulių laukuose. 11 Pažįstu visus padangių paukščius, ir kas juda laukuose, yra mano žinioje. 12 Jei alkanas būsiu, nesiskųsiu tau, nes mano pasaulis ir visa, kas jame yra. (Apd 17,25) 13 Argi Aš valgysiu jaučių mėsą, ar gersiu ožių kraują? 14 Aukok Dievui padėkos auką ir ištesėk Aukščiausiajam įžadus. 15 Šaukis manęs nelaimės dieną — tai išgelbėsiu tave, o tu šlovinsi mane". (Ps 81,8; 91,15; Job 22,27) 16 O nusidėjėliui Dievas ką kita byloja: "Kodėl tu mano įsakus

skaičiuoji ir tavo burna mano Sandarą mini? (Rom 2,21-23) 17 Kai tu nekenti drausmės ir atmeti mano Žodį? 18 Pamatęs vagį, laikais su juo, ir su svetimautojais draugauji. (Ef 5,11) 19 Tavo burna kalba pikta, ir tavo liežuvis tauškia klastą. 20 Tu kalbi melą prieš savo brolį, ir šmeiži savo motinos sūnų. 21 Tu tai darai, ir manai Aš tylėsiu? Tu manai, kad Aš į tave panašus? Aš tave barų, ir tavo darbais badau tau akis. (Ps 73,11) 22 Susipraskite, kurie pamiršote Dievą, kad nesugriebčiau jūsų, ir tada nebus kas jus gelbsti. 23 Kas padėkos auką aukoja, tas mano gerbėjas; o kuris teisingai elgiasi, tam parodysiu Dievo išganymą."

Šioje psalmėje Dievas apsireiškia ir kalba visai panašiai kaip pranašai. Dievas ateina teisti ne pasaulio, ne tikinčiųjų, bet savo tautos, kuri kalba apie įstatymą, aukoja aukas, atlieka apeigas. Senojo Testamento Dievas apsireiškė ugnyje ir audroje ant Sinajaus kalno ir panašiai kitose vietose. Dabar Jis ateina į Jeruzalę, į Siono kalną, visoje savo didybėje — šlovėje. Jis šaukia liudininkais žemę ir dangų; tai yra visus jų gyventojus. Tauta kaltinama neteisingu tarnavimu Dievui.

Pirminė aukos reikšmė buvo priminti žmogui jo nusikaltimą. Už kaltę buvo reikalaujama atsilyginti krauju. Gyvulio kraujas priminė žmogui, kad gyvulys miršta jo vietoje. Vėliau izraelitai aukojo aukas panašiai kaip pagonys; nuteikti Viešpatį palankiai sau, lyg duoti Dievui dovaną. Dievas sako, kad Jis yra visko Viešpats. Jis yra savo tautos Viešpats ir visa, kas yra žemėje, priklauso Jam. Žmogus gali aukoti Dievui tik tą, ką Viešpats jam davė. Dievas laukė ir laukia iš savo žmonių: dėkingumo, tikėjimo, paklusnumo. Žmogus nelaimėje nuoširdžiai prašo Dievo pagalbos; žmogus visada turėtų nuoširdžiai garbinti Dievą. Tikrai Dievas apsireiškė mums per Viešpatį Jėzų — Jo auką. Mes priva-

lome tą auką priimti dėkingu tikėjimu. Ne mes Dievui, bet Dievas mums yra reikalingas.

Pirmesnėse psalmės eilutėse buvo sakyta apie Viešpaties apsireiškimą ir pamokymą apie aukas. Šiose eilutėse (16-23) Dievas tiesioginiai kaltina žmones dėl nusikaltimų. Nieko gero neduos žmogui žinojimas Šventojo Rašto, kalbėjimas apie Jį, jei žmogus daro čia minimus nusikaltimus. Dievas tik tada teikia išganymą, kai žmogus garbina Dievą ne žodžiais, bet gyvenimu. Mūsų laikais labai daug kalbama ir rašoma apie tikėjimą ir Dievą. Deja, tikėjimo vaisių yra maža. Jei visi tikintieji gyvenimu garbintų Dievą ir Jam tarnautų, vienos kartos laike visas pasaulis įtikėtų — atsiverstų. Išganantis tikėjimas pažįstamas ne iš kalbų, bet iš gyvenimo vaisių. Jėzaus laikais fariziejai ir kunigai kalbėjo ir mokė labai gerai ir gražiai, bet jie nužudė patį Viešpatį. Ar mūsų laikais yra geriau?

51 psalmė
ESU NUSIDĖJĘS 1-8, MELDŽIU ATLEISK 9-14, LIUDYSIU KITIEMS 15-21

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė. 2 Pas jį, nusidėjusį su Betseba, atėjo pranašas Natanas. (2 Sam 12)

3 Dieve, pasigailėk manęs dėl savo beribio gerumo, panaikink mano kaltes. (Lk 18,13) 4 Visai nuplauk mano kaltę ir nuvalyk mano nuodėmę. 5 Išpažįstu savo piktybę, mano nusikaltimas visada yra su manimi, (Ps 32,5) 6 Tau vienam nusidėjau ir, kas pikta Tavo akyse, padariau. Tu teisingai teisi ir sprendimą darai. (Rom 3,4,19) 7 Štai aš gimiau nuodėmingas, ir nuodėmingą mane pradėjo mano motina. (Jn 3,6) 8 Tu mėgsti širdies grynumą, tad mokyk mane išminties paslapčių. 9 Numazgok mano nuodėmę izopu, kad būčiau švarus. Nuplauk mane, kad būčiau baltesnis už sniegą. (3 M 14,6-7; Iz 1-18) 10 Leisk man patirti džiaugsmą ir linksmybę. Tedžiūgauja sužeisti kaulai. (Ps 32,3-4) 11 Nu-

gręšk savo veidą nuo mano nusikaltimų ir visas mano nuodėmes išdildyk. 12 Dieve, tyrą širdį sutverk ir tvirtą dvasią atnaujink. (Ez 36,26) 13 Neatstumk manęs nuo savo veido ir Šventosios Dvasios neatimk nuo manęs. 14 Grąžink man išganymo džiaugsmą ir noringa Dvasia sustiprink mane. 15 Tada mokysiu nusidėjėlius Tavo kelių, kad nusikaltėliai grįžtų pas Tave. 16 Dieve, išlaisvink mane nuo kraujo kaltės, nes Tu mano gelbėtojas, Dievas, kad mano liežuvis šlovintų Tavo teisumą. 17 Viešpatie, praverk mano lūpas, ir mano burna skelbs Tavąją šlovę. 18 Tu nenori kruvinosios aukos ir, jei duočiau deginamąją auką, Tau nepatiktų. (Ps 40,7; 50,8-13) 19 Dieve, Tau patinka auka kai sugraudinta širdis. Dieve, graudžios ir nuolankios širdies Tu nepaniekinsi. 20 Būk palankus, daryk gera Sionui: atkurk Jeruzalės sienas. 21 Tada Tu gėrėsies teisėtomis aukomis, aukosime veršius ant aukuro Tavo.

Nedaug psalmių yra, kurių kilmė taip aiškiai aprašyta, kaip šios psalmės. Tai Dovydo nusikaltimas ir atgaila, kaip užrašyta 2 Sam 11 ir 12 skyriuje. Dovydas labai nusikalto; jis svetimavo, melavo, žudė. Bet jis išpažino savo kaltes, labai kentėjo dėl jų, net jo kūnas (kaulai) nyko. Daug kas sako: "Tai vyras pagal Dievo širdį!" Dovydas buvo žmogus. Jis padarė daug didelių nusikaltimų. Jo vaikai irgi nusikalto: brolis išprievartavo seserį, brolis nužudė brolį. Sūnus siekė net nužudyti tėvą (Dovydą) ir karaliaus sostą paveržti. Dovydas ir rašytojai to viso neslėpė — užrašė. Dovydas labai kentėjo vidiniai; išpažino nusikaltimus žmonėms ir Dievui, maldavo Dievą atleidimo ne aukomis, bet nuoširdžia malda.

Septintame skirsnelyje nėra manyta, kad Dovydo motina nusikalto, bet kad kiekvienas žmogus gimsta su prigimta nuodėme, Adomo prigimtimi.

Kodėl tokie nusikaltimai užrašyti Šventajame Rašte, kokia nauda iš jų? Paminėsiu du atsitikimus. Kartą įspėjau, teisingiau — graudenau vieną žymų ir tvirtą vyrą. Jis pažiūrėjo į mane ir pasakė: "Aš suprantu, kad tau nelengva tai man sakyti. Tai yra panašiai, kai pranašas Natanas ėjo pas karalių Dovydą. Karalius galėjo suimti arba išvyti pranašą. Tą ir aš galėčiau padaryti tau, bet aš to nedarysiu". Kartą jauna, graži mergaitė Dievo Žodžio pabudinta (paveikta) klausė: "Ar Dievas gali atleisti visas padarytas nuodėmes?" Aš klausiau: "Kokias?" Ji atsakė: "Pavyzdžiui, nužudyti žmogų". Aš supratau ją ir priminiau šį Dovydo nusikaltimą. Mergaitė kalbėdama taip susigėdo, kad jos veidas neparaudo, bet pajuodo. Visgi Dovydo nusikaltimo atleidimas davė jai viltį, kad Dievas ir jai atleidžia kaltę.

Izopas yra augalas — krūmokšnis iki vieno metro aukščio, augantis ant mūrų ir uolų, duodantis malonų kvapą, tinkamas šlakstyti.

Senojo ir Naujojo Testamento tikintieji žinojo, kad žmogaus pastangų neužtenka išsigelbėti. Taip ir Dovydas meldė Dievą atnaujinti jį, atleisti jam kaltes ir neatimti Šventosios Dvasios veikimo. Dovydas gerai žinojo, kas buvo su karaliumi Sauliu, kai Dievo Dvasia paliko jį. Kai taip įvyksta, žmogus nebeturi džiaugsmo dvasioje, jo lūpos yra užčiauptos maldai. Jis nebegali garbinti Dievo. Kai Dievo Dvasia veikia žmoguje, žmogus garbina Viešpatį ir kitus moko žodžiais ir gyvenimo pavyzdžiais. Žmogus jokiomis aukomis ir dovanomis neįgyja Dievo malonės. Tikroji auka yra Jėzaus auka ir, žmogaus pažinimas bei supratimas savo prapulties, kad jam reikalingas Gelbėtojas.

Dovydas meldė Dievą už save asmeniškai ir už visą tautą bei Jeruzalę. Argi aukos Dievui ir Jo darbui visai nereikalingos? Jos yra reikalingos. Bet jomis neišsiperkama, neužmokama už nusikaltimus; jomis tik išreiškiamas Dievui dėkingumas už Jo didžią malonę.

52 psalmė
SKUNDIKO TU NEMĖGSTI 1-6, NUSIKALTĖLĮ BAUDI 7-9, TEISIOJO RYŽTAS 10-11

1 Choro vadovui. Dovydo poema. 2 Kai edomitas Doegas nuėjo ir pranešė Sauliui: "Dovydas įėjo į Abimeleko namus".

3 Ko giries nedorybe, piktadary, prieš maldingąjį? 4 Tu sieki naikinti. Tavo liežuvis, kaip aštrus peilis, tu klastadary! 5 Tu mėgsti pikta labiau kaip gera, tau saldžiau meluoti, negu teisybę kalbėti. (Sela) 6 Tu mėgsti žalingas kalbas, klastingas liežuvi! 7 Todėl sunaikins visai tave Dievas; parblokš ir išmes iš padangtės, su šaknimis išraus iš gyvųjų žemės. (Sela) 8 Teisieji tai matys ir bijosis, jie juoksis iš jo: 9 "Štai žmogus, Dievo paramos neieškojęs, pasitikėjęs vien turtais, atkakliai vien jų siekęs". 10 Aš gi, kaip žaliuojąs alyvmedis Dievo namuose: pasitikiu Dievo gailestingumu visados ir amžinai. 11 Tave šlovinsiu amžiais, nes Tavo taip padaryta; skelbsiu Tavo brangų vardą pamaldiesiems.

Dovydas, bėgdamas nuo karaliaus Sauliaus, užsuko į kunigo Abimeleko namus. Karaliaus Sauliaus tarnas Doegas buvo ten ir matė, kai Dovydas užėjo pas kunigą. Doegas pranešė tai Sauliui. Saulius nužudė 85 kunigus ir jų artimuosius. Dovydas, tai išgirdęs, parašė šią psalmę. Psalmė nėra parašyta vien tik Doegui ar Sauliui, bet bendrai visiems tironams. Jie daro pikta — žudo. Dievas juos baus; jie neteks savo namų — palapinių ir šventovės, — Dievo veikiančios malonės. O tikintieji išliks; jie šlovins Viešpatį už visą gerą!

53 psalmė
NEPROTINGA NETIKĖTI DIEVĄ 1-7

1 Choro vadovui. Liūdna gaida. Dovydo poema. (Ps 14)

2 Neišmanėlis tarė savo širdyje: "Nėra Dievo". Sugedusieji elgiasi šlykščiai, nėra kas gera darytų. 3 Dievas žvelgia iš dangaus į žmones, žvalgosi ar yra koks supratingas, ieškantis Dievo. 4 Jie visi paklydę ir sugedę. Nėra darančių gera, nėra nė vieno. 5 Argi piktadariai nesupranta, kad ryja mano tautą lyg duoną, bet Dievą jie nesišaukia. 6 Jie dreba iš baimės, kur nėra ko bijoti. Dievas išsklaidys kaulus niekšų, kurie tave apgulė. Jie bus sugėdinti, nes Dievas atmetė juos. 7 O kad ateitų iš Siono išgelbėjimas Izraeliui! Kai Dievas pakreips savo tautos likimą į gera, džiaugsis Jokūbas, linksminsis Izraelis!

Kaip žmogus mąsto, taip jis ir gyvena. Kas tikina, kad Dievo nėra, tas ir elgiasi bedieviškai — piktai. Tokie žmonės visgi geidžia Dievo palaimos — ekonominės gerovės, o tikinčiuosius persekioja. Dievas yra ir viską mato. Dievas skaito tokius žmones kvailiais. Jie bijo to, ko nereikia bijoti. Dievas, kurio jie tikina nesą, juos baus. Tikintieji išsiilgsta Dievo pagalbos.

Ši psalmė yra labai panaši į 14 psalmę. Dievo vardas yra skirtingai rašytas: Javė — Viešpats, Elohim — Dievas. 14 psalmėje 5 skirsnelyje sakyta apie baimę bendrai, o 53,6 minima kaulų išbarstymas. Šioje vietoje abiejų psalmių tekstai yra labai apgadinti, jų vertimai yra tik spėliojimas.

54 psalmė
MALDA DĖL PAGALBOS IR IŠGELBĖJIMO 1-9

1 Choro vadovui. Styginiais instrumentais. Dovydo poema. 2 Kai zifiečiai nuėjo ir pranešė Sauliui: "Dovydas slepiasi pas mus". (1 Sam 23,19; 26,1)

3 Dieve, savo vardu išgelbėk mane ir savo galybe gink mano bylą! 4 Dieve, išgirsk mano maldą, išklausyk mano maldos žodžius! 5 Įžūlieji sukilo prieš mane, smurtininkai siekia atimti man gyvybę; jie nepaiso Die-

vo. (Sela) 6 Bet Dievas yra mano gelbėtojas, Viešpats palaiko mano gyvybę. 7 Nukreipk blogį į mano priešus, dėl savo ištikimybės nutildyk juos! 8 Tada džiaugsmingai aukas Tau aukosiu, šlovinsiu Tavo vardą, kad toks geras esi. 9 Jis iš visokių bėdų išgelbėjo mane, ir mano akys mato sugėdintus priešus. (Ps 59,11)

Zifiečiai pranešė karaliui Sauliui kur Dovydas yra. Saulius su didele kariuomene traukė suimti Dovydą. Dovydas neturėjo laiko galvoti ką daryti ir melstis. Jis galėjo tik keliais sakiniais šauktis Dievo pagalbos. Trumpa malda, bet labai jausminga ir nuoširdi. Kuriems kas nors panašaus teko išgyventi, tie žino, ką tai reiškia. Kartą, kai buvau tardomas, suspėjau tik mintimis pasakyti: "Dieve, šis reikalas yra Tavo!" Ir jau buvo atsakymas. Kitą kartą, kai vienas griebė ginklą nušauti mane, aš net nesuvokiau savo padėties, tik mačiau kitus šokančius gelbėti mane, lyg juos būtų elektros srovė palietus. Apie Dovydo padėtį yra rašyta 1 Sam 23,19- ir 26 skyriuje. Dovydas galėjo laukti pagalbos tik iš Dievo. Jis ją gavo vidiniai — galėjo pasitikėti Viešpačiu. Filistėnai užpuolė kraštą; Saulius turėjo pasitikti juos ir pasitraukti nuo Dovydo.

55 psalmė
PERSEKIOJIMAI 1-9, PIKTYBĖ REIŠKIASI VIEŠAI 10-12, KLASTINGAS DRAUGAS 13-16, DIEVAS IŠKLAUSO IR GELBSTI 17-24

1 Choro vadovui. Styginiais instrumentais. Dovydo poema.

2 Dieve, klausykis mano maldos ir nesišalink nuo mano maldavimo! 3 Pažvelk į mane ir išklausyk. Aš blaškaus ir nerimstu. 4 Aš drebu nuo priešo šauksmo, nuo niekšų siautimo. Jie neša man pražūtį, įširdę puldinėja mane. 5 Širdis krūpčioja mano krūtinėje, mirties

siaubas apniko mane. 6 Mane apėmė baimė ir drebulys, šiurpas krečia. 7 Aš sakiau: "O, kad turėčiau balandžio sparnus, skrisčiau ieškotis ramybės. (Ps 11,1) 8 Toli nuskrisčiau, dykumoje apsinakvočiau. (Sela) 9 Skubiai ieškočiau prieglaudos nuo vėjų, viesulų ir audrų. 10 Viešpatie, suardyk ir sumaišyk jų kalbas!" Mieste mačiau tik smurtą ir vaidus. (2 Sam 17,14) 11 Dieną ir naktį jie slankioja aplink, pasieniais, o viduje neteisybė ir priespauda klesti. 12 Smurto ir apgaulės žabangų turgavietėje pilna! 13 Jei priešas mane užgauliotų, galėčiau pakęsti. Jei tas, kuris nekenčia manęs, prieš mane kiltų, pasislėpčiau nuo jo. 14 Bet juk tai tu — mano bendras, artimiausias bičiulis! (Ps 41,10; 2 Sam 15,12) 15 Mes ugdėme malonią draugystę, iškilmingai į Dievo namus žygiavom. 16 Juos mirtis teužklumpa! Gyvi į mirusiųjų buveinę tenužengia! Juk tik piktenybės jų širdyse ir butuose klesti! (Ps 109,20) 17 Aš šaukiuos į Dievą, ir Viešpats išgelbės mane. 18 Vakarą, rytą ir vidudienį skųsiuosi, dejuosiu; Jis išgirs mano balsą, 19 išvaduos mano sielą, grąžins ramybę, apgins nuo puolančių priešų daugybės. 20 Dievas išklausys, pažemins juos. Jis karaliauja nuo amžių. Jie nesitaiso, Dievas nepaiso. (Ps 102,27) 21 Kiekvienas tiesia ranką prieš draugus, laužo duotąjį žodį. 22 Slidesnė už sviestą jų burna, o širdis klastinga; žodžiai švelnesni už aliejų, tačiau jie yra nuogi kardai. (Jer 9,7; Ps 57,5) 23 Pavesk Viešpačiui savo rūpestį, Jis globos tave: niekados neleis teisiajam svyruoti. (1 Pt 5,7) 24 Tu, Dieve, anuos nugrūsi į gilią prarają. Žmogžudžiai ir apgavikai žus nė pusės amžiaus nesulaukę. Aš tačiau pasitikiu Tavimi. (Ps 102,25; 2 Sam 17,23)

Kokia proga ši psalmė rašyta nežinome. Daug kas mano ji labai tinka Absalomo laikams, kai Absalomas buvo sukilęs prieš Dovydą ir siekė jį nužudyti. Tauta ir sostinės gyventojai buvo taip sukurstyti prieš Dovydą,

kad jis neturėjo ramios vietos. Sūnus ir draugai sukilo prieš jį. Dovydas kreipėsi į Dievą malda, bet jis drebėjo ir bijojo. Jis ilgėjosi ištrūkti iš tos maišaties ir rasti ramią vietelę tyruose. Kartais leista įžvelgti į drąsiausių ir tikinčiausių žmonių širdis. Pranašas Jeremijas panašiai išsireiškė karo sūkuryje. (Jer 4,19-) Net Viešpats Jėzus Getsemanės sode buvo sukrėstas. Tad nesistebėkime, kad kartais nerimstame, kai draugai mus palieka, tampa išdavikais ir, rodos, net Dievas nebeatsako į maldą!

Dovydas negalėjo pats išsigelbėti. Jis meldė Dievą sumaišyti priešų kalbą — sutarimą, kaip prie Babelės bokšto statybos. Mieste siautėjo apgaulė ir išdavimas. Panašiai rašė pranašas Izaijas. (1,21-, ir Jeremijas, 5,1) O koks išdavimas buvo Jėzaus teisme, kai kunigai ir sukurstyta minia šaukė: "Ant kryžiaus Jį!"

Priešų siekimai ir tikslai žmogui yra žinomi, bet draugų išdavystė dažnai yra nelaukta ir labai skaudi. O krikščioniui tokių draugų, su kuriais nuoširdžiai teko bendrauti ir Viešpatį garbinti, drauge dirbti, išdavystė yra baisi. Tokius išgyvenimus daugeliui tenka patirti. Naujojo Testamento tikintysis, jei jis tikrai tiki Dievą, nesimeldžia taip, kaip Dovydas meldė 16 skirsnelyje. (Mt 5,44; Lk 9,55) Daug kas mano, kad čia minimas išdavikas, buvęs Dovydo draugas Ahitofelis. (2 Sam 15,12) Jėzaus patikėtinis Judas buvo išdavikas, apaštalo Pauliaus draugas Aleksandras kalvis tapo priešu, o tavo ir mano . . . Gal nenori net jo vardo paminėti?

Dovydas rašydamas šią psalmę suprato, kad niekšai ir veidmainiai lieka apgavikais. Dievas baus juos, o teisiuosius Viešpats išgelbės. Dovydui nusiminimo ir abejonių tamsa nuslinko, vėl sušvito Dievo malonė ir pasitikėjimas Juo.

56 psalmė
PERSEKIOJAMOJO VILTIS 1-5, PRIEŠŲ KĖSLAI 6-8, DIEVAS IŠKLAUSO IR PADEDA 9-14

1 Choro vadovui. Gaida "Karvelis ant tolimųjų terebintų". Dovydo odė. Kai filistėnai buvo jį suėmę Gate. (1 Sam 21,11-16)

2 Dieve, būk man malonus, žmonės šėlsta prieš mane, priešai puola. 3 Visą laiką mano priešai puola mane niršdami. 4 Kai baimė apima, Tavimi tikiuos. 5 Dievu tikiuos, Jo Žodį giriu. Dievu pasitikiu, nebijau. Ką žmogus man padarys? (Ps 27,1; 118,6; Iz 12,2; 51,12; Žyd 13,6) 6 Visą dieną jie kenkia man, visos jų mintys — daryti man bloga. 7 Jie buriasi, tyko, seka mano pėdas, kėsinasi į mano gyvybę. 8 Atlygink jiems už nedorybę! Dieve, užsirūstinęs parblokšk juos! (Ps 55,24; 109,20) 9 Tu mano vargo dienas skaičiuoji; renki mano ašaras į odinę. Argi jos nepažymėtos Tavo knygoje? 10 Mano priešai privalės pasitraukti tą dieną, kurią šauksiuos Tavęs. Žinau, kad Dievas užstoja mane. 11 Dievu pasitikiu, Jo Žodį giriu. Viešpačiu giriuos, Jo Žodį šlovinu. 12 Dievu pasitikiu, Jo nebijau. Ką žmogus man padarys? 13 Dieve, Tau duotus įžadus tesėsiu: aukosiu padėkos aukas. 14 Tu išgelbėjai mane iš mirties, mano kojas nuo suklupimo, kad vaikščiočiau akivaizdoje Dievo, turėdamas gyvenimo šviesą. (Ps 116,8; Job 33,30)

Dovydo padėtis buvo tokia, kaip sakoma, bėgo nuo vilko — užbėgo ant meškos (lokio). Dovydas bėgo nuo Sauliaus — pateko į filistėnų nagus. Apie tai rašyta 1 Sam 21,11-16. Tokioje padėtyje Dovydas visgi buvo tikras: "Dievas padės!" Jei Dievas padės, — žmonės negalės pakenkti. Kaip malonu ir saugu turėti tokį tikėjimą!

Pasitikinčiojo Dievu kelias nėra nuklotas gėlėmis. Tikintis turi daug vargti, kentėti, verkti. Dievas tą viską žino ir teikia ištvermės. Gera yra pasitikėti Viešpaties pažadais. Jo Žodžiu, Jam dėkoti, Jį garbinti!

57 psalmė
PASITIKIU DIEVU 1-6, VIEŠPATS GINA MANE 7-12

1 Choro vadovui. "Nesunaikink!" Dovydo odė. Kai jis nuo Sauliaus slėpėsi oloje. (1 Sam 22,1)

2 Pasigailėk manęs, Dieve, pasigailėk. Mano siela ieško prieglaudos Tavyje. Tavo sparnų paunksnėje slepiuos, kol praeis nelaimė. (Ps 91,1-2) 3 Šaukiuos į Aukščiausiąjį Dievą, kuris man gera daro. 4 Jis teatsiunčia man pagalbą iš dangaus, baudžia mano engėjus. Teatsiunčia Dievas savo malonę ir ištikimybę! 5 Turiu gyventi tarp liūtų, tarp žmonių, spiaudančių ugnį. Jų dantys yra ietys ir strėlės, jų liežuviai — aštrūs kalavijai. 6 Dieve, pakilk dangaus aukštybėse! Tavo garbė tegul sklinda visame pasaulyje! 7 Jie spendė pinkles mano žingsniams, mano sielai sugniuždyti. Jie kasė man duobę, tačiau patys įpuolė į ją. (Sela) (Ps 7,16; 108,2-6) 8 Dieve, mano širdis rami. Taip, mano širdis rami. Aš giedosiu ir skambinsiu! 9 Pabusk, mano siela! Pabuskite, arfa ir kanklės! Aš pažadinsiu aušrą. (Ps 16,9) 10 Viešpatie, šlovinsiu Tave tautose, giedosiu giesmes pagonių tarpe. 11 Tavo gailestingumas siekia dangų, ir Tavo teisybė debesis. (Ps 36,6) 12 Dieve, pakilk iki dangaus aukštybių! Teišplinta Tavo garbė visame pasaulyje!

Dovydą, karaliaus Sauliaus žentą ir kariuomenės vadą, Saulius siekia nužudyti. Tas yra užrašyta 1 Sam 24 ir 26 skyriuje. Aplinkybės taip susidėjo, kad Dovydas galėjo nužudyti Saulių, bet jis to nedarė. Dovydas buvo lyg liūtų puolamas, bet jis pasitikėjo Dievu.

Psalmės 55, 56 ir 57 leidžia mums matyti Dovydo vargą, bet ir visišką pasitikėjimą Dievu.

Viešpaties malonė yra taip gausi, kad giedotojas gali visai pasitikėti Dievu. Priešai nesunaikinti, jie siaučia. Bet Dovydui yra aišku, — jie įkris patys į jam kasamą duobę. Giedotojas yra visai ramus. Taip, galima ramiam būti gamtos ir žmonių sukeltose audrose. Tai ramybė, kurią Dievas teikia. Giedotojui Viešpats yra didingas! Autorius nori, kad tą Dievo didybę pajustų ne tik jo tauta, bet visos pasaulio tautos! Dar tamsa dengia žemę, bet aušra jau artėja, Dievo šlovė pasireikš!

58 psalmė
SKUNDAS PRIEŠ APKALBĖTOJUS 1-6, ŠAUKIMASIS KERŠTO 7-12

1 Choro vadovui. Gaida: "Nesunaikink". Dovydo odė.

2 Jūs, galiūnai, ar sprendžiate teisingai? Ar teisingai teisiate žmones? (Ps 82) 3 Ne, jūs darote niekšybes krašte, jūsų rankos smurtą sėja. 4 Bedieviai klysta nuo pat kūdikystės, nuo pat gimimo jie klaidžioja ir meluoja. 5 Jų nuodai panašūs į gyvatės nuodus, į angį, kuri užsikemša ausis, 6 kad negirdėtų puikiai įpratusio žavėtojo balso. (Ps 10,11) 7 Dieve, sutrupink jiems dantis burnoje; Viešpatie, išlaužyk krūminius tiems liūtams! 8 Tepradingsta jie, kaip nutekantis vanduo, tesuvysta, kaip žolė ant kelio! 9 Jie tesutyžta kaip sraigė, kaip ne laiku gimęs kūdikis, saulės nepamatęs! 10 Tenuneša juos audra pirma, negu katilas nuo erškėčių įkais ir kas jame yra išvirs. 11 Teisusis džiaugsis, matydamas rūstybės atpildą, bedievio krauju sau kojas mazgosis. 12 Tada žmonės sakys: "Tikrai atpildą gauna teisusis! Tikrai yra Dievas, žemėje teisėjas!" (Ps 7,9)

Kada ši psalmė rašyta ir kokiai progai skirta nežinome. Ji tinka visiems laikams ir progoms; kai nesilai-

koma ir nesiekiama tiesos, kur paminamos pagrindinės žmogaus teisės. Poetas kalba apie krašto galiūnus. Hebrajų kalboje jie vadinami dievais (elohim). Tai tokie galiūnai ar valdovai, kurie turėtų vykdyti dievišką teisę. Tiems "dievams" prikišama jų neteisingos kalbos ir sprendimai. Jų darbai yra tokie pavojingi, kaip gyvačių nuodai. Jie daro piktus darbus visą laiką, jau nuo gimimo, savo naudai. Jie visai nekreipia dėmesio į įspėjimus. Jie yra lyg gyvatės, kurios užsikemša ausis, kad negirdėtų žavėtojo balso. Anais laikais rytuose būdavo gyvačių žavėtojai, kurie muzika ir kitomis priemonėmis žavėdavo gyvates. Kai kurios gyvatės, sakoma, užsikimšdavusios ausis ir žavėtojai nepaveikdavo jų. Kai kurie valdovai nepaiso teisės, jie netaps dorais, Dievas sunaikins juos.

Rašytojas nededa pastangų sunaikinti niekšus ir priešus, ir nemeldžia Dievo juos sunaikinti, bet padaryti nepavojingais. Kaip bedantis liūtas nebegali kitų draskyti, taip tenetenka galiūnai galios kitus skriausti ir kankinti. Toliau poetas panaudoja įvairius pavyzdžius iškelti tai tiesai. Išlietas vanduo iš indo nebesusemiamas, taip ir galiūnai netekę galios sunyksta. Žolė ant kieto kelio ar tako skursta ir padžiūsta. Sraigė šliauždama netenka pati savo dalies, nes kelyje lieka dėmė jos skysčių. Teisiųjų ilgesys ir malda yra, kad niekšai valdovai tuojau sunyktų, kaip nelaiku gimęs kūdikis mirtų ir, kaip erškėčiais kūrenama ugnis tuojau užgęstų, dar puodui neužvirus. Suprantama, kad teisieji džiaugiasi niekšų kritimu. Juk ir Dievas teis niekšus. Jis yra teisus teisėjas. Kai niekšai ir jų valdžia staiga žlunga, dažnai teka daug kraujo.

59 psalmė
PIKTIEJI PUOLA 1-8, VIEŠPATS PADEDA 9-18

1 Choro vadovui. Gaida: "Nesunaikink". Dovydo odė. Kai Saulius išsiuntė pasiuntinius ir tie saugojo namus, norėdami Dovydą nužudyti. (1 Sam 19,11)

2 Dieve, išgelbėk mane iš priešų, apgink nuo sukylančių prieš mane! 3 Išlaisvink mane iš piktadarių ir išgelbėk nuo kraugerių! 4 Štai, jie siekia mano gyvybės; galiūnai sąmokslą prieš mane rezga. Viešpatie, juk aš Tau nenusidėjau! 5 Nors nekaltas esu, jie atbėga ir sustoja prieš mane. Pabusk, skubėk pas mane ir pamatysi! (Ps 44,24) 6 Viešpatie, dangaus pulkų ir Izraelio Dieve, nubausk ir trauk tieson visas pagonių tautas, nesigailėk išdavikų ir pasalūnų. (Sela) 7 Jie sugrįžta vakare, loja kaip šunys ir laksto po miestą. 8 Jie pliauškia, lūpomis piktžodžiauja ir sako: "Juk niekas negirdi!" 9 Viešpatie, Tu juokies iš jų, tyčiojies iš pagonių. (Ps 2,4) 10 Mano stiprybe, į Tave žiūrėsiu, nes esi mano Dievas ir tvirtovė. 11 Gailestingas mano Dievas, ateina ir gelbsti. Dievas leidžia man pasijuokti iš priešų. (Ps 54,9) 12 Nesunaikink jų staiga, kad tauta nepamirštų! Pakrikdyk juos savo galia ir po to parblokšk! 13 Jų burnos nusikaltimas ir lūpų kalba įvelia juos į išdidumą. (Ps 36,4) 14 Jų skleidžiami keiksmai ir melai iššaukia rūstybę ir juos visai sunaikina, kad visi išpažintų, jog Jokūbo Dievas viešpatauja iki žemės pakraščių. (Sela) 15 Jie sugrįžta vakare, loja kaip šunys ir aplaksto miestą. 16 Jie klaidžioja, ieško maisto, o neradę — urzgia. 17 Aš giedosiu apie Tavo stiprybę, krykštausiu rytmety apie Tavo malonę. Tu buvai man pilis ir prieglauda vargų metu. 18 O mano stiprybe, aš Tau giedosiu psalmes, nes Tu, Dieve, esi mano apsauga. Mano Dieve, koks Tu malonus!

Kaip Saulius siekė nužudyti Dovydą yra užrašyta 1 Sam 19,9-17. Dovydas vengė pavojaus ir nuoširdžiai

meldė Dievą gelbėti jį. Šiuo atveju Dovydas jautėsi nenusikaltęs nei karaliui, nei kitiems. Dovydo gyvybės siekė ne tik karalius, bet ir jo valdininkai. Dovydas palygina juos laukiniams šunims, kurie bėgioja ir loja, savo auką niekina ir nebijo Dievo. Jie mano niekas jų kalbų negirdi ir darbų nemato.

Dovydas pasitikėjo Dievu. Jis meldė Dievą nesunaikinti jo priešų ūmai, bet pamažu, kad žmonės atsimintų jų likimą ir tikėtų Dievą. Dovydas buvo tikras, kad Dievas išgelbės jį. Jis pasižada garbinti Dievą ir girti Jo vardą.

60 psalmė
DIEVE, PALIKAI MUS 1-6, ATSIMINK PAŽADĄ 7-10, PADĖK MUMS 11-14

1 Choro vadovui. Gaida: "Kaip lelijos". Dovydo odė. Pamokymui. 2 Kai jis kariavo su Mesopotamijos ir Sebos aramitais, ir kai sugrįžęs Joabas sumušė dvylika tūkstančių edomitų Druskos slėnyje. (2 Sam 8,3,13; 10,13,18)

3 Dieve, Tu užsirūstinęs atstūmei mus, sulaužei mūsų eiles; atleisk mums! 4 Sudrebinus suskeldėjo žemė. Dabar užtaisyk jos plyšius, nes ji griūva! 5 Davei patirti savo tautai sunkių vargų, mus girdei svaiginančiu vynu. (Iz 51,17,22) 6 Tavęs bijantiesiems pakėlei vėliavą — ženklą, kad jie bėgtų nuo lanko. (Sela) (Ps 20,6; 108,7-14) 7 Kad Tavo mylimieji būtų išgelbėti, padėk savo dešine ir išklausyk mus! 8 Dievas kalbėjo savo šventovėje: "Aš džiūgaudamas dalysiu Sikemą ir paskirstysiu Sukoto slėnį. 9 Mano yra Gileadas ir Manasas, o Efraimas mano galvos šalmas, Judas mano skeptras. (1 M 49,10) 10 Moabas yra mano praustuvė. Ant Edomo numesiu savo kurpę. Filistėjoje aidės mano pergalės balsas". 11 Kas nuves mane į sustiprintąjį miestą? Kas nuves mane į Edomą? 12 Argi ne Tu, Dieve, atstūmei mus? Argi Tu, Dieve, su mūsų kariuomene nebe-

žygiuosi? 13 Suteik mums paramą prieš prispaudėją, nes silpna yra žmonių pagalba. 14 Su Dievo pagalba narsiai kovosime, Jis sumindys mūsų engėjus.

Šia psalme Dovydas prisiminė karą prieš Mesopotamijos ir Sebos aramėjus. Kariaujant su šiais priešais, kraštas buvo paliktas be apsaugos. Tuo pasinaudojo edomitai. Jie įsiveržė į kraštą ir labai nuteriojo jį. Dovydas, išgirdęs tai, padalino kariuomenę ir pasiuntė jos dalį Joabo vadovybėje prieš edomitus. Joabas nugalėjo edomitus; jų krito 12000. Dovydas nepriskaitė pergalės sau nei savo kariams. Jis tikėjo ir žinojo, kad pralaimėjimas ir laimėjimas yra Dievo rankoje. Nors Dovydas karą laimėjo, bet kariuomenė ir kraštas labai nukentėjo. Nukentėjimas buvo lyg žemės drebėjimas. Dovydas pats ir kariuomenė nebuvo tikri laimėjimu; jie svyravo lyg girti, drebėjo. Viešpats leido jiems nugalėti priešus, dėkoti Jam, — rinktis prie Jo, lyg mūšyje pakrikusiai kariuomenei prie vėliavos.

Viešpats atsakė į Dovydo maldą. Dovydas buvo tikras, kad Dievas kalba. Jis yra visko Valdovas; Jis gali duoti pergalę kam nori. Sikemas ir Sukotas yra prie Jordano upės. Gileadas ir Manasas manyta — rytinėje Jordano pusėje. Efraimas ir Judėja dažnai Šventajame Rašte minimi kaip vadovaujančios Izraelio padermės. Moabitai yra Viešpačiui tik lyg indas kojoms nusiplauti. Numesti ant ko batą, reiškė laikyti tai savo nuosavybe. Dovydui buvo pažadėta pergalė ir ant filistėnų.

Dovydas, gavęs atsakymą iš Viešpaties, pasitikėjo Juo, prašė toliau pagalbos, nuvesti jį į stiprųjį miestą — į Edomo sostinę. Dovydas žinojo, kad nei jo armija, nei sąjunga su kitais karaliais nebus veiksminga, jei Viešpats nepadės. Tikint Dievą, žmogus neturi sėdėti sudėjęs rankas; jis privalo atlikti pareigą, kovoti narsiai kaip čia Dovydas.

61 psalmė
MALDA: UŽ VYRIAUSYBĘ 1-6, UŽ VALDOVĄ 7-9

1 Choro vadovui. Styginais instrumentais. Dovydo psalmė. (2 Sam 17,24,27)

2 Dieve, išgirsk mano šauksmą, išklausyk mano maldą! 3 Mano širdžiai alpstant, nuo žemės krašto šaukiuos Tavęs. 4 Užkelk mane ant aukštos uolos. Tu esi man prieglauda, stiprus bokštas gintis nuo priešo. (Ps 18,2-3; 71,8) 5 Norėčiau gyventi Tavo padangtėje amžinai, glaustis Tavo sparnų priedangoje. (Sela) (Ps 63,8) 6 Dieve, Tu girdėjai mano įžadus, davei paveldėjimą tiems, kurie gerbia Tavo vardą. 7 Prailgink karaliaus amžių! Jo metai tegul tveria kartų kartomis. (Ps 21,6) 8 Tesėdi jis soste per amžius Dievo akivaizdoje! Jo malonė tesaugo jį! (2 Sam 7,16) 9 Giedosiu Tavo vardui visados, vykdysiu savo įžadus kasdien.

Kokia proga ši psalmė rašyta nežinome. Ar tas "tolimas kraštas" buvo karo metu buvimas svetur, ar pasitraukimas iš Jeruzalės Absalomui maištaujant? Galėjo būti ir įsivaizduojamas nutolimas nuo Dievo, nejautimas Viešpaties artybės. Kas ta "aukšta uola", taipgi nežinome. Galėjo būti Jeruzalėje Siono kalnas. Bet galėjo būti ir pasitikėjimas Dievu. Kiekvienas žmogus, o ypač tikintis Dievą, pergyvena laikotarpius, kai nejaučia Dievo artybės ir neturi tikėjimo tvirtybės. Tokiais laikais žmogus nuoširdžiai meldžiasi, siela alpsta, daro Dievui įžadus.

Dovydas meldė pats už save, bet Dovydo ir mūsų mintys siekia toliau. Tikrasis, amžinasis, karalius yra Dovydui pažadėtasis Mesijas. (2 Sam 7,12-) Jis karaliaus amžinai, kaip sakytą Lk 1,33.

62 psalmė
ILGESYS DIEVO 1-5, IEŠKOJIMAS JO 6-9, ŽMOGUS YRA LYG KVAPAS 10-13

1 Choro vadovui. Jedutūnui. Dovydo psalmė. (Ps 39,1)

2 Tik Dievo tyliai laukia mano siela: iš Jo ateina man išganymas. (Iz 30,15) 3 Tik Jis yra mano uola ir išgelbėjimas, saugi pilis: per daug nesvyruosiu. 4 Kaip ilgai puldinėsite žmogų, griausite visi, kaip pašlijusią sieną, kaip griūvantį mūrą! 5 Jie planuoja nustumti jį nuo aukštumos. Jie gėrisi melu: liežuviais jie laimina, o viduje keikia. (Sela) 6 Tik Dievo tyliai laukia mano siela. Mano viltis Jis yra. 7 Tik Jis yra mano uola ir išganymas, saugi pilis: aš nesvyruosiu. (Ps 18,2-3) 8 Dievu remiasi mano išganymas ir garbė; mane ginanti Uola ir priebėga yra Dievas. (Ps 61,4) 9 Pasitikėk Juo, tauta, visais laikais! Išliekite Jo akivaizdoje savo širdį. Dievas yra mums apsauga. (Sela) 10 Tik kvapas yra prastuoliai, apgaulingi kilmingieji. Svarstyklėse jie pakyla aukštyn: jie visi drauge lengvesni už kvapą! 11 Nerasite laimės spausdami kitus, nedžiugins grobis laimėtas. Jei didėja turtai, neriškite prie jų širdies. (Mt 19,22; Lk 12,19-20; 1 Tim 6,17) 12 Kartą Dievas kalbėjo; aš du dalykus nugirdau: kad galybė priklauso Dievui ir kad Tavo, Viešpatie, yra malonė. 13 Tu atlyginsi kiekvienam pagal jo darbus. (Rom 2,6-11)

Psalmėje 61 nepasakyta aiškiai, kas yra aukštoji uola. 62 psalmėje Dovydas sako, kad jo pilis ir uola yra Viešpats. Tikint Viešpatį galima būti ramiam, nors pavojai aplinkui siaučia. Žmonių elgsena yra kitokia negu Dievo. Žmonės dažnai akyse kalba užjaučiančiai, bet širdyje mano pikta daryti. Dovydas pažino žmones, nepasitikėjo jais. Ne tik priešai, bet dažnai ir draugai nori kitą pražudyti, lyg pašlijusią sieną sugriauti. Azizietis

Francas meldė: "Dieve, saugok mane nuo mano draugų, nuo priešų aš pats saugosiuos".

Dovydas tikėjo Dievą. Jis daug kartų patyrė Jo išgelbėjimą ir apsaugą. Čia jis pakartoja ką pareiškė trečiame skirsnelyje. Ką Dovydas pats patyrė bei tikėjo, tą jis patarė visiems savo tautiečiams — pasitikėti Dievu!

Daug kas žmonių daro pikta, jais pasitikėti negalima. Visgi yra Dievą tikinčių žmonių ir darančių gera. Bet ir jie yra tik žmonės. Jie suserga ir miršta. Kaip dažnai geriausieji ir artimiausieji žmonės miršta ir visi su jais daryti planai žūna. Dievas yra amžinas ir galingas. Psalmistas pataria pasitikėti Juo. Dievo savybė yra: pasigailėjimas, atleidimas, malonės teikimas. Taip, Dievas yra galingas ir teikia malonę!

63 psalmė
ILGESYS DIEVO 1-4, JIS MAN YRA VISKAS 5-8, PRIEŠAI ŽLUGS 9-12

1 Dovydo psalmė, kai jis gyveno Judėjos dykumoje. (1 Sam 22,5; 23,14; 24,1)

2 Dieve, tik Tu esi mano Dievas! Tavęs ieškau aš, Tavęs trokšta mano siela, kūnas ilgisi Tavęs, kaip sausa, nualinta be vandens žemė. (Ps 42,3; 143,6) 3 Šventovėje ieškojau Tavęs, pamačiau Tavo galybę ir garbę. 4 Tavo malonė yra geresnė už gyvenimą, todėl mano lūpos girs Tave. (Ps 73,25-) 5 Šlovinsiu Tave kol gyvensiu, Tavo vardą minėdamas, į Tave rankas kelsiu. 6 Mano siela gaivinasi lyg kūnas geru maistu (kaulų smegenimis ir taukais), lūpos krykštauja, burna giria Tave. 7 Svajoju apie Tave gulėdamas, mąstau naktį budėdamas. 8 Tu buvai man pagalba, Tavo sparnų paunksnėje giedu Tau linksmai. 9 Mano siela glaudžiasi prie Tavęs; Tavo dešinė palaiko mane. 10 Kurie siekia atimti man gyvybę, nueis į žemės gilybes. 11 Jie pateks kalavijo galiai ir grobiu šakalams. 12 O karalius gėrėsis Dievu.

Girsis kiekvienas, kuris prisiekia Juo. Melagių burna bus užkimšta (5 M 6,13)

Ši psalmė yra labai panaši į 42 psalmę. Judėjos dykuma yra tarp Jeruzalės ir Negyvosios jūros. Dovydas šioje dykumoje slėpėsi nuo karaliaus Sauliaus ir buvo joje bėgdamas nuo savo sūnaus Absalomo. Dovydas matė kaip išdžiūvusioje dykumoje skurdo augmenija; panašiai jis jautė skurdą be Dievo artybės. Jis ilgėjosi Dievo. Jam Dievo artybė buvo mielesnė negu gyvybė — gyvenimas. Daug kas trokšta ir siekia: mokslo, garbės, laimės, meilės, galios . . . Dėkui Viešpačiui, veikiant Jo malonei, yra trokštančių žmonių tiesos ir Dievo artybės. Tikintieji apie tai kalba, gaivinasi Juo, šlovina Jį žodžiu ir gyvenimu.

Giedotojas dieną ir, pabudęs naktį, mąstė apie Dievą. Jis gyveno Dievo artybėje ir jautė Jo apsaugą, lyg paukšteliai po jų tėvų sparnais. Priešai siekia ne tik kūną sunaikinti, bet ir dvasią; pasitikėjimą Dievu. Tokie niekšai žus patys dvasia ir kūnu. Jie nugarmės į žemės gilybes (pragarą), o jų kūnais maitinsis žvėrys. Kurie prisiekia Viešpačiu, tie ir gali džiaugtis Juo.

64 psalmė
PIKTIEJI SIAUTĖJA 1-7, JIE ŽLUGS NUO JŲ PAČIŲ PIKTYBĖS 8-11

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė.

2 Dieve, išgirsk mano balsą, kai skundžiuosi! Nuo priešų baimės saugok mano gyvybę. 3 Paslėpk mane nuo piktadarių sąmokslo, nuo nedorėlių siautimo. 4 Jie galanda savo liežuvį kaip kardą, taiko užnuodytą žodį kaip strėlę, (Ps 57,5) 5 iš pasalų pašauti, nekaltąjį taiko netikėtai, be baimės. (Ps 11,2) 6 Jie tvirtai siekia pikto tikslo, slaptai spendžia pinkles, mąstydami: "Kas pastebės mus (Ps 94,7) 7 ir permatys mūsų nusikaltimą? Sąmokslą sugalvojome klastingai." Toks žmogaus vidus

ir širdis — paslaptinga gilybė. 8 Bet Dievas šaus į juos strėle — staiga juos sužeis. 9 Jiems žuvimą rengia jų pačių liežuvis. Visi, kurie matys juos, kraipys galvas. (Ps 7,16) 10 Tada visi išsigąs, kalbės ką Dievas padarė, ir apmąstys Jo darbus. 11 Teisingieji Viešpačiu džiaugiasi ir geraširdžiai bėga prie Jo glaustis. Tesidžiaugia visi tiesaširdžiai!

Psalmėje yra daug sakyta apie pikto pasireiškimą prieš gera. Kova tarp pikto ir gero minima nuo pat pasaulio pradžios. Reikia suprasti, kad ta kova daugiau išeina iš pikto, negu iš paties žmogaus. Piktybė panaudoja žmogų piktą daryti. Senais laikais ir dabar yra naudojama apgaulė, veidmainystė, išdavystė, pikti slapti susitarimai prieš gera. Suprasti ir pastebėti visus piktus kėslus yra neįmanoma. Dovydas ir kiti tikintieji meldė Dievą apsaugos. Dievas viską žino ir mato. Jis tikrai kartą piktadarius nubaus. Gyvenime labai daug neteisybių vyksta, teisieji nukenčia. Gerai tam, kuris neteisiai kentėdamas nepaskęsta keršte, bet visa maldoje paveda Dievui ir ieško paguodos Jame.

65 psalmė
PADĖKA DIEVUI UŽ GĖRYBES 1-6, JIS TVARKO PASAULĮ 7-9, DĖKUI UŽ DERLIŲ 10-14

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė. Giesmė. (2 Sam 21,1; Joel 2,15)

2 Tau dera gyriaus giesmė, o Dieve Sione, ir tebūnie įvykdomi įžadai. 3 Tu išklausai maldas, pas Tave ateina kiekvienas su savo kaltybėmis. 4 Mūsų nuodėmių našta slegia mus, Tu atleidi jas. 5 Laimingas tas, kurį Tu išrenki ir priimi, kad jis gyventų Tavo prieangiuose. Mes sotinamės Tavo namų gėrybėmis, Tavo šventovės šventumu. (Ps 84) 6 Didingi Tavo darbai ir teisūs; Tu nuostabiais ženklais išklausai mus, o Dieve, mūsų išga-

nytojau, pasitikėjime visų žemės pakraščių ir tolimųjų pajūrių! 7 Tu sukūrei kalnus savo jėga, apsisiautęs galybe, 8 nutildai marių ūžimą, jų bangų šniokštimą ir tautų triukšmą. (Ps 89,10) 9 Žemės pakraščių gyventojai bijosi Tavo ženklų. Rytais ir vakarais krykštauja džiaugsmu. 10 Tu aplankai žemę ir aplaistai, padarai ją labai derlingą. Dievo upelis yra pilnas vandens. Tu leidi užderėti javams; taip Tu viską paruoši. (Ps 46,5) 11 Tu palaistai jos vagas, sulygini grumstus, lietumi suminkštini ją, palaimini augalus. (Ps 104,13-16) 12 Tu apvainikuoji metus derliumi, — vežimai gausūs palaima. 13 Žaliuoja stepių ganyklos, džiūgauja pasipuošusios kalvos. 14 Pievos pilnos avių, kloniuose vešliai auga javai. Viskas linksmai šūkauja ir gieda.

Meldėjas kreipėsi į gyvąjį Dievą, kurio būstinė yra Sione. Dievui duoti įžadai privalo būti vykdomi. Gyvajam Dievui ne taip sau kalbamos maldos; Jis išklauso maldas ir atleidžia kaltes. Didingajam Dievui maldoje išpažįstami nusikaltimai ir gaunamas iš Jo atleidimas! Senojo Testamento žmonės lankė šventovę, o mes, Naujojo Testamento tikintieji, gauname sąžinės nuraminimą ir Viešpaties artybę, tikėjimu turime draugystę su Juo.

Didingasis Dievas sukūrė kalnus ir vandenynus. Jis valdo visa tvarkinga teise. Jo valdžia siekia visur — iki tolimiausių žemės kraštų. Jis valdo ir tvarko jūrų bangas ir tautas. Viskas yra Jo žinioje. Jo valdymo ženklai pastebimi, žmonija bijosi Jo, bet ir džiaugsmingai garbina Jį.

Tai pjūties padėkos psalmė. Dievas sukūrė visatą, Jis parūpina ir maistą žmonėms ir gyvuliams. Koks nuostabus vanduo! Jo pilnos jūros, bet ir lietaus pavidale juo palaistoma dirva, pievos, dykumos, kalnai, kalvos ir slėniai. Kalnai ir kalvos žaliuoja, bandos ganosi

ganyklose, javai bręsta dirvose. Dievo teikiama palaima džiaugiasi visi.

66 psalmė
PASAULIS ŠLOVINA DIEVĄ 1-4, NUOSTABI JO GLOBA SAVIESIEMS 5-12, PADĖKA JAM 13-20

1 Choro vadovui. Giesmė. Psalmė.

Krykštauk Dievui, visas pasauli! 2 Giedokite apie Jo vardo garbę. Iškilmingai teikite Jam šlovę! 3 Sakykite Dievui: "Kaip didingi Tavo darbai! Dėl didelės Tavo galios lenkiasi Tau priešai. 4 Visas pasaulis tegarbina Tave, tegieda Tau ir garsina Tavo vardą!" (Sela) 5 Ateikite ir matykite Dievo darbus! Jis nuostabių dalykų padarė žmonių tarpe! 6 Jis pavertė jūrą sausuma, per upę pėsčius pervedė. Tad džiaukimės Juo! (2 M 14,21; 3,17) 7 Jis viešpatauja savo galybe per amžius. Jo akys stebi tautas: išpuikėliai tegul nemaištauja! (Sela) 8 Garbinkite, tautos, mūsų Dievą, garsinkite Jo šlovę! 9 Jis mūsų gyvybę išlaiko, neleidžia suklupti mūsų kojai. 10 Tu ištyrei mus, Dieve, mėginai mus ugnimi, kaip sidabrą. (Pat 17,3) 11 Tu įvedei mus į kalėjimą, uždėjai grandines ant kojų. 12 Tu leidai žmonėms mums lipti ant sprando. Mes turėjome eiti per ugnį ir vandenį. Bet Tu išvedei mus į laisvę. (Iz 43,2) 13 Su aukomis į Tavo namus aš įeisiu ir įžadus savo ištesėsiu, 14 kuriuos ištarė mano lūpos, ir varge burna pažadėjo. 15 Aukosiu Tau riebias aukas, avinus rūkysiu, paruošiu jaučius ir ožius. (Sela) 16 Ateikite, klausykite visi, kurie bijote Dievo; papasakosiu kokius didingus darbus man Jis padarė. 17 Į Jį šaukiuos, šlovinu Jį liežuviu. 18 Jei nedorai elgtis būčiau ketinęs širdyje, tai Viešpats nebūtų išklausęs. (Pat 28,9; Jn 9,31) 19 Bet Dievas tikrai išklausė; Jis priėmė manąją maldą. 20 Tebūnie giriamas Dievas, Jis neatmetė mano maldos ir neatitolino nuo manęs savo malonės.

Poetas kviečia visą pasaulį šlovinti Viešpatį. Gal visos tautos kviečiamos garbinti Mesiją — Kristų? Vis iš naujo primenamas izraelitų pervedimas per Raudonąją jūrą, (2 M 14,21) ir per Jordaną. (Joz 3,1-)

Rašytojas kviečia tautas šlovinti Viešpatį. Jis pasakoja Viešpaties nuostabius vedimus per vargus ir bandymus. Viešpats savo tautą vedė per: kalėjimus grandinėse, ugnį ir vandenį. Tikrai Izraelio tauta išgyveno senais ir dabartiniais laikais baisių vargų. Poetas sako, kad tai buvo Viešpaties maloningas vedimas išbandyti ir švarinti tautą! Taip, Viešpats išlaikė išrinktąją tautą, neleido jai visai sunykti.

Poetas asmeniškai eina į šventovę, aukoja aukas, vykdo įžadus, kviečia tikinčiuosius tai daryti. Jis primena, jei jis tai ne nuoširdžiai darytų, Viešpats neišklausytų jo. Naujajame Testamente taipgi primenama melstis pagal Jo valią. (1 Jn 5,14).

67 psalmė
MALDA IR PADĖKA UŽ MALONĘ 1-8

1 Choro vadovui. Styginiams. Psalmė. Giesmė. (4 M 6,22-27)

2 Dievas tebūnie mums malonus ir telaimina mus, terodo šviesų savo veidą. (Sela) 3 Tepažįsta žemėje Tavąjį kelią, visose tautose Tavo išganymą! 4 Dieve, tegarbina Tave tautos, tešlovina Tave visos giminės! (Ps 117,1) 5 Tesilinksmina ir tekrykštauja tautos, kad valdai jas teisingai ir teisi tautas pasaulyje! (Sela) 6 Dieve, tegarbina Tave tautos, tešlovina Tave visos giminės! 7 Žemė davė derlių, nes mus laimino Dievas, mūsų Viešpats. (Ps 65,10) 8 Telaimina mus Dievas, ir tegerbia Jį visi žemės kraštai! (Ps 33,8)

Poetas pradėjo rašyti psalmę, vadinamu Arono palaiminimu. (4 M 6,24-) Toliau jis meldė Viešpaties valdžios pasireiškimo visoms tautoms, visame pasaulyje;

taipgi, kad tautos pažintų, garbintų Viešpatį ir džiaugtųsi Jo malone. Ši psalmė yra misijos psalmė visoms tautoms. Psalmės pabaigoje Dievo duota palaima maistu — žemės derliumi ir, visi kviečiami garbinti Viešpatį.

68 psalmė
DIEVO DIDYBĖ 1-4, JO GERUMAS 5-7, VEDIMAS PER TYRUS 8-15, ŠVENTOVĖS ĮKŪRIMAS 16-19, JIS GELBSTI 20-24, SANDAROS SKRYNIA 25-28, TEGUL LENKIASI VIEŠPAČIUI PAGONYS 29-36

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė. Giesmė. (5 M 32; 2 Sam 11,11; 12,26-31)

2 Pakyla Dievas, pakrinka ir bėga Jo priešai, kurie Jo nekenčia. (4 M 10,35) 3 Kaip dūmai išsklaidomi, kaip vaškas nuo ugnies sutirpsta, taip pradingsta bedieviai Dievo akivaizdoje. 4 Bet teisieji linksminasi, džiūgauja, laimingi prieglobsty Dievo. 5 Giedokite Dievui! Skambinkite Jo vardui! Taisykite kelią Tam, kuris važinėja virš debesų! Jo vardas yra Viešpats. Džiūgaukite Jo akivaizdoje! (Iz 57,14) 6 Našlaičių tėvas ir našlių globėjas savo buveinėje yra Dievas. (Ps 10,14) 7 Dievas parūpina benamiams namus, išveda belaisvius į laimę. Tik priešginos lieka gyventi išdžiūvusioje žemėje. 8 Dieve, kai Tu ėjai savo tautos priekyje, kai žygiavai per dykumą, (2 M 13,21; Teis 5,4-5) 9 žemė drebėjo, Dievo akivaizdoje dangūs rasojo. Sinajus drebėjo prieš Dievą, prieš tikrąjį Dievą. (2 M 19,16-18) 10 Dieve, siuntei gausų lietų ant savųjų, juo gaivinai suvargusius. 11 Tavoji kaimenė tenai įsikūrė, Dieve, Tu buvai jai geras ir viskuo aprūpinai. 12 Kai Viešpats tarė Žodį galingą, ir didelis pulkas džiugios pergalės pranešančių pasipylė: (Iz 52,7) 13 "Karaliai ir kariuomenė skubėdami pabėgo, o šeimininkės padalino grobį. 14 Kai naktimis gulėjote garduose, balandžio sparnai sidabru sublizgėjo ir gelsvu auksu jo sparnai sužvilgo. (Teis 5,16) 15 Kai

Visagalis sklaidė ten karalius, atrodė lyg sniegą Salmone." 16 Dievo kalnynas Basane, skiauterėtas Basano kalnynas! 17 Ko šnairuojate aukštosios kalnų viršūnės į kalną, kur Dievas panoro gyventi? Taip, Viešpats gyvens jame per amžius! (Ps 132,18) 18 Viešpats Dievas su tūkstančių tūkstančiais vežimų nuo Sinajaus į savo šventovę atvyko. (2 Kar 6,17; Dan 7,19) 19 Tu užžengei aukštyn, ten belaisvius vedeis, ėmei dovanų, net iš maištaujančių žmonių kaip pagarbos ženklą, nes Dievas ir Viešpats esi. (Ef 4,8-10) 20 Tebūnie garbinamas Viešpats kasdieną! Jis naštas mūsų neša, Jis Dievas ir išganytojas mūsų. (1 Kor 10,13) 21 Dievas — mus gelbėjantis Dievas. Viešpats Dievas gali išgelbėti iš mirties. 22 Tačiau Dievas sudaužo galvas savo priešams, gauruotas, išdidžias galvas tiems, kurie vaikščioja nusikaltę. 23 Viešpats tarė: "Iš Basano kalnų juos sugrąžinsiu, jūros gelmėje surasiu, 24 kad pamirkytum koją jų kraujuje; kojas numazgojus ir tavo šunų liežuviams dar būtų kas laižyti". 25 Dieve, visi matė mano Dievo ir karaliaus didingąjį žygį į šventovę. (2 Sam 6,13-14; Ps 24,7) 26 Priešakyje giesmininkai, gale kanklininkai žygiavo, viduryje mergaičių būgneliai žvangėjo. (2 M 15,20) 27 "Iškilmingai šlovinkite Dievą, Viešpatį, kurie esate Izraelio giminės!" (Iz 48,1) 28 Priekyje eina Benjaminas, visų jauniausias! Judo kunigaikščiai su savo triukšminga minia, Zebulono ir Naftalio kunigaikščiai. 29 Dieve, parodyk savo galybę, Dievo galybę, kuri veikia mūsų gerovei! 30 Jeruzalėje yra Tavo šventovė, karaliai jos garbei dovanas Tau tegul neša. (Ps 72,10,15) 31 Nendryno žvėrį sudrausk, kaimenę jaučių su taurų veršiais; sutrypk norinčius duoklės! Išsklaidyk tautas, karus mėgstančiąsias. 32 Teateina Egipto didžiūnai, teištiesia Etiopija rankas į Dievą! (Iz 19,21; Ps 87,4) 33 Pasaulio valstybės, giedokite Dievui, skambinkite Viešpačiui! (Sela) 34 Tam, kuris važiuoja padangėmis, amžinais skliautais keliauja!

Klausykis, Jis pakelia savo galingą balsą. 35 Pripažinkite Dievo galybę. Izraelyje matoma Jo didybė, debesyse jaučiama Jo galia! (Ps 29,1) 36 Galybių Dievas yra savo šventovėje, Izraelio Dievas, Jis teikia savo tautai galybę ir stiprybę. Tebūna šlovinamas Dievas! (Ps 29,11)

Šios psalmės tekstas yra apgadintas. Šventajame Rašte dažnai kalbama apie dabartį ir prisimenama ką Dievas darė praeityje ar darys ateityje. Šioje psalmėje yra panašių išsireiškimų. Komentatoriai kritikai, kurie nori, kad psalmėje būtų išreikšta tik viena aiški mintis, nežino ką daryti, kaip aiškinti šią psalmę.

Poetas psalmės pradžioje sako, kad Viešpats yra galingas. Kai gyvas Dievas pasireiškia, Jis sumaišo savo priešų ir niekšų planus. Jie pakrinka ir panikoj bėga. Jie išsklaidomi kaip dūmai, kaip vaškas ištirpdomas karščio. Teisieji džiaugiasi Viešpaties pasireiškimu ir garbina Jį.

Viešpats yra baisus niekšams, bet malonus teisiems bei skriaudžiamiems. Todėl verta garbinti Jį, girti, džiaugtis Juo. Našlaičiai ir našlės visada kentėjo. Šventajame Rašte buvo įsakyta neskriausti jų, bet padėti jiems. Daug kenčia tremtiniai išstumti iš savo krašto, taipgi ir kaliniai, ypač įkalinti dėl tiesos, dėl Dievo — Kristaus. Niekšų vidinis gyvenimas yra tuščias.

Viešpats vedė savo tautą dieną apdengęs debesiu, o naktį — šviesa. Sinajaus kalne Jis davė nuostatus, kurie po tūkstančių metų tinka Jo tautai, net ir kitos tautos naudojasi jais iki mūsų dienų. Viešpats aprūpino tautą tyruose ir Kanaano krašte. Sekė pergalė po pergalės. Grobio buvo tiek daug, kad jį dalino net moterys namuose. Daugybė pranašų ir pranašių skelbė Gerąją žinią. Tauta taip gausi buvo, kaip paukščiai (balandžiai).

Kur yra Salmonas ir, ką reiškia sniegas ant jo, nežinoma. Kai kurie mano, kad tas kalnas yra prie Sike-

mo; vėl kiti — rytinėje pusėje Jordano. Aiškinimai: vieni sako, kad priešų nugalėjimas toks nelauktas buvo, kaip sniegas ant Salmono; kiti, kad grobis toks gausus buvęs, kaip sniegas.

Siono kalnas, palyginant jį su Basano kalnais, buvo mažas. Bet jį pasirinko Viešpats kaip savo būstinę. Viešpats pasirinko Izraelio tautą. Daugeliui tai nepatinka, bet tai yra Jo pasirinkimas.

Apaštalas Paulius Ef 4,8-10 prilygina šią vietą Jėzaus dangun žengimui. Jį lydi angelų pulkai ir nugalėti priešai.

Čia poetas išreiškia mintį, kad Viešpats išgelbsti savuosius, o priešus sunaikina. Taip buvo praeityje, taip bus ir ateityje. Gauruotą galvą turėjo Absalomas; jo plaukai įkliuvo į ąžuolą ir jis žuvo. Izraelitams Raudonoji jūra buvo išgelbėjimas, o egiptiečiams — pražūtis. Karaliaus Ahabo kraują laižė šunys, o apreiškime Jonui minimas kraujas iki arklių žąslų.

Didžiulė izraelitų minia prie šventovės. Gal tai buvo procesija, įnešant Sandaros skrynią į šventovę? Eisenoje dalyvavo giesmininkai, kanklininkai, būgnininkai. Priekyje ėjo Benjamino padermės atstovai. Iš šios padermės buvo kilęs pirmasis tautos karalius Saulius. Po jų sekė Judo padermės vadai. Iš šios padermės buvo kilęs karalius Dovydas. Toliau minimi Zebulono ir Naftalio pareigūnai.

Izraelio išpažinimas, kad vienas Dievas yra viso pasaulio, traukė pavienius žmones ir tautas visais laikais. Tas ypatingai pasireiškė Naujame Testamente per Jėzų. Dievas ir tikintieji niekada nemėgo ir nesiekė karų. Tad ir psalmės poeto malda buvo, kad Viešpats mėgstančius karus išsklaidytų. Kai egiptiečiai, etiopai ir visos tautos išpažins ir pripažins Viešpatį, yra dar ateitis.

69 psalmė
GELBĖK, AŠ SKĘSTU! 1-37

1 Choro vadovui. Gaida: "Kaip Lelijos". Dovydo psalmė. (Ps 45,1)

2 Gelbėk mane, nes nugrimzdau vandenyje iki kaklo! 3 Nugrimzdau į gilius dumblus, nėra kojai atramos. Esu vandens gelmėse, bangos ritasi per mane. 4 Pailsau šaukdamas; užkimo gerklė, aptemo akys, belaukiant Dievo pagalbos. 5 Daugiau kaip galvos plaukų turiu priešų. Jie be priežasties manęs nekenčia. Galingesni už mane tie, kurie melagingai eina prieš mane. Nejaugi turėsiu grąžinti, ko nepavogiau? (Ps 35,19; Jn 15,25) 6 Dieve, Tu žinai mano išminties stoką, ir Tau žinomi mano nusikaltimai. 7 Lai dėl manęs nebūna gėdinami tie, kurie viliasi Tavimi, Valdove, dangaus pulkų Viešpatie! Tenebūnie įžeidžiami dėl manęs, kurie ieško Tavęs, Izraelio Dieve! 8 Dėl Tavęs kenčiu pajuoką, nuo užgauliojimų rausta man veidas. (Ps 44,23) 9 Svetimas tapau savo broliams, visai svetimas saviesiems — mano motinos vaikams. (Ps 38,12; Job 19,13) 10 Dėl uolumo Tavo namams mane niekina, ir Tave plūstančiųjų įžeidimai krito ant manęs. (Jn 2,17; Rom 15,3) 11 Save varginau pasninkais — ir dėl to kentėjau jų pajuoką. 12 Vietoje drabužių, vilkiu ašutinę — ir dėl to jie tyčiojasi iš manęs. 13 Zaunija apie mane pašaipiom dainom, sėdėdami vartuose, gerdami vyną. (Job 30,9) 14 O aš meldžiuosi į Tave visą laiką. Dieve, dėl savo malonės ir ištikimybės išklausyk mane. (Iz 49,8) 15 Išgelbėk mane iš dumblo, kad nenugrimsčiau, ištrauk iš vandens gilybių, išvaduok iš piktų priešų. 16 Tenenuneša manęs vandens srovė, tenepraryja gelmė ir teneapžioja manęs baisioji praraja. 17 Viešpatie, išklausyk mane dėl savo gausios malonės! Pažvelk į mane gailestingai. 18 Nepaslėpk veido nuo savo.tarno, nes esu spaudžiamas; skubiai išklausyk mane! 19 Priartėk prie manęs ir išgelbėk. Išlaisvink iš priešų mane! 20 Tu žinai, kaip mane plūs-

ta, gėdina, niekina; Tu matai visus mano prispaudėjus. 21 Pajuoka ir panieka skaudžiai plėšo man širdį. Aš laukiau užuojautos, bet jos nėra; ieškojau guodėjų — tačiau neradau. (Raud 1,2,9) 22 Vietoje maisto, duoda man nuodus, ištroškusį girdo actu. (Mt 27,34,48) 23 Jų stalas jiems patiems spąstais tevirsta ir aukų pokyliai — žabangais! (Rom 11,9-10) 24 Teaptemsta jų akys, kad neregėtų; padaryk, kad jų strėnos visada svyruotų. 25 Išliek ant jų savo tulžį, ir Tavo rūstybės karštis tepasiekia juos. 26 Jų stovykla tegul ištuštėja, palapinėse gyventojų nelieka. (Apd 1,20) 27 Persekioja jie, kuris ištiktas Tavo, ir kurį sužeidei, tam jie didina skausmą. (Iz 53,4) 28 Tegul vis gausėja jų kaltės, ir tenegauna jie pateisinimo iš Tavęs. (Rom 1,24) 29 Tebūnie jie išbraukti iš gyvenimo knygos ir teisiųjų sąrašuose tenebūna nė vieno jų vardo! (Lk 10,20) 30 Aš esu suvargęs ir skausmų suimtas; Tavo pagalba, Dieve, tegloboja mane! 31 Aš girsiu Tavo vardą giesme ir dėkodamas aukštinsiu Jį. 32 Tai Viešpačiui bus mieliau už jautį aukojamą, už jauniklį jautuką su ragais ir nagais. (Ps 50,8-14) 33 Tai matydami, linksminsis spaudžiamieji; Dievo ieškotojų širdys atgyja! 34 Viešpats girdi beturčius ir neniekina pavergtųjų. 35 Jį tegiria dangūs ir žemė, jūros ir visa, kas kužda tenai! 36 Dievas išgelbės Sioną ir Judo miestus atstatys. Jie įsikurs ten ir gyvens, 37 Jo tarnų vaikai paveldės tą žemę, o Jo vardą mylintys gyvens joje.

Ši psalmė yra panaši į 22 psalmę. Ar autorius tikrai buvo įmestas į dumblą, kaip pranašas Jeremijas, (Jer 38,6) ar tai yra palyginimas, tikrai nėra pasakyta. Autorius kentėjo dėl Viešpaties namų, reikalaudamas elgtis kaip pridera. Jis kentėjo nekaltai — be priežasties. Priešų buvo labai daug: garbingas vietas užimantieji piliečiai buvo niekšai (sėdintieji vartuose), artimieji — giminės. Visi niekino jį, maitino nuodais, girdė actu. Krikš-

čionybės pradžioje ši psalmė buvo laikoma pranašystės psalme apie Jėzaus kentėjimus. Ji daug kartų cituota Naujame Testamente, Jn 2,17; Mt 27,34; Apd 1,20; Rom 11,9-10, ir kitose vietose. Kas psalmėje sakyta, daug kas tinka Jėzui. Psalmėje priešams meldžiama keršto; Jėzus meldė už priešus visai kitaip — atleidimo.

Pagaliau autorius pergyveno maldos išklausymą. Jis galėjo sakyti: "Girsiu Tavo vardą giesme ir aukštinsiu Jį". Jis numatė, kad ateityje bus išgelbėti visi tikintieji, Sionas bus atstatytas, mylintys Viešpatį gyvens jame.

70 psalmė
VIEŠPATIE NEUŽTRUK! 1-6

1 Choro vadovui. Dovydo. Atminimui. (Ps 40,14-18; 38,1)

2 Dieve, teikis išlaisvinti mane! Viešpatie, skubėk man padėti! 3 Sugėdink ir pakrikdyk tuos, kurie kėsinasi į mano gyvybę! Teatsitraukia sugėdinti, kurie linki man nelaimės! 4 Tebėga apimti gėdos, kurie sako: "Gerai tau, gerai tau!" 5 Tesidžiaugia ir didžiuojasi Tavimi visi, kurie ieško Tavęs, ir tesako: "Didis yra Dievas!" Tie, kurie ilgisi Tavo pagalbos. 6 Aš esu nelaimingas ir suvargęs, Dieve, skubėk man padėti! Mano pagalba ir globėjas Tu esi. Viešpatie, nedelsk!

Ši psalmė yra dalis 40 psalmės; 14-18 beveik žodis žodin atitinka. Savaime suprantama, kad psalmių knygos leidėjai tai žinojo. Šventajame Rašte yra daug pakartojimų. Psalmėje nepasakyta kokiame varge ir nelaimėje Dovydas buvo. Jis jautėsi suvargęs ir priešų apsuptas. Jam buvo reikalinga skubi pagalba. Tokios jis ir meldė Viešpatį. Kiekvienas turime teisę prašyti Dievo pagalbos tuojau, kai pagalba yra reikalinga. Juk Jis yra mūsų Tėvas!

71 psalmė

NEPALIK MANĘS SENATVĖJE! 1-24

1 Viešpatie, Tavimi pasitikiu: neleisk niekados gėdoje pasilikti! (Ps 22,40) 2 Savo teisingumu išlaisvink ir išgelbėk mane! Kreipk į mane savo ausį ir išgelbėk mane! 3 Būk man apsaugos uola, tvirta pilis! Juk Tu esi mano galinga tvirtovė! (Ps 18,3; 31,3-4) 4 Dieve, išlaisvink mane iš bedievio rankos, iš skriaudėjo ir engėjo kumščio! 5 Viešpatie Dieve, Tu esi mano viltis, pasitikėjimas nuo pat jaunystės. 6 Tu mane globojai nuo pat gimimo, Tu saugojai mane ir užaugti leidai. Tavim pasitikiu visada. (Ps 22,10) 7 Daug kam atrodė stebuklas, kai Tu mane galingai globojai. (Ps 4,4) 8 Mano burna šlovę ir garbę visą dieną Tau teikia. 9 Neapleisk senatvėje manęs; nepalik, kai jėgos išseks! 10 Mano priešai kalba ir seka mane; jie tyko mano gyvybės ir tariasi: 11 "Dievas jį paliko, vykite ir sugaukite, — niekas jo negelbės!" 12 Dieve, nebūk toli nuo manęs! Mano Dieve, skubėk man padėti! 13 Gėdingai težūva ir išnyksta mano gyvybės troškėjai! Tesusilaukia paniekos ir įžeidimo, kurie nelaimės man siekia. 14 Aš vilties nenustosiu, šlovinsiu Tave visados. 15 Mano burna kalbės apie Tave teisybę, skelbs visą dieną išganymo darbus, nes jų yra didi daugybė. (Ps 40,6) 16 Aš skelbsiu Viešpaties Dievo darbus galingus, minėsiu Jo vieno teisumą. 17 Dieve, Tu mokei mane nuo jaunystės, ir iki šiol dar skelbiu Tavo nuostabius darbus. (1 Sam 7,12) 18 Dieve, nepalik žiloje senatvėje manęs! Būsimoms kartoms apie Tavo rankos galią aš bylosiu. (Iz 46,4) 19 Dieve, Tavo galia ir teisybė siekia aukštąjį dangų. Dieve, Tu padarei didingų darbų, — kas yra Tau lygus? (2 M 15,11) 20 Nors daug ir skaudžių kančių leidai man patirti, bet ir vėl atgaivinai mane, ištraukei iš po žemės! (1 Sam 2,6) 21 Tu suteikei man garbę ir vėl paguosi. 22 Dieve, aš šlovinsiu Tavo ištikimybę arfa, skambinsiu Tau kanklėmis, Izraelio Šventasis! 23 Mano lūpos ir

siela, kurią išgelbėjai, džiūgaus, kai psalmes Tau giedosiu. 24 Ir mano liežuvis visą dieną kalbės apie Tavo teisybę. Visi yra sugėdinti ir raudonuoja, kurie siekė man nelaimės.

Kas buvo šios psalmės autorius nežinome. Bet žinome, kad jis nuo pat kūdikystės tikėjo Dievą, pasitikėjo Juo, turėjo savo ilgame gyvenime daug vargų ir priešų. Viešpats visais laikais gelbėjo jį. Daug kam, ir jam pačiam, jo gyvenimas yra nuostabus. Autorius yra pasenęs. Jis prisimena visus savo pergyvenimus. Kiek čia buvo ligų, nusikaltimų, priešų! Senatvėje jų yra dar daugiau. Retą kurį senatvėje ligos nevargina. O netikėjimo abejonės ar jau pasiliovė? Priešai senatvėje dar drąsesni yra. Jie galvoja seną žmogų lengvai nugalėti. Senatvėje gyvenimas pasunkėja. Tačiau autorius pasitiki Dievu; Jį garbina, gieda Jo garbei giesmę po giesmės. Betgi ir senatvėje reikia budėti ir melstis. Mūsų gyvenimas prabėga, bet Viešpats lieka visada tas pats. Juo galima pasitikėti ir senatvėje!

72 psalmė
TAIKOS KUNIGAIKŠTIS 1-20

1 Saliamono.

Dieve, suteik karaliui savo išminties teisti ir savo teisingumo karaliaus sūnui, (2 Sam 7) 2 kad jis Tavo tautą teisingai valdytų ir vargdienius vienodai globotų, 3 kaip kalnai taiką tautai neštų ir kalvos teisybę! (Ps 85,9-14) 4 Tegul gins jis tautos varguolių teises, gelbės beturčių vaikus ir sutriuškins spaudėją. 5 Per kartų kartas jis gyvens kol saulė švies ir mėnulis spindės. 6 Jis ateis kaip lietus ant nupjautos lankos, kaip lietus drėkinantis žemę. 7 Jo dienomis žydės teisybė ir taika, kol švies danguje mėnulis. 8 Jis viešpataus nuo marių iki marių ir nuo upės (Eufrato) iki žemės pakraščių. (Zach 9,10) 9 Jam nusilenks visi dykumų gyventojai ir priešai

laižys dulkes. (Iz 49,23) 10 Tarsio ir salų karaliai atneš jam dovanų. Arabų ir Sabos karaliai mokės duoklę. (Ps 68,30; Iz 60,9) 11 Visi karaliai garbins jį, visi pagonys tarnaus jam. (Ps 2,8; 10-12) 12 Jis išvaduos pagalbos maldaujantį beturtį ir nelaimingą, kuriam nepadeda niekas. (Job 36,15; Ps 34,10) 13 Jis pasigailės vargšų beturčių ir jų gyvybes išgelbės. 14 Iš priespaudos ir smurto jis išlaisvins juos, ir jų kraujas bus brangus jo akyse. (Ps 9,13) 15 Ilgiausiai jis gyvens, jam duos Arabijos aukso, melsis už jį nuolatos, visą laiką jį šlovins žmonės. (Ps 84,10) 16 Javų bus krašte apsčiai; net kalnų viršūnėse jie šlamės, kaip Libano miškas ir jo vaisiai. Miestai bus pilni žmonių, kaip pievos žolių. 17 Jo vardas bus šlovinamas per amžius. Jo vardas pasiliks kol saulė švies danguje. Visos žemės giminės bus laimingos per jį, visos tautos skelbs jį ir šlovins. (1 M 12,3; 22,18) 18 Tebūnie šlovinamas Viešpats, Izraelio Dievas, kuris tik vienas daro stebuklus! 19 Garbė šlovingajam Jo vardui per amžius. Jo garbė visą žemę tepripildo! Amen, amen. (Ps 41,14; Iz 6,3) 20 Pabaiga Jesės sūnaus Dovydo maldų.

Pradžioje psalmės sakyta, kad jos autorius yra Saliamonas. Dauguma Šventojo Rašto aiškintojų mano, kad psalmė yra parašyta nežinomo autoriaus. Psalmės turinys tinka visiems doriems bei teisės siekiantiems karaliams, o labiausiai Saliamonui, tad psalmei buvo prirašytas Saliamono vardas. Pabaigoje psalmės sakyta, kad ji yra Dovydo paskutinė psalmė — malda. Šia psalme yra užbaigta antroji psalmių knyga. Nereikia daryti išvadų, kad vėlesnėse psalmių knygose negalėjo būti Dovydo rašytų psalmių.

Karalius, kuris vykdo teisę savo valstybėje nešališkai, yra geistinas. Toks visais laikais buvo didelė palaima tautai — valstybei. Toks valdovas tikrai yra pavaldiniams kaip gaivinantis lietus išdžiūvusiai žemei.

Dalinai toks karalius buvo Saliamonas. Visgi žydų Šventojo Rašto aiškintojai ir vėliau krikščionys suprato, kad šis karalius yra Mesijas. Tai yra aišku nuo 17 skirsnelio. Saliamono valstybė buvo labai maža dalelė anų laikų žinomojo pasaulio. Mesijas valdys visą pasaulį. Tarsis buvo žinomas tolimiausiuose vakaruose (Ispanijoje), Saba — pietvakarių Arabijoje, Seba — Afrikos pakraštyje (Abesinijoje). Šis karalius (Mesijas) viešpataus amžinai, kol mėnulis ir saulė švies. Jį gerbs ir garbins visos tautos, visi karaliai nusilenks Jam. Antroji psalmių knyga baigiama dvigubu amen — tebūnie taip! Ar tokios valdžios nesiilgi tavo ir mano širdis?

73 psalmė
TU ESI MAN VISKAS! 1-28

1 Asafo psalmė.

Tikrai geras yra Dievas Izraeliui, — tiems, kurių širdis tyra. (Ps 37 ir 49) 2 Bet mano kojos vos nepasviro, kone susipynė man žingsniai. (Ps 94,18) 3 Aš pavydėjau nedoriesiems, bedieviams, matydamas jų pasisekimą. (Job 21,7) 4 Jie nepatiria kentėjimų; sveikas, gerai maitinamas, jų kūnas. 5 Jie nevargsta kaip kiti žmonės, jų nepaliečia bėdos. 6 Išdidumu ir darbais jie rėdosi lyg drabužiu. 7 Iš gerai maitinamo kūno žiūri jų akys, o iš širdies veržiasi niekingos mintys. (Job 15,27) 8 Jie tyčiojasi ir kalba piktai, iš aukšto grasina smurtu. 9 Jų gerklės dangui grūmoja, o liežuviai voliojas žeme. 10 Todėl mano tauta pritaria jiems ir jų mokslą lyg vandenį geria. 11 Jie sako: "Kaip Dievas gali žinoti? Argi Aukščiausias pastebi viską?" (Ps 10,11) 12 Štai tokie yra piktadariai: jie gyvena ramiai ir turtėja. 13 Ar veltui laikiau tyrą širdį ir nekaltumu ploviau rankas? 14 Aš gi buvau spaudžiamas dieną ir plakamas kas rytą. 15 Jei būčiau galvojęs kalbėti kaip jie, būčiau neištikimas Tavo vaikų kartoms. 16 Aš galvojau, norėjau suprasti, bet nepajėgiau. 17 Įėjęs į Dievo šventovę pamačiau, kuo

baigsis jų laimė. 18 Tikrai jie stovi labai slidžioje vietoje. Tu leidi jiems kristi ir virsti griuvėsiais. 19 Jie akimirkoje sukniubo, pranyko ir žuvo nuo išgąsčio didžio. 20 Jie yra kaip sapnas prieš pabudimą: pabudus jis išnyksta. 21 Mano širdis buvo apkartus ir inkstus varstė diegliai. 22 Aš buvau kvailas ir neišmintingas, lyg gyvulys akivaizdoje Tavo. 23 Glaudžiuos prie Tavęs visada, Tu laikai nutvėręs mano dešinę ranką. (Rom 8,35-39) 24 Tu vedi mane išmintimi savo, po šio gyvenimo priimsi į garbę. 25 Jei tik tave turiu, nesirūpinu dangumi, žeme. 26 Kai kūnas ir širdis sunyksta, Dievas yra mano uola ir dalia per amžius. 27 Tikrai, kas nuo Tavęs atsitraukia, Tu sunaikini visus atpuolėlius. 28 Man gera glaustis prie Dievo. Viešpats Dievas yra mano globa. Aš pasakosiu apie visus Tavo darbus.

Šia psalme prasideda trečioji psalmių knyga. Šioje knygoje yra 17 psalmių 73-89. Psalmės autorius yra Asafas. Asafas buvo muzikas. (1 Ch 15,16-20; 2 Ch 29,30)

Poezijoje — giesmėse žmonės išreiškia savo jausmus, kaip sakoma "parodo širdį". Poetas tikėjo Dievą, žinojo — Viešpats daro gera. Viešpats buvo pažadėjęs teisiems palaimą. Realiame gyvenime poetas matė daugelį Dievą netikinčių ir niekšų. Jie nesilaikė teisės: melavo, apgaudinėjo, skriaudė silpnesnius; užimamas vietas naudojo savo naudai, krovėsi turtus. Jiems sekėsi gerai. O poetą ištiko įvairūs vargai (nesakyta kokie). Visa tai vertė poetą susimąstyti. Jis pradėjo Dievo teisumu abejoti. Tikėdamas Dievą, poetas suprato, kad savanaudžių ir niekšų gyvenimas yra labai nepastovus; gyvenimas be Dievo yra baisi pražūtis. Toks gyvenimas yra lyg neprotingo, tik žemišku gyvenimu gyvenančio, gyvulio. Tikrą gyvenimą poetas rado Dieve. Dievas visa veda ir tvarko, teikia draugystę su Juo. Ta draugystė nesibaigia šiuo gyvenimu. Ji yra amžina. Ji

poetui yra uola — viskas! Ji dar gilesnė yra mums, Naujojo Testamento tikintiesiems.

74 psalmė
JIE SUNAIKINO TAVO ŠVENTOVĘ, GELBĖK! 1-23

1 Asafo poema.

Dieve, kodėl atstūmei mus amžiams, kodėl Tavo rūstybė dega prieš Tavo ganyklos avis? 2 Atsimink savo bendriją, kurią senais laikais įsteigei; šią tautą, kurią vadavai, kad būtų ji Tavo; ir Siono kalną, kuriame pastatei sau šventąjį sostą! (Ps 132,13) 3 Įženk į begalinius griuvėsius. Priešas šventovėje nusiaubė viską. 4 Piktadariai rėkavo Tavo sueigos vietoje; iškėlė joje vėliavas savo. 5 Jie švaistėsi kirviais lyg miško tankynėje: 6 Sudaužė plaktukais ir kūjais visus raižinius medžio. 7 Jie padegė šventovę, išniekino Tavo vardo būstinę. (2 Kar 25,9) 8 Jie manė savo širdyse: "Sunaikinsime viską!" Jie sudegino visas Dievo sueigos vietas krašte. (Ps 83,13) 9 Mes nebeturime savo ženklų — vėliavų, nebėra pranašo; nė vienas nežinome kaip ilgai šitaip bus. 10 Dieve, kaip ilgai prispaudėjas tyčiosis? Ar priešas niekins Tavo vardą amžinai? 11 Kodėl atitrauki savo ranką pagalbos ir dešinę paslepi antyje? 12 Tačiau Dievas yra mano Karalius nuo senų laikų; Jis skelbia išganymą žemėje. 13 Tu jūrą savo galybe perskyrei, sutrupinai vandenyje slibinams galvas. (2 M 14,21; 15,8-10) 14 Tu sutriuškinai ir galvą liviatano, davei jį visą suėsti jūros pabaisoms. 15 Tau paliepus ištrykšta šaltiniai ir sraunūs upeliai, o vandeningos upės išdžiūsta. (Ps 104,10) 16 Tavo yra diena ir naktis. Tu sukūrei žvaigždes, mėnulį ir saulę. (Ps 104,19) 17 Tu nustatei žemės ribas, Tu padarei vasarą ir žiemą. 18 Atsimink, Viešpatie, kai priešas tyčiojasi ir pakvaišėliai niekina Tavąjį vardą. 19 Neatiduok savo balandėlio gyvybės plėšriajam vanagui ir nepamiršk amžinai varguolių gyvybės. 20 Pažvelk į sa-

vo sutartį; juk visi šios šalies kampai yra pilni smurto! 21 Nepalik nuskriaustųjų gėdoje trauktis! Varguoliams ir skurdžiams leisk šlovinti Tavąjį vardą! 22 Pakilk, Dieve, galingai ir gink savo bylą! Pažvelk, kaip paikieji tyčiojasi iš Tavęs kasdien! 23 Nepamiršk savo priešininkų riksmo, prieš Tave nuolat sukylančių triukšmo!

Priešai nugalėjo Izraelį, išniekino jį ir sudegino šventovę; nebeliko Sandaros ženklų. Poetas žinojo, kaip Viešpats išvedė tautą iš Egipto, sunaikino Egipto galią (slibiną ir liviataną), davė žmonėms tyruose vandens. Jeruzalės sudeginimas labai tinka 586 m pr. Kr. kai Babilonijos karalius Nebukadnezaras sunaikino Jeruzalę ir sudegino šventovę. Poetas tikėjo, kad Viešpats sutvėrė žemę ir visatą. Jis visa valdo, Jo galia neribota; babiloniečiai jos nepalaužė. Tad poetas meldė galingąjį Viešpatį gelbėti savo tautą.

75 psalmė
KERŠTO TAURĖ! 1-11

1 Choro vadovui. "Nesunaikink". Asafo psalmė. Giesmė.

2 Dėkojame Tau, Dieve, dėkojame! Kurie šaukiasi Tavo vardo, pasakoja nuostabius darbus. (Iz 46,13) 3 Kai ateis mano skirtas laikas, teisiu teisingai. 4 Nors žemė drebėtų ir visi gyventojai joje, ant tvirtų stulpų esu ją pastatęs. (Sela) 5 Aš sakau pagyrūnams: "Nesigirkite!" ir piktadariams: "Nesididžiuokite! 6 Nesiaukštinkite prieš dangų! Nekalbėkite įžūliai prieš Dievą". 7 Išaukštinimas neateina nei iš rytų, nei iš vakarų, nei iš tyrų. 8 Dievas yra teisėjas: vieną Jis pažemina, o kitą išaukština. (1 Sam 2,7) 9 Viešpats laiko rankoje taurę, pilną su karčiom priemaišom putojančio vyno. Iš jos turės gerti visi piktadariai žemės ir net mieles išsiurbti! (Ps 60,5) 10 Bet aš džiūgausiu per amžius; giedosiu Jo-

kūbo Dievui! 11 Jis sunaikins piktadarių puikybę, o aukštai iškels teisiųjų galią.

Šia psalme yra įspėjami visi tironai; svetimtaučiai grobikai ar savo tautos niekšai. Tironai skriaudžia kitus, išnaudoja silpnesnius, sukyla prieš patį Viešpatį. Viešpats įspėja juos 3-5 skirsneliuose, kad Jis Jo skirtu metu teis. Viešpats yra pasaulio Valdovas. Pagal anų laikų supratimą, žemė laikėsi ant "šulų". Skirsneliuose 6-9 psalmės autorius įspėja išdidžiuosius. Jie sulauks Viešpaties teismo; privalės gerti iš Jo jiems duodamos taurės. Viešpats sulaužys jų ragus — atims jiems turimą galią. Tad tikintieji pasitikėkite Juo visais laikais, viso gyvenimo padėtyje!

76 psalmė
DIDINGAS YRA VIEŠPATS! 1-13

1 Choro vadovui. Styginiais. Asafo psalmė. Giesmė. (Iz 36,36)

2 Garsus yra Judo žemėje Dievas; Jo didis vardas Izraelyje. 3 Saleme yra Jo palapinė, buveinė Sione. (Ps 132,13) 4 Jis sulaužė ten švitriąsias strėles, skydus, kalavijus ir karo ginklų galybę, (Sela) (Ps 46,10) 5 Garbingesnis ir didingesnis Tu esi už amžinuosius kalnus! 6 Stipruoliai tapo nuginkluoti, užmigo mirties miegu, galiūnai rankas nuleido. 7 Jokūbo Dieve, kai Tu pagrūmojai, raiteliai ir žirgai sustingo. 8 Tu siaubingas esi, kas Tau nori pasipriešinti, kai imi rūstauti smarkiai. 9 Iš dangaus Tu sprendimą skelbi; nusigandusi žemė nutilo, (Ps 46,11; Abk 2,20) 10 kai Dievas kėlėsi teisti, žemėje visiems prispaustiesiems padėti. (Sela) 11 Net rūstaują žmonės šlovinti Tave ims; o Tavo rūstybės išvengę, iškilmes ruoš Tavo šlovei. 12 Darykite įžadus ir vykdykite juos Viešpačiui Dievui! Visi apie Jį esantieji neškite dovanų šiurpulingai Jo didybei, (2 M 15,11; 5 M

7,21) 13 kuris nutildo išdidžią kunigaikščių dvasią, kuris baisus žemės karaliams.

Psalmės rašytojas žinojo, kad Viešpaties didybė žinoma izraelitams. Jo šventovė (palapinė) yra Jeruzalėje (Saleme, 1 M 14,18), Jis gyvena Sione. Viešpats yra tvirtesnis už amžinuosius kalnus. Jis lengvai sunaikina dideles kariuomenes ir galingus valdovus. Tokių įvykių Izraelio tauta matė daug. Daugelis Šventojo Rašto aiškintojų mano, kad šia psalme prisiminta karaliaus Sanheribo pralaimėjimas prie Jeruzalės, kaip tai aprašyta Iz 36 ir 37 skyriuje. Tai buvo baisus vaizdas ir izraelitams. Tad visi darykite įžadus ir garbinkite didingąjį Viešpatį!

77 psalmė
VIEŠPATIES KELIAS ŠVENTAS! 1-21

1 Choro vadovui, sekant Jedutūnu. Asafo psalmė. (Ps 62,1; 2 Kar 16,5)

2 Mano balsas kyla į Viešpatį, aš Jo šaukiuosi. Mano balsas kyla. O kad Jis išgirstų mane! 3 Savo nelaimės dieną ieškojau Viešpaties; per naktį ištiesta mano ranka nepavargo; mano siela nerado paguodos. 4 Kai prisimenu Dievą — vaitoju; kai mąstau — alpsta dvasia. (Sela) 5 Tu laikai atviras mano akis. Aš esu neramus ir negaliu kalbėti. 6 Apie praeitąsias dienas svajoju, prisimenu laikus praleistuosius. (Ps 143,5) 7 Nakčia galvoju ir mąstau savo širdyje, mano dvasia vis tyrinėja: 8 "Nejaugi amžiams atstums mane Viešpats ir nebebus maloningas? (Ps 85,6) 9 Ar Jo malonė aplenkė mane? Ar Jo pažadai kartų kartoms duoti pasiliovė? 10 Argi Dievas pamiršo pasigailėti ir susirūstinęs, atsisakė man būti gailestingas?" (Sela) 11 Aš sakiau: "Man skaudu, kad Aukščiausiojo dešinė pakitusi daros". 12 Prisimenu Viešpaties darbus; Jo senovėje darytus stebuklus; 13 apgalvoju visą Tavo veiklą, apsvarstau galingus veiksmus. 14 Dieve, šventas yra Tavo kelias!

Kuris dievas yra toks didis, kaip mūsų Dievas? (2 M 15,11) 15 Tu esi stebuklus darantis Dievas, apreiškiantis tautose savo galią. 16 Tu galinga ranka išvadavai savo tautą, Jokūbo ir Juozapo vaikus. (Sela) 17 Pamatę Tave vandenys, o Dieve, pamatę Tave jie sudrebėjo, jūrų gilybių bangos susiūbavo. 18 Iš debesų vanduo pasipylė, pasigirdo padangėse griausmas, švytravo Tavosios strėlės. 19 Griaustinis debesų sūkury sudundėjo, žaibai sutviskėjo viršum pasaulio, baugiai sudrebėjo žemė. (Ps 18,13-) 20 Tavo kelias ėjo per jūrą, takas per plačius vandenis, ir kur praėjai — nebeliko žymės. 21 Tu vedei savo tautą kaip avis Mozės ir Arono ranka. (2 M 12,37; 14,22)

Kada ši psalmė rašyta nežinome. Autorius sielojosi ne tiek savo padėtimi, kiek visos tautos. Tauta labai kentėjo pavergta ar ištremta. Viešpaties palaima virto prakeikimu. Autorius dieną ir naktį nerimo. Jis ieškojo atsakymo, kodėl Dievas tą viską leidžia! Autorius prisiminė tautos praeitį. Tada Viešpats pasireiškė galingai ir raminančiai. Pagaliau autoriui paaiškėjo; jis gavo aiškų atsakymą. "Viešpats ir Jo keliai šventi". Jis buvo ir yra šventas. Jis reikalavo šventumo ir iš savo tautos. Jis darė ir darys stebuklus. Jo keliai ir veiksmai mums yra nesuprantami. Viešpats nepalieka jokių pėdsakų iš kurių būtų įmanoma Jo veiksmus suprasti; visa uždengia lyg vanduo. Jis vedė savo tautą per valstybes; per Mozę ir Aroną. Tave ir mane vargina panašūs klausimai: asmeniški, tautiniai ir bendrai gyvenimas. Jis yra ir mūsų Viešpats!

78 psalmė

IŠRINKTOSIOS TAUTOS VEDIMAS 1-72

1 Asafo kūrinys.

Klausykis mano tauta, ko pamokysiu. Išgirsk savo ausimis mano burnos žodžius! (Ps 105 ir 106) 2 Atver-

siu burną palyginimais, atskleisiu senovės laikų paslaptis. (Ps 49,4-5; Mt 13,35) 3 Ką girdėjome ir patyrėme, ką mūsų tėvai pasakojo mums. (2 M 13,14; 5 M 4,9-10) 4 Neslėpsime jų vaikams, — pasakosime būsimai kartai garbingus Viešpaties darbus ir Jo galybę, stebuklus, kuriuos Jis padarė. 5 Jis davė įsakymą Jokūbo žmonėms ir išleido įstatymą Izraelyje. Ką Jis įsakė mūsų tėvams, jie turi skelbti savo vaikams, 6 kad ir būsimoji karta žinotų — vaikai, kurie ateityje gims. 7 Teįsidėmi jie ir teįpareigoja savo vaikus, pasitikėti Dievu, nepamiršti Dievo darbų ir laikyti Jo įsakymus, 8 kad netaptų jie, kaip jų tėvai, kietasprandė ir maištinga karta; karta, kurios širdis nebuvo tvirta nei dvasia ištikima Dievui. (5 M 32,5-6) 9 Efraimitai, ginkluoti lankais, pabėgo iš mūšio kautynių dieną. 10 Dievo sutarties jie nesilaikė ir įstatymų nepaisė. 11 Užmiršo Jo darbus bei stebuklus jiems padarytus. 12 Jų tėvams matant, Jis darė stebuklų Egipto šalyje, Soano laukuose. (Iz 19,11) 13 Jis perskyrė jūrą ir pervedė juos, pavertė vandenis šlaitais. (2 M 14,21-22) 14 Jis vedė juos dieną debesimi prisidengęs, o naktį ugnine šviesa. (2 M 13,21) 15 Jis perskėlė dykumos uolą ir pagirdė juos veržlia srove. (2 M 17,6; 4 M 20,7-11) 16 Iš uolos veržėsi srovės ir vanduo lyg upės tekėjo. 17 Tačiau jie ir toliau į nuodėmes klimpo, maištavo prieš Aukščiausiąjį tyruose. 18 Jie gundė Dievą savo širdyse, reikalaudami geistino maisto, kalbėjo prieš Dievą. (2 M 16,3; 4 M 11,4) 19 Jie sakė: "Ar gali Dievas pamaitinti mus dykumoje? 20 Jis smogė uolą, iš jos ištekėjo vandenys ir pasipylė upeliai. Bet ar Jis gali duoti duonos ir mėsos savo tautai?" 21 Išgirdęs tai Viešpats įniršo, užsidegė prieš palikuonis Jokūbo, rūstybė kilo prieš Izraelį, (4 M 11,1) 22 kad jie tikėti Dievo valia nenorėjo ir nepasitikėjo Jo pagalba. 23 Tačiau Jis debesims įsakė iš aukštybių, dangaus vartus atidarė. 24 Iš dangaus Jis pabėrė maisto — jiems sotinti maną. (2 M 16,4-15) 25 Žmonės valgė an-

gelų duoną; turėjo pakankamai maisto. 26 Jis padangėje sukėlė rytų ir pietų vėją ir savo galia 27 leido lyti ant jų mėsa kaip dulkes, kaip marių pakrančių smiltis — sparnuotus paukščius. 28 Jie krito į jų stovyklą ties palapinėm. 29 Jie valgė ir visi pasisotino: patenkino Dievas jų norus. 30 Bet jie dar nebuvo patenkinę įgeidžių savo; dar valgis tebebuvo burnoje, 31 kai Dievo rūstybė pakilo prieš juos. Jis išžudė jų stipriausius ir Izraelio rinktinius sunaikino. (4 M 11,33) 32 Nežiūrint to viso, jie ir toliau nuodėmėse klimpo, netikėdami Dievo stebuklais. 33 Veltui slinko jų dienos, siaubo pilni metai ėjo. (4 M 14,23) 34 Naikinami ieškojo jie Dievo, atsivertę Viešpaties klausė. 35 Atsiminė, kad Dievas yra jų Uola, kad Aukščiausias Viešpats yra gelbėtojas jų. 36 Bet jie apgaudinėjo Jį ir liežuviu melavo Jam, 37 jų širdis nebuvo ištikima, jie nepasiliko paklusnūs Jo sutarčiai. 38 Tačiau Jis pasigailėdavo, atleisdavo kaltes ir nesunaikino jų. Priešingai, daugelį kartų sulaikė savo rūstybę ir neišliejo pykčio. 39 Atsimindavo, kad jie tėra kūnas ir kvapas, kuris nueina ir nebegrįžta. (Ps 103,14-16) 40 Kaip dažnai jie erzino Jį dykumoje, įžeidinėjo tyruose! (4 M 14,22) 41 Jie vis iš naujo gundė Dievą ir pykino Izraelio Šventąjį. 42 Jie nebegalvojo apie Jo galingą ranką ir apie tą dieną, kai Jis išvadavo juos iš priešo, 43 kai darė Egipte ženklus ir stebuklus Soano laukuose. 44 Jis pavertė krauju upelius ir upes, kad nebegalėtų gerti iš jų. (2 M 7,19-20) 45 Jis siuntė muses, kurios kandžiojo juos, taip pat varles, kurios vargino juos. (2 M 8,2,20) 46 Jis užleido ant jų laukų derliaus žiogus ir skėrius. (2 M 10,13) 47 Jis išdaužė ledais vynuogynus ir šilkmedžius sunaikino šalčiu. (2 M 9,25) 48 Jų gyvuliai nuo ledų žuvo, ir raguočius skynė žaibai. 49 Jis siuntė jiems savo aitrią rūstybę, įtūžį, pyktį ir visus nelaimių nešėjus. 50 Jis leido veikti savo rūstybei, nesaugojo jų nuo mirties, ant jų gyvulių užleido marą. (2 M 9,15) 51 Jis išžudė visus pirmagimius Egipte, pirmuo-

sius gimusius Chamo palapinėse. (2 M 12,29) 52 Jis išvedė savo tautą kaip avis, kaip kaimenę dykuma vedė. (Ps 77,21) 53 Jis vedė juos saugiai, — jie nieko nebijojo, priešus apdengė jūra. (2 M 14,19-27) 54 Jis atvedė juos į šventąją žemę, į kalnuotąją šalį, kurią valdė Jo dešinė. (2 M 15,17) 55 Jis išvarė tautas, išdalijo jų žemę burtu ir Izraelio gimines apgyvendino jų vietose. 56 Tačiau jie erzino Jį ir maištavo prieš Dievą, Aukščiausiojo įsakymų nesilaikė. 57 Atpuolė ir buvo neištikimi, kaip jų tėvai, nuklydo; kaip sugadintas lankas nešė strėlę į šalį. (Oz 7,16) 58 Aukų kalneliais ir stabų drožiniais pykino Jį, šventą pavydą Jam kėlė. (4 M 32,21) 59 Dievas išgirdęs įširdo ir Izraelį atmetė rūsčiai. 60 Jis paliko Silo buveinę, kurioje žmonių tarpe buvojo. (1 Sam 1,3; 4,11) 61 Savo jėgą, garbę ir šlovę Jis atidavė į priešo rankas — į nelaisvę. 62 Jis savo tautą pavedė žiauriam kalavijui ir pyko ant savo tėvonijos. 63 Kiek jaunikaičių ugnis prarijo, mergaitėms nebeliko jaunikių. 64 Kunigai krito nuo kalavijų, o našlės negalėjo jų apraudoti. (1 Sam 4,17,20) 65 Tada Viešpats pabudo, tarsi būtų miegojęs, tarsi karžygys, apsvaigęs nuo vyno, 66 privertė priešus bėgti, amžiną gėdą jiems padarė. 67 Jis atsisakė Juozapo palapinės ir Efraimo giminės nebenorėjo. 68 Išsirinko Jis Judo giminę, Siono kalną pamėgo. (2 Ch 6,6) 69 Čia Jis pastatė savo šventovę — aukštą, kaip dangų, lyg žemę tvirtą, amžiams sutvertą. 70 Savo tarną Dovydą Jis išsirinko, paėmęs jį nuo kaimenės avių. (1 Sam 16,11-12) 71 Pašaukė jį nuo žindomųjų avių — Jokūbo tautai — Izraeliui, jo ainiams ganyti. 72 Jis ganė juos nuoširdžiai, rūpestinga ranka juos vedė. (2 Sam 7,8)

Šia psalme yra priminti kai kurie Izraelio tautos istoriniai įvykiai, pradedant išvykimu iš Egipto iki Dovydo laikų. Įvykiai priminti ne chronologijos eile, bet kaip poetui patiko.

Tauta kviečiama pasiklausyti pamokymo. Autorius mini "mįslę". "Mįslė" autoriui yra nepataisomas nuolatinis tautos nupuolimas ir Viešpaties nepaliaujamas malonės teikimas. Tautai buvo duotas įstatymas ir įsakyta laikytis jo kartų kartoms. Minimas efraimitų pabėgimas (9 skirsnelyje). Dauguma Šventojo Rašto aiškintojų mano, kad tai buvo karalius Saulius. (1 Sam 31) Nuo to meto tautos vadovybę perėmė Judėjos gyventojai karaliaus Dovydo asmenyje. Autorius aprašo nuostabius Viešpaties veiksmus: išvykimą iš Egipto, keliavimą per tyrus.

Tauta matė, pergyveno, daugybę Viešpaties daromų stebuklų, tačiau netikėjo Jo galia ir vis iš naujo klausė, ar Dievas gali duoti mums duonos, mėsos? Taip jie vis iš naujo erzino Dievą ir nusikalto. Viešpats privalėjo bausti juos. Tada jie šaukėsi Viešpaties pagalbos, bet ne iš tikros širdies, o tik būti išgelbėti iš priešų. Dievas matė jų veidmainiavimą, o visgi gelbėjo juos. Kaip tėvai buvo neištikimi Dievui, taip ir vaikai; vėlesnės kartos negerbė Viešpaties, nesilaikė jiems duotų nuostatų. Tad Viešpats leido sunykti Sile šventovei, Sandaros skrynia pateko į priešų rankas, kovose krito daugybė jaunuolių ir kunigų. Nežiūrint žmonių nusikaltimų, Dievas teikė pagalbą ir malonę išrinktajai tautai. Pagaliau Jis siuntė Jėzų ir per Jį, per Jo Žodį — Evangelija kalba į mus.

79 psalmė
VIEŠPATIE GELBĖK, SUDRAUSK PIKTUOSIUS 1-13

1 Asafo psalmė.

Dieve, pagonys įsiveržė į Tavo tėvonystę, suteršė šventovę, pavertė Jeruzalę griuvėsiais! (Ps 74) 2 Jie atidavė Tavo tarnų lavonus lesti padangių paukščiams, žvėrims ėsti kūnus šventųjų. 3 Jie išliejo jų kraują kaip vandenį Jeruzalės apylinkėse, ir nebuvo kas juos palai-

dotų. 4 Mes tapome panieka savo kaimynams, pasityčiojimu ir pajuoka aplinkos gyventojams. (Ps 44,14) 5 Ar ilgai taip bus, Viešpatie? Ar rūstausi amžinai? Ar degs kaip ugnis Tavo nuožmumas? 6 Išliek savo rūstybę ant pagonių, kurie Tavęs nenori pažinti, ir ant karalysčių, kurios negerbia Tavojo vardo! (Jer 10,25) 7 Juk jie Jokūbo suėdė palikuonis ir jo gyvenvietes nusiaubė. 8 Nekaltink mūsų protėvių nusidėjimais! Skubiai suteik mums gailestingumą, nes esame labai nelaimingi. 9 Padėk mums, Dieve, mūsų gelbėtojau, dėl savo vardo garbės! Išgelbėk mus ir atleisk mūsų nusikaltimus, kad vėl būtų teikiama Tavo vardui šlovė. 10 Kodėl turėtų sakyti pagonys: "Kur yra jų Dievas?" Tepamato mūsų akivaizdoje pagonys bausmę už Tavo tarnų pralietą kraują! (Ps 42,4; 115,2; Joel 2,17) 11 Tepasiekia Tave belaisvių dejavimas! Savo galinga ranka išlaisvink mirti pasmerktuosius. (Ps 102,21) 12 Atmokėk, Viešpatie, mūsų kaimynams septyneriopai už piktžodžiavimą: kuriuo jie plūdo Tave! 13 Mes esame Tavo tauta ir Tavo ganyklos avys. Dėkosime Tau amžinai, kartų kartoms skelbsime Tavo šlovę! (Ps 109,20)

Kokį istorinį Jeruzalės sugriovimą ir šventovės sunaikinimą autorius aprašė tikrai nežinoma. Jis labai tinka Nebukadnezaro siaubimui 586 m pr. Kr. Tai baisus karo vaizdas, koks daugeliui teko pergyventi Antrojo pasaulinio karo metu. Žydai pergyveno šventovės sunaikinimą ir lavonų nepalaidojimą žymiai skaudžiau negu mes bažnyčių sunaikinimą ir lavonų išniekinimą. Autorius žinojo, kad tą baisią nelaimę leido Dievas už nusikaltimus. Pagonys galvojo, kad jie nugalėję izraelitus, nugalėjo ir jų Dievą. Bet izraelitai žinojo, kad jų Dievas yra nenugalimas. Jis gali juos išgelbėti. Autoriaus maldoje jaučiamas kerštas ir neapykanta priešams. Ši psalmė labai tinka ir krikščionims persekiojimų laikais.

80 psalmė
ŠVIESK MUMS SAVO VEIDU! 1-20

1 Choro vadovui. Kaip "Lelijos . . ." Asafo liudijimas. Psalmė. (Ps 45,1)

2 Izraelio globėjau, klausykis, kuris vedei Juozapo gimines kaip avis! Kuris sėdi ant cherubinų, suspindėk Efraimo, Benjamino ir Manaso žmonėms (1 Sam 4,4; Ps 99,1) 3 Pakilk didžia savo galia ir išgelbėk mus! 4 Dieve, prikelk mus, parodyk savo šviesų veidą, tai būsime išgelbėti! 5 Galybių Viešpatie, kaip ilgai rūstausi, kai Tavo tauta meldžiasi! 6 Tu valgydinai ją verksmo duona ir ašaromis gausiai girdei. (Ps 102,10) 7 Tu leidi mūsų kaimynams peštis dėl mūsų. Mūsų priešai tyčiojasi iš mūsų. 8 Dangaus galybių Dieve, prikelk mus, parodyk savo šviesų veidą, tai būsime išgelbėti. 9 Tu atnešei vynmedį iš Egipto, išvarei pagonis ir jį čia įsodinai. (Iz 5,1-7; Oz 10,1) 10 Tu paruošei jam dirvą, jis įleido šaknis ir išsiplėtė krašte. 11 Jo šešėlis dengė kalnuotąją šalį, o šakos — apsupo Dievo kedrus. 12 Jis išleido šakas ligi jūros ir atžalas iki upės (Eufrato). 13 Kodėl gi Jo aptvarus leidai nugriauti, kad praeiviai skintų jo uogas? (Ps 89,42) 14 Girių šernas rauslios jį, miško žvėrys ganysis jame. 15 Galybių Dieve, sugrįžk! Pažvelk iš dangaus, stebėk ir globok šitą vynmedį savo, — 16 atžalą, kurią pasodino dešinė Tavo! 17 Tie, kurie sudegino jį ugnimi, nukirto, Tavo rūsčiam veidui pažvelgus, težūva! 18 Laimink savo ranka, dešinėje sėdintį vyrą, žmogų, kurį pats užauginai. 19 Mes nebeatsitrauksime nuo Tavęs. Apsaugok mūsų gyvybę, ir mes šlovinsime Tavo vardą. 20 Galybių Viešpatie, atgaivink mus! Apšviesk mus savo veidu, ir išgelbėti būsime.

Ši psalmė rašyta tautos nelaimės metu. Gal kai Izraelį, šiaurinę valstybę, asiriečiai sunaikino 722 m pr. Kr.? Autorius prisiminė Dievo vedimą praeityje. Minimas Juozapas, abu jo sūnūs ir brolis Benjaminas. Koks

tai buvo laimingas laikas kai Viešpats vedė, Jo veidas švietė. Cherubai dengė Sandaros skrynią švenčiausiojoje. Tas reiškė Viešpaties šlovę ir galią. Viešpats yra galingas ir tautos nelaimės metu. Tada tik Jo veidas yra paslėptas. Bet tai nėra galutinė padėtis; Jis gali vėl tautą gelbėti, sušvisti jai. Autorius žino, kad šią nelaimę Viešpats siunčia. Viešpats yra Izraelio tautos Gerasis Ganytojas. Šiuo metu Jis neveda tautos prie gaivinančio vandens (Ps 23), bet girdo ją ašaromis.

Palyginimas apie vynmedį izraelitams buvo žinomas. (Iz 5,1-) Jis žinomas ir Naujajame Testamente (Jn 15,1-); tai Izraelio tauta. Viešpats atgabeno jį iš Egipto, įsodino Palestinoje nuo Egipto iki Libano kalnų, nuo Viduržemio jūros iki Eufrato upės. Dabar vynuogyno tvora nugriauta, vynmedis sunykęs. Autorius meldžia, kad sušvistų Viešpaties veidas.

Sėdintysis dešinėje vyras, žmogaus sūnus, gal manyta Efraimas — Izraelis? Bet galima manyti ir apie Viešpatį Jėzų. Autoriaus tikėjimo ryžtas išreikštas pasitikėjimu Viešpačiu: "Nebeatsitrauksime nuo Tavęs".

81 psalmė
KLAUSYK MANO TAUTA! 1-17

1 Choro vadovui. Kaip "Spaustuvai . . ." Asafo. (Ps 8,1-)

2 Džiaugsmingai šlovinkite Dievą, mūsų stiprybę, linksmai krykštaukite Jokūbo Dievui! 3 Giedokite giesmę, muškite būgną, skambinkite kanklėmis ir arfa! 4 Pūskite ragą jaunačio ir pilnačio metu, skirtu laiku mūsų šventei! (3 M 23,24,34) 5 Tai yra įsakymas Izraeliui, Jokūbo Dievo potvarkis. 6 Tokį įstatymą gavo Juozapas, kai jis prieš Egiptą kovoti išėjo. 7 Išgirdau nepažįstamą balsą: "Aš pašalinau tavo naštą nuo pečių, tavo rankoms nebereikia nešioti sunkios pintinės. 8 Prispaustas šaukeisi ir Aš išgelbėjau tave, atsiliepiau iš griausmingojo debesies, prie Meribos vandenų mėgi-

nau tave. (Sela) (2 M 17,7; 4 M 20,13) 9 Klausyk, mano tauta, Aš tave noriu įspėti! O kad tu, Izraeli, paklausytum manęs! 10 Neturėk ir negarbink kito dievo! (2 M 20,2-3) 11 Aš esu Viešpats, tavo Dievas, kuris išvedžiau tave iš Egipto nelaisvės. Plačiai išsižiok, kad pripildyčiau tavo burną. 12 Bet mano tauta neklausė mano balso, Izraelis man nepakluso. 13 Todėl palieku juos vadovautis užkietėjusia širdimi — tegul sau eina pagal užmojus savo. (Apd 14,16) 14 O, kad mano tauta klausytų manęs, o kad Izraelis mano keliais eitų! 15 Tuojau pažeminčiau jų priešus ir prieš prispaudėjus pakelčiau ranką! 16 Kurie nekenčia Viešpaties, turėtų jiems lenktis; ir tokia jų buitis tęstųsi per amžius. 17 O juos geriausiais rinktiniais kviečiais valgydinčiau, uolų medumi maitinčiau". (5 M 32,13)

Ši psalmė būdavo giedama Lapbudžių šventę švenčiant. Ji priminė izraelitų išvykimą iš Egipto ir kelionę tyruose 40 metų. Tai džiaugsmo šventė. Šią psalmę giedant būdavo naudojami įvairiausi muzikos instrumentai; minia pritardavo džiaugsmingais balsais. Autorius primena tokios šventės šventimą. Taip švęsti buvo įsakyta paties Dievo. Iškilmių metu pasireiškė svetimas, nelauktas, Viešpaties balsas; visai panašiai kaip pranašo Amoso pasirodymas Betelyje (Am 4,4-) arba Jeremijo Jeruzalėje (Jer 7,1-). Šis "balsas" reikalavo klausytis ir paklusti. Tuo Viešpats pranešė, kad giesmėmis ir maldomis (apeigomis) neįmanoma patikti Dievui; yra reikalinga atsivertimas, nuoširdus Dievo garbinimas, suderinimas žodžių su darbais. Viešpats priminė, kad Jis yra galingas, išvedė izraelitus iš Egipto ir vergijos. Bet Jis neverčia izraelitų prievarta tikėti ir Jam patinkančiai elgtis. Jei izraelitai apsisprendžia eiti savo norimais keliais, jie gali tai daryti. Bet tada Jis negali jų lydėti; jiems padėti. Jis juos laimins tik tada, kai jie ryžtingai apsispręs ir nuoširdžiai vykdys Jo valią —

nuostatus. "Plačiai atverta burna" manyta tyrinėjimas ir vykdymas Šventojo Rašto reikalavimų.

82 psalmė
VIEŠPATS ĮSPĖJA 1-8

1 Asafo psalmė. Dievas pakyla dievaičių taryboje, dievaičiams teismą daro:

2 "Ar dar ilgai teisite neteisingai ir pataikausite bedieviams? (5 M 1,17) 3 Ginkite skriaudžiamuosius, našlaičius; beturčių, paniekintų saugokite teises. (Iz 1,17) 4 Vargšus prispaustuosius iš nedorėlių rankų vaduokite!" 5 Jie neišmano ir nenusivokia, tamsoje vaikščioja; todėl ir visi žemės pamatai svyruoja. 6 Aš tariau: "Jūs esate dievai ir Aukščiausiojo sūnūs. (2 M 21,6; Jn 10,34) 7 Tačiau jūs mirsite, kaip kiti žmonės, krisite, kaip kiekvienas kunigaikštis". 8 Pakilk, Dieve, teisk žemę, nes visos tautos Tau priklauso!

Viešpats Jėzus, šia vieta pasirėmęs, pareiškė, kad "dievai" yra tie, kuriems buvo suteiktas Dievo Žodis (Jn 10,34). Tad galima suprasti, kad "dievai" yra tie, kuriems suteikta "galia" — teisėjai, valdovai. Jų pareiga yra vykdyti teisę. Dažniausia ir daugiausia nukenčia vargšai, beturčiai. Jei teisėjai ir valdovai nevykdo teisės, tada svyruoja žemės — teisės pamatai — visiems gręsia pavojus. Kiekvienas už jam pavestas pareigas yra atsakingas. Visi valdovai yra tik žmonės — jie mirs. Dievas teis juos. Viešpats yra ne tik Izraelio Dievas, bet visų tautų, viso pasaulio.

83 psalmė
PRIEŠŲ APSUPTAS 1-19

1 Asafo psalmė.

2 Dieve, netylėk! Dieve, nenurimk ir nebūk tylus! 3 Juk štai Tavo priešai triukšmauja, kelia galvas, kurie Tavęs nekenčia. 4 Prieš Tavo tautą jie daro sąmokslą,

tariasi prieš Tavo globotinius. (Ps 27,5; 35,20) 5 Jie sako: "Eikime, išnaikinkime juos, kad šios tautos nebebūtų ir Izraelio vardo niekas nebeminėtų". 6 Jie tariasi vieningai, daro sąjungą prieš Tave; 7 Edomo ir Moabo stovyklos, ismaelitai ir agaritai, 8 Gebalas, Amonas ir Amalekas, Filistėja su gyventojais Tyro. 9 Su jais kartu asiriečiai žygiuoja, Loto palikuonims paramą teikia. 10 Padaryk jiems, kaip Midijanui, kaip Sisarui, Jabinui prie Kišo upelio; (Teis 7,22; 4,15-23) 11 jie prie Endoro sunaikinti buvo, tapo mėšlu žemei patręšti. 12 Padaryk jų kunigaikščiams panašiai kaip Orebui ir Zebui, kaip Zebachui bei Salmanui — ir visiems jų vadams. (Teis 7,25; 8,21) 13 Jie tariasi: "Pasiglemžkime Dievo sritis!" (Ps 74,8) 14 Dieve, padaryk juos lyg sūkurio blaškomais lapais, vėtros nešiojamais šapais. 15 Kaip ugnis sudeginanti mišką, kaip liepsna nusvilinanti kalnus, 16 taip gainiok juos audromis, gąsdink vėtromis. 17 Viešpatie, sugėdink jų veidus, kad jie ieškotų Tavo vardo! 18 Tegul visada juos gėda ir išgąstis lydi, ir sumišę jie tepražūva. 19 Težino jie, kad esi Viešpats, vienas visoje žemėje Aukščiausias! (Oz 12,6)

Koks istorinis įvykis paskatino šią psalmę rašyti nėra žinoma. Daugiausia nesusipratimų kyla ir vyksta tarp giminių ir artimų kaimynų. Taip yra ir tautų gyvenime. Izraelio tauta daug kentėjo ir dar kenčia mūsų laikais. Panašiai ir Evangelijos skelbėjai daug priešų susilaukia.

Laukti, ypač vargo ir pavojaus metu, yra labai sunku. Autorius žino priešų sudarytą sąjungą prieš savo tautą ir jų siekiamą tikslą ne nugalėti Izraelį, bet jį visai sunaikinti. Sąjungai didžiausias priešas yra Izraelio Dievas. Jie negali pasiekti Jo, tad jie nori sunaikinti Izraelį, Jo išsirinktąją tautą.

Kartais tautoms ir pavieniems asmenims kyla tokie dideli pavojai, jog nėra galimybės atsilaikyti priešams,

lieka tik Dievą melsti pagalbos. Taip darė autorius. Jis vardais mini daugelį tautų. Jos visos yra artimi kaimynai, išskyrus asiriečius. Edomitai — Ezavo palikuonys, ismaelitai — Abraomo ainiai, moabitai ir amonitai — Loto palikuonys, agariečiai — klajoklių tauta ir kiti kaimynai. Autorius prisimena praeities laikus, kai Viešpats padėjo nugalėti ir sunaikinti priešus; autorius meldžia ir dabar tokios Dievo pagalbos. Maldos žodžiai yra persunkti keršto dvasia. Žinantiems Jėzaus Evangeliją, tokia malda yra nepriimtina. O visgi autorius maldą baigia linkėdamas priešams pažinti aukščiausiąjį Viešpatį.

84 psalmė
VIEŠPATIES NAMUOSE 1-13

1 Choro vadovui. Kaip "Spaustuvai . . ." Koro sūnų. Psalmė. (1 Ch 26,1)

2 Kaip mielos man Tavo buveinės, galybių Viešpatie! 3 Ilgisi ir alpsta mano siela Viešpaties prieangių. Mano širdis ir kūnas džiūgauja, sveikindami Gyvąjį Dievą. (Ps 42,3-5) 4 Net ir žvirblis randa namus, kregždė lizdą perėti vaikams. Tavo aukurai, dangaus galybių Viešpatie, mano Karaliau ir Dieve! (Ps 5,3) 5 Laimingi, kurie gyvena Tavo namuose: jie nuolat šlovina Tave! (Sela) 6 Laimingas žmogus, kuris randa stiprybę Tavyje, kai rengiasi piligrimo kelionei. 7 Keliaudami išdegusiu slėniu, jie paversmiu jį daro; palaima jį dengia lyg ankstyvasis lietus žemę. 8 Jie, nuo tvirtovės tvirtovėn eidami, stiprėja iki aukščiausiąjį Dievą Sione išvysta. 9 Galybių Viešpatie, išgirsk mano maldą! Išgirsk, Jokūbo Dieve! (Sela) 10 Mūsų skyde, Dieve, pažvelk! Pažiūrėk į veidą savo pateptojo! (Ps 72,15) 11 Juk viena diena Tavo prieangiuose yra vertesnė už tūkstantį kitur; geriau stovėti ant slenksčio Dievo namuose, nekaip viešėti nusidėjėlių palapinėse. (Ps 27,4) 12 Saulė ir skydas yra Viešpats; malonę ir garbę dosniai Viešpats teikia tiems, kurie nekaltai elgiasi. (Ps 3,4;

34,11) 13 Dangaus galybių Viešpatie, laimingas žmogus, kuris pasitiki Tavimi!

Psalmės autorius gyveno toli nuo šventovės. Jis ilgėjosi jos. Jam nebuvo svarbu pastato architektūra ir grožis, bet Viešpaties gyvenimo vieta: šventorius, šventoji, švenčiausioji. Šventoriuje aukodavo aukas, šventojoje smilkydavo smilkalus, o švenčiausiojoje buvo Sandaros skrynia, Viešpaties pasirinkta gyvenimo vieta. Autorius ilgėjosi Viešpaties artybės kūnu, siela ir dvasia — visu žmogumi. Viešpaties artybė teikė palaimą ir kūno stiprybę — jėgą. Paukšteliai džiaugėsi savo lizdais, tikintysis daugiau džiaugiasi Viešpačiu. Tikinčiam tenka sutikti vargų, kovų: eiti "ašarų" slėniu. Tas yra daug vertingiau, negu laikinas pasisekimas ir džiaugsmas. Viešpats yra viso palaima — saulė, šviesa! Naujojo Testamento tikinčiam nėra svarbu vieta; jis gali "sutikti" ir garbinti Viešpatį visur!

85 psalmė
BAIGIASI TREMTIS, ŠVINTA LAIMĖ 1-14

1 Choro vadovui. Koro sūnų. Psalmė.

2 Viešpatie, Tu savo kraštui buvai malonus, pakreipei į gera Jokūbo žemės likimą. 3 Tu atleidai savo tautos kaltę, panaikinai jos nusidėjimą. (Sela) (Ps 89,50) 4 Tu sulaikei savo pyktį, nukreipei rūstybę. 5 Atgaivink mus, Dieve, mūsų gelbėtojau, pašalink savo įnirtį! 6 Nejaugi amžinai pyksi ant mūsų, rūstausi kartų kartoms! (Ps 77,8) 7 Argi laimingų dienų vėl mums negrąžinsi, kad džiaugtumės Tavimi? 8 Viešpatie, parodyk mums savo gerumą, suteik išganymą! 9 Klausysiuos, ką kalba Viešpats Dievas! Jis juk skelbia taiką savo tautai ir pamaldiesiems, kurie nuoširdžiai kreipiasi į Jį. (Ps 72,3) 10 Tikrai, Jo išganymas arti tiems, kurie Jį garbina, Jo šlovė gyvena mūsų tarpe. 11 Malonė ir ištikimybė susitiks, teisybė ir taika pasibučiuos. 12 Išti-

kimybė žels iš žemės, ir teisybė žvelgs iš dangaus. 13 Gausių gėrybių duos Viešpats ir žemė bus derlinga. 14 Teisybė eis pirma Jo, ir išganymas seks Jo žingsnius.

Daug kas Šventojo Rašto aiškintojų mano, kad ši psalmė parašyta po Izraelio sugrįžimo iš Babilonijos tremties. Iš tikrųjų ši psalmė tinka visiems laikams, kai Dievas savo palaimą teikia tikintiesiems. Tai buvo didelis ir džiugus įvykis, kai Viešpats paveikė persų-medų karaliaus Kiro širdį, ir šis leido Izraelio tremtiniams grįžti į savo kraštą. Žmonėms, grįžus į tėviškę, teko patirti daug vargo, reikėjo pradėti kurtis visai iš naujo. Viešpats paveikė tremtinių likimą geron pusėn, bet jie sutiko daug vargo. Iš to kilo nepasitenkinimas. 9 skirsnelyje sakyta, kad psalmės autorius girdėjo Viešpaties kalbą; kokiu būdu nesakyta. Viešpats kalbėjo maloniai, apreiškė savo garbę — didybę. Kai Viešpats kalba ir paveikia žmones — nyksta neteisybė, pasireiškia ištikimybė ir darna. Tada net dirva duoda geresnį derlių, jaučiama dangaus palaima ir seka išganymas.

86 psalmė
VIEŠPATIE, MOKYK IR VESK! 1-17

1 Dovydo malda.

Viešpatie, išgirsk, išklausyk mane, nes aš esu suvargęs ir beturtis! 2 Saugok mano gyvybę, nes esu Tau atsidavęs! Gelbėk savo tarną, kuris pasitiki Tavimi! (Ps 18,21-27) 3 Tu esi mano Dievas, Viešpatie, būk man malonus, nes į Tave šaukiuos be paliovos! (Ps 6,3) 4 Palinksmink savo tarno dvasią, nes į Tave, Viešpatie, kreipiu savo sielą. 5 Juk Tu, Viešpatie, esi geras ir malonus, pilnas gailestingumo visiems, kurie šaukiasi Tavęs. 6 Viešpatie, išgirsk mano maldą ir girdėk mano maldavimo balsą! 7 Nelaimėje šaukiuosi Tavęs — Tu išklausai mane! (Ps 50,15) 8 Viešpatie, nėra Tau lygaus dievaičio, ir niekas neprilygsta Tavo darbams. (Ps

71,19) 9 Visos Tavo sutvertos tautos ateis, puls prieš Tave, Viešpatie, ir garbins Tavo vardą. 10 Tu esi didis ir stebuklingas, Tu vienas esi Dievas! 11 Viešpatie, parodyk man savo kelią, kad ištikimai vaikščiočiau juo! Paveik mano širdį taip, kad Tavo vardą garbinčiau! (Ps 27,11) 12 Viešpatie, mano Dieve, šlovinsiu Tave nuoširdžiai, garbinsiu Tavo vardą amžinai! 13 Tavo malonė buvo man didelė, išgelbėjai mano sielą iš pražūties. 14 Dieve, įžūlieji sukilo prieš mane, smurtininkų gauja tykoja mano gyvybės; jie nepripažįsta Tavo valdžios. 15 Tačiau Tu, Viešpatie, esi gailestingas ir malonus Dievas, neskubi rūstauti ir turtingas malone bei ištikimybe. (2 M 34,6) 16 Žvelk į mane ir būk man malonus! Duok stiprybės savo tarnui ir išgelbėk savo tarnaitės sūnų! (Ps 116,16) 17 Parodyk aiškų ženklą, kad mane globoji, kad matytų ir tie, kurie manęs nekenčia, ir susigėstų, nes Tu, Viešpatie, esi mano gelbėtojas ir guodėjas!

Psalmės autorius minimas Dovydas. Jis buvo didelis meldėjas. Jis sako esąs beturtis. Tai nebūtina neturėti turtų. Galima turtų turėti, bet dvasia jaustis beturčiu. Meldėjas vadina save Dievo tarnu. Dievo tarnas nebūtinai yra kunigas ar koks bažnyčios pareigūnas, bet kiekvienas tikintis Dievą. Yra daugybė žmonių sukurtų dievų, bet psalmistas tiki tik vieną, veikiantį Dievą. Psalmės autorius nori žinoti šio Dievo žmonėms skirtus kelius ir eiti jais. Senais laikais, taip ir dabar, tikintieji turi priešų. Ir Viešpats Jėzus sakė, kad Jo sekėjai bus nekenčiami ne dėl jų blogų darbų, bet dėl jų tikėjimo gyvą Dievą. Šis Dievas yra ne tik gyvas, bet ir galingas; Jis išgelbėjo meldėją iš labai pavojingos padėties. Meldėjas buvo patyręs Viešpaties padedančią malonę, betgi jis prašė aiškaus ženklo, kuris stiprintų jo tikėjimą dabarčiai ir ateičiai.

87 psalmė
JERUZALĖ TURI PIRMENYBĘ 1-7

1 Koro sūnų. Psalmė. Giesmė. Jo įkurtasis miestas stovi ant šventųjų kalnų. (2 Ch 32,22-23)

2 Viešpats myli Siono vartus labiau už visas kitas Jokūbo žemės vietoves. 3 Garbingi dalykai pasakojami apie Tave, Dievo mieste! (Sela) 4 "Aš skaitau Rahabą ir Babelę garbintojais mano. Filistėjos, Tyro ir Etiopijos gyventojai yra ten gimę. (Iz 30,7; Ps 68,32) 5 Bet Sioną vadinu motina: kiekvienas jame yra gimęs". Aukščiausias įsteigė jį. 6 Viešpats užrašys tautų knygoje: "Čia tautų gimtinė". (Sela) 7 Jie giedos: "Visos mano versmės yra Tavyje!"

Jeruzalės miestas buvo pastatytas ant kalnų — Siono kalno. Viešpats tą vietą pasirinko; tą žinojo izraelitai ir pagonys. Autorius cituoja Viešpaties žodžius ir jais išreiškia: "Aš skaitau Egiptą ir Babiloniją mano garbintojais; filistėnus ir Tyro bei Etiopijos gyventojus Sione gimusiais". Pilnai šitą galima sakyti žvelgiant į Naujojo Testamento laikus. Iš Jeruzalės buvo paskelbta Evangelija visoms tautoms. Kurie per tą Žodį atgimė, tie yra Dievo vaikai. Jeruzalės reikšmė buvo, yra ir bus žymi. Apr 21,2- kalbama apie dangišką Jeruzalę. Visų šaltinių versmė (pradžia) yra Jeruzalė.

88 psalmė
MALDA GUNDYMUOSE IR
MIRTIES PAVOJUJE 1-19

1 Koro sūnų giesmė, psalmė. Choro vadovui. Kaip "... liga". Nuolankiai nuteikti. Ezrahito Hemano pamokomasis kūrinys.

2 Viešpatie, mano Dieve, dieną šaukiausi pagalbos, raudojau nakčia Tavo akivaizdoje. 3 Tepasiekia mano malda Tave! Išgirsk mano vaitojimą! 4 Mano siela pilna skausmų ir mano gyvybė arti mirties. 5 Mane

laiko tokiu, kuriam lemta žengti į duobę, — esu bejėgis, likau tik šešėlis. 6 Tarp mirusiųjų yra mano guolis, guliu kape kaip užmuštieji, kurių Tu nebeatsimeni, nes jie nuo Tavęs atskirti. 7 Tu įstūmei mane į gilią duobę, į tamsią prarają. 8 Mane slegia Tavo rūstybė, bangos ritasi per mane. (Sela) (Ps 42,8) 9 Tu atitolinai nuo manęs mano pažįstamus, jiems padarei mane šlykštų. Esu uždarytas ir negaliu išeiti. (Ps 31,12; 38,12) 10 Mano akys aptemo nuo vargo. Kasdien šaukiausi Viešpaties, ištiesdamas į Tave rankas. 11 Ar darai stebuklus mirusiems? Ar šešėliai kelsis ir šlovins Tave? (Sela) (Ps 6,6) 12 Ar pasakojama apie Tavo malonę ir ištikimybę mirusių karalijoje? 13 Ar žinomi Tavo stebuklai ir Tavo malonė tamsoje — užmiršimo šalyje? 14 Viešpatie, aš į Tave šaukiuosi pagalbos, mano malda kas rytą kyla į Tave. 15 Viešpatie, kodėl atstumi mane, slepi savo veidą? 16 Nuskurdęs ir paliegęs esu nuo pat jaunystės, kenčiu skausmus, nežinau kas daryti. 17 Tavo rūsčios bausmės krinta ant manęs, naikina mane Tavo siųsta skaudi priespauda. 18 Jie visą laiką supa mane, kaip vandenys ir skandina. 19 Tu atitolinai nuo manęs mielą bičiulį. Mano pažįstami pamiršo mane.

Tai tamsiausia psalmė. Autorius tiki Dievą. Nuo vaikystės serga nepagydoma liga, gal raupsais (lepra)? Jo draugai paliko ir užmiršo jį. Jis yra visai vienišas. Vienišas, sirgdamas meldžiasi dieną ir naktį. Dievas neatsako į maldą, nesušvinta šviesa! Pabaiga yra tamsi! Baisu! Daugelis sirgdami, vieniši, įvairiose nelaimėse klausia, kodėl Dievas tą leidžia man? Tiki Dievą, meldžiasi, bet atsakymo iš Dievo nesulaukia. Naujojo Testamento tikinčiam yra lengviau; jis turi amžinojo gyvenimo viltį, nors ji kartais ir miglota.

89 psalmė
VIEŠPATS YRA VILTIS DOVYDO GIMINEI 1-53

1 Ezrahito Etano pamokomasis kūrinys. (2 Sam 7,8-16)

2 Viešpatie, apie Tavo malones giedosiu amžinai; kartų kartoms skelbsiu Tavo ištikimybę. 3 Tu pasakei: "Mano malonė yra amžina". Kaip dangus tvirta Tavo ištikimybė jiems. 4 "Aš sudariau Sandarą su išrinktuoju ir prisiekiau savo tarnui Dovydui: (Ps 132,11; Iz 55,3; Apd 2,30) 5 'Per amžius išlaikysiu tavo vaikus, tavo sostą kartų kartoms pastatysiu'." (Sela) 6 Viešpatie, dangūs giria Tavo stebuklus, Tavo ištikimybę šventųjų susirinkimas. 7 Kas gi virš debesų gyvenančiam Viešpačiui prilygsta! Kas gi dangaus esybių tarpe panašus į Viešpatį? (Job 1,6) 8 Bauginanti yra Dievo didybė šventųjų susirinkime; didis ir baugus Jis visiems aplink Jį stovintiems. 9 Viešpatie, dangaus pulkų Dieve, kas yra Tau lygus? Viešpatie, Tu galingas ir ištikimas esi. (Pa 115,3) 10 Tu suvaldai jūros šėlimą; sukilusias bangas Tu sutramdai. (Mt 8,26; Ps 65,8) 11 Tu sutriuškini nukautąjį Rahabą, savo galinga ranka išgainioji priešus. (Ps 87,4) 12 Tau priklauso dangūs ir žemė, pasaulis ir kas jame; Tu sukūrei juos. (Ps 24,1) 13 Tu sutvėrei žiemius ir pietus; Taboras ir Hermonas džiaugiasi Tavimi. 14 Tu galingas: stipri Tavo ranka, pakelta dešinė! 15 Tavo sostas pagrįstas teise ir teisybe, malonė ir ištikimybė eina Tavo priekyje. (Ps 97,2) 16 Laiminga tauta, kuri moka džiūgauti! Viešpatie, Tavo veido šviesoje ji vaikščioja. 17 Tavo vardas ją linksmina, didžiuojasi ji Tavo teisybe. 18 Tu esi jos garbė ir galybė, Tavo palankumu kyla mūsų galia. (Ps 47,10) 19 Viešpaties ranka yra mūsų skydas; Visagalio žinioj Izraelio karalius. 20 Regėjime kartą Tu kalbėjai savo maldingiesiems: "Aš uždėjau vainiką karžygiui, išaukštinau tautos išrinktąjį. (1 Sam 13,14) 21 Išsirinkau Dovydą, savo tarną, ir šventu aliejumi jį patepiau. 22 Mano ranka visuomet jį

laikys, mano galia stiprins jį. 23 Priešas nenugalės jo, ir piktadarys nepažemins. 24 Priešingai, jo akivaizdoje sutrinsiu priešus ir palaušiu piktuosius. 25 Mano ištikimybė ir malonė lydės jį, ir mano vardu aukštai iškils jo galybė. (1 Sam 2,10; Ps 132,17) 26 Aš jojo ranka ant marių ir ant upių galią ištiesiu. (Ps 72,8) 27 Jis sakys man: 'Tu esi mano Tėvas, Dievas ir išganymo uola!' (2 Sam 7,14) 28 Aš jam suteiksiu pirmagimio teises, jis bus aukščiausias žemės valdovų. 29 Aš būsiu jam maloningas per amžius, tvirta pasiliks Sandara mūsų. (Iz 54,10) 30 Jo giminei leisiu gyventi per amžius; ilgai, kaip dangus, stovės jo sostas. 31 Jei jo vaikai paniekins mano teisyną, jei nesielgs, kaip jiems įsakyta, 32 jei mano nuostatus laužys ir įsakymų mano nepaisys, 33 bausiu jų nuodėmes rykšte, plaksiu kirčiais jų kaltę. 34 Bet savo malonės iš jo neatimsiu ir ištikimybės jam neatsakysiu, 35 neatšauksiu Sandaros ir savo lūpų Žodžio nemainysiu. 36 Kartą esu prisiekęs šventumu savo: 'Tikrai Dovydui nemeluosiu, (Ps 72,17) 37 jo palikuonys gyvens per amžius, ir jo sostas stovės kaip saulė; 38 mėnulis tvirtai stovės per amžius — jo patikimasis liudytojas padangėje!'" 39 O vis dėlto Tu atstūmei, atmetei ir apmaudą reiški pateptajam savo. (Ps 44,10-25; 74,7) 40 Nuo Sandaros su savo tarnu esi atsimetęs; nusviedęs žemėn jo valdžios vainiką, leidi suteršti. 41 Tu sugriovei jo mūrus, pavertei griuvėsiais tvirtoves. 42 Jį plėšia visi svetimi praeiviai; jis tapo pajuoka kaimynams. (Ps 80,13) 43 Tu leidai jo priešų galybei iškilti, jiems visiems suteikei džiaugsmą. 44 Atšipinai ašmenis jo kalavijo, neleidai laimėti kovos. 45 Tu sulaužei jo didingą skeptrą ir nuvertei jo sostą. 46 Sutrumpinai jo jaunystės dienas, suniekinai jį didele gėda. (Sela) 47 Viešpatie, kaip ilgai taip bus? Ar slėpsies amžinai? Ar degs kaip ugnis Tavo rūstybė? (Ps 85,6) 48 Viešpatie, atsimink, koks trumpas yra gyvenimas mano! Kokius menkus Tu sukūrei visus žmones! (Ps 90,9-10) 49

Koks žmogus gyvena ir nepatiria mirties, kieno siela mirties buveinės išvengia? (Sela) 50 Viešpatie, kurgi yra Tavo buvusi malonė, kuria Dovydui savo ištikimybę prisiekei? 51 Viešpatie, atsimink, kaip piktadariai niekina Tavo tarną, — kenčiu širdyje tautų įžeidimą. 52 Viešpatie, priešai Tavo pateptojo pėdsakus pajuokia. 53 Tebūnie Viešpats šlovinamas per amžius! Amen! Amen! (Ps 41,14)

Psalmės pradžioje iškeliama Dievo didybė. Jis yra didingas dangaus dvasių tarpe ir žemėje. Viešpats yra dangaus ir žemės Valdovas, visa yra Jo. Didingasis Dievas pasirinko Dovydą ir įstatė jį Izraelio karaliumi. Viešpats priesaika pažadėjo Dovydui ir jo palikuonims Izraelio valstybės sostą amžinai. Jei Dovydo ainiai nusikals, Viešpats baus juos kaip Tėvas, bet jų sostą ir valdžią išlaikys amžinai. Psalmistas pergyveno Izraelio valstybės sunykimą, nugalėjimą ir sosto išniekinimą. Rašytojui atrodė, kad Dievas duoto pažado nelaiko. Kada šis Izraelio valstybės pažeminimas buvo nesakyta. Ar tai buvo Dovydo laikais, ar izraelitų tremties metu Babilonijoje, nesakyta. Psalmės autoriaus tikėjimas buvo labai žmogiškas. Jis laikė Dovydą Dievo pateptuoju, matė jį pasenstant ir mirštant; tokie bus ir Dovydo ainai; jie bus tik žmonės. Toks galvojimas autoriui kėlė nerimą apie Dovydo sosto išlikimą. Remiantis Dievo pažadais tik šiam gyvenimui, daugeliui kyla abejonės apie Dievo teisingumą ir Jo pažadų tvirtumą. Remiantis Naujuoju Testamentu, pažadu Mesijui Jėzui, viskas suprantama kitoje šviesoje. Jame išsipildo visi Dievo duoti pažadai, (2 Kar 1,20) Jo karalystė yra amžina. Nors autorius galvojo apie Dievo Pateptąjį labai žmogiškai, betgi jis baigia psalmę Viešpaties šlovinimu. Šia psalme baigiama trečioji psalmių knyga.

90 psalmė
DIEVO DIDYBĖ — ŽMOGAUS MENKYSTĖ! 1-17

1 Dievo vyro Mozės malda.

Viešpatie, Tu buvai mums prieglauda per kartų kartas! 2 Pirma negu kalnai, žemė ir pasaulis sutverti buvo, Tu, Dieve, esi nuo amžių ir per amžius! 3 Tu liepi žmonėms grįžti į dulkes ir sakai: "Sugrįžkite, žmonių vaikai!" (Pam 1,4; 12,7) 4 Juk tūkstantis metų Tavo akyse yra kaip vakarykštė diena, kuri prabėgo kaip sargybos budėjimo laikas. (2 Pt 3,8) 5 Tu pašalini žmones kaip rytmečio sapną, kaip žaliuojančią žolę. (Ps 102,12; 103,15; Job 14,2; Iz 40,6-7) 6 Jie kaip žolė, kuri rytmetį žydi, vakare nuvysta ir sudžiūsta. 7 Tai daro Tavo rūstybė ir apmaudas, kad taip sunykstame, kad taip ūmai mirštame. 8 Tu laikai mūsų kaltes akivaizdoje savo, o mūsų slaptas nuodėmes — veido šviesoje. 9 Mūsų dienos praeina Tau rūstaujant, metai kaip atodūsis. 10 Mūsų amžiaus metų skaičius yra septyniasdešimt, o stipresniųjų — aštuoniasdešimt. Dažniausia jie būna nerimas, vargas ir kančios. Jie greitai praeina, mes turim išnykti. (Pam 1,3,8) 11 Kas Tavo rūstybės jėgą suprasti gali ir bijo Tavojo pykčio? 12 Pamokyk mus skaičiuoti mūsų dienas, kad įgytume širdies išmintį tvirtą! (Ps 39,5) 13 Pažvelk į mus, Viešpatie! Kaip ilgai dar delsi? Būk savo tarnams gailestingas! 14 Gaivink mus skubiai savo malone, kad džiaugsmas ir linksmumas mus lydėtų visą amžių! 15 Suteik mums džiaugsmo už tas dienas, kurias pažeminti buvom, už tuos metus, kuriuose patyrėme pikta. 16 Tepatiria Tavo tarnai Tavųjų darbų didingumą, Tavo garbę — jų vaikai! 17 Viešpatie, Dieve, būk mums geras, mūsų darbus laimink, daryk mūsų darbus sėkmingus!

Šia psalme pradedama ketvirtoji psalmių knyga. Joje yra 17 psalmių, 90-106. Ši psalmė priskiriama

Mozei. Jei taip, tai gal ši psalmė yra viena seniausių? Mozė gyveno apie 400 metų prieš Dovydą. Žydų rabinų padavimu sakyta, kad Mozė parašęs psalmes 80-100. Mozės parašytas giesmes turime 2 M 15 ir 5 M 32 skyriuje. Autorius kalba apie Viešpatį, kuris buvo pirma pasaulio sukūrimo. Ne tik atskiri žmonės, bet ir žemės amžius praeis, o Viešpats liks amžinai. Žmogaus gyvenimas yra trumpas 70-80 metų. Žmogus miršta dėl savo nusikaltimų. Per pirmųjų žmonių nusikaltimą mirtis pasiekia visus žmones. Dėl kelių izraelitų nusikaltimų visa tauta turėjo gyventi tyruose 40 metų, ir per tą laikotarpį turėjo visi mirti, kurie buvo virš 20 metų, ir Mozei nebuvo lemta įeiti į pažadėtąją žemę. Tyruose izraelitų mirė milijonai. Mozė kas dieną matė daugybę laidotuvių. Žmogus gyvena trumpai, virsta dulkėmis, jo dvasia grįžta pas Viešpatį. Žmogaus visas gyvenimas yra vargingas. Apsauga, išgelbėjimas yra tik pas Viešpatį. Autorius žinojo Viešpaties didybę, žmogaus menkystę, todėl jis meldė Jo pagalbos visuose savo darbuose. Ši psalmė daug pasako apie kiekvieno žmogaus gyvenimą.

91 psalmė
AUKŠČIAUSIOJO APSAUGOJE 1-16

1 Žmogus, kuris gyvena Aukščiausiojo globoje, Visagalio šešėlyje ilsis. 2 Tas sako Viešpačiui: "Tu mano prieglauda ir mano pilis! Tu mano Dievas, kuriuo pasitikiu!" (Ps 18,3) 3 Jis ištrauks tave iš medžiotojo kilpos, iš pražūtingo maro. (Ps 124,7) 4 Po savo plunksnomis Jis suteiks tau priedangą, po Jo sparnais rasi sau prieglaudą. Didysis skydas ir šarvas yra Jo ištikimybė! 5 Tau nereikės bijotis nakties tamsybių nei strėlių, skraidančių dieną; 6 nebaugins tavęs patamsyje slankiojąs maras, nei vidudienį siaučiančios ligos. 7 Kai tavo pašonėje tūkstantis kris ir dešimt tūkstančių dešinėje, — tu nepaliestas liksi. 8 Tu savo akimis tai stebė-

si, kaip atlygina bedieviams, matysi. (Ps 54,9) 9 Viešpats yra tavo prieglauda; Aukščiausias tave apsaugos. 10 Tau neatsitiks nieko pikto, ir jokia nelaimė neartės prie tavo palapinės. 11 Jis įsakys angelams savo saugoti tave visuose keliuose. (Mt 4,6) 12 Ant rankų jie nešios tave, kad neužsigautum į akmenį kojos. 13 Tu mindžiosi angį ir gyvatę, sutrypsi liūtą ir slibiną piktą. (Lk 10,19) 14 "Kadangi prie manęs jis glaudžiasi, Aš išlaisvinsiu jį ir apginsiu, nes jis mano vardą pažįsta. 15 Kai jis šauksis manęs, Aš jį išklausysiu. Būsiu su juo nelaimėje, išgelbėsiu jį, jam garbę suteiksiu. 16 Duosiu jam ilgą amžių ir jam savo išganymą leisiu išvysti".

Ši psalmė yra asmeniško pobūdžio. Autorius žino pavojus žmogaus gyvenime. Pavojai yra gamtiniai: ligos, žaibai, įvairios nelaimės . . ., ir žmonių padaromi: apgaulė (kilpa), karai (strėlės) ir daugybė kitų. Viešpats yra galia, Jis gali apsaugoti ir išgelbėti. Būti ramiam pavojuose, jau yra didelė Viešpaties dovana. Daugelis karo metu ir kitokiuose pavojuose yra pergyvenę Viešpaties apsaugą ir pagalbą. Viešpaties Jėzaus gundyme, kaip jis aprašytas Evangelijose, velnias panaudojo šios psalmės 11 ir 12 skirsnelį.

92 psalmė
ŠLOVĖ DIDŽIAJAM VIEŠPAČIUI! 1-16

1 Psalmė. Giesmė sabatos dienai.

2 Gera dėkoti Tau, Viešpatie, ir giedoti Tavo vardui, Aukščiausias; (Ps 147,1) 3 skelbti rytmetį Tavo malonę ir ištikimybę naktimis 4 dešimčiastyge arfa ir lyra skambinant kanklėmis. (Ps 33,2) 5 Viešpatie, Tu palinksmini mane savo veikla, Tavo rankų darbais džiaugiuosi. 6 Viešpatie, kaip didi yra Tavo darbai! Kokios gilios Tavo mintys! (Ps 104,24; Iz 55,9) 7 Tik paikas žmogus to nesupranta ir kvailys nesuvokia. 8 Nors ir žydi bedieviai kaip gėlės, nors klesti darydami pikta

— jie bus amžinai sunaikinti. (Ps 37,2) 9 Viešpatie, Tu esi kilnus ir per amžius toks liksi! (Ps 97,9) 10 Viešpatie, štai žus Tavo priešai! Bus išblaškyti visi piktadariai! 11 Tu man davei jėgų kaip stumbrui, patepei mane šviežiu aliejumi. (Ps 23,5) 12 Mano akys paniekinančiai žiūri į priešus, ausys patenkintos klausosi jų pasmerkimo. (Ps 91,8) 13 Teisusis klestės kaip palmė, augs kaip kedras Libano. (Ps 52,10) 14 Viešpaties namuose pasodintas, žydės prieangiuose Dievo, (Ps 84,3) 15 jis vaisių tebeneš ir senatvėje — jie bus sveiki ir žali, (Ps 1,3) 16 ir skelbs, koks garbingas yra Viešpats, mūsų Uola; Jame nėra neteisybės. (5 M 32,4)

Viešpatį garbinti yra gera, naudinga. Tą darant jaučiama atgaiva bei palaima. Tą daryti turime bažnyčioje, pamaldose, bet ir pavieniai bei su šeimomis namuose. Dievo pareikštos mintys Jo Žodyje ir gamtoje yra gilios, naudingos, palaimą teikiančios. Žmogaus mintys, be Dievo, nors ir stropaus ir doro, yra lėkščios; jos siekia dažniausiai: turtų, galios, garbės. Juk žmogaus paskirtis yra daug gilesnė. Ragas reiškia galią. Kas laikosi Dievo nuostatų, dažnai ir senatvėje gali dirbti bei veikti.

93 psalmė

VIEŠPATS YRA DIDINGAS KARALIUS! 1-5

1 Viešpats tapo Karaliumi. Jis apsiaustas didybe. Viešpats, apsisiautęs didybe ir susijuosęs stiprybe, taip tvirtai pastatė pasaulį, kad jo niekas nepajudins. (2 M 15,18; Ps 97,1; 99,1; 96,10) 2 Tvirtai stovi Tavo sostas nuo pradžios; nuo amžių Tu esi! 3 Viešpatie, vandenys patvino, pakilo jų ūžimas, pakilo galingų vandenų ūžimas! 4 Galingesnis už gausių vandenų šniokštimą, už marių bangų siautimą yra Viešpats aukštybėse! 5 Tavo liudijimai labai patikimi. Tavo namus supa šventumas, Viešpatie, per visus amžius. (Ps 19,8-11)

Psalmės 47, 97, 99 yra panašios į šią psalmę. Viešpats yra tikras Karalius. Jis yra amžinas, be pradžios ir be pabaigos; taip ir Jo sostas, galia, yra amžina. Jis sutvėrė žemę ir padėjo jai tvirtą pamatą. Audros metu jūros bangos yra galingos ir baisios. Tačiau jos visai nepasiekia Jo sosto. Jūra ir jos neramios bangos kartais yra palyginamos tautoms. Kartais ir mūsų pačių vidus yra neramus. Jei esame Jo atpirkti žmonės, turėtume gauti iš Jo ramybės ir jėgos!

94 psalmė

VIEŠPATS SUNAIKINS VISĄ NETEISYBĘ! 1-23

1 Dieve, nedorėlių rykštė, Viešpatie, Dieve, nedorėlių rykštė pasirodyk! (5 M 32,35) 2 Kelkis, pasaulio teisėjau, atmokėk išdidiesiems, ką jie nusipelnė! (1 M 18,25) 3 Viešpatie, kaip ilgai bedieviai džiūgaus? 4 Kaip ilgai kalbės įžūliai, didžiuosis visi piktadariai? 5 Viešpatie, jie trypia Tavo tautą, spaudžia Tavo paveldėtus žmones. 6 Jie smaugia našlę ir ateivį, žudo našlaičius ir sako: 7 "Viešpats nemato, Jokūbo Dievas nepastebi". (Ps 10,11) 8 Susipraskite tautos neišmanėliai! Jūs bukapročiai, kada išminties įgysite? (Ps 92,7) 9 Nejaugi Tas, kuris padarė ausį, negirdėtų, ir Tas, kuris sukūrė akį, nematytų! (2 M 4,11) 10 Argi Tas, kuris auklėja tautas ir moko žmones išminties, neklaužadų nesudraustų? 11 Viešpats pažįsta žmonių mintis, kad jos menkavertės. (1 Kor 3,20) 12 Laimingas žmogus, Viešpatie, kurį Tu auklėji ir savo įstatymo mokai; (Ps 19,12; Job 5,17) 13 ramybę jam teiki nelaimių dienose, kai bedieviui kasama duobė. 14 Juk Viešpats nepaliks savo tautos ir neapleis savo tėvonystės. 15 Juk teisė sugrįš teisiajam ir ją paseks visi tiesaširdžiai. 16 Kas gins mane nuo piktadarių? Kas gi užstos mane prieš skriaudėjus? 17 Jei Viešpats man nepadėtų, tuoj atsidurčiau tylos karalijoje. (Ps 115,17) 18 Kai jutau, susvyruojančias savo kojas, — Tavo malonė, Viešpatie, palaikė ma-

ne. 19 Kai mano širdis pilna rūpesčių tapo, Tavo paguoda sielai džiaugsmą grąžino. (2 Kor 1,4-5) 20 Argi Tu piktųjų teisėjų tarybai pritarsi, kai, teise pasirėmę, jie žmones kankina? 21 Teisiojo gyvybę jie puola, nekaltą kraują pasmerkia. 22 Bet Viešpats yra man saugi pilis ir mano Dievas — prieglaudos uola. 23 Jis atlygins jiems už jų nedorybes, jų pačių neteisybės sunaikins juos. Viešpats Dievas sunaikins juos.

Skaitant šią psalmę, kai kas pagalvoja, kad Dievas yra kerštingas. Bet Jis juk yra meilė! Kitas vėl galvoja, jei Dievas gali leisti tokias neteisybes, kokias aš sutinku, tai Jis yra neteisingas Dievas; Jis privalo griežtai bausti niekšus. Dievas leidžia žmonėms galvoti ir kalbėti kaip jie nori ir netikėti Jį. Šios psalmės autorius priėjo išvados, kad Dievas yra lyg teisėjas. Teisėjas negali ir neturi teisės tenkinti visus norus ir prašymus teisiamojo. Teisėjas privalo laikytis teisės nuostatų. Dievas laikosi nuostatų, Jis baus nusikaltėlius. Kai kam gali atrodyti, kad Dievas yra kerštingas, o iš kitos pusės — Jis nesirūpina tikinčiaisiais, palieka juos vargti ir kentėti. Jo tauta, tikintieji, gali būti nugalėti, bet Jis lieka Viešpačiu.

Niekšai ir "labai dori žmonės", kurie nesilaiko sąžiningumo ir teisės, negalvoja, visi žmonės esame lygūs; jie įsižeidžia, jei jiems primenami jų neteisingi veiksmai. Nors jie tiki Dievą, bet gyvena taip, lyg Dievo nebūtų arba Jis nematytų jų blogų darbų. Juk taip galvoti ir gyventi yra kvailystė, Dievo niekinimas. Autoriaus įsitikinimu laimingas yra tas, kurį Viešpats moko, ir jis priima Jo pamokymus — gyvena pagal Viešpaties duotus nuostatus. Žmonės dažnai išleidžia gerus nuostatus, bet nesilaiko jų, o kartais išleidžia neteisingus ir klastingus įstatymus ir jais remiasi. Tokiais nuostatais net pranašas Danielius buvo įmestas į duobę pas liūtus. Jei Viešpats nepadėtų, tikrai daugybė tikinčiųjų

būtų miręs — tylos karalystėje. Viešpats yra kantrus; Jis pakenčia blogį ilgiau negu mes norime. Bet Jis laikosi teisės ir niekšus baus.

95 psalmė

ŠLOVINKITE VIEŠPATĮ IR PAKLUSKITE JAM 1-11

1 Ateikite, linksmai šlovinkim Viešpatį! Džiaugsmingai giedokim savo išgelbėjimo uolai! 2 Artinkimės prie Jo veido su padėka, džiaugsmingai Jam giedokime! 3 Didis Dievas yra Viešpats ir Karalius didesnis už visus dievus. (Ps 96,4) 4 Jo rankoje yra žemės gilybės ir Jam priklauso kalnų viršūnės. 5 Jo yra jūra, nes Jis ją sutvėrė, ir sausuma — Jo rankų darbas. 6 Ateikime, pulkime žemėn prieš Dievą, atsiklaupkime prieš Viešpatį, kuris sutvėrė mus! 7 Jis yra mūsų Dievas, o mes Jo ganoma tauta ir Jo rankų globojamos avys! O kad šiandien išgirstumėte Jo balsą! (Ps 100,3; Jn 10,27; Žyd 3,7; 4,7) 8 "Nesukietinkite savo širdies, kaip Meribėje, kaip aną dieną Masos tyruose, 9 kur jūsų tėvai mane gundė ir bandė, nors visus mano darbus matė! (2 M 17,2,7) 10 Keturiasdešimt metų įkyrūs tie žmonės man buvo. Klystanti tauta jie yra, klaidžiojanti širdimi ir nepažįstanti mano kelių, sakiau Aš. 11 Tad susirūstinęs prisiekiau: 'Jie neįeis į mano atilsio vietą!'" (4 M 14,22-23)

Gražu yra garbinti Viešpatį džiugiu veidu ir nuoširdžiai giedoti giesmes. Jis yra viso tvėrimo Viešpats, Jo valdžia siekia tolimiausius kraštus. Garbė, gyrius, padėka Jam! Tikintys giria Jį giesmėmis, klaupiasi prieš Jį nusižemindami — pripažįsta Jį Viešpačiu. Psalmės autorius kviečia visus linksmai garbinti Viešpatį ir, pasilenkus veidu iki žemės, pripažinti Jį Viešpačiu — Valdovu. Bet autorius žino, kad toks garbinimas gali būti tik išviršinis. Todėl jis įspėja visus nesukietinti šir-

dies — neveidmainiauti, bet džiaugtis Jo palaima ir kentėti džiaugsmingai, jei reikia. Izraelitai buvo matę ir pergyvenę daug Viešpaties stebuklų, bet, turėdami tyruose trūkumų, erzino ir gundė Viešpatį. Ne pradžia, bet galas vainikuoja. Ne kas džiūgaus, bet kas ištvers iki galo, tas bus išganytas.

96 psalmė

TEGARBINA DIEVĄ VISAS PASAULIS! 1-13

1 Giedokite Viešpačiui naują giesmę! Giedokite Viešpačiui visos šalys! (1 Ch 16,23-33) 2 Giedokite Viešpačiui, šlovinkite Jo vardą! Skelbkite kasdieną, kad Jis išgelbėjimas. 3 Kelkite Jo garbę pagonių tarpe, visose tautose Jo stebuklus skelbkite! 4 Didis yra Viešpats, Jis vertas garbės begalinės. Jo reikia labiau bijoti negu visokių dievaičių. 5 Visi pagonių dievai yra stabai, bet Viešpats — visatos kūrėjas. 6 Didybė ir kilnumas yra Jo atvaizdas, galybė ir grožis — Jo šventovė. 7 Tautų giminės, pripažinkite Viešpačiui garbę ir galybę! 8 Šlovinkite Viešpaties vardą su aukomis įeikite į Jo šventuosius prieangius! (Ps 72,10) 9 Suklupkite prieš Jį, prieš Viešpatį, šventai pasipuošę! Drebėkite prieš Jį visos šalys! 10 Skelbkite tautoms: "Viešpats yra Karalius!" Jis sukūrė tvirtą pasaulį, Jis tautas valdo teisingai. (Ps 93,1) 11 Tesilinksmina žemė ir tedžiūgauja dangūs! Tešniokščia jūra ir kas joje yra! (Ps 98,7-9; Iz 49,13) 12 Linksmai tedžiūgauja laukai ir visa, kas juose auga! Miško medžiai tegul pagarbiai šlama 13 Viešpaties akivaizdoje, kai Jis ateina valdyti žemę. Jis valdo pasaulį ir tautas ištikimai ir teisingai. (Apd 17,31)

Autorius kviečia garbinti Viešpatį nauja giesme. Kai Dievas ką naują darė žmonių gyvenime, Jis buvo garbinamas naujomis giesmėmis. Izraelitai išvykę iš Egipto giedojo naują giesmę, krikščionybės pradžioje buvo giedamos naujos giesmės. Reformacijos laikais

buvo kuriamos naujos giesmės; taip pat pabudimų sąjūdžiai, iki mūsų dienų, pasireiškia naujomis giesmėmis. Autorius kalba ne tik apie naują giesmę, bet ir apie pasakojimą — pamokslų sakymą, skelbimą.

Pirmiausia turėjo šlovinti Viešpatį Izraelio tauta; toliau visos tautos pažinti Jį ir garbinti. Taip žmonijos istorijoje ir vyko. Izraelio tautai apsireiškė gyvasis Viešpats, vėliau ir kitos tautos išgirdo apie Jį. Pagaliau, paskutiniais laikais, Jėzaus atėjimo metu, visos tautos ir kiekvienas asmuo matys Jį. Kviečiama šlovinti Viešpatį jūra, laukai, miškai. Tai yra poetinis išsireiškimas.

97 psalmė
VIEŠPATS IŠGELBĖS IR TEISINGAI KARALIAUS 1-12

1 Viešpats karalius! Tedžiūgauja žemė! Tekrykštauja salos! (Ps 93,1) 2 Debesys ir tamsa Jį supa; teisybe ir teise yra grįstas Jo sostas. (Ps 89,15) 3 Jam žengiant, Jo priekyje liepsnoja ugnis ir sudegina aplinkui Jo priešus. (Abk 3,3-6) 4 Žaibai nušviečia pasaulį. Tai matydama, žemė drebėjo. 5 Kalnai sutirpo kaip vaškas prieš Viešpatį — visos žemės Valdovą. 6 Dangūs skelbia Jo teisingumą ir visos tautos — Jo garbę. (Ps 19,2) 7 Garbintojams stabų gėda, gėda ir tiems, kurie dievaičiais savo giriasi. Prieš Jį suklups visi dievai! (Žyd 1,6) 8 Tai girdi ir džiaugiasi Sionas, džiūgauja dukterys Judo, miestai Judėjos, Viešpatie, dėl Tavo sprendimų! (Fil 4,4-5) 9 Viešpatie, Tu esi Aukščiausias visų dievų visoje žemėje! (Ps 96,4) 10 Viešpats myli tuos, kurie nekenčia pikto; Jis saugo savo maldingųjų gyvybes; iš bedievių priespaudos išlaisvina juos. (Am 5,14-15) 11 Šviesa sužiba teisiajam, nuoširdžiajam džiaugsmas. (Ps 112,4) 12 Linksminkitės, teisieji Viešpačiu, šlovinkite Jo šventąjį vardą!

Psalmėse 47, 93, 96, 98, 99 panašiai išsireikšta apie Viešpatį kaip šioje psalmėje. Kviečiami šlovinti Viešpatį visi; visos tautos ir salos. 1-6 skirsneliuose aprašyta Viešpaties pasirodymas. Apie Viešpatį, kaip asmenį, nieko nesakyta, bet apie gamtos apraišką aprašyta, koks buvo prie Sinajaus kalno, kur dešimtis įsakymų buvo duota. 7-9 skirsneliuose minimi Viešpaties priešai, tai tie, kurie negarbina Viešpaties, tikrojo Dievo. 10-12 skirsneliuose džiūgauja tikintieji Viešpaties atėjimu. Jo valdymas remsis teise ir tiesa.

98 psalmė

VIEŠPATS NUGALI, DŽIAUKITĖS VISI! 1-9

1 Psalmė. Naują giesmę giedokite Viešpačiui, nes nuostabius darbus Jis daro! Jo galinga dešinė ir Jo šventoji ranka Jam pergalę teikia. (Ps 33,3). 2 Viešpats apreiškė savo išgelbėjimą, tautų akivaizdoje parodė savo teisumą. 3 Jis atsiminė savo malonę ir ištikimybę, žadėtą Izraelio namams. Visi žemės pakraščiai pamatė išganingąjį Dievo veikimą. (Iz 52,10) 4 Džiaugsmą reikškite Viešpačiui visos šalys! Linksminkitės ir skambinkite! 5 Skambinkite Viešpačiui kanklėmis, giedokite pritariant arfomis. 6 Trimitų ir rago garsais linksmai šlovinkite Valdovą Viešpatį! (4 M 23,21) 7 Tesidžiaugia jūra ir kas joje yra, žemė ir jos gyventojai! (Ps 96,11-13) 8 Upės teploja rankomis, kalnai tepritaria joms 9 Viešpaties akivaizdoje, kai Jis ateina žemės valdyti! Jis valdo pasaulį ir tautas teisingai.

Ši psalmė yra labai panaši į 96 psalmę. Ar autorius turėjo mintyje istorinį Izraelio išgelbėjimą iš Egipto vergijos ar Babilonijos tremties, nesakyta. Išgelbėjimą padarė Viešpats pats vienas. Tad dera Jį vieną ir garbinti. Dievas yra viso pasaulio Viešpats, todėl kviečiamos visos tautos šlovinti Jį. Jis myli visus ir nori visiems padėti. Jis valdys pasaulį, visas tautas teisingai. Tad šlo-

vinkime Jį: giedokime balsais, grokime, griežkime, skambinkime, pūskime, naudokime įvairiausius instrumentus!

99 psalmė
ŠLOVĖ ŠVENTAJAM DIEVUI! 1-9

1 "Viešpats yra Karalius! Tautos sukrėstos. Jis sėdi soste cherubinų, žemė išsigandusi dreba. (Ps 93,1; 80,2) 2 Viešpats yra didis Sione. Už visas tautas Jis yra didingesnis" 3 "Tešlovina Tavo vardą didį ir galingą; Jis yra šventas. 4 Galingas Valdove, Tu myli tiesą. Tu įkūrei teisingumą; teisę ir teisybę Jokūbe įvykdei". (Iz 9,6) 5 Aukštinkite mūsų Viešpatį Dievą, suklupkite prieš Jo sosto pakoją, nes Jis yra šventas. 6 Mozė ir Aronas buvo Jo kunigų tarpe, ir Samuelis tarpe tų, kurie šaukėsi Jo vardo. Jie šaukėsi Viešpaties, ir Jis išklausė juos. (Jer 15,1) 7 Iš debesies stulpo kalbėdavo Jis; jie girdėdavo Jo nuostatus ir įspėjimus, kuriuos Jis jiems davė. 8 O mūsų Viešpatie Dieve, Tu išklausei juos! Atlaidus Dievas buvai jiems, bet ir griežtai baudei nusikaltusius. 9 Aukštinkite mūsų Viešpatį Dievą, parpulkite prie Jo šventojo kalno, nes šventas yra mūsų Viešpats Dievas!

Dievas yra didis, visų Valdovas, Jo galia neribota. Jis ne tik vykdo, bet ir myli teisę, reikalauja visus jos laikytis. Viešpaties šventumas pabrėžiamas, reikalaujama iš visų siekti šventumo. "Būkite šventi, kaip Aš šventas!" Teisingą ir šventą Viešpatį garbinti su baime ir džiaugsmu! Parpulkite prie Jo kojų suolelio. Psalmėje minimi tarnai: Mozė, Aronas, Samuelis. Jų maldas Viešpats išklausė. Bet reikalavo ir iš jų šventumo. Net Mozei dėl "menko" nusikaltimo nebuvo leista įeiti į pažadėtąją žemę. Viešpats nėra šališkas nė vienam. (1 Pt 1,17)

100 psalmė
IŠRINKTŲJŲ DŽIAUGSMAS 1-5

1 Psalmė padėkos aukai.

Linksmai šūkaukite Viešpačiui visos šalys! 2 Tarnaukite Viešpačiui linksmai. Jo akivaizdon ženkite džiaugsmingai. 3 Žinokite, kad Viešpats yra Dievas. Jis mus sukūrė, ir mes Jo esame; esame Jo tauta ir Jo ganyklos avys. (Ps 95,7) 4 Įeikite dėkingi pro vartus į Jo prieangius šventus, giedodami šlovinimo giesmę. Dėkokite Jam, garbinkite Jo šventąjį vardą! 5 Geras yra Viešpats; per amžius lieka Jo malonė ir kartų kartoms Jo ištikimybė. (Ps 106,1)

Psalmės yra giesmės — poezija. Ši psalmė trumpa, bet kilni, daug sakanti. Šią psalmę mėgo poetai. Ją skaitė, perrašė, perkūrė poetai ir muzikai. Autorius kviečia visus, gal prozelitus, eiti pro vartus į šventorių ir linksmai, nuoširdžiai garbinti Viešpatį. Viešpats yra visų Dievas, bet ypač izraelitų. Jis yra tikras, gyvas Dievas. Jis nėra filosofija, sistema, bet asmuo. Viešpats yra visko Kūrėjas, savininkas, Valdovas, tikinčiųjų Ganytojas.

101 psalmė
TEISAUS VADO IŠPAŽINIMAS 1-8

1 Dovydo psalmė.

Apie malonę ir ištikimybę giedosiu, skambinsiu Tau, Viešpatie. 2 Laikysiuos teisingo kelio; kada Tu mane aplankysi? Elgsiuos sąžiningai savo namų židinyje. 3 Į niekšingus darbus aš nežiūrėsiu. Atpuolėjų darbais bjaurėsiuos; nieko bendro su atpuolusiais neturėsiu. (Pat 20,8,28) 4 Vengsiu iš tolo širdies nelabumo, pikto nenoriu pažinti. 5 Kas slaptai savo artimą šmeižia, tuoj nutildysiu jį. Kas žiūri iš aukšto paikybės apsėstas — to nepakęsiu. 6 Mano akys žvelgia į šalies ištikimuosius; su jais bendrausiu. Kas vaikščioja teisingu keliu, tas tarnauja man! (Pat 22,11) 7 Klastingieji neras

vietos mano namuose. Melagių savo akyse nepakęsiu. 8 Kas rytą bausiu krašto nedorėlius. Dievo mieste darančius pikta — naikinsiu. (Pat 20,26)

Tai karaliaus Dovydo psalmė. Ji tinka kiekvienam doram ir tikinčiam karaliui, valdovui, valstybės tarnautojui, bažnyčios pareigūnui ir kiekvienam žmogui. Taip turėtų ir privalėtų elgtis kiekvienas tikintis Dievą. Pirmiausia kiekvienas pats privalo elgtis tinkamai, dorai, teisingai; ir taip auklėti šeimą. Visada reikia ieškoti teisingų ir dorų patarėjų. Pataikautojai yra niekšai, jie viską gadina, siekia tik savo asmeniškos naudos. Anais laikais teismo vieta, kaip mūsų laikais teismo rūmai, būdavo aikštėje prie miestų vartų.

102 psalmė
ATGAILOS MALDA DĖL SIONO ATSTATYMO
1-29

1 Prislėgtojo malda, kai jis sielvarte išlieja Viešpačiui savo skundą.

2 Viešpatie, išgirsk mano maldą, ir mano šauksmas tepasiekia Tave. 3 Neslėpk savo veido nuo manęs tą dieną, kai spaudžiamas esu. Išgirsk mane, kai šaukiuosi, skubiai išklausyk mane. 4 Mano dienos pranyksta kaip dūmai, mano sąnariai kaip ugnis dega. 5 Kaip pakirsta žolė mano širdis džiūsta; aš pamirštu valgyti. 6 Nuo skaudžių aimanų kūnas sunyko: liko tik oda ir kaulai. (Job 19,20) 7 Esu panašus į dykumų pelikaną, į pelėdą griuvėsiuose. 8 Nemiegu ir vaitoju, kaip vienišas paukštis ant stogo. 9 Priešai mane užgaulioja ir šėlsta, keiksmo žodžiu mano vardas jiems tapo. 10 Pelenus valgau kaip duoną ir su ašaromis maišau gėrimą. (Ps 80,6) 11 Visa tai įvyko dėl Tavo rūstybės ir pykčio, nes Tu, aukštai pakėlęs, mane nubloškei žemėn. 12 Mano dienos — tartum ištįsęs šešėlis, ir aš, lyg žolė, džiūstu. (Ps 90,5; Job 14,2) 13 Bet Tu, Viešpatie, per

amžius sėdi soste; Tave minės kartų kartos. 14 Išgirsk, pasigailėk Siono, nes atėjo metas jam teikti malonę. (Ps 14,7) 15 Tavo tarnams jo akmenys meilūs, liūdime prie jo degėsių. 16 Gerbs Tavo, Viešpatie, vardą pagonys, Tavo didybę — pasaulio karaliai. 17 Kai Viešpats atstatys Jeruzalės miestą, su didžia šlove Jis pasirodys; 18 vargšų maldas Jis išklausys, jų prašymų nepaniekins. 19 Tai tebūnie užrašyta vėlesniajai kartai, kad tauta, kuri gyvens, girtų Viešpatį. 20 Iš savo šventosios aukštybės Viešpats pažvelgė žemyn; iš dangaus pažiūrėjo į žemę, 21 kad išgirstų belaisvių dejones, išlaisvintų mirčiai skirtuosius. (Ps 79,11) 22 Tebūnie Sione garsintas Viešpaties vardas ir Jam reiškiama šlovė Jeruzalėje. 23 kai susiburs karalystės ir tautos Viešpaties garbinti. (Ps 87,4) 24 Jis leido man kelionėje nusilpti, sutrumpino mano gyvenimo dienas. 25 Aš prašau: "Mano Dieve, neleisk man mirti pusę amžiaus pragyvenus, Tavo metai tęsiasi per amžius." (Ps 55,24) 26 Kadaise Tu sukūrei žemę, ir dangūs yra Tavo rankų darbas. (Žyd 1,10-12; Ps 90,2) 27 Viskas praeis, bet Tu pasiliksi. Viskas sudils kaip drabužis. Visa kaip rūbą keiti; ir mainosi viskas. (2 Pt 3,10) 28 Bet Tu lieki tas pats, Tavo metai nesibaigia. 29 Tavo tarnų vaikai saugiai gyvens, ir jų palikuonys pasiliks Tavo globoje. (1 Jn 2,17)

Suvargusio tikinčio malda. Meldėjas meldžia Viešpaties pagalbos asmeniškai sau ir Sionui. Jam net miesto ir sugriautos šventovės akmenys yra brangūs. Meldėjas mini daugelį prasmingų pavyzdžių: vandenį, paukštį tyruose, paukštį ir žolę ant stogo, vakare ilgėjantį šešėlį . . . Meldėjas labai serga, draugų paliktas, vienišas, priešų apstotas. Šis visas vargas yra leistas Viešpaties, bausmė už nusikaltimus! Autorius jaučiasi esąs dulkė ir pelenai, o Viešpats yra galingas, amžinas. Žmogaus amžius praeis, o Viešpaties tęsis be galo. Su-

švinta autoriui dangiška šviesa: "Amžinasis Viešpats yra gailestingas, Jis padės, gelbės". Autorius nebeturi vilties matyti Siono atstatymo, bet ateinančios kartos tai matys, prigyvens. Autorius nori, kad jo mintys būtų užrašytos ir išliktų vėlesnėms kartoms pasimokyti ir pasitikėti Viešpačiu.

103 psalmė
ŠLOVINKIME GAILESTINGĄJĮ VIEŠPATĮ! 1-22

1 Dovydo.

Garbink, mano siela, Viešpatį, ir visa, kas yra manyje, tešlovina Jo šventąjį vardą. 2 Šlovink, mano siela, Viešpatį ir neužmiršk, kiek Jis man gero padarė. 3 Jis atleidžia mano nuodėmes ir gydo visas mano negalias. (Ps 32,1) 4 Jis išvaduoja mano gyvybę iš pražūties ir savo malone bei gailestingumu vainikuoja. 5 Jis pasotina geru mano amžių, ir grįžta jaunystė — skraidau kaip aras. (Iz 40,31) 6 Viešpats pasaulyje vykdo teisybę ir gina teisinguosius. 7 Jis savo planus apreiškė Mozei, o Izraelio vaikai matė Jo darbus. (2 M 33,18) 8 Gailestingas ir malonus yra Viešpats, neskuba rūstintis ir turtingas malone. (2 M 34,6; Ps 86,15) 9 Nevisados Jis barasi ir amžinai nerūstauja. (Iz 57,16) 10 Ne pagal mūsų kaltybes Jis elgiasi su mumis, ir ne pagal mūsų nuodėmes atlygina mums. 11 Kaip nepasiekiamas dangus virš žemės, taip didis yra Jo gailestingumas ir malonė tiems, kurie Jo bijo. (Ps 36,6) 12 Kaip toli nuo rytų yra vakarai, taip Jis atitolina mūsų nuodėmes. 13 Kaip tėvas pasigaili vaikų, taip Viešpats gailisi ištikimųjų. 14 Jis mūsų prigimtį žino, atsimena, kad esame dulkės. (Job 2,7; 3,19) 15 Žmogaus dienos yra panašios į žolę: kaip lauko gėlė pražysta, (Ps 90,5-6; 1 Pt 1,24-25) 16 ir vos tik papūtė vėjas — jos nebėra, toje vietoje jos nebematysi. 17 Bet Viešpaties malonė lieka per amžius. Jo ištikimybė lieka vaikų vaikams: (Raud 2,22; Lk 1,50) 18 tiems, kurie Jo bijo, Sandaros laikosi, atsimena įsa-

kymus ir vykdo juos. 19 Viešpats danguje pastatė savo sostą, ir Jo karališka valdžia valdo visatą. 20 Garbinkite Viešpatį jūs, angelai, galingosios dangiškos dvasios, kurie vykdote Jo Žodį, vos tik Jo balsą išgirdę. (Ps 29,1; Dan 7,10) 21 Garbinkite Viešpatį visi angelų pulkai, Jo tarnai, kurie vykdote šventą Jo valią. 22 Šlovinkite Dievą, visi kūriniai visoje Jo viešpatystėje. Mano siela garbink Viešpatį! (Ps 148)

Dovydas pats šlovina Viešpatį. Jis kalba lyg pats su savim. Tai yra poetiškas išsireiškimas garbinti Dievą. Pirmiausia autorius dėkoja už atleidimą nusikaltimų. Kas gauna atleidimą, patiria asmenišką Viešpaties veikimą, tas gali tikrai liaupsinti gyvąjį Dievą. Daugybė dalykų yra už ką reikia dėkoti Viešpačiui ir šlovinti Jį. Minimas išgydymas, išgelbėjimas, ilgas amžius, atnaujinimas . . . Viešpats yra geras, nerūstauja, pasigaili visų, o ypač Izraelio. Autorius kviečia visus šlovinti Viešpatį: dangiškus pulkus, žemės gyventojus; neužmiršta ir pats savęs, savo sielos!

104 psalmė
GARBINK VIEŠPATĮ, MATYDAMAS JO TVĖRIMO DARBUS! 1-35

1 Garbink Viešpatį, mano siela! Viešpatie, mano Dieve, Tu esi labai didingas! Didybe ir grožiu esi apsisiautęs. (1 M 1-) 2 Tave supa šviesa; ištiesei dangų kaip žydrą skraistę; 3 virš vandenų surėmei balkius, debesis padarei savo vežimu, važiuoji ant vėjo sparnų. 4 Tu darai vėjus pasiuntiniais, savo tarnais liepsnojančią ugnį. (Žyd 1,7) 5 Ant tvirtų pamatų žemę sukūrei ir niekas jos nepajudins per amžius. 6 Giliais vandenynais, kaip storu drabužiu, apdengei ją, kad net kalnų viršūnes vandenys plovė. 7 Tau grūmojant jie ritos žemyn, o griausmas drebino žemę. (Job 38,8-11) 8 Iškilo kalnai, nusileido slėniai į vietas, kurias jiems paskyrei.

9 Nustatei jiems ribą, kad neperžengtų jos ir neužlietų žemės. 10 Tu įsakei iš šaltinių sruventi upeliams, tarp kalnų jie vingiuoja. 11 Iš jų miško gyvuliai geria, ir laukiniai asilai troškulį savo malšina. 12 Jų pakrantėse padangių paukščiai gyvena, medžių šakose jie čiulba. 13 Iš savo būstinės kalnus Tu laistai; dangaus rasa gaivina žemę. 14 Tu želdai žolę galvijams ir augalus žmonių reikalams. Žemė žmonėms duoną augina, (Ps 147,8) 15 ir vyną, kuris žmogaus linksmina širdį. Veidai spindi nuo Tavo aliejaus, o duona stiprina žmones. (Teis 9,13; Pam 10,19) 16 Viešpaties medžiai — Libano kedrai, Jo pasodinti, vandens atsigeria. 17 Paukščiai ten krauna lizdus, gandras kipariso viršūnėje sau namus pasistatė. 18 Aukštieji kalnai — laukinėms ožkoms bėginėti, uolos — švilpikams saugią prieglaudą teikia. 19 Jis sukūrė mėnulį laikui atžymėti, saulė žino kada nusileisti. (Ps 19,7; 74,16) 20 Kai siunti tamsą — naktis ateina, miško žvėreliai sujuda. 21 Ima riaumoti liūtukai, grobio išalkę, prašo iš Dievo sau peno. 22 Kai pateka saulė, jie pasitraukia miegoti į savo lindynes. 23 Žmogus išeina į darbą ir ligi vakaro pluša. 24 Viešpatie, kokia daugybė Tavo tvarinių! Juos išmintingai sukūrei, jais žemę pripildei. 25 Štai didelė ir plati jūra. Ten knibžda be skaičiaus įvairaus dydžio gyvūnų. 26 Ten vėl plaukioja laivai, Tavo sukurtas slibinas vandeny žaidžia. 27 Jie visi iš Tavęs laukia, kad duotum jiems maisto kas dieną. (Ps 145,15-16) 28 Tu duodi jiems; jie rankioja. Tu ištiesi dosnią ranką; jie pasisotina gausiai. 29 Tau paslėpus nuo jų veidą, jie išsigąsta, krinta kvapo netekę ir dulkėmis virsta. (1 M 3,19) 30 Atsiunti Tu savo dvasią, ir vėl gyvybė atgyja — atnaujini žemės veidą. 31 Viešpaties garbė per amžius telieka! Tesidžiaugia Viešpats savo kūryba! 32 Jis pažvelgia į žemę — ji iš baimės sudreba; paliesti kalnai dulkėmis virsta. (Ps 144,5) 33 Viešpačiui giesmes giedosiu, kol gyvensiu, skambinsiu Dievui, kol gyvas būsiu. 34 Norėčiau, kad mano gies-

mės džiugintų Jį! 35 Lai nusidėjėliai žemės paviršiuje išnyksta! Lai nedorėliai pradingsta! Viešpatį šlovink mano siela! Garbė Viešpačiui!

Psalmės 8, 19, 29 yra panašios į šią psalmę. Jos vadinamos tvėrimo psalmėmis. Autorius kalba apie visatos Viešpatį, kuris sukūrė dangus ir žemę. Dievas yra šviesa, Jis šviesos apsuptas lyg rūbu. Jo jėga yra begalinė. Jis dėjo pamatą žemei, kuris ją laiko amžinai. Tai pažiūra anų laikų apie žemės supratimą. Mūsų laikų supratimui tinka Job 26,7; žemė laikosi erdvėje. Jai laikyti reikia begalinės jėgos! Koks nuostabus yra vanduo! Jis teka nesulaikomai į žemesnes vietas, tačiau Tvėrėjas paskyrė jam vietą, ir jis neišeina iš tų ribų. Vanduo garuoja, pakyla aukštai, krinta, drėkina žemę, kalnus, visi tvariniai naudojasi juo! Naktis ir diena padalina laiką ilsėtis ir dirbti! Kiek įvairiausių tvarinių, didelių ir mažų, yra ant žemės, o ypač vandenyje! Mūsų laikų mokslininkai — tyrinėtojai įneša kiek šviesos — supratimo į šią Viešpaties kūrybą. Šlovinkime šį didingąjį Viešpatį!

105 psalmė
IZRAELIO PADĖKA VIEŠPAČIUI UŽ JO DARBUS 1-45

1 Dėkokime Viešpačiui, šaukitės Jo vardo, skelbkite tautose Jo darbus. (Ps 78,1-15; 1 Ch 16,8-22; Iz 12,4) 2 Giedokite ir skambinkite Jam! Garsinkite visus Jo stebuklus. 3 Didžiuokitės Jo šventuoju vardu. Džiaukitės nuoširdžiai, kurie ieškote Viešpaties. 4 Galvokite apie Viešpatį ir Jo galybę. Nuolatos ieškokite Jo vardo. 5 Atsiminkite Jo darytus stebuklus, nuostabius ženklus, ir Jo lūpų tartus sprendimus. 6 Jūs, Jo tarno Abraomo palikuonys, Jokūbo vaikai, Jo išrinktieji! 7 Jis yra Viešpats, mūsų Dievas; visa žemė tvarkoma Jo nuostatais. 8 Jis per amžius atsimena savo Sandarą, tūkstančiui kartų duotą pažadą; 9 Sandarą, kurią Jis pa-

darė su Abraomu ir priesaiką, duotą Izaokui. 10 Jokūbui Jis davė įstatymą tvirtą, Izraeliui gi — amžiną Sandarą, 11 sakydamas: "Tau duosiu Kanaano šalį, kaip, paveldėjimą skirtą". (1 M 12,7) 12 Nors jie tebuvo negausūs ir tik trumpalaikiai ateiviai krašte, 13 ir keliavo iš tautos į tautą, iš vienos karalystės į kitą, — 14 Jis niekam neleido jų skriausti ir valdovus dėl jų baudė. (1 M 12,17; 20,3-7) 15 "Nelieskite mano pateptųjų ir pranašams mano nedarykite pikto", sakė Viešpats. 16 Jis anai žemei badą užleido, duonos išteklius sunaikino. (1 M 41,54) 17 Jis pasiuntė pirma jų vyrą — Juozapą vergijon parduotą. (1 M 37,28) 18 Jie surakino pančiais jo kojas, grandinę uždėjo ant kaklo, 19 kol pranašystė įvyko, kol Viešpaties Žodis išteisino jį. 20 Karalius paleisti jį liepė, tautų valdovas išlaisvino jį. (1 M 41,14) 21 Ūkvedžiu savo namų jį paskyrė ir viso savo turto valdovu padarė. 22 Pavedė mokyti jam šalies kunigaikščius, išmintį teikti didžiūnams. 23 Tuomet Izraelis Egiptan atvyko, ir Jokūbas Chamo kraštan kaip svečias. (1 M 46,1) 24 Čia Viešpats labai pagausino savo tautą ir padarė ją stipresnę už Izraelio vaikų prispaudėjus. (2 M 1,7-12) 25 Egiptiečių širdys į pikta pakrypo: išrinktosios tautos ėmė nekęsti, Jo tarnais elgtis klastingai. 26 Viešpats ten siuntė Mozę, savo tarną geriausią ir išrinktąjį vyrą Aroną. 27 Juodu Chamo krašte padarė nuostabių ženklų ir stebuklų. (2 M 3,1-) 28 Viešpats visai aptemdė tą kraštą, bet egiptiečiai Jam nepakluso. 29 Jis pavertė jų vandenis krauju, jų žuvis išmarino. 30 Varlės jų žemę apniko — net faraono namuose buvo jų pilna. 31 Viešpačiui tarus, užpuolė spiečiai musių ir uodų visą jų kraštą. 32 Vietoje lietaus Jis siuntė ledų ir plieskiančių žaibų visam kraštui. 33 Jis išmušė figų ir vynmedžių krūmus, visame krašte, medžius sunaikino. 34 Jam tarus, begalės skėrių ir žiogų užplūdo. 35 Tie visus augalus jų krašte ir laukų derlių surijo. 36 Jis pirmagimius visus vaikus krašte išmarino. 37 Savuosius Jis išvedė

sidabru ir auksu turtingus, dvylikoje jų giminių nebuvo ligonių. (2 M 12,35) 38 Džiaugėsi egiptiečiai jiems iškeliavus, nes labai išgąsdinti buvo. 39 Kelionėje Jis dengė juos debesiu, naktį, ugniai šviečiant, lydėjo. (2 M 13,21) 40 Jiems paprašius, Viešpats jiems putpelių atsiuntė, maitino juos dangaus duona. (2 M 16,13-15; Jn 6,31) 41 Jis perskėlė uolą; ištryškęs vanduo, tyruose tekėjo kaip upė. (2 M 17,6) 42 Jis atsiminė savo pažadą šventą, duotą kadaise Abraomui, savo tarnui, 43 ir išvedė savo išrinktą tautą laimingai. 44 Pagonių žemes jiems išdalijo, tautų turtai jiems atiteko, 45 kad įsakymų laikytųsi, Jo įstatymą vykdytų. Garbė Viešpačiui!

Šioje psalmėje minimi daugelis įvykių Izraelio istorijos; pradedant patriarchais iki pažadėtojo krašto užėmimo. Tokius istorinius faktus prisimenant, kyla padėka Viešpačiui. Ši psalmė būdavo mielai giedama keliaujančių piligrimų į Jeruzalę metinių švenčių proga. Dievas pašaukė Abraomą ir įsakė jam vykti į svetimą kraštą. Ten jis ir kiti patriarchai, Izaokas bei Jokūbas, buvo svetimi. Jie keliavo iš vienos vietos į kitą, bet Viešpats juos saugojo ir globojo. Jų buvo mažas būrelis svetimame krašte.

Viešpats pasiuntė Juozapą į Egiptą. Koks buvo tas pasiuntimas!? Broliai pardavė jį vergu. Juozapas vergavo Egipte ir kentėjo kalėjime ilgą laiką. Viešpats išaukštino jį ir padarė Egipto viešpačiu. Juozapo broliai ir kiti giminės atvyko į Egiptą. Čia jie išaugo į žymią tautą. Vėliau jie pateko į didelį vargą. Viešpats išvedė tautą iš Egipto panaudodamas Mozę ir Aroną. Tauta, apie trys milijonai asmenų, gyveno tyruose 40 metų. Viešpats nuostabiai vedžiojo ir aprūpino ją visą tą laikotarpį! Ir pagaliau įvedė ją į pažadėtąją žemę. Izraelitai buvo ir yra skatinami, už visa tai, dėkoti Viešpačiui. Kiekvienas žmogus, jaučiantis Dievo vedimą savo gyvenime, dėkoja Jam. Apie Izraelio tautą daug kas yra užrašyta Šven-

tajame Rašte. Vėlesni tikinčiųjų gyvenimo įvykiai yra užrašyti bažnyčios istorijoje. Skaitant ją, apmąstant istorinius faktus, žmogaus širdis sušyla ir kyla į Jį padėkos malda bei giesmė.

106 psalmė
VIEŠPATIES MALONĖ, IZRAELIO NEDĖKINGUMAS 1-48

1 Garbė Viešpačiui! Dėkokite Viešpačiui, nes Jis geras, Jo malonė lieka per amžius. (1 Ch 16,34-36; Ps 107,1; 118,1) 2 Kas išskaičiuos didžius Viešpaties darbus, išsakys Jo šlovę? 3 Laimingi, kurie Jo įsakymus vykdo, elgiasi teisingai. 4 Viešpatie, mylėdamas savo tautą, atsimink ir mane, teik man savo pagalbą. 5 Trokštu matyti laimingus išrinktuosius, džiūgauti su tauta, didžiuotis su paderme Tavo. 6 Nusidėjome kaip mūsų tėvai, nusikaltome, elgėmės piktai. (Dan 9,5) 7 Mūsų tėvai, išeidami iš Egipto, nepaisė stebuklų. Jie užmiršo Tavo malonių daugybę, prieš Aukščiausiąjį prie Raudonosios jūros maištavo. (2 M 14,11-12) 8 Bet Jis dėl savo garbės, kad parodytų savo galybę, išgelbėjo juos. 9 Jis sudraudė Raudonąją jūrą, ir ta bematant išdžiūvo. Jis per gelmes kaip per dykumą vedė juos. 10 Iš vergijos Jis išgelbėjo juos, išvadavo juos iš galingojo priešo. 11 Vandenys užpylė prispaudėjus, ir jų nė vieno neliko. 12 Tada Izraelis tikėjo Jo Žodžiais, giedojo Jam šlovę. (2 M 15,1-) 13 Bet greitai pamiršo Jo darbus ir nesinaudojo Jo patarimais, 14 dykumoje geiduliams savo pakluso ir Dievą tyruose gundė. (4 M 11,4-6) 15 Jis suteikė jiems, ko jie prašė, kartu siuntė ligas į jų tarpą. 16 Pavyduliavo jie Mozei stovykloje, Viešpaties pašvęstajam Aronui. (4 M 16,1-) 17 Atsivėrusi žemė prarijo Dataną, palaidojo gaują Abiramo. 18 Apsupo ugnis jų gaują; bedievius sudegino liepsna. 19 Jie pasidarė veršį Horebe, ir garbino nulietą stabą auksinį. (2 M 32) 20 Jie iškeitė savo garbingąjį Dievą į atvaizdą jaučio,

ėdančio žolę. (Rom 1,23) 21 Jie savo gelbėtoją Dievą pamiršo, kuris didelių dalykų Egipte padarė, (5 M 32,18) 22 Chamo krašte tiek stebuklų, baisių dalykų prie Raudonosios jūros. 23 Dievas būtų juos sunaikinęs, jeigu ne Jo išrinktasis Mozė, stojęs užtarti juos prieš Dievą, kad Jo rūstybė jų nenubaustų. (Ez 13,5) 24 Jie paniekino mieląją šalį, netikėjo Jo Žodžiais, (4 M 14,2-4) 25 palapinėse savo murmėjo, Viešpaties balso neklausė. 26 Jis tada, ranką pakėlęs, prisiekė juos dykumoje sunaikinti, 27 jų vaikus išblaškyti tarp pagonių, po visas šalis išsklaidyti. 28 Jie Baal-peorui tarnavo, valgė aukas stabų negyvųjų. (4 M 25,3) 29 Šitaip jie savo darbais Viešpatį pykdė ir ant jų rykštė užėjo. 30 Tik kai Pinėjas pakilęs sprendimą įvykdė, liovėsi ligos. 31 Tai buvo Jam nuopelnu pripažinta per kartų kartas. (1 M 15,6; 4 M 25,12) 32 Įpykino jie Viešpatį prie Meribos vandenų, ir Mozė dėl jų nukentėjo. (4 M 20,2-13) 33 Neklaužados apkartino jo dvasią, ir neapgalvoti žodžiai jam iš lūpų išsprūdo. 34 Jie nesunaikino tautų, kaip Viešpats jiems buvo įsakęs. (5 M 7,1-2; 12,2-3; Teis 1,28) 35 Jie su pagonimis ėmė maišytis ir išmoko jų darbus daryti. 36 Jie stabus jų garbinti pradėjo, o tie jiems žabangais virto. 37 Jie savo sūnus ir dukteris velniams aukojo, (3 M 18,21) 38 liejo nekaltą kraują, savo sūnų ir dukterų, aukodami Kanaano stabams, jų krauju sutepė žemę. 39 Jie susiteršė savo darbais ir paleistuvingais veiksmais. 40 Tada užsidegė Viešpaties rūstybė prieš savo tautą, biaurūs Jam tapo savi žmonės. 41 Atidavė juos piktiems pagonims valdyti. (Teis 2,14) 42 Juos spaudė žiauri priešų ranka ir slėgė sunkus jungas. 43 Daug kartų Jis išlaisvino juos, bet šie neklausė Jo patarimų; pačių įgeidžiai juos sunaikino. 44 O vis dėlto Viešpats užjausdavo juos, matydamas jų priespaudą sunkią ir, išgirdęs jų raudas, 45 atsiminė jų labui savo Sandarą duotą. Jis gailėjosi jų dėl savo malonės gausios. 46 Jis paveikė širdis tautos prispaudėjų, kad ne-

laisvėje laikomųjų pasigailėtų. 47 Išgelbėk mus, Viešpatie Dieve, ir surankiok Tautose išblaškytus, kad dėkotume Tavo vardui šventajam, giedotume giesmes šlovingas. (5 M 30,3) 48 Tebūnie garbė Izraelio Viešpačiui Dievui nuo amžių per amžius! Visa tauta tekartojo "Amen". Garbė Viešpačiui! (Ps 41,14)

---

105 psalmėje yra sąrašas stebuklų, kuriuos Viešpats įvykdė Izraelio tautoje, o 106 psalmėje užrašyta visa eilė izraelitų nusikaltimų, ką jie darė prieš Viešpatį ir savo tautos vadus. Už nusikaltimus Viešpats baudė, tauta labai kentėjo; Viešpats daug kartų atleido žmonėms kaltę ir gelbėjo.

Dievo kantrumui ir gailestingumui yra riba. Kartą Dievas teis ir baus pasaulį. Žmonių nepasitenkinimai, kaltinimai paveikia kitus. Net Mozė buvo paveiktas, buvo kiek nekantrus, nepagarbino tinkamai Dievo prie uolos, iš kurios ištekėjo vanduo žmonėms gerti.

Pagaliau Izraelio tautos žmonės tapo panašūs į pagonis. Izraelitai nesilaikė Dievo duotų nuostatų. Jie garbino stabus, paleistuvavo, maišėsi vedybomis su pagoniais, net savo pačių vaikus aukojo stabams. Tas įstatymu buvo griežtai draudžiama. (3 M 18,21) Pranašai tai smerkė. (Jer 19,3-) Tauta buvo ištremta iš pažadėtosios žemės į svetimą kraštą. Tada jie šaukėsi Viešpaties pagalbos. Šia psalme baigiama ketvirtoji psalmių knyga.

107 psalmė
IŠGELBĖTŲJŲ PADĖKA 1-43

1 Dėkokime Viešpačiui, nes Jis geras, Jo malonė lieka per amžius. (Ps 106,1) 2 Taip tekartoja Viešpaties išgelbėtieji, kuriuos Jis išvadavo iš priespaudos jungo, 3 ir surinko išblaškytus: iš rytų ir vakarų, iš žiemių ir pietų. 4 Po dykumą, po tyrlaukius jie klajojo, nerasdami kelio į šalį, kur galėtų gyventi. 5 Jie alko ir troško, jų jėgos mažėjo. 6 Kentėdami Viešpaties šaukės, — Jis iš

sielvartų juos išvadavo. 7 Jis vedė juos tiesiu keliu, kad nuvyktų į miestą gyventi. 8 Tedėkoja jie Viešpačiui už Jo malonę, už stebuklus visai žmonijai. 9 Jis patenkino trokštančią sielą, išalkusiems teikė gėrybių. (Lk 1,53) 10 Kurie sėdėjo tamsoje ir šešėlyje mirties, geležimi ir skurdu sukaustyti, 11 nes buvo paniekinę Dievo Žodžius ir šventą Aukščiausiojo valią. 12 Jis tada vargais palenkė jų širdį; jie sverdėjo, ir niekas jiems nepadėjo. 13 Bėdų suspausti jie šaukėsi Viešpaties. Jis iš sielvartų juos išgelbėjo. 14 Jis išvedė juos iš tamsos ir mirties šešėlio, ir sutraukė jų pančius. 15 Dėkokite Viešpačiui už Jo malonę ir stebuklus žmonijai. 16 Jis sudaužė varinius vartus ir geležinius skląsčius sulaužė. 17 Jų jėgos išseko per nedorybes savo ir dėl savo kalčių kentėti turėjo. 18 Jiems nebemielas buvo joks valgis, priartėjus prie mirties slenksčio. 19 Didžių vargų suspausti jie į Viešpatį šaukėsi. Jis iš sielvartų juos išvadavo. 20 Jiems pasiuntė dievišką Žodį ir juos išgydė, iš pražūties juos ištraukė. 21 Dėkokite Viešpačiui už Jo malonę, už stebuklus visai žmonijai. 22 Padėkos aukas Jam aukokit ir džiūgaudami skelbkite Jo darbus. (Ps 50,14) 23 Kas laivais plaukia jūra, vandenų platybėje prekiauja, 24 tie mato Viešpaties darbus ir Jo stebuklus gelmėse. 25 Jam tarus, audros sukyla, šiaušiasi bangos. 26 Ligi debesų jie pakyla, į gelmes vėl sminga, širdis jų tirpsta iš baimės. 27 Jie svirduliuoja ir vartos tartum apsvaigę, savo sumanymo netekę. 28 Bėdų suspausti jie Viešpaties šaukiasi, Jis iš sielvartų juos išvaduoja. 29 Jis nutildo audrą, nuramina bangas. 30 Tada jie džiaugiasi nurimusia jūra. Jis nuveda juos į ieškomą uostą. 31 Dėkokite Viešpačiui už Jo malonę, už stebuklus visai žmonijai. 32 Jie teaukština Jį tautos sueigoje, tegarbina Jį vyresniųjų susirinkime. 33 Upynus Jis dykuma verčia, o vandens šaltinius — išdžiūvusiais plotais, 34 derlingas dirvas dėl žmonių nedorybių — paverčia druskynais. 35 Jis dykumą vandens ežeru verčia ir sausumos šalti-

nius atidaro. 36 Jis alkaniems apsigyventi vietą ten skiria, ir šie ten įkuria miestus. 37 Jie apsėja laukus, vynuogynus užveisia, brandaus derliaus sulaukia. 38 Jis laimina juos, — jie gi sparčiai gausėja, jų galvijų bandos didėja. 39 Ir vėl jų sumažėjo, suskurdo, pažeminti tapo, nes juos nelaimės ir širdgėlos spaudė. 40 Jis ima niekinti didžiūnus, liepia jiems tyruose klaidžioti be kelio. 41 Jis pakelia vargšą iš skurdo, padaro gausias kaip bandas jų šeimas. (Ps 113,7-9) 42 Teisieji tai regi ir džiaugiasi, o melui burną užčiaupia. (Job 22,19-20) 43 Išmintingasis tai tepamato ir Viešpaties gerumą tesupranta.

Šia psalme pradedama penktoji psalmių knyga. Psalmėje išreikšta Viešpačiui padėka už įvairius išgelbėjimus.

1-3 skirsnelio galima galvoti apie tautos išlaisvinimą iš Babilonijos tremties ir kitų kraštų, kuriuose buvo izraelitai išblaškyti. Bet yra galima, kad poetas turėjo mintyje keleivius iš įvairių kraštų ir vietovių, keliaujančius į Jeruzalę metinių švenčių proga.

4-9 kelionė per dykumas. Šiomis eilutėmis galima prisiminti izraelitų kelionė 40 metų tyruose, išvykus iš Egipto. Galima galvoti ir bendrai apie keliones per dykumas. Anais laikais per dykumas nebuvo pratiestų kelių; dažnai siautė smėlio audros, keleiviai neturėjo kompasų nei kitų modernių priemonių patikrinti vietą kur jie yra. Keleiviai paklysdavo, labai kentėdavo ir kartais išsekus jėgoms žūdavo.

10-16 kiek žmonių kenčia nusikaltę ir nenusikaltę kalėjimuose! Kiek ten įvairių trūkumų, kančių nuo parazitų, vienumos . . .! Šios psalmės eilutės tinka karo belaisviams, laisviems abejotojams bei vidines kovas turintiems.

17-22 ligos bei negalios. Nė vienas nenori sirgti ir kentėti. Didelė Dievo dovana yra vaistai ir gydytojai.

Yra nepagydomų ligų. Kai kartais Dievas iš tokių ligų žmogų prikelia, kaip kyla padėka Jam už tai!

23-32 kelionė jūra. Tik tas supranta nemalonumą, pavojų ir baimę, kuriam teko pergyventi audrą plaukiant laivu jūroje.

33-42 pakitimai gamtoje ir žmonių gyvenime. Dėl gamtos pakitimų kartais derlingas kraštas tampa dykuma ir priešingai. Kartais žmogus pakeičia krašto gamtą geram ar blogam, Dievo jam duota išmintimi ar savo paties kvailumu. O kiek visais laikais, taip ir mūsų laikais, galiūnų ir turtuolių tampa vargšais ir priešingai! Poetas teigia, kad visame veikia Dievo galia. Tad reikia Jį garbinti, dėkoti Jam!

108 psalmė
PADĖKA UŽ DIEVIŠKĄ IŠTIKIMYBĘ IR MALDA IŠGELBĖTI NUO PRIEŠO 1-14

1 Giesmė, Dovydo psalmė. (Ps 57,8-12)

2 Mano širdis pasiruošus, o Dieve, mano širdis pasiruošus. Aš giedoti ir skambinti noriu. Pabusk mano siela! (Ps 16,9) 3 Pabuskite, kanklės ir arfa! Noriu pažadinti aušrą. 4 Noriu Tau, Viešpatie, giedoti, skambindamas pagonių tautose Tave garbinti. 5 Kaip dangus aukštas yra Tavo gerumas, ištikimybė debesis siekia. 6 Aukštai danguje pasirodyk su savo didybe, savo garbę apreikšk visai žemei. (Ps 60,7-14) 7 Išgelbėk savo mylimus žmones, padėk savo dešine ir išklausyk mus. 8 Dievas kalbėjo savo šventovėje: "Aš mielai išdalysiu Sikemą ir paskirstysiu Sukoto slėnį. 9 Mano yra Gileadas ir Manasas, Efraimo kraštas — tai mano galvos šalmas, o Judėja — skeptras valdovo. 10 Moabas bus mano praustuvė. Ant Edomo numesiu savo kurpę. Filistėjoje aidės mano pergalės balsas." 11 Kas nuves mane į sustiprintąjį miestą? Kas man žygiuojant į Edomą vadovaus? 12 Dieve, argi ne Tu? Ar esi mus atstūmęs ir argi nebežygiuosi su mūsų pulkais? 13 Padėk mums išsigel-

bėti nuo priešų, nes nieko žmonės padėti negali. 14 Su Dievu būsime galingi, Jis nugalės mūsų prispaudėjus.

Karalius Dovydas buvo poetas ir kompozitorius. Šią psalmę sukūrė Dovydas. Ją giedodavo jo kariai. Psalmė 108 yra panaši į 57 ir 60 psalmes. Dovydas valdė Sikemą, Sukotą, Gileadą, Efraimo kraštą ir Judėją, o moabitus, edomitus ir filistėnus jis rengėsi nugalėti — užimti.

109 psalmė
PERSEKIOJAMOJO MALDA 1-31

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė.

Dieve, Tau giedu šlovę, nebetylėsiu. 2 Bedieviška ir klastinga burna prieš mane atsivėrė. Jie plaka mane melagingais liežuviais. 3 Paniekos žodžiais jie kalba ir puola mane nekaltą. 4 Aš myliu juos, — jie kaltina mane, o aš meldžiuosi. 5 Piktu už gera jie man moka ir neapykanta už meilę. (Ps 35,12) 6 Šitokius pavesk bedievių teismui, lai stovi šalia jų skundikas. 7 Teisme tebūnie jie pasmerkti, jų prašymas atmestas. 8 Tebūnie jų gyvenimas trumpas. Jų tarnybą tegauna kiti. (Apd 1,20) 9 Jų vaikai tepalieka našlaičiais ir žmonos našlėmis. 10 Elgetomis ir benamiais tapę, teklaidžioja jų vaikai, iš savų sunaikintų namų išmesti. 11 Lupikas (skolintojas) tepasiglemžia jų turtą, ir svetimieji jų uždarbį grobsto. 12 Nė vienas tokiems tenerodo malonės, ir tenebūnie kas pasigailėtų jų našlaičių. 13 Jų palikuonys tesunyksta. Sekančioje kartoje teišdyla jų vardas. 14 Lai Viešpats atsimena jų tėvų kaltę, ir motinos nuodėmė neišdildyta telieka. (2 M 20,5) 15 Lai nuolat Viešpats juos stebi, Jis nuo žemės tenušluoja jų atminimą. (Pat 10,7) 16 Nes gailestingumo jis nemanė vykdyti, bet persekiojo beturtį ir vargšą, liūdintį ir gailiaširdį sunaikinti kėsinas. 17 Prakeikimo kitiems vien linkėjo — prakeikti patys tebūnie; palaimos niekam nelinkėjo — tegul jos patys

neturi. 18 Lai prakeikimas apsiaučia juos kaip drabužiu, ir kaip vanduo įsisunkia į kūną, kaip aliejus į kaulus. (4 M 5,22) 19 Prakeikimas tebūnie jiems kaip drabužis, kuris dengia jų kūną, ir kaip juosta, kuria liemenį juosiasi. 20 Tegul mano kaltintojams Viešpats užmoka taip, kaip linki jie man. 21 Bet Tu, Viešpatie Dieve, palaikyk mane dėl savojo vardo, gelbėk dėlei savo gailestingumo. 22 Aš esu vargšas, beturtis, mano širdis sužeista. 23 Nykstu kaip šešėlis, mane nupurto kaip skėrį. 24 Mano keliai nuo pasninko linksta, sulysęs džiūsta kūnas. 25 Aš jiems tapau pajuoka. Matydami mane, jie kraipo galvas. (Ps 22,8) 26 Padėk man, Viešpatie Dieve, išgelbėk mane! Juk Tu maloningas! 27 Viešpatie, težino jie, jog tai Tavo ranka daro. 28 Jie tegul keikia, — tik Tu laimink, Viešpatie! Sukylantys prieš mane tebūnie sugėdinti, o Tavo tarnas tesidžiaugia. (Mt 5,11) 29 Tekaista iš gėdos, kas mane šmeižia, juos gėda kaip drabužis teapgaubia. (Ps 35,26) 30 Savo burna dėkosiu Viešpačiui džiaugsmingai, garbinsiu Jį daugelio tarpe. 31 Jis dešinėje beturčio stovi, gina jį nuo pasmerkėjų.

Autorius labai kentėjo nuo priešų. Jie šmeižė jį, melagingai traukė teismo atsakomybėn. Autorius buvo nekaltas, bet teismas kartais ir nekaltą pasmerkia. Autorius meldėsi, pasninkavo, jo kūnas sulyso. Autorius meldė Dievą bausti jo priešus, ypač vieną priešą taip, kaip jis norėjo autorių pasmerkti. Pagaliau autorius nebebijojo jų. Jie tekeikia jį, kad tik Dievas laimintų, tai visa bus gerai. Autorius linkėjo prakeikimą priešams, jų šeimoms, vaikams. Tai buvo Senojo Testamento laikais. Naujojo Testamento tikintis taip neturėtų melstis. Apaštalas Petras, šios giesmės 8 skirsnelį, pritaikė Judui — išdavikui. (Apd 1,16-17)

110 psalmė

KRISTUS KARALIUS IR KUNIGAS 1-7

1 Dovydo psalmė.

Viešpats tarė mano valdovui: "Sėskis mano dešinėje, kol tavo priešus patiesiu po tavo kojų tarsi pakoją". (Mt 22,44; Apd 2,34-35; Žyd 1,13; 5,6; Fil 2,8-9; 1 Kor 15,25) 2 Viešpats duos tau Siono kalne galingąjį skeptrą ir tars: "Viešpatauk ir valdyk savo priešus!" 3 Savanoriškai tavo tauta apie tave susirinks šventai pasipuošus tavo pergalės dieną. Tavo garbei jaunimas lyg aušros rasa tave pasitiks. (Ps 29,2) 4 Viešpats yra prisiekęs ir Jis nesigailės: "Tu būsi kunigas per amžius kaip Melchizedekas". (1 M 14,18-20; Žyd 5,10; 6,20; 7,17-21) 5 Tavo dešinėje stovės Viešpats, savo rūstybės dieną valdovus Jis sunaikins. (Ps 2,2-9) 6 Jis teis tautose pagonis. Bus pilna lavonų; visoje šalyje daužys jų galvas. 7 Jis žygyje gers iš upelio, keliaus galvą iškėlęs. (Pat 1,7)

Ši psalmė tinka tik Viešpačiui Jėzui iš Nazareto. Taip ją suprato Jėzus ir Jo laikų žydai. (Mt 22,42-) Taip ją suprato pirmi ir mūsų laikų krikščionys. Ši psalmė yra daug kartų minėta Naujajame Testamente: Mt 22,42-; Apd 2,34; Žyd 1,13; 5,6; 1 Kor 15,25- ir kitose vietose. Mesijas Jėzus yra Karalius ir Kunigas. Jis yra Dovydo Viešpats, Javės vietininkas, išaukštintas, dangun žengimu užėmęs Dievo dešinėje vietą. Jo karalystė, Evangelijos skelbimas, prasidėjo iš Jeruzalės ir tęsis amžinai. Jis sunaikins visus priešus ir mirtį. Jo sekėjų — pavaldinių bus tiek daug, kaip ryto rasos dulkelių. Jis gaivinsis iš pakelės upelio, — visų laikų palaimos. Jis kartą gėrė kentėjimų taurę, — dabar Jis yra Viešpats ir toks liks amžinai.

111 psalmė
PADĖKA UŽ PALAIMĄ 1-10

1 Garbė Viešpačiui! Dėkosiu Viešpačiui visa širdimi teisiųjų bendrijoje. (Ps 112) 2 Didingi yra Viešpaties darbai. Jie nuostabūs tiems, kurie juos mėgsta. (Ps 104,24) 3 Didingi ir kilnūs Jo darbai, Jo teisingumas pasilieka per amžius. 4 Atsimintini yra Jo darbai. Malonus ir gailestingas yra Viešpats. (Lk 22,19-20) 5 Jis maitina tuos, kurie Jo bijo ir Jo Sandarą atsimena amžiais. 6 Jis savo darbų galią tautai parodė, atidavė jiems nuosavybę pagonių. 7 Jo rankų darbai skelbia ištikimybę ir tiesą, visi Jo įsakymai nepakeičiami. 8 Jie per amžius yra pastovūs, paremti tiesa ir lygybe visiems. 9 Išlaisvinimą Jis savo tautai siuntė, paskelbė savo Sandarą amžiams. Šventas ir gerbtinas yra Jo vardas. 10 Išminties pradžia — yra Viešpaties baimė; išmintingi, kurie taip elgiasi. Jo šlovė lieka per amžius!

Autorius šios psalmės nežinomas. Šios ir sekančios psalmės eilutės pradedamos rašyti alfabeto raidžių eile. Psalmės mintys — temos nėra vientisinės, bet surinktos lyg karolėliai vienas prie kito. Autorius kviečia žmones garbinti Viešpatį ne formaliai, bet iš visos širdies dėkoti Jam. Primenami didingi Viešpaties veiksmai, ką Jis darė išrinktajai tautai: išvedimas iš Egipto, tyruose maitinimas, įstatymo davimas Sinajaus kalne, Sandara, Viešpaties ištikimybė . . . Psalmė baigiama priminimu, kad pradžia išminties yra Viešpaties baimė.

112 psalmė
PALAIMINTI TEISIEJI! 1-10

1 Garbė Viešpačiui! Laimingas žmogus, kuris Viešpaties bijosi ir Jo įsakymus myli. (Ps 1,1) 2 Jo palikuonys bus žemėje galingi; palaiminta teisiųjų karta. (Pat 20,7) 3 Jo namuose bus gerovė ir turtai, teisumas amžiais laikysis. 4 Jis žiba geriesiems kaip šviesa tam-

soje, — švelnus, maloningas, teisingas. (Ps 37,6) 5 Laimingas, kas gailestingas ir paskolą teikia, kas teisingai savo reikalus tvarko. (Ps 41,2) 6 Jam netenka drebėti per amžius. Amžinai bus minimas teisiojo vardas. 7 Paskalos piktos jo neišgąsdins; tvirta yra jo širdis, nes jis pasitiki Viešpačiu. 8 Rami jo širdis, jam nereikia bijoti, jis tikisi matyti savo sugėdintus priešus. (Ps 91,8) 9 Jis beturčiams dovanas dosniai dalija. Jo didybė aukštai iškyla garbingai. (2 Kor 9,9) 10 Bedievis tai mato ir pyksta, dantimis griežia ir nyksta. Bedievių įgeidis niekais pavirsta. (Ps 35,16)

Autorius tikina, kad teisiajam, Viešpaties bijančiam, gailestingam ir duosniam, gerai seksis gyvenime. Jo turtai ir garbė didės, jį gerbs visi ir po mirties minės jį. Žinoma, autorius žinojo psalmę 73 ir pats matė pavyduolių, net dantimis griežiančių, bet jis nekreipė dėmesio į juos. Juk pagaliau niekšai sunyks, o teisiojo ragas (galia) iškils ir išliks. Tikrai palaimintas žmogus, kuris neboja niekšų, bet eina teisingu keliu, padeda skriaudžiamiems.

113 psalmė
NUOLANKIEMS DIEVAS TEIKIA MALONĘ 1-9

1 Garbė Viešpačiui! Dievo tarnai, giedokite, šlovinkite Viešpaties vardą! 2 Šlovė Viešpaties vardui dabar ir per amžius. 3 Nuo saulės užtekėjimo iki nusileidimo tebūnie giriamas Viešpaties vardas! 4 Kilnesnis už visas tautas yra Viešpats; Jo didybė aukštesnė už dangų. 5 Kas yra kaip mūsų Viešpats Dievas, kuris aukštybėse viešpatauja! (2 M 15,11; Iz 57,15) 6 Jis žvelgia į dangaus ir žemės gilybes. 7 Jis kelia iš dulkių beturtį, iš purvo elgetą traukia; (1 M 41,40-41; 1 Sam 2,8; Ps 107,41) 8 sodina jį greta kunigaikščių, šalia savo tautos kilmingųjų. 9 Bevaikę padaro laimingą: jai leidžia sūnų

motina būti. Garbė Viešpačiui! (1 M 21,2; 1 Sam 1,20; Lk 1,57-58)

Psalmės 113-118 buvo giedamos iškilmingų pamaldų metu. Šios psalmės ypač buvo skirtos giedoti Pasos-Velykų proga kiekvienoje šeimoje, kur žmonės susirinkdavo valgyti Velykų avinėlį. 113-114 psalmės būdavo giedamos prieš vakarienę, o 115-118 po vakarienės. Jėzus ir apaštalai paskutinės Vakarienės metu tikrai giedojo šias psalmes.

Viešpats garbinamas kaip dangaus ir žemės Valdovas. Jam lygaus nėra. Viešpats išaukština žemuosius. Šventajame Rašte tokių pavyzdžių yra daug: Juozapas, visi apaštalai. Orentiečiams buvo labai svarbu šeima — vaikai. Šventajame Rašte minima daugelis moterų, kurios pasenusios susilaukė vaikų: Sara, Rebeka, Elzbieta . . .

114 psalmė
IŠVEDIMAS IŠ EGIPTO 1-8

1 Kai Izraelis iš Egipto išvyko, Jokūbo namai pagonių tautą paliko, (2 M 12,41) 2 tuomet Judo šeima tapo Dievo šventove, Izraelis — Jo karalyste. 3 Pamatė juos jūra, atgal pasitraukė Jordanas. (2 M 14,21; Joz 3,13-16) 4 Kalnai šokinėjo kaip išgąsdintos avys, kalvos — kaip jauni ėriukai. (Ps 68,9) 5 Kas gi tau, jūra, ko pasitraukei? Kodėl, Jordane, pasukai kryptį? 6 Kalnai, ko straksite kaip avinai, ir jūs kalneliai, tartum ėriukai? 7 Žemė Viešpaties, drebėk prieš Jokūbo Dievą, prieš Viešpaties veidą! (2 M 19,18) 8 Jam vandenys tvinsta, iš uolos šaltiniai trykšta! (2 M 17,6)

Šventės apeigose ypač buvo pabrėžiamas išvedimas iš Egipto. Tą padarė Viešpats. Jis išvedė izraelitus iš vergijos ir padarė juos šventove — šventa tauta. Kai Viešpats veikė, žmonės nedrįso trukdyti kelionės. Die-

vas panaudojo gamtą: jūra tapo sausu keliu, Jordano upė sustojo tekėjusi, Sinajaus kalnas drebėjo. Psalmės kalba yra puiki, išsireiškimai prasmingi ir didingi.

115 psalmė
VIENAM DIEVUI GARBĖ! 1-18

1 Ne mums, Viešpatie, ne mums, tik Tavo vardui, Tavo malonei ir ištikimybei tebūna garbė! 2 Kodėl turėtų sakyti pagonys: "Kurgi yra jūsų Dievas?" (Ps 42,4) 3 Mūsų Dievas danguje viešpatauja, ką Jis nutaria, tą ir padaro. (Ps 135,15-20) 4 Pagonių stabai iš sidabro ir aukso, žmogaus rankų jie darbas. (5 M 4,28; Iz 44,9-20) 5 Jie turi lūpas, bet neprabyla; turi akis, bet nemato, 6 turi ausis, tačiau negirdi; turi nosį, bet nesuuodžia. 7 Turi rankas — jomis paliesti nieko negali; turi kojas, bet pajudėti negali. Balso jų stabų burna neišduoda. 8 Į juos panašūs lai tampa, kas juos pagamina ir jais pasitiki. 9 O Izraelio tauta Viešpačiu tiki. Jis jos pagalba ir skydas. (Ps 118,2) 10 Abraomo namai, — ir jie tik Viešpačiu tiki! Jis jų pagalba ir skydas. (Ps 118,3) 11 Viešpaties bijantys pasitiki Juo. Jis jų pagalba ir skydas. (Ps 118,4) 12 Viešpats atsimena mus meilingai; Jis laimins mus! Jis laimina Izraelį ir Arono namus. 13 Jis laimins visus, kurie Viešpaties bijo, laimins mažus ir didžiuosius. 14 Viešpats pagausins jus ir jūsų vaikus! 15 Jus telaimina Viešpats — dangaus ir žemės Kūrėjas. 16 Dangus yra Dievo buveinė, o žmonėms Jis atidavė žemę. 17 Ne mirusieji šlovina Viešpatį, mirties karalijon nužengę, (Ps 6,6; Iz 38,18) 18 bet mes, gyvieji, Tave šloviname, Viešpatie, dabar ir per amžius. Garbė Viešpačiui!

Ši psalmė buvo giedama po vakarienės šeimose bei šventovėje iškilmingose pamaldose. Buvo giriamas ir šlovinamas Viešpats. Tik Jis vienas teikė pagalbą bei apsaugą tikintiesiems. Todėl ne žmogus, ne vadai buvo

garbinami, bet Dievas. Pagonių stabai yra padaryti iš brangių metalų: sidabro ir aukso. Juos gamindavo geri, prityrę menininkai. Bet tie stabai neturėjo gyvybės. Kurie jais tiki, tokie yra panašūs į juos. Stabų garbintojų tarpe nepasireiškia gyvenimo progresas nei gyvojo Dievo garbinimas. Gyvasis Dievas teikia palaimą žmonėms. Izraelitai anais laikais tikėjo, kad mirusiųjų buveinėje yra tylu. Naujojo Testamento tikintieji žino, kad mirusių dvasios yra gyvos, o jų ir kūnai bus prikelti.

116 psalmė
PADĖKA UŽ IŠGELBĖJIMĄ IR PAŽADAS 1-19

1 Myliu Viešpatį, nes Jis išklausė mano maldavimą. 2 Jis išgirdo mane, kai į Jį šaukiausi. 3 Buvau mirties pančiais apraizgytas, į giltinės varžtus patekęs, sielvartą, vargą kenčiau. (Ps 18,6) 4 Viešpaties vardo šaukiausi: "Viešpatie, gelbėk mano gyvybę!" 5 Malonus yra Viešpats ir teisingas, mūsų Dievas gailestingas. 6 Viešpats yra nuolankiųjų globėjas. Suvargęs buvau — Jis mane išvadavo. 7 Nurimk pagaliau, mano siela, nes Viešpats daro tau gera! (Ps 42,6) 8 Jis išgelbėjo nuo mirties mano gyvybę, ašarų lieti neleido, kojas saugojo nuo suklupimo. 9 Aš vaikščiojau Viešpaties akivaizdoje gyvas tarpe gyvųjų. (Ps 27,3; 56,14) 10 Nors pasitikėjau, bet tariau: "Aš esu labai prislėgtas!" (2 Kor 4,13) 11 Nusivylęs sakiau: "Visi žmonės melagiai". 12 Kuo gi Viešpačiui atsidėkosiu už visa gera, ką man yra padaręs? (Rom 3,4) 13 Išganymo taurę pakelsiu, Viešpaties vardą kartosiu. 14 Įžadus Viešpačiui akivaizdoj tautos visus ištesėsiu. (Ps 22,26) 15 Viešpaties akyse brangi yra maldingųjų mirtis. (Ps 72,14) 16 Viešpatie, aš esu Tavo tarnas; Tavo tarnas — sūnus Tavo tarnaitės. Tu mano pančius sutraukei. 17 Tau padėkos auką aukosiu, šauksiuosi Viešpaties vardo. 18 Įžadus Viešpačiui akivaizdoj tautos visus ištesėsiu 19 prieangiuose

Viešpaties namų — Jeruzalės mieste. Garbė Viešpačiui!

Psalmės autorius tikėjo ir mylėjo Dievą. Jis buvo didelėje bėdoje. Ar tai buvo liga, ar kas kita; kalėjimas, persekiojimai, nėra aiškiai pasakyta. Autorius buvo nusivylęs žmonėmis, laikė visus melagiais. Jam liko tik pasitikėti Dievu — melstis. Viešpats išklausė jo maldą, išgelbėjo jį. Jis buvo labai dėkingas Dievui, pasitikėjo Juo. Jis davė Dievui įžadus, ir juos ištesės, pasitikės Juo, viską ims iš Jo rankos.

117 psalmė
ŠLOVĖ VIEŠPAČIUI! 1-2

1 Garbinkite Viešpatį visos giminės. Šlovinkite Jį, visos tautos! (Rom 15,11) 2 Jo gailestingumas tikrai begalinis, Viešpaties ištikimybė pažadams amžina. Garbė Viešpačiui! (2 M 34,6)

Ši psalmė yra trumpiausia iš visų psalmių, bet plačiausios apimties. Ja kviečiamos visos tautos, visi pagonys šlovinti Viešpatį. Ji tikrai yra mesijinė psalmė. Ji netinka tik žydų tautai, bet visoms tautoms. Jėzus įsakė eiti į visą pasaulį ir skelbti Evangeliją visoms tautoms.

118 psalmė
PERGALĖS DŽIAUGSMAS IR PADĖKA 1-29

1 Dėkokite Viešpačiui, nes Jis geras. Jis maloningas per amžius! (Ps 107,1) 2 Tegul Izraelis kartoja: "Jis maloningas per amžius". (115,9-13) 3 Tegul Arono namai kartoja: "Jis maloningas per amžius". 4 Visi, kas Viešpaties bijo, tesako: "Jis maloningas per amžius". 5 Sielvarte Dievo šaukiaus. Viešpats išklausė ir išlaisvino mane. 6 Su manimi yra Viešpats — ko man bijoti? Ką gali padaryti man žmonės? (Ps 56,5; Žyd 13,6) 7 Viešpats yra mano globėjas, Jis visur užstoja mane. Aš su

panieka žiūrėsiu į sugėdintus mano priešus. (Ps 54,9) 8 Geriau yra prie Viešpaties glaustis, negu žmonėmis pasitikėti. 9 Geriau prie Viešpaties glaustis, negu pasitikėti didžiūnais. (Ps 146,3) 10 Priešai buvo apgulę mane, bet Viešpaties vardu juos nugalėjau. 11 Jie iš visų pusių buvo apgulę mane, tačiau Viešpaties vardu nuo jų apsigyniau. 12 Apspito jie mane kaip bitės, degino kaip ugnis erškėtyną, bet Viešpaties vardu apsigyniau nuo jų. 13 Stumdyte stumdė mane, kad parpulčiau, bet man Viešpats padėjo. (Iz 33,12) 14 Mano garbė ir stiprybė yra Viešpats, Jis ir išganymas mano. (2 M 15,2) 15 Pergalės šauksmas džiugus teisiųjų padangtėse girdisi. Viešpaties dešinė pergalę teikia, 16 Viešpaties dešinė aukštai pakelta, Viešpaties dešinė pergalę teikia. 17 Aš nemirsiu; gyvensiu ir skelbsiu Viešpaties darbus. 18 Nors Viešpats plakte plakė mane, bet mirti neleido. (2 Kor 6,9) 19 Atverkite man teisybės vartus! Įžengęs pro juos Viešpačiui Dievui dėkosiu. 20 Tai Viešpaties vartai. Teisieji pro juos teįeina. 21 Dėkoju Tau, kad išklausei mane ir tapai išganymas mano. (Ps 119,71) 22 Akmuo, kurį statytojai atmetė, pačiu kertiniu akmeniu tapo. (Iz 28,16; Mt 21,42) 23 Tai Viešpats padarė, ir mūsų akims tatai nuostabą kelia. 24 Šitą laimingą dieną, Viešpaties padarytą, džiūgaukime ir kelkim linksmybes. 25 Viešpatie, gelbėk mane! Viešpatie, leisk man laimėti! 26 Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardu. Mes laiminame jus iš Viešpaties namų. (Mt 21,9; 23,39) 27 Dievas yra Viešpats, ir Jis mums šviečia. Su palmių šakomis rankose eikite ligi aukuro. 28 Tu esi mano Dievas, Tau dėkosiu, giesme Tave šlovinsiu, Dieve! 29 Dėkokite Viešpačiui, nes Jis geras. Jis maloningas per amžius!

Kada ši psalmė parašyta, ir kas ją parašė, nežinoma. Bet žinoma, kad ji buvo giedama po vakarienės Velykų (Pasos) šventėje. Po paskutinės Vakarienės Jėzus

ir mokiniai giedojo ją. Žydai laikė šią psalmę mesijine. Kas psalmėje pasakyta, daug kas labai tinka Jėzui. Jis neieškojo pagalbos pas žmones, nei pas galingus kunigaikščius, bet pasitikėjo vien Dievu. Jėzus žinojo, kad Jį greit pasmerks mirti, tačiau Jis giedojo: "Aš nemirsiu, bet skelbsiu Viešpaties darbus". Statybininkų atmestas kampinis akmuo. Pranašas Izaijas pranašavo 53 skyriuje apie Mesiją, nuo kurio visi nusigręš.

Viešpats yra galingasis Dievas, kuriam priklauso visas pasaulis, bet autorius vadina Jį savo Dievu 28 skirsnelyje.

119 psalmė
DIEVO ŽODŽIO DIDYBĖ 1-176

1 Palaiminti, kurių nepeiktinas kelias, kurie pagal Dievo įstatymus vaikšto. (Ps 1,1-2; 112,1) 2 Palaiminti, kas bijosi Jo įspėjimų, visa širdimi Jo ieško, 3 nedaro jie neteisybės, Viešpaties keliais vaikšto. 4 Tu Pats išleidai įsakymus, Dieve, — mūsų pareiga jų laikytis. 5 Lai būna mano vienintelis tikslas — Tavo šventąją valią vykdyti! 6 Niekuomet nepatirsiu aš gėdos, jei įsakymų Tavo paisysiu. 7 Gryna širdimi Tave šlovinti trokštu, nuosprendžius Tavo pažinęs. 8 Nuostatus Tavo vykdysiu, tik nepalik niekados manęs! 9 Kaip gi gali jaunuolis savo kelią išlaikyti tyrą? Ogi laikydamasis Tavųjų Žodžių. 10 Visa širdimi ieškau Tavęs, tik neleisk man nuo įsakymų Tavo nuklysti. 11 Giliai širdyje Tavo Žodį laikysiu, kad niekad Tavęs neįžeisčiau. 12 Būk pašlovintas, Viešpatie, mane savo nuostatų mokyk. 13 Savo lūpomis skelbsiu visus pamokymus Tavo. 14 Tavo įspėjimų nurodymu džiaugsiuosi labiau, negu didžiais žemiškais turtais. 15 Apie Tavo įsakymus nuolat mąstysiu ir žiūrėsiu į Tavo nurodytą kelią. 16 Pamokymais Tavo gėrėsiuos, nepamiršiu kas Tavo sakyta. (Rom 7,22) 17 Suteik savo tarnui malonę, ir aš gyvendamas Tavo pamokomų žodžių laikysiuos. 18 Atmerk man

akis, kad stebuklus Tavo mokslo regėčiau. 19 Esu žemėje svečias, įsakymų savo nuo manęs neslėpk. 20 Mano širdis iš ilgesio alpsta, ieškodama pamokymų Tavo. 21 Tu sudraudi išdidžiuosius; prakeikti nuklystantys nuo įsakymų Tavo. (5 M 27,26) 22 Pašalink nuo manęs šmeižtą, panieką, gėdą, nes vykdau įsakymus Tavo. 23 Nors didžiūnai susirinkę prieš mane ir tariasi, aš Tavo tarnas mąstau vis apie nuostatus Tavo. 24 Tavo nuostatai mane žavi — jie man yra patarėjai. 25 Mano siela nublokšta į dulkes, atgaivink mane, kaip esi pažadėjęs. 26 Kai rūpesčius savo išdėsčiau, Tu išklausei mane, dabar mane savo nuostatų mokyk. 27 Leisk man suvokti Tavo potvarkių kelią, tai mąstysiu apie Tavo stebuklus. 28 Kai sielvarte ašaros byra, paguosk mane, kaip esi pažadėjęs. 29 Klaidas ir klystkelius nuo manęs atitolink, įstatymo malonę suteik. 30 Ištikimybės kelią esu pasirinkęs, Tavo įsakymų noriu laikytis. 31 Priesakų Tavo laikaus, Viešpatie, neleisk patirti man gėdos. 32 Tavo įsakymų nurodytu keliu žygiuoju, nes palietei mano širdį. 33 Viešpatie, pamokyk mane Tavo nuostatų kelio, tai jo iki galo laikysiuos. 34 Suteik įžvalgą Tavo įstatymą vykdyti ir nuoširdžiai jo laikytis. 35 Savo įsakytais takais mane vesk, nes jie mano širdžiai malonūs. 36 Palenk mano širdį prie potvarkių savo, o ne į potroškius pelno, 37 nugręžk mano akis nuo apgaulingų tuštybių; savo Žodžiu atverk man gyvenimo šviesą. 38 Ištesėk savo tarnui pažadą duotą, ir visiems bijantiems Tavęs. 39 Gelbėk mane nuo gėdos, kuri baugina mane, nes tavieji potvarkiai man džiaugsmą daro. 40 Štai kaip Tavo potvarkius myliu, — tegaivina mane Tavo teisybė. 41 Viešpatie, būk man maloningas, žadėtą pagalbą atsiųsk. 42 Tada užgauliojantiems atsakyti mokėsiu, nes pasitikiu Tavo Žodžių teisybe. 43 Neatimk iš manęs tiesos Žodžio, nes laukiu pamokymų Tavo. 44 Nuolatos, ir per amžius laikysiuos įstatymo Tavo. 45 Vaikščiosiu laisvės keliu, nes tyrinėju nuostatus Tavo. 46 Drąsiai ir

karaliams Tavo nurodymus skelbsiu. (Mt 10,18; Rom 1,16) 47 Įsakymais Tavo gėriuos, nes širdingai juos myliu. 48 Tiesiu rankas į įsakymus Tavo: jie man brangūs ir noriu jų prasmę suvokti. 49 Atsimink, ką savo tarnui esi pažadėjęs, man vilties įkvėpęs. 50 Varge tai didi paguoda; Tavo Žodis — man gyvenimo džiaugsmas. (Ps 19,8) 51 Nors įžūlieji mane skaudžiai pajuokia, nuo įstatymo Tavo aš nenukrypsiu. 52 Viešpatie, aš prisimenu senovinius nuosprendžius Tavo ir varge jais pasiguodžiu. 53 Mane apmaudas ima, kai matau bedievį, nepaisant Viešpaties valios. 54 Man pakeleiviui giesmėmis Tavo nuostatai tapo. 55 Ir naktį atsimenu, Viešpatie, Tavąjį vardą, trokšdamas šventąją valią vykdyti. 56 Tik viena man rūpi: įsakymų Tavo laikytis. 57 Viešpatie, tokia yra mano dalia. Pasižadėjau Tavo Žodžių laikytis. 58 Nuoširdžiai ieškau Tavo vardo: būk gailestingas, kaip esi pažadėjęs. 59 Svarstau savo gyvenimo kelią, pagal nuostatus Tavo žingsniuoju. 60 Skubiai ir nedelsdamas vykdau įsakymus Tavo. 61 Bedieviai žabangus man stato, bet aš neužmiršiu įstatymo Tavo. 62 Vidurnaktį atsikėlęs dėkoju už teisingą Tavąjį mokslą. (Ps 42,9) 63 Aš draugas visiems, kurie Tavęs bijo ir Tavo įsakymus vykdo. 64 Viešpatie, pilna žemė Tavo malonės, mokyk mane nuostatų savo. (Ps 33,5) 65 Viešpatie, Tu savo tarnui darai gera, kaip esi pažadėjęs. 66 Mokyk mane išminties pažinimo, — juk aš pasitikiu nurodymais Tavo. 67 Nuklydęs ir pažemintas buvau, bet dabar klausau Tavo Žodžio. (Iz 28,19) 68 Tu esi geras ir gailestingas, — mokyk mane nuostatų savo. 69 Šmeižtais įžūlieji drabsto mane, bet aš nuoširdžiai Tavo nuostatus vykdau. 70 Jų širdis aptukus — nejautri, o aš gi žaviuos įstatymais Tavo. 71 Naudinga man buvo pajuoką kęsti, kad Tavo potvarkių tiesą suprasčiau. 72 Man Tavo teisynas yra didelis turtas, — jis brangesnis už auksą ir sidabrą. 73 Tavo rankos sukūrė, sutvėrė, mane; suteik man išminties suprasti įstatymus

Tavo. 74 Kurie Tavęs bijo, matydami mane, džiaugiasi, kad Tavo pasitikiu Žodžiais. 75 Viešpatie, žinau, jog teisūs Tavo sprendimai ir teisingai mane prispaudei. 76 Paguosk dabar mane savo malone, kaip esi savo tarnui žadėjęs. (Ps 109,21) 77 Būk gailestingas, ir aš būsiu gyvas, nes mane Tavo įstatymas žavi. 78 Sugėdinti išpuikėliai būkit, nes jūs melagingai puolėt mane. Aš gi įsakymus Tavo stengsiuos pažinti. 79 Prie manęs tegul rinksis Tavęs bijantieji, kurie pripažįsta įspėjimus Tavo. 80 Lai mano širdis nepažeidžia nuostatų Tavo, kad nereikėtų man raudonuoti. 81 Mano širdis ilgisi Tavo pagalbos, aš pasitikiu Tavo Žodžiais. 82 Akis pražiūrėjau. Vis laukiu, kas Tavo žadėta — kada gi mane Tu paguosi? 83 Nors tapau panašus į prirūkusią dėklę, bet Tavo nuostatų neužmiršiu. 84 Kiek dar Tavo tarnui dienų teks laukti? Kada mano kenkėjus pasmerksi? 85 Įžūlieji kasa man duobę, jiems negalvoj Tavo Žodžiai. 86 Visi Tavo įsakymai teisūs; prieš melagingus persekiotojus — padėk man, Dieve! 87 Jie vos nesunaikino žemėje manęs. Bet aš Tavo įsakymų palikti nenoriu. 88 Išlaikyk mane gyvą — juk Tu maloningas! Kas Tavo švento Žodžio paskelbta — aš laikytis noriu. 89 Viešpatie, amžinas yra Tavo Žodis, kaip dangus jis tvirtas. (Iz 40,8) 90 Ištikimybė Tavo kartų kartoms tvers; Tu pamatus tvirtus žemei padėjai, ir ji tebestovi. 91 Ligi šiol viskas gerai laikosi, kaip Tavo nuspręsta, Tau viskas tarnauja. 92 Jei Tavo įsakymai manęs nežavėtų, seniai būčiau žuvęs. (Jer 15,16) 93 Amžinai neužmiršiu įsakymų Tavo: Tu jais išlaikei mane gyvą. 94 Aš esu Tavo, padėk man,trokštu suvokti nuostatus Tavo. 95 Nusikaltėliai mane pražudyti kėsinas, tačiau aš Tavo potvarkių noriu laikytis. 96 Matau, kad tobuliausi dalykai yra riboti, tik įstatymas Tavo beribis. 97 Tavo įstatymą myliu karštai, svarstau jį ištisą dieną. (Ps 1,2) 98 Įstatymas Tavo mane protingesnį už priešus daro, todėl jis amžiais bus mano. (5 M 4,6) 99 Mąstydamas Tavąjį

Žodį, protingesnis tapau už visus savo mokytojus. 100 Daugiau suprantu už senius, nes Tavo įsakymus vykdau. 101 Nuo bet kokio pikto kelio susilaikau, nes klausau Tavo Žodžio. 102 Nuo įstatymų Tavo nenukrypsiu, nes Tu mokai mane. 103 Mieli man yra Tavo Žodžiai, saldesni mano burnai už medų. (Ps 19,11) 104 Tavo įsakymų dėka tapau išmintingas, todėl nekenčiu jokio melo. 105 Tavasis Žodis yra žibintas man ir takui šviesa. (2 Pt 1,19) 106 Prisiekiau ir nutariau vykdyti Tavo nuosprendžių tiesą. 107 Viešpatie, esu labai prislėgtas, — atgaivink mane, vykdydamas pažadą savo. 108 Viešpatie, teikis priimti Tau skirtą maldą, (burnos šlovės auką) pamokyk mane gerai Tavo nuostatus vykdyti. (Ps 19,15) 109 Mano gyvybė yra nuolat pavojuje, tačiau Tavo įstatymo nepamiršiu. 110 Nusikaltėliai man spendžia žabangus, bet nuo Tavo įsakymų nenukrypsiu. 111 Potvarkiai Tavo — yra mano paveldėtas turtas, jie mano širdžiai paguoda ir džiaugsmas. 112 Lenkiu savo širdį įstatymą Tavo vykdyti, tai darysiu dabar ir visados. 113 Veidmainių nekenčiu, bet Tavo įstatymą myliu. 114 Esi mano priedanga, skydas, tik Tavaisiais Žodžiais pasitikiu. (Ps 3,4) 115 Šalin nuo manęs piktadariai! Aš Viešpaties valią vykdysiu. 116 Palaikyk mane, kaip žadėjai; aš būsiu gyvas, kad turėjęs viltį, — nepatirčiau gėdos. 117 Jei pagalbą teiksi — aš išgelbėtas būsiu, ir nurodymų Tavo niekados nepamiršiu. 118 Tu atmeti tuos, kurie nuo Tavo įstatymų krypsta — Tau prieštaringai galvoja. 119 Tu visus šalies bedievius, tartum atmatas, šluoji, bet aš myliu įsakymus Tavo. 120 Drebu visas lyg lapas, bijodamas, Dieve, Tavo sprendimų. 121 Vykdau, kas teisu ir teisinga; neatiduok manęs priešams. 122 Užtikrink savo tarnui gerovę, neleisk įžūliesiems nugalėti manęs. (Ps 19,14) 123 Mano akys pavargo belaukiant Tavo pagalbos ir teisingo sprendimo. 124 Su savo tarnu elkis maloniai, mokyk mane Tavo valios laikytis. 125 Esu Tavo tarnas, mokyk mane

potvarkius Tavo pažinti. 126 Viešpatie, jau metas Tau veikti, nes žmonės laužo įstatymą Tavo. 127 Tavo nurodymai brangesni man už auksą, mielesni už grynąjį auksą. (Ps 19,11) 128 Todėl tvarkausi pagal visus nuostatus Tavo, nekenčiu melagingų takų. 129 Tavo potvarkiai yra stebuklingi, todėl mano siela juos globoja. 130 Tavo Žodžių aiškinimas apšviečia, neišmanančius gali mokyti. (Ps 19,8) 131 Godžiai atveriu lūpas, alkstu įsakymų Tavo. 132 Pažvelk į mane ir būk maloningas, kaip darai mylintiems Tave. 133 Kreipk mano žingsnius pagal savąjį mokslą, kad nedorybės nerastų vietos manyje. (Ps 17,5) 134 Nuo žmonių priespaudos mane išgelbėk, — tad aš Tavo nuostatus pildyti galėsiu. 135 Parodyk Tavo nuolankiam tarnui savo veidą šviesų, ir mokyk mane nuostatų savo. 136 Iš akių man ašaros srūva upeliais, kad laužomi šventi įstatymai Tavo. 137 Viešpatie, Tu esi teisus, — teisingi Tavo sprendimai. 138 Tu Teisusis, teisingus mums potvarkius leidi, paremtus dieviška tiesa. 139 Rūpestis ir nerimas graužia mane, kad priešai Tavo Žodžių nesilaiko. (Ps 69,10) 140 Tavo Žodis yra teisingas ir tyras, jį Tavo tarnas brangina. 141 Nors esu paniekintas ir menkas, bet nuostatų Tavo niekada neužmiršiu. 142 Tavo teisybė — amžina teisybė, Tavo įstatymas — teisingiausias. 143 Nors vargas ir sielvartas spaudžia, bet įsakymais Tavo žaviuosi. 144 Patvarkymai Tavo lieka teisingi per amžius. Leisk man juos suprasti, ir jų nurodymais gyventi. 145 Šaukiuos iš širdies, Viešpatie, išklausyk mane, nes aš vykdau Tavo mokslą. 146 Šaukiuosi Tavęs, išgelbėk mane. Laikysiuos potvarkių Tavo. 147 Prieš aušrą keliuosi, maldauju pagalbos, tikiu Tavo Žodžiais. 148 Atmerkiu akis dar prieš aušrą, mąstau apie Žodžius Tavo mokslo. 149 Viešpatie, išgirsk mane, teik man gyvenimą, kaip esi pažadėjęs. 150 Artėja priešai klastingi, nutolę nuo įstatymo Tavo. 151 Arti esi, Viešpatie, ir visi Tavo Žodžiai teisingi. 152 Seniai pažįstu Tavąjį mokslą,

Tu jį amžiams paskelbei. 153 Pažvelk į manąjį skurdą ir išgelbėk iš jo; juk aš nepamiršiu įstatymo Tavo. 154 Vesk mano reikalus ir išvaduok, išlaikyk mano gyvybę, kaip pažadėjai. 155 Išganymas toli nuo piktųjų, nes jie neklauso nuostatų Tavo. 156 Koks didis, Viešpatie, Tavo gerumas, teik man gyvybę teisingu nuosprendžiu savo. 157 Nors gausus mano engėjų būrys persekioja mane, bet aš nenuklysiu nuo Tavojo mokslo. 158 Nedoruosius matau ir bjauriuosi, nes jie nepaiso Tavojo Žodžio. 159 Žiūrėk, Viešpatie, kaip Tavo įsakymus myliu, todėl būk gailestingas, išsaugok mano gyvybę. 160 Žodžiai ir įsakymai Tavo teisingi, todėl tvers jie amžiais. (Jn 17,17) 161 Kunigaikščiai be priežasties persekioja mane, bet mano širdis vien Tavo Žodžių tebijo. 162 Tavo Žodžiais džiaugiuosi, kaip didelį lobį laimėjęs. 163 Melo nekenčiu, juo bjauriuosi, bet Tavo įstatymas man mielas. 164 Už teisingus įsakymus septynis kartus dienoje šlovinu Tave. 165 Kas myli Tavo tvarką šventą — širdies ramybę randa, ir niekad nesuklumpa. (Iz 54,13) 166 Laukiu, Dieve, Tavo pagalbos, Tavo įsakymus vykdau. (1 M 49,18) 167 Mano siela Tavo nurodymus saugo, nes labai juos myliu. 168 Laikausi Tavo mokslo ir priesakų visų, mano kelias Tau žinomas, Dieve. (Ps 18,22) 169 Tepasiekia Tave mano šauksmas, o Dieve, savuoju Žodžiu vis mokyk mane. 170 Tepasiekia mano malda Tave; gelbėk, kaip esi pažadėjęs. 171 Mano lūpos tešlovina Tavąjį vardą, nes mokai mane įstatymų savo. 172 Mano liežuvis giedos Tavąjį Žodį, nes teisingi įstatymai Tavo. (Ps 1,2; Pat 6,22) 173 Tavo ranka tepadeda man, nes aš pasirinkau įsakymus Tavo. 174 Ilgiuosi, Viešpatie, išganymo Tavo, įstatymu Tavo džiaugiuosi. 175 Mano siela Tavo garbei gyvena, Tavo nuostatai tepadeda man. 176 Klaidžioju kaip avis paklydus. Ieškok savo tarno, nes Tavo įsakymų aš neužmiršau. (Iz 53,6)

Ši psalmė yra visų psalmių ilgiausia — 176 skirsneliai. Ji padalinta į 22 dalis pagal hebrajų alfabetą. Kiekvienoje dalyje yra 8 skirsneliai. Hebrajų alfabete yra 22 raidės. Kiekviena psalmės dalis pradedama iš eilės sekančia alfabeto raide. Kiekvienos dalies visi 8 skirsneliai pradedami ta pačia raide. Psalmėje iškeliama įstatymo didybė aštuoniais įstatymo vardais: įstatymas, įsakymas, liudijimas, nuostatas, paliepimas, žodis, tiesa, kelias. Įstatymas suprantamas ne dešimt įsakymų, bet visas Šventasis Raštas. Išoriniai psalmė yra didingas, gerai paruoštas, kūrinys. Tokį kūrinį rašant, reikėjo įdėti daug darbo ir laiko. Kai kurių manymu, psalmė buvo paruošta kalėjime buvusio autoriaus ir tik išėjus į laisvę išlygintas tekstas. Kas yra psalmės autorius ir kada psalmė parašyta nėra žinoma.

Autorius buvo tikįs Dievą žmogus. Jis labai gerbė, vertino, mylėjo įstatymą ir gyvenime praktiškai laikėsi jo. Autorius labai įvairiai išsireiškė apie įstatymą. Kadangi autorius laikėsi lygaus padalinimo ir kiekvieną skirsnelį pradėjo alfabetine raidės eile, psalmėje nebuvo išlaikyta vientisinė minties eiga ir yra pakartojimų. Psalmės mintys yra gilios, įvairiausių temų. Psalmės minčių ir temų neliesiu. Kiekvienas teįsigilina į psalmės atskiras temas. Kaip pavyzdį paliečiu tik 19 skirsnelį: "Svečias esu žemėje, neslėpk nuo manęs savo įsakymų". Mes visi esame svečiai ir ateiviai šioje žemėje. Mes gyvename trumpai — keliaujame, viešiame. Apie tai yra daug rašyta Senajame Testamente. Naujajame Testamente tai irgi primenama, Žyd 11,13; 1 Pt 2,11 ir kitur. Manau, kad psalmės autoriaus mintys yra gilesnės negu tik "svečiavimasis" šioje žemėje. Autorius meldžia Viešpatį neslėpti nuo jo įsakymų. Kai Viešpats nebeslepia nuo žmogaus savo įsakymų, leidžia suprasti žmogui, kas yra Jo valia. Tada žmogus pradeda žiūrėti į šį gyvenimą visai kitomis akimis. Jis pastebi daug ką naujo, tampa pats nauju tvariniu, jo pirmesnio gyvenimo

būdas tampa jam svetimas, taipgi ir buvę jo draugai — žmonės tampa jam svetimi. Tikintysis tikrai yra šiame gyvenime tik svečias. Jis vaikšto tikėjime, bet ilgis to gyvenimo, kokį pažadėjo Viešpats Jėzus.

120 psalmė
RAMYBĖS ILGESYS 1-7

1 Maldininkų kelionės giesmė.

Sielvarte Viešpaties šaukiausi, ir manę Jis išklausė. 2 Nuo meluojančių lūpų, nuo klastingo liežuvio išlaisvink, Viešpatie, mano sielą. 3 Ką tau duoti ir kuo padėti, — tu apgaulingas liežuvi! 4 Aštrias kario strėles, nusmailintas, kaitrias medžio žarijas. 5 Vargas man klajoti Mešeko krašte, palapinėse Kedaro skursti. 6 Per ilgai gyvenau su tais, kurie nekenčia taikos. 7 Aš esu už taiką ir tiesą, o jie veržias į karą.

Psalmės 120-134 vadinamos piligrimų arba laiptų psalmėmis. Šias psalmes giedodavo keleiviai eidami į Jeruzalę iš įvairių vietovių ir kraštų. Šias psalmes taipgi giedodavo choras lapbūdžių šventės proga, stovėdamas ant laiptų tarp moterų ir vyrų šventorių. Moterų šventorius buvo žemiau, o vyrų aukščiau. Juos skyrė laiptai su 15 pakopų. Autorius buvo patyręs maldų išklausymų. Jį kankino klastingi paskalų skleidėjai. O tačiau veidmainiai maldininkai ėjo į Jeruzalę ir šventovę bei aukojo aukas Viešpačiui. Autoriui buvo aišku, jie iš Viešpaties gaus ne palaimą, bet bausmę — aštrias strėles ir eglio žarijas, kurios ilgai neužgęsta.

Autorius ilgėjosi ramybės, bet jo kaimynai visus jo gerus norus panaudojo nesantaikai. Jie iškraipė jo žodžius ir veiksmus. Mešeko vietovė yra prie Kaspijos jūros, o Kedaro vietovė — Arabijoje. Šventojo Rašto aiškintojai mano, kad autorius ten negyveno, o tik tas vietoves mini, kaip klastingų ir neramių žmonių gyvenvietes.

121 psalmė
DIEVAS TIKROJI APSAUGA! 1-8

1 Maldininkų kelionės giesmė.

Pakeliu savo akis į šventąjį kalną; iš kur kitur ateis man pagalba? 2 Mano pagalba ateina iš Viešpaties, kuris sukūrė dangų ir žemę! 3 Jis neleis suklupti tavajai kojai; Jis budrus tavo sargas. 4 Tas Izraelio globėjas — nei miega, nei snaudžia. 5 Viešpats yra tavo sargas; Viešpats, stovėdamas šalia, tave dengia: 6 dieną nepažeis tavęs saulė, nė naktį mėnulis. 7 Viešpats saugo tave nuo viso kas pikta, Jis saugo tavo gyvybę. (4 M 6,24) 8 Tesaugo Viešpats išvykstantį ir grįžtantį tave dabar ir amžinai.

Autorius visai paprastais žodžiais išreiškia gilias mintis. Šią psalmę parašė koks nors keleivis, sutikęs kelionėje daug kliūčių — "aukštų kalnų". Tai galėjo būti tikri kalnai arba perkeltine prasme — gyvenimo vargai. Keleivis nors matė ir priėjo "kalnus", tačiau pasitikėjo Dievu, kuris gali padėti. Dievas yra reali galia; Jis sukūrė dangų ir žemę. Jis nepavargsta kaip žmogus. Jis visada lydi, saugo kiekvieną. Artimuose Rytuose saulės kaitra jaučiama labiau, jos smūgiai yra pavojingesni negu mūsų krašte. Nakties pavojai yra gasdinančiai. Tikinčiam Viešpats yra apsauga nuo viso blogo.

Šią psalmę mėgo giedoti izraelitai maldininkai, ypač priartėję prie Jeruzalės ir pamatę Siono kalną — Viešpaties "buveinę". Ši psalmė labai tinka kiekvienam šios žemės keleiviui. Viešpats lydi kiekvieno išėjimą ir įėjimą — nuo gimimo iki mirties.

122 psalmė
GARBINGA JERUZALĖ 1-9

1 Maldininkų kelionės giesmė. Dovydo.

Džiaugiuos išgirdęs linksmą žodį: "Mes eisime į Viešpaties namus!" (Ps 26,6-8) 2 Štai mūsų kojos jau

stovi tavo, Jeruzale, vartuose! 3 Jeruzale, mieste puikusis, tvirtai pastatytas. 4 Į jį traukia Viešpaties žmonės, kaip Izraelio įstatymas sako dėkoti Viešpačiui. 5 Teisėjų kėdės ir Dovydo namų sostas čia stovi. 6 Ramybės Jeruzalei melskite! Kad būtų saugūs ją mylintieji! (Zach 4,7) 7 Tebūnie taika visam miestui, jo rūmuose ramybė! 8 Tavo brolių ir draugų labui sakau: "Tebūnie tavyje ramybė!" 9 Meldžiu tau gerovės, juk čia Viešpaties Dievo namai!

Maldininkų psalmė. Psalmėje išreiškiamas džiaugsmas keliauti, pasiekti sostinę, joje paviešėti. Palaimintas žmogus, kuris taip ilgisi Viešpaties Žodžio palaimos ir tikinčiųjų draugystės. Jeruzalė buvo Dievo skirta vieta Izraelio giminėms rinktis tris kartus į metines šventes. Miestas buvo tautos sostinė ir karaliaus rezidencija, tvarkingai pastatytas, sustiprintas, kiekvieno izraelito pasididžiavimas. Sostinėje buvo vyriausio teismo būstinė, jo sprendimai lietė visą tautą. Kiekvieno tikro izraelito malda ir troškimas buvo, kad visada čia klestėtų gerovė ir taika.

Naujojo Testamento tikintiesiems nėra skirtos vietos garbinti Dievą. Viešpats yra visur ir Jis yra viskas!

123 psalmė
PASITIKĖK VIEŠPAČIU! 1-4

1 Maldininkų kelionės giesmė.

Į Tave mano akys pakeltos, kuris gyveni danguje. 2 Kaip žiūri tarnai į dosniąją ranką valdovo, tarnaitė — ranką valdovės, taip mūsų akys žvelgia į Viešpatį Dievą, laukdamos Jo malonės. 3 Būk mums malonus, Viešpatie, būk malonus, nes jau perdaug paniekinti esam! 4 Per ilgai mūsų siela varginama pašaipa turtuolių ir panieka išdidžiųjų.

Drausmingi kariai net mūšio metu laukia vyresniųjų įsakymo, juo labiau tarnai iš savo šeimininkų arba senais laikais vergai iš savo ponų. Pavojaus metu yra sunku laukti. Psalmėje sakyta apie tikinčiųjų vargus. Jie nekantravo, meldė Viešpatį pagalbos. Psalmės autorius patarė pasitikėti Viešpačiu, laukti Jo pagalbos. Aš ir tu kartais netenkame kantrybės. Pasitikėkime Viešpačiu, Jis žino tavo ir mano padėtį!

124 psalmė

DIEVAS MUMS PADEDA VARGE! 1-8

1 Maldininkų kelionės giesmė. Dovydo.

2 Jei ne Viešpats — kas būtų stojęs už mus, tesako pats Izraelis: "Jei ne Viešpats būtų stojęs už mus — kas būtų buvę, kai priešai užpuolė?" 3 Jie mus gyvus būtų prariję, kai užsidegė jų rūstybė prieš mus. 4 Tada vandenys mus būtų nunešę, srovės apsėmę ir nuskandinę; 5 mus būtų užliejusios šėlstančios bangos. 6 Šlovinkite Viešpatį, kuris neatidavė mūsų į nasrus jiems. 7 Esam ištrūkę, kaip paukštis iš medžiotojo pinklių. Pinklės sutrūko, ir mes išlaisvinti esame. 8 Mūsų pagalba yra Viešpats, dangaus ir žemės Kūrėjas! (Ps 121,2)

Psalmės autorius sako apie didelį pavojų, kuris grėsė Izraeliui. Žmonės (tautos) norėjo sunaikinti jį; praryti kaip plėšrūs žvėrys; kaip baisi srovė paskandinti ir nunešti. Tačiau Viešpats paskutinę akimirką išgelbėjo, kaip paukštį iš spąstų (tinklo). Ar autorius turėjo mintyje kokį ypatingą istorinį įvykį, ar jis rašė bendrai, nesakyta. Izraelio tautos, mūsų tautos, bažnyčios istorijoje ir kiekvieno žmogaus gyvenime yra buvę tokių įvykių. Viešpats yra gelbėtojas!

125 psalmė
VIEŠPATS SAVO TAUTOS APSAUGA! 1-5
1 Maldininkų kelionės giesmė.

Kurie pasitiki Viešpačiu, yra kaip kalnas Siono, kuris stovi tvirtas per amžius. 2 Kaip kalnai, apsupę Jeruzalę, saugo ją, taip Viešpats savo tautą globoja dabar ir per amžius. (Ps 36,7) 3 Neamžina blogųjų galybė, kad ir teisieji savo rankų netiestų vylingai blogybei. 4 Padėk, Viešpatie, savo doriesiems, pagelbėk tyraširdžiams. 5 O kreivais keliais kas nuklysta, tuos Viešpats nutrems su piktaisiais. Bus taika Izraeliui. (Gal 6,16)

Poetas matė kalnus, kurie ir audros metu tvirtai stovi, nesvyruoja. Jis tikino, kad Viešpats yra tvirtesnis už amžinuosius kalnus; Jis apgins ir išlaikys teisiuosius. Jei ilgai viešpatauja svetimi, kraštą valdo neteisūs niekšai, tikintiesiems yra sunku išsilaikyti nenusidėjus. Kas kenčia skriaudas, neteisybes iš valdovų pusės, tas netekęs kantrybės pats gali pradėti elgtis neteisingai. Autorius įspėja nedaryti to, nes toks žus drauge su neteisiaisiais.

126 psalmė
KAS AŠARODAMAS SĖJA —
DŽIŪGAUDAMAS PIAUNA 1-6
1 Maldininkų kelionės giesmė.

Kai Siono belaisvius vedė Viešpats namo, buvome džiaugsmo sapne. (Ps 14,7) 2 Netvėrė linksmumu mūsų lūpos, liežuvis džiaugsmingai skardeno. Pagonys kalbėjo: "Jiems Viešpats stebuklą didį padarė". 3 Tikrai Viešpats didingus darbus padarė — iš liūdesio džiaugsmą! 4 Pakreipk, Viešpatie, mūsų likimą, kaip Pietuose upelių tėkmę! 5 Kurie ašarodami sėja, tie sulauks džiaugsmo pjūčiai atėjus. (Mt 5,4) 6 Verkia žmogus į dirvą berdamas sėklą. Bet džiūgaudamas grįžta, derlingus nešdamas pėdus. (Iz 35,10)

Tai viena žinomiausių psalmių. Kalba yra puiki. Daug kas laiko šią psalmę tremtinių grįžimo psalme iš Babilonijos tremties. Tekste tas nėra pasakyta. Tekste bendrai kalbama apie išgelbėjimą arba išganymą, ne vieno žmogaus, bet grupės, tautos. Kai Dievas paveikia, duoda išgelbėjimą, žmonės tikrai netveria juoku, krykštauja, bučiuojasi . . . Tautų gyvenime yra sunykimo laikotarpių, kurie panašūs į autoriaus minimas dykumose išdžiūvusių upių vagas. Bet lietaus laikotarpiais jos pripildytos vandens virsta tikromis upėmis. Tada žmonės pripažįsta, kad tai Dievo darbas. Ne iš visų vargų ir ašarų seka palaima, bet tik iš paveikiančių į atgailą. Ugnis nešvarumus sudegina, o metalus švarina. Panašiai yra ir su vargais.

127 psalmė

PALAIMĄ IR SĖKMĘ VIEŠPATS TEIKIA 1-5

1 Maldininkų kelionės giesmė. Saliamono.

Jei Viešpats namų nestatys, veltui statytojai vargs. Jei Viešpats miesto nesaugos, sargai veltui budės. 2 Veltui keliatės prieš aušrą ir vargstate ligi vėlyvos nakties. Jūs sunkiai pelnotės duoną. Bet ką Viešpats pamėgo, tam ir miegant duoda. (Pat 10,12) 3 Štai, Viešpaties dovana yra vaikai, — jais Viešpats apmoka už vargą. (1 M 35,5); Ps 128,3-4) 4 Kaip strėlės karžygio rankoje, taip jaunų tėvų sūnūs. 5 Laimingas žmogus turįs jų pilną doklą! Jis nepralaimės susikirtęs vartuose su priešu.

Ši psalmė yra priskirta Saliamonui. Daug kas mano, kad taip yra dėl žodžio "mylimiesiems" antrame skirsnelyje. Žodis Saliamonas reiškia Viešpaties mylimasis.

Kai kam, skaitant šią psalmę, gali atrodyti, kad nereikia dirbti, nei budėti; viską Dievas duoda. Šventajame Rašte jau pradžioje, 1 M 2,16, Dievas paskyrė

žmogui darbą. Darbas yra žmogui palaima. Psalmės autorius pabrėžia, kad žmogus pasitikėtų Dievu, nes be Dievo žmogus yra niekas. Viešpats yra viso Kūrėjas, Jį reikia gerbti ir Jo palaimos melsti. Autorius mini, kaip Dievo palaimą žmogui, tris dalykus: namus, apsaugą, vaikus.

"Miesto vartai". Jei priešas užėmė miesto vartus, tai ir miestas buvo paimtas. Prie miesto vartų aikštėje vykdavo miesto valdybos pasitarimai ir teismas. Dori vaikai tėvams yra didelė palaima bei pagalba.

128 psalmė
PALAIMA ŠEIMOS ŽIDINYJE 1-6

1 Maldininkų kelionės giesmė.

Laimingas kiekvienas, kuris bijosi Viešpaties Dievo ir vaikščioja Jo keliais! 2 Tu savo rankų darbu maitinsies, būsi laimingas, tau gerai seksis. 3 Tavo žmona bus kaip vynmedis sode vaisingas, apie namų židinį suksis vaikai, kaip alyvų atžalos gajos — sėdės aplink stalą. (Ps 127,3) 4 Štai, koks laimingas žmogus, kuris Viešpaties bijo! 5 Telaimina Viešpats tave nuo Siono, kad per visą gyvenimą Jeruzalės laimę regėtum 6 ir matytum savo vaikus ir vaikaičius! Taika Izraeliui! (Ps 125,5)

Ši psalmė yra panaši į pirmą psalmę. Tikėjimas yra didelis pasitenkinimas; Dievas teikia jį saviesiems. Turtuolis ar vargšas, jei yra patenkintas savo darbu ir turimu turtu, yra laimingas. Tikėjimas taipgi įneša daug šilumos ir palaimos šeimos gyvenime; tarp vyro, žmonos ir vaikų. Visa tai ateina iš Viešpaties, iš Jo teikiamos malonės. Bet dalinai tai yra ir paties žmogaus pastangų vaisius. Dievas teikia palaimą tiems, kurie Jo klauso ir Jo įsakymus vykdo. Šeima yra tautos celė, tad ir tikintysis privalo rūpintis tauta; siekti pats ir melsti jai Dievo palaimos.

129 psalmė
PRISPAUSTŲJŲ VILTIS 1-8

1 Maldininkų kelionės giesmė.

"Jie alino mane nuo pat jaunystės", — taip tu Izraeli dejuoji; 2 nuo pat mano jaunystės priešai puolė mane, tačiau nenugalėjo. 3 Artojai ant mano nugaros arė, (Iz 50,6; 51,23) ilgas vagas per ją varė. 4 Bet teisingasis Viešpats bedievių pančius sutraukė. 5 Tesusigėsta ir pasitraukia visi, kurie Viešpaties sosto nekenčia. 6 Tebūnie jie kaip stogo žolė, kuri dar neužaugus suvysta; 7 neišeina iš jos net gera sauja piovėjui, nei mažiausio pėdo rišėjui. 8 Praeiviai, eidami pro šalį, nesako jiems: "Padėk, Dieve! Linkime jums palaimos Dievo". (Mt 2,4)

Senojo ir Naujojo Testamento tikintieji visada turėjo daug priešų. Kartais kentėjimai buvo labai skaudūs ir kruvini. Tačiau Viešpats gelbėjo ir išlaikė juos. Izraelis buvo varginamas nuo pat jaunystės — Egipto laikų iki dabarties. Betgi jis nėra sunaikintas iki mūsų dienų.

Arimas ant nugaros reiškia baisius persekiojimus. Žolė ant stogo reiškia greitą priešų sunaikinimą. Einantis pro dirbantį linkėdavo Viešpaties palaimos. Bet priešams, kurie sąmoningai atmeta Viešpaties įspėjimus ir žudo tikinčiuosius, nelinkima nieko gero.

130 psalmė
"ŠAUKIUOS IŠ VANDENŲ GELMĖS!" 1-8

1 Maldininkų kelionės giesmė.

Iš gilybės šaukiuos Tavęs, Viešpatie! (Ps 69,3) 2 Viešpatie, išgirsk mano balsą! Tegul Tavo ausys išgirsta mano maldaujantį balsą. 3 Viešpatie, jei Tu neatleisi kalčių, — kas, Dieve, išsilaikys?! (Ps 19,13; Iz 55,7; Rom 6,1-2) 4 Bet Tu atleidi visiems, kad pagarbiai vėl Tau tarnautų. 5 Tu esi mano viltis, Viešpatie, mano siela Tavo Žodžiu ištikimai tiki. 6 Mano siela laukia Vieš-

paties labiau, kaip ryto aušros panaktiniai. 7 Labiau kaip panaktiniai aušros — Viešpaties lauks Izraelis. Juk Viešpats yra maloningas, atlaidus ir gailestingas! 8 Jis Izraelį išgelbės iš visų nedorybių. (Mt 1,21)

Ši psalmė yra atgailos — atsivertimo psalmė. Panašios psalmės yra: 6, 32, 38, 51, 102, 143. Autorius šaukia pagalbos, lyg skęstantis vandens gelmėse. Tai gali būti: vienatvė, baimė, liga, priešai, skausmai, įvairiausios nelaimės. Didžiausia žmogaus nelaimė yra kaltės pajutimas, būti be Dievo malonės, atskirtam nuo Jo. Visų stebuklų didžiausias stebuklas yra gauti iš Dievo kaltės atleidimą. Tai nėra kokio žmogaus kaltės atleidimas, bet paties Dievo. Kai Viešpats nuodėmės kaltes atleidžia, Jis pakeičia žmogų, padaro jį nauju tvariniu. Autorius meldžia Dievą atleidimo sau ir savo tautai. Jis jaučia savo prapuolimą, kaip skęstantis, bet laukia Viešpaties atleidimo, kaip panaktinis (nakties sargas) aušros.

131 psalmė
NUSIŽEMINIMAS IR PASITIKĖJIMAS 1-3

1 Maldininkų kelionės giesmė. Dovydo.

Viešpatie, mano širdis neišpuikus, ir akys nesidairo išdidžiai. Tuščios didybės nenoriu vaikytis — to, kas viršytų išgales mano. 2 Priešingai, mano siela rami ir tyli, kaip pamaitintas kūdikis guli prie motinos savo; taip širdis rami mano krūtinėje! 3 Pasitikėk Dievu, Izraeli, dabar ir per amžius! (Ps 130,7)

Psalmėje 130 išreikštas neramumas, Dievo malonės troškimas, o 131 pasitenkinimas ir ramybė Dieve. Autorius nebetrokšta ir nebesiekia nei garbės, nei galios, nei turtų. Jam viskas yra Viešpats. Jis yra ramus, kaip motinos pamaitintas kūdikis. Senojo ir Naujojo

Testamento tikintieji turi tą dievišką ramybę, kurią duoda tik Viešpats, Jn 14,27.

132 psalmė
MALDA UŽ DOVYDO GIMINĘ 1-18

1 Maldininkų kelionės giesmė.

Viešpatie, Dovydą atsimink maloningai, visą jo vargą ir atsidavimą Tau. 2 Jis priesaiką Viešpačiui davė ir įžadą Jokūbo Galiūnui: (2 Sam 7,1-) 3 "Aš neįžengsiu savo pastogėn, lovon negulsiu ilsėtis, 4 akims miegoti neleisiu, vokams užsimerkti, 5 kol surasiu Viešpačiui vietą, buveinę gyvent Visagaliui!" (Apd 7,46) 6 Štai, mes išgirdome ją esant Efratoje, Jaaro laukuose. (1 Sam 7,1-) 7 Įeikime į Jo namus, kur Jis dabar apsistojęs, parpulkime prie Jo kojų papėdės! 8 Viešpatie, pakilk į savo poilsio vietą, Tu ir Tavo Sandaros skrynia. (4 M 10,35; 2 Ch 6,41-42) 9 Kunigai tegul kilniai pasipuošia, o maldingieji džiūgaudami šaukia! 10 Tu, Dieve, nenugręžk savo veido nuo Dovydo, Tavojo tarno ir pateptinio. 11 Dovydui Viešpats yra prisiekęs, neatšaukiamą priesaiką davęs: "Vieną iš tavų palikuonių pasodinsiu į tavąjį sostą! (Ps 89,4) 12 Jei sūnūs tavieji mano Sandarą vykdys ir įsakymų duotų tiksliai laikysis, tai ir palikuonys per amžius sėdės tavo soste". 13 Viešpats pasirinko savo buveine kalną Siono, panoro Jis čia gyventi. (Ps 68,17; 76,3) 14 "Šita yra mano atilsio vieta per amžius. Čia gyvensiu — Aš taip panorėjau! 15 Aš jiems laiminsiu derlių, beturčius maitinsiu. 16 Čia kunigus išganymo rūbu apvilksiu, pamaldieji džiaugtis galės. 127 Patvarkymu mano — ten galiūnas Dovydui gims; žibintą savo pateptajam paruošiu. (Lk 1,69; Ps 89,25) 18 Jo visus priešus sugėdinsiu, o ant jo galvos karūna spindės".

Dovydas norėjo surasti vietą šventovei ir ją pastatyti. Dievas neleido jam šventovės statyti, bet jo sūnui

Saliamonui. Dovydas atgabeno Sandaros skrynią, kurioje buvo dvi akmens plokštės ir jose įrašyta 10 įsakymų, į Jeruzalę. Kai filistėnai grąžino Sandaros skrynią iš nelaisvės, ji nebebuvo nugabenta į Silą, bet liko Kirjat-Arboje. Vėliau ši vietovė buvo pavadinta Hebronu. Iš ten Dovydas ją atgabeno į Jeruzalę. Čia minima Efrata nėra Betliejus Judėjoje, bet Efrata Benjamine. Jokūbo Galingasis yra Viešpaties Dievo pavadinimas. (1 M 49,24) Kojų suolelis yra Sandaros skrynia, prie kurios Viešpaties (Javės) garbė apsireikšdavo. 10 skirsnelis primena Saliamono maldą pastatytoje šventovėje. Viešpats parinko šventovei vietą Jeruzalėje, Siono kalne ir pažadėjo Dovydo sostą jo palikuonims su sąlyga, jei jie laikysis Dievo duotų nuostatų. Jie nesilaikė jų, tai jau pranašas Amosas 8,11 pranašavo dinastijos galą. 17 ir 18 skirsnelyje sakyta apie Dovydo ragą — galią ir spindinčią karūną ant jo galvos. Tas visa tinka Dovydo palikuoniui — Jėzui iš Nazareto. (Lk 1,31-; Mt 21,9; Kol 1,19; Jn 1,14; Apr 19,16; 1 Pt 2,5)

133 psalmė
BROLIŲ SANTAIKOS PALAIMA 1-3

1 Maldininkų giesmė. Dovydo.

Kaip gražu ir miela, kai broliai vienybėje gyvena! 2 Tai yra lyg brangiausias aliejus ant galvos, varvantis nuo Arono veido ir barzdos ant jo drabužių apikaklės puošnios. (2 M 29,7; 30,23-30) 3 Tai lyg krintanti rasa, kuri Hermoną ir kalną Siono gaivina! Tenai palaiminimą ir gyvybę amžiną juk Viešpats teikia!

Brolių ir giminių tarpe yra dažnai nesutikimų. Bet didelė palaima lydi kūniškus ir dvasiškus brolius, kurių tarpe yra susipratimas ir meilė. Barzdos ir aliejaus pavyzdys mums yra svetimas — nesuprantamas. Orientalams — izraelitams tai buvo labai suprantamas ir malonus. Jiems barzda buvo puošmena ir vyro garbė. Juo

daugiau brangaus aliejaus buvo pilama ant galvos, tuo buvo išreiškiamas didesnis pasitenkinimas, džiaugsmas. Vakaro rasa, karštą vasarą, labai atgaivina augalus.

134 psalmė
VAKARO GIESMĖ ŠVENTOVĖJE 1-3

1 Maldininkų kelionės giesmė.
Pašlovinkite visi Viešpatį, visi, kurie tarnai Viešpaties, kurie Dievo namuose naktimis budit. 2 Tieskit savo rankas į Jo šventovę ir teikite Viešpačiui pagarbią šlovę. 3 Tegul iš Siono šventųjų namų tave laimina Dievas — dangaus ir žemės Kūrėjas. (Ps 115,15)

Levitai saugodavo šventovę dieną ir naktį. Jie prižiūrėdavo ugnį aukure ir lempas šventovėje. Jie taipgi giedodavo giesmes. Ši psalmė yra paskutinė vadinamų maldininkų psalmių. Palaiminimas yra labai panašus į Arono palaiminimą. (4 M 6,24) Naujojo Testamento tikintiesiems Viešpats Jėzus įsakė budėti visą laiką.

135 psalmė
DIEVO DIDYBĖ, DIEVAIČIŲ MENKYSTĖ 1-21

1 Šlovinkite Viešpatį! Šlovinkite Viešpaties vardą! Viešpaties tarnai, 2 kurie stovite Jo namuose, šventųjų Dievo namų prieangiuose, šlovinkite Jį! 3 Šlovinkite Viešpatį, nes Jis maloningas! 4 Jokūbo žemę išsirinko Viešpats, Izraelį — sau nuosavybę. (2 M 19,5-6; 5 M 7,6) 5 Aš žinau: didis yra Viešpats! Mūsų Valdovas didesnis už visus dievaičius. (Ps 86,8) 6 Visa, kas patiko Viešpačiui, Jis padarė danguje, žemėje ir jūrų gelmėse. 7 Jis nuo žemės krašto atgena debesis, su žaibais papila lietų, paleidžia vėjus iš savo vėjinių. (Jer 10,13) 8 Smogė Egipte Jis žmonių ir gyvulių pirmagimius, (2 M 12,29) 9 siuntė ženklų ir stebuklų prieš faraoną ir jo tarnus. (Ps 78,43-52) 10 Eilę pagonių tautų ir jų galingų

valdovų Viešpats sunaikino: 11 Sihoną — amoritų karalių, Ogą — Basano karalių ir visas karalystes Kanaano. (4 M 21,21-35) 12 Atidavė jų gyventąją žemę Izraeliui, savo tarnui valdyti. (Joz 12,1-) 13 Viešpatie, Tavo vardas lieka per amžius. Viešpatie, Tave minės kartų kartos. (Ps 102,13) 14 Viešpats savo tautą globoja ir gailisi savo tarnų. (5 M 32,36,43; Ps 115,4-11) 15 Pagonių stabai iš sidabro ir aukso, rankomis žmogaus padaryti. 16 Jie turi burną, bet neprabyla; turi akis, bet nemato. 17 Jie turi ausis, tačiau nieko negirdi; jų burna nealsuoja. 18 Į juos panašūs tampa, kas garbina juos, ir visi, kurie jais pasitiki. 19 Izraelio namai, Viešpatį šlovinkit! Visa padermė Arono, Viešpatį šlovinkit! (Ps 118,2-4) 20 Šlovinkite Viešpatį ir jūs, Levio giminės palikuonys. Visi, kurie Viešpaties bijote, teikite Viešpačiui garbę. 21 Tebūnie garbė Jeruzalėj — šventajame Siono kalne gyvenančiam Dievui! Garbė Viešpačiui!

Šios penkios psalmės 135-139 vadinamos padėkos psalmėmis. Naktis praėjo, diena išaušo, maldininkai rinkosi prie šventovės. Jie kviečiami garbinti Viešpatį ir Jam dėkoti. Jis yra gyvas ir galingas Dievas. Poetas primena, kad Jis sutvėrė debesis, žaibus, vėjus, žemę, jūrą ir jos gelmes. Jis nuostabiai vedė Izraelį ir davė jam paveldėti pagonių kraštus. Pagonių dievaičiai dažnai yra menininkų pagaminami iš brangių metalų; aukso ir sidabro. Bet jie yra negyvi, nieko negali padėti jų garbintojams. Juos garbina neišmanėliai! Visos Izraelio padermės ir įvairias pareigas einą žmonės tešlovina Viešpatį!

136 psalmė
VIEŠPATIES MALONĖ IR STEBUKLAI 1-26

1 Dėkokite Viešpačiui, nes Jis geras, Jis maloningas per amžius! (Ps 106,1) 2 Dėkokite Viešpačiui Dievui, nes Jis maloningas per amžius! 3 Dėkokite viešpa-

čių Viešpačiui, nes Jis maloningas per amžius! 4 Jis vienas didžiai stebuklingas, Jis maloningas per amžius! 5 Jis išmintingai dangų sukūrė, Jis maloningas per amžius! 6 Kuris viršum vandenų patiesė žemę — Jis maloningas per amžius! 7 Kuris danguje žiburius šviesius sukūrė — Jis maloningas per amžius! (1 M 1,14-18) 8 Saulę sukūrė, kad viešpatautų dienai — Jis maloningas per amžius! 9 Mėnulį ir žvaigždes, kad viešpatautų nakčiai — Jis maloningas per amžius! 10 Kuris pirmagimius Egipte išklojo — Jis maloningas per amžius! (Ps 78,51; 135,8-12) 11 Ir išvedė iš ten Izraelį — Jis maloningas per amžius! 12 Ištiesia galingą ir tvirtą dešinę savo — Jis maloningas per amžius! 13 Kuris perskyrė Raudonąją jūrą — Jis maloningas per amžius! 14 Ir pervedė per ją Izraelį — Jis maloningas per amžius! 15 Faraoną ir kariuomenę jo Raudonojoje jūroje pražudė — Jis maloningas per amžius! 16 Kuris savo tautą per dykumą vedė — Jis maloningas per amžius! 17 Kuris stiprius valdovus nugalėjo — Jis maloningas per amžius! 18 Ir galingus valdovus sunaikino — Jis maloningas per amžius! 19 Sihoną, amoritų karalių — Jis maloningas per amžius! 20 Ir Ogą, Basano karalių — Jis maloningas per amžius! 21 Ir jų šalį Izraeliui paveldėti davė — Jis maloningas per amžius! 22 Savajam tarnui Izraeliui valdyti leido — Jis maloningas per amžius! 23 Kuris atsimena mus, nelaimių prispaustus — Jis maloningas per amžius! 24 Iš priešų mus išvaduoja — Jis maloningas per amžius! 25 Kuris maitina visa, kas gyva — Jis maloningas per amžius! (Ps 145,15) 26 Dėkokite dangaus Dievui — Jis maloningas per amžius!

Šios psalmės kiekvieno skirsnelio antroji dalis, "Jis maloningas per amžius", krinta į akis. Ši psalmė buvo giedama pamaldose kaip liturgija. Choras giedodavo pirmą dalį, o pamaldų dalyviai atsakydavo antrąja dalimi. Psalmės pradžioje kalbama apie Viešpaties tvė-

rimo darbus, o toliau apie išrinktosios tautos istoriją. Viešpaties atskiri darbai — stebuklai paminėti tik trumpu sakiniu. Psalmė yra skirta Viešpaties šlovinimui.

137 psalmė

ILGESYS PRIE BABILONIJOS UPIŲ 1-9

1 Prie Babilonijos upių sėdėdami verkėme, atsimindami šventąjį kalną. 2 Ten ant gluosnių šakų nutilusios kanklės pakabintos. 3 Mūsų trėmėjai mums liepė giesmes giedoti; engėjai ragino džiūgauti: "Pagiedokite Siono giesmių!" 4 Kaip giedosime Viešpaties giesmę šalyje svetimoje? 5 Jeigu, Jeruzale, tave aš užmirščiau, mano dešinė tenuvysta! (Per 51,50) 6 Tepridžiūsta prie gomurio mano liežuvis, jei tavęs neatsiminčiau, jeigu tu man brangesnė nebūtum už visus džiaugsmus, Jeruzale mano! 7 Viešpatie, atsimink Jeruzalės baisiąją dieną, nubausk žmones Edomo. Jie tada šaukė: "Iš pamatų ją griauti, ardyti!" (Ps 79,12; Oz 10-15) 8 O Babilone, tu siaubingas griovike, palaimintas bus, kas tau už mus padarytą skriaudą pilnai atmokės! 9 Palaimintas, kas pagriebęs kūdikius tavo į kietą uolą sudaužys! (Iz 13,16)

Tai tremtinio išreikštos mintys. Žmonės buvo ištremti, tėvynė visai sunaikinta. Tremtiniai prie Eufrato, Tigro ir kitų upių gyveno nusiminę. Karklai, žilvičiai savo palinkusiomis šakomis priminė liūdesį — gedulą. Priešai norėjo, kad tremtiniai linksmai jiems giedotų. Tremtiniai linkėjo geriau netekti rankų ir liežuvių negu priešams giedoti brangias giesmes ir taip išniekinti tėvynę (sostinę) bei Viešpatį Dievą. Mes galime suprasti izraelitų liūdesį dėl tėvynės, bet ne tikinčiųjų jausmus. Mes galime visur garbinti Dievą. Izraelitams buvo tikrojo garbinimo vieta tik Jeruzalėje.

Krikščionis neturėtų linkėti ir melsti Dievą keršto savo priešams. Bet ir mūsų laikais, 20 amžiuje, žmonės

bendrai yra kerštingi ir žiaurūs, jie gali vienas kitą kankinti ir kūdikius į akmenis daužyti.

138 psalmė
PADĖKA UŽ SUTEIKTĄ PAGALBĄ 1-8

1 Dovydo.

Visa širdimi Tau dėkoju, Dieve! Akivaizdoje angelų Tau giesmę giedosiu. 2 Parpuolęs prie Tavo šventovės, šventam Tavo vardui dėkosiu už Tavo malonę, ištikimybę, nes ką pažadėjai, visa ištesėjai garbingai. (Ps 26,8) 3 Dieną, kurią šaukiausi — išklausei, stiprybės teikei mano sielai. 4 Tau, Dieve, dėkos visi žemės valdovai, išgirdę, ką Tavo burna pažadėjo. (Iz 2,3) 5 Jie šlovins Viešpaties darbus: tikrai begalinė yra Dievo didybė. 6 Kilnus yra Viešpats. Iš aukštybių Jis žvelgia su meile į pamintuosius, o išpuikėlius pažįsta iš tolo. (Ps 113,5-6) 7 Jei sielvarto slegiamas vaikštau, laikai mano gyvybę, o priešai ant manęs niršta. Prieš juos Tu pakeli ranką, Tavo dešinė mane gelbsti. 8 Apgins mane Viešpats. Viešpatie, Tu maloningas per amžius! Neapleisk, kas Tavo rankų sukurta. (Fil 1,6)

Psalmės autorius dėkoja Viešpačiui ne taip sau, bet iš visos širdies. Kristi veidu ant žemės prieš šventovę nereikia suprasti, kad tai turėjo būti šventoriuje. Tas galėjo būti toli nuo jos. Viešpats išklausė maldą, suteikė galios dėkoti ir pasitikėti Juo. Ką Viešpats pažada, tą ir įvykdo, nors kartais kitaip, kitokiu būdu, negu mes norime. Autorius išreiškia viltį, kad, kai žmogus, karalius, kas jis bebūtų, yra paveiktas Dievo Žodžio, garbins Jį. Didysis Dievas turi laiko kiekvienam, ir mažiausiam žmogui. Priešai dar siaučia, tačiau autorius žino, — Viešpats gelbės. Autorius meldžia Dievą, atsiminti jo, Jo tvarinio.

139 psalmė

DIEVAS YRA VISUR IR VISA ŽINO 1-24

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė.

Viešpatie, Tu ištyrei ir pažįsti mane. (Ps 7,10) 2 Tu žinai, kada keliuos ar sėdžiu. Žinai, ką galvoju. (Jer 17,10) 3 Matai kada vaikštau ir kada ilsiuosi. 4 Dar mano liežuvis nepratarė žodžio, Tu, Viešpatie, jau viską žinai. 5 Apglėbęs laikai mane saugiai, (iš priekio ir nugaros pusės, laikai ant manęs savo ranką.) 6 Ne man tą stebuklą suprasti, kaip Tu viską pažįsti, ne man pasiekti Tavo aukštybės. 7 Kur nuo dvasios Tavosios aš pasislėpsiu, kur nuo Tavo veido pabėgsiu? 8 Jei užkopčiau į dangų, ir Tu ten būsi. Jei nusileisčiau mirties karalijon — Tavęs visvien neišvengsiu. (Am 9,2) 9 Jei, aušros sparnus pasiėmęs, nusileisčiau kur baigiasi jūros, (Jon 1,8) 10 ir ten Tavo ranka vestų mane ir nutvertų Tava dešinė. 11 Jei sakyčiau: "Tamsa teapdengia mane, ir šviesa aplinkui mane naktimi tepavirsta," 12 ir tamsa Tau nėra tamsi, Tau net naktį šviesu, kaip ir dieną. (Jok, 1,17) 13 Tu mano širdį sukūrei, sunarstei mane motinoje. 14 Dėkoju Tau, kad taip nuostabiai esu sukurtas. Kaip nuostabūs yra Tavo darbai! Tu manąją sielą pažįsti gerai. 15 Nė vienas kaulelis nebuvo Tau slaptas, kai tamsoje mane tvėrei, kai slaptingai brendau žemės gelmėse. (Pam 11,5) 16 Tavo akys jau visą mano ateitį matė, ir knygoje Tavo buvo viskas surašyta: dienos, kurias kūrei, kai dar nė vienos jų nebuvo. (Job 14,5) 17 Nesuvokiami, Dieve, man Tavo sprendimai! Nesuskaitoma jų gausybė! (Iz 55,9) 18 Jei mėginčiau skaičiuoti, — jų būtų daugiau, nei smiltelių, jei užbaigčiau — reikėtų pradėti skaičiuoti iš naujo. (Ps 40,6; 63,7) 19 Dieve, o kad Tu panorėtum sunaikinti bedievį, ir kraugeriai atsitrauktų nuo manęs! 20 Jie suktai apie Tave kalba, Tavo vardą piktam jie naudoja. 21 Argi nebjaurūs man, Viešpatie, kas Tavęs nekenčia, argi ne šlykštūs, kas prieš Tave eina? 22 Aš tokių visiškai nekenčiu, nes jie

yra mano priešais tapę. 23 Ištirk mane, Dieve, peržiūrėk širdį, peržvelk kiaurai visus mano norus. 24 Ištirk, kad pražūtim nesibaigtų mano kelionė — lydėk mane keliu tikruoju! (Ps 27,11)

Psalmės autorius nėra išminčius — filosofas, bet tikįs Dievą meldėjas. Dievas viską žino. Žmogui Jį pilnai suprasti neįmanoma. Nuo Jo ką nors paslėpti ar pačiam pasislėpti nėra jokios galimybės. Viską, ką darome, yra iš anksto Dievo paskirta — patvarkyta. Dievui nėra nieko paslėpto, ir tamsa Jam yra šviesa. Visų tvarinių, o ypač žmogaus, atsiradimas, — tvėrimas yra nuostabus. Mokslininkai tyrinėdami gamtą vis daugiau pastebi nuostabių Dievo nuostatų. Autorius gerai supranta savo paties menkumą. Autorius pastebi niekšų išdidumą. Jis norėtų, kad tokių iš viso nebūtų, kad Dievas juos pašalintų — sunaikintų. Autorius supranta, kad ir geriausias gali klysti. Jis meldžia Dievą, jį laikyti ir vesti tikru keliu. Ar tai nėra giliausias išpažinimas tiesos ir troškimas joje likti?

140 psalmė
DIEVE,
GELBĖK NUO KLASTINGŲ PRIEŠŲ! 1-14

1 Choro vadovui. Dovydo psalmė.

2 Viešpatie, nuo piktų žmonių mane išgelbėk, nuo smurtininkų apsaugok! 3 Nuo tų, kurie planuoja pikta širdyje, kas dieną vaidus kelia. 4 Jų liežuvis yra aštresnis už angies; gyvatės nuodai yra už jų lūpų. (Sela) (Rom 3,13) 5 Viešpatie, saugok mane nuo nedorėlių rankų, nuo piktų engėjų apgink! Nuo tų kurie stengias pakišti man koją. 6 Pasipūtėliai pinkles man spendžia, tiesia žabangas, kilpas stato pakelėse. 7 Aš Dievui kartoju: "Tu esi mano Viešpats, todėl išklausyk mano maldavimą". (Ps 22,11) 8 Viešpatie Dieve, galingoji mano pagalba, Tu pridengi kovoje mano galvą. 9 Dieve, ne-

leisk blogam žmogui laimėti, jų piktų kėslų netenkink! 10 Jie kelia galvas, aplinkui apstoję. Lai jų piktybė juos pačius užgriūva! (Ps 7,17) 11 Tegul jiems ant galvų žarijomis lyja! Sužerk juos į duobę, kad nebeatsikeltų. 12 Tenebus lemta krašte šmeižėjams klestėti ir piktadarius tespaudžia didžiulės nelaimės. 13 Žinau, kad Viešpats gins bylą varguolio ir gina teises skraudžiamo beturčio. 14 Tikrai, teisieji dėkos Tavo vardui ir gyvens amžiais akivaizdoje Tavo.

Gyvenime dažnai tikintieji, dėl tikėjimo, yra niekinami ir persekiojami. Tad daugeliu atvejų psalmėse išreikšta. 64 psalmė yra panaši į šią. Pirmoje psalmės dalyje autorius meldžia Dievą apsaugos nuo priešų. Priešai naudoja apgaulę ir skleidžia paskalas. Taip daro niekšai ir mūsų laikais. Poetas antroje psalmės dalyje linki priešams tokios Dievo bausmės, kokios jie siekia jam.

141 psalmė

VIEŠPATIE, APSAUGOK NUO PIKTO! 1-10

1 Dovydo psalmė.

Viešpatie, šaukiuos į Tave, pas mane skubėk! Išklausyk mano balsą, kai Tavęs šaukiuos. 2 Malda manoji kaip smilkalo dūmai į Tave tekyla, o pakeltos rankos — kaip vakaro auka. (2 M 30,7; 29,39) 3 Viešpatie Dieve, prie mano burnos pastatyk sargybą ir apsaugą budrią prie mano liežuvio. (Ps 39,2) 4 Neleisk mano širdžiai nukrypti į piktą ir nedorėlių darbus pamilti. Aš su piktadariais lėbauti prie stalo nesėsiu. (Ps 119,36) 5 Lai mane draugiškai plaka teisusis ir tegul bara jis, tačiau bedievio aliejus mano galvos teneliečia! Kantriai aš meldžiausi, regėdamas pikta, nes malda — papuošalas mano. (3 M 19,17; Pat 27,5-6) 6 Kai teisėjų jie bus pasmerkti, jie supras Viešpaties Žodžio teisumą. 7 Kaip artojo išrausta ir išarta žemė, taip mirties prieangy bus

išbarsytti jų kaulai. 8 Viešpatie Dieve, į Tave žvelgia mano akys, pas Tave bėgu, — neleisk mano sielai pražūti. 9 Saugok mane nuo man pastatytų žabangų, nuo nedorėlių kilpos. 10 Į savo kilpas piktadariai patys tepakliūva, o man leisk pro šalį praeiti. (Ps 7,16)

Šios psalmės 6 ir 7 skirsnelio tekstas labai apgadintas, jo vertimas yra tik spėliojimas.

Psalmės autorius yra meldėjas. Jis yra priešų apstotas, jam reikia skubios pagalbos, kurios jis meldžia Viešpatį. Autorius gyvena tarp blogų žmonių, bet ir jis pats jaučia savyje blogį. Jis meldžia Dievą saugoti jį nuo blogo, ypač kalboje, netinkamai nekalbėti. Autorius mielai laukia įspėjimų ir pamokymų iš tikinčiųjų. Bet jis nenori mokytis iš blogų žmonių; nenori priimti jų blogų papročių. Kurie nenori atsitraukti nuo blogo, siekia jam ir kitiems tikintiesiems blogo; autorius meldžia Dievą juos sunaikinti. Jie patys tepatenka į jų spendžiamas pinkles kitiems, o jis (autorius) tebūnie apsaugotas nuo jų.

142 psalmė
PRIESPAUDOJE ILGESYS DIEVO 1-9

1 Dovydo pamokomasis kūrinys. Kai jis buvo oloje. (1 Sam 24,4) Malda.

2 Garsiai šaukiuosi Viešpaties, garsiu balsu maldauju Dievą. 3 Savo vargus Jam pasakoju, sielvartus savo dejuoju. 4 Kai nerami blaškosi mano dvasia, Tu žinai mano kelią. Mano dabarties kelyje slaptai jie padėjo pinkles. (Ps 138,7) 5 Apsidairęs aplinkui matau, jog nėra nė vieno, kas man norėtų padėti. Neturiu prie ko glaustis; niekam nerūpi mano gyvybė. 6 Dieve, šaukiuos į Tave ir kartoju: "Tu esi prieglauda mano, Tu mano dalia gyvųjų šalyje". (Ps 27,13) 7 Išgirsk mano raudantį skundą, nes esu didžiai suvargęs. 8 Išgelbėk mane nuo persekiotojų, nes jie stipresni už mane. (Ps

7,2) 9 Iš kalėjimo mane išvaduok ir aš Tau širdingai dėkosiu. Tada susiburs aplink mane teisingieji, kai padarysi man gera.

Prie Dovydo rinkosi jam patikimi žmonės ir lydėjo jį. Dovydui buvo tokių dienų, kai jis visai vienas buvo. Psalmėje rašyta, — Dovydas garsiai meldėsi. Kartais "garsiai" galima melstis tik mintimis. Dovydas buvo vienišas, geriausi draugai negalėjo lankyti jo. Jis neturėjo pilietinių teisių. Jis galėjo pasitikėti tik Viešpačiu. Daug kam tenka pergyventi tokių dienų. Tikinčiam tada tikrai yra Viešpats apsauga ir gelbėtojas. Netekus visko; turtų ir draugų, gera turėti Dievą draugu!

143 psalmė
VIEŠPATIE, IŠGELBĖK IR VESK! 1-12

1 Dovydo psalmė.

Viešpatie, išgirsk mano maldą, išklausyk mano nuoširdžią raudą, — Tu teisusis ir ištikimasis — man atsiliepk. 2 Netrauk į teismą savo tarno, nes Tau niekas išsiteisinti negali. (Ps 130,3; Job 9,2) 3 Persekioja mane nuožmus priešas, parblokštą mindo, kaip negyvėlį tamsybėje laiko. 4 Mano dvasia silpsta, stingsta širdis man krūtinėje. 5 Apie praeitąsias dienas vis svajoju, menu Tavuosius darbus. Prisimenu Tavųjų rankų darbus. (Ps 77,6) 6 Tiesiu rankas į Tave, Dieve, mano siela Tavęs ištroškus, tartum išdžiūvusi žemė vandens. (Ps 42,2-3; 63,2) 7 Skubiai išklausyk mane, Viešpatie, nes silpsta mano dvasia. Neslėpk nuo manęs savo veido, kad nepakliūčiau tarp žengiančiųjų į kapą. (Ps 28,1) 8 Su auštančiu rytu pasiųsk man malonę, — Tavyje mano viltys sudėtos. Parodyk man kelią, kuriuo eiti: į Tave kils mano siela. 9 Išvaduok mane, Viešpatie, iš mano priešų, nes tik Tavyje mano viltis. 10 Mokyk mane vykdyti Tavo valią, nes tik Tavyje matau aš dieviškąją galią. Tavo geroji dvasia tegul lygiausiuoju keliu

mane veda. (Ps 25,5) 11 Dėl savo vardo dieviškos garbės, mano gyvybę išlaikyk. Tavo teisumas, Viešpatie, iš visų bėdų, tikiu, mane išves. (Ps 23,3; 119,25) 12 Savo malone nutildyk mano priešus, sunaikink sielos prispaudėjus, nes Tavo tarnas aš esu. (Ps 109,20; 116,16)

Dovydas maldoje mini priešus, jie yra galingi ir baisūs. Jis nesako kas jie yra ir nemeldžia jų sunaikinimo, o tik išgelbėjimo. Kai kas mano, ši psalmė buvo parašyta, kai jis bėgo nuo savo sūnaus Absalomo.

Ši psalmė skaitoma paskutinė iš septynių atgailos — atsivertimo psalmių. Dovydas meldžia Dievą atleidimo. Jis jaučia savo kaltę. Nėra nė vieno teisaus. Dovydas nesiteisina prieš Dievą, o prašo pasigailėjimo. Jis prisimena Izraelio istoriją ir pats savo laimingo gyvenimo dienas bei išgelbėjimą iš daugybės nelaimių bei vargų. Tuo kyla ilgesys į Viešpatį, iš naujo patirti Jo malonę, būti atgaivintam lyg sausoje žemėje džiūstantiems augalams. Autorius prašė Viešpatį mokyti jį tiesos, pildyti Šventąja Dvasia, vykdyti Dievo valią, būti Jo tikru tarnu.

144 psalmė
DIEVAS YRA SAVO TAUTOS APSAUGA 1-15

1 Dovydo. Šlovė Viešpačiui, mano tvirtovei!

Jis miklina mano ranką kautynėms, kumštį — grumtynėms. (Ps 18,35) 2 Jis yra mano pilis, tvirtovė, priedanga ir gelbėtojas mano. Jis man prieglauda, skydas, — leido tautą man valdyti. (Ps 18,3) 3 Viešpatie, kas yra žmogus, kad jis Tau rūpi, ir žmogaus sūnus, kurį vis mini Tavosios lūpos! (Ps 8,5) 4 Žmogus panašus į dvelksmą vėjo; jo trumpos dienos — blankus šešėlis. (Job 14,2) 5 Viešpatie, palenk dangų ir žemėn nuženk. Paliesk kalnus, ir ims veržtis dūmai. (Ps 18,10; 104,32) 6 Svaidyk į žemę piktus ugnies žaibus, jais

priešus sklaidyk, laidyk aštrias strėles — tegul jie pakrinka. 7 Ištiesk ranką iš dangaus aukštybės, trauk ir gelbėk mane iš siaubingo tvano, iš prispaudėjų sunkiosios nedalios. 8 Jų burna kalba išgalvotą melą, jie priesaikai kreivai dešiniąją kelia. 9 Dieve, aš naują giesmę Tau giedosiu, dešimčiastyge arfa jai pritarsiu. (Ps 33,2-3) 10 Tu duodi pergalę laimėti valdovams, išgelbėjai ir Dovydą — savo tarną tikrą — nuo žiauraus kalavijo. 11 Ištrauk ir mane iš priespaudos tironų, Jų burna kalba melą, jie dešinę kreivai priesaikai kelia. 12 Lai mūsų sūnūs savo jaunsytėje auga kaip vešlūs žolynai, o mūsų dukterys — dailios tartum kertinės, išdrožinėtos rūmų kolonos. 13 Mūsų klėtys tebūnie pilnos prikrautos visokių gėrybių. Kaimenės mūsų avių tegul tūkstančiais veda, pilnos ganyklos tegul prisipildo. 14 Tebūnie vaisingi mūsų galvijai, tegimsta sveiki ir teauga. Mūsų gatvėse tenesigirdi dejonių ir skurdo nebūna. 15 Laiminga tauta, kuri taip gyvena; laiminga tauta, kurios valdovas yra Viešpats Dievas! (5 M 33,29)

Tai karaliaus malda. Daug kas mano, kad šią psalmę Dovydo kariai giedodavo eidami į mūšį. Autorius išreiškia psalmėje Viešpaties galią, meldžia Jį padėjimo. Dovydo tėvai ir broliai laikė jį piemeniu. Tokiu ir pats Dovydas laikė save. Viešpats pašaukė jį, išmokė karo meno, padarė karaliumi, leido nugalėti priešus. Dovydas žinojo, kad Viešpats padėjo jam ir toliau gali padėti. Priešais ir nugalėtais, negalima pasitikėti. Jie nesilaiko susitarimų, prisiekia kreivai. Karaliaus tikslas yra ne karai, bet taika ir tautos gerbūvis. To Dovydas meldžia Viešpatį. Šioje psalmėje yra minčių apie Mesiją. Nauja giesmė gali būti Naujojo Testamento giesmė. Tikrą taiką ir pilną palaimą suteiks Mesijas. Valdovų sutartys ir gerbūvio laikotarpiai yra labai laikini, nepastovūs.

145 psalmė
DIEVO DIDYBĖ IR GERUMAS 1-21
1 Dovydo liaupsės giesmė.

Dieve, mano Valdove, aš Tavo vardą šlovinsiu per amžius. 2 Kasdien garbinsiu Tave ir Tavo vardą per amžius. 3 Didis yra Viešpats, vertas garbės — Jo didybė neištiriama. 4 Tavo nuostabius darbus ir galybę teskelbia kartų kartoms. 5 Tavo didybė nuostabi, — sklinda garsas stebuklų. 6 Apie Tavo veiksmų nuostabią galią jie šneka, jų didingumą garsina. 7 Jie atsimena didelę Tavo malonę, juos džiugina Tavo teisumas. 8 Viešpats malonus, gailestingas, kantrus, rūstauti neskuba; (2 M 34,6) 9 yra geras ir gailestingas visiems savo kūriniams. (Rom 11,32) 10 Viešpatie, Tavo visi kūriniai Tau tedėkoja ir Tavo pamaldieji tešlovina Tave! 11 Teskelbia jie Tavo karalystės kilnumą, tegarsina Tavo galybę, 12 kad žmonės suprastų Tavo didybę ir Tavo karalystės kilnią skaistybę. 13 Tavo karalystė amžina ir begalinė, o Tavo valdžia lieka per amžius. Visi Viešpaties Žodžiai tikri, Jo veiksmai — malonūs ir šventi. 14 Klumpantį Viešpats prilaiko, o parpuolusiam ir prispaustajam — padeda keltis. (Ps 146,8; Lk 1,52) 15 Į Tave krypsta akys kiekvieno, savo metu visiems duodi peno, (104,27-28; 136,25) 16 atveri savo dosnią ranką, sočiai maitini visa, kas gyva. 17 Teisus yra Viešpats savo keliuose ir malonus savo darbuose. (5 M 32,4) 18 Arti yra Viešpats visiems, kurie Jo šaukiasi, visiems, kurie Jo šaukiasi nuoširdžiai. 19 Dievas įvykdo norus Jo bijančių, jų šauksmą išgirsta ir išgelbsti juos. (Pat 10,24) 20 Viešpats visus Jį mylinčius saugo, bet bedievius sunaikina. 21 Tešlovina mano burna Viešpatį! Visa, kas gyva, tegarbina šventą Jo vardą dabar ir per amžius!

Šios psalmės kalba (hebrajų) yra puiki ir išviršiniai labai gražiai suredaguota. Kiekvienas skirsnelis pradė-

tas alfabeto raidžių eilės tvarka. 13 skirsnelio antroji dalis hebrajų kalboje nėra išlikus. Bet graikų vertime, septuagintoje, šis skirsnelis yra pilnas. Tad ir mūsų kalboje jis yra išverstas iš graikų kalbos.

Psalmyno paskutinės 6 psalmės yra Viešpaties garbinimo, šlovinimo psalmės. Jose nebekalbama apie žmogaus niekingumą, nuodėmingumą, nebemeldžiama atleidimo, nebesiskundžiama vargais, bet šlovinamas Viešpats, giedama apie Jo didybę, gerumą, dėkojama Jam. Psalmynas užbaigiamas pasitikėjimu Dievu. Pagaliau blogybė bus pašalinta, — viešpataus gėris.

Šioje psalmėje iškeliama Dievo didybė, primenami Jo didingi veiksmai, dėkojama Jam. Daugelis mano, šią psalmę mėgęs Dovydas, ją giedoję kariai po pergalių. Psalmė yra visų izraelitų, ji tinka ir mums krikščionims. Ji bus giedama ir amžinybėje — šlovinamas Viešpats.

146 psalmė

PASITIKĖK VIEŠPAČIU, O NE ŽMONĖMIS! 1-10

1 Garbė Viešpačiui! Šlovink Viešpatį mano siela! 2 Šlovinsiu Viešpatį, kol gyvas būsiu; Jam vis giedosiu, kol gyvensiu. 3 Nepasitikėkite galiūnais — juk jie tik žmonės ir nieko išgelbėti negali! (Ps 118,8-9; Jer 17,5) 4 Kai dvasia jų iškeliauja, jie sugrįžta į žemę; tą pačią dieną jų sumanymai žūva. (1 M 3,19; Pam; 12,7) 5 Laimingas, kurį Jokūbo Dievas globoja, kuris viltį sudėjo į Viešpatį Dievą. 6 Jis sukūrė dangų, žemę, jūrą ir visa, kas yra juose savo Žodžiu. Jis amžiais laikos teisybės. 7 Jis gina teises prispaustųjų, alkaniems parūpina duonos. Kalinius iš pančių Viešpats vaduoja. 8 Akliesiems šviesą Viešpats grąžina. Klumpantiems padeda vėl atsikelti; Viešpats myli teisiuosius. (Ps 145,14) 9 Svetimšalio žingsnius Viešpats saugo, našlaitį, našlę globoja, o nedoriesiems užkerta kelią. (2 M 22,20-21; Ps 10,14; 68,6) 10 Viešpats karaliauja per

amžius Sione, kartų kartoms viešpatauja! Šlovinkite Viešpatį! (Ps 93,1)

Ši ir sekančios psalmės, hebrajų kalba, pradedamos ir baigiamos "aleliuja" — girkite Viešpatį arba garbė Viešpačiui. Daugelis Šventojo Rašto vertėjų palieka šį žodį neverte — aleliuja. Poetas šia psalme kalba labai asmeniškai. Jis nekviečia kitų girti Viešpatį, bet pats giria Jį. "Mano siela girk Viešpatį!" Jei psalmę parašė Dovydas, pats būdamas karalius, jis gerai žinojo, kad karalius negali visų savo norų įvykdyti, juo mažiau visiems padėti. Valdovai yra tik žmonės — jie miršta ir virsta dulkėmis. Tad pasitikėkite Viešpačiu Dievu. Jis gali padėti visiems. Jis neužmiršta prispaustųjų, vargšų našlių ir našlaičių, net svetimtaučių. Jis yra amžinai gyvenąs Dievas. Šlovinkite Jį! — Aleliuja!

147 psalmė
VIEŠPATS PADEDA SAVO TAUTAI 1-20

1 Garbė Viešpačiui! Gražu giedoti mūsų Dievui labai malonu šlovinti Jį! (Ps 92,2) 2 Viešpats atstato Jeruzalės miestą; Izraelio vaikus iš tremties grąžina. 3 Jis gydo sužeistas širdis, žaizdas sužeistųjų tvarsto. (Iz 61,1) 4 Jis žvaigždes suskaičiuoja, jas visas vardais vadina. (Iz 40,26) 5 Didis ir galingas yra Viešpats; Jo išmintis begalinė. 6 Nuolankiuosius pakelia Viešpats, o bedievius prispaudžia prie žemės. (Lk 1,52) 7 Padėkos giesmes Dievui giedokit, skambinkite mūsų Viešpačiui kanklėmis! 8 Jis debesimis apvelka dangų, žemei paruošia lietų, želdina ir kalnuose žolę. 9 Jis teikia gyvuliams maistą; besočius varniukus peni. (Job 38,41) 10 Ne ristas žirgas Jį žavi, ne raumeningas stipruolis, 11 Viešpačiui mielas, — kas Jo bijo, kas Jo gerumu pasitiki. 12 Šlovink, Jeruzale, Viešpatį! Savo Dievą garbink, Sione! 13 Jis tavo vartams skląsčius padarė, tavo vaikams duoda palaimą. 14 Tavo krašto riboms teikia ra-

mybę, kviečių derliumi sotina tavąjį kūną. (Ps 8,17) 15 Jis siunčia įsakymą žemei, sparčiai Jo Žodis atskrieja. 16 Jis žemę sniegu kaip vilną nukloja, šerkšną it pelenus barsto. (Ps 148,8; Job 38,22-30) 17 Ledus kaip duonos trupinius beria, sustingsta vanduo nuo Jo šalčio. 18 Jam Žodį pasiuntus, bematant ledas sutirpsta; kai vėjus paleidžia, platieji vandenys plūsta. 19 Jokūbo vaikams savo Žodį paskelbė, Izraeliui įstatymus ir priesakus davė. 20 Kitoms tautoms Jis to nepadarė, nė vienai iš jų neapreiškė savo sprendimų. Garbė Viešpačiui! (5 M 4,7; Apd 14,16; Rom 3,3)

Poetas giria apsireiškusį Viešpatį tremtyje. Izraelitai, gyvendami savo krašte, visą laiką garbino stabus. Pranašai pakartotinai įspėjo tautą negarbinti Baalo, Astartės ir kitų dievaičių. Tik tremtyje izraelitai galutinai liovėsi garbinę stabus. Tauta buvo ištremta į svetimą, tolimą šalį. Viešpats paveikė svetimus valdovus (Kirą, Darijų). Jie leido izraelitams grįžti į savo kraštą, atstatyti Jeruzalę, jie net jos atstatymą finansavo. Ar ne taip yra ir mūsų laikais! Galingiausios pasaulio valstybės jiems padeda. Sovietų Sąjunga leidžia žydams masiniai grįžti į Palestiną, o Amerikos Suvienytos Valstybės juos šelpia ekonominiai ir kariniai. Viešpats yra Tvėrėjas ir Valdovas begalės galaksijų, visatos kūnų. Visos žvaigždės ir planetos yra Jo žinioje. Jis ne tik žino jas, ir vardus yra joms davęs, bet Jis aprūpina ir menkus paukštelius šios žemės. Jis leidžia grynam, išgarintam vandeniui pakilti virš kalnų, kur žmogus nepajėgia užlipti. Viešpats tuo vandeniu palaisto kalnus. Ten auga žolė, laukiniai gyvuliai maitinasi ja. Sniegas yra šaltas. Viešpats panaudoja jį apdengti augalams ir gyviams, lyg antklodę, ir taip juos šildo. Šis didingasis Viešpats apsireiškė mažai Izraelio tautai, davė jai savo dieviškus nuostatus. Per Izraelio tautą visas pasaulis suprato, kad yra tik vienas

Dievas! Girkime šį Viešpatį, išpažinkime Jį savo Viešpačiu! — Aleliuja!

148 psalmė
VISAS PASAULIS ŠLOVINK VIEŠPATĮ! 1-14

1 Garbė Viešpačiui! Šlovinkite dangaus Valdovą! Garbinkite Jį aukštybėse! 2 Šlovinkite Jį, visi angelai, šlovinkite Viešpatį dangaus pulkai! (Ps 103,20-22) 3 Šlovinkite Viešpatį saulė, mėnulis; šlovinkite Jį žėruojančios žvaigždės! 4 Tešlovina Jį dangaus skliautas ir viršum jo esantys debesys! 5 Visa tešlovina Viešpaties vardą, nes Jis įsakė visai tvarinijai Jį šlovinti. (Ps 33,9) 6 Jis amžių amžiams viską sutvarkė, pastovius dėsnius nustatė. 7 Šlovinkite Viešpatį, kas esate žemėje: jūrų pabaisos ir marių gelmės; 8 ugnys, ledai, sniegai, miglos, vėjai audringi, klusnūs Jo Žodžiui; 9 kalnai, kalneliai, vaismedžiai, kedrai aukštieji; 10 žvėrys, visi gyvūnėliai, žemės šliužai ir sparnuoti paukšteliai. 11 Žemės valdovai ir visos tautos, jūs, kunigaikščiai ir žemės teisėjai, 12 jaunuoliai, mergaitės, seneliai su mažutėliais, 13 garbinkite Viešpaties vardą, nes Jis vienas didingas. Jo šlovė aidi danguje ir žemėje. 14 Savo tautos Jis iškėlė galybę. Viešpačiu didžiuosis Jo išrinktieji, Izraelio vaikai ir visi artimieji. Garbė Viešpačiui! (Ps 132,17)

Poetas kviečia visą visatą girti Viešpatį. Mes mažai žinome apie dangaus pulkus. Bet visgi žinome, kad angelai, cherubai, serafai ir visi kiti dangaus gyventojai garbina Viešpatį. Visatos kūnai — žvaigždės ir planetos leidžia mus suprasti Jo didybę. O gal jie garbina Viešpatį ir mums nesuvokiamu būdu? Jėzui pakluso ir gamta — vėjas, vanduo . . . Šios žemės gyvūnų, išskiriant žmogų, nematome garbinant, meldžiant . . . Dievą. Betgi jie visi laikosi Jo įdiegtų jiems nuostatų! Žmonės, visi be išimties, turėtų garbinti ir girti Viešpatį. Izraelio tautai Viešpats (Javė) apsireiškė ypatingu būdu, o Vieš-

pats Jėzus apreiškė mums, krikščionims, dar aiškiau ir giliau Dievą, Jo meilę!

149 psalmė
SIONAS TEGARBINA VIEŠPATĮ! 1-9

1 Garbė Viešpačiui! Viešpačiui naują giesmę giedokite, šlovinkite Jį susibūrę maldingieji! (Ps 96,1) 2 Savo Kūrėju, Izraeli, žavėkis! Džiaukitės jūs, Jeruzalės sūnūs, turėdami tokį Valdovą! (Ps 100,3; 93;1) 3 Šlovinkit Jo vardą drauge susibūrę, muškite būgnais džiaugsmingai kankliuokite! 4 Viešpats savąją tautą juk myli; Jis pergale puošia silpnuosius! 5 Džiaukitės Jo garbe maldingieji, būkit linksmi buveinėse savo. 6 Garsiai šaukdami aukštinkit Dievą, dviašmenius kalavijus į rankas pasiėmę, 7 pasiruošę keršyt pagonims, tautas nedorąsias nuplakti. 8 Jų valdovus pančiais suriškite ir jų didžiūnus — stipriom geležinėm grandinėm. 9 Įvykdykite jiems paruoštą sprendimą! Tai bus garbė visiems Jo maldingiesiems. Garbė Viešpačiui!

Pergalės, padėkos ir keršto psalmės! Senojo Testamento laikais tokių kovų ir žudymų buvo. Bet Naujojo Testamento laikais kas vykdė tokius žudymus prasilenkė su Jėzaus Kristaus Dvasia. Prisiminkime inkvizicijas ir kovas po reformacijos tarp katalikų ir evangelikų. Aš esu tikras, kad psalmyno pabaigoje poetas turėjo omenyje paskutinį Dievo kerštą ir sunaikinimą piktybės. Naujasis Testamentas mus moko visą kerštą pavesti Dievui.

150 psalmė
ŠLOVINKITE VISI VIEŠPATĮ! 1-6

1 Garbinkite Viešpatį! Šlovinkite Dievą Jo šventovėje! Garbinkite Jį dangaus skliautų tvirtovėje! 2 Šlovinkite Jį dėl Jo galingų veiksmų! Šlovinkite Jį dėl Jo begalinės didybės! 3 Šlovinkite Jį pūsdami ragą! Šlo-

vinkite Jį arfa ir kanklių garsais! 4 Šlovinkite Viešpatį būgnais ir šokinėjimu! Šlovinkite Jį stygomis ir vamzdžiais! 5 Šlovinkite Jį skambiais cimbolais! Šlovinkite ir žvangančiais cimbolais! 6 Tešlovina Viešpatį visa, kas gyva! Šlovinkite Viešpatį! (Ps 41,14; Apr 5,13)

Izraelitams psalmynas buvo maldų ir giesmių knyga. Viešpats apsireiškė žmonėms palaipsniui. Naujojo Testamento Dievo apsireiškimas tikintiesiems yra gilesnis negu Senojo Testamento. Kai kas Naujojo Testamento žmonėms netinka, kas psalmėse išreikšta. Bendrai Naujojo Testamento tikintieji daug palaimos turėjo iš psalmių. Visi nuoširdžiai galime pritarti ir 150 psalmės autoriui: "Girkime didingąjį Dievą!" — Aleliuja!

TURINYS